karl may

OLD SUREHAND

EDITURA PALLAS

25

karl may

OPERE

OLD SUREHAND

După impresia colosală produsă de trilogia „Winnetou", Karl May a fost solicitat de cititori să reia personajele îndrăgite ale romanului, însoțindu-le în noi aventuri spectaculoase. Este și cazul romanului „Old Surehand", carte de rezistență a dubletului **Winnetou** și **Old Shatterhand,** cărora li se alătură, în lupta împotriva fiorosilor comanși, Sam Parker și Blood Fox din Llano Estacado.

După năpraznice atacuri, evadări și dejucări de planuri, renumiții eroi ai Vestului Sălbatic vor descoperii caracterul excepțional al unui nou camarad, Old Surehand, pe cât de isteț și curajos, pe atât de împovărat cu o taină amară, a cărei dezlegare îi va unii și mai mult în lichidarea unor criminali periculoși.

Procurați-vă din vreme :

TAINA LUI OLD SUREHAND

Lei 7800 + 160 T.L. = 7960

Consilier editorial
NICULAE GHERAN

KARL MAY

OLD SUREHAND

„Karl May — Gesammelte Reiseerzählungen", Band 14
Freiburg, 1894

Ediția de față reproduce textul traducerii efectuate de TUDORA PETCUȚ-BONDOC și ALEXANDRU BONDOC, apărută la Editura Minerva, în anul 1975, sub titlul *Old Surehand — 1. Trimisul lui Winnetou,* traducere confruntată recent cu originalul german amintit de WILLY MOGLESCU.

KARL MAY

Opere — 25

OLD SUREHAND

*

Roman

EDITURA PALLAS
București, 1996

În timpul numeroaselor mele călătorii şi peregrinări îndepărtate, am întâlnit foarte des, mai ales între aşazişii „sălbatici“ şi „semicivilizaţi“, oameni care mi-au devenit prieteni şi a căror amintire mi-a rămas scumpă până în ziua de astăzi şi aşa îmi va rămâne până la moarte. Dar pe nici unul nu l-am iubit aşa cum l-am iubit pe Winnetou, vestita căpetenie a apaşilor. Prietenia pentru el m-a adus din îndepărtata Africă sau Asie înapoi în prerille, pădurile şi Munţii Stâncoşi ai Americii de Nord. Chiar dacă întoarcerea mea nu fusese fixată dinainte şi nu stabilisem cu el o întâlnire, ştiam bine cum îl pot găsi. În asemenea cazuri, fie că mergeam la Rio Pecos, seminţia apaşilor de care ţinea, şi mă interesam unde se găseşte, fie că aflam acelaşi lucru de la oamenii Vestului sau de la indienii cu care mă întâlneam. Ecoul faptelor sale se răspândea repede, iar prezenţa lui, oriunde ar fi apărut el, era de asemenea imediat cunoscută până-n depărtări.

Adeseori, însă, puteam să-i comunic la despărţire când o să mă întorc, şi atunci stabileam cu precizie locul şi data întâlnirii noastre. Eu mă orientam după datele calendaristice, în timp ce el folosea sistemul indian de socotire a timpului şi, cu toate că se spune că pe acest sistem nu te poţi bizui, Winnetou venea la locul întâlnirii atât de punctual, încât niciodată nu s-a întâmplat să fiu nevoit să-l aştept.

O singură dată am crezut că n-a fost punctual, dar era numai în aparență. Fusesem nevoiți să ne despărțim în îndepărtatul Nord, pe așa-numitul *côteau* — coastă — și hotărâsem să ne întâlnim cu patru luni mai târziu în Sierra Madre. Atunci m-a întrebat:

— Fratele meu cunoaște apa numită Clearbrook — Pârâul-Limpede. Am fost acolo împreună la vânătoare. Îți mai aduci aminte de stejarul vieții, sub care am făcut popas în noaptea aceea?

— Îmi amintesc foarte bine.

— Atunci va fi ușor să ne găsim. Creștetul copacului s-a uscat, așa că nu mai crește. Winnetou va fi acolo la amiază, când umbra copacului o să aibă de cinci ori lungimea fratelui meu. *Howgh!*

Firește că a trebuit să transpun aceste indicații în orele noastre, și astfel am sosit la timp la locul stabilit. Dar nici urmă de Winnetou, cu toate că umbra copacului măsura exact de cinci ori lungimea mea. Am așteptat mai multe ceasuri; el tot nu apărea. Începusem să fiu îngrijorat din cauza lui, pentru că știam că numai un accident ar fi putut să-l împiedice să își țină cuvântul; când, deodată, îmi trecu prin minte că s-ar fi putut ca el să fi trecut pe aici și, dintr-un motiv bine întemeiat, să nu fi putut să mă aștepte. În acest caz, cu siguranță că mi-a lăsat vreun semn. Cercetai cu atenție scoarța copacului și, într-adevăr, la înălțimea unui stat de om era înfiptă o crenguță uscată de molid! Întrucât un stejar nu are crenguțe de molid, aceasta trebuia să fi fost vârâtă acolo cu un scop, iar faptul că era complet uscată, dovedea că a trecut ceva timp de când se afla acolo. Scoțând-o, am găsit o hârtie înfășurată pe vârful care fusese înfipt în copac. Desfăcând hârtia am putut citi:

„Comanșii vor să-l atace pe Bloody Fox. Fratele meu să vină imediat la el. Winnetou se grăbește să-l prevină din timp".

Cititorii mei care-l cunosc pe Winnetou știu prea bine că el știa să scrie și să citească perfect. Aproape totdeauna avea hârtie la el. Știrea ce mi-o da nu era prea bună. Eram îngrijorat de soarta lui, cu toate că știam că poate face față oricărui pericol. Mă temeam și pentru Bloody Fox. Dacă Winnetou nu reușea să ajungă la el înaintea comanșilor, mai mult ca sigur că acesta era pierdut. Nici situația mea nu era prea bună. Bloody Fox se instalase într-o oază — probabil singura — din pustiul numit Llano Estacado, dar pentru a ajunge acolo trebuia să trec prin ținuturile comanșilor, cu care avuseserăm multe ciocniri războinice. Dacă nimeream în mâinile lor, cu siguranță că mă aștepta stâlpul caznelor, cu atât mai mult cu cât acest trib dezgropase „securea războiului" și întreprinsese numeroase incursiuni soldate cu pradă bogată.

Situația mă obliga să nu mai zăbovesc și să trec imediat la acțiune. Este adevărat că eram singur și că nu mă puteam bizui decât pe mine; dar aveam arme bune și un cal minunat, în care puteam avea toată încrederea. Iar regiunea prin care trebuia să trec o cunoșteam bine și-mi ziceam că unui om al Vestului, cu experiență, îi este mai ușor să răzbească singur decât în tovărășia unor însoțitori în care nu poate avea deplină încredere. Și, în sfârșit, orice ezitare trebuia să dispară în fața faptului că Bloody Fox era în primejdie: trebuia salvat. De aceea am încălecat și am pornit la drum pentru a îndeplini dorința prietenului și fratelui meu roșu.

Atâta timp cât mă aflam în Sierra propriu-zisă, nu aveam de ce să mă tem, puteam să mă adăpostesc ușor

și eram obișnuit să fiu atent. După aceea însă urmau niște platouri pleșuve, unde puteai fi zărit de departe. Locurile erau brăzdate de prăpăstii abrupte și canioane adânci. Numai ici-colo creșteau diferite specii de cactuși și de aloe, după care un călăreț nu avea cum să se ascundă. Era foarte ușor ca, într-un asemenea canion, să dau peste comanși, și atunci singura mea scăpare era să-mi întorc calul cât pot de repede și să mă bizui pe iuțeala și rezistența lui.

Locul cel mai periculos dintre toate era Mistake Canion — Prăpastia Erorii, pentru că era drumul indian cel mai umblat dintre munți și câmpie. Numele i se trăgea de la o greșeală fatală. Se povestea că un vânător alb și-ar fi împușcat acolo pe cel mai bun prieten al lui, un apaș, în locul unui comanș dușman. Nu știam cine era nici acel alb, nici cei doi indieni; nu putusem afla numele lor. De atunci, independent de pericolul propriu-zis al acestui canion, un *westman* superstițios îl ocolea. Se spunea că un alb rar reușea să-l traverseze nevătămat, deoarece stafia apașului ucis îl ducea la pieire.

De stafie nu prea îmi păsa mie, chiar dacă mi-ar fi ieșit în cale, numai de dușmani în carne și oase nu doream să dau. Dar cu mult înainte de a ajunge la canion, dădui de urmele unor călăreți venind din altă parte și care continuau drumul în direcția urmată de mine. Nu putea fi vorba de cai sălbatici, de mustangi; prin părțile acelea nu existau. Descălecând și cercetând urmele, constatai, spre liniștirea dar și spre surprinderea mea, că erau cai potcoviți, deci călăreții nu aparțineau pieilor-roșii. Cine erau și ce căutau pe acolo?

La o oarecare distanță, unul din ei se dăduse jos de pe cal, probabil pentru a strânge mai bine chinga, timp în care ceilalți își continuaseră drumul. Uitându-mă cu atenție, observai în stânga urmelor lăsate de el mai multe

adâncituri, scurte și înguste, ca muchia unui cuțit. De unde proveneau? Purta cumva călărețul o sabie? Asta însemna că aveam în față soldați, cavaleriști. Erau cumva trupe de pedepsire, pornite împotriva comanșilor, din cauza amintitelor incursiuni de pradă? Fiind foarte interesat să aflu răspuns la această întrebare, urmai în galop urmele și, cu cât înaintam, dădeam peste tot mai multe urme, care veneau din toate părțile și se îndreptau în toate direcțiile. Nu mai era nici o îndoială că în fața mea se aflau trupe, și, într-adevăr, când, după un timp, cotii după capătul unei pădurici dese de cactuși, zării în fața mea tabăra lor. Din prima clipă constatai că tabăra nu era așezată provizoriu. Liziera de cactuși oferea siguranță împotriva oricărui atac lateral sau din spate, iar în față, cât vedeai cu ochii, se întindea un teren deschis, așa că orice atac prin surprindere din partea dușmanului era imposibil. Desigur, apropierea mea dinspre vest nu a fost observată; ar fi trebuit să pună acolo chiar și ziua o strajă. În orice caz, lipsa unei străji era o neglijență. Ce s-ar fi întâmplat dacă în locul meu ar fi venit o ceată de indieni?

În partea cealaltă, terenul cobora într-un canion, unde, probabil, exista și apa necesară taberei. Caii alergau slobozi sau dormitau ici-colo. Pentru a se apăra de dogoarea soarelui, ostașii legaseră foi de cort de tulpinile cactușilor. Ofițerii aveau un cort mare; în umbra lui părea că sunt adăpostite și proviziile. În apropiere se aflau opt sau zece bărbați, care nu făceau parte din trupă. Probabil că voiau doar să înnopteze acolo, ziua fiind pe sfârșite. Eram hotărât să procedez la fel. Aș fi putut să merg mai departe, dar atunci ar fi trebuit să înnoptez singur, și, pentru securitatea mea, nu aș fi avut voie să dorm. Acolo găseam odihna necesară, pentru ca, a doua zi, să-mi pot continua lunga călătorie.

Când mă văzură, mă întâmpină un subofiţer şi mă conduse la comandant, care fusese anunţat prin strigăte şi ieşise afară din cort, împreună cu ofiţerii lui. În timp ce descălecam, se uită la mine şi la calul meu, apoi mă întrebă:

— Dincotro, sir?

— De sus, dinspre Sierra

— Şi încotro?

— În jos, spre Rio Pecos.

— Nu prea aţi fi reuşit, dacă nu-i goneam noi pe derbedeii de comanşi. Aţi întâlnit cumva urme de-ale lor?

— Nu.

— Hm. S-ar părea că au luat-o spre miazăzi. Stăm aici de aproape două săptămâni, fără să fi zărit măcar nasul unuia dintre ei.

Îmi venea să-i strig în faţă: „Eşti un măgar!“, pentru că dacă voia să dea de pieile-roşii trebuia să-i caute, deoarece acestora nici prin gând nu le trecea să-i cadă lui în braţe. Dacă el nu aflase unde se găsesc indienii, în schimb indienii ştiau foarte bine unde era el. Mai mult ca sigur că noaptea iscoadele lor se furişau în jurul taberei. Ghicindu-mi parcă gândurile, continuă:

— Îmi lipseşte un *scout*, un cercetaş priceput, pe care să mă pot bizui pentru a-i putea descoperi pe indieni. Omul potrivit ar fi fost Old Wabble, care a înnoptat aici, dar abia după ce a plecat am aflat cine era; bănuise, probabil, ce vreau şi de aceea îşi zicea Cutter. Iar cu o săptămână înainte, o patrulă l-a întâlnit pe apaşul Winnetou; acesta ar fi fost şi mai bun, dar a plecat în cea mai mare grabă. Însă acolo unde poate fi văzut Winnetou, trebuie să se afle şi Old Shatterhand pe aproape; ce n-aş da să-mi cadă în mână! Dumneavoastră cum vă numiţi, sir?

— Charley, îi răspunsei, dându-i prenumele meu, care putea fi și nume de familie. Nici nu-mi trecea prin gând să-i spun că eu sunt totuna cu Old Shatterhand. Nu aveam nici un chef și nici timp să rămân și să fiu folosit ca iscoadă. Între timp, îi examinai pe civilii care stăteau tolăniți pe jos; nu văzui nici un cunoscut printre ei, ceea ce mă liniști. Firește, puteam fi trădat de calul și de puștile mele. Era lucru știut că Old Shatterhand posedă un „doborâtor de urși" și o carabină tip „Henry", și că are un armăsar negru, un dar din partea lui Winnetou. Spre norocul meu, însă, comandantul nu era prea perspicace pentru a observa aceste lucruri; se întoarse în cortul lui, fără a mai întreba ceva.

Dar ceea ce nu reușise el să deducă, putea foarte bine s-o facă unul dintre civilii care, probabil, erau toți cameni ai Vestului; de aceea, strecurai repede carabina în învelitoarea de piele, în așa fel încât închizătorul, de o formă neobișnuită, să nu poată fi văzut; „doborâtorul de urși" era mai puțin bătător la ochi. După aceea, scosei șaua de pe armăsar și-l lăsai liber. Desigur, iarbă nu prea se găsea, în schimb, printre cactușii uriași, creșteau destui cactuși pitici, constituind din belșug un nutreț zemos. Murgul meu se pricepea să îndepărteze țepii acestor plante, fără a se răni. Întrebând, după aceea, pe civili dacă-mi dau voie să mă așez lângă ei, unul îmi răspunse:

— Veniți lângă noi, sir, și, dacă doriți, luați cu noi o îmbucătură. Eu mă numesc Sam Parker, și când am o porție de carne în plus, orice om cumsecade poate să guste din ea, până se termină. Vă e foame?

— Cred și eu.

— Atunci tăiați-vă de aici cât vreți. Noi toți suntem oameni ai Vestului, sir. Dar dumneavoastră?

Împinse spre mine o bucată de carne rece, dar friptă, în greutate de cel puțin opt pfunzi*, tăiai din ea o porțioară și răspunsei:

— Și eu rătăcesc uneori dincolo de Mississippi, dar nu știu dacă pot să mă numesc om al Vestului. Pentru așa ceva se cere cam mult.

— Aveți dreptate, sir, foarte multă dreptate, spuse el zâmbind mulțumit pe sub mustață. Mă bucur că am întâlnit și eu o dată un om modest, care nu-și închipuie că, dacă a ajuns paznic de noapte, poate deveni și președinte al Statelor Unite. În ziua de azi nu prea întâlnești astfel de oameni. Adineauri am auzit numele dumneavoastră, domnule Charley. Și cu ce vă ocupați aici, în Vest? Vânător? Puitor de capcane? Culegător de miere?

— Căutător de morminte, mister Parker.

— Căutător de morminte? exclamă el mirat. Adică... dumneavoastră... căutați morminte?

— *Yes.*

— Vă bateți joc de noi, sir?

— Nici nu mă gândesc.

— Atunci, fiți așa de bun și vorbiți mai clar, ca să nu fiu nevoit să vă gâdil cu cuțitul printre coaste. Nu permit să fiu luat în bășcălie.

— *Well!*** Vreau să știu de unde se trag indienii de astăzi. Poate ați auzit că descoperirea unor morminte este de mare folos în această privință.

— Hm! Într-adevăr, am citit odată că există oameni care scormonesc mormintele antice, pentru a studia din ele istoria universală sau cam așa ceva. Curată prostie! Deci, dumneavoastră faceți parte din acest soi de oameni? Sunteți poate chiar un savant?

---

* *Pfunt* (sau *funt*), unitate de măsură engleză, egală cu 0,45392 kg (n. edit.).

** Bine! (engl.).

— *Yes.*

— Ferească-mă sfântul, sir! S-ar putea, foarte ușor, să vă poticniți cu nasul de mormânt și să rămâneți acolo. Dacă vreți să căutați cadavrele unor răposați, încercați cel puțin în altă parte, unde sunteți sigur de viața dumneavoastră, și nu aici, unde comanșii au pornit la război, iar prin văzduh șuieră gloanțele și tomahawkurile, uite-așa. Știți măcar să trageți cu arma?

— Oarecum.

— Hm, îmi închipui! Și eu crezusem cândva că știu să trag. Poate că odată o să vă povestesc. După câte văd, aveți o flintă veche, cu care poți dărâma un zid, și care mă face să mă închin, sir. Și cealaltă pușcă, cea învelită, e probabil o adevărată armă de duminică!? Vă spun, pe aici e periculos să căutați morminte. Luați-o din loc! Puteți să veniți cu noi, ați fi în mai mare siguranță decât călătorind singur.

— În ce direcție mergeți?

— Tot în jos, spre Pecos, unde mergeți și dumneavoastră, după câte am auzit mai înainte.

Îmi aruncă o privire pe jumătate binevoitoare, pe jumătate ironică și apoi continuă:

— Nu arătați deloc rău, parcă abia ați ieșit din găoace, dar, pentru regiunea asta, așa ceva nu are nici o valoare, sir. Un adevărat *westman* arată altfel. Cu toate astea, vă spun din nou, veniți cu noi, pentru că îmi place de dumneavoastră. O să vă apărăm, pentru că singur tot nu ați putea răzbate mai departe. Am văzut că aveți și un cal, cel puțin după înțelesul acestui cuvânt în statele răsăritene. Probabil că ați venit cu calul dumneavoastră de trăsură, nu?

— Cam așa, mister Parker, răspunsei eu, înveselit în sinea mea că putea compara cu un cal de trăsură armă-

sarul meu indian de rasă, care nu putea fi asemuit decât cu murgul lui Winnetou.

Omul îmi plăcea, la fel cum îi plăceam și eu lui. Dacă mă întovărășeam cu el și afla cine sunt, mă puteam aștepta la niște scene pline de haz. O asemenea tovărășie putea să-mi fie de folos prin Mistake Canion, chiar dacă mai târziu nu mă mai interesa. De aceea mă hotărâi să accept propunerea lui.

— Mi-am închipuit imediat, reluă el discuția. Calul arată la fel de curat ca și dumneavoastră. Se vede de la distanță că nici el nu a făcut altceva decât să umble după oameni îngropați demult. Deci aștept să-mi spuneți dacă veniți cu noi! Dis-de-dimineață o luăm din loc.

— Primesc cu recunoștință propunerea dumneavoastră, sir, și vă rog stăruitor să-mi acordați ocrotirea dumneavoastră.

— O s-o aveți, și am impresia că are să fie și nevoie de ea. Aș fi bucuros să scăpăm de aici, deoarece comandantul ar vrea să mă rețină pe mine sau pe altul dintre noi drept călăuză. Ce părere ai, bătrâne Ios?

Întrebarea era adresată unui om mai în vârstă, care avea o față simpatică, cu o expresie de o adâncă tristețe, ca și când era ros pe dinăuntru de o mare suferință. Ios reprezintă prescurtarea numelui de Iosua; după cum am aflat mai târziu, îl chema Iosua Hawley.

— Sunt de aceeași părere, răspunse Iosua. Nimic nu ne mai lipsea decât să fim obligați să scoatem castanele din foc, de dragul acestor uniforme, și să ne ardem lăbuțele. De ce nu l-au reținut pe Old Wabble, care era omul cel mai potrivit pentru ei? Pe mine n-o să mă rețină. M-ar bucura să plec de aici și să am Mistake Canion-ul în spate.

— De ce? Ți-e frică de stafia indianului împușcat?

— Frică? Nu; totuşi, nu pot să-l uit. Canionul ăsta mi-a adus numai necazuri. Acolo mi s-a întâmplat un lucru, cum rar se întâmplă. Am dat şi de aur.

— Aur? În Mistake Canion? Imposibil. Acolo nu există aur.

— Trebuie să fi existat totuşi, de vreme ce am găsit.

— Adevărat? Probabil că ai dat de el din întâmplare, bătrâne Ios.

— Nu. Locul mi l-a arătat un indian.

— Aşa ceva chiar că nu e de crezut, pentru că un indian n-ar arăta niciodată un astfel de loc unui alb, fie el şi cel mai bun prieten al său.

— Înseamnă că a fost o excepţie. Mai mult chiar, e vorba de aceeaşi piele-roşie care apoi a fost împuşcată din greşeală. Poate că am să vă spun toată povestea mâine, când o să vedem canionul. Acum n-am chef, mai bine să trecem peste asta. Dă-mi carnea, vreau să mănânc. Cu toate că este de antilopă, trebuie să fie bună. Desigur, mai multă plăcere mi-ar face o bucăţică din cocoaşa unui bizon, sau din pulpa unui elan.

— Elan? Da, elan, ai dreptate! exclamă Parker lingându-se pe buze. Este friptura cea mai bună, cea mai gustoasă din câte există. Când mă gândesc la elan, îmi aduc imediat aminte de acel *westman* care, de fapt, a făcut din mine un vânător.

— Cine era?

— Mai înainte i s-a pomenit numele aici. Vorbesc de Old Wabble.

— Cum? Old Wabble? Bătrânul acela tot atât de faimos pe cât este de ciudat? Îl cunoşti?

— Dacă îl cunosc? Ce întrebare! Sub îndrumarea lui am avut prima mea aventură în Vestul Îndepărtat, o aventură care... ei, în sfârşit, am să v-o povestesc, cu

toate că știu că tare o să mai râdeți de mine. Atunci am avut de-a face cu primul meu elan.

După ce își drese ușor glasul, luă o mutră plină de importanță și începu să povestească:

— De fapt îl cheamă Fred Cutter, dar, din cauza mersului său legănat și a îmbrăcămintii care îi atârnă mereu pe trupul uscățiv, i se spune Old Wabble. Pe vremuri a fost cowboy, jos, în Texas, și într-atât s-a obișnuit cu îmbrăcămintea de acolo, încât în nord nimeni nu a putut să-l facă să și-o schimbe.

Parcă îl văd și acum, lung și foarte slab, cu picioarele băgate în niște *shuffles* — niște ghete de nedescris, iar gambele vârâte în niște *leggins* — adică pantaloni de la facerea lumii. Peste cămașă, a cărei culoare e mai bine să n-o pomenesc, atârna o bluză, având singurul avantaj că era cu „inima deschisă", adică pieptul și gâtul îi erau dezgolite complet; în schimb, sub pălăria turtită, purta, totdeauna, un fular, care-i înfășura fruntea iar capetele îi atârnau pe umăr; la brâu avea un cuțit lung de vânătoare, cunoscutul cuțit *bowie,* iar în lobul urechilor purta cercei grei de argint; în mâna mare și osoasă, bronzată de soare, ținea nelipsita-i țigară, mereu aprinsă — probabil că nimeni nu l-a văzut altfel.

Lucrul cel mai nostim era fața lui bătrână, bătută de vânt și ploaie, plină de zbârcituri și, întotdeauna, bine rasă, cu buze groase ca de negru, cu nas ascuțit și ochi de culoarea oțelului, cărora nu le scapă nimic, cu toate că ținea mereu pleoapele pe jumătate închise. Fața aceasta, fie că era liniștită, fie că era zbuciumată, avea tot timpul o expresie de superioritate, care nu putea fi clintită de nimeni și de nimic. Această superioritate era cu totul îndreptățită, pentru că, în ciuda ținutei sale dezordonate, Old Wabble era un maestru în călărie, în mânuirea puștii și a lasoului; nu-i lipsea nici una din însușiri-

rile necesare unui adevărat *westman*. Permanent avea o vorbă a lui — *it's clear* — adică „e clar", cu care voia să arate că, deseori, chiar și ceea ce părea greu de realizat, pentru el era ceva simplu și ușor.

În ceea ce mă privește, la Princetown am fost un fel de pontator în construcții și câștigam atât cât să-mi pot permite să-mi realizez un plan mai vechi și anume să mă echipez și să plec în Idaho, în căutare de aur. Eram un *greenhorn*, un adevărat boboc, și, ca să nu fiu nevoit să împart bogățiile la care speram, mi-am luat ca însoțitor un singur om, pe unul Ben Needler, care cunoștea Vestul Sălbatic la fel de puțin ca și mine. Când la Eagle-Rock am părăsit trenul, eram echipați ca niște filfizoni și încărcați ca niște măgari, cu tot felul de obiecte frumoase, bune, bune, strălucitoare, care din păcate aveau meritul de a nu fi de nici un folos. Iar când, după o săptămână, am ajuns la Payette Fork, arătam ca niște adevărați vagabonzi, și era să murim de foame. Pe drum, aruncasem obiectele de prisos, adică totul, afară de arme și muniții. Trebuie să vă mai spun că pentru o bucată bună de pâine cu unt aș fi dat tot armamentul; probabil la fel gândea și Ben Needler.

Stăteam sub niște tufișuri, cu picioarele numai răni de atâta mers, băgate în apă, și vorbeam despre tot felul de delicatese, pe care tare am fi vrut să le avem, cum ar fi: pulpe de căprioară, filé de bizon, labă de urs și friptură de elan. Da, știam că prin regiunea aceea existau elani aproape cât bizonii. Ben tocmai zicea, în timp ce-și lingea buzele:

— *Good lack!** De ne-ar pica un elan din ăștia, i-aș descărca cu cea mai mare plăcere ambele gloanțe între coarne, și atunci . . .

* Drace! (engl.).

— Și atunci s-ar termina cu voi! s-a auzit un glas în spatele nostru, de după tufiș. Elanul v-ar face chisăliță cu picioarele. Un asemenea animal nu se împușcă între coarne, pentru că nici nu le are. Probabil, domnilor, că v-ați luat zborul de la New York ca niște școlari și ați picat drept aici, domnișorilor!

Sărind în picioare, ne uitam la cel care ne vorbea, și care își făcea drum către noi din tufișul de unde ne pândise. Înaintea noastră se afla Old Wabble, așa cum l-am descris mai înainte, având pe față o expresie deloc măgulitoare la adresa noastră, iar în ochii pe jumătate închiși o privire de o îngăduitoare superioritate. Am să trec peste discuția care a urmat. Ne-a luat la întrebări ca un învățător pe elevii săi și apoi ne-a cerut să-l urmăm.

Cam la o milă depărtare de râu, exista o clădire, înconjurată de o prerie împădurită, și pe care el o numea ferma lui. În spatele clădirii erau câteva șoproane deschise, având menirea ca, în caz de vreme rea, să adăpostească caii, catârii și vitele, care, la sosirea noastră, păsteau pe câmp. Pe atunci, Old Wabble, din cowboy, devenise un liniștit crescător de vite. Ca ajutoare îl avea pe Will Litton, un supraveghetor alb, și câțiva indieni din tribul zis „indienii-șarpelui", pe care-i numise văcari și care-i erau foarte devotați. Vedeam cum acești oameni erau ocupați să încarce o căruță cu diferite lucruri, printre care și o foaie de cort.

— Iată ceva pentru voi, zise bătrânul. Vreți să împușcați elani și acolo tocmai se fac pregătirile pentru vânătoare. Vreau să văd de ce sunteți în stare. Veniți cu noi. Dacă sunteți niște băieți de ispravă, puteți rămâne la mine. Dar mai întâi, intrați în casă, pentru că, *it's clear*, un vânător flămând trage în aer.

Well, nouă ne convenea. Am mâncat, am băut și apoi am pornit-o, pentru că Old Wabble nici nu se gândea ca din cauza noastră să amâne plecarea. Ne-au dat cai și am pornit cu ei, la început spre râu, unde se afla un vad, prin care am trecut. Bătrânul mergea înaintea convoiului. La un moment dat, m-a chemat lângă el. Ducea de căpăstru un catâr, care nu avea nimic pe spate. Ajunși pe malul celălalt, am văzut că în urma noastră venea Ben Needler, pe un cal roib, și Bill Litton, pe unul bălan; după ei venea căruța trasă de patru cai, pe care o conducea unul dintre indieni. Îl chema Papmuh. Mână-însângerată, cu toate că, îmbrăcat civilizat, nu arăta deloc atât de fioros pe cât îi era numele. Tovarășii săi de trib rămăseseră la fermă.

După ce am trecut vadul, am mers o bucată de vreme printr-o pădure rară, apoi am pătruns într-o vale verde, fără copaci, care se deschidea într-o savană bogată în iarbă. După câteva ore de mers, am ajuns la capătul ei, unde terenul începea să urce. Aici ne-am oprit, pentru popas. Am descărcat căruța și ne-am instalat cortul. În spatele cortului au fost legate animalele, în timp ce în față s-a făcut focul. Voiam să rămânem pe loc timp de o zi pentru a pândi antilopele „furcate" sau ca să dăm de bizoni, fiindcă scheletele împrăștiate în jur dovedeau că, uneori, pe acolo treceau bizonii. În imediata apropiere a cortului se afla tocmai un craniu albit de soare. Cortul urma să-l lăsăm în paza Mâinii-însângerate, în timp ce noi, albii, voiam să urcăm până la terenurile acoperite cu mușchi, unde, după afirmația lui Old Wabble, existau o mulțime de elani.

Din păcate, nici în prima, nici în a doua zi nu s-a ivit vreun elan, ceea ce l-a indispus teribil pe bătrân Mie însă îmi convenea, pentru că trebuia să mă tem de judecata aspră a bătrânului în legătură cu priceperea

mea în mânuirea armelor. Pe atunci, puteam să mă încumet să nimeresc de la treizeci de paşi turnul unei biserici, în schimb sunt sigur că aş fi făcut o gaură în cer, dacă cineva m-ar fi pus să nimeresc de la şaizeci de paşi o antilopă iute de picior.

Atunci, lui Old Wabble îi veni nefericita idee să pună la încercare îndemânarea noastră de a trage cu arma, cerându-ne să tragem asupra unor vulturi din specia celor care se hrănesc cu hoituri. Aceste păsări se aşezaseră la vreo şaptezeci de paşi de noi, pe nişte schelete de bizoni, iar eu trebuia să fiu primul care să-mi arăt măiestria. Ei, pot să spun că vulturii puteau fi mulţumiţi, pentru că lucrurile s-au petrecut exact cum mi-am închipuit; am tras patru focuri, fără să nimeresc, şi nici unuia dintre aceşti mâncători de hoituri nu i-a trecut prin cap s-o ia din loc. De fapt, aceste păsări ştiu că nici un om cu scaun la cap nu s-ar gândi să tragă asupra lor; dimpotrivă, o împuşcătură, în loc să-i sperie, îi atrage, pentru că, de la orice vânat doborât, le rămân şi lor cel puţin măruntaiele. Ben a greşit de două ori, şi abia la al treilea glonte a omorât un vultur şi a reuşit să-i gonească pe ceilalţi.

— *Eximious incomparable* — zise Old Wabble, prăpădindu-se de râs. Domnilor, *it's clear,* sunteţi făcuţi pentru Vestul Sălbatic, fără nici o teamă pentru persoanele dumneavoastră! Sunteţi nişte bărbaţi pe cinste, tot ceea ce ar fi putut ieşi din dumneavoastră, a ieşit, mai mult nu puteţi ajunge, oricât aţi vrea.

Ben a primit liniştit această sentinţă, eu însă am sărit în picioare ca ars, ceea ce n-a avut alt efect decât că bătrânul mi-a zis:

— Sir, tăceţi din gură! Camaradul dumneavoastră măcar a nimerit a treia oară, aşa că el poate să mai spere. Dumneavoastră, însă, sunteţi un om pierdut pentru Vestul

Sălbatic, nu-mi puteți fi de nici un folos și vă dau un singur sfat, s-o ștergeți de aici cât mai repede.

Tare mă dureau cele spuse, pentru că nimeni nu se naște meșter, și tot praful de pușcă pe care-l folosisem până atunci nu cântărea nici măcar o livră. Eram hotărât să cuceresc cu orice preț respectul bătrânului.

A doua zi de dimineață, am pornit-o spre locurile mlăștinoase din Munții Salmon River. Proviziile, vasele și păturile au fost încărcate pe catâr. Căruța nu o puteam folosi pe cărările neumblate ale munților, de aceea am lăsat-o lângă cort. Ei, dumneavoastră cunoașteți regiunea, așa că n-am să vă mai descriu drumul, care deseori prezenta un pericol de moarte, mai ales acolo unde Snakes Canion-ul cotește într-un unghi ascuțit și trebuie să cobori pe o pantă abruptă, pentru a putea ajunge de partea cealaltă, la cărarea numită Wihinasht. La dreapta, stânci până la cer, în stânga prăpastia întunecoasă, iar la mijloc poteca lată numai de vreo șaizeci de centimetri. Spre marele nostru noroc, caii erau obișnuiți cu astfel de drumuri, iar mie nu-mi vine niciodată amețeală! Am ajuns cu bine pe partea cealaltă. Acolo însă ne aștepta un alt pericol. Nu apucasem să înaintăm prea mult pe cărarea Wihinasht, că am și întâlnit un grup de opt indieni călare, dintre care patru purtau podoabe de pene, însemnele căpeteniilor. Neașteptata noastră apariție nu i-a speriat deloc. Se uitau în tăcere la noi cum treceam călare pe lângă ei, cu acea expresie melancolic-indiferentă, specifică pieilor-roșii. Unul dintre ei, care se afla mai în față, călare pe un cal porumbac, purta pe brațul stâng un obiect curios, de formă lunguiață, împodobit cu franjuri de piele. Eram oarecum impresionat de această întâlnire, tristă și tăcută, cu stăpânii de odinioară ai acestor ținuturi. Nu mi se păreau periculoși, mai ales că nu erau vopsiți în culorile războiului și se

părea că nu sunt înarmați. De-abia am trecut de următoarea stâncă și am ieșit din câmpul lor vizual, că Old Wabble s-a și oprit și, aruncând o privire înapoi, a zis:

— *Damn them,* fir-ar să fie! Ce caută derbedeii ăștia aici? Sunt din tribul panaștilor, care trăiesc în dușmănie cu indienii din Tribul Șarpelui, trib căruia îi aparțin și văcarii mei. Unde se duc? Se pare că se îndreaptă spre ferma mea. Și eu nu sunt acasă; tii, ce pericol!

— Dar erau neînarmați, am intervenit eu.

Old Wabble m-a fulgerat cu privirea plină de dispreț a ochilor săi pe jumătate închiși; nu m-a onorat cu nici un răspuns și a continuat:

— Cel puțin pentru astăzi și mâine s-a sfârșit cu vânătoarea noastră de elani. Trebuie să ne întoarcem la cort și poate chiar la fermă. Trebuie să le-o luăm înainte. Din fericire, cunosc o potecă ce duce la vale, desigur nu pentru un călăreț, ci doar pentru un bun alpinist. Înainte, *boys!* Hotărârea mea este: să-i întâmpinăm cu puștile pregătite, *it's clear?*

Timp de cinci minute am călărit în galop printre stânci spre stânga, până ce am ajuns într-o văgăună acoperită de mlaștini și iarbă. Pe marginile stâncoase creșteau brazi înalți de Canada. Iar în mijlocul văii curgea un pârâiaș. Old Wabble sări de pe cal și spuse:

— Acolo, la capătul văii, e poteca ce duce la vale. Dacă ne grăbim, ajungem la cort înaintea pieilor-roșii. Dar unul trebuie să rămână aici cu caii, și anume acela de care ne putem lipsi cel mai ușor. Și acesta este, desigur, faimosul nostru Sam, care a greșit de patru ori ținta; și ar putea mai degrabă să ne nimerească pe noi, decât vreun indian.

Firește, „faimosul Sam" eram eu, Samuel Parker, fost pontator la construcții în Princetown. Supărat, l-am contrazis, dar a trebuit să mă supun. După ce bătrânul mi-a

poruncit să am mare grijă de cai, şi nu care cumva să părăsesc platoul până la întoarcerea lui, ceilalţi trei şi-au luat puştile şi au pornit-o în goană.

Turbam de necaz. Puteam oare să fiu de acord cu o atare purtare? Şi apoi indienii aceia urmau să fie împuşcaţi şi păreau atât de paşnici! Puteam eu să fiu de acord? Nu! Erau oameni ca şi noi. Şi apoi voiam să mă răzbun şi pentru jignirea primită! Nu cunoşteam Vestul Sălbatic şi ascultam numai de prostia mea. Am legat catârul şi cei trei cai de primii copaci aflaţi la îndemână şi am pornit-o în galop, pe unde venisem. Voiam să îndeplinesc sarcina primită, dar trebuia să-i previn şi pe indieni. Am pornit cât am putut de repede pe poteca Wihinasht, prin Snakes Canion, când, deodată, i-am zărit pe indieni. Mă văzuseră şi ei pe mine şi, după ce au privit înapoi, s-au oprit. Acolo prăpastia era destul de largă. Mi-am strunit calul şi am întrebat dacă vreunul dintre ei ştie englezeşte. Cel care călărea pe calul porumbac şi purta obiectul acela lunguieţ pe braţ, mi-a răspuns:

— Eu sunt Toc-oc-uh, Săgeată-iute, şeful tribului shoshonilor-panaşti. Fratele meu s-a întors cumva ca să-mi transmită o solie din partea bătrânului ale cărui cirezi sunt acolo jos păzite de indieni-şarpe?

— Îl cunoşti? l-am întrebat eu. Vă consideră duşmani şi a coborât, ca să v-o ia înainte, să vă omoare. Eu sunt creştin şi am considerat că e de datoria mea să vă previn.

— Unde vă sunt caii? s-a interesat el, străpungându-mă cu privirea ochilor lui negri.

— Dincolo de poteca Wihinasht, într-o mică vale.

După ce se sfătui cu ceilalţi, cu o expresie prietenească, mă întrebă:

— Fratele meu alb e de mult în regiunea asta?

— Abia de ieri.

— Şi ce caută feţele albe acolo sus, în munţi?

— Vrem să vânăm elani.

— E oare fratele meu un vânător renumit?

— Nu; deocamdată nimeresc mereu pe de lături.

Zâmbind, mă întrebă şi altele, până află totul. Trebuia să-i spun şi cum mă cheamă, la care urmă:

— Samuel Parker e un nume greu de reţinut pentru o piele-roşie. Noi te vom numi At-pui, adică Inimă-bună. Dacă o să stai mai mult pe aici, o să devii mai prevăzător. Bunătatea ta te-ar fi putut costa viaţa. Bucură-te că nu am pornit pe potecile războiului! Priveşte acest *vampum* — şi arătă către obiectul acela lunguieţ, împodobit cu franjuri, pe care-l purta la braţul stâng — care conţinea o solie paşnică, către şefii de trib ai shoshonilor. Venim fără arme, pentru a aduce solia la ferma bătrânului, de unde indienii-şarpe urmează s-o ducă mai departe. Nu avem de ce să ne temem. Dar recunoştinţa noastră este tot atât de mare ca şi când ne-ai fi scăpat de la moarte. Dacă ai nevoie de prieteni, vino la noi! At-pui, Inimă-bună, o să fie întotdeauna bine venit! *Howgh!* Am zis!

Mi-a întins mâna dreaptă şi a plecat înapoi, cu oamenii săi. Am strigat după el, ca nu cumva să mă trădeze bătrânului. Apoi m-am întors foarte mulţumit de succesul meu, dar nu şi de mintea mea care îmi lipsea cu desăvârşire. Dimpotrivă, fusesem cât se poate de neprevăzător.

Ajuns în poiană, am dat jos povara de pe catâr şi am dezlegat caii, ca să poată paşte în voie. Timpul pe care-l aveam la dispoziţie, berechet, l-am folosit făcând exer-

ciții de tragere. Cornul meu cu praf de pușcă era plin și în bagajele mele mai aveam o cutie plină. După ce mi-am golit cornul, puteam afirma cu satisfacție că, deacum încolo, aș fi fost în stare să nimeresc turnul unei biserici de la două sute de pași.

Spre seară, se întoarse și Old Wabble cu Ben și Will. Când s-au întins pe jos, lângă cort, împreună cu indienii, credeam că-mi vor spune o mare noutate, povestindu-mi că aceștia au venit cu intenții pașnice și că i-au predat lui Mână-însângerată *vampum*-ul pentru al transmite mai departe, și că au pornit-o imediat înapoi. Desigur, n-am pomenit nimic despre ceea ce făcusem.

Noaptea aceea am rămas în mica vale, iar dimineața am pornit-o spre terenurile mlăștinoase, care nu mai erau departe. Acestea se aflau într-o vale cu mult mai mare decât cea pe care o părăsisem cu o zi înainte. În mijlocul văii era un mic lac, cu malurile mâloase. În jur erau tufișuri și păduri cu teren înșelător, după care urmau masive de stânci golașe, cu numeroase crăpături, și altele sfărâmate, care închideau valea. Aceasta măsura cel puțin două ore de mers în lung, și tot atâta în lat.

După ce am scos povara de pe catâr, ne-am amenajat un loc de popas și am aprins focul. Eu trebuia să rămân pe loc, ca să am grijă de cai. Ceilalți au pornit în cercetare. Până la prânz, a fost liniște, apoi s-au auzit câteva împușcături. Mai târziu, s-a întors Ben Needler, singur. Îl gonise Old Wabble, furios, pentru că Ben trăsese prea devreme într-o femelă de elan. Old Wabble și Litton s-au înapoiat abia în amurg, supărați din cauza insuccesului.

— Urme erau destule, zise Old Wabble răstit, și nu numai de elani, ci și de indieni, care se vede că au fost acolo înaintea noastră și au gonit vânatul; *it's clear!* Am dat doar de o femelă, dar Needler a tras prea devreme

ambele gloanțe, și animalul a fugit. Așa pățește cel care se asociază cu niște *greenhorn*-i. Eu însă nu vreau să fi făcut drumul degeaba și n-am să plec de aici până n-am să dobor un elan mare și bătrân."

Cu noi n-a mai schimbat nici o vorbă, iar a doua zi de dimineață avea aceeași dispoziție, declarând că o să vâneze numai cu Litton, fără cei doi *greenhorn*-i, care au să rămână în tabără, ca să nu-i mai încurce treburile. În sfârșit, avea dreptul să facă ce vroia, dar și noi ne-am luat, pe tăcute, același drept. După ce au plecat cei doi, am pornit și noi să înfăptuim ceea ce ne înțelesesem în timpul nopții. Dacă elanii fuseseră goniți, însemna că nu se mai află în vale, ci dincolo de ea. Acolo trebuiau căutați. Întrucât vânătoarea noastră putea să dureze până seara, am luat cu noi și catârul, ca să ne ducă lucrurile ce ni se păreau trebuincioase, poate și o pradă mai mică.

Am ieșit din valea noastră și am intrat într-alta. Acolo nu existau nici lac, nici mlaștini și desigur nici elani; în schimb erau de-acum oameni, care aveau și un catâr. Pe oameni nu-i vedeam deloc, dar vedeam foarte bine catârul, care păștea, fără șa și fără căpăstru, la o distanță apreciabilă de noi, spre dreapta. Dar unde erau oamenii? Trebuia să aflu. În timp ce Ben se apropia agale de catârul străin, eu am mers drept înainte, împreună cu catârul nostru. Acel presupus catâr a continuat să pască, până ce Ben s-a apropiat de el, s-a întors brusc și a rupt-o la fugă spre mine, desigur din simpatie pentru ruda lui de lângă mine. Dar ce se întâmplase? De fapt nu avea nimic comun cu un catâr, era un animal sălbatic. Atâta lucru pricepeam și eu, chiar dacă eram un *greenhorn*. Am îngenuncheat repede după catârul meu, am pus arma la umăr, am ochit și am tras. Vietatea aceea stranie a mai făcut două-trei sărituri, apoi s-a prăbușit. Am fugit imediat la ea, a venit și Ben; glontele nimerise

în plin și amândoi eram convinși că am doborât o cerboaică. Am legat-o de șaua de povară a catârului și am pornit mai departe, dar curând valea s-a terminat. În stânga și în dreapta erau ziduri de netrecut, în față o înălțime destul de abruptă, care semăna cu o șa, după care trebuia să fie o altă vale. Catârul nostru era un bun cățărător, de aceea am hotărât să mergem drept înainte.

După unele eforturi, am ajuns sus și am văzut că nu ne-am înșelat, căci terenul din fața noastră cobora din nou, foarte abrupt. În vale însă, în depărtare, se auzea o zarvă curioasă, care părea să vină de la glasuri omenești. De cele două părți ale coamei înguste a muntelui erau două vârfuri înalte, oblice, pe care puteam să ne cățărăm foarte ușor. Ne-am urcat pe partea stângă, pentru ca de acolo să putem privi în valea cealaltă. Pentru o clipă, am lăsat catârul în urma noastră. Ajunși în vârf, Needler vru să se aplece ca să poată privi în vale, dar fiind îmbrăcat în haine de culoare deschisă, ar fi putut fi foarte ușor zărit, eu însă, care eram în haine de culoare închisă, l-am dat la o parte și m-am uitat în jos.

Ceea ce se petrecea în vale, chiar în fața noastră, nu puteam vedea, pentru că punctul nostru de observație nu era destul de sus; dar în fundul văii am văzut șapte indieni călări, care înaintau încet, formând o linie destul de lungă, și care urlau din toate puterile. Apropiindu-se, urletul devenea atât de puternic, încât catârul nostru rămas jos a început să-și miște nervos urechile și să dea din coadă. Așa că l-am trimis pe Ben să-l liniștească.

Atunci privirea mi-a căzut de partea cealaltă a șeii, pe panta care se ridica la vreo patruzeci de pași de mine. Spre mirarea mea, acolo, în fața-mi, ședea un indian. Era To-oc-uh, Săgeată-iute, care m-a salutat din cap,

apoi și-a dus mâna dreaptă la gură, semn că trebuie să tac.

Cum ajunsese aici? De ce și pentru ce trebuia să tac? Alaltăieri nu era înarmat, iar acum avea o pușcă culcată pe genunchi.

În timp ce mă gândeam la toate astea, gălăgia se apropia și mai mult; auzeam cum se rostogolesc pietrele sub mine și am privit în vale. Cerule, ce monstru îmi era dat să văd! Fornăind tare și furios, venea din valea cealaltă a muntelui și urca spre coamă. La greabăn avea peste doi metri înălțime, un corp scurt, greoi și picioare lungi; cu buza de jos atârnându-i înainte și cu o bărbiță ciufulită, cu ochii scânteietori, apăru pe vârful muntelui. Văzându-i în față pe Ben Needler și catârul, își săltă capul urât cu cele două lopeți late, imense, și se năpusti în direcția mea. La rândul lui, Needler, când a văzut namila răsărind ca din pământ la numai șase pași de el, a scos un strigăt de groază, a aruncat pușca, și a rupt-o la fugă, mai bine zis, a luat-o valvârtej spre cealaltă vale. Catârul a dovedit că are tot atâta curaj ca și stăpânul lui, a făcut un salt înapoi la fel de iute și a alunecat ca o sanie pe coama muntelui la vale, spre norocul lui, pe cele patru picioare.

Nu aveam timp să urmăresc dacă cei doi au ajuns cu bine jos, pentru că namila, fiind întoarsă spre mine, nu văzuse că drumul din fața ei devenise liber. Venea în sus, direct spre mine, făcând niște salturi foarte mari. Nici eu nu eram mai puțin îngrozit decât Ben Needler. Am scăpat pușca din mână; voiam să fug, să fug! Săream din piatră în piatră, de-a lungul peretelui stâncos, cu monstrul după mine. Deodată, în peretele de piatră din fața mea, apăru gura unei grote. Am dispărut în ea atât de repede, cum niciodată în viața mea n-am mai dispărut în vreun ascunziș. Intrarea s-a întunecat imediat, pentru că

namila şi-a băgat capul, atât cât îi permitea lăţimea coarnelor. Brăhnea ca un drac şi-i simţeam răsuflarea fierbinte pe faţa mea. Dar frica acestui animal urmărit întrecea chiar şi furia lui; şi-a scos capul şi a pornit-o din nou la goană, pentru a scăpa. În felul acesta îi oferi partea din faţă drept ţintă şefului de trib, care şedea pe partea cealaltă a văii, aşteptând liniştit. A ochit scurt, a apăsat pe trăgaci şi elanul s-a prăbuşit.

To-oc-uh coborî repede panta şi veni la mine sus, urcând în salturi. În timp ce eu scoteam precaut capul din crăpătură, el se uita la animalul doborât, apoi mi se adresă zâmbind:

— Fratele meu poată să iasă! Acest elan a fost doborât de glontele tău şi deci îţi aparţine.

— De glontele meu? l-am întrebat eu mirat, ieşind din grotă.

— Da, dădu el şiret din cap. Tu eşti At-pui, Inimă-bună şi ai vrut să ne salvezi viaţa; aşa că meriţi să primeşti cinstea din partea oamenilor voştri. Războinicii panaştilor au predat *wampum*-ul şi au venit înaintea voastră în valea elanilor, unde îşi ascunseseră armele. Voi probabil că n-aţi mai găsit nici un vânat, în afară de puiul de elan pe care l-am văzut pe spatele catârului vostru. Ai fost atât de sincer şi mi-ai spus că nimereşti alături de ţintă când tragi, ceea ce de fapt trebuia să ţii secret, aşa că vreau ca tovarăşii tăi să te respecte aşa cum te respect şi eu. Mă aşezasem printre stânci, aşteptând ca acest animal puternic să fie gonit înspre mine. Atunci ai apărut tu şi m-am hotărât să ţi-l dăruiesc. Să zicem, deci, că glontele tău l-a nimerit, pentru ca gloria să fie a ta, până ce vei reuşi cu adevărat să nimereşti ţinta. Fratele tău alb nu m-a văzut, şi plec ca să nu mă mai poată vedea. Ochii mei doresc să te revadă. Am zis! *Howgh!*

Mi-a strâns mâna şi a plecat repede, dispărând de partea cealaltă a crestei.

Astfel îşi arăta recunoştinţa un om aşa-zis sălbatic. Gloria ce i se cuvenea, mi-o cedase mie. Puteam să refuz acest dar? Nu; din cauza tinereţii mele, eram încă prea slab pentru un asemenea gest. Old Wabble îşi bătuse joc de mine. Firește, din partea mea era o greşeală să admit o astfel de minciună şi să mă împopoţonez cu pene străine, dar voiam ca bătrânul *westman* să invidieze un *greenhorn*, şi anume pe mine.

Mi-am luat puşca şi am coborât în valea dinspre partea noastră. Ben Needler, împreună cu catârul nevătămat, stătea departe de coama stâncoasă. I-am făcut semn să se apropie şi l-am dus la locul unde căzuse elanul. Ben nu-l văzuse pe indian; de fapt, nimeni nu ştia că eu îl cunoşteam pe şeful de trib. Tovarăşul meu era pe deplin convins că eu am împuşcat animalul. Vă puteţi închipui cât de mirat şi de invidios era!

Îmi părea rău de el. De aceea, i-am propus să-i spunem lui Old Wabble că el a împuşcat puiul de elan, asta, ca să fiu sincer, şi pentru a-mi uşura conştiinţa. Era atât de fericit de propunerea mea, încât m-a îmbrăţişat. Eu a trebuit să rămân să-mi păzesc prada împotriva animalelor sălbatice; Needler, cu catârul, a pornit-o spre terenurile mlăştinoase, pentru a chema pe Old Wabble şi pe Litton; i-a adus târziu, abia după-amiază. Cei doi nu văzuseră toată ziua nici măcar un fir de păr de elan. În faţa vânatului meu, bătrânul a rămas mut. Până la urmă, a recunoscut că rar a văzut un exemplar atât de puternic. Invidia i-a înfiorat trupul ciolănos, încât mâinile şi picioarele au început să i se bălăbăne. Apoi măsurându-mă cu ochii pe jumătate închişi, aruncându-mi o privire aproape ameninţătoare, mi-a zis:

— *Well,* acum știu cu cine am de a face, sir. Când răsalaltăieri ați găurit de patru ori cerul, ați făcut cu mine o glumă, *it's clear.* Dar sper că, dacă o să rămânem prieteni, așa ceva n-o să se mai repete!

În sfârșit, am devenit și am rămas prieteni și am mai tras multe gloanțe în plin. Era ca și când darul șefului de trib mi-ar fi dăruit dintr-odată și o mână sigură și un ochi bun. Chiar din ziua aceea, gloanțele mele au nimerit ținta atât de norocos, încât niciodată nu s-a gândit bătrânul că atunci, cu elanul acela, l-aș fi mințit. Iar cu Săgeată-iute m-am mai întâlnit, adeseori, și ai lui îmi zic și astăzi At-pui, Inimă-bună. El a păstrat cu sfințenie secretul nostru, și acum e prima oară că este dat în vileag. Da, domnilor, trebuie să recunosc, cu părerea de rău a vânătorului, că primul meu elan n-a fost de fapt primul, cu atât mai puțin însă ultimul. Am terminat. *Howgh!*"

După ce tăcu, ceilalți începură să facă haz pe seama celor auzite. Eu tăceam. Fiecare *westman* trebuie să știe să-și facă ucenicia. Un maestru nu se naște din senin. Și eu am avut profesorii mei: la început pe Sam Hawkens, omulețul acela hazliu, și apoi pe Winnetou, maeștri inegalabili în tot ce privește Vestul Sălbatic.

În ceea ce-l privește pe Old Wabble, am auzit multe despre el, însă nu l-am văzut niciodată. În povestirile oamenilor din Vest, el apărea ca o figură mitică, cu care prezentul nu mai avea nimic comun. Se vorbea despre sute și sute de ciudățenii și isprăvi de-ale lui, care dovedeau că era un orginal, cum poate că nu mai exista altul. Niciodată nu se știa unde se află și cu ce se ocupă, și dacă apărea undeva pe neașteptate, era numai pentru scurtă vreme, iar apoi se povestea despre o nouă faptă îndrăzneață sau despre o deosebită ciudățenie a lui.

În tinerețe fusese poreclit „regele cowboy-lor". Acum trebuia să aibă peste nouăzeci de ani, dar se spune că e sprinten ca un flăcău; numai părul lui lung și alb ca neaua, care atunci când gonește călare îi flutură pe spate ca o coamă, trădează lungimea unei vieți extrem de agitate. De mult doream să-l văd. Și iată că trecuse pe aici cu puțin înaintea mea, și probabil că dispăruse iarăși pentru luni și luni de zile.

În timp ce Parker povestea, se înserase; din cauza comanșilor, nu puturăm aprinde focul; dar nici să stăm de vorbă, așa că ne culcarăm. A doua zi, când voirăm să plecăm, se dovedi că bănuiala lui Parker nu era lipsită de temei; comandantul voia neapărat să rețină pe unul dintre vânători drept călăuză, dar se lovi de o împotrivire atât de categorică, încât, până la urmă, își dădu seama că e mai bine să renunțe. Atunci, în glumă, m-am oferit eu. M-a refuzat cu un gest plin de dispreț și mi-a zis:

— Vedeți-vă de drum, mister Charley! Ce se cere unei călăuze nu poate face un om a cărui meserie este să caute schelete și rămășițe putrede. N-aveți decât să scormoniți în toate mormintele vechi, eu nu vreau să-mi iau cu dumneavoastră o povară pe cap.

Deci aflase de presupusul scop al venirii mele aici, în Vestul Sălbatic. Mie îmi convenea această despărțire. Ca nu cumva la plecare să dau de bănuit, mă ținui pe cal cât mai stângaci cu putință și păstrai această atitudine în tot timpul zilei, pentru ca însoțitorii mei să nu-și schimbe părerea despre mine.

Cei zece oameni se întâlniseră pe drumul ce vine de la Rio Gila și se îndreptau în jos, spre Texas, fiecare cu treburile lui. Nu formau un grup unit, cu anumit scop.

De la tabăra militarilor până la Mistake Canion era cale de vreo patru ore, care au trecut fără să intervină

ceva. Pe drum, i se aminti lui Iosua Hawley de promisiunea făcută ieri şi ne făgădui că se va ţine de cuvânt. Mie, însă, puţinele cuvinte pe care le-a rostit mi-au spus destul: ştiam că el este acel om alb care, din greşeală, l-a împuşcat pe prietenul său roşu. Acest fapt îi apăsa şi astăzi sufletul, şi era explicaţia melancoliei lui, care îmi bătuse la ochi.

Ne aflam pe un platou stâncos, care treptat începea să coboare. Apoi ne-am oprit în dreptul unei prăpăstii adânci, spre care ducea o cărare abruptă. Prăpastia semăna cu mormântul săpat între stânci de nişte mâini gigantice, şi se întindea în faţa noastră spre răsărit, în aparenţă fără sfârşit, cu pereţi abrupţi de cel puţin o sută de metri înălţime. În adâncuri se auzea murmurul unei ape care, de sus, părea neagră ca cerneala. În locul de unde stăteam, se iveau printre stânci, ici şi colo, cactuşi uriaşi. Iată Mistake Canion-ul, unde trebuia să coborâm. Pe cel ce-şi arunca privirea în prăpastia ce se căsca ameninţătoare îl putea cuprinde groaza sau sentimentul că, acolo jos, ar fi locul unei nenorociri inevitabile. Am văzut multe canioane şi am trecut prin multe, dar, ca să mă folosesc de o expresie potrivită, nici unul nu m-a îngrozit atât.

Coborârăm pe poteca abruptă, până ajunserăm jos, în fundul prăpastiei, unde urmarăm cursul apei; desigur, de aproape apa avea altă înfăţişare. Ajunserăm la o stâncă mare, de care se spărgeau valurile apelor. Aici Ios îşi opri calul, descălecă, se aşeză pe o stâncă şi zise:

— Iată locul unde voiam să-mi îndeplinesc promisiunea. Descălecaţi, domnilor! O să aflaţi cum s-a născut legenda despre stafia din Mistake Canion.

— Stafia! *Pshaw!** râse Sam Parker. Cine crede în tot felul de strigoi şi stafii e prost. Un vânător alb a îm-

* Bah! Fleacuri! (engl.).

pușcat din greșeală un apaș, un prieten, în locul unui comanș, un dușman. Dar nimeni nu poate să spună despre cine este vorba și cum s-au putut petrece asemenea lucruri.

— Eu pot să spun, numai eu, replică Ios, ștergându-și ochii cu mâna.

— Ah, tu? Tu știi cum s-a desfășurat acea poveste nefericită?

— Ba bine că nu! De pe această piatră, pe care stau acum, am tras focul de armă fatal. Aveam ochii cu treizeci de ani mai tineri ca acum, și totuși nu aveam privirea destul de pătrunzătoare pentru a face deosebirea dintre un prieten și dușman. Știți, am avut un prieten, un prieten adevărat; era un apaș și-l chema Tkliș-lipa, adică Șarpele-cu-clopoței. Îi salvasem viața și de aceea promisese să-mi arate un loc unde se poate găsi o grămadă de nugeți*, adică grăunțe de aur. Deci, mi-am ales patru băieți destoinici, potriviți pentru această treabă. Trebuia să fim foarte prevăzători, pentru că locul se afla în ținutul comanșilor; de aceea noi, albii, nu luasem cai cu noi. Numai apașul nu voia să se despartă de mustangul lui. Ca să nu lungesc vorba, am ajuns aici jos, în canion. Vedeți acolo, pe margine, niște cactuși uriași? Pe atunci, mai departe, exista o adevărată pădure de cactuși, la liziera căreia ne-am construit o cabană, unde voiam să ne gospodărim, în timp ce locul de muncă era aici jos, lângă apă.

Tkliș-lipa nu mințise. Rezultatul ostenelii noastre a fost răsplătit peste așteptări, cu toate că nu puteam munci decât patru, pentru că unul din noi trebuia să stea de pază la cabană, iar altul trebuia să vâneze pentru a procura carne. Acest lucru era făcut cu cea mai mare atenție, deoarece căpetenia comanșilor de aici, Avat-cuts,

* Aur nativ, peptite (din engl. *nugget*).

Bizonul-cel-mare, era nu numai un om sângeros, ci şi un meşter al furişării. Se înţelege de la sine că, pe lângă sapă şi lopată, fiecare îşi avea arma la îndemână.

Eram aici de vreo trei săptămâni, când, într-o zi, îi veni rândul apaşului să rămână la cabană. Lunganul Dinters umbla să facă rost de carne. În timp ce noi, ceilalţi, munceam cu sârg aici, jos, indianul stătea sus, în bătaia soarelui torid şi se plictisea. Îşi scoase îmbrăcămintea de pe partea superioară a corpului, o pătură nouă, preţioasă, de *santilo*, şi-şi freca corpul, după obiceiul indian, cu untură de urs, ca să se apere de insecte. Atunci aude în spatele lui un zgomot. Se uită înapoi şi-l vede pe temutul şef de trib al comanşilor, pe care îl recunoaşte imediat, stând în faţa lui, gata să-l lovească cu patul armei. Înainte de a se putea feri, lovitura îl nimereşte în cap, în aşa fel încât îşi pierde cunoştinţa: Dacă nu i-a zdrobit ţeasta, e doar mulţumită cipilicii lui împodobite cu cozi de vulpe şi cu piei de şarpe cu clopoţei.

Pentru moment, *Avat-cuts* îl lasă jos şi intră să cotrobăiască prin cabană. Găseşte pungile noastre de piele umplute cu nugeţi, pe care şi le atârnă de brâu. Apoi se întoarce, îşi leapădă vechea bluză de *callico* şi îmbracă pătura de *santilo*. Îi place şi cipilica celui căzut în nesimţire şi şi-o pune pe propria-i chică. Apoi, cu un fluierat, îşi cheamă calul ciolănos, pe care îl lăsase lângă cactuşi înainte de a se furişa în cabană, găseşte şi calul apaşului, care păştea în apropiere şi care i se păru mai de preţ. Pe urmă vru să-şi scalpeze duşmanul, tăindu-i pielea capului cu păr cu tot, cât timp era încă în viaţă. Comanşul încălecă deasupra lui şi, cu picioarele răşchirate, îl apucă cu mâna stângă de păr, ca să-i ridice capul, ia cuţitul în mâna dreaptă, face o tăietură deasupra urechilor şi de jur împrejurul capului, şi apoi smuceşte puternic, încercând să-i smulgă scalpul. Şarpele-cu-clopoţei

se trezește din leșin și-l prinde pe comanș de mâini. Urmează o luptă, din care Bizonul-cel-mare trebuia să iasă învingător, întrucât celălalt era orbit de sângele ce-i curgea pe față.

Între timp, Dinters, după o zi bună de vânătoare, se îndreptă agale spre cabană, cărându-și vânatul. Descoperind urmele comanșului, se sperie și începe să se apropie tiptil. Ieșind de după cotul pădurii de cactuși, îi vede pe cei doi indieni luptându-se; din cauza păturii, îl confundă pe comanș cu apașul nostru. Pune repede arma la umăr și trage asupra prietenului însângerat; din fericire, distanța fiind prea mare, nu-l nimerește. Comanșul, auzind împușcătura, se întoarce, îl vede pe dușman, se smulge din încleștare și, fără să-și mai ridice pușca, sare pe mustangul apașului, luând-o la goană. Șarpele-cu-clopoței, aproape înnebunit de furie și durere, își șterge sângele de pe ochi, îl vede pe adversarul său, care încerca să scape, vede și calul acestuia și, într-o clipă, e în șa și pornește în galop după el, în timp ce lunganul de Dinters privește buimăcit, neînțelegând nimic din ceea ce se petrece. Întrucât drumul spre dreapta era închis de Dinters, iar în stânga îl închidea desimea cactușilor, comanșul se avântă spre canion; el știa că o potecă abruptă, chiar dacă e periculoasă, duce la vale, de-a lungul peretelui vertical. Nu bănuia că acolo, jos, se aflau patru oameni albi.

Vedeți, acolo, dincolo de apă, o porțiune care iese în afară cu pragul îngust, de-a lungul stâncii, în sus? Aceea este poteca despre care vă vorbesc. Chiar și pentru un pieton este greu pe acolo, dar pentru un călăreț este de-a dreptul periculos și de aceea tare ne-am mirat când am auzit venind de sus tropotul copitelor unui cal în galop. La început, din cauza înălțimii, nu vedeam decât capul călăreților, dar pe măsură ce înaintau, le deslușeam mai

bine şi figurile. În faţă alerga mustangul apaşului, al cărui călăreţ credeam că este Şarpele-cu-clopoţei, din cauza cipilicii şi a păturii de *santilo*. El era urmărit de un călăreţ, al cărui cal ne era necunoscut; omul avea toată chica însângerată, atârnându-i pe umeri şi, din cauza peretelui stâncii, se căznea zadarnic să arunce lasoul după cel pe care-l urmărea. Auzeam întruna glasul apaşului, care striga: „*agna selkhi no khi* — împuşcaţi-l!“ Firește, aceste cuvinte ne erau adresate nouă, şi mi-am luat imediat arma. Între timp, cel din faţă a atins fundul prăpastiei şi a gonit mai departe. În urmă venea celălalt. În acest loc putea să-şi mânuiască lasoul mai liber şi era gata să-l arunce. Am apăsat pe trăgaci — un strigăt şi el a căzut de pe calul care continua să fugă fără călăreţ. În câteva clipe ne aflam lângă el. Închipuiţi-vă spaima noastră, când am recunoscut în el pe prietenul nostru roşu! Glontele meu ţintise prea bine. Arătând cu mâna înainte, spunea cu un glas care se stingea: „*Dartek litşane Avat-cuts* — câinele acela era Bizonul-cel-mare“. După aceea a murit.

Povestitorul tăcu şi, cu o privire fixă, se uită în direcţia indicată. Îi respectarăm tăcerea, fără a scoate vreun cuvânt. Abia după ce trecu un timp mai lung, el continuă:

— Şi aşa se face că aurul pe care ni l-a dăruit a fost răsplătit cu gloanţe. Prăpastiei i-am spus Mistake Canion, adică Canionul Erorii, şi acest nume s-a păstrat până în ziua de astăzi. De multe ori am auzit această întâmplare povestită în prezenţa mea, dar niciodată nu mi-a trecut prin minte să spun că eu sunt nefericitul erou al povestirii. Am încercat să mă răfuiesc cu mine însumi, în tăcere. Dar acum, când ne aflăm în acelaşi loc, trebuie să-mi descarc inima şi să-mi spuneţi voi dacă pot fi numit ucigaş.

— Nu! Nu! strigarăm cu toții într-un singur glas. Ești nevinovat. Dar cu comanșul ce s-a întâmplat? A scăpat?

— Nu! L-am găsit nu departe de aici, printre bolovani, unde calul, poticnindu-se, îl trântise la pământ. După cum vedeți, în locul unui singur cadavru, erau două. Așa e legea Vestului Sălbatic; și acum să nu mai vorbim despre asta!

— Dar cu aurul, cu nugeții, ce s-a întâmplat?

— Era mai puțin decât lăsa să se creadă acel început excepțional. Din ziua în care glontele meu l-a nimerit pe apaș, rezultatele exploatării deveniră din ce în ce mai slabe, până au ajuns la zero. Am mai săpat și căutat noi săptămâni de-a rândul, dar degeaba. Iar ceea ce am luat, n-a ținut prea mult; ni s-a scurs printre degete la băutură și jocuri de noroc. Un singur lucru mi-a rămas și am să-l păstrez cât oi trăi, și anume clipa când glontele meu l-a doborât pe indian de pe cal. Această imagine îmi revine mereu, mereu, împreună cu acel strigăt de moarte! În clipele acelea mă trec fiori. Hai să plecăm de aici! Nu vreau să mai văd locurile astea!

Se sculă încet și se scuturâ, ca și când ar fi vrut să scape de povara ce-i apăsa sufletul. Puse mâna pe căpăstru, ca să încalece; îl reținui, spunându-i:

— Prietenii dumneavoastră și-au spus deja părerea precum că sunteți nevinovat; ascultați acum ce o să vă spun și eu, mister Hawley.

— Adică? zise el cu un ton de parcă nici din partea mea nu s-ar fi așteptat la vreo ușurare.

— Vreau să vă povestesc o întâmplare, una adevărată, petrecută dincolo, în Germania, în patria mea.

— La ce-mi poate folosi povestea dumneavoastră nemțească?

— Ascultaţi-o, poate vă va folosi totuşi! Doi meseriaşi care lucrau la un acoperiş de ardezie trebuiau să fixeze pe vârful unui turn înalt de biserică o girueţă nouă. Cu o zi înainte, fuseseră aşezate scările necesare, înainte de a se fi scos girueta cea veche. Unul dintre meşteri era un lucrător bătrân, cu experienţă, celălalt era fiul său, care avea soţie şi patru copii. Se urcau sus, şi tot mai sus, din treaptă în treaptă, bătrânul în faţă, fiul după el, amândoi ţinându-se cu o mână de scară, iar în cealaltă ducând girueta cea nouă şi grea. Jos era adunată o mare mulţime de oameni, care privea în tăcere, cu inima la gât şi cuprinşi parcă de ameţeală în faţa acelei lucrări primejdioase. Deodată, de sus, s-a auzit un strigăt de spaimă; strigase fiul; tatăl îi răspunse ceva, fiul strigă din nou şi, după aceea, imediat, mulţimea de jos a scos un ţipăt de groază, pentru că tatăl, dându-i o puternică lovitură cu piciorul fiului, care se agăţase de el, îl împinse de pe scară, iar tânărul se prăbuşi în gol, prefăcându-se într-o masă informă de carne şi oase.

— E posibil aşa ceva? Să fii ucigaşul propriului tău fiu? exclamă Hawley.

— Nu vă grăbiţi, sir, ascultaţi mai departe! Firește că jos, lângă turn, era o agitaţie de nedescris. Sus însă, bătrânul continua să urce, ducând de rândul ăsta giureta singur. Ajuns în vârf, şi-a aplecat capul în jos şi cu un efort de adevărat uriaş, a fixat singur girueta în lăcaşul ei. După aceea, ca şi când nu s-ar fi întâmplat nimic, a coborât calm şi, desfăcând din cârlige scară după scară, începu să le împingă prin deschizătura acoperişului, până ce dispărură în clopotniţă. Jos, în faţa bisericii, aştepta mulţimea înfuriată, gata să-l linşeze; dar el întârzia să apară. Câţiva s-au urcat în clopotniţă şi l-au găsit căzut jos, fără cunoştinţă; în clipa în care simţise podeaua sub

picioare, leşinase. Dus acasă, şi-a revenit numai pentru ca, în coşmarurile febrei, să aiureze săptămâni de-a rândul despre clipa aceea îngrozitoare, când a fost nevoit să-şi împingă fiul la moarte. Priceperea medicilor şi constituţia robustă, în ciuda vârstei, l-au salvat. Dar de cum reuşi să se ţină pe picioare, se duse să se prezinte în faţa judecăţii, ca să se supună legilor. Ce părere aveţi, mister Hawley, care a fost sentinţa?

— Cum care? Pentru uciderea fiului există o singură pedeapsă, pedeapsa cu moartea.

— Sir, este aceasta într-adevăr părerea dumneavoastră?

— Firește. Nici nu poate exista alta.

— Ba da! Cazul poate fi judecat şi altfel. Despre acest caz s-a vorbit peste tot, şi a provocat mare vâlvă. În cercurile juridice exista părerea că trebuie menţinută acuzaţia de asasinat şi bătrânul să fie condamnat, iar după aceea să se ceară graţierea din partea monarhului. La început, publicul îi refuză bătrânului orice dezvinovăţire, dar imediat ce aflară ce l-a determinat să procedeze aşa, oamenii au început să gândească altfel. Desigur, el a comis fapta cu premeditare, dar ce l-a determinat s-o facă? La un moment dat, fiul său i-a strigat că l-a apucat ameţeala şi că totul se învârteşte înaintea ochilor lui. „Închide ochii şi ţine-te bine, până trece", l-a sfătuit bătrânul, crezând că este vorba de o ameţeală trecătoare. „Nu mă mai pot ţine, nu mai văd nimic", a ţipat fiul, dând drumul giruetei şi apucându-l pe bătrân de picior. Cu groază, acesta şi-a dat seama că nu este vorba de un rău trecător, pentru care trebuia să aştepte doar câteva clipe; era vorba de unul din acele accese care îl fac pe cel în cauză să-şi piardă complet voinţa şi pe care nu-l mai poţi ajuta cu nimic; cel care-i sare în ajutor este şi el pierdut. Într-o fracţiune de secundă şi-a dat seama

de situaţia groaznică în care se aflau. În mâna stângă ţinea girueta, care era destul de grea, cu dreapta trebuia să se ţină de scară; iar de picior i se agăţase fiul. Simţea că o greutate de peste o sută de kilograme e gata să-l dărâme de pe scară; ştia că n-au să reziste decât câteva secunde, iar după aceea se vor prăbuşi împreună. Oare sărmana familie trebuia să piardă nu numai pe unul, ci pe amândoi susţinătorii ei? Bătrânul nu se putea ţine decât pe el însuşi; şi ca să se lase tras în jos, nu ar fi însemnat o sinucidere? Tocmai atunci fiul a strigat: „Dumnezeule, nu mai simt scara, mă prăbuşesc!“ Nu se mai ţinea decât de piciorul bătrânului. Acesta şi-a dat seama că nenorocirea nu mai putea fi evitată, că ea trebuia să se producă; cu o smucitură puternică de picior s-a eliberat, iar fiul a căzut. A auzit ţipătul asurzitor al mulţimii; nu s-a uitat în jos; în faţa ochilor îi jucau scântei; inima era gata-gata să i se oprească, dar trebuia să se ţină tare. Cu un efort extraordinar, a reuşit să se stăpânească. Într-o stare de prostraţie, umblând ca un somnambul, s-a urcat să-şi termine treaba. La fel a procedat şi la coborâre, retrăgând scările una după alta; dar de îndată ce a ajuns în clopotniţă, puterile l-au părăsit şi s-a prăbuşit, pierzându-şi cunoştinţa. Spuneţi, mister Hawley, aveţi şi acum aceeaşi părere despre fapta lui?

— Hm! Desigur, după ce asculţi cele povestite, lucrurile par cu totul altfel.

— La fel au simţit şi toţi aceia care, la început, îl condamnaseră. I s-a dat şi un excelent apărător, care şi-a făcut datoria. Despre ameţeală şi despre implicaţiile ei, au fost solicitaţi să-şi spună părerea o serie de oameni de ştiinţă, specialişti în materie, profesori universitari; au fost interogaţi un însemnat număr de meseriaşi care execută acoperişuri, dulgheri, hornari, lucrători din construcţii, chiar şi dansatori pe sârmă. Toţi, fără excepţie,

au confirmat că nu s-ar fi putut proceda altfel, că fiul bătrânului era fără nici o îndoială pierdut. Pe scurt, bătrânul a fost achitat și eliberat din închisoarea preventivă. Aceia care în primele clipe ale întâmplării voiau să-l linșeze l-au primit la poarta tribunalului cu urale. A mai trăit mulți ani, respectat de toți cei ce-l cunoșteau. Se spune că niciodată n-a mai putut să râdă sau măcar să zâmbească; i-a fost imposibil să uite fapta pe care a fost constrâns s-o facă. Ei, sir, ce spuneți acum?

— Că a fost absolut just să fie achitat, răspunse Ios, dar ce legătură are glonțul acela nefericit tras de mine cu acest meseriaș de acoperișuri?

— Nu vedeți nici o legătură? Acel om și-a ucis fiul cu premeditare, așa cum ați spus singur mai înainte, în timp ce dumneavoastră l-ați împușcat pe apaș din greșeală. Bătrânul lucrător a fost achitat; în cazul dumneavoastră cam ce ar putea decide un complet de judecată?

Privi îngândurat în pământ. Pe fața lui melancolică trecu parcă o rază de lumină, de bucurie, apoi îmi întinse mâna și-mi zise:

— Acum știu ce vreți să-mi spuneți, mister Charley. Vă mulțumesc, cu toate că întâmplarea mea mă apasă de prea multă vreme pe suflet și nu poate fi scuturată așa de repede cum credeți. O să mă gândesc la istoria dumneavoastră și poate că o să-și atingă scopul. Totuși, vreau să plec de aici și să nu mai văd aceste locuri. Să ne grăbim să ieșim din acest canion al nefericirii.

Încălecarăm și o pornirăm mai departe. Ca să ajungem la capătul canionului, ne trebui cam o oră, atât era de lung. Ajungând la capătul lui, dădurăm iar de acei cactuși uriași, în formă de coloane, care aveau și fructe. Văzându-le, Sam Parker își opri calul și, arătând spre mine, se adresă celorlalți:

— Domnilor, trebuie să recunoașteți că este întotdeauna bine să te poți bizui pe omul cu care călătorești. Iată-l pe acest mister Charley, care ni s-a alăturat și probabil că n-o să ne părăsească așa curând. În orice clipă putem să-i întâlnim pe comanși și să fim obligați să punem mâna pe arme. Nu credeți că ar fi nimerit să-l rugăm să tragă câteva gloanțe de probă?

— Da, da, să tragă, să arate ce poate! aprobară ceilalți. Numai Ios Hawley tăcea.

— Ați auzit, sir, continuă Parker, întorcându-se spre mine. Sper că nu refuzați să ne dați o probă de iscusință!

— Nu, răspunsei eu. Dar presupun că nu sunt singurul care trebuie să arate ce poate!

— Și încă cine, mă rog, ar mai trebui? mă întrebă el tărăgănat.

— Firește că dumneavoastră și ceilalți gentlemeni de asemenea, lucru care se înțelege de la sine.

— Se înțelege de la sine? Nu știu de ce ar fi atât de înțeles de la sine. Probabil că nu știți să trageți mai bine decât am știut eu atunci când am venit la Old Wabble. De ieri încă, din tabără, aș fi vrut să văd câteva focuri de probă trase de dumneavoastră, dar n-am vrut să vă blamez în fața trupei. Acum suntem singuri și nu avem martori care să râdă cu plăcere de dumneavoastră.

— *Well!* În ce țintă urmează să trag?

— Acolo sunt niște tulpini de cactus; depărtarea, cam o sută cincizeci de pași. Au și niște fructe. Aș vrea să știu dacă de aici puteți să nimeriți un astfel de fruct de cactus.

— Dar dumneavoastră puteți nimeri, mister Parker?

— Ei, drăcie, ce întrebare! Vă îndoiți cumva?

— Hm! Dumneavoastră îmi cereți o probă de tragere, pentru că nu mă cunoașteți. Dar și eu vă cunosc la fel de puțin și am același drept să știu cum vă mânuiți ar-

mele. Eu o să trag, dar numai dacă și dumneavoastră îmi arătați ce știți.

O clipă se uită mirat la mine, apoi începu să râdă în hohote, ceilalți alăturându-i-se. Pe urmă exclamă:

— Ce știu! E delicios! Nu-i așa, domnilor? Sam Parker să arate ce știe! Din partea mea, fie! Poate că ați auzit că nici un *westman* nu pierde ocazia să facă o tragere de probă, așa că noi vom accepta cererea dumneavoastră, chiar dacă e puțin cam curioasă. Sunteți de acord, domnilor?

Ceilalți nouă își dădură consimțământul și, ca urmare, descălecarăm cu toții. Mi-am propus să trag cât mai prost și să-i las să râdă de mine. Mai târziu avea să fie rândul meu să râd de ei. Și așa ne apucarăm să risipim gloanțele în vânt. Parker și Hawley traseră bine, chiar dacă nu magistral; ceilalți acceptabil. Cele trei gloanțe ale mele nu reușiseră să atingă ținta; nimeriră atât de departe, undeva pe stâncă, încât culesei un hohot de râs deosebit de zgomotos, iar Parker mi se adresă cu dojană în glas:

— Mi-am închipuit! Dar cine își trimite gloanțele la douăzeci de pași alături de țintă, n-ar trebui să fie un *bigmouth*, un palavragiu. Hm, să-l pui pe Sam Parker să facă tragere de probă! Nu-mi luați în nume de rău acest cuvânt, sir, dar v-ați dat de gol! Nu o să nimeriți nici vânat, nici indieni, așa că puteți să fiți fericit că ne-ați întâlnit. Cu toate acestea, îmi sunteți simpatic, și nu avem nimic împotrivă să rămâneți cu noi, până ajungem într-o regiune de unde vă puteți continua drumul singur, fără pericol.

Încălecarăm și pornirăm mai departe. Nici nu mă gândeam să mă supăr din cauza dojenii și a *bigmouth*-ului său. Felul lui de a se exprima nu era prea delicat, dar ce-am căutat, am găsit.

La început, trebuia să traversăm câteva platouri despărțite de niște defileuri, apoi drumul nostru cobora spre Rio Pecos. Dacă mergeam la fel de repede ca până atunci, puteam să ajungem la destinație a doua zi spre seară. Ici-colo dădurăm peste câte o poieniță cu iarbă, apoi peste vreun zmeuriș sau peste alte plante asemănătoare. După-masă trecurăm pe lângă o apă, pe malul căreia creșteau boschete răzlețe, apoi tufișuri mai dese. Tocmai când să apună soarele, această apă ajunse într-o vale, care oferea cailor noștri o pășune îmbelșugată, iar nouă locuri bune de popas. Aici existau chiar și copaci.

Parker, fiind considerat, pe baza unei înțelegeri tacite, conducătorul nostru, alese un loc înconjurat aproape jur împrejur de tufișuri, căci, acolo unde mărăcinișul se întrerupea, locul era apărat de pârâu. Alegerea nu era rea, mai ales că mărimea locului de popas oferea și cailor noștri destul spațiu. Puteam să-i avem tot timpul nopții lângă noi și nu trebuia să-i păzim în mod special. După ce am descălecat cu toții și ne-am dezechipat, Parker și Hawley plecară să vâneze ceva carne proaspătă. Puțin după apusul soarelui se înapoiară, aducând câteva găinușe, pe care urma să le frigem. Vreascuri pentru foc erau berechet. Primii porția mea, pe care o consumai, apoi mă retrăsei de lângă foc spre marginea tufărișului, unde îmi priponii calul și mă culcai în apropierea lui.

Ceilalți discutau despre lucruri obișnuite pentru oamenii Vestului, și întrucât conversația lor nu-mi oferea nimic nou, preferam să stau singur. De când făcusem proba de tragere, mă țineam mai la o parte de ceilalți. Numai Ios și-a apropiat calul de al meu, pentru a-mi adresa câteva cuvinte, care erau mai prietenoase decât felul lui de a fi. Stând tăcut lângă tovarășii lui, intervenea doar din când în când în discuție, cu câte o observație scurtă. Se vedea că îl muncește un gând, pe care

ușor puteam să i-l ghicesc. După un timp, se ridică, veni încet spre mine, se așeză și zise:

— Îmi dați voie să stau lângă dumneavoastră, sir, sau doriți să stați singur?

— Rămâneți aici, mister Hawley! Îmi face plăcere.

— Mă bucură. Se pare că sunteți un om tăcut și nu vreau să vă plictisesc cu vorbăria mea. Și mie îmi place mai mult să tac decât să vorbesc. Totuși trebuie să vă mulțumesc pentru povestirea de astăzi. Tot timpul drumului m-am gândit la ea. Nici până acum nu am reușit să-mi revin de sub impresia ei, dar simt că o să-mi aducă ușurare. Este un sentiment cât se poate de chinuitor să crezi că ești ucigașul prietenului tău.

— V-am spus și mai înainte că nu sunteți, iar povestirea mea trebuie să vă facă să înțelegeți și să vă dovedească acest lucru.

— *Well!* Trebuie să vă mulțumesc și se pare că o să-mi deveniți drag. Cu toate că nu sunteți o stea a Vestului Sălbatic, aveți ceva care mă atrage. De aceea m-am și necăjit de proba de tragere, desigur numai pentru dumneavoastră. Mi-ar fi plăcut să fi reușit mai bine și să nu vă fi făcut de râs într-o măsură atât de mare. Pe dumneavoastră nu vă roade faptul acesta?

— Nu. Talentele nu sunt împărțite în mod egal. Cine nu este un bun țintaș, probabil că se pricepe să facă ceva în plus în alt domeniu.

— Se prea poate; se pune numai întrebarea dacă acest altceva este de vreun folos aici, în Vestul Sălbatic. Dar nu vreau să vă supăr vorbind despre un lucru la care nu vă pricepeți. Dimpotrivă, vă doresc toate cele bune și aș vrea să vă pot fi de folos. Dar mai bine să tăcem. Nu prea mă pricep să spun vorbe frumoase.

Se întinse lângă mine.

Cei de lângă foc discutau cu glas atât de tare, cum eu n-aș fi permis; dar de la mine n-ar fi primit nici un fel de sfaturi sau indicații, pentru că știau cine sunt. Știau destul de bine că nu era exclus ca în apropiere să existe comanși. Iar eu, care citisem și biletelul lui Winnetou, știam asta și mai bine. O imprudență și mai mare decât vorbitul cu glas tare era faptul că au aprins focul. Lumina putea să străbată printre tufișuri și să ne trădeze prezența. Și chiar dacă nu trecea lumina, nasul experimentat al indienilor putea să simtă mirosul fumului de la câteva sute de metri. De aceea hotărâi ca, până se va stinge focul, să-mi țin ochii deschiși și să-mi ascut urechile.

Stăteam de mult timp așa, cu o ureche lipită de pământ, pentru a auzi mai departe, și plimbându-mi mereu privirea de-a lungul tufărișului. Deodată văzui că murgul meu încetează să mai pască, și-și apleacă capul într-o parte; știam ce înseamnă asta. Mirosi în văzduh, fornăi încet și întoarse capul spre mine. Cineva se apropia din direcția aceea, și acest cineva era un alb. Dacă ar fi fost un indian, atunci murgul n-ar fi fornăit. Acesta era rezultatul dresajului indian.

— *Iș hoș*, spusei cu glas scăzut.

Calul înțelese comanda și se culcă; mă avertizase, și cu siguranță că de-acum înainte nu va mai da nici un semn de neliniște. Cel ce se apropia nu trebuia să observe că armăsarul știe de sosirea lui.

Probabil că era un om singur. O fi mirosit focul nostru și, în orice caz, și-o fi lăsat calul în urmă, ca să se furișeze aproape de noi. Motiv de îngrijorare din cauza lui nu exista; dimpotrivă, în împrejurările date, fiecărui alb trebuia să-i convină să dea de alte fețe-palide. Se putea presupune că va trage cu urechea, după care își va aduce calul și ni se va alătura.

Știam direcția în care se afla. Întorcându-mă într-acolo, închisei ochii pe jumătate, pentru a putea observa printre gene locul respectiv din tufiș. El nu trebuia să observe că privirea mea este îndreptată asupra lui.

Lumina focului pătrundea printre frunze, umbrele acestora fiind precis conturate. Observai o foarte ușoară mișcare a crengilor. Omul se apropia încet, târâș. De auzit nu se putea auzi nimic, mai ales că însoțitorii mei vorbeau tare. Ajunse la marginea tufișului; tocmai în locul acela tufișul era mai des, împiedicându-l să vadă. Trebuia să îndepărteze cel puțin o creangă. Nu putea s-o frângă, am fi putut auzi zgomotul; așa că bănuiam că are s-o taie. Și, într-adevăr, nici nu trecu jumătate de minut și văzui dispărând o ramură din frunziș, firește una foarte mică.

Privind mai concentrat spre acel loc, văzui două puncte fosforescente; erau desigur ochii: numai un *westman* putea să-i recunoască, și numai după lungi exerciții putea obține o asemenea vedere pătrunzătoare. Dar numai exercițiul nu era suficient; se cerea și o anumită însușire înnăscută. Deasupra ochilor avea parcă o fâșie de culoare deschisă, ca strălucirea unui voal alb. Omul trebuia să fi fost bătrân și să aibă un păr alb ca neaua. Deodată scoase un strigăt pătrunzător și se năpusti în mijlocul nostru.

— Parker, aici e Sam Parker! exclamă el. Erau vechi cunoștințe, așa că nu trebuia să mă ascund.

Oamenii de lângă foc săriră speriați în picioare, și Ios se ridică de lângă mine; eu rămăsei culcat.

— Old Wabble, Old Wabble! strigă Parker. Imediat, însă, se corectă, adăugând: Fred Cutter! Scuzați că mi-a scăpat acest cuvânt, mister Cutter! De vină e numai surpriza.

Deci acesta era Old Wabble, pe care doream atât de mult să-l cunosc și despre care auzisem vorbindu-se chiar

ieri. Da, stătea în lumina focului şi arăta exact aşa cum fusese descris. Era înalt şi foarte slab. La picioare purta pinteni de o mărime apreciabilă; picioarele le avea vârâte în nişte *leggins* — un fel de încălţări moi, care păreau să aibă cel puţin o sută de ani. Cămaşa, extrem de murdară, lăsa pieptul şi gâtul descoperite; peste cămaşă purta o haină, a cărei culoare era greu de precizat. Pălăria veche, cu boruri extrem de largi, îi cădea până pe ceafă; sub pălărie purta un fular, ale cărui capete îi atârnau pe umăr, căzând pe spate. În lobul urechilor văzui cercei mari de argint. La brâu avea înfipt un lung cuţit *bowie*, iar în mâna dreaptă, osoasă, ţinea o puşcă, a cărei fabricaţie, deocamdată, nu o puteam desluşi. Faţa era exact cum ne-o descrisese ieri Parker. La acest fost „rege al cowboy-lor", cel mai mult sărea în ochi părul lui alb, care se revărsa ca o coamă argintată de sub pălărie şi fular, ajungându-i până la brâu.

Aruncând rapid o privire cercetătoare în jur, făcu un gest de superioritate, bălăbănindu-şi braţele şi, drept răspuns la scuzele lui Parker, zise:

— *Pshaw!* Ştiu că mi se spune Old Wabble şi n-am nimic împotrivă să faceţi la fel. Sunteţi nişte fârtaţi al dracului de imprudenţi. Aprindeţi un foc care poate fi simţit de la douăzeci de mile şi urlaţi că se poate auzi de la încă zece mile! Dacă în locul meu ar fi venit o jumătate de duzină de piei-roşii, ar fi putut să vă lichideze în mai puţin de un minut, *it's clear*. Există oameni care toată viaţa nu pot deveni mai deştepţi. Dar de unde veniţi, băieţi?

— Dinspre Gila, răspunse Parker.

— Şi încotro mergeţi?

— Jos, la Rio Pecos.

— Se potriveşte foarte bine. O să am nevoie de voi. Nu cumva aţi trecut şi pe la tabăra militarilor, care se

află la câteva ore de mers călare, dincolo de Mistake Canion?

— Am stat acolo o noapte.

— Ostaşii mai sunt acolo?

— Da.

— Bine, foarte bine! Pentru că trebuie să mă duc din nou la ei, acolo sus. Vreau să-i rog să mă ajute, urgent. O să vă povestesc totul, dar mai întâi trebuie să-mi aduc calul pe care l-am priponit mai jos, când am mirosit focul vostru, pentru că voiam să mă furişez aproape de voi. Mă întorc îndată.

Sări peste pârâu şi dispăru. Din cauza surprizei, cei zece oameni stăteau încă aproape înţepeniţi. Acum, că Old Wabble plecase, se întreceau în exclamaţii de admiraţie; eu tăceam ca şi până atunci. Calul meu stătea încă culcat. Deoarece aşa nu putea să pască, îi strigai: *Si-şi!* Sări imediat în picioare şi începu să pască.

Old Wabble se întoarse curând, aducându-şi calul de dârlogi. După ce săriră amândoi peste pârâu, dădu drumul calului să pască, iar el se aşeză lângă foc şi zise:

— De fapt, flacăra e mult prea mare, *it's clear*. Dar putem s-o lăsăm să ardă, fiindcă am sosit chiar acum şi ştiu că regiunea e sigură. Până când vreţi să staţi aici?

— Numai noaptea asta.

— Ba o să staţi şi mâine şi o să rămâneţi şi noaptea viitoare.

— Nu prea cred.

— Ba da! Şi o să aflaţi imediat de ce. Mai întâi aş vrea să ştiu cine sunteţi. Pe Sam Parker, care a împuşcat primul său elan la mine, îl cunosc. Ceilalţi cine sunt?

Parker îi spuse numele fiecăruia, apoi, arătând spre mine, adăugă pe un ton vesel:

— Şi acela de colo este mister Charley, un om de ştiinţă german, care caută morminte vechi de indieni.

Old Wabble își îndreptă privirea spre mine, în timp ce eu rămăsei liniștit la locul meu, culcat, și întrebă:

— Morminte de indieni? Curioasă ocupație! Dar tot un *westman?*

— Nu, continuă Parker. A trebuit să tragă azi trei focuri de probă și a greșit ținta cu cel puțin douăzeci de pași.

— Hm, îi cunosc eu, am mai întâlnit astfel de cercetători, care au venit în savană să fabrice niște cărți, cărți despre limba și proveniența diferitelor seminții ale pieilor-roșii. Nici unul din ei nu se pricepea să țină ca lumea în mână un cuțit sau o pușcă. Învățătura strică omul, *it's clear.* Acum însă am o întrebare importantă pentru dumneavoastră. Ați vrea să luați câteva duzini de scalpuri indiene?

— De ce nu! Din care trib?

— Al comanșilor. Desigur, nu-i prea ușor. Vă e teamă?

— Nu; dar nu joc decât după ce cunosc cărțile. De aceea consider că e mai bine ca mai înainte să ne spuneți despre ce este vorba.

— Ați auzit de numele lui Old Surehand — Mână-sigură?

La auzul acestui nume, toți începură să se uite surprinși, și Parker întrebă repede:

— Old Surehand? De el este vorba?

— *Yes.* Deci îl cunoașteți.

— Firește, cu toții, chiar dacă nu l-am văzut niciodată. Este cel mai bun țintaș al Vestului Sălbatic.

— Asta este cam mult spus. Este adevărat că glonțul lui nu greșește niciodată ținta, de aici îi vine și numele; dar Winnetou și Old Shatterhand trag la fel de sigur. Nu de mult l-am cunoscut pe Old Surehand și am tot respectul pentru el. Ne-am despărțit de curând, pentru că eu trebuia să urc în regiunea Fort Stanton, iar el voia

să meargă la Rio Pecos, la apașii mescalero, pentru a se interesa de Winnetou, și să facă cunoștință cu el și cu Old Shatterhand. Imediat după ce ne-am despărțit, am aflat că comanșii au dezgropat securea războiului. El nu știa acest lucru și acum se află în mare pericol, pentru că drumul lui trece prin ținutul comanșilor. Făcui repede calea întoarsă, pentru a-l preveni. Cunoscându-i drumul, nu-mi era greu să-l ajung, și chiar l-am ajuns, dar dracul și-a vârât coada; nu trecuse un sfert de oră de când eram împreună, și am fost atacați, prin surprindere, de o ceată de comanși.

— Ei, drăcie! Erau mulți?

— Peste o sută.

— Și totuși ați scăpat?

— Eu da, el însă nu, răspunse Old Wabble, în timp ce pe fața lui zbârcită se așternu o undă de șiretenie.

— Ei, drăcie! L-ați părăsit? Ați procedat corect?

Atunci bătrânul își îndreptă ținuta, făcu o mutră de o extremă superioritate și întrebă:

— Aveți de gând cumva să-mi faceți reproșuri, mie, lui Fred Cutter, supranumit Old Wabble? Nu sunteți omul potrivit. De multe ori un gram de șiretenie e mai prețios decât zece kilograme de praf de pușcă. Da, am șters putina. Și de ce nu? Orice împotrivire ar fi fost zadarnică; de aceea, Old Surehand s-a predat de bunăvoie. Am văzut că nu a fost rănit. Să mă fi predat și eu? Am fi fost amândoi prizonieri, și probabil că n-am fi putut să ne ajutăm cu nimic, și nimeni nu ar fi aflat despre soarta noastră. Comanșii ne-ar fi căsăpit la stâlpul caznelor, și abia după moartea noastră preafericită s-ar fi auzit că am căzut în mâinile lor și că am fost expediați de ei, cu tichet de călătorie, în veșnicele plaiuri ale vânătoarei. Nu, Old Wabble nu face gafe de felul ăsta! Mai bine am luat-o din loc. Este adevărat că gloanțele lor

m-au urmărit, dar nu m-au nimerit, *it's clear*, altfel s-ar vedea găurile. Acum sunt liber și pot să-l ajut pe Old Surehand să scape.

— Și cum vreți să procedați? Este o treabă periculoasă.

— Asta știu și eu; dar pot eu să-l părăsesc pe acest vânător renumit? Imediat m-am gândit la dragonii care își au tabăra acolo sus, dincolo de Mistake Canion; am plecat spre ei, ca să le cer ajutor.

— Și or să vrea să vină?

— Desigur, presupun că nu se vor codi, pentru că urmăresc un alt trib al comanșilor, dar atâta o să mă rog de ei și chiar o să-i amenințe, până când au să-mi facă pe voie.

— Dacă o să mai fie timp.

— *Well*, desigur că trebuie să mă grăbesc. Atacul s-a produs azi în zori! Calul meu este epuizat, îl las să se odihnească până mâine dimineață, așa că abia mâine seară o să ajung la tabăra dragonilor. Chiar dacă am porni imediat, drumul o să dureze două zile până să ajung iar la locul atacului, unde cu siguranță că nu i-am mai găsi pe comanși. Va trebui să-i urmărim și va fi nevoie de alte două zile pentru a-i ajunge din urmă. Între timp, s-ar putea să-l dea gata pe Old Surehand. Din păcate, nu văd un alt mijloc ca să-l salvez. Mă bizui însă pe dumneavoastră, mister Parker.

— Adică?

— Comandantul trupei o să-mi dea, probabil, numai o parte din oamenii săi. De aceea, vă rog să rămâneți aici, până poimâine, când am să mă întorc. Atunci o să vă alăturați nouă. Zece oameni ai Vestului, zece puști bune, sunt de mare ajutor.

— Nu zic nu; și, cum îmi cunosc tovarășii, știu că sunt și ei de acord. Dar mi-e teamă să nu sosim prea

târziu. Nu putem să încercăm să-l eliberăm noi singuri, fără ajutorul militarilor? Am câştiga două zile pline. Judecaţi şi dumneavoastră, sir!

Old Wabble aruncă o privire scrutătoare în jur; rezultatul nu prea părea să-l mulţumească, faţa lui zbârcită exprima îngrijorare, şi spuse:

— Sir, toată cinstea pentru oferta dumneavoastră, dar e vorba de o afacere extrem de periculoasă. Oamenii aceştia sunt dispuşi să-şi rişte viaţa pentru un străin, fie el chiar şi Old Surehand?

— Hm! Întrebaţi-i personal, mister Cutter!

La întrebarea lui Old Wabble, numai Parker şi Hawley răspunseră cu glas hotărât şi bucuros; cu toate că şi ceilalţi spuseseră „da", se putea vedea că ar dori ca aventura să fie mai puţin periculoasă.

— *Well,* zise bătrânul serios, acum ştiu cum stau. Şi adăugă, făcând un semn către mine: În ceea ce-l priveşte pe domnul savant de vechituri, care trage alături de ţintă, ne poate fi şi mai puţin de folos. Dacă aş avea o mână de flăcăi, hotărâţi şi cu experienţă, atunci nu ar mai fi deloc o chestie de mare îndrăneală; atâta doar că trebuie să te poţi bizui pe oameni. Gândiţi-vă numai de câte ori Old Shatterhand, împreună cu Winnetou, nu au reuşit lovituri mult mai periculoase şi mai mari! Întâi m-a bătut gândul să-l caut pe Winnetou, dar nu ştiam în ce loc al Rio Pecos-ului aş putea găsi tribul mescalero, iar . . .

Fu întrerupt din vorbă. Armăsarului meu îi plăcea să stea singur şi nu suporta cai necunoscuţi în imediata lui apropiere; calul lui Old Wabble înaintase prea mult; al meu îl muşcă o dată şi încă o dată şi se încăierară.

— Ce fel de gloabă spurcată este aceea care îşi permite să-mi supere calul! strigă bătrânul, sărind în sus.

Veni grăbit spre mine, îmi apucă armăsarul de dârlogi pentru a-l despărți de mârțoaga lui; însă armăsarul meu se cabră în sus ca o lumânare, îl ridică și pe Old Wabble și-l trânti într-o parte, încât zbură pe lângă mine. Sări din nou în picioare înjurând și vru din nou să pună mâna pe cal, dar îl prevenii:

— Mister, puteți pune mâna pe calul dumneavoastră, dar nu pe al meu; pentru că ascultă numai de mine, iar pe dumneavoastră v-ar călca în picioare!

Într-adevăr, armăsarul meu luase poziție de apărare și era gata să-l lovească pe bătrân cu copita piciorului dinapoi în cap sau în piept, dacă acesta s-ar fi apropiat din nou; în același timp își întoarse capul frumos către el; și, la lumina focului, oferea o imagine care putea să entuziasmeze pe orice bun cunoscător de cai. Mai înainte, Old Wabble nici nu remarcase acest animal splendid; acum se dădu câțiva pași înapoi și exclamă cu mirare:

— *Thunder-storm,* mii de trăsnete, ce animal este ăsta! Trebuie să-l văd mai bine.

Ținându-se atent la oarecare distanță, Old Wabble dădu ocol armăsarului meu. Ca unul care a fost cândva „regele cowboy-lor" era, desigur, un bun cunoscător de cai. Pe fața lui se întipărea tot mai mult o expresie de încântare.

— Nu am mai văzut niciodată un cal ca ăsta! recunoscu el. Rasa asta este unică, și numai indienii mescaleros se pricep la ea. De acolo provin doi armăsari murgi, ca și ăsta, ai căror stăpâni . . .

Își întrerupse vorba și veni lângă mine, care stăteam tot culcat, mă măsură cu atenție, se aplecă, luă în mână „doborâtorul de urși" și carabina „Henry", care se afla în învelitoare, cercetă pușlile, le așeză la loc și mă întrebă:

— Armăsarul acesta e al dumneavoastră, sir?

— Da, răspunsei.
— L-aţi cumpărat.
— Nu.
— L-aţi primit în dar?
— Da.

Atunci pe faţa lui zbârcită trecu un zâmbet extrem de şiret, dădu aprobator din cap, în timp ce ochii începură să-i strălucească veseli, şi întrebă în continuare:

— Haina de vânătoare şi încălţările *leggins* pe care le purtaţi, tot în dar le-aţi primit?
— Da.
— Şi umblaţi într-adevăr după morminte vechi?
— Uneori, da.
— Şi vă cheamă Charley?
— Desigur.
— *Well!* Am auzit povestindu-se despre un alb, căruia fratele său de cruce îi zice Charley, şi doresc să aveţi mult noroc în căutările dumneavoastră de lucruri antice. Iertaţi-mă că era să vă judec în mod greşit, şi niciodată n-am să mai fac asta, *it's clear.*

Se întoarse la foc şi se aşeză iarăşi acolo; ghicise cine sunt, dar nu voia să-mi trădeze incognito-ul. Ceilalţi nu înţeleseră nici cuvintele, nici comportarea lui, şi se uitau la el miraţi şi întrebători. Văzând însă mutra lui indiferentă şi că nu spune nimic, îşi reluară discuţia începută, fără să-şi mai bată capul. Eu însă mă ridicai şi părăsii locul de popas, luând o atitudine nepăsătoare, ca unul care nu are un motiv special pentru acest lucru. Nu voiam să le atrag atenţia.

În realitate însă aveam un motiv foarte puternic pentru a mă îndepărta. Old Surehand şi Old Wabble fuseseră atacaţi. Acesta din urmă a luat-o la fugă şi a reuşit să scape. Era unul dintre cei mai destoinici, experimentaţi şi şireţi oameni ai Vestului; de aceea, mă miram că se

simte atât de sigur. Eram absolut convins că fusese urmărit de comanşi. Trebuiau să presupună că o să aducă ajutoare pentru Old Surehand şi trebuiau să-l ajungă din urmă, pentru a-l face inofensiv. E adevărat, călărise foarte repede, dar eram convins că pentru urmărirea lui fuseseră aleşi războinicii cu caii cei mai buni, astfel că nu putea să aibă un avans prea mare faţă de ei. Poate că la căderea serii indienii făcuseră popas, dar puteau să-şi spună că albul a mers mai departe în această vale, prin care se poate înainta destul de uşor, şi atunci era propabil ca şi ei să procedeze la fel. În acest caz se puteau afla în apropierea noastră.

După ce sării peste pârâu, mă îndreptai în josul lui. Ochii mei obişnuiţi cu întunericul îmi uşurau posibilitatea de a mă orienta. Pentru mers alesei acele locuri pe care un călăreţ le-ar fi ocolit, şi de aceea mă simţeam destul de sigur. Cu toate acestea, ţineam în mână un cuţit *bowie* şi eram gata să mă apăr în orice clipă, pentru că pieile-roşii ar fi putut să fi mirosit focul şi să se fi furişat încoace, pe jos.

Astfel, mergeam tot mai departe în tăcere, fără să risc un pas înainte de a mă convinge că în faţa mea nu există vreun duşman. Când focul aproape că nu mai putea fi mirosit, mă oprii. Aici era punctul critic, locul hotărâtor, şi mă aşezai să aştept. Dacă urmăritorii au făcut popas, atunci însemna că nu veneau şi trebuia să dăm de ei a doua zi de dimineaţă; dacă în ciuda întunericului şi-au continuat drumul, ajungând aici, trebuiau să simtă fumul, şi probabil că aveau să se oprească pentru a se sfătui. În acest caz, voiam să trag cu urechea la vorbele lor.

Am aşteptat mai mult de o oră şi-mi spuneam că drumul meu a fost zadarnic, şi că întâlnirea o să aibă loc a doua zi. Mă ridicai să mă întorc. Atunci mi se păru

că de jos se aude un zgomot; mă oprii și ascultai. Da, venea cineva. Mă tupilai imediat după tufiș.

Zgomotul se apropia; deslușii călcătura surdă a copitelor de cai făcută pe pământul moale, acoperit de iarbă; erau cel mult trei. Pe dată văzui și călăreții, erau numai doi, și anume doi indieni. Fiind cocoțați în șa puteam să le recunosc foarte bine siluetele care se profilau pe cer. Fără a se opri, trecură pe lângă mine; eu îi urmării lateral, de după tufișuri. Chiar dacă aș fi făcut vreun zgomot, nu se auzea, fiind acoperit de pașii cailor. De altfel, nu a trebuit să-i urmăresc prea mult, pentru că unul dintre ei se opri brusc, trase zgomotos aerul în piept și spuse pe limba comanșilor, care e asemănătoare cu cea a shoshonilor și pe care o cunoșteam bine:

— Uff! Nu-ți miroase a fum?

Celălalt adulmecă aerul și răspunse:

— Da, e fum.

— Câinele alb a fost atât de neprevăzător încât și-a aprins un foc.

— De vreme ce a făcut asta, înseamnă că nu poate fi un războinic iscusit, căci unul priceput nu ar fi făcut o asemenea greșeală.

— Da, este un războinic de rând și fără pricepere. Mie și fratelui meu nu o să ne vină greu să-i luăm scalpul.

— Iată că a fost de-ajuns să-l urmărim numai noi doi. Când s-a făcut întuneric, fratele meu a vrut să facă popas, bine că m-a urmat când am mers mai departe. Îi luăm scalpul și apoi ne întoarcem imediat la Sascuan-cui, la Apa Albastră, unde au plecat războinicii noștri.

Descălecară și-și priponiră caii, apoi se furișară mai departe; eu mă aflam la numai câțiva pași de ultimul. Să mai fi așteptat până se ascundeau în tufișurile de lângă focul nostru? Nu, ar fi fost o mare greșeală. Tre-

buia să-i atac imediat și nu ezitai. Băgai cuțitul la loc și scosei revolverul. Trei-patru sărituri mari și iuți și-l ajunsei pe cel din urmă, îl lovii cu mânerul armei în cap, în așa fel încât se prăbuși. Cel care mergea în față auzi ceva, se opri, privi înapoi și întrebă:

— Ce s-a întâmplat? Fratele meu a . . .

Nu putu continua. Sării pe el, îl apucai cu mâna stângă de gât și-i dădui cu dreapta o lovitură, încât se prăbuși și el. Aveau lasourile la ei; îi așezai pe cei doi indienii, lipsiți de cunoștință, spate în spate și-i legai de sus până jos atât de strâns, cu acele curele rezistente, încât atunci când se vor trezi, nicicum să nu se poată mișca. Deoarece ar fi putut să se rostogolească, îi târâi până la cel mai apropiat copac și-i legai bine de el. De acum în nici un caz nu puteau să se mai desfacă, așa că mă întorsei în tabăra noastră.

Când ajunsei, nu spusei nimic, sării peste pârâu și mă culcai acolo unde stătusem și mai înainte. Old Wabble se uită cercetător la mine; ceilalți nici nu observaseră absența mea îndelungată.

— Sir, n-ați fost aici și nu știți ce s-a discutat între timp. Să știți că n-am să mă mai duc sus, în tabăra militarilor, zise el.

— V-a venit vreo altă idee? întrebai eu. Un nou plan?

— Da. Am uitat un lucru, la care trebuia să mă gândesc imediat. Probabil că ați auzit de Old Shatterhand?

— Desigur.

— Ei, aflați că acest vânător se află prin apropierea lui Rio Pecos și sunt hotărât să-l caut și să-i cer ajutor. Credeți că o să-mi dea?

— Sunt sigur de asta.

— *Pshaw!* interveni Parker cu un ton disprețuitor. De unde poate să știe mister Charley ce o să facă și ce n-o să facă un om ca Old Shatterhand!

— Ei, chiar așa de neștiutor nu sunt, mă supărai eu. Cu toate că nu mă număr printre oamenii vestiți ai Vestului, poate că tot nu aș fi comis greșeli ca cele făcute de dumneavoastră.

— Greșeli? Noi?

— Da. V-ați lăsat surprinși de mister Cutter, fără să-l fi observat când s-a apropiat de voi.

— Dar dumneavoastră ați văzut ceva?

— Da.

— Vreți să ne duceți, mister Charley!

— *Pshaw!* Pot să vă dovedesc. Mister Cutter, spuneți, vă rog, n-ați tăiat o crenguță când ați stat pitit acolo în tufiș, ca să puteți vedea mai bine?

— Da, e adevărat. Sir, asta ați văzut-o, altminteri nu aveați de unde o știi.

— Dacă ați văzut, de ce nu ne-ați spus imediat? întrebă Parker. Dacă în locul lui ar fi fost un indian?

— Știam că-i alb.

— Imposibil.

— Vreți să spuneți că sunteți *westman* și nu știți cum se poate deosebi într-o noapte întunecoasă un alb de o piele-roșie, fără să-l vezi! Știți, ați făcut o greșeală și mai mare, și o astfel de greșeală poate costa viața!

— Ei, drăcie! Dacă sunteți amabil, arătați-ne și nouă greșeala care ne putea costa viața.

— O să vă satisfac această dorință. Puteți să-mi spuneți ce fac, de obicei, indienii când scapă un alb?

— Firește. Îl urmăresc ca să-l prindă. Așa ceva știe oricine.

— Ei bine, mister Cutter le-a scăpat comanșilor. Credeți că nu l-au urmărit?

— *Thunder-storm!* exclamă Old Wabble, lovindu-se cu mâna peste frunte. E foarte just ceea ce spuneți, sir.

Cum mi-a putut scăpa din vedere acest pericol?! Cu siguranță că indienii sunt pe urmele mele și vor face totul ca să pună mâna pe mine.

— Și aici nici măcar posturi de pază n-ați pus.

— Asta se va face imediat.

— Dar nu va fi de ajuns.

— Dar ce mai trebuie, sir? Spuneți repede. O să fac tot ce credeți că trebuie făcut.

Pentru mine era acum o adevărată plăcere să văd mutrele celorlalți. Se uitau uimiți de la Old Wabble la mine și de la mine la el, iar Parker, căscând ochii mari, îl întrebă:

— Trebuie făcut ceea ce crede acest *mister*? Sunteți de părere că mister Charley știe sigur ce trebuie făcut într-o situație ca a noastră?

— Da, asta-i părerea mea, răspunse Old Wabble. Ați auzit și dumneavoastră că el se pricepe mai bine să ne asigure securitatea decât noi înșine. Deci, mister Charley, ce ne sfătuiți?

— Dacă urmăritorii vin încoace, spusei, trebuie să simtă focul. Poate că sunt de pe acum aici și ne spionează. În locul dumneavoastră, aș trimite câțiva oameni să cerceteze drumul, până unde ajunge mirosul fumului de aici.

— *Well. Sir, very well!* O să facem întocmai, fără să zăbovim o clipă. Mister Parker, trimiteți trei sau patru dintre oamenii dumneavoastră să cerceteze! Trebuie să recunoașteți că-i necesar.

— *Yes*, zise Parker. E curios că nu ne-a venit nouă înșine această idee și că a trebuit să ne-o spună un savant de vechituri, care nici măcar *westman* nu este. O să mă duc chiar eu personal și o să iau patru oameni cu mine.

— Dar să țină ochii și urechile deschise, altfel nu o să vadă și nici nu o să audă nimic, *it's clear*.

Parker alese patru dintre oamenii săi și plecă împreună cu ei. Mă așteptam să-i găsească pe cei doi comanși legați și pe caii lor și mă bucuram dinainte ce mutre uluite au să facă. Cei rămași lângă foc discutau monosilabic; eu stăteam liniștit la umbra tufișurilor și așteptam să se întoarcă cercetașii.

Dură mai bine de o oră până se întoarseră. În față, pășea Parker; după el veneau doi inși care duceau caii indienilor, și apoi alți doi, ținând fiecare pe câte unul dintre comanșii care fuseseră legați unul de altul. Înainte de a fi ajuns lângă foc, Parker strigă:

— Mister Cutter, ia priviți ce aducem aici!

Old Wabble sări în picioare, holbă ochii la cei doi indieni, care își recăpătaseră cunoștința, și exclamă:

— Doi indieni, doi comanși, cum se vede, după cum sunt vopsiți în culorile războiului. De unde îi aveți?

— I-am găsit.

— Cum adică, i-ați găsit! Niște indieni dușmani, nu pot fi găsiți, trebuie prinși.

— Așa am crezut și eu până acum, dar nu-i adevărat. Într-adevăr i-am găsit, în adevăratul înțeles al cuvântului, erau legați unul de altul și apoi de un copac. Puțin mai târziu am dat și peste cai.

— Cum e posibil așa ceva?

— Da, e aproape de necrezut. Dar nu poți să te îndoiești de ceea ce vezi cu ochii tăi. Oare cine i-a doborât și i-a legat? Trebuie să fie niște albi prin apropiere, care au făcut asta fără să știe că noi suntem aici.

Atunci, bătrânul se uită la mine, dădu din cap și zise:

— Da, albi, însă nu au fost mai mulți, ci unul singur.

— Unul singur?

— *Yes.* Sunt indienii răniți?

— Nu, nu se vede nici o rană.

— Deci nu a avut loc nici o luptă, au fost doborâți fără să se poată apăra. Puțini oameni sunt în stare să facă așa ceva. Gândiți-vă la un *westman* al cărui nume l-am pomenit mai adineauri.

— Ei, drăcie! Vă gândiți la Old Shatterhand? El i-a doborât și legat?

— Altul nu poate fi.

— Atunci ați avut dreptate când ați spus că se află prin regiunea asta. Trebuie să-l căutăm.

— Probabil că n-are să fie nevoie să-l căutăm. El știe bine că suntem aici și că avem nevoie de ajutorul lui. Puteți să fiți siguri că se va prezenta la timpul potrivit!

— Mister Cutter, spuneți toate astea ca și când el ar fi atotștiutor. Dar nu e decât un om și nu poate să știe decât ceea ce vede și aude. Dar să nu ne certăm, sir! Spuneți-ne mai bine ce o să se întâmple cu acești doi prizonieri? Nu cumva sunteți de părere să-i luăm cu noi? Pentru noi ar fi o povară și pe deasupra un pericol. Dar nici să le dăm drumul nu putem.

— Asta ar fi o prostie, *it's clear.*

— Cel mai bine ar fi să le tragem un glonte în cap, așa scăpăm de ei, și o merită din plin.

— Să nu ne grăbim, sir. Nu i-am capturat noi, ci Old Shatterhand. Probabil că ați auzit că el nu ucide un indian decât dacă e constrâns să facă acest lucru.

— Asta nu mă privește. În primul rând, nu este sigur că se află aici, apoi acești banditi nu sunt prizonierii lui, ci ai noștri, în al treilea rând... ei, în al treilea rând, o să ne sfătuim asupra lor acum și le vom aplica legea preriei. Dumneavoastră nu participați la discuție?

— Nu. N-am nimic cu acești indieni. Dar de ascultat o să ascult.

Cei doi comanşi erau legaţi şi culcaţi pe pământ lângă foc, unde albii se aşezaseră la sfat. Pe faţa indienilor nu se putea observa dacă ştiau englezeşte şi dacă înţelegeau ceea ce se discuta. Ca să fiu scurt, consfătuirea dură numai câteva minute şi hotărârea fu ca prizonierii să fie împuşcaţi pe loc. Numai Ios Hawley a votat împotriva acestei hotărâri. Şi pentru că Parker voia ca într-adevăr să se termine repede, porunci la trei dintre oamenii săi ca prizonierii să fie duşi undeva, nu prea departe, şi să fie împuşcaţi. În sfârşit, atunci găsii nimerit să spun şi eu un cuvânt.

— Staţi, mister Parker! Mai aşteptaţi o clipă. La această judecată de savană s-a făcut o greşeală, care anulează sentinţa.

— Ce pricepeţi dumneavoastră din judecata savanei? Şi la ce greşeală vă referiţi?

— De fapt, sunt mai multe. În primul rând, persoana care avea dreptul să participe nu a participat.

— Mister Cutter? Păi el nu a vrut să participe.

— Nu mă refer la mister Cutter, ci la mine. Fac parte din grupul dumneavoastră şi nu pot fi înlăturat de la o discuţie atât de importantă.

— Nu mai spuneţi! râse Parker. În nici un caz nu aparţineţi grupului nostru, ci vă aflaţi numai sub ocrotirea lui, aşa stă treaba, sir. Dacă ne retragem noi mâna ocrotitoare, nu mai sunteţi o singură clipă sigur de viaţa dumneavoastră.

— Acestea sunt păreri pentru care nu aş vrea să mă cert cu dumneavoastră, mister Parker. Să scoatem persoana mea din cauză. A doua greşeală este că nu aţi discutat cu indienii. Nimeni nu poate fi condamnat la moarte fără să fie interogat. Şi, în sfârşit, un prizonier şi viaţa lui aparţin învingătorului şi nimănui altcuiva.

Dar cine dintre dumneavoastră ar putea afirma că i-a învins şi făcut prizonieri pe aceşti comanşi?

— Nu vorbiţi prostii! Aceşti indivizi ne aparţin şi, în afară de asta, puteţi, poate, să ne spuneţi cine este persoana misterioasă care i-a făcut prizonieri şi care nu se arată la faţă?!

— Pot să v-o spun, mister Parker, şi nu se ascunde, poate fi văzută.

— Atunci, arătaţi-ne-o! zise el râzând.

— Se află aici, în faţa dumneavoastră; eu sunt!

— Dumneavoastră! Ei, drace! Vreţi să spuneţi că dumneavoastră i-aţi prins şi i-aţi legat pe aceşti indieni? Dacă în timpul unei lupte sunteţi în stare să învingeţi şi să legaţi un singur indian, el fiind în viaţă, aşa cum sunt aceştia doi, atunci declar că nu am fost niciodată un *westman!*

— *Well,* înseamnă că n-aţi fost.

— Oho! Pentru aşa ceva, e nevoie de forţa unui Old Shatterhand. Vreţi să spuneţi că sunteţi la fel de puternic?

— Să afirm nu, dar să vă dovedesc, da. Fiţi atent!

În timpul acestui schimb de cuvinte, rămăsesem culcat pe pământ. Deodată, mă ridicai, îl prinsei cu mâna dreaptă de centură, îl învârtii de câteva ori deasupra capului, încât începu să zbiere, apoi îl aşezai din nou în picioare şi-l întrebai:

— A fost de-ajuns, sau să vă arăt cum ar fi dacă aţi primi de la mine o lovitură de pumn în ţeastă?

Înainte de a putea răspunde, unul dintre prizonieri exclamă cu glas tare:

— Old Shatterhand! Old Shatterhand!

Stătusem în umbră, de aceea nu putuseră să mă vadă mai înainte, acum însă, fiind în picioare, îmi zăriră faţa la lumina focului. Mă dusei la el şi-l întrebai:

— Războinicul comanșilor făcut prizonier mă cunoaște?

— Da, răspunse el.

— Unde m-ai văzut?

— În Llano Estacado. Eram printre cei douăzeci de războinici care au plecat în întâmpinarea șefului lor de trib, Tevua-șohe și fiului său, Șiba-bigc, pentru a-i apăra împotriva unor „hoitari". Din păcate, am ajuns prea târziu; Tevua-șohe era deja mort, victimă a unui glonte ucigaș.

— Așa este. Văd că vorbești destul de bine limba fețelor-palide, așa că ai înțeles ceea ce s-a vorbit până acum.

— Da. Am auzit și vorbele lui Old Shatterhand, în apărarea vieților noastre.

— Așa face el întotdeauna. Sunt un prieten al războinicilor roșii și-mi pare rău când ei dezgroapă securea războiului împotriva fețelor-palide, pentru că știu că, și dacă uneori ies învingători, cu atât mai sigur vor fi zdrobiți. Iar voi o să vedeți că nu doresc moartea oamenilor roșii.

— Suntem războinici viteji și nu ne temem de moarte.

— Știu, totuși viața e mai bună decât moartea, dar nu este nici o cinste pentru voi ca tribul vostru să afle că ați fost învinși fără nici o împotrivire și apoi împușcați. Depinde de răspunsurile tale ca să vă dăruiesc viața. Cum se numește căpetenia de care ascultă tribul tău?

— E Vupa-Umugi, Marele-tunet, care n-a fost niciodată învins.

— Unde se află corturile satelor voastre?

— Asta nu spun.

— Războinicii voștri au pornit la luptă?

— Da.

— Câte capete numără?

— Iarăși tac.

— Unde se află acum?

— Nu știu.

— Contra cui a pornit?

— Asta știu, dar nu o spun.

— Știi să taci, deci ești un războinic curajos, care mai degrabă își riscă viața, decât să-i trădeze pe ai săi. Așa ceva îi place oricărui om curajos, deci și mie. Duceți-vă acasă și spuneți oamenilor voștri că Old Shatterhand știe să prețuiască vitejia și tăcerea plină de curaj.

Mă aplecai pentru a le tăia legăturile și a-i elibera. Imediat săriră în picioare, iar cel care vorbise până atunci întrebă:

— Old Shatterhand ne dezleagă și ne spune să plecăm. Vasăzică suntem liberi, să mergem unde vrem?

— Da.

— Cu armele și caii noștri ce se întâmplă?

— Îi puteți lua cu voi. Old Shatterhand nu e hoț sau tâlhar, ca să se atingă de bunul altuia.

— Uff, uff! O să ne urmărești, ca să afli încotro ne ducem?

— Nu! În privința asta vă dau cuvântul meu.

— Uff, uff! Old Shatterhand nu și-a călcat niciodată cuvântul. Este cel mai nobil dintre fețele-palide. Îndată ce vom ajunge la corturile noastre, o să povestim toate astea.

— Mai există multe fețe-palide care gândesc și au aceleași intenții ca mine. Aici jos sunt armele voastre, acolo sunt caii. Puteți pleca. Locul acesta îl vom păzi cu strășnicie. Dacă veți rămâne sau vă veți întoarce ca să ne spionați, cu siguranță că gloanțele noastre vă vor nimeri.

— O să plecăm, fără a privi o singură dată înapoi. *Howgh!*

Nici unul dintre albi nu mă contrazise până atunci, cu un singur cuvânt, acum însă Parker veni la mine și mă întrebă:

— Sir, chiar serios, vreți să le dați drumul?

— Da.

— Nu mi-o luați în nume de rău, sir, dar cred că este o mare greșeală, care...

Atunci îl întrerupsei doar cu o singură întrebare:

— Dumneavoastră știți acum cine sunt?

— *Yes.*

— Deci nu sunt acel mister Charley, pe care l-ați crezut pe jumătate idiot și un mare prostănac?

— Nu, sir, sunteți Old Shatterhand.

— În acest caz, tăceți din gură și nu căutați să-mi dați ordine sau să criticați ceea ce fac. Puteți fi un om bun și un *westman* folositor, dar eu, cu mult înainte de a fi pus piciorul pe pământul Vestului Sălbatic, eram deasupra criticilor dumneavoastră. Cel care confundă vestitul armăsar al lui Old Shatterhand, pe Hatatitla-Fulgerul, cu o gloabă de trăsură, nu are dreptul să-mi dea mie lecții. Basta!

După această mustrare, îi întorsei spatele și-l părăsii. Aveam motivele mele să vorbesc cu el pe acest ton. Dacă rămâneam împreună, iar el persista în orgoliul său, putea foarte ușor să ne provoace mari încurcături. Iată explicația acestui reproș, care de altfel nu-mi este în fire.

Comanșii îmi mulțumiră mutește, dând din cap, încălecară și plecară, fără măcar să arunce o privire către ceilalți. Așa ceva era prea mult și pentru Old Wabble, care nu intervenise deloc, cu toate că nu era de acord cu mine.

— Ce necioplițil mârâi el. Ca și când nici nu am exista! Nu credeți că ați fost prea bun cu ei, mister Shat-

terhand? N-aș vrea să judec felul dumneavoastră de a proceda. Poate, totuși, că nu ar fi trebuit să le promiteți că nu-i vom urmări. Dacă vrem să-l eliberăm pe Old Surehand, trebuie să știm unde l-au dus.

— Înainte de a-i doborî, am tras cu urechea la ce vorbeau, și am aflat unde este. L-au dus la Sascuan-cui, la Apa Albastră.

— Asta-i bine. Și știți unde se găsește această Apă Albastră?

— Da. Am fost acolo de două ori.

— Dar mi-e teamă că o să-i anunțe pe cei de-acolo ce s-a întâmplat și că o să venim.

— Dimpotrivă. Credeți că altfel i-aș fi eliberat pe prizonieri? Tocmai din această mișcare de șah o să tragem un avantaj sigur. De altfel de Old Surehand nu am pomenit o iotă. O să presupună fie că nu știu nimic despre el, fie că n-am nici un motiv să mă interesez de el. Credeți-mă, mister Cutter, că n-am săvârșit nici o greșeală. Mai avem avantajul că am scăpat de cei doi comanși, care ne-ar fi incomodat mult, iar ca să-i omorâm, nu aș fi fost niciodată de acord.

— Aveți dreptate. *Sir, it's clear.* Și chiar sunteți convins că acești indieni n-o să se întoarcă în mod perfid?

— N-o să se întoarcă. Totuși ca măsură de prevedere, o să părăsim acest loc, o să stingem focul și o să ne căutăm alt loc. Și asta chiar acum.

După ce stinserăm focul, merserăm o bucată de drum înapoi și dădurăm peste un loc potrivit. După ce postarăm doi oameni de strajă, ne culcarăm. Am rămas multă vreme treaz și i-am auzit pe însoțitorii mei vorbind în șoaptă.

E ușor de închipuit despre ce anume discutau atât de încet; despre felul, neobișnuit și nebănuit, în care acest mister Charley i-a tras pe sfoară, fiind de fapt Old Shatterhand. În orice caz, Old Wabble trebuia să fie foarte mulțumit în sinea lui că a fost primul care m-a recunoscut.

2. LÂNGĂ APA ALBASTRĂ

A doua zi de dimineaţă trebuia înainte de toate să aflu cine voia să vină cu mine la Sascuan-cui. La întrebarea mea, toţi se oferiră să mă urmeze. Ştiau acum cine sunt şi nimeni nu mai avea nici o îndoială, fiind cu toţii convinşi că expediţia se va termina cu bine şi că va fi încununată de succes. Chiar şi Parker, uitând de bruftuluiala primită, arăta un interes deosebit şi, fără îndoială, sincer, iar Ios Hawley profită de prima ocazie pentru a-mi şopti la ureche:

— Cine şi-ar fi putut închipui că sunteţi Old Shatterhand! Cu atât mai mult mă bucură povestirea dumneavoastră, care mi-a liniştit sufletul. Eu nu sunt decât un *westman* simplu şi bătrân, dar o să vedeţi, n-o să vă fac de ruşine, oriunde m-aţi pune!

După ce am pornit la drum, am urmat timp de o oră cursul apei lângă care poposisem. Dar, la un moment dat, valea prin care înaintam spre răsărit coti spre miazăzi. În acel loc, iarba era călcată, Old Wabble descălecă, pentru a cerceta urmele.

— Puteţi să renunţaţi la asta, mister Cutter, îl sfătuii eu. Nu cred că e necesar şi nici nu avem voie s-o facem. Mi-am dat cuvântul comanşilor că nu-i vom urmări.

— Credeţi că sunt urmele lor? Hm! Mă îndoiesc. Dacă comanşii ar fi venit aici, de mult ar fi trebuit să vedem urmele lăsate de copitele cailor.

— Nu. A trecut destulă vreme de când au plecat, pentru ca iarba să se ridice la loc. Dar, aici, unde au înnoptat şi de unde au plecat nu de mult, iarba este încă culcată.

— Sir, raţionamentul dumneavoastră mi se pare bun. Dar, după părerea mea, indienii ăştia nu sunt prea prevăzători, dacă au făcut popasul la o distanţă de numai o oră de noi.

— De ce? Le-am redat libertatea şi le-am promis că nu-i urmărese, aşa că aici se puteau simţi în deplină siguranţă. În afară de asta, ziua poţi călări mult mai uşor şi mai repede decât noaptea. În astfel de împrejurări, un om deştept se odihneşte noaptea şi umblă ziua şi nu am nici un motiv să cred că nu ar avea atâta minte încât să nu procedeze întocmai. După ce s-au îndepărtat de noi cale de o oră, au putut să se oprească fără nici o grijă şi să aştepte zorile, când au plecat mai departe. Asta se poate deduce şi din urmele alea, din dreapta, de pe malul apei, care sunt atât de proaspete, încât nu pot fi din noaptea trecută sau de aseară.

— Spuneţi că vreţi să vă respectaţi cuvântul, zise Old Wabble, zâmbind cu superioritate, şi că nu vreţi să le cercetaţi urmele. Eu cred că acest lucru nu-i posibil.

— De ce?

— Pentru că mergem în aceeaşi direcţie, aşa că suntem obligaţi să ne uităm la urmele lăsate de ei. Ori credeţi că ar fi mai bine să închidem ochii?

— Nu, pentru că n-o să mergem pe urmele lor.

— Din cauza promisiunii făcute?

— Asta ar fi o prostie. Există alt motiv, mult mai temeinic. Pentru a-şi adăpa caii în voie, probabil că pieile-roşii vor urma cursul apei, care se vărsa tot în Rio Pecos. Dar noi o să părăsim râul aici şi o să ne îndreptăm spre răsărit, direct spre Rio Pecos, aşa că vom

ajunge înaintea lor la Sascuan-cui. Cred că nu este nevoie să insist asupra avantajului de-a le-o lua înainte.

— Nu, mister Shatterhand, dacă-i aşa, n-am ce obiecta, spuse Old Wabble, în timp ce zâmbetul lui de superioritate îi dispăruse cu desăvârşire. Trebuie să recunosc că de la dumneavoastră mai am de învăţat, *it's clear*. Dar spuneţi, vă rog, e greu drumul la care vă referiţi?

— Deloc. E un teren aproape neted, care coboară lin, ici-colo stâncos şi uneori nisipos. Desigur, apă nu există şi până la Rio Pecos va trebui să cam răbdăm.

— Dar acolo sunt comanşii. Şi, după un asemenea drum, o să avem mare nevoie de apă; şi dacă n-o să putem să ajungem la ea din cauza comanşilor?

— Da' de unde! Cunosc foarte bine lacul Sascuan-cui. O să ajungem la râu într-un loc unde o să putem adăpa caii, fără nici un pericol.

— *Well*, m-am liniştit! După câte văd, avându-vă pe dumneavoastră călăuză, putem fi siguri că totul are să se desfăşoare cât se poate de bine. Dar vreau să vă mai spun ceva; eu sunt mai bătrân, cu mult mai bătrân decât dumneavoastră, şi de aceea s-ar fi cuvenit să mă alegeţi pe mine drept călăuză. Totuşi, vreau ... adică cred ...

Nu prea îi venea uşor să spună ce hotărâre luase, înghiţea şi tot înghiţea, se căznea să rostească cuvintele, dădea din mâini şi din picioare, îşi răsucea corpul lui ciolănos, se învârtea ca şi când i s-ar fi muiat toate încheieturile; mâinile şi picioarele i se bălăbăneau, până ce reuşi să pronunţe cuvintele:

— Da, am să renunţ şi am să mă pun sub ordinele dumneavoastră. Fiţi comandantul nostru, pe care o să trebuiască să-l ascultăm. E prima dată când Old Wabble face acest lucru. Dar dumneavoastră ce ziceţi? Sper că primiţi cu recunoştinţă şi plin de mulţumire hotărârea mea, mister Shatterhand, *it's clear*.

Într-adevăr, știam și eu că era un om care niciodată nu se lăsase condus de altul. Evident, avusese nevoie de un deosebit efort ca să ia hotărârea pe care o luase și de aceea se aștepta să-l laud, în timp ce se uita la mine cu ochii larg deschiși și cu gura căscată. Dar îl dezamăgii, spunându-i:

— Nu, nu este chiar așa de limpede cum vă închipuiți. Suntem oameni liberi ai Vestului și nu ostași, cu comandanți superiori în grad. La noi fiecare are aceleași drepturi și îndatoriri, așa că nu poate fi vorba de un comandant în sens militar.

— Dar, sir, nu puteți pretinde să fim toți de aceeași părere.

— Fără îndoială că nu.

— Și dacă ne certăm?

— Să ne certăm? Oamenii cu scaun la cap nu se ceartă. Dacă nu vom fi de aceeași părere, ne sfătuim, mister Cutter.

— *Well*, ne sfătuim. Și pe urmă?

— Ne luăm după părerea cea mai bună.

— Dar dacă ceilalți găsesc că tocmai aceea nu este bună?

— Atunci înseamnă că sunt proști și cu proștii nu mă întovărășesc.

— Cum?... Ce?... întrebă Old Wabble, și era un deliciu să-i vezi mutra, pe jumătate vulpe, pe jumătate oaie gata să behăie. Rămase câteva clipe nemișcat, apoi, bălăbănindu-și toate oasele, zise:

— Proști, adică proști... și cu proștii nu vă întovărășiți! Numai noi putem fi proștii ăia, asta vreți să spuneți, nu?

— Vreau să spun că o să mă feresc, întotdeauna, să mă împotrivesc unei hotărâri bune, drepte.

— Aha! Şi dacă noi nu o să recunoaştem că aveţi dreptate şi nu o să facem ceea ce vreţi dumneavoastră?

— Atunci vă las baltă şi-mi văd de drum.

— Păi, în felul acesta n-o să puteţi face ceea ce v-aţi propus!

— Ba da, o să-mi fac treburile singur. Un om priceput se descurcă mai degrabă singur şi fără ajutor, decât atunci când alţii îi încurcă treburile.

— Vasăzică, Old Shatterhand nu se înşală niciodată; întotdeauna trebuie să facă ce vrea el, că de nu, te lasă baltă?

— Cam aşa, chiar dacă nu atât de categoric.

— Asta înseamnă să vă acceptăm tot ca pe un fel de comandant?

— Nu, nu trebuie să-mi daţi mereu şi oricum ascultare, fiecare poate să-şi spună părerea. Iar în ceea ce vă priveşte pe dumneavoastră, mister Cutter, sunt absolut convins că, întotdeauna, o să faceţi numai ceea ce trebuie.

Pe faţa lui plină de zbârcituri se ivi, ca o rază de soare, o undă de bucurie, şi mă aprobă cu mulţumire şi încântare:

— Aşa da, sir, aţi vorbit cu multă chibzuinţă, *it's clear!* Comandant nu avem, dar dacă ceilalţi nu recunosc că aveţi dreptate, îi lăsăm baltă. Să pornim mai departe.

Merserăm călare de-a lungul văii, la deal. Când ajunserăm pe culme, o cotirăm în unghi drept. Sus, terenul era neted şi puteam să gonim în voie caii, care se adăpaseră pe săturate. Old Wabble mergea lângă mine, înaintea celorlalţi, uitându-se, din când în când, cu admiraţie la murgul meu, căruia fuga îi făcea o vădită plăcere.

Bătrânul era un excelent călăreţ şi, în ciuda vârstei lui înaintate, se ţinea în şa ca un flăcău. Părul lui alb, splendid, fâlfâia în fuga calului ca o coamă de argint; la fel văzusem la Winnetou, fâlfâind părul lui negru. De fapt, jos, lângă râu, el nu fusese la înălţimea aşteptărilor mele, fiindcă prin observaţiile lui dovedise că nu are privirea exersată şi fără greş a unui vânător de mâna întâi. Dar „regele cowboy-lor" acţionase numai în câmp deschis, în savana întinsă, şi nu avea însuşirile pe care le dobândeşti la şcoala pădurilor dese ale munţilor abrupţi. Însă puteam, desigur, să mă bizui pe el în tot ce se referea la specialitatea lui.

Merserăm ore întregi unul lângă altul, fără ca el să scoată o vorbă. Întrebându-l de ce este aşa de tăcut, îmi răspunse:

— Sir, mie îmi place să vorbesc şi să povestesc, dar ştiu că dumneavoastră vă plac mai mult faptele decât vorbele, aşa că poate că nu v-ar plăcea să vorbesc. Lumea spune că, atunci când sunteţi împreună cu Winnetou, zile întregi nu scoateţi o vorbă. Vă înţelegeţi printr-un semn sau dintr-o privire, chiar dacă amândoi vă aflaţi în faţa unor primejdii care ar cere altor *westmen*-i să se sfătuiască îndelung. De aceea tac, să nu credeţi că sunt un palavragiu ... *it's clear*.

— Într-adevăr, Winnetou are obiceiul să vorbească mai mult prin fapte decât prin cuvinte, iar eu la fel. Voi fi foarte bucuros dacă viitorul îmi va dovedi că şi cu dumneavoastră, mister Cutter, mă pot înţelege tot atât de bine cum mă înţeleg cu Winnetou.

— Nici o grijă, sir! Nu sunt un om chiar aşa de lipsit de experienţă şi o să mă străduiesc să vă dovedesc că pot să vă fiu de folos.

Regiunea prin care treceam era aşa cum le-o descrisesem tovarăşilor mei: o câmpie pustie, când stâncoasă,

când nisipoasă. După-amiază dădurăm de un pământ mai fertil, acoperit de iarbă. Ne apropiam de un afluent al Pecosului. Pe ambele maluri se înşirau tufişuri dese. Cunoşteam mai dinainte acest curs de apă şi îl urmarăm până la vărsare. Când ajunserăm acolo, mai erau două ore până să se întunece. Până la Sascuan-cui, puteam ajunge cu caii noştri într-o oră.

Această Apă Albastră era un lac mic, alimentat de izvoare din adâncuri, care îşi revărsa prisosul de apă în Rio Pecos. Pe malurile lui creşteau tufe de aluni şi bumbac sălbatic, dintre care se înălţau stejari noduroşi şi arţari. Apa era de un albastru închis, şi de aceea indienii o numeau Sascuan-cui. Un pârâu de scurgere lega lacul de Rio Pecos, mai jos de locul unde ne aflam noi. Trebuia să traversăm Rio Pecos. Mai la vale era un vad, pe care însă nu-l puteam folosi, pentru că cei doi comanşi aveau să vină din direcţia aceea şi ne-ar fi descoperit urmele. Deci trebuia să traversăm înot râul, destul de lat, ceea ce, după căldura zilei, era mai degrabă binevenit decât neplăcut.

Ajunşi pe malul celălalt, ne-am uitat întâi după urme, şi ne-a liniştit mult faptul că n-am descoperit nimic. Până la vărsarea pârâului în Rio Pecos am călărit cu multă precauţie, pe sub crengile tremurătoare ale plopilor. Ne aflam pe malul nordic şi nu găsirăm nici o urmă. Sării din şa, legai calul de un tufiş, din ale cărui frunze putea să se înfrupte, şi mă culcai în iarbă. Fără să scoată un cuvânt, Old Wabble îmi urmă exemplul. Se vede că voia să-l imite pe Winnetou şi, aşa cum se exprimase, nu voia să-l consider un palavragiu. Ceilalţi însă rămaseră în şa; nu prea înţelegeau de ce mă culcasem în iarbă, iar Parker mă întrebă:

— Sir, să descălecăm? Mai e încă ziuă!

— Tocmai pentru că-i ziuă am descălecat, le răspunsei eu.

— Nu trebuie să ajungem la Apa Albastră?

— Nu,

— Vreţi să mergeţi acolo pe întuneric? Dar de ce să nu mergem ziua, mister Shatterhand, când am putea, eventual, să descoperim urme?

— Pentru că dacă noi am putea descoperi urme, în schimb am putea fi şi văzuţi.

— Cred că dacă suntem atenţi...

Dar fu întrerupt de Old Wabble, care interveni pe un ton aspru:

— Stai liniştit şi nu mai zbiera ca o cămilă cu cincisprezece cocoaşe! Am spus eu vreun cuvânt? Ştie mister Shatterhand ce face. Dacă vrei să-ţi duci scalpul la târg, n-ai decât să mergi mai departe, dar eu rămân aici.

Pe dată se hotărâră şi ceilalţi să descalece, în timp ce Parker spuse supărat:

— Ho, ho! Old Wabble, fără grosolănii. Un gentleman ca mine nu-i obişnuit să i se spună cămilă cu cincisprezece cocoaşe.

— Un adevărat gentleman îşi ţine gura, ai înţeles? Este adevărat că atunci, la vânătoare, ai ochit foarte bine ţapul, dar după aia ai făcut-o boacănă de atâtea ori, încât nu ai dreptul să-l contrazici pe Old Shatterhand; iar dacă nu-ţi convine ceva din ce vrea să facă şi nu te potoleşti, plecăm şi vă lăsăm baltă.

Aha, aşadar aici voia să ajungă! Să-i lăsăm baltă! Îi intraseră în cap cuvintele mele. Prin severitatea faţă de Parker voia să se arate solidar cu mine. Dar eram convins că tăcerea lui nu va dura prea mult. Ştiam că se va folosi de prima ocazie ce i se va ivi, pentru a repeta întrebările de adineauri ale lui Parker.

Când începu să se întunece şi socotii că a sosit vremea, mă ridicai şi zisei:

— Acum plec să-i caut pe comanşi. Puştile nu le iau cu mine şi vă rog să nu vă îndepărtaţi nici unul de aici, căci s-ar putea ca indienii să fie pe aproape şi să vă vadă.

— Aveţi dreptate! aprobă Old Wabble. Presupun că în curând o să sosească cei doi comanşi pe care i-aţi eliberat. Probabil că vor trece prin apropiere.

— Nu, mister Cutter, nu pe aici, îl contrazisei eu, aceştia o să folosească vadul mult mai jos şi vor veni în susul apei, pe partea cealaltă.

— Credeţi?

— Da. De aceea am ales dinainte malul acesta pentru popas, ca să nu ne poată vedea.

— *Well.* Deci vreţi să plecaţi. Pot să vă însoţesc?

— Sincer vorbind, aş prefera să fiu singur.

— Consideraţi că sunt atât de lipsit de experienţă şi de neîndemânatic, încât s-ar putea să vă stric socotelile? Vă asigur, sir, că ştiu să mă furişez ca oricare altul, am dovedit-o aseară.

— Da, dar eu v-am descoperit.

— Nu pe mine, ci crenguţa care s-a mişcat.

— *Pshaw!* Cu mult înainte de a tăia crenguţa, v-am văzut ochii.

— Ochii? *Good lack!*

— Este adevărat că acest lucru îl poate face numai cine este exersat. Probabil ştiţi că în întuneric ochii strălucesc. Iar dumneavoastră stăteaţi cu ochii larg deschişi.

— Altfel cum? Cine vrea să vadă ceva trebuie să ţină ochii larg deschişi.

— Ba nu! Un cercetaş precaut, ca să nu fie descoperit, îi închide cât mai mult. Eu, de pildă, după ce am

văzut ceea ce vreau să văd, închid complet ochii şi stau şi ascult. În primul rând, ochii închişi nu pot fi văzuţi, în al doilea rând, în felul ăsta auzi mult mai bine decât dacă-i ţii deschişi.

— Aveţi dreptate, sir. Multe mai învaţă omul de la dumneavoastră.

— Atunci am să vă mai atrag atenţia asupra unui lucru, şi anume, că v-am văzut şi părul, nu numai ochii.

— Părul?

— De ce vă miraţi? Dumneavoastră aveţi un păr alb ca neaua şi e firesc să fie văzut chiar mai uşor decât nişte ochi întunecoşi. Dacă veţi fi pus în situaţia de a vă furişa, vă sfătuiesc să-l acoperiţi. Altfel, s-ar putea să vă pierdeţi acest păr minunat, cu pielea capului cu tot.

— Aşa am să fac. Sper să am ocazia chiar acum. Nu?

— Repet: mi-ar plăcea mai mult să mă duc singur.

— Se poate; dar şi dumneavoastră nu sunteţi decât un om şi s-ar putea să vi se întâmple ceva, un accident. Şi atunci, noi care rămânem aici şi nu ştim nimic, cum să vă ajutăm?

— Da, în această privinţă aveţi şi dumneavoastră dreptate.

— Vă dau cuvântul meu că nu o să fac nici o greşeală!

— Cuvântul! Hm! Bine, fie, şi sper că o să vi-l şi respectaţi.

— Mulţumesc. Acum să-mi înfăşor mai întâi părul şi apoi putem pleca.

În timp ce-şi făcu părul coc în creştetul capului şi-l legă cu fularul, continuă:

— Vă încumetaţi să-i căutaţi pe indieni, în ciuda întunericului? Cunoaşteţi atât de bine Apa Albastră şi împrejurimile?

— Da. De fapt acest lucru l-aţi fi putut deduce şi singur, pentru că, dacă nu aş fi cunoscut locul, aş fi folosit timpul cât mai era lumină pentru recunoaştere şi nu m-aş fi culcat să stau degeaba.

— Bravo, bravo! exclamă Parker.

Old Wabble se întoarse supărat către el şi-l întrebă:

— Hei, de ce zbieri aşa?

— Am strigat „bravo", răspunse Parker. Sunt încântat că mister Shatterhand ţi-a dat una peste nas.

— Una peste nas? Cum aşa?

— Atunci când mi-am permis şi eu o simplă întrebare, ai fost grosolan cu mine şi mi-ai ordonat să tac, ba m-ai asemuit cu nu ştiu ce cămilă, cu nu ştiu câte cocoaşe, iar acum chiar dumneata spui nişte vorbe atât de nerumegate, încât mister Shatterhand a fost nevoit să te pună la punct! A spus: „De fapt, acest lucru îl puteaţi deduce şi singur", iar eu strig, încă o dată, bravo!

— Ţine-ţi pliscul, stimate sir! Întrebarea mea era cât se poate de potrivită.

— Şi a mea.

— Aşa crezi! Şi apoi, aici, în Vestul Sălbatic şi în apropierea unor vrăjmaşi, nu e bine să zbieri de să-ţi plesnească bojocii. Haideţi, mister Shatterhand, să-l lăsăm baltă pe omul ăsta!

— Definitiv? întrebai eu zâmbind.

— Nu, numai până ne întoarcem.

Puştile mele le dădui în păstrare lui Parker, apoi plecarăm.

Tufişurile care împrejmuiau scurgerea din lac nu se întindeau prea mult în lăţime; formau o fâşie îngustă, care se continua apoi într-un teren deschis, acoperit cu

iarbă. Numeroșii arbuști care creșteau în câmpie ne ofereau destulă protecție pentru a înainta fără grijă, putând să ne ascundem repede, în caz că am fi dat peste cineva. Iar când se înseră și se întunecă de-a binelea, orice îngrijorare deveni de prisos.

Lecția primită de Old Wabble de la Parker nu avu un efect de prea lungă durată, pentru că nu ajunsesem prea departe, când iarăși voi să afle ceva, și întrebă în șoaptă:

— Și ce formă are lacul Apa Albastră?

— E un lac aproape circular. De fapt, s-ar putea spune că e un lac destul de mic, după întinderea pe care o are.

— Cât e de mare?

— Înotând fără a schimba direcția, l-am traversat în douăzeci de minute.

— Înseamnă că nu e chiar atât de mic, pentru că am auzit că sunteți un excelent înotător. Se povestește că, prins de indieni, a trebuit să vă întreceți la înot pentru a vă salva viața.

— Chiar de mai multe ori.

— Și se mai spune că i-ați lăsat în urmă pe cei mai buni înotători indieni.

— Firește, altfel n-aș fi în viață. Dar dumneavoastră, mister Cutter, cum înotați?

— Ca peștele. Vă îndoiți cumva?

— Din moment ce o spuneți, trebuie să fie adevărat. Înseamnă că mă întreceți, pentru că eu nu aș îndrăzni să spun că înot ca peștele. Pe deasupra, nu prea aveți o constituție prea robustă.

— Da, sunt mai mult oase, piele și zbârcituri, altceva nu prea am. Reprezintă asta cumva o piedică în a fi un bun înotător?

— Cel puțin așa se zice.

— Oho! Aflați că numai un nepriceput poate să spună acest lucru. Omul gras e rotund și lat și trebuie deci să depună un efort extraordinar ca să se poată mișca prin apă. Eu însă sunt lung și subțire, și pur și simplu tăișnesc printre valuri. Exact ca vârful unei săgeți: dacă e lung și ascuțit pătrunde mai ușor în carne și mai adânc decât dacă e scurt și gros, *it's clear*.

Mie treaba nu-mi era chiar așa de „clară" ca lui, puteam totuși să presupun că, chiar dacă nu înota ca peștele, știa să înoate bine.

— În Apa Albastră există insule? întrebă el, după câteva clipe.

— Numai una, nu departe de malul nordic.

— Pe întunericul ăsta, și dacă pieile-roșii nu o să aprindă focuri, o să-i găsim cam greu.

— În curând stelele o să lumineze mai tare și sunt convins că comanșii au aprins focuri. Nu au nici un motiv să creadă că ar exista dușmani prin apropiere. Ei presupun că sunt în siguranță și nu vor sta pe întuneric.

— Și cum o să ne furișăm până la ei?

— Există un loc pe malul lacului, chiar în fața insulei despre care am vorbit, care se potrivește de minune pentru popas. Eu însumi am petrecut acolo mai multe nopți și aș vrea să cred că indienii se află tot acolo. Tufărișul este des, iar deasupra lui sunt și copaci înalți.

— Asta nu-mi place deloc, căci o să trecem cam greu pe acolo. Sau sunteți de altă părere, mister Shatterhand?

— Din păcate așa este, totuși trebuie să trecem. Și probabil că se va mai adăuga încă o împrejurare, care va îngreuna și mai mult realizarea planului nostru.

— La ce vă referiți?

— Între malul apei şi tufăriş nu există destulă iarbă pentru cai. Trebuie să presupunem că aceştia nu se află lângă apă, ci dincoace de fâşia de pădure, unde este iarbă din belşug.

— *Heigh-ho!** Înseamnă că acolo există şi paznici!

— Firește. Vasăzică tabăra este în faţa noastră, iar caii, cu paznicii lor, în spatele nostru, aşa că ne aflăm într-o situaţie care cere multă atenţie, mai ales că aceşti cai ai indienilor sunt aproape la fel de vigilenţi ca şi stăpânii lor. Acum însă să încetăm discuţia, trebuie să ne concentrăm toată atenţia.

Făcusem cam o jumătate de drum şi, cu cât ne apropiam de lac, cu atât era mai posibil să dăm peste niscaiva indieni, care cutreierau regiunea. Din fericire, acest lucru nu s-a întâmplat şi am ajuns cu bine la locul unde se scurgea apa din lac.

Înaintam prin fâşia de pădure, care, de aici, făcea o curbă mare spre câmpia plină de iarbă, când, deodată, ne oprirăm, pentru că în faţa noastră auzirăm nişte glasuri.

— *Pako!* strigă cineva, *karbunc!* ceea ce însemna: Pako, ascultă!

— *Himme unozo zovui* — ce vrei? răspunse celălalt.

— *Kim!* adică: Vino încoace!

— *Un ncatz nariskoc, vone tithtezte naiokone* — nu pot, vreau să-mi fac un mic fluier de trestie.

Apoi se făcu din nou linişte.

— E dialectul comanşilor naiini, îi spusei în şoaptă lui Old Wabble. Deci, în faţa noastră se află cei pe care-i căutăm. Cunoaşteţi acest dialect?

— Da. Unul a chemat, iar celălalt a răspuns că nu are timp.

---

* *Hait!* (engl.).

— Bun. Îmi pare bine că înţelegeţi ce spun ei, pentru că în felul ăsta putem amândoi să tragem cu urechea la ceea ce vorbesc aceşti indieni. Presupunerea mea s-a adeverit, caii sunt în faţa noastră. Chemarea era adresată unuia dintre paznici. Acum veniţi după mine, dar cât se poate de atent, pentru a nu fi auziţi.

Ne strecurarăm mai departe pe lângă tufişuri, până cotirăm după un ieşind al pădurii, când zărirăm un foc, la vreo şase sute de paşi distanţă, pe câmpie. Mulţi indieni stăteau în jurul lui, păzind caii care păşteau în apropiere.

— Exact cum aţi presupus, sir, spuse Old Wabble. Iată animalele, iar după tufişuri şi copaci, stăpânii lor, care şi-au făcut tabăra lângă Apa Albastră.

— Şi este chiar locul despre care v-am vorbit. S-au aşezat tocmai unde am poposit şi eu de două ori. Acum trebuie să ne culcăm la pământ, altfel putem fi văzuţi.

Continuarăm să ne târâm până unde se putea, ţinând marginea tufărişului, fără riscul de a fi descoperiţi. Apoi dădurăm de o deschizătură în tufăriş, care era o potecă între tabără şi locul de păşunat. Dacă am fi putut s-o folosim, ar fi fost foarte comod pentru noi. Dar nu aveam voie. Indienii circulau pe acest drum şi nici nu ne gândeam să ne expunem vederii lor. Deci, o luarăm la dreapta, pentru a pătrunde în tufăriş, paralel cu poteca. Am mai spus că mărăcinişul era foarte des, iar noi trebuia să evităm orice zgomot. De aceea, ne-a fost foarte greu şi a durat foarte mult până să trecem de partea cealaltă a pădurii şi să vedem tabăra înaintea noastră.

Era o tabără de război. Cu toate că indienii nu-şi vopsiseră faţa în culorile războiului, şi-şi propuseseră să stea aici un timp mai îndelungat, nu ridicaseră nici un cort, aşa cum ar fi procedat dacă ar fi fost vorba de o

expediţie vânătorească. Se simţeau în deplină siguranţă, dovadă cele opt focuri, la lumina cărora am putut număra peste o sută cincizeci de indieni. Am putut vedea că „au făcut carne": pe curele întinse carnea atârna la uscat, tăiată în bucăţi lungi şi subţiri. Prin urmare, aveau de gând să întreprindă o expediţie războinică mai îndelungată, în timpul căreia nu ar fi avut răgazul să vâneze, sau care urma să aibă loc într-o regiune unde nu existau bizoni sau alt vânat. Cunoşteam această regiune, era pustiul Llano Estacado, asemănător Saharei fierbinţi şi pline de nisip.

Cei mai mulţi indieni erau ocupaţi să tranşeze carnea câtorva bizoni vânaţi, să o desprindă de pe oase, apoi s-o taie fâşii-fâşii. Alţii stăteau pe vine lângă focuri, şi frigeau carne. Bucăţile fripte stăteau grămadă lângă ei, fiind destinate cinei comune. Lângă două focuri mai mici, din păcate nu prea departe unul de altul, stăteau câţiva indivizi, care vorbeau şi fumau dintr-o pipă, trăgând fiecare pe rând câteva fumuri şi dând-o apoi mai departe.

Erau, probabil, căpeteniile. Am spus că focurile se aflau „din păcate" prea departe unul de altul, pentru că, dacă aceste două grupuri ar fi fost mai apropiate sau dacă ar fi format un singur grup, aş fi putut trage cu urechea la amândouă, împreună cu Old Wabble; aşa însă trebuia să ne despărţim, pentru că, în mod categoric, nu puteam pleca fără să aflăm ce se discută.

Insula despre care-i pomenisem lui Old Wabble ieşea din apă ca un loc ceva mai negru, peste care plutea o lumină mai slabă. Probabil că provenea de la un foc, care era aprins printre tufişuri. Acest lucru mă surprinse şi mă făcu să mă întreb ce caută acest foc pe insulă? Îmi concentrai privirea şi mă uitai în toată tabăra, de la un grup la altul, şi astfel putui să-mi răspund la între-

bare: erau numai indieni, nu se afla nici un alb printre ei.

Stăteam culcați unul lângă altul, sub un tufiș de bumbac sălbatic, care ne camufla complet. Nici o privire nu era îndreptată în direcția noastră.

— *Damn!* îmi șopti bătrânul. Am numărat indivizii; sunt cam o sută cincizeci, dar nici un alb printre ei. Nu cumva l-au lichidat pe Old Surehand?

— Nu. Se pare că l-au dus dincolo, pe insulă.

— Pe insulă! Aha! E punctul acela negru din mijlocul apei, peste care străbate puțină lumină de la un foc?

— Da.

— Și credeți că Old Surehand este acolo? Acest lucru mă neliniștește, cu toate că mi se pare curios că nu l-au ținut aici, în tabără.

— Mie nu mi se pare. Sunt mai siguri dacă-l știu acolo. Un prizonier scapă mai greu dintr-un loc înconjurat de apă decât de aici, cu toate că acolo sunt mai puțini ochi care-l păzesc.

— Hm, aici mi se pare că ar putea fi la fel de siguri de el, pentru că, în orice caz, e legat.

— De legat e legat, dar trebuie să ținem seama și de faptul că ar putea ca, din întâmplare, să treacă pe aici oameni care ar descoperi tabăra, deci și pe prizonierul lor. Lucrul acesta vor să-l evite.

— Și dacă e adevărat ceea ce spuneți, nu avem de ce să ne bucurăm, mister Shatterhand. Poate că aici ar fi fost posibil să ne furișăm până la el și să-l eliberăm, dar în împrejurările de față, lucrul acesta a devenit imposibil.

— *Pshaw!* Mie îmi convine mai mult că nu-l țin aici, în tabără, și știu că o să-mi dați dreptate. Dar mai întâi aș vrea să ascult ce vorbesc indienii.

— Îmi daţi voie să vă atrag atenţia că ne expunem fără rost pericolului. Nu sunt un fricos şi risc tot ce riscaţi şi dumneavoastră, dar chiar dacă reuşim să tragem cu urechea, ce lucruri importante credeţi că am putea afla?

— Importante sau nu, eu o să încerc. De câte ori m-am furişat până lângă duşman, aproape întotdeauna am aflat câte ceva important pentru mine. Despre ce pot să vorbească? Despre ceea ce s-a mai întâmplat, ce se mai întâmplă şi ce plănuiesc să facă, probabil despre prizonierul lor, despre expediţia şi despre jaful pe care vor să-l întreprindă. Firește, riscăm mult, şi chiar dacă ştiu că nu vă temeţi, totuşi, vorbind deschis, mi-ar conveni mai mult să iau pericolul asupra mea. Pentru că, în caz de pericol, nu ştiu dacă aţi putea face faţă.

— Oho! Am făcut eu până acum vreo greşeală? Nu am dovedit că mă pricep să mă furişez?

— Până acum, da, dar a fost relativ uşor, de-acum, însă, va fi cu mult mai greu.

— *Pshaw!* O să fie la fel de uşor!

— Într-adevăr? Bine, am încredere în dumneavoastră. Vedeţi cele două focuri mai mici, lângă care se află câţiva războinici, care stau la taifas? Acolo mergem. Cel care-i mai încoace, e destinat dumneavoastră. Tufişurile se întind până aproape de tot, şi astfel, fiind acoperit, vă puteţi apropia mult mai uşor, în timp ce la celălalt foc, care e lângă apă, mie o să-mi fie mai greu. Sunteţi de-acord?

— Da, cu toate că nu e prea mare cinste pentru mine că v-aţi ales, pentru dumneavoastră, pericolul mai mare.

— Nici pentru dumneavoastră nu e nici o ruşine. Fiţi atent la ce vă spun eu! Ne întâlnim tot aici. Care ajunge primul, dă celuilalt un semn că a terminat. Acest

semn nu trebuie să atragă atenţia indienilor. Auziţi orăcăitul boului-de-baltă? Chemarea lui nu poate trezi nici o bănuială. Puteţi să-l imitaţi?

— Aşa cred.

— Atunci îndată ce aţi ajuns aici, chemaţi de patru ori, a doua şi a treia chemare să fie mai repede una după alta, decât celelalte. M-aţi înţeles?

— *Yes.* Asta pentru a ne deosebi de un adevărat boude-baltă.

— Exact. Dacă o să sosesc eu primul aici, o să procedez la fel. Dacă vă descoperă, atunci...

— Să mă descopere? îmi tăie el vorba. O să mă păzesc bine şi n-am să mă las văzut.

— Să nu spuneţi vorbe mari. Chiar şi cel mai şiret şi prevăzător *westman* ar putea avea ghinion într-o asemenea împrejurare. Şi dacă veţi fi descoperit, căutaţi să răzbateţi cât mai repede prin tufişuri, fără a ţine seama de mine. Întoarceţi-vă la locul nostru de popas, vin şi eu pe urmă.

— Şi dacă vă descoperă şi pe dumneavoastră?

— Am s-o rup la fugă, iar dumneavoastră veniţi după mine cât se poate de repede. Poate mai vreţi să-mi spuneţi ceva?

— Nu. Lucrul pe care-l am de făcut îl ştiu şi am să caut să-l duc la capăt, *it's clear.*

— Vă doresc succes! Acum, la treabă!

Târându-se, dispăru în tufişuri, în partea stângă. „Oare n-o să facă nici o greşeală?" Nu eram prea liniştit în privinţa asta.

Cum am mai spus, ceea ce-mi revenea mie era cu mult mai greu. Trebuia să ajung la focul de lângă apă, iar între mine şi foc nu exista nimic care să-mi ofere acoperire. Întrebarea era: cum să ajung acolo şi cum să stau lungit mai mult timp fără să fiu văzut? Şi nu că

voiam, dar trebuia să mă duc acolo, pentru că unul dintre indienii care şedeau lângă foc avea în păr o pană de vultur alb şi, cu toate că nu-i vedeam faţa, ştiam că trebuie să fie Vupa-Umugi, căpetenia comanşilor.

Puteam să ajung acolo pe o singură cale, prin apă, dar acest lucru era foarte greu şi probabil că niciodată nu am riscat la o furişare atâta ca atunci. Trebuia să profit de faptul că pe mal creştea mult stuf. Eram nevoit să mă dezbrac, dar din cauza culorii deschise a pielii mele, trebuia să caut un loc întunecos şi ferit. Nu departe de focul cel mai îndepărtat, din dreapta, tufişurile ajungeau până la apă. M-am târât până acolo, m-am dezbrăcat, am scos din buzunar câteva curele, precum şi cuţitul *bowie*, şi mi-am ascuns hainele într-un tufiş des. Apoi am retezat atâta stuf cât am avut nevoie, l-am legat într-un mănunchi care să arate cât mai natural şi mi l-am pus pe cap, acoperindu-mi umerii. Făcând o deschizătură în mănunchiul de stuf, prin care să pot vedea, am intrat în apă şi am pornit pe anevoiosul drum.

Fie că mergeam prin apă, fie că înotam, trebuia să am grijă ca smocul de stuf să aibă aceeaşi înălţime pe care o aveau şi tufişurile de pe mal. Pentru a nu atrage atenţia cuiva, trebuia să mă mişc încet şi cu prudenţă, lipit de mal şi în direcţia focului, în aşa fel încât moţul meu curios să poată fi luat drept un smoc de stuf care stă pe loc. În acest fel puteam să sper că o să ajung cu bine la ţintă şi de acolo înapoi la locul stabilit. În caz că aş fi fost descoperit, ceea ce era posibil, îmi propusesem să trec lacul înot şi să mă întorc pe furiş, pentru a-mi lua hainele.

La început, apa nu era adâncă, a trebuit să mă las jos şi să înaintez în patru labe prin nămol, să mă târăsc prin stufărişul cu frunze tăioase şi să am grijă să nu mă rănesc. După aceea, am dat de apă mai adâncă şi am

putut merge în picioare. La un moment dat, am pierdut pământul de sub mine și a trebuit să înot. Tot drumul nu avea mai mult de șaizeci de metri, dar a trecut mai mult de-o jumătate de oră, fără să fi parcurs măcar jumătate din el, tocmai pentru ca indienii să nu observe că smocul meu de stuf se mișcă. În felul acesta puteau trece ore întregi, înainte de a mă întâlni din nou cu Old Wabble.

Din fericire, se ivi o împrejurare care-mi veni în ajutor. Auzind strigăte, căutai să aflu motivul și văzui doi indieni ieșind din tufișuri. Erau cei doi comanși pe care-i eliberasem cu o seară înainte. Căpetenia îi trimisese după Old Wabble; acum reveneau și, firește, fiecare voia să știe ce s-a întâmplat. Chiar dacă nu fugea în întâmpinarea lor, așa cum făceau cei mai mulți, căpetenia se ridicase totuși în picioare și privea în direcția lor. În felul acesta, ochii tuturor erau îndreptați spre uscat. Folosindu-mă de acest prilej, în mai puțin de un minut am fost la locul unde voiam să ajung. Ca să nu bată la ochi pielea mea de culoare deschisă, mă tăvălii în nămolul de lângă mal, îmi sprijinii brațele de acesta și, cu fața deasupra apei, putui observa tot ce se putea petrece. Legătura de stuf îmi stătea pe umăr, părând că plutește pe apă, ca și stuful din jurul meu, așa că mă puteam simți în siguranță.

Era și timpul să-mi ocup locul de ascultare, pentru că cei doi comanși ajunseră în fața căpeteniei, care îi primi cu cuvintele:

— Nu văd la brâul nici unuia dintre voi scalpul aceluia pe care urma să-l omorâți. Ați orbit, de i-ați pierdut urma? Or caii voștri și-au rupt picioarele și nu l-ați putut ajunge?

Unul dintre cei doi indieni privi încurcat în pământ, fără să spună ceva. Celălalt, fiind mai îndrăzneț, se uită drept în ochii căpeteniei și zise:

— Ne-am păstrat ochii, iar picioarele cailor noștri sunt întregi.

— Unde este scalpul?

— Se mai află pe capul aceluia căruia trebuia să i-l luăm.

— Deci, această față-palidă nu este moartă?

— Nu, trăiește.

— L-ați lăsat să vă scape? întrebă căpetenia, fulgerându-i cu privirea și strigând tare și supărat la ei.

— Ne-a scăpat, răspunse celălalt, înfruntând liniștit privirea căpeteniei.

— Înseamnă că sunteți niște câini ologi, care nu trebuie să fie trimiși nici după o broască, ea fiind prea iute pentru voi! O să vă trimit înapoi, în corturile babelor, unde vă e locul.

— Tu ești Vupa-Umugi, căpetenia noastră de război, a cărui poruncă trebuie s-o îndeplinim. Dar dacă dai porunci care nu pot fi îndeplinite, nu ai voie să-i batjocorești pe aceia care se ostenesc degeaba. Nu suntem niște câini ologi, ci războinici viteji și cu experiență, altfel nu ne-ai fi ales ca să-l urmărim pe omul alb. Nu o să mergem la femeile bătrâne. De ce vorbești și judeci înainte de a fi auzit de ce nu am adus scalpul?

Vorbise cu îndrăzneală și cu siguranța unuia care nu era nici laș și nici fricos. Despre cruzimea lui Vupa-Umugi se vorbeau multe; se spunea că o aplică nu numai albilor, ci că, în multe cazuri, s-a dovedit fără cruțare chiar și față de cei din tribul său. Ca războinic era respectat, dar nu era iubit. Împotriva lui se strânsese o anumită nemulțumire, care izbucnea în împrejurări cum era și cea de față.

Atitudinea războinicului era curajoasă, dar în nici un caz obraznică. La indieni, un șef de trib este un stăpân absolut, el este ales de trib și își păstrează poziția atâta timp cât știe să se mențină prin experiență, înțelepciune și îndrăzneală, dar poate fi destituit în orice clipă de Sfatul bătrânilor, și atunci devine mai puțin decât fusese înainte de a fi șef. Vupa-Umugi știa acest lucru, iar eu vedeam cum reproșul războinicului îl face să turbeze; mânios, duse mâna la brâu, unde-și ținea cuțitul, dar reuși să se stăpânească și, cu glasul încă plin de supărare, zise:

— Ai să povestești și eu am să te ascult, iar pe urmă am să spun dacă mai poți fi socotit printre războinicii comanșilor.

Căpetenia se așeză. La fel făcură și ceilalți care se aflau lângă el. Atunci comanșul începu să povestească despre felul în care se desfășurase urmărirea. Îl ascultară cu toții până ce ajunse la cuvintele:

— ... Deodată am primit fiecare dintre noi câte o lovitură în cap și am căzut ca morți. Când am înviat din nou, eram legați și fixați strâns de un copac.

— Doborâți și legați? izbucni căpetenia. Fără a opune rezistență?

— Căpetenia naiinilor e în stare să se lupte cu un dușman pe care nu-l vede?

— Nu, dar aș vedea orice dușman care s-ar încumeta să mă atace!

— Pe ăsta nu!

— Pe ăsta? Vasăzică știți cine era? Spune, cum îl cheamă?

— Old Shatterhand.

— Uff! exclamă căpetenia, ridicându-se pe jumătate, și căzând iarăși la loc.

— Uff, uff, uff! repetau ceilalți ca un ecou.

— Old Shatterhand! spuse el printre dinți. Câinele ăsta alb, pe care l-au avut comanșii de atâtea ori în mâinile lor și le-a scăpat de fiecare dată! O, de-aș fi fost eu în locul vostru!

— Ai fi pățit la fel ca noi!

— Taci! Sunt Vupa-Umugi și nu ar fi putut să se furișeze pe lângă mine!

— De fapt, noi voiam să ne furișăm după fața-palidă care ne scăpase. Puteam noi să știm că a dat peste alți albi? Și puteam măcar bănui că printre acești albi se află neînvinsul Old Shatterhand?

— Nu, dar trebuia să fiți mai cu băgare de seamă.

— Am fost. Când am mirosit focul, am lăsat imediat caii în urmă și ne-am furișat mai departe, fără zgomot, pentru a vedea cine este lângă foc. Dacă Old Shatterhand nu ar fi venit în întâmpinarea noastră, nimeni nu ne-ar fi descoperit și nu ne-ar fi prins, și le-am fi luat scalpurile. Dar el stătea în desiș și aștepta. Era noapte întunecoasă și nu-l puteam vedea, așa cum nici ochii tăi nu l-ar fi putut zări. Când am trecut de el, a sărit la noi și ne-a doborât. Frații mei roșii au auzit despre puterea pumnului său?

Întrebarea era adresată celor care stăteau în jur.

— *Héhé, héhé* — da-da, i se răspunse.

— Și că pe cine nimerește, se prăbușește ca mort?

— *Héhé, hé-hé* — da, da, da-da!

— Credeți că voi l-ați fi putut evita? L-ați fi văzut și ați fi putut scăpa de el?

— *Ke, ke,* nu, nu!

Era un om deștept, știa să-și apere cauza, întrebându-i pe egalii lui. Aprobarea lor constituia pentru el un zid de apărare împotriva mâniei căpeteniei. Povestind mai departe, nu a mai fost întrerupt de Vupa-Umugi până ce termină zicând:

— Așa a procedat Old Shatterhand, pe care comanșii îl consideră drept dușman. Bănuiește careva dintre comanși cine era fața palidă pe care am urmărit-o?

Negară cu toții.

— Și totuși am auzit adeseori despre acest om alb.

— L-am văzut când a trecut călare prin ceata noastră, ca și când nici un glonte n-ar fi putut să-l lovească, dar nu l-am cunoscut, interveni căpetenia.

— Ai văzut că avea părul lung și alb ca zăpada din munți?

— Am văzut.

— Peste nouăzeci de ierni și-au brăzdat cutele pe fața lui. Există un singur om cu fața palidă care numără atâția ani și are un păr atât de alb, și e un călăreț atât de îndrăzneț, încât trece călare printre cincizeci de călăreți fără să fie rănit.

— Uff, uff, exclamă căpetenia. Mi se pare că fratele meu roșu se referă la Old Wabble.

— Da, la el mă refer. El era.

— El a fost, el! Duhul cel bun ne-a părăsit când ne-a scăpat... Nici o față-palidă din câte mai trăiesc nu a vărsat atâta sânge de indieni ca acest câine cu părul alb și lung. Dacă ne-ar fi căzut în mâini, peste tot unde există corturi ale comanșilor, s-ar fi înălțat un strigăt de bucurie. De data asta ne-a scăpat, dar o să dăm noi de el și o să-l prindem cu siguranță, poate chiar mâine.

— Vreți să trimiteți după el mai mulți războinici decât am fost noi?

— Nu.

— Atunci cum veți face?

La această întrebare, cam nelalocul ei, căpetenia răspunse pe un ton domol, făcând cu mâna un gest aproape disprețuitor:

— Fratele meu roşu este un războinic obişnuit şi îndrăzneşte totuşi să-l întrebe pe şeful suprem al războinicilor naiinilor ce anume vrea să facă? Totuşi eu am să-i spun, ca să dovedesc că sunt dispus să iert insuccesul misiunii voastre. Noi nu trebuie să-l urmărim pe Old Wabble, pentru că el o să vină la noi.

— Nu vine, afirmă războinicul, în ciuda observaţiei primite.

— Ba o să vină, zise căpetenia pe un ton foarte hotărât.

— Noi ştim că n-are să vină.

— S-a dus să caute ajutor, pentru a-l elibera pe omul alb, care stă legat dincolo, pe insulă. A găsit zece albi, al căror conducător este Old Shatterhand, şi o să vină cu toţii.

— Înseamnă că au creierul bolnav, dacă îşi închipuie că unsprezece oameni albi ar putea să ne învingă.

— Cu ei este Old Shatterhand şi feţele-palide pe care îi conduce el îndrăznesc orice.

— Ei nu ştiu unde ne aflăm.

— O să afle după urmele voastre.

— Old Shatterhand ne-a promis că nu se va lua după noi.

— Şi totuşi o s-o facă.

— Nu, el nu este mincinos. Nimeni n-a auzit vreodată ca el să-şi calce cuvântul.

— În loc să-şi înfrunte căpetenia în prezenţa unor războinici mai în vârstă, fratelui meu roşu i-ar sta mai bine să tacă.

Era o mustrare severă, dar oamenii se bucurară în sinea lor de supărarea lui Vupa-Umugi, care nu era iubit de ai săi. Comanşul văzu privirile încurajatoare ale celor de-o vârstă cu el şi continuă:

— Știu că numărul anilor mei nu atinge anii oamenilor bătrâni și înțelepți, dar întrucât eu sunt acela care am fost la Old Shatterhand și am stat de vorbă cu el și în fața căruia și-a dat cuvântul, o să-mi fie permis să spun ce am auzit de la el.

Un indian cu părul alb, care ședea lângă căpetenie și care probabil că era cel mai în vârstă dintre toți, interveni:

— Fratele meu tânăr să vorbească fără teamă. Acum, securea războiului a fost dezgropată, tot ce de obicei ar părea de prisos, poate fi de mare însemnătate, și ce poate fi acum mai însemnat decât întâlnirea cu Old Shatterhand? Unde se află el, nu poate fi departe nici Winnetou, căpetenia apașilor.

— Acesta nu era acolo, răspunse războinicul, vădit mândru de faptul că bătrânul îi luase apărarea.

— Nici prin apropiere?

— Nu am observat nimic în această privință.

— Ce cuvinte a folosit Old Shatterhand, când v-a dat cuvântul său?

Războinicul se gândi puțin, apoi răspunse:

— I-am vorbit în felul următor: „O să ne urmărești, ca să afli unde ne ducem?“ iar el a răspuns: „Nu; în această privință, vă dau cuvântul meu.“ Acestea sunt exact cuvintele pe care fratele meu mai în vârstă vrea să le știe.

— Dacă Old Shatterhand a spus asta, este ca și când ar fi fumat pipa jurământului cu noi. El își ține cuvântul și nu v-a urmărit. *Howgh!* Frații mei tineri se pot retrage, acum știm ce am vrut să aflăm.

Cei doi comanși se îndepărtară de foc și, odată cu ei, și ceilalți, care se apropiaseră mânați de curiozitate, dar respectuoși. Chiar cei care stătuseră lângă focul de care trebuia să se apropie Old Wabble veniseră încoace,

așa că puteam să presupun că Old Wabble s-a retras la timp. Se dovedi că presupunerea mea fusese justă, pentru că imediat se auzi de patru ori chemarea boului-de-baltă, în felul în care ne înțeleseserăm.

Era cazul să părăsesc și eu locul meu? Momentul era potrivit, pentru că indienii se întorceau la focurile lor, iscându-se un mare du-te, vino, și nimeni nu ar fi observat că moțul meu de stuf se mișcă. Dar îmi spuneam că lângă focul meu se va mai discuta în continuare, despre aceeași problemă, și voiam să ascult. În ceea ce privește retragerea mea, speram să găsesc un prilej tot așa de bun. Oamenii încă nu mâncaseră, așteptând probabil să se frigă destulă carne pentru toți. Puteam să sper că atunci când masa va fi gata, se va produce o zarvă, care-mi va oferi prilejul cel mai bun pentru a mă face nevăzut. Rămăsei deci culcat în apă, sau mai precis în nămol.

Căpetenia părea să fie furioasă, pentru că se amestecase bătrânul în vorbă, iar după ce războinicii tineri se retrăseseră, îi spuse:

— Nu s-a gândit fratele meu că jignește demnitatea căpeteniei, luând apărarea unui tânăr împotriva ei?

— Demnitatea unui conducător este jignită mai ales atunci când el însuși acționează împotriva ei. Noi toți credem că Old Shatterhand își ține cuvântul, numai tu nu crezi.

— Nu, pentru că îl cunosc pe câinele ăsta alb.

— Și noi îl cunoaștem. Din gura lui nu a ieșit niciodată o minciună.

— Da, dar această gură se pricepe să vorbească mai bine ca oricare alta. Este cel mai cinstit dintre fețele-palide, dar dacă cineva ar vrea să-l păcălească, e mai șiret decât cea mai șireată vulpe, și vorba lui seamănă cu zorii zilei, după care poate răsări soarele, dar poate

veni şi vreme rea. E adevărat că nu minte şi respectă ceea ce promite, dar respectă aşa cum e în gândul lui şi nu cum e dorinţa altora. Cuvintele adresate de el duşmanului trebuie cântărite bine, la fel cu praful de puşcă înainte de a-l turna în ţeavă.

— Vupa-Umugi e de părere că promisiunea lui de a nu-i urmări pe cei doi războinici ai săi poate fi interpretată şi altfel?

— Nu. El nu a vrut să-i urmărească şi deci nu i-a urmărit, dar sunt sigur că nu ar fi făcut această promisiune, dacă nu ar fi avut altă cale prin care să afle ceea ce doreşte să ştie.

— Altă cale nu există.

— Asta e părerea fratelui meu mai vârstnic, eu însă nu cred, cu toate că eu însumi nu cunosc alta. De câte ori nu s-a spus despre Old Shatterhand că ştie tot ce vrea să ştie? O fi el în înţelegere cu Manitu cel bun sau rău, care îi spune totul? Eu susţin că el ştie precis că ne-am făcut tabăra aici, la Sascuan-cui.

— Asta nu-i posibil, căci nimeni nu i-a spus. Şi chiar dacă ar şti, nu avem motiv să credem că o să şi vină aici.

— Vrea să-l elibereze pe prizonierul nostru.

— Îl cunoaşte? Şi chiar dacă îl cunoaşte, ţine atât de mult la el încât ar risca de dragul lui să-şi piardă viaţa în luptă cu noi?

— El ia apărarea fiecărui alb.

— Având numai unsprezece oameni, împotriva a o sută cincizeci de războinici?

— El nu-şi numără duşmanii şi nici nu trebuie să-i numere, pentru că are o flintă vrăjită, cu care poate să tragă fără întrerupere. Bătrânul meu frate ştie că, cu toate astea, el doreşte să evite lupta, nu de frică, ci pentru că nu-i place să verse sânge de om. Şi atunci se

folosește de viclenie, iar șiretenia lui este aproape mai de temut decât pușca vrăjită. Are să vină să ne smulgă prizonierul, prin șiretenie, și nu luptându-se cu noi.

Bătrânul căzu pe gânduri. Își legăna încet capul său albit și, după un scurt răgaz, zise:

— Cuvintele lui Vupa-Umugi nu-mi pot schimba gândurile, dar atunci când este dezgropată securea războiului, tot ceea ce, de obicei, se judecă o dată, trebuie judecat de zece ori. Și nu trebuie să pui binele față în față cu răul. Eu zic că Old Shatterhand nu vine, tu zici că vine. Cu atât mai bine ar fi dacă ar rămânea departe.

— Mai bine? Bătrânul meu frate se teme de el? Eu doresc foarte mult să vină. L-am prinde și am ridica stâlpul caznelor, la care ar muri împreună cu Old Wabble.

— Vrei să prinzi vântul care-ți trece printre degete?

— E cumva Old Shatterhand aer? Nu l-au prins oamenii roșii, până acum, de mai multe ori?

— Știu eu bine acest lucru, dar nu le-a scăpat el mereu din mână, ca suflat de vânt?

— Numai să-l prind, că am să știu eu să-l țin bine.

— Atunci n-ai decât să-ți deschizi brațele, dacă vine, și să privești cum îți cade în ele.

— O să-mi cadă! Știu eu când. Și anume mâine. Războinicii noștri au plecat de la el noaptea, el cu siguranță că abia dimineața. Ai noștri au un avans față de el, și dacă ei au sosit în seara asta, el o să vină abia mâine.

— Aici?

— Nu, pentru că o să-l prind la Rio Pecos, fără să-l mai las să vină atât de departe.

— Cunoști locul pe unde o să treacă peste apă?

— Da, pe la vadul pe care probabil îl cunoaște și el. Dacă nu, o să caute și o să găsească alt vad.

— Old Shatterhand n-are nevoie de vad, este un înotător neîntrecut.

— Și eu mă gândesc la asta. Dar nu o să poată să-mi scape. O să ocup o bună parte din malul râului. Dacă ar fi aici și Nale-Masiuv — Patru-Degete, cu cei o sută de războinici ai săi, am putea să-i împrăștiem pe o distanță și mai lungă, dar el nu vine decât peste trei zile.

În clipa aceea, se auzi chemarea *teșcaro* — la masă, și toți se grăbiră spre focurile unde se fripsese carnea. Șeful tribului se ridică și el, încet, cu demnitate, potrivit rangului său, și plecă să-și aleagă singur porția. Pentru mine era cel mai bun prilej să mă îndepărtez. Mai aruncai o privire cercetătoare peste tabăra indienilor, nici un om nu privea spre mal, spre locul unde stăteam ascuns; atenția tuturor era îndreptată numai spre carnea friptă. Mă târâi înapoi, spre apa adâncă, și, fără a-mi mai da osteneala să-mi ascund prezența, începui să înot repede. Ajunsei cu bine la locul unde mă dezbrăcasem, ieșii la mal, îmi pusei hainele și mă târâi spre punctul unde mă aștepta Old Wabble.

Luai cu mine și legătura de stuf. Dacă cumva ar fi găsit-o comanșii, totul ar fi putut fi descoperit foarte ușor.

Mă apropiai atât de încet, încât atunci când îl atinsei pe bătrân ,tresări speriat.

— Mii de trăsnete, dumneavoastră sunteți, sir, sau un indian?

— Eu sunt, răspunsei.

— *Well.* Dacă n-ați fi fost dumneavoastră, imediat i-aș fi înfipt indianului cuțitul meu în spate.

— N-ați fi făcut asta, mister Cutter, pentru că n-ați fi putut. Cuțitul individului ar fi fost de mult înfipt în spatele dumneavoastră. În jur este o liniște deplină, nici

o mişcare şi totuşi nu aţi auzit când am venit. Dacă în locul meu ar fi fost un comanş?

— Atunci l-aş fi simţit, pentru că, în afară de dumneavoastră, este imposibil ca altcineva să poată umbla atât de neauzit. Aţi făcut treabă bună?

— Da, sunt mulţumit.

— Şi eu.

— Dumneavoastră ce aţi auzit?

— În aparenţă puţin, şi totuşi mult. Şi anume, Old Surehand e păzit numai de doi indieni.

— Unde?

— Aşa-i că tare aţi vrea să ştiţi acest lucru? Dar dacă n-aş fi eu, n-aţi putea afla.

— Nu vă faceţi iluzii, mister Cutter! Pentru atâta lucru nu am nevoie de dumneavoastră, o ştiu la fel de bine ca şi dumneavoastră. E dincolo, pe insulă.

— Această presupunere o făcuserăţi înainte.

— Acum a devenit certitudine, o ştiu chiar de la căpetenia lor, Vupa-Umugi.

— A vorbit şi despre asta? Măgarul! Eu voiam să vă fac o bucurie, spunându-vă că presupunerea dumneavoastră a fost justă.

— Pentru asta nu trebuie să vă necăjiţi, sir. Ce aţi mai aflat în plus?

— Nimic. Credeam că o să vă spun ceva extraordinar de important, dar dacă aţi reuşit să aflaţi şi dumneavoastră, este ca şi când n-aş fi aflat nimic. Ce neplăcut! Probabil că aş fi auzit mai multe, dar au venit cei doi comanşi de ieri, şi toţi războinicii au fugit de lângă focul la care pândeam eu. Aţi auzit mai multe decât mine?

— Da, am să vă spun mai târziu. Aici nu e locul potrivit pentru o discuţie mai lungă. Să căutăm să plecăm de aici.

— Unde?

— Deocamdată, afară din tufișuri, și tot pe același drum pe care am venit.

— Adică prin tot felul de mărăcini. Și la așa ceva Old Shatterhand îi spune drum!

La întoarcere trebuia să fim tot atât de prevăzători ca și la venire, dar reușirăm să ne strecurăm cu bine din tabăra indienilor. Acum stelele luminau destul de tare și, când trecurăm de pomenitul ieșind al pădurii de tufăriș, puturăm să ne ridicăm în picioare și să mergem mai departe fără grijă, ca și când nu ar fi existat nici un comanș prin apropiere.

— Se pare că vreți să ne întoarcem la tabăra noastră, zise Old Wabble.

— Altfel, unde?

— Hm! Probabil că o să râdeți de mine, dar eu, în sinea mea, mi-am închipuit că o să-l luăm și pe Old Surehand cu noi.

— Îndrăzneață închipuire, în orice caz.

— Da, presupun că nu putem face asta pentru că nu e așa cum m-am gândit. Dacă prizonierul ar fi fost ținut undeva pe mal, și nu pe insulă, atunci eliberarea lui ar fi fost făcută în... una... două... trei... mișcări. Ne-am fi furișat până la el... i-am fi tăiat curelele, i-am fi eliberat picioarele... am fi luat-o la goană... indienii după noi... fuga la tabăra noastră... sus pe cai... o porneam în goană... și gata!

— Ce simplu pare totul!

— Recunosc cinstit că tare aș fi vrut să ne prezentăm în fața oamenilor noștri cu un lucru gata făcut; ei, de fapt, nu sunt adevărați oameni ai Vestului.

— Vasăzică, ați fi vrut să vă grozăviți?

— Numiți-o cum vreți! Dar nu-i o rușine să eliberezi, împreună cu dumneavoastră, un prizonier sortit

morții, din mijlocul a o sută cincizeci de indieni. Acum, această bucurie cade baltă. Probabil că o să trebuiască să-i cerem ajutor lui Sam Parker, Ios Hawley și celorlalți.

— Da, dar nu în sensul cuvântului ajutor. Ei vor forma linia noastră de acoperire, atâta tot. Dar numai noi doi îl vom elibera pe Old Surehand.

— Așa ceva mi-ar plăcea foarte mult.

— Cu condiția, însă, ca într-adevăr să știți să înotați așa cum ați spus.

— Ca un pește, vă spun, ca un peste, *it's clear*. Deci, ca să dăm această lovitură, trebuie să înotăm?

— Da, din moment ce trebuie să ajungem pe insulă. Vasăzică vă încumetați să înotați de-a curmezișul lacului, de la malul celălalt până la insulă și înapoi?

— Ce întrebare! Vă spun că aș înota de aici și până în lună, dacă e destulă apă la mijloc!

— *Well*. Atunci treaba e simplă. Înotăm până la insulă, îi imobilizăm pe cei doi paznici, îl eliberăm pe Old Surehand și ne întoarcem împreună cu el înot.

— Cum ... ce ... cum? Bătrânul se opri, mă apucă de braț și continuă: După dumneavoastră treaba merge tot atât de repede cât ai pune pâine la copt, mister Shatterhand?!

— La dumneavoastră a mers adineauri și mai repede ... unu ... doi ... trei și gata!

— Da, dar era altceva. Voiam să-l eliberăm pe uscat, nu prin apă. De data asta trebuie să știm dinainte dacă Old Surehand știe să înoate.

— Un *westman* ca el este un bun înotător.

— Dar e legat, ceea ce provoacă o strangulare a circulației sângelui. O să-și poată el folosi mâinile și picioarele, astfel încât să poată trece înot lacul cu noi?

— Cred că da. Se spune despre el că este un om deosebit de puternic.

— Da, da, așa e. Deci este stabilit: o să se întoarcă înotând cu noi! Dar stelele, stelele! Lumina stelelor răsfrântă de apă o să ne trădeze paznicilor de pe insulă.

— Nu cred. Ne vom masca, și în felul acesta paznicii n-or să ne vadă.

— Ne vom masca? Cum? Dumneavoastră în Domino, iar eu în Arlechin? Mulțumesc pentru asemenea carnaval.

— Să nu mă înțelegeți greșit, mister Cutter! Când spun că o să ne mascăm, înțeleg să ne camuflăm și anume după stuf.

— Aiurea! Nici un indian nu se lasă prostit de așa ceva.

— Eu pot să vă dovedesc contrariul. O asemenea mascare am folosit adineauri, pentru că altfel nu aș fi putut să trag cu urechea.

Povestindu-i ce făcusem, după ce terminai, zise:

— Hm, nu-i chiar o prostie, cum crezusem. Un singur mănunchi de stuf mai merge, dar două? Cam greu am reușit să înotăm la fel de repede, așa că cele două mănunchiuri ar fi când mai aproape, când mai departe unul de altul, ceea ce ar da de bănuit.

— Firește, dar nu o să facem două mănunchiuri, ci o insulă de stuf, sub care o să ne băgăm.

— Nu-i rău.

— La început o să înotăm repede, dar când vom ieși la vedere, insula noastră va înainta plutind încet, foarte încet.

— Dar ce facem cu pielea noastră de culoare deschisă? Și apoi, avem nevoie de un spațiu de cel puțin șapte coți ca să înotăm unul lângă altul. Să facem o

plută de stuf atât de mare? Din cauza albeţii pielii o să ne vadă paznicii.

— O să păstrăm hainele pe noi.

— Hm! bombăni el.

— Credeţi că îmbrăcat o să vă vină mai greu să înotaţi, mister Cutter?

— Ba deloc, absolut deloc! Dar chiar dacă totul ne reuşeşte, se mai pune întrebarea dacă paznicii o să lase ca stuful nostru să acosteze lângă insula lor?

— Nici nu va acosta. Uite cum trebuie să procedăm! Vă pricepeţi să vă scufundaţi?

— Ca o broască, vă spun, ca o broască, *it's clear*, atât de adânc cât doriţi.

— Asta-i bine, pentru că va trebui să ne scufundăm sub apă. Când ne vom apropia de insulă şi paznicii vor observa pluta noastră de stuf, o să se apropie de marginea insulei pe lângă care va trece pluta.

— Asta se înţelege, dar cred că n-au s-o lase să acosteze.

— Aşa e. Acum vine principalul. În clipa când pluta va fi destul de aproape de insulă, vom părăsi ascunzişul nostru, ne vom scufunda şi vom înota pe sub apă, în jurul ei, pentru a ieşi din nou la suprafaţă, pe partea cealaltă. În timp ce paznicii au să se uite după pluta noastră, noi urcăm pe insulă, în spatele lor, eu sar pe ei, pentru a-i face inofensivi cu două lovituri de pumn.

— Grandios, mister Shatterhand. Şi eu?

— Primul lucru pe care va trebui să-l faceţi dumneavoastră va fi să-i tăiaţi prizonierului legăturile, ca să fie eliberat imediat, deoarece s-ar putea să trebuiască să plecăm îndată. Şi s-ar putea, de pildă, să nu-l lovesc bine pe unul dintre indivizi, care ar găsi destul timp ca să strige după ajutor.

— Asta ar fi tare prost.

— După cum vedeți, pentru ca lovitura să ne reușească, avem de îndeplinit o treabă serioasă și totul trebuie să meargă ca pe roate. De aceea, cred că n-o să mi-o luați în nume de rău dacă vă rog să vă verificați încă o dată posibilitățile de a înfăptui cu adevărat ceea ce vă cer.

— Cu ușurință, sir, cu cea mai mare ușurință!

— Sincer vorbind, nu cred că treaba va fi așa ușoară. Mă cunosc bine și știu că, dacă nu intervine nimic și totul decurge așa cum bănuiesc, atunci pot să îndeplinesc acțiunea, pe care totuși o consider grea. Nu avem voie să fim nesocotiți.

— Nu vorbiți de nesocotință, sir! L-ați văzut vreodată pe Old Wabble cum înoată și cum se scufundă?

— Nu.

— Atunci stați liniștit și așteptați până mă vedeți! Și după ce lucrul va fi făcut, o să spuneți că n-ați fi putut găsi un ajutor mai îndemânatic decât mine; *it's clear?*

— Fiind vorba de viața noastră, m-ar bucura.

Nu prea eram convins că-l pot crede. Statura lui osoasă nu se potrivea pentru un bun înotător, iar asigurările sale sunau a lăudăroșenie. Totuși era cunoscut ca un om curajos și cu experiență și vorbise cu atâta convingere, încât era greu să nu-i dai crezare.

Între timp ajunserăm la locul de popas. Din cauza absenței noastre îndelungate, tovarășii noștri erau îngrijorați. Le-am povestit ce am văzut și auzit și le-am expus planul de salvare, pe care intenționam să-l realizăm. Lui Parker și lui Hawley le părea rău că nu vor avea și ei un rol activ. Ceilalți tăceau, probabil mulțumiți că nu le cerem să-și riște viața. Ca să ajungem de partea cealaltă a lacului, încălecarăm cu toții și pornirăm la drum.

Pentru a ajunge până la apă, a trebuit să trecem, pe întuneric, prin tufăriș, venind dinspre partea deschisă a

preriei. Ajunşi acolo, descălecarăm din nou şi legarăm caii. De acolo vedeam şi focurile din tabără.

Exista şi stuf, din care tăiarăm cât ne trebuia; câteva crengi groase formau baza plutei. După ce o terminarăm pentru scopul nostru, constatarăm că era o mică operă de artă. Dedesubt avea deschizături, pentru a ne scoate capetele, şi patru laţuri de piele, pentru a ne putea vârî braţele în ele. Firește că am ţinut seama ca, atunci când vom fi dedesubt, să avem în partea de sus vedere liberă.

Temerara noastră acţiune putea începe. Ne golirăm buzunarele şi, în general, lăsarăm în lagăr tot ce ar fi putut fi atacat de apă sau ce nu aveam de ce să luăm cu noi. Ca arme puteam reţine numai cuţitele. Când furăm gata, Parker întrebă:

— Aşadar nu vă putem ajuta chiar cu nimic, mister Shatterhand?

— Nu, dar de aceea nu trebuie să credeţi că sunteţi de prisos. S-ar putea întâmpla să avem nevoie de dumneavoastră şi anume: dacă vom fi descoperiţi şi urmăriţi, ceea ce s-ar putea întâmpla numai pe apă, noi o să ne întoarcem înotând în linie dreaptă. Dacă în urma noastră vom avea urmăritori, sarcina dumneavoastră e să-i ţineţi departe de noi.

— Cu focuri de armă?

— Da.

— În întunericul ăsta? Cine poate deosebi un alb de un indian, mai ales dacă sunt în apă şi nu li se vede decât capul? S-ar putea foarte uşor să tragem chiar în dumneavoastră.

— Tocmai că trebuie să trageţi numai atunci când sunteţi siguri în cine ţintiţi. De altfel, o să vă avertizăm prin strigăte. Dacă unul din noi s-ar lupta cu un indian în apă, atunci în nici un caz să nu trageţi, chiar dacă

am fi atât de aproape încât să ne puteţi distinge feţele. Cu un indian suntem în stare să ne măsurăm şi singuri.

— Da, întocmai, *it's clear!* mă aprobă Old Wabble cu însufleţire.

— Deci, înainte şi mult noroc!

— *Yes, go on!* Într-o jumătate de oră ne vom întoarce cu bine şi victorioşi.

Cu această îndrăzneaţă afirmaţie, bătrânul coborî în apă, bălăbănindu-se, iar eu îl urmai, ceva mai puţin încrezător.

Nu trebuia să ne băgăm sub plută decât atunci când, ajunşi destul de aproape de insulă, am fi putut fi văzuţi de paznici. Deocamdată o împingeam înaintea noastră, înotând liber. Înaintând, îl observai pe Old Wabble, ca să văd dacă într-adevăr înoată aşa de bine cum afirmase. Înotul lui era acceptabil. Dar după un timp, observai că partea lui de plută se scufundă mai adânc în apă decât a mea.

— Vă sprijiniţi prea mult de plută, mister Cutter, spusei. Nu cumva aţi obosit?

— Obosit? Ce vă trece prin cap? răspunse el. Mă apasă bretelele astea afurisite, numai ele sunt de vină.

— Cine mai poartă, pe lângă centură, şi bretele?

— Dumneavoastră nu puteţi pricepe asta. În Vest nimeni nu se poate lipsi de centură, iar de bretele am eu nevoie, pentru că nu am şolduri, şi trebuie să ţină şi brâul. La talia mea, mai există oare şi şolduri?

Nu prea îmi explicam cum puteau bretelele să îndeplinească o acţiune atât de perfidă, încât să-l împiedice la înot, dar tăcui; nu pentru mult timp însă, pentru că se sprijinea tot mai mult de plută, aşa că partea mea ieşea tot mai mult din apă. De aceea îl rugai:

— Mai bine întoarceţi-vă, mister Cutter, întoarceţi-vă cât mai e timp! Se pare că începe să vă vină greu.

— Da' de unde! Nu vedeți că înaintez fulgerător, ca un pește?

— Da, pentru că vă țineți de pluta pe care o împing eu.

— Numai în aparență. Bretelele astea! O să le scot și atunci o să meargă mai bine.

Ținându-se cu o mână de plută, își scoase cu cealaltă bretelele și le vârî în buzunar. Se pare că, într-adevăr, îl apăsau și jenau, pentru că acum mergea mai bine. Desigur, auzeam cum gâfâie din cauza efortului. Făcând o remarcă în acest sens, mă asigură:

— Aceasta este numai o parte a plămânilor mei; devine uneori gălăgioasă; cealaltă e bună.

Înaintarăm vreo cinci minute fără să scoatem un cuvânt, când observai că pluta se scufundă iar și chiar mai adânc decât înainte.

— Parcă deveniți mai greu, sir, zisei eu.

— E de mirare? Îmbrăcămintea ia apă, iar în urma mea... *all devils* — pe toți dracii, ce-i asta?

Cu o mână opri pluta, iar cu cealaltă căuta ceva în urma lui.

— Ce căutați acolo, sir?

— Caut... ei!... Să știți, mister Shatterhand, că trebuie să-mi pun din nou bretelele.

— De ce?

— Pentru că-mi pierd nădragii; au început să plutească în urma mea; vreți să mă ajutați?

L-am ajutat să-și tragă pantalonii pe jumătate căzuți, apoi ne-am continuat drumul. Dar din minut în minut, spre marea mea îngrijorare, trebuia să recunosc tot mai mult că nu era un înotător cum se considera el însuși. Trebuia să-l împing și pe el, nu numai pluta.

— Cred că o să ne întoarcem, mister Cutter, spusei. Aţi obosit cu adevărat, iar planul nostru necesită forţe depline. Gândiţi-vă la pericolul care ne ameninţă.

— Păi, la el mă gândesc; şi tocmai de aceea nu mă obosesc acum, ca să fiu, mai târziu, cu forţele întregi. Să ne întoarcem?! Ce idee! Să mă fac de râs?!

Da, desigur, n-aş fi vrut să-l fac de râs, dar puteam risca ducându-l mai departe? Era posibil că se cruţa, ca să fie mai târziu la înălţime. Încercând să insist, mă asigură că exact aşa stau lucrurile. De altfel făcusem jumătate din drum, aşa că, fie ce-o fi, i-am dat înainte. În ciuda acestei hotărâri, îngrijorarea mea nu scădea deloc, şi după alte cinci minute îl întrebai:

— Nu vreţi să vă culcaţi pe plută, cu partea superioară a corpului? În felul acesta vă odihniţi şi prindeţi noi puteri.

— E adevărat, dar nu o să vă fie prea greu?

— Nu. Haide, ascultaţi-mă.

Îmi urmă sfatul şi, în timp ce eu împingeam mai departe vehiculul nostru nautic, bătrânul îmi zise:

— Mi-a venit o idee, sir. Chiar dacă n-o să ne vadă paznicii, tot o să cadă la bănuială. O să se întrebe cum de se mişcă stufuł ăsta, că lacul doar stă pe locul lui, liniştit.

— Vă înşelaţi. Acolo lacul îşi revarsă apa spre Rio Pecos, şi de aceea se mişcă spre scurgere, chiar dacă nu prea vizibil. O porţiune de stuf, desprinsă de mal, va pluti încet într-acolo. Aşa vor gândi indienii. În această privinţă nu am grijă.

— Dar în altă privinţă?

— Sunt îngrijorat din cauza dumneavoastră.

— *Pshaw!* V-am spus că nu vreau să mă forţez acum, dar la o adică, o să-mi fac pe deplin datoria.

— Hm. Nu mai spun nimic în legătură cu felul în care înotați dumneavoastră. O să vorbim despre asta înainte de a ne întoarce. Acum e mai important felul cum știți să vă scufundați. Dacă n-o să reușiți, s-ar putea să fim pierduți.

— Fără multe vorbe, sir. La momentul potrivit, n-am decât să dau drumul plutei, să mă scufund și să ies la suprafață de partea cealaltă a insulei. Pentru constituția mea fizică, e un joc de copii. Cine are atât de puțină carne și atât de multe oase, îi vine ușor să fie maestru la scufundat.

Avea dreptate, iar încrederea de sine de care dădea dovadă mă liniști într-o oarecare măsură, cu toate că-mi ziceam c-ar fi fost mai bine să fi pornit la înfăptuirea acțiunii singur, fără el.

Ne apropiam tot mai mult de insulă. Cârmii pluta spre dreapta, în susul apei, pentru că mai târziu trebuia să ne lăsăm purtați la vale. Focurile de tabără ale comanșilor luminau puternic, dar nu în direcția noastră. Focul de pe insulă era mic și ardea după un tufiș, de aceea nu-i puteam vedea flacăra. Puținele stele vizibile se reflectau în luciul apei. Eu înotam cât se poate de liniștit și constant, pentru a nu produce valuri, din care raza reflectată a stelelor ar fi ieșit tremurată, lucru care i-ar fi putut vedea destul de departe. Astfel, ajunserăm atât de aproape de insulă, încât puteam lăsa pluta să alunece în voie. Atunci îi atrăsei atenția lui Old Wabble:

— A sosit timpul, mister Cutter! Trebuie să ne băgăm sub stuf.

— *Well,* se face îndată, răspunse el.

— Încă o clipă. Dacă vrem să ne comunicăm ceva, în timp ce suntem cu capetele vârâte în spărturile de stuf, trebuie să vorbim numai în șoaptă.

— E de la sine înțeles.

— Cu toate că lăsăm pluta în derivă trebuie s-o dirijăm ușor, dar lăsați asta pe mine!

— Foarte bine. Să-mi spuneți numai când trebuie să mă scufund. Sunt oricând gata.

Ne strecurarăm sub plută și ne vârârăm capetele în găurile pregătite în acest scop. După aceea, băgarăm brațele în lațurile de piele. Acum stăteam sub plută în poziție verticală, așa cum un gimnast se ține de inele. Pluta ne ducea înainte, nici nu trebuia să înotăm, iar pentru dirijare, era de ajuns o ușoară mișcare cu mâinile sau cu picioarele. Înaintam foarte încet și, în nerăbdarea care ne cuprinsese, timpul ni se părea de două ori mai lung.

— Afurisită cursă-rapidă! îmi șopti bătrânul. Vedeți bine?

— Da.

— Și eu. Dacă ar veni acum un rechin și ne-ar mușca de picioare! *Thunder*, ce s-ar mai porni vaporul nostru! Ce bine că pe aici nu există astfel de bestii sau crocodili. Ia priviți!

— Îl văd.

— Și el ne vede. Ce-o să facă?

Eram cam la șaizeci de pași de insulă. În tufișul de pe mal apăru o spărtură largă, prin care se vedea focul. La lumina lui zărirăm un indian, care stătea pe mal și scotea apă, cu ochii la „vaporul" nostru. Privi câtva timp cu atenție, după care se întoarse la foc.

— Minunat băiat! șopti Old Wabble. Nu vrea să știe de noi.

— Ceea ce nouă nu prea ne displace. Dar să așteptăm, să vedem dacă până la urmă stuful nostru nu-i bate la ochi.

Astfel trecu timpul minut după minut. Ne apropiam tot mai mult de insulă și paznicul nu mai apărea. Încă

patruzeci, treizeci, douăzeci și, în sfârșit, zece pași! Trecuserăm hopul.

— Mister Cutter, acum! îi șoptii bătrânului. Eu mă scufund în stânga insulei, dumneavoastră în dreapta ei, luându-o împrejur, ca să nu ne ciocnim și să ne împiedicăm. De partea cealaltă, ne urcăm pe mal și suntem în spatele paznicilor. Dar, vă rog, dați-vă toată osteneala. Mai aveți brațele vârâte în lațuri?

— Nu.

— Sunteți gata?

— *Yes*, putem începe, *it's clear*.

Mă eliberai, mă scufundai adânc în apă, înconjurai insula înot, ieșind la suprafață cu precauție, și, din două mișcări, ajunsei la mal. Pe Old Wabble nu-l văzui în acel loc, probabil că se cățărase pe insulă mai departe de unde eram eu. Nu puteam să mă ocup de el, înainte de toate trebuia să mă duc la cei doi indieni. Culcându-mă la pământ, mă târâi prin tufișuri spre ei. Ședeau la un foc mic, alimentat doar de cinci sau șase bucăți subțiri de lemn. Unul stătea cu spatele la mine, celălalt cu partea stângă. Puțin mai la o parte, era culcat prizonierul, la adăpostul unui tufiș. Nu puteam să-i văd fața, dar picioarele, care se aflau în lumina focului, erau legate. Acum repede, la treabă!

Mă ridicai în picioare și din două sărituri repezi fusei lângă foc. O lovitură în dreapta, alta în stânga, în tâmplele indienilor, și ei se prăbușiră. Mă aplecai deasupra lor, erau amețiți.

— *Heavens**, un alb! strigă prizonierul. Ați venit ca să . . .

— Da, îl întrerupsei, o să vorbim mai târziu. Acum trebuie să acționăm, trebuie să vă tai legăturile.

---

* Cerule! (engl.).

Îngenuncheai lângă el, scosei cuțitul, când auzii un zgomot în spatele meu.

— Ați venit, mister Cutter? întrebai fără să întorc capul, fiind convins că nu putea fi altul decât mister Cutter.

— Uff, uff, uff, îmi răspunseră în locul lui două voci necunoscute.

Mă ridicai fulgerător și mă întorsei. În fața mea stăteau doi indieni, uzi până la piele și holbându-se la mine ca la o stafie. Mai târziu Old Surehand mi-a spus că, la fiecare trei ore, paznicii erau schimbați; schimbul se făcea prin apă, ceea ce se vedea și după cei doi indieni uzi leoarcă, și care veniseră să-i înlocuiască pe cei doi, pe care-i amețisem, într-un moment atât de nefavorabil mie. Pentru mine, surpriza dură doar o clipă, în cea de-a doua îl apucai cu mâna stângă de beregată pe cel mai apropiat și-l doborâi la pământ cu pumnul drept. Apoi vrui să-l apuc și pe celălalt, dar nu reușii, pentru că acesta se aruncă în apă cu un strigăt ascuțit și înotă spre tabără, urlând întruna.

Nu mai era timp de pierdut. Am sărit la Old Surehand și i-am tăiat legăturile de la mâini și de la picioare; am tăiat de asemenea cele două curele cu care era legat de doi stâlpi bătuți în pământ.

— Vă puteți mișca, sir? îl întrebai, când se ridică. Spuneți repede, repede.

Îl vedeam pentru prima oară pe acest om, dar nu aveam timp să-l privesc. Își întinse brațele puternice, se aplecă pentru a lua cuțitul unuia dintre cei doi indieni amețiți, și răspunse atât de liniștit, de parcă n-ar mai fi avut de ce se teme:

— Pot orice vreți dumneavoastră, sir.

— Și să înotați?

— Da; încotro?

— Încolo, drept înainte, suntem aşteptaţi de oameni albi.

— Atunci, veniţi! Timpul ne presează. În mai puţin de un minut, pieile-roşii vor fi aici.

Avea dreptate. Speriaţi şi buimăciţi, comanşii făceau o gălăgie de parcă ar fi fost mii de draci; strigau, urlau, ţipau, să-ţi spargă timpanele, nu alta! Nu puteam să-i vedem, dar din plescăiturile apei deduceam că s-au aruncat în lac, pentru a înota spre insulă. Trebuia să plecăm. Dar unde era Old Wabble?

— Mister Cutter, mister Cutter! urlai eu, parcă mai tare decât gălăgia infernală care se auzea.

— Mister Cutter? Vă referiţi la Old Wabble?

— Da, a venit cu mine până la insulă, pentru a vă salva, dar nu-l mai văd.

— Mai sunt aici şi alţi albi?

— Nu.

— Atunci nu vă mai gândiţi la el. Îl cunosc eu pe bătrân; are felul lui propriu de a fi.

— Dar e pierdut!

— Nici să nu vă gândiţi, sir! Nici satana nu-l poate omorî. S-ar putea să fie mai în siguranţă decât noi. Lăsaţi-l şi hai să plecăm! Indienii sunt în apă. Primii aproape că au ajuns. Înainte, repede, repede!

Mă apucă de braţ şi mă trase după el. La marginea insulei, mi-am dat seama de cauza grabei lui. Între insulă şi tabără, în apă, viermuiau pur şi simplu indienii, urlând. Unul dintre înotători, aflat în fruntea tuturor, mai avea numai zece, douăsprezece bătăi de braţe până la mal. Dacă nu puteam să mă gândesc la Old Wabble, în schimb trebuia să mă gândesc la mine şi la Old Surehand. De aceea zisei:

— Da, haideţi repede în apă. Urmaţi-mă cât puteţi de iute.

Săririm în apă şi o pornirăm cu mişcări largi, puternice, aşa cum procedează un bun înotător care nu vrea să obosească. Urletul indienilor se dublă, era groaznic. Ne văzuseră şi se străduiau să ne ajungă.

Pentru mine însumi nu mă temeam, căci, în mod sigur, nici unul nu putea să mă ajungă. Dar Old Surehand? Un *westman* ca el trebuia să fie un înotător excelent, totuşi timpul petrecut ca prizonier trebuie să-l fi epuizat. Apoi ştiam prea bine că legăturile făcute de indieni la mâini şi la picioare te paralizează, te fac inapt pentru eforturi mai mari. Dar el înota calm şi cu acea mişcare dublă, care împarte efortul în mod egal între mâini şi picioare. La început, acest lucru mă linişti. Curând însă observai că mişcările lui nu mai erau atât de regulate.

— Vă este greu, sir? îl întrebai.

— Nu, răspunse el, dar îmi simt mâinile şi picioarele ca paralizate.

— Legăturile sunt de vină. O să rezistaţi până la malul celălalt?

— Sper. În împrejurări obişnuite, nici un indian nu m-ar putea ajunge. Dar când stai atâta timp legat, atât de strâns încât ţi se opreşte circulaţia sângelui, nu mai poţi fi sigur de nimic.

După câtva timp i se puseră cârcei în muşchii braţelor. Cunoşteam fenomenul, extrem de periculos pentru un om care înoată să-şi salveze viaţa. Îi dădui un sfat:

— Culcăţi-vă pe spate şi înotaţi numai cu picioarele, între timp braţele o să se odihnească.

Făcu cum îl sfătuii, dar urmarea fu că înaintarea noastră scăzu mult în viteză. Începui să înot şi eu pe spate, pentru a-i putea vedea pe urmăritorii noştri. Erau încă departe de noi, dar la distanţe diferite. Din cauza indienilor, partea opusă a lacului se vedea atât de agitată, încât mai mult ca sigur ca toţi comanşii săriseră în apă.

În orice caz, pe mal nu mai rămăseseră mulți. Unul dintre ei se afla la circa o sută de pași de noi. Old Surehand îl văzu și zise:

— Trebuie să înotăm mai repede, așa mergem prea încet, o să încep să înot iar cu brațele.

Încercă, dar în curând îmi mărturisi:

— Sir, îmi amorțesc brațele. Dumneavoastră mergeți mai departe; eu am să rămân.

— Să vă părăsesc, Old Surehand? Departe de mine acest gând. Culcați-vă de-a curmezișul peste mine, o să vă duc eu.

— Sunt prea greu!

— Pentru mine, nu!

— Dar în felul ăsta o să mergem prea încet și o să vă ajungă și indienii.

— O să vedem noi. Vă rog, urcați-vă!

Îmi îndeplini rugămintea, ezitând. Desigur că nu era ușor, dar mergea. Totuși, indianul se apropia tot mai mult. Până atunci parcă se jucase numai, dar acum se avântă cu o asemenea forță, supleță și dârzenie, încât trebuia să recunosc că avea să ne ajungă. Era însă singur, deoarece ceilalți rămăseseră tot mai în urmă. În întunericul nopții, greu s-ar fi putut desluși ceva, dacă n-ar fi ars focurile în tabăra indienilor. Luminile lor nu ajungeau nici la el și nici la noi, dar din când în când capul lui acoperea lumina venită de la mare distanță. Probabil că avea ochi excelenți, din moment ce nu ne pierdea din vedere pe suprafața întinsă a apei.

Făcusem cam trei sferturi din drum, când indianul ajunse la vreo treizeci de pași de noi. Atunci scoase un strigăt ascuțit de luptă.

— Ne ajunge din urmă, zise Old Surehand. E din vina mea. Sunteți un înotător cum încă n-am văzut, dar

să cari prin apă o greutate de o sută de kilograme, e un efort la care nu rezistă nici un uriaș.

— *Pshaw!* Doar vă duce și apa, iar de-un singur indian nu mi-e teamă.

— Nici mie. Dacă vine încoace, e pierdut. Am un cuțit și încep să-mi simt iarăși brațele.

— Lăsați-l în seama mea! Eu n-am fost legat.

— Vreți să-l înjunghiați? Știți, nu prea îmi place să vărs sânge, dacă nu-i neapărată nevoie.

— Sunt de aceeași părere. Îi dau o lovitură în cap și-l luăm cu noi pe mal.

— Sir, așa ceva un singur vânător este în stare să facă, și îl cheamă Old Shatterhand. Mușchi și tendoane am și eu, dar trebuie să lovesc de mai multe ori, dacă vreau să amețesc pe cineva.

— Nu e vorba numai de forță, ci și de un anumit chițibuș. Puteți să înotați?

— Da, cred că o să meargă, lăsați-mă jos.

— Credeți? Și mai vreți să luptați și cu indienii? Numai un Old Surehand se poate gândi la așa ceva.

— Se pare că numele meu vă este foarte cunoscut. Pot să-l aflu și eu pe al dumneavoastră?

— O să vă arăt îndată cum mă cheamă. Mai întâi încercați să înotați mai departe, fără ajutorul meu!

Reuși să înoate. Brațele își recăpătară reflexele. Era, desigur, un lucru puțin obișnuit; doi albi, înotând într-un lac, urmăriți de o ceată de indieni, discutau de parcă s-ar fi legănat în balansoarele din holul unui hotel din New York! Numai oamenii Vestului sunt în stare de așa ceva!

În timpul cât Old Surehand își încercase din nou puterile, nu înaintaserăm aproape deloc. Indianul se apropiase și scoase un al doilea chiot de luptă.

— Lăsaţi-l în seama mea şi priviţi, dacă doriţi, îi şoptii tovarăşului meu. Apoi mă întorsei.

Duşmanul văzu că vreau să-l înfrunt şi se opri. Ridicând în sus mâna în care avea cuţitul, strigă:

— Aici e Vupa-Umugi, căpetenia comanşilor. Cuţitul lui o să-i lovească pe amândoi câinii de albi.

Aha, deci el era! Îmi convenea. Până atunci îmi fusese imposibil să-i recunosc trăsăturile feţei.

— Şi aici e Old Shatterhand, despre care ziceai că nu poate să-ţi scape, răspunsei eu. Încearcă s-o dovedeşti.

— Old Shatterhand! Old Shatterhand! exclamară concomitent Old Surehand şi indianul, iar ultimul adăugă: Dacă eşti tu acel *coiot*-lup râios, ai să mori!

După aceste cuvinte, se scufundă repede. Deci o luptă pe viaţă şi pe moarte, noaptea, în apă! Căpetenia plănuia să iasă din apă lângă mine şi să mă înjunghie. Nici nu-mi trecea prin minte să-l aştept. Aşa că mă scufundai şi eu, dar mult mai adânc. Ca şi diamantul, apa păstrează multă vreme lumina albastră din timpul zilei. De aceea, în nopţile întunecoase, un bun scufundător vede noaptea sub apă cel puţin la fel de bine, dacă nu mai bine, decât deasupra apei. De la o adâncime de vreo cinci metri, mă uitai în sus. Da, căpetenia se afla lateral, deasupra mea. Întinse mâinile pentru mişcarea care trebuia să-l aducă la suprafaţă. În acelaşi timp făcui şi eu o mişcare similară şi ieşirii din apă în spatele lui. Primi în cap lovitura mea vânătorească, după aceea îl apucai de chică, ca să nu cadă la fund.

— Old Shatterhand! Cu adevărat Old Shatterhand! Aţi dovedit-o pe loc! exclamă Old Surehand.

— Da, sir, eu sunt. Acum, înainte de toate, spuneţi-mi dacă v-a trecut amorţeala din braţe.

— Mi se pare că da.

— Încercați să înotați. Eu trebuie să-l duc pe indian. Să înotăm mai departe.

Și văzurăm că mergea. Mișcarea și efortul înotului urmaseră prea repede situației anterioare a lui Old Surehand, când mâinile și picioarele îi fuseseră legate. Dar se părea că hopul trecuse. Înotarăm încet, ca să-și menajeze puterile și ajunserăm la ai noștri, la mal, fără ca starea lui de slăbiciune să se fi repetat. Acolo căpetenia fu legată, tocmai când începea să-și revină.

Acțiunea noastră se desfășurase cu succes, dar și cu ghinion. Îl eliberasem pe Old Surehand, luasem prizonier pe căpetenia comanșilor, în schimb îl pierduserăm pe Old Wabble. Ce se întâmplase cu el? Old Surehand nu credea că ar fi murit. El zise:

— Mai întâi ar trebui să-l cunoașteți mai îndeaproape pe acest *boy* bătrân, *meș-șurs* — domnilor! Este un original de mâna întâi. Pun rămășag că stă undeva într-un loc sigur și-și râde în pumni de noi. Trebuie să-l studiezi pe acest șmecher, pentru a-l putea judeca cum trebuie. Nu m-ar mira dacă ar apărea brusc și ar mai aduce unul sau chiar mai mulți prizonieri.

— Dacă nu e el însuși prizonier, intervenii eu.

— În acest caz, putem să-i venim în ajutor. Îl cerem în schimbul căpeteniei.

— Înseamnă că acestuia nu vreți să-i luați viața?

— Ferească Dumnezeu! Nu e felul meu de a face pe ucigașul. După cum s-a purtat el cu mine, firește, n-ar merita, dar dacă depinde de mine și dacă bătrânul Old Wabble n-a pățit nimic, îi dăm drumul.

— Sunt complet de-acord, sir. Dar priviți, deasupra apei se văd niște capete.

Era cum spusesem. Cei mai mulți dintre comanși încetaseră urmărirea, alții o continuară și veneau spre noi înot. Au fost alungați cu câteva amenințări și focuri de

intimidare. Apoi a trebuit să povestesc tovarăşilor mei cum am ajuns pe insulă şi cum am înotat la întoarcere spre locul întâlnirii.

Nu terminasem bine de povestit când auzirăm un zgomot din tufişuri. Ne încordarăm auzul. Crengile fâşâiau şi pocneau ca atinse de animale mari, cum ar fi, de pildă, caii. Apoi se auzi o voce poruncitoare:

— Apleacă-te peste cal, piele-roşie ce eşti, că altfel îţi rup nasul, *it's clear!*

— Old Wabble! spuse Old Surehand. O să vedeţi, *meş-şurs*, că o să-mi împlinească el toată prorocirea.

Şi într-adevăr, iată-l pe Old Wabble ieşind din tufişuri, trăgând după el un cal, pe care era legat un indian. Tot de acest cal mai erau legaţi alţi doi, încărcaţi cu desagi.

— Am sosit şi eu, spuse el râzând. V-am adus ceva ce ne poate fi foarte folositor. Ah, *good evening**, mister Surehand! Aţi scăpat deja? Mi-am închipuit că nu era nevoie să fiu şi eu de faţă. Ştiam că Old Shatterhand e în stare să vă elibereze şi singur.

— Dar unde aţi fost, mister Cutter? îl întrebai eu. Începusem să mă îngrijorez.

— Să vă îngrijoraţi? Aş vrea să ştiu de ce, şi ce putea să mi se întâmple? De mine, am eu grijă singur, ba am şi de alţii, după cum o să vedeţi îndată.

— De ce n-aţi venit pe insulă?

— Pentru că am fost un mare măgar, *it's clear!* M-am lăudat cât de minunat ştiu să înot şi să mă scufund, dar cu dumneavoastră nu prea mi-a mers. Înotul mai treacă-meargă! Asta, desigur, numai la dus, dar să mai vin şi înapoi şi să-mi pierd încă o dată pantalonii, nu mai era cazul. Şi apoi să mă scufund! Dar dacă nu mai ieşeam

* Bună seara (engl.).

la suprafață? Poți foarte bine să te înec de viu. Vasăzică, am rămas agățat sub plută și am lăsat lucrurile să meargă înainte, după voia lor. Deodată s-a pornit un asemenea urlet, încât vaporul meu a început să se clatine, iar pieileroșii au început să sară în apă care mai de care, încât nici unul nu a mai rămas pe mal. Chiar și paznicii cailor au venit în fugă și au început să vă urmărească. Unul dintre ei trebuia să rămână, iar pe acesta eram hotărât să-l iau eu în primire. Am navigat spre uscat, am ieșit de sub baldachinul meu, am sărit la el, i-am dat un bobârnac, încât s-a așezat fără să-mi ceară voie în prealabil. L-am legat cu o curea, pe care era atârnată carnea la uscat. Atunci mi-a venit o idee, că și noi avem nevoie de provizii, dacă vrem... oh, nu vreau să spun unde o să mergem. Am fugit la locul de pășunat și am adus trei cai, unul pentru acest *boy* roșu și doi pentru căratul cărnii. Acolo erau și șei. Trebuia să mă grăbesc puțin, pentru a termina la timp. Dar totul a mers cum mi-am dorit și tocmai când primii indieni se întorceau înot, fără nici un succes, m-am și cărăbănit frumușel, cu acest *boy* și cu carne cu tot. Și iată-mă! Ce-o să se întâmple cu carnea, pot să-mi închipui, dar ce-o să facem cu acest *boy*, să-și bată alții capul.

— Îl lăsăm mâine să plece, fu de părere Old Surehand.

— N-am nimic împotrivă. A venit încoace călare, n-are decât să se întoarcă pe jos. Dar iată și căpetenia lor, ăsta cum de-a mai ajuns în mâinile dumneavoastră?

— Mister Shatterhand l-a făcut prizonier.

— Pe insulă?

— Nu, pe lac, în timpul urmăririi.

— Deci o luptă navală. Trebuie să-mi povestiți mai târziu cum s-a întâmplat. Dar și pe ăsta îl lăsați să plece?

— Da.

— Păcat. I-ar sta mai bine în spânzurătoare. Dar nu cumva să-l eliberați înainte de a vă restitui toate armele, absolut tot ce v-a luat. Niciodată n-am fost un prieten al indienilor. Nu sunt buni de nimic, și dacă omul este îngăduitor cu ei, dânșii o iau drept slăbiciune. Dacă el și cei o sută cincizeci de comanși s-ar fi înecat adineauri în lac, restul omenirii nu ar fi pierdut nimic, *it's clear!*

3. TRIMISUL LUI WINNETOU

Între Texas, Arizona, New Mexico şi teritoriul indienilor sau, altfel spus, printre pintenii Munţilor Ozark, Sierra Guadelupa inferioară şi superioară şi Munţii Gualpa, înconjurat de jur-împrejur de crestele care delimitează cursul superior al lui Rio Pecos şi izvoarele râului Red River, Sabina, Trinidad, Brazos şi Colorado, se află un vast şi înfricoşător ţinut, care ar putea fi denumit Sahara Satelor Unite.

Întinderi pustii de nisipuri fierbinţi şi uscate alternează cu îngrămădiri de stânci dogoritoare ca focul, care nu sunt în stare să ofere nici cele mai sărăcăcioase condiţii de existenţă celor mai puţin pretenţioase plante. Noaptea friguroasă cade brusc şi nemijlocit după căldura toridă de peste zi. Pustiul uniform şi lipsit de verdeaţă nu este întrerupt de nici un *Dşebel** sau de un *Vadi*** înverzit. Nu există nici un *Bir**** care să trezească la viaţă cu umezeala sa o cât de mică oază. Lipseşte chiar şi acea trecere cu caracter de stepă de la regiunile muntoase, împădurite, la marea de nisip fără verdeaţă, stearpă; şi, peste tot, privirea este izbită de moartea nudă, în forma ei cea mai înfricoşătoare. Numai ici-colo se zăreşte câte o tufă de meziquite, singuratică, ce pare din piele (oare ce forţă a scos-o la lumină şi o menţine?), vrând parcă

---

* Munte (arab.).
** Vale (arab.).
*** Fântână (arab.).

să-şi bată joc de ochiul care tânjeşte după un punct verde. Cu aceeaşi uimire poţi întâlni un soi de cactus sălbatic, crescând singuratic sau în pâlcuri, ori acoperind suprafeţe întinse, fără ca existenţa lui să poată fi descifrată şi explicată Dar nici mezquiteul, nici cactuşii nu oferă o priveliştе îmbucurătoare, binefăcătoare, pentru că sunt acoperiţi cu un strat gros de nisip şi e vai de calul pe care un călăreţ neprevăzător îl mână într-o astfel de sălbăticie de cactuşi. Ţepi ascunşi, tăioşi ca briciul şi tari ca oţelul îi rănesc în aşa hal picioarele, încât niciodată nu va mai putea alerga. Atunci călăreţul este nevoit să-l părăsească pe bietul animal, şi, dacă nu-l omoară, acesta e condamnat la soarta groaznică de a se prăpădi cu încetul.

În ciuda tuturor grozăviilor oferite de acest pustiu, omul a îndrăznit totuşi să-l calce. E străbătut de drumuri care duc sus, la Santa Fé şi Port Union, la El Paso del Norte şi jos, în preriile verzi şi în pădurile pline de ape curgătoare ale Texasului. Prin cuvântul „drumuri" nu trebuie să se înţeleagă acel soi de căi de comunicaţie, care poartă această denumire în ţările civilizate. E adevărat că, din când în când, mai trece prin pustiu câte un vânător sau *rastreador* (căutător de aur) singuratic, câte o societate de oameni temerari sau un grup îndoielnic de indieni. Mai traversează pustietatea şi câte un convoi de care cu boi, scârţâind din osii şi mergând cu viteza melcului, dar nu există ceea ce se cheamă „drum", nici măcar acele făgaşe care se ramifică la fiecare sfert de oră din pampasurile Americii de Sud, sau care se găsesc în câmpia din Lüneburg şi nisipurile din Brandenburg. Fiecare îşi urmează propriul său itinerar atâta timp cât solul îi oferă câteva semne, din care să-şi dea seama dacă merge într-o direcţie bună. Dar treptat, treptat, aceste semne încetează chiar şi pentru cel mai experimentat

ochi, și de aceea s-a luat măsura de-a indica direcția cu ajutorul unor pari, înfipți din loc în loc în pământ.

Cu toate acestea, și acest pustiu își are victimele și grozăviile sale, care, ținând seama de proporția teritoriului, sunt cu mult mai numeroase și mai înfricoșătoare decât cele din Sahara africană sau din pustiul Șamo sau Gobi de pe podișurile Asiei.

Schelete de oameni, cadavre de animale, resturi de șei, sfărâmături de care și alte vestigii cutremurătoare se găsesec de-a lungul drumului, povestind prin tăcerea lor întâmplări pe care, chiar dacă urechea nu le aude, cu atât mai mult văzându-le cu ochii, fantezia le poate amplifica. Cu toate acestea, în înălțimi zboară vulturii devoratori de hoituri, care, cu o perseverență înspăimântătoare, urmăresc de sus cea mai mică pâlpâire de viață pe care o zăresc, ca și cum ar ști cu precizie că prada lor e asigurată și nu le poate scăpa.

Și cum se numește acest pustiu? Locuitorii din teritoriile învecinate îi dau denumiri diferite, ba englezești, ba franțuzești sau spaniole. Dar până departe el este cunoscut fie sub denumirea de Llano Estacado, fie de Staked Plain, din cauza parilor care sunt bătuți în pământ, puși să indice drumul...

Cam în felul acesta am descris, într-una din cărțile mele anterioare*, caracterul înfricoșător al acestui groaznic pustiu, care e Llano Estacado. Dacă am spus atunci că nici o fântână nu trezește la viață vreo oază singuratică, prin aceasta am exprimat doar o părere unanim acceptată. Și totuși, în mijlocul acestui pustiu, exista o oază, dar necunoscută celor mai mulți dintre oameni. Era tocmai sălașul acelei persoane despre care Winne-

* Autorul se referă la *Winnetou*.

tou îmi comunicase printr-un bilețel că urmează să fie atacată, și nume Bloody Fox.

Vulpea-însângerată!... Chiar și numele singur indica o biografie neobișnuită. Cel care-l purta în prezent făcuse parte în copilărie dintr-o caravană de emigranți, care a fost atacată și nimicită în Llano Estacado de o bandă de *stakemen*-i*. Un fermier, pe nume Helmers, a dat peste cadavrele jefuite și a descoperit că băiatul mai trăia, având o rană adâncă la cap. L-a pansat și l-a luat cu el la Helmers' Home, la ferma lui. Datorită îngrijirilor atente, copilul a supraviețuit acelei răni periculoase și s-a însănătoșit, dar uită complet tot ce se întâmplase înaintea atacului, inclusiv numele. Totuși, trebuie să fi avut un nume; și cum, atunci când a fost găsit, era plin de sânge și tot timpul cât aiurase din cauza febrei pomenise numele de Fox, Helmers a presupus că așa l-a chemat pe taică-său, și s-a hotărât să-i spună Bloody Fox.

Băiatul progresă de minune, atât fizic cât și mental, dar niciodată nu-și putuse forța memoria, ca să-și amintească ceva dinainte de atac. Știa foarte precis cum arăta omul de la care primise lovitura, îl vedea clar în fața ochilor; mai multe însă nu-și amintea, nici de ce pomenise numele de Fox. Helmers se bucura de faptul că pupilul său se dezvoltase atât de bine, fiind totuși nemulțumit într-o singură privință și anume că nu-l putea obișnui să stea acasă. Proprietatea lui era așezată la marginea nordică a pustiului, așa că băiatul, de cum ajunse să stăpânească un cal, începu să cutreiere tot timpul prin Llano Estacado, în loc să-i ajute tatălui adoptiv la lucratul pământului. Nici un fel de amenințări și de îndemnuri nu-l putuseră schimba. O dată, când Hel-

* Oameni care bat pari (engl.).

mers era deosebit de supărat din această cauză, Bloody Fox îi spuse:

— Ai mei au fost uciși de „tâlharii Llano-ului", iar eu am hotărât să stârpesc până la unul pe toți acești tâlhari. Pentru aceasta trebuie să cunosc Llano-ul așa cum îmi cunosc buzunarele. Dacă nu pot s-o fac, nici nu mai vreau să trăiesc.

Rostise aceste cuvinte cu atâta hotărâre, încât Helmers găsise de cuviință să cedeze. Ba, se hotărâse să facă din el un bărbat care să fie în stare să impună respect „tâlharilor". Ca urmare, Bloody Fox crescu în deplină libertate. Putea să plece și să vină când voia. Deveni un călăreț foarte curajos, un țintaș atât de bun și un mânuitor de arme atât de îndemânatic, încât însuși Winnetou, când l-a cunoscut, nu și-a putut reține admirația. De origine, Helmers era neamț, iar părinții lui Bloody Fox se pare că tot nemți au fost. Băiatul uitase totul și învățase limba engleză ca orice copil american: limba germană, însă, o prindea atât de repede, încât s-a presupus că o vorbise și mai înainte.

Ce legătură exista între acei *stakemen*-i sau „tâlharii din Llano Estacado" și el? Cum s-a mai spus, așa-zisele drumuri care treceau prin pustiu erau însemnate cu pari. În afară de oamenii cinstiți care se foloseau de aceste drumuri, existau și altfel de oameni, care urau munca, oameni decăzuți și care, de teamă să nu aibă de-a face cu justiția, au trebuit să fugă din regiunile populate din răsărit, niște nemernici fără scrupule, care nu mai aveau nimic de pierdut și pentru care nu conta viața altora, pentru că viața lor însăși nu mai valora nimic. Trăiau numai din jafuri, iar Llano-ul le oferea, dacă nu cel mai bogat, în orice caz cel mai apărat teren de vânătoare. Își aveau ascunzătorile la marginea pustiului și pândeau în apropierea drumurilor pe călă-

torii nevoiți să treacă prin pustiul Llano. Li se alăturau acestora ca însoțitori sau conducători, după care își trimiteau complicii înainte ca să scoată parii și să-i înfigă în direcție greșită; de aici și denumirea de *stakemen*-i, oamenii parilor. Cei ce urmau direcția acestor pari erau abătuți de pe drumul cel bun și sortiți pieirii sigure. Mureau de foame și de sete, dacă nu erau uciși înainte de acești tâlhari, iar averea lor intra în posesia acestor „hoitari" de gen uman, mai bine zis inuman, ai Llanoului. Iată de ce sute și sute de schelete albeau în cea mai adâncă singurătate, sub soarele arzător, și nimeni nu afla nimic despre soarta bieților nenorociți.

Bloody Fox aparținuse unei astfel de caravane, care căzuse victimă unei bande de *stakemen*-i. Scena groaznică a masacrului i-a rămas în minte; de aici dorința fierbinte de a-i extermina pe acești nemernici, până la ultimul. Oricât de grea și de îndrăzneață era această misiune, băiatul avea toate însușirile necesare pentru a o îndeplini.

Treptat, treptat, cutreierase Llano-ul în toate direcțiile, reușise să cunoască fiecare palmă de pământ a pustiului. Toate pericolele îi deveniseră familiare, ba a mai și avut norocul să descopere, în adâncul deșertului, o oază verde cu apă, ceea ce îi ușura enorm realizarea dorințelor. Această oază valora mai mult chiar decât o sută de aliați.

Locul îl ținea secret. Nici un om nu știa de el, nici măcar Helmers, cu toate că bătrânului îi datora viața. Cu timpul, Bloody Fox și-a construit lângă apă o căsuță, căreia i-a acoperit pereții cu pasiflora deasă, luxuriantă. Prinsese mustangi, cai sălbatici, și-i dusese la căsuță pe ascuns; și astfel, după ce gonea pe câte unul până la epuizare, avea mereu cai odihniți pentru schimb. Acest fapt făcea ca deplasările lui să aibă repeziciunea pe care

altfel nu ar fi putut s-o aibă, reușind să apară ba la un capăt al Llano-ului, ba la altul. Își transporta cu căruța rezerve de muniții și alimente. Dar mai avea nevoie de cineva care să îngrijească, în lipsa lui, de oază și de caii aflați acolo, de o persoană de toată încrederea, de care să fie sigur că nu-i va trăda secretul. O bătrână negresă, care-l iubea foarte mult, cu numele Sanna, îi acceptă propunerea. Locui ani în șir în acea căsuță, într-o desăvârșită singurătate, fără a mai dori să plece de acolo. Pentru devotamentul ei, a fost răsplătită într-un fel care i-a învăluit bătrânețea în cea mai luminoasă rază de soare. În tinerețe, fusese sclava unui plantator din Tennessee, care-i luase copilașul, un băiețel, și-l vânduse. Mai târziu a fost și ea scoasă la mezat și vândută și, după diferite peripeții, ajunsese la Staked Plain. Dar niciodată nu l-a putut uita pe Bob, băiatul ei. Se gândea la el zi și noapte, și jura că n-are să moară până n-are să-l revadă. Atunci am sosit noi în Llano și am făcut cunoștință cu Bloody Fox. Cu noi se mai afla un *westman*, care avea ca însoțitor nedespărțit un negru, fostul lui servitor. Pe negrul nostru îl chema Bob; și cât de uimiți am fost noi, mai ales cât de încântată a fost bătrâna Sanna, când a descoperit că el era micuțul ei copil, care fusese vândut la Tennessee! De atunci au rămas împreună și numai moartea i-ar mai fi putut despărți.

Din clipa în care bătrâna Sanna se instalase în căsuța din oază, Bloody Fox trecu la înfăptuirea planurilor sale, așa cum își dorise. El trecea tot mai rar pe acasă, pe la tatăl său adoptiv; dar ori de câte ori venea, bătrânul îi povestea câte o noutate, și noutatea se referea aproape întotdeauna la moartea câte unui *stakeman*. Ba ici, ba colo, se găsea cadavrul unui om, lovit de glonte în mijlocul frunții, iar când i se cerceta conținu-

tul buzunarelor întotdeauna se găseau asupra lui lucruri furate, ceea ce dovedea că cel ucis aparţinea grupului de „oameni ai parilor". Astfel de cazuri se repetau tot mai des, gaura din frunte constituind în curând o dovadă sigură că cel ucis trebuia considerat drept tâlhar pedepsit. Dar cine era misteriosul răzbunător? Nimeni nu ştia, nici măcar Helmers nu bănuia.

Nu-i de mirare că în jurul acestui răzbunător se născuseră legende peste legende. Existau oameni care susţineau că l-au văzut din depărtare, trecând călare, iute ca săgeata, dar niciodată destul de aproape ca să-l poată recunoaşte. Se povestea că purta pe el pielea groasă şi păroasă a unui bizon alb, cu cap cu tot, ceea ce-i dădea o înfăţişare fioroasă. Într-o zi, un negustor susţinu că l-ar fi văzut în partea sudică a Llano-ului şi că o oră mai târziu ar fi găsit un om împuşcat drept în frunte; altă dată un grup de călăreţi afirmară că au auzit un foc de armă, în timp ce la orizont un călăreţ dispăru iute ca gândul, pentru ca ajunşi la locul respectiv să găsească un om întins la pământ, mort, cu un glonţ în frunte. Într-altă zi, au intrat la Helmers oameni care peste noapte poposiseră în Llano şi care la lumina clară a lunii ar fi zărit pe acelaşi călăreţ, apărând dintr-o parte, trecând pe lângă ei în galop şi dispărând în partea opusă. Până la urmă, în jurul acestui personaj neobişnuit se născuse o superstiţie, şi anume că n-ar fi fost om, ci o fiinţă supraomenească, care zbura cu viteza fulgerului de la un capăt la celălalt al Llano-ului. Cum ar fi putut un muritor de rând să deosebească cu atâta siguranţă pe un tâlhar de un om cinstit?! „Stafia din Llano Estacado a trecut peste pustiu" — aşa se spunea — „Stafia răzbunătoare a mai înlăturat un *stakeman*".

Oamenii cinstiţi răsuflau uşuraţi. *Stakemen*-ii se ţineau mai strâns împreună, nu se mai încumetau să îna-

înteze în pustiu singuri sau în grupuri mici, porneau la atacurile lor tâlhărești în cete mari. Dar nici astfel de procedee nu le ofereau siguranța așteptată. Își așezau tabăra câte douăzeci sau chiar mai mulți la un loc; apoi, deodată, se auzea o detunătură, încă una... și doi dintre ei cădeau loviți în frunte, în timp ce, nu departe de ei, se auzea tropotul copitelor unui cal care se îndepărta în fugă.

Tocmai pe atunci am sosit și eu la Helmers cu un grup de *westmen*-i, așa cum am amintit mai sus, pentru a trece prin Estacado și a mă întâlni în partea cealaltă cu Winnetou. La Helmers, am aflat că în fața noastră se află o caravană de emigranți, care voia să traverseze pustiul. Câteva persoane întâlnite la Helmers mi-au trezit bănuiala. După ce au plecat, am mers pe urmele lor; am căpătat astfel certitudinea că emigranții urmau să fie abătuți din drum. Călăuza era un *stakeman* iar complicii își așteptau victimele. Am pornit repede la drum, pentru a veni în ajutorul celor ce se aflau în pericol.

Winnetou, care mă așteptase, se întâlnise în același timp cu o trupă de comanși, de care pe atunci nu trebuia să se ferească, pentru că între ei și apași era atunci pace. Winnetou află de la comanși că se duceau să-și întâmpine căpetenia, care urma să vină prin pustiul Llano, dar că acesta s-ar afla în mare pericol, pentru că un număr însemnat de *stakemen*-i se adunaseră, punând, probabil, la cale un atac. Erau aceiași tâlhari pe care îi descoperisem și eu. Deoarece Winnetou știa că, potrivit înțelegerii noastre, trebuia să fiu și eu pe aproape, începuse să se îngrijoreze din cauza mea și hotărâse să nu mă mai aștepte, ci să-mi iasă în întâmpinare. De aceea, propuse comanșilor să-l însoțească. Aceștia acceptară cu plăcere, pentru că nu putea să le fie decât de folos, și

lor, şi căpeteniei aflate în primejdie, să-l aibă cu ei pe Winnetou.

Drept urmare, Estacado, de obicei pustiu, era în momentul acela animat de patru grupuri de oameni, dintre care trei înaintau în aceeaşi direcţie; emigranţii erau conduşi în mod premeditat la moarte, către sud, de călăuza lor trădătoare, în urma lor veneau, tot spre sud, *stakemen*-ii, iar eu veneam după ei, împreună cu însoţitorii mei, pentru a le zădărnici lovitura. Dinspre vest, se apropia Winnetou cu comanşii, care, din păcate, ajungeau prea târziu; ei aveau să constate că şeful lor de trib fusese deja ucis de *stakemen*-i.

Comanşii mergeau spre est, iar noi spre sud şi, întâmplător, timpul se potrivea atât de bine, ca şi cum ne-am fi înţeles dinainte ca, mergând în unghi drept, să ne întâlnim chiar în apropierea oazei, despre care atunci, firește, nu bănuiam nimic. Ca şi noi, Bloody Fox cunoştea intenţia *stakemen*-ilor; el voia să-i salveze pe acei străini şi de aceea pornise de la insula sa din pustiu, călărind în întâmpinarea lor, pentru a-i preveni, deocamdată. Din nefericire, însă, dăduse peste tâlhari, care porniră în goană după el. Reuşi să scape spre nord, datorită iuţelii calului său şi nimerind la noi ni se alătură. Călărirăm trei ore în şir, dar n-am putut să-i ajungem pe emigranţi, decât după ce se întunecase. Formaseră din carele lor un careu, instalându-şi tabăra în interiorul lui. Din cauza secetei, boii nu mai aveau putere să tragă carele, aşa că emigranţii nu-şi puteau continua drumul. Ei înşişi erau pe jumătate morţi de sete; după cum s-a dovedit călăuza lor găurise butoaiele cu apă, iar la sosirea noastră fugise.

Între timp, Winnetou ajunse în regiunea respectivă, fără ca eu să fi bănuit măcar şi, cu flerul lui extraordinar, îi descoperise pe *stakemen*-i, care, firește, nu putu-

seră aprinde nici un foc. Se furişă lângă ei, tocmai în clipa în care călăuza, fugită de la emigranţi, ajunsese la ei şi le povestea despre sosirea noastră. Dar în loc să se sperie, tâlharii mai mult se bucurau sperând ca prin venirea noastră să pună mâna pe o pradă mai bogată şi hotărâră să ne atace în zori. Auzind aceasta, Winnetou se întoarse la comanşi şi veni apoi împreună cu ei la noi. Asta era din nou una din loviturile lui de maestru! Cât de bucuros am fost atunci că ne-am întâlnit la timp şi într-un mod atât de fericit. Ceata lui de comanşi dublă numărul nostru, iar el singur făcea mai mult decât toţi la un loc.

La ivirea zorilor, noi stăteam ascunşi după care. Când au venit *stakemen*-ii, i-am numărât, erau treizeci şi cinci. De teama „stafiei răzbunătoare", obişnuiau să se arate numai în număr foarte mare. Nu bănuiau că le cunoşteam planurile şi credeau că are să fie o simplă joacă. Prima noastră salvă îi lovise de la cincizeci de paşi distanţă şi provocase în rândurile lor o derută extraordinară. Deveniseră o grămadă de oameni învălmăşiţi şi urlând de groază. Morţii şi cei mai grav răniţi se prăbuşiseră, iar caii rămaşi fără călăreţi măreau şi mai mult panica; apoi, când zăpăceala le mai trecu, cei care se mai puteau ţine în şa căutară să scape fugind spre sud. Într-o clipă furăm pe cai şi ne luarăm după ei. Au fost lichidaţi cu toţii.

Ultimul dintre ei ajunse din întâmplare la oaza lui Bloody Fox ţinută, până atunci în mare secret. Acolo calul i s-a poticnit, iar el şi-a frânt gâtul. Era şeful bandei şi răzbise atât de departe numai pentru că avusese un cal bun. Am recunoscut în el un criminal, care pe alte meleaguri era recunoscut sub numele de Stealing Fox, adică Vulpea hoaţă. Şi, minune! Extrem de agitat, Bloody Fox ne declară că acela era cu siguranţă omul care-i

făcuse rana adâncă de la cap; el nu avea nici o îndoială, pentru că niciodată nu i-a putut uita figura. Omul se prezentase sub numele de Fox, firește că nu Stealing Fox, și fusese conducătorul convoiului de emigranți. Acum se explica ușor de ce băiatul rostea atât de des, în timpul delirului provocat de febra mare, numele de Fox.

Dacă ne-a părut aproape o minune faptul că Bloody Fox l-a descoperit pe ucigașul părinților săi, nu mai puțin uimiți am fost atunci când negrul nostru, Bob, s-a dovedit a fi fiul bătrânei Sanna. Iar când am găsit timp pentru a da așezării atenția cuvenită, oaza ni s-a părut o a treia și cea mai mare minune. E adevărat că existaseră vânători și indieni care afirmau că în mijlocul celor mai mari pustietăți din Llano Estacado ar exista o apă pe lângă care ar crește cele mai frumoase flori și pomi, dar nimeni nu i-a crezut. Auzisem și eu așa ceva, dar m-am îndoit că există. Acum o aveam în fața ochilor.

Desigur, dacă mă gândesc la Sahara, sub al cărei pământ stâncos sau nisipos există, la adâncimi mai mari sau mai mici, apă din belșug, nu putea nici această oază de aici, din Llano, să-mi apară atât de inexplicabilă. Pustiul acesta este despărțit de Rio Pecos de un lanț de munți, care, uneori, formează o singură coamă, alteori, însă, are mai multe șiruri, printre care se află și văi lungi. La rândul lor, aceste văi sunt tăiate de-a curmezișul de niște prăpăstii, care se sfârșesc în Llano. Din înălțimi, prin văi se scurg diferite ape mici, cu tufișuri și chiar copaci pe maluri. Aceste puncte înverzite pătrund ca niște peninsule în marea de nisip a Estacadoului. Printre ele, iarba și buruienile găsesc destulă umezeală ca să crească. Apele curgătoare dispar îndată ce dau de nisip, fără să se evaporeze. Apa pătrunde în te-

renul poros şi, unde dă de un strat impermeabil, compact, se adună. În nici un caz nu trebuie să ne închipuim pustiul Llano ca pe o întindere perfect orizontală, ci ca pe o depresiune, care în punctul său cel mai de jos trebuie să scoată la suprafaţă o apă limpede şi curată, tocmai pentru că e filtrată prin nisip.

Din păcate, secretul lui Bloody Fox, păstrat cu străşnicie atâta vreme, ne-a devenit cunoscut, dar el se înclină în faţa inevitabilului. Era de aşteptat ca mult timp de acum înainte să nu mai poată face pe *avenging-ghost* — „stafia răzbunătoare". Făcusem curăţenie serioasă printre *stakemen*-i şi, chiar dacă mai existau câţiva dintre ei izolaţi, probabil că auziseră de soarta celor treizeci şi cinci. Emigranţii au fost aduşi în oază, unde au rămas câteva zile, după care şi-au continuat călătoria, odihniţi şi împrospătaţi. I-am însoţit până la Rio Pecos. Caravana lor a trecut dincolo de Arizona, unde n-aveau decât să povestească despre oază; fie că povestea lor avea să fie considerată minciună, fie că li s-ar fi dat crezare, tot n-avea nimeni ocazia să profite de ea. Mai degrabă noi, albii de aici, aveam prilejul să venim în Llano; ne propusesem însă să nu spunem nimănui nimic despre mica insulă verde a pustiului.

Din păcate, alta era situaţia cu comanşii, care acum cunoşteau şi ei secretul. E drept că a trebuit să promită că nu vor vorbi despre el, dar eram convinşi că nu-şi vor ţine cuvântul dat. Pentru tribul lor, oaza nu era un loc fără valoare.

Trăgând o linie imaginară spre vest, din locul de unde mă aflam, aş fi atins, dincolo de fluviu, unghiul cel mai periculos al Vestului Sălbatic. Era locul unde se întâlneau teritoriile de vânătoare ale comanşilor şi apaşilor. Cine cunoaşte situaţia, ştie că între aceste două neamuri nu s-a putut niciodată ajunge la o pace trainică.

Pe vremea aceea, încă din copilărie erau educați și li se inocula o ură reciprocă înverșunată; și chiar dacă între ei tomahawkul războiului era îngropat, ajungea cel mai mic pretext pentru a-l dezgropa din nou. Asemenea pretexte se puteau ivi zilnic, pentru că teritoriile lor nu numai că se învecinau, dar se întrepătrundeau în unele locuri și deseori nici nu erau delimitate. Era destul de ușor să se folosească pretextul de violare a graniței, fără a mai vorbi de alte o sută de motive, care puteau fi invocate dacă voiau să ajungă la luptă. De aceea, locurile primiseră din partea oamenilor Vestului denumirea de *The shears* — foarfecele, o expresie foarte semnificativă. Liniile mobile ale graniței se deschideau și se închideau ca niște foarfeci și cine nimerea între ele, mai ales dacă era alb, putea să spună că a avut noroc dacă scăpa cu viață.

Numeroasele lupte dintre cele două triburi începeau, de obicei, dincolo de *shears* și apoi se extindeau până la Rio Pecos, iar învinșii erau goniți în Llano. Ce mare avantaj era să ai în acest caz un loc în pustiul de nisip, unde să te poți reface și aduna, în timp ce dușmanul era încredințat că te usuci de foame și de sete! Oaza oferea un astfel de loc, și comanșii luaseră cunoștință de el. Ajunși acasă, au să tacă oare în această privință? Nu puteam să cred așa ceva și-i atrăsesem atenția lui Bloody Fox asupra pericolului pe care îl reprezentau pieile-roșii care cunoscuseră acest loc. El privea chestiunea ca și mine de serios și zise:

— Aveți dreptate, sir. Am păstrat secretul atâta vreme și acum, deodată, a fost dat în vileag. De vină sunt numai eu; ar fi trebuit să vă descriu de ieri această regiune. Probabil că atunci nu v-ar fi fost greu să faceți în așa fel încât *stakemen*-ii să nu poată fugi încoace.

— Firește, asta așa este.

— Atunci ați fi știut numai dumneavoastră și sigur că nu ați fi trădat nimănui acest secret. Dar așa cum e situația acum, mă pot aștepta la vizite din trei părți.

— Cred că vă puteți aștepta numai la vizita comanșilor.

— Și din partea apașilor!

— Nu. Un singur apaș știe de această oază, Winnetou.

— Și credeți că n-are să spună nimic acasă?

— Dacă-l rugați, sunt sigur că nu.

— O să-l rog; dar albii?

— Aceștia n-au să trădeze nimănui secretul; toți, fără excepție, sunt oameni care știu să tacă.

— Să admitem. Cu alții n-au să vorbească, dar ei între ei își vor nota locul unde se află această căsuță a mea și vor veni din nou încoace. Nu aș avea nimic împotrivă, să vină; oaza e trădată, pentru că fie ei, fie urmele lor vor fi descoperite de alții care au să vină după ei. Am dreptate, sir?

— Fără îndoială că da. O să-i rugăm să tacă, și să nu se mai întoarcă pe aici.

— Ar fi prea mult. S-ar putea întâmpla ca vreunul dintre ei să se afle cândva în Llano, în pericol să moară de sete, dacă ar ști că e oprit să vină la apa de aici. Într-un astfel de caz trebuie făcută o excepție. Vreți să discutați dumneavoastră cu ei, mister Shatterhand?

— Cu plăcere.

— Desigur că acest lucru nu se referă la dumneavoastră și Winnetou. Veniți la mine cât mai des posibil, și sunt sigur că veți face în așa fel încât nimeni să nu-mi poată descoperi coliba.

— Bine, o să vă îndeplinim această dorință. Dar ce vreți să faceți pentru a vă apăra sau a vă feri de vizita comanșilor?

— Nimic. Pot să transform coliba mea într-o fortăreață?

— Nu se poate.

— Sau să-mi aduc atâția oameni încât să pot respinge un atac?

— Este imposibil.

— Atunci nu-mi rămâne altceva de făcut decât să las lucrurile așa cum sunt. Singura schimbare ce-o să intervină va fi aceea ca Bob să rămână aici, cu maică-sa. Când o să fiu acasă, o să am în felul acesta un ajutor, iar în absența mea bătrâna n-o să mai fie singură.

În cursul timpului am mai fost pe la oază și am aflat că Bloody Fox n-a avut nici un fel de neplăceri din partea comanșilor. Nu mai fusese vizitat nici de albi, și astfel s-a creat impresia să deconspirarea oazei față de câțiva inși nu a însemnat și răspândirea acestui secret în toate zările. Cât despre tâlharii din Llano Estacado, după cum ne-am așteptat, multă vreme nu s-a mai auzit nimic despre ei; apoi au apărut atacuri răzlețe, urmate de jaf, al căror făptaș a fost un singur om, descoperit de Fox și pedepsit după felul său. Se părea că, în afară de martorii de atunci, nimeni nu știa că el este „stafia-răzbunătoare". Secretul lui a fost păstrat cu sfințenie, și în multe locuri am auzit povești fantastice cu privire la stafia din Llano, dar niciodată nu s-a făcut vreo aluzie la faptul că persoana lui ar avea vreo legătură cu isprăvile acestui „spirit".

Când l-am cunoscut pe Bloody Fox, era încă în anii primei tinereți. Oricine își poate imagina ce aptitudini avea, dacă la o vârstă atât de fragedă dovedea asemenea însușiri și talent, încât l-a uimit și pe Winnetou. Ce om putea și ar fi trebuit să devină, dacă s-ar fi dezvoltat în felul acesta!

Au urmat câțiva ani în care nu am mai venit în America. Apoi m-am întâlnit cu Winnetou în Black Hills și am aflat de la el că Bloody Fox e bine și că nu a primit încă vizita comanșilor. Ne despărțisem sus la Côteau, pentru a ne întâlni peste patru luni jos, în Sierra Madre, și oricine își poate imagina ce impresie a făcut asupra mea vestea pe care am citit-o în bilețelul apașului, precum că trebuie să-l prevină pe Bloody Fox, deoarece comanșii vor să-l atace.

Trecuse atâta vreme fără ca aceștia să-i calce oaza! Care să fi fost motivul pentru care voiau acum s-o viziteze, și încă cu intenții dușmănoase? Planul pornise de la ei, sau Bloody Fox și-a atras prin ceva răzbunarea lor? Ca să mă frământ cu asemenea întrebări nu avea rost; răspunsul urma să-l aflu mai târziu de la sine.

Mai importantă era întrebarea dacă Winnetou s-a dus direct în pustiul Llano Estacado, sau nu. Mi-a scris că ar vrea să meargă să-l prevină pe Bloody Fox. După cum îl cunoșteam pe apaș, el nu se mulțumea doar să-l anunțe, ci era gata, pe cât posibil, să-l salveze, ceea ce se putea face numai cu o ceată destul de numeroasă de apași. Ce cale să fi ales? La această întrebare, grea în aparență, se putea răspunde destul de ușor. Totul depindea de timp. Dacă era prea scurt, Winnetou avea să se ducă direct la Fox, dar dacă a avut timp destul, atunci a plecat mai întâi la tabăra apașilor, pentru a lua numărul necesar de războinici.

Dar cum putea Winnetou să știe dacă are sau nu destul timp? Foarte simplu, ca și mine. E sigur că lui, maestru inegalabil în găsirea urmelor altuia, nu puteau să-i scape cele ale comanșilor, pe care i-am întâlnit la Apa Albastră. Și chiar dacă, furișându-se în preajma lor a aflat, totuși, că aceștia așteaptă ca întăriri încă o sută

de războinici, conduși de căpetenia Nale-Masiuv, după anumite semne, obișnuite pentru el, a dedus cu siguranță că nu se prea grăbeau. Așa că e posibil să se fi dus mai întâi la tribul său.

Poate că nici nu a fost nevoie să se ducă la el, ci a găsit pe cineva pe care să-l trimită. În orice caz, apașii au aflat că securea războiului a fost dezgropată de comanși și și-au trimis cercetași împrejur, pentru a-și asigura securitatea. Dacă Winnetou a întâlnit un astfel de cercetaș, ceea ce nu este deloc de domeniul imposibilului, atunci cu siguranță că l-a trimis acasă, iar el s-a dus la oază, a cărei poziție îi era bine cunoscută.

Presupunerile mele mergeau chiar mai departe, pentru că îl cunoșteam pe Winnetou al meu și știam cât este de prudent. El cunoștea ziua sosirii mele în Sierra Madre și și-o fi zis că, găsindu-i biletul, o să-l urmez îndată. Cunoșteam drumul la fel de bine ca și el, așa că putea să stabilească destul de ușor cam în ce regiune ar fi trebuit să mă aflu la un moment dat. Dacă el însuși s-a grăbit să meargă la Llano Estacado, trebuia să se îngrijească de un conducător de încredere, pentru a duce războinicii la oază, și acest conducător nu putea fi altul decât eu. Trebuia, deci, ca în drumul meu să întâlnesc neapărat un apaș, care avea misiunea să mă aștepte și să mă înștiințeze. Mai târziu se va vedea cât de bine l-am judecat pe Winnetou.

Dar până atunci mai aveam încă timp destul; deocamdată mă aflam la popasul nostru de la Sascuan-cui, unde așteptam ivirea dimineții, pentru a duce tratative cu comanșii. Trebuia ca Old Surehand să-și reprimească tot ce-i luaseră comanșii, mai ales armele, eliberându-l în schimb pe Vupa-Umugi, căpetenia capturată.

Ca măsură de prevedere, nu am rămas pe malul apei, unde ne știau dușmanii și unde, ei fiind ascunși în

tufişuri, ne puteau uşor ataca, ci ne-am retras la oarecare distanţă în prerie, pentru că acolo nu se puteau furişa până la noi. Am stabilit schimburile de pază, şi cine voia să doarmă, putea să doarmă. Nici nu-mi trecea prin gând să stau treaz până în zori, nu se putea şti ce eforturi ne va cere ziua următoare. Mă bucuram mult că am să-l văd pe Old Surehand la lumina zilei. Era prea întuneric pentru a-l putea privi, aşa cum aş fi dorit. Mai târziu mi-a mărturisit că la fel de curios era şi el în privinţa mea. Am fi putut vorbi împreună, dar nici unul dintre noi nu era prea vorbăreţ şi voiam să dormim. Un lucru trebuia să ştiu, de aceea, când s-a întins lângă mine să se odihnească, l-am întrebat:

— Permiteţi o întrebare, sir, înainte de a adormi? Aţi avut un anumit scop de-aţi venit în această regiune?

— Da, voiam să mă duc jos, la apaşii mescalero, pentru ca, eventual, să-l întâlnesc pe Winnetou şi să fac cunoştinţă cu el, iar cu ajutorul lui să vă cunosc şi pe dumneavoastră. Este de-a dreptul o ruşine să fii atâta timp *westman* şi să nu-i fi văzut pe Winnetou şi pe Old Shatterhand.

— Nici noi nu vă cunoşteam încă, aşa că suntem chit. În schimb, am auzit multe despre dumneavoastră, sir. A doua parte a dorinţei dumneavoastră s-a realizat mai repede decât v-aţi gândit, iar cât despre mersul la indienii mescalero, nu va fi nevoie, pentru că mă aflu în drum spre Winnetou şi am întâlnire cu el în altă parte.

— Unde, sir? Unde-i el acum?

— În Llano Estacado.

— Mii de trăsnete, asta-i minunat! Împreună cu el şi cu dumneavoastră, în periculosul pustiu Estacado! Mă luaţi şi pe mine, sir?

— Cu mare plăcere. Ajutorul dumneavoastră ne poate fi de mare folos. Mâine dimineaţă am să vă povestesc şi de ce; acum trebuie să dormim, pentru a fi odihniţi mâine. Deocamdată vreau să vă spun că e vorba de o distracţie cu comanşii.

— Cu ăştia de aici, sau cu alţii?

— Cu ăştia şi cu alţii care vor veni să li se alăture. Probabil că aţi auzit ceea ce au vorbit între ei. Nu au pomenit de scopul expediţiei lor actuale?

— Da, dar au vorbit atât de încet şi cu atâta prudenţă, încât nu am putut înţelege nimic. Luaţi-mă şi pe mine, sir, luaţi-mă şi pe mine. Mă bucur dinainte că am să mă pot revanşa pentru faptul că m-am lăsat surprins ca un *greenhorn*. Oare ce gândiţi acum despre mine? Ani de-a rândul mi-am dorit să vă cunosc şi să vă pot întovărăşi într-un fel, şi acum, când dorinţa mi s-a împlinit, trebuie să-mi fie de-a dreptul ruşine de felul în care s-a produs, *it's clear,* cum zice bătrânul Wabble!

— De ruşine nici nu poate fi vorba. Şi eu am fost prins de mai multe ori, şi Winnetou la fel. Mă bucur extraordinar de mult că mi-a fost dat să vă pot face un mic serviciu.

— *I beg, sir!** Dacă acesta a fost un mic serviciu, aş vrea să ştiu ce numiţi dumneavoastră unul mare! Mult aş da să fi fost invers, şi anume ca eu să vă fi făcut un astfel de serviciu. Vreau să sper că odată şi odată o să vă ofer şi eu ceva asemănător.

— Primesc ca şi când mi-aţi fi făcut deja un atare serviciu, deoarece renunţ să ajung prizonier la comanşi. Acum să dormim. *Good night, sir***.

---

* Daţi-mi voie, domnule! (engl.).
** Noapte bună, domnule! (engl.).

— *Good night,* mister Shatterhand. Probabil că aici o să dorm mai bine decât dincolo, pe insulă, pe care ar fi trebuit s-o părăsesc numai ca să fiu condus la moarte prin cazne.

Noaptea era răcoroasă, iar hainele mele erau ude, totuşi am dormit tun până la ora patru, când am fost trezit pentru ultimul schimb de pază. Spre sfârşitul schimbului, începu să mijească de ziuă şi, în curând, avui destulă lumină ca să pot privi noua şi vestita mea cunoştinţă.

Cum stătea în faţa mea, dormind liniştit, părea un adevărat uriaş. Trupul său puternic era îmbrăcat în haine de piele, lăsându-i descoperit pieptul bronzat de soare. Părul lui lung, castaniu şi mătăsos, atârna ca un văl până la brâu. Cu toate că în timpul somnului intensitatea trăirii sufleteşti se retrage din trăsăturile omului, pe faţa lui se vedea expresia unei forţe de concentrare fără de care un bun *westman* e de neconceput. Exact aşa cum îl vedeam în faţa mea, aşa mi-l închipuisem în descrierile făcute de alţii. Pentru că nu orice om mai renumit al Vestului putea fi imaginat în acest fel. Cel ce gândeşte astfel — şi sunt destui care gândesc aşa — atunci când se întâlneşte cu respectivul, este, de obicei, foarte dezamăgit. Vânători renumiţi, cu asemenea statură de uriaş, nu am cunoscut decât doi: Old Firehand şi Old Surehand. De altfel, deseori se constată că oamenii gigantici la trup au un suflet de copil şi nu posedă nici plăcerea, nici îndemânarea luptei, în timp ce oamenii cu o conformaţie mai puţin arătoasă se lasă mai degrabă rupţi în bucăţi decât s-o ia la goană. Viaţa Vestului Sălbatic nu favorizează îngrăşarea, ci aduce cu sine muşchi de fier şi tendoane de oţel.

Era timpul să-i trezesc pe cei ce dormeau şi când Old Surehand se ridică în picioare, abia atunci am pu-

tut să văd bine câtă armonie exista în construcția fizicului său.

— *Good morning, sir**, mă salută el, în timp ce mă măsura de sus până jos, pentru a mă privi apoi în față. În sfârșit, în sfârșit, mi se realizează dorința de a vă vedea, căci aseară, în întuneric, nu se poate spune că v-am văzut. Iată-mi mâna pentru acest salut de dimineață și, încă o dată, multe mulțumiri pentru ceea ce ați riscat de dragul meu.

— Și eu mă bucur că, în sfârșit, v-am cunoscut. Dacă nu aveți nimic împotrivă, o să ne ajutăm mereu cu devotament.

— *Well,* așa să fie.

Se întinse de-i trosniră oasele, își cercetă încheieturile de la mâini și de la picioare și apoi continuă:

— Am dormit bine și urmele legăturilor au dispărut complet. Acum, pentru început, ce-o să facem?

— O să-l aducem pe șeful de trib al comanșilor, ca să-i spunem ce-i cerem, apoi îl trimitem pe celălalt prizonier dincolo, în tabără.

— Și până se întoarce, o să mâncăm strașnic, interveni Old Wabble. Altfel, de ce am mai adus atâta carne? Cine are ce mânca, trebuie să mănânce, *it's clear?*

Am dat cu plăcere curs chemării bătrânului. Mai înainte, însă, trebuiau duse tratative cu căpetenia Vupa-Umugi. Întrucât acestea îl priveau pe Old Surehand, am fost de părere ca el să-i dicteze condițiile, ceea ce a și făcut. Vupa-Umugi nu ezită deloc să accepte, își dădea seama că scăpa destul de ușor. Apoi îl dezlegarăm pe indianul prins de Old Wabble, care primi dispozițiile necesare din partea căpeteniei lui și plecă. Acum aveam timp să ne ocupăm și de micul nostru dejun.

---

* Bună dimineața, domnule (engl.).

După vreo două ore, îl văzurăm pe sol întorcându-se împreună cu câțiva indieni. Aduceau calul lui Old Surehand, armele și toate celelalte obiecte pe care i le luaseră, strânse în pălăria lui cu boruri largi, care rămăsese pe insulă. Când ne spuse că nu-i lipsește nimic, îl eliberarăm pe Vupa-Umugi. De fapt, am fi vrut să-i cerem să ne promită că, în viitor, se va lăsa de acțiuni dușmănoase, dar ne gândeam că tot nu se va ține de cuvânt. Pe de altă parte, printr-o asemenea pretenție, tratativele noastre s-ar fi prelungit mult, așa că am preferat să renunțăm. Când îi scoaserăm legăturile, făcu câțiva pași ca să se îndepărteze de noi, apoi se întoarse către noi și-mi adresă următoarele cuvinte:

— Fețele albe au încheiat pace cu noi; îi întreb cât urmează să dureze?

— Atâta timp cât vrei, îi răspunsei. Stă în puterea voastră s-o păstrați cât vreți.

— De ce nu vorbește Old Shatterhand mai clar? De ce nu stabilește un anumit termen?

— Pentru că nu pot. Noi nu-i dușmănim pe oamenii roșii și am vrea să fim mereu prieteni cu ei. Atâta timp cât veți ține pacea cu noi, noi vom păstra securea războiului îngropată.

— Uff! Cât timp o să rămână oamenii albi în această regiune?

— O să pornim imediat.

— Încotro?

— Întreabă vântul unde se duce! El bate când într-o parte, când în alta. Așa e și cu vânătorul Vestului, care niciodată nu spune azi unde o să fie mâine.

— Old Shatterhand caută să-mi evite întrebarea.

— Răspunsul meu e la fel cum ar fi și al tău, dacă te-aș întreba.

— Nu, pentru că ți-aș spune adevărul.

— Hai, să încercăm! Cât timp rămân războinicii roșii aici, la Apa Albastră?

— Încă vreo câteva zile. Am venit încoace ca să pescuim și după aceea vom pleca.

— Și unde o să vă duceți?

— Acasă, la nevestele și la copiii noștri.

— Fii deștept și fă după cum ai vorbit. Orice minciună seamănă cu o coajă de nucă, pedeapsa fiind în miez. Ai spus că nu ți-e teamă de Old Shatterhand; nici nu trebuie să-ți fie teamă de el, decât dacă îl obligi să se înfrunte cu tine. Am terminat. *Howgh!*

Făcu cu mâna un gest mândru de refuz și plecă, urmat de oamenii săi. Însoțitorii mei voiau să comenteze comportarea și vorbele lui, dar le-am tăiat scurt vorba:

— *Meș-șurs,* acum nu avem ce discuta; putem să ne sfătuim mai târziu; acum trebuie să plecăm.

— De ce atâta grabă? întrebă Parker. Le-am dat roșilor o lecție zdravănă și o să se ferească să mai primească una.

— Dimpotrivă, eu sunt convins că-i roade setea de răzbunare, iar ei știu la fel de bine ca și noi că, în caz de atac, doisprezece de-ai lor sunt contra unuia de-al nostru. Făcuseră o captură grozavă în persoana lui Old Surehand, iar noi le-am luat-o; de aceea sunt furioși și vor căuta să pună mâna nu numai pe el, ci pe toți. Dacă ne atacă în savana deschisă, nu avem nici o acoperire. Ne-am apăra noi, și am doborî pe mulți dintre ei, dar până la urmă am fi învinși. Așa că trebuie să plecăm.

— Tot nu ne va fi de folos plecarea, pentru că, dacă vor să ne prindă, o să vină după noi.

— În acest caz, putem alege un loc mai potrivit decât cel de aici, ca să-i luăm în primire. Oricum, vor veni după noi fie și numai pentru a afla unde mergem, dar

prea mult nu ne pot urmări, deoarece drumul lor este spre Llano.

Plecarăm, aprovizionaţi din belşug cu rezerve de carne. Eu călăream în frunte, împreună cu Old Surehand. Nimeni nu mă întrebă încotro mergem. Am luat direcţia spre vad şi, când am ajuns acolo, am mânat calul în apă, iar ceilalţi veniră după mine. Pe malul celălalt descălecai, legai calul de un copac şi mă aşezai. Old Surehand şi Old Wabble îmi urmară exemplul. Parker, ca şi ceilalţi, rămase în şa şi mă întrebă:

— Aţi descălecat, sir? S-ar zice că vreţi să staţi aici mai multă vreme!

Nu a trebuit să răspund, deoarece Old Wabble luă asupra lui sarcina să dea explicaţii:

— Bineînţeles, mister Parker, că rămânem aici. De ce vă miraţi? Probabil nu aţi înţeles nici de ce am luat-o spre vest, în loc să mergem spre est, cum de fapt aveam intenţia?

— Ce întrebare! Tare prost mă credeţi! Pieile-roşii nu trebuie să ştie că vrem să mergem spre est, fiindcă le cunoaştem planurile de război: de aceea, deocamdată, ne-am îndreptat în direcţia opusă, pentru a-i înşela. Dar de ce să ne oprim aici şi, pe deasupra, să ne mai şi aşezăm comod, pentru mine e o enigmă.

— De fapt nu e prima dată când pentru dumneavoastră anumite lucruri constituie o enigmă şi vor mai fi şi pe viitor. La început nu aţi vrut să plecaţi de la Apa Albastră, cu toate că eram expuşi unui pericol deosebit iar acum, când ne aflăm în cea mai mare siguranţă, în spatele râului şi al tufişurilor, rămâneţi înfipt în şa ca musca pe clei.

— Vasăzică îi aşteptaţi pe indieni?

— *Yes.*

— Dar de ce e nevoie să-i aşteptăm? Dacă vin, trebuie să ne apărăm, dar dacă mergem mai departe, evităm orice atac. E cu mult mai bine să plecăm!

— Ca să se ia după urmele noastre şi să ne atace seara sau noaptea, când nu-i putem vedea! Mare şmecher mai sunteţi! Mai bine descălecaţi!

Parker se conformă acestei invitaţii, mârâind nemulţumit. Old Wabble se supără şi-l repezi mânios:

— Ce tot mârâiţi acolo, sir? Dacă nu vă place, puteţi pleca. De altfel, presupun că regiunea spre care călătorim nu o să vă facă mare plăcere. Sau poate că vreunul dintre dumneavoastră a mai fost vreodată în Llano Estacado?

Întrebarea o adresase tovarăşilor lui Parker şi, când constată că nici unul nu mai traversase pustiul, le furniză o asemenea descriere a locurilor şi le vorbi despre atâtea nenorociri, încât băgă groaza în ei. Fără să ştie, bătrânul îmi făcea jocul, de aceea îl lăsai să continue.

Nu ne aşezarăm chiar lângă apă, ci în spatele tufişurilor care creşteau pe mal, iar eu mă aşezai în aşa fel încât să pot privi printre două tufe şi să pot cuprinde cu privirea toată lărgimea râului, vadul întreg. Old Surehand şedea lângă mine şi avea aceeaşi perspectivă. Old Wabble tocmai povestea despre un atac banditesc petrecut în Llano, în care era vorba şi despre o persoană pe care o cunoşteam, de aceea îi acordai bătrânului mai multă atenţie decât râului, când Old Surehand mă atinse uşor şi, arătând printre tufişuri, spuse:

— Sir, priviţi acolo, vin!

Old Wabble se opri din povestit, şi toţi ne uitarăm printre crengi. Pe malul celălalt, apăru un grup de comanşi călare, format din circa treizeci de războinici, cu feţe vopsite în culorile războiului. Unul, probabil conducătorul lor, descălecă şi cercetă solul, pentru a vedea

dacă am trecut vadul, sau am luat-o de-a lungul râului. Văzând că am trecut vadul, încălecă din nou şi intră cu calul în apă; oamenii lui îl urmară după obiceiul indian, unul în spatele celuilalt.

— Cât sunt de neprevăzători indivizii ăştia, fu Old Wabble de părere. Intră cu toţii în apă şi nu trimit mai întâi unul dincoace, ca să se convingă că am plecat. Acum au intrat cu toţii în bătaia puştilor noastre. Gloanţele mele le stau la dispoziţie.

Îşi pregăti arma, gata să tragă, dar eu îi zisei:

— Nu se va trage, sir. I-am aşteptat aici nu pentru a-i omorî, ci pentru ca să-i oblig să nu ne mai urmărească. Imediat ce primul va fi destul de aproape, ieşim ca să ne vadă. În timp ce eu vorbesc cu ei, dumneavoastră ţineţi armele îndreptate asupra lor, dar să nu trageţi, decât în momentul când o să mă auziţi trăgând cu carabina mea.

— Cum doriţi, mârâi Old Wabble, dar ar fi mai bine dacă i-am lichida pe aceşti câini roşii.

Nu era prieten al indienilor şi de aceea era în dezacord cu atitudinea mea îngăduitoare. Aşteptarăm până ce conducătorul grupului ajunse la o distanţă de zece lungimi de cal, atunci ne ridicarăm în picioare şi ieşirăm de după tufişuri. Toate puştile noastre erau îndreptate asupra indienilor. Ne văzură imediat.

— Uff! Uff! Uff! Uff! răsunară glasurile pline de uimire şi de spaimă.

— Staţi, le strigai eu. Cine mai face un pas înainte sau îşi ridică arma va fi împuşcat!

Întrucât caii lor nu înotau, ci aveau teren solid sub picioare, putură să oprească.

— Uff! exclamă conducătorul lor. Old Shatterhand mai este aici! De ce s-a ascuns şi nu s-a dus mai departe, aşa cum am crezut?

— Aha, așa ați crezut? întrebai eu. V-ați gândit că n-am creier în cap și că n-am să-mi imaginez că o să mă urmăriți?

— Noi nu vrem să-l urmărim pe Old Shatterhand!

— Da? Atunci unde ați plecat?

— La vânătoare.

— Credeam că ați venit aici numai la pescuit.

— Cei mai mulți pescuiesc, ceilalți vânează. Vrem să facem carne, ca să o ducem la wigwamurile* noastre.

— Și de ce vreți să vânați de partea aceasta a râului și nu dincolo?

— Deoarece credem că vom găsi mai mult vânat.

— Da, și acest vânat să fim noi.

— Nu, vânatul să fie bizonii și antilopele preriei și ale văilor cu ape curgătoare.

De când există la războinicii roșii obiceiul de a-și vopsi fața dacă au de gând să meargă la vânătoare?

— De atunci... atunci... când... Negăsind răspunsul potrivit, îmi strigă furios: De când e un obicei al comanșilor războinici să dea socoteală oricărei fețe palide despre ceea ce vor sau nu vor să facă?

— De când Old Shatterhand le cere o astfel de socoteală! I-am spus lui Vupa-Umugi, căpetenia voastră, că sunt un prieten al oamenilor roșii, dar n-o să am nici un pic de milă dacă voi fi atacat.

— Nu vrem să vă atacăm!

— Atunci întoarceți-vă.

— Asta nu. O să trecem pe lângă voi și o să mergem la vânătoare.

— Încearcă! Nici unul dintre voi nu va trece râul; doar cadavrele o să vi le ducă apa la vale și o să le arunce la mal.

---

* Corturi.

— Uff! Cine comandă aici? Old Shatterhand sau războinicii comanșilor?

— Old Shatterhand. După cum vedeți, pușile noastre sunt îndreptate spre voi. Numai să vrem și ele încep să tragă. Și o să vă vorbească și arma mea vrăjită. Vă dau răgaz, pe care noi albii îl numim cinci minute. Dacă până atunci nu v-ați întors caii pentru înapoiere, nici unul nu are să se mai întoarcă. Am terminat.

Aveam carabina la îndemână, fără a o scoate de pe umăr, ceea ce timp de cinci minute ar fi fost obositor; o ținui totuși în așa fel încât țeava ei să fie îndreptată spre conducătorul grupului. Acesta se întoarse în șa și vorbi câteva cuvinte cu cei ce stăteau în urma lui, în apă. Apoi se întoarse din nou înspre mine și întrebă:

— Cât o să stea Old Shatterhand aici la râu?

— Până când o să știu că fiii comanșilor nu se mai gândesc să ne facă nici un rău.

— Asta poate să o știe de pe acum!

— Nu. Noi o să ne despărțim și o să ocupăm o bună parte din malul acesta, în sus și în jos; astfel o să putem vedea fiecare comanș care ar încerca să treacă râul pe aici. E de ajuns un singur foc de armă, ca să ne strângem cât mai repede și să vă gonim înapoi. Dacă până mâine seară războinicii voștri nu vor mai încerca să ajungă pe malul acesta, o să fim convinși că vreți pace și o să părăsim regiunea aceasta, în care am venit numai ca să-l eliberăm pe Old Surehand.

— Uff! Atunci o să plecați cu adevărat?

— Atunci nu o să ne mai vedeți, asta o spun eu, și știți că eu mă țin de cuvânt.

— Și ați venit la Sascuan-cui numai pentru a-l elibera pe Old Surehand? Nu ați avut alt motiv?

— Nu; v-o spun eu.

Puteam să le dau această asigurare, fără a mă face vinovat de vreo minciună. De fapt eu voiesem să mă duc direct la Llano Estacado și drumul într-acolo nu m-ar fi adus la Apa Albastră.

Din nou schimbară câteva cuvinte cu cei din spatele său, apoi mai făcu o încercare cu mine:

— Old Shatterhand ne amenință, pentru că nu ne crede. Dacă o să trecem totuși înainte, el tot nu o să tragă.

— Ba o să trag, și tu o să fii primul care o să primești în genunchi un glonte de-al meu. De altfel, nu mai avem ce aștepta pentru că cele cinci minute au și trecut.

— Uff! Nu ne rămâne decât să ne întoarcem, dar o să fie vai de Old Shatterhand și de fețele palide, dacă până mâine seară va îndrăzni cineva să se furișeze la Apa Albastră! Și noi o să ocupăm malul din fața voastră și o să omorâm pe oricine s-ar arăta dincolo. Am terminat. *Howgh!*

O luară înapoi și dispărură dincolo de vad, după tufișuri, unul câte unul. Atunci mă adresai lui Old Wabble:

— Ei, mister Cutter, acum ce ziceți? E un succes deosebit, nu? Au plecat!

— Or să se întoarcă!

— Nici prin cap nu le trece!

— Ba or să se întoarcă, vă spun. Or să treacă înot prin altă parte.

— Și eu vă spun că or să rămână acolo, pentru că amenințarea mea o iau în serios, ceea ce puteți deduce și din faptul că ei ne-au amenințat că vor ocupa malul celălalt. De altfel, acum sunt convinși că am venit numai din cauza lui Old Surehand și că nu plănuim nimic împotriva lor. Suntem siguri de ei.

— Dar dacă or să pună străji pe malul lor şi-or să observe că al nostru nu este păzit, atunci au să treacă neapărat încoace. *It's clear!*

— Da, or să observe ei, dar nu chiar atât de repede cum credeţi. Sunt obligaţi să se mişte cu cea mai mare precauţie. Să treacă înot, ca să se convingă, nu pot, ar fi prea riscant pentru ei. Să se uite încoace? E prea departe şi nu le-ar folosi la nimic, deoarece presupunând că am rămas aici, străjile noastre evident că nu ar sta la vedere, ci ar fi destul de inteligente să se ascundă. Şi apoi, mai intervine şi o a treia posibilitate. Ştiţi care?

— Eu? Hm, nu. Aş vrea să ştiu însă dacă mister Surehand îşi poate imagina această a treia posibilitate, necunoscută mie.

Desigur, spunând acestea, intenţia bătrânului era de a pune la încercare perspicacitatea lui Old Surehand, şi eu credeam că acesta n-o să intre în joc, dar uriaşul nostru vânător îl bătu pe umăr pe bătrân şi-i spuse cu un zâmbet vesel:

— Vreţi să mă puneţi la încercare, bătrâne Wabble. Să ştiţi că mă distrează!

— Mă bucur că nu v-aţi supărat şi că, dimpotrivă, vă face plăcere. Auzindu-l pe Old Surehand cum vorbeşte, ai zice că e atotştiutor, de aceea nu-i de mirare ca omul să vrea să afle dacă şi Old Surehand ştie câte ceva.

— Pot să vă fac această plăcere, mister Cutter. Ştiu şi eu câte ceva.

— Şi anume?

— Cea de-a treia posibilitate, la care se referă mister Shatterhand, este următoarea: indienii vor să se convingă dacă am ocupat într-adevăr malul acesta. De văzut nu ne pot vedea, să treacă dincoace, nu pot, deci se duc dincolo de această porţiune, acolo trec frumuşel

râul înot și se furișează pe malul nostru, pentru a ne descoperi posturile.

— Și dacă nu le găsesc, sir? Atunci o să se întâmple ce am zis eu; se vor lua după noi și la noapte ne vor ataca.

— În orice caz, trebuie să fim pregătiți și pentru asta, îi dădu dreptate Old Surehand bătrânului.

Își dovedise perspicacitatea și că mă înțelege și îmi ghicește gândurile, dar cu ultimele lui cuvinte nu puteam să fiu de acord, de aceea l-am contrazis:

— Nu, la atacul de la noapte nu trebuie să ne așteptăm, mister Surehand. E imposibil ca pieile-roșii să ne ajungă până diseară. După poziția soarelui, acum este ora nouă dimineața. Până când comanșii care au fost aici ajung la Sascuan-cui, trece o oră. Apoi vor ține sfat, și un astfel de sfat nu se termină cu una cu două.

— Da, sir, acum vă înțeleg. Să socotim: pentru a raporta și pentru a se sfătui, e nevoie de două ore.

— Bine, are să se facă douăsprezece. Vin încoace, e ora unu. Ocupă râul în sus și în jos, din nou o oră, deci două. Apoi pleacă cercetașii pentru a traversa râul înot, departe, în susul sau în josul râului. Cât le trebuie? Cel puțin încă o oră, deci ora trei. Se furișează de partea aceasta, de-a lungul malului și, fiind obligați la multă precauție, vor înainta foarte încet. Cam cât o să dureze cercetarea, firește zadarnică, a malului după noi?

— Sigur vreo trei ore.

— Să zicem numai două, și tot o să se facă între timp ora cinci. Un nou sfat, ca să aleagă oamenii care să ne urmărească. Urmărirea cere și ea multă precauție și pierdere de vreme, deoarece pieile-roșii trebuie să țină seama și de posibilitatea ca noi să nu fi părăsit regiunea, ci că facem un ocol și ne întoarcem dintr-o dată din altă direcție. După aprecierea mea, va trece cel puțin încă o

oră până ce comanșii se vor convinge că am plecat cu adevărat. Am ajuns la ora șase, când urmărirea propriu-zisă ar putea începe. Deci, dacă plecăm imediat, rezultă că avem un avans de cel puțin nouă ore. Mai e posibil să ne ajungă?

— *Pshaw!* În nici un caz!

— Urmele pe care o să le facem acum or să le vadă cel mult două ore; și deoarece mâine ele n-or să se mai cunoască, n-au să știe încotro am luat-o. Așa că, dacă acum călărim vreo două ore spre vest, iar ei ne urmăresc, o să presupună că ne-am întors iar de unde am plecat. Nu credeți, mister Surehand?

— Socoteala făcută de dumneavoastră este cât se poate de bună, dădu din cap aprobativ Old Surehand, adăugând însă îngândurat: dacă nu cumva o să ajungă la concluzia, justă de altfel, că le-am jucat o festă.

— Desigur că vor ajunge la această convingere, dar nu vor descoperi farsa. Nu vor crede că ne-am întors, ci vor fi convinși că am părăsit atât de repede râul, numai pentru a câștiga un avans serios, ca să scăpăm de urmărirea lor, în timp ce ei ne-au căutat aici fără nici un rost. Da, de-ar bănui că noi știm unde se duc!

— Nu bănuiesc ei așa ceva. Aveți dreptate. Dacă pornim acum, după două ore de mers călare putem s-o cotim, fără ca ei să observe.

— De altfel, sunt convins că dânșii se mai află dincolo de vad. Și, din păcate, nu putem să ne adăpăm caii, pentru că, văzând asta, ar putea deduce că vrem să plecăm. Totuși, caii vor avea în curând apă, pentru că n-o să urmăm drumul pe care am venit, ci o să căutăm râulețul pe unde cei doi comanși au luat-o la vale. Hai, să nu mai zăbovim, e timpul să plecăm.

Porniram, mânând caii pe lângă râu, la vale, având grijă, ca tot timpul, între noi și râu să existe destule

tufişuri, care să ne ascundă privirilor unor eventuale iscoade. Cam după o oră, ajunserăm la vărsarea râuleţului amintit şi o cotirăm pe valea lui, pentru a lăsa caii să se adape şi pentru a călări apoi în susul apei. Direcţia în care înaintam era spre vest, în timp ce noi, de fapt, voiam să mergem spre est.

În timp ce călăream, n-am găsit ocazia să stau de vorbă cu Old Surehand singur, fiind mereu solicitat de ceilalţi. Povestirile lui Old Wabble despre ororile din Llano Estacado produseră asupra ascultătorilor o profundă impresie. Abia plecaţi de lângă râu, a trebuit să povestească mai departe. Făcui şi eu câteva observaţii şi, drept urmare, mă rugară să le povestesc şi eu câte ceva, ceea ce mi-a făcut plăcere. Spre mulţumirea mea, constatai că rezultatul dorit nu se lasă aşteptat; oamenii deveniră îngânduraţi şi îngrijoraţi. Ei nu-şi putuseră închipui pustiul Estacado aşa cum li-l înfăţişam eu şi cum îl descrisese mai înainte bătrânul Wabble, de aceea li se păru extrem de periculos să viziteze o atare regiune. Desigur, nu spuneau nimic, dar puteam să văd cum îşi aruncau priviri, trădându-şi astfel gândurile.

Dacă voiam să scap de oamenii aceştia, trebuia s-o fac cât mai repede. Momentul cel mai potrivit era după scurgerea celor două ore, când urma să schimbăm direcţia în care mersesem până atunci. Continuai deci să le descriu ţinutul, fără a face nici un fel de exagerări, până ce timpul respectiv aproape că trecu. Atunci mă îndepărtai de ei, pentru a le da posibilitatea să se sfătuiască, fără martori. Această viclenie îşi atinse scopul. Se retraseră la o parte şi se sfătuiră în şoaptă. Văzui cum se îndemnau unul pe altul, la ce anume, puteam uşor să-mi închipui.

Ştiam că în curând o să dăm de un mic pârâu, care curgea din partea dreaptă şi se vărsa în râuleţ. Era lo-

cul cel mai potrivit pentru a schimba direcția, pârâul oferindu-ne posibilitatea de a ne ascunde urmele. De aceea, mă oprii ceva mai înainte și spusei:

— Domnilor, cele două ore au trecut și acum nu mai e nevoie să călărim spre vest. Sunteți de părerea mea?

Old Surehand, Old Wabble, Parker și Hawley fură de acord. Ceilalți stăteau stingheriți, schimbând între ei priviri semnificative. Unul îl înghiontea pe celălalt și tot așa, în continuare, până când cel mai curajos dintre ei dădu curs invitației și, cu riscul de a fi dezaprobat de mine, mi se adresă:

— Ați mai fost vreodată în El Paso del Norte, sir?

— De câteva ori, îi răspunsei.

— Cam cât ar trebui ca să ajungi de aici până acolo?

— Cine cunoaște bine regiunea și are un cal bun poate să ajungă în cinci-șase zile. Dar de ce mă întrebați despre această localitate, mister Wren?

Acesta era numele lui, așa că îmi răspunse:

— V-aș spune-o cu plăcere, dacă aș ști că n-o să mi-o luați în nume de rău.

— Să v-o luăm în nume de rău? Se poate?!

— N-aș vrea să fim înțeleși greșit. E vorba de... hm! este o... hm... hm!

Își duse mâna la gât, se scărpină după ureche, și tot nu se putu exprima așa cum ar fi trebuit. Apoi continuă, luând-o pe ocolite:

— Știți că deocamdată noi am pornit spre Texas, în jos, dar ne-am răzgândit.

— Da?

— Da. Aseară când ați plecat cu mister Cutter de la locul de popas, noi ne-am sfătuit și am constatat că în El Paso și dincolo de Norte e mai bine pentru noi decât în Texas. Ce părere aveți?

— Ce părere am eu n-are nici o importanță, totul depinde de dumneavoastră.

— Just, foarte just! Tocmai că noi ne gândim că e mai bine să mergem la El Paso și, în general, să trecem peste Rio del Norte.

— Vorbiți într-un fel ca și când ați vrea să vă scuzați, mister Wren!

— Într-adevăr, ar fi trebuit să mergem cu dumneavoastră în Llano Estacado.

— Ar fi trebuit? Am crezut că dumneavoastră vreți să mergeți.

— Da, am vrut, dar ne-am răzgândit. Sper că n-o să credeți că ne este frică de Llano?

— Și de ce să cred? Pentru că v-ați schimbat hotărârea? Doar sunteți oameni liberi și puteți face ce vă place.

— Mă bucură mult această părere. Ne-ar fi părut rău dacă ați fi crezut că nu avem curaj. Deci nu aveți nimic împotrivă să ne despărțim de dumneavoastră?

— Absolut nimic. Spuneți-mi, când vreți să ne despărțim?

— Chiar acum, imediat!

— De ce așa, deodată?

— Pentru că altfel am pierde timpul degeaba, și am face un ocol mare și inutil. Dumneavoastră vreți să vă întoarceți.

— Da, e adevărat. Dar dacă vreți să ajungeți la Rio Grande del Norte, atunci trebuie să mergeți drept înainte.

— Iar dumneavoastră vreți să vă întoarceți, așa că trebuie să ne despărțim. Cu toate că ne pare rău, dar trebuie. Ne mângâie faptul că nu ne-o luați în nume de rău.

— Să v-o iau în nume de rău? Nici nu-mi trece prin minte. Vă gândiţi la interesele dumneavoastră şi fiecare are dreptul şi datoria să facă la fel.

Old Wabble ascultase discuţia cu mutra cea mai indiferentă, nu însă şi Parker sau Hawley. Feţele lor exprimau o mirare plină de supărare. După ultimele mele cuvinte interveni Parker, cu mult zel:

— Dreptul şi datoria? Şi o spuneţi cu atâta indiferenţă, sir? Oamenii ăştia au promis să vină cu noi în Llano Estacado. Ştiţi de ce nu vor să se întoarcă cu noi, mister Shatterhand? Pentru că le e frică de Llano, asta e!

— Nici gând! exclamă Wren. De teamă nici nu poate fi vorba.

— Oho! Spuneţi că aţi discutat aseară să mergeţi la El Paso şi nu în Texas. Ar fi trebuit să ştiu şi eu ceva despre asta, întrucât nu am părăsit nici măcar o clipă tabăra, dar nu am auzit nici un cuvânt.

Ios Hawley îl susţinu. Un timp, schimbul de cuvinte continuă dintr-o parte într-alta, până ce reuşii să le fac celor doi semne pe ascuns, destul de grăitoare, aprobându-i în acelaşi timp pe renegaţi.

— Fiecare poate face sau nu ceea ce vrea. Dacă aceşti gentlemeni vor să se despartă de noi, nu avem dreptul să-i oprim. Ba, suntem chiar obligaţi să-i ajutăm.

— Să-i şi ajutăm! strigă Parker furios. Şi cu ce să-i ajutăm?

— Să le dăm ceva provizii.

— Am fi proşti dacă le-am da!

Probabil că Old Wabble bănuia de ce mă comport eu aşa, pentru că se adresă lui Parker:

— Proşti? Cine e prost? Probabil că ăla care nu ştie cine are dreptul să dispună de provizii! Şi cine are acest drept? Doar acela care le-a adus! Şi ăla sunt eu! Şi eu vă spun că o să dăm acestor oameni atâta carne cât ne

prisosește. Îmi e indiferent că pleacă de la noi de frică sau din alte motive. Le dau carne, pentru că pe drum trebuie să mănânce, *it's clear*. Deci, cine vrea să plece, să ne spună, ca să știu cum stăm!

În afară de Parker și Hawley, toți voiau să plece. Cei doi declarară că le este rușine că au călătorit împreună cu astfel de fricoși. Sfârșitul acestui cântec a fost că cei opt oameni au primit o provizie de carne și, după o scurtă și nu prea tandră despărțire, au pornit mai departe, călare; Hawley tăcea, dar Parker înjura în urma lor. Îl întrebai:

— Mi se pare că mai înainte ați observat că v-am făcut semne? Le-ați înțeles?

— Da. Trebuia să-i las să plece liniștiți.

— Și de ce nu ați făcut așa?

— Pentru că sunt furios pe ei.

— Supărarea dumneavoastră e de prisos. Noi ăștialalți ne bucurăm că am scăpat de ei. O să fim în situația când o să avem nevoie de oameni întregi, nu de niște momâi. Și chiar dacă expresia „momâi" e prea tare, tot nu erau persoane pe care să te poți bizui.

Pe față îi apăru un zâmbet prietenos și mă întrebă cu o nuanță de satisfacție:

— Dar de mine nu vreți să scăpați?

— Nu.

— Înseamnă deci că sunteți de părere că pe mine vă puteți bizui?

— Hm! Sunt de părere că o să-mi dovediți că sunteți un om pe care te poți bizui.

— Deci, mai întâi o să trebuiască dovedit, sublinie Old Wabble, scuturându-și tot trupul de râs. Dați-vă deci silința, mister Parker, și să nu trageți alături în următorul elan!

— Recomandarea aceasta e cu totul de prisos, mister Cutter. Până acum am nimerit fiecare elan.

— Şi pe primul? Mă cam îndoiesc.

— Am dovedit-o, ştiţi şi dumneavoastră.

— Da, e dovedit, absolut dovedit, ceea ce aţi nimerit atunci. Dar ştiţi ce aţi nimerit?

— Ei, ce? întrebă Parker, devenind atent la comportarea bătrânului.

Acesta se încruntă, iar faţa lui plină de zbârcituri deveni şi mai brăzdată. Închise un ochi, îl deschise larg pe celălalt, îşi flutură braţele şi apoi răspunse:

— Aţi împuşcat un măgar, un măgar! Ha, ha, ha, ha, ha!

— Cum ... ce-e-e-e ...? Un măgar?

— Da, un măgar, mai bine zis un animal despre care credeaţi că-i un măgar, dar care în realitate era un elănuţ: „junele pui al elanului!"

Sublinie în mod deosebit ultimele cuvinte, pronunţându-le, în acelaşi timp, foarte rar.

— Puiul ... de ... mii de trăsnete, ce vreţi să ziceţi cu asta?

— Că ne-aţi spus nişte braşoave. Nici nu v-aţi gândit să trageţi asupra elanului, mai degrabă aţi luat-o grabnic la sănătoasa din faţa lui.

— La sănătoasa? E o calomnie, care ... care ... care!

— Ce anume, care, care, care? Nu v-aţi vârât în grota în care apoi elanul şi-a băgat capul, şi v-a brăhnit în faţă aşa de tare, că era să vă pierdeţi minţile de frică?

— Grotă? Şi ce ... fel ... de grotă?

— Gaura aia din peretele stâncii, în care aţi dispărut atât de repede cum niciodată în viaţa dumneavoastră n-aţi intrat în vreo gaură.

Parker trase adânc aer în piept și, aproape bâlbâind de ciudă, zise:

— Mister Cutter, zău că nu vă înțeleg. Ați văzut doar cu ochii dumneavoastră elanul pe care l-am împușcat.

— Da, cu ochii mei, însă elanul pe care l-a împușcat căpetenia panaștilor.

Pa... naștilor! Dracu' să mă ia dacă sunt în stare...

— Să împuști un elan? îi luă bătrânul vorba din gură. Da, sunt convins de asta. Căpetenia v-a dăruit elanul, pentru că l-ați prevenit în legătură cu mine, și v-a permis să spuneți că l-ați fi împușcat dumneavoastră. Este așa, sau nu, mister Parker?

— Dacă... dacă... și... și... se bâlbâi cel întrebat, aflat la mare strâmtoare.

— Mie să nu-mi răspundeți cu „dacă" și „și", ci așa cum se cuvine să se spună adevărul!

— Se pare că cineva v-a turnat brașoave!

— Ce brașoave! Într-adevăr, atunci când ați adus elanul și ați susținut că l-ați împușcat dumneavoastră, atunci mi-ați înșirat brașoave. Un *greenhorn* atât de frumos, sculptat parcă în marmură, cum erați atunci, și un elan atât de puternic și de uriaș! Și totuși v-am crezut, pentru că, ulterior, ați avut, întâmplător, norocul să ochiți bine când ați tras. Acum însă s-a zis cu încrederea.

— Eu l-am împușcat! Cine e netrebnicul care v-a mințit în halul ăsta?

— Netrebnicul? M-a mințit? Just, foarte just! Netrebnicul acela sunteți chiar dumneavoastră, mister Parker. Sau vreți să negați ceea ce ați povestit și recunoscut singur?

— Eu, singur? Cui și unde?

— Cui? Însoțitorilor dumneavoastră, care au plecat adineauri. Și unde? În tabăra soldaților, dincolo, de partea cealaltă a Mistake Canion-ului.

— Ah, ăia au spus! Păcat că au plecat. Ar fi trebuit să-şi recunoască minciuna şi să-mi ceară iertare. Şi cine anume v-a povestit?

— Wren, bravul Wren, cel care, adineauri, folosea cuvinte atât de convingătoare pentru marea-i laşitate.

— Când?

— Azi-noapte, când am stat de pază împreună şi ne-am scurtat vremea cu poveşti.

— Cu minciuni, ar trebui să spuneţi.

— Oho! Credeţi că puteţi nega, pentru că oamenii aceia au plecat. Dar mai sunt alţii aici, Old Shatterhand şi Hawley Ios, care au fost şi ei de faţă când aţi povestit întâmplarea. E adevărat sau nu e adevărat, Ios?

Dacă mi-ar fi adresat mie întrebarea, aş fi răspuns cu o glumă. Cinstitul Hawley, însă, declară cu seriozitate:

— Da, e adevărat, a povestit că nu el a împuşcat elanul. Adevărul nu poate fi schimbat.

Atunci Parker se răsti la el, supărat:

— Ţineţi pliscul, bătrâne *sheeps-head*!* Cum poţi afirma că este adevărat? Multe se povestesc într-un fel, când în realitate au fost cu totul altfel.

— De ce s-ar povesti întâmplarea asta într-alt fel?

— Pentru că nu se cunoaşte adevărul, sau pentru că omul vrea să facă o glumă, cum este cazul meu.

— Fără chiţibuşuri! interveni Old Wabble. Dacă vreun *westman* doboară un vânat şi încă un elan uriaş, n-are să povestească niciodată că nu l-a împuşcat. Dumneavoastră aţi mers şi mai departe cu recunoaşterea adevărului, spunând că l-a împuşcat un indian. Acum sunt lămurit. Dar trebuie să ne gândim la lucruri mai importante. Deci, aici ne întoarcem, mister Shatterhand?

* Cap de oaie (engl.).

— Nu aici, ci ceva mai sus. Există acolo o apă curgătoare, care duce lateral. Vom trece prin ea, în așa fel încât urmele noastre să rămână complet ascunse indienilor, chiar dacă vor sosi aici înainte de a se întuneca.

— Bine gândit! Au să urmărească urmele celor opt camarazi care au fost aliați și o să creadă că suntem cu ei, în timp ce, de fapt, noi o luăm lateral. E o idee atât de bună, încât ar trebui tipărită într-o carte! *It's clear!*

După zece minute de mers, am ajuns la pârâu. Lăsarăm caii să se adape. Pe când o luam prin apă, de-a lungul pârâului, Old Wabble îmi zise:

— Sir, mă credeți că am ghicit unul din șiretlicurile dumneavoastră?

— Pe care anume?

— Pe acela că n-am venit până aici, sus, la pârâu, cu cei opt fârtați. Intenționat v-ați oprit mai jos.

— De ce?

— Din cauza urmelor. Dacă vin indienii, o să descalece și o să cerceteze locul unde ne-am oprit noi, pentru a afla de ce am rămas aici. Dacă ne-am fi oprit chiar la pârâu, ei ar fi cercetat amănunțit acest loc și, probabil, ar fi observat că cinci din cei treisprezece călăreți și-au mânat caii în apă și ar fi descoperit noua noastră urmă. Pentru a evita acest lucru, ați avut grijă ca despărțirea să aibă loc mai devreme. Am dreptate, sir?

— Da, mister Cutter, mi-ați ghicit intențiile. Dacă și în viitor ne-om înțelege tot așa bine, are să fie numai spre folosul nostru.

Apa își schimba des și repede lățimea și adâncimea, și de aceea caii noștri înaintau destul de greu prin ea, totuși, abia după vreo două ore i-am mânat pe uscat, și anume pe un teren stâncos, unde copitele nu puteau lăsa urme care să ne trădeze. Era ultima noastră precauție;

acum puteam avea convingerea că am făcut tot ce era necesar ca să evităm posibilitatea de a fi descoperiți. În timpul cât am călărit prin apă, râul ne-a condus spre sud, apoi, părăsindu-l, ne-am îndreptat spre est, pentru a ajunge din nou la Rio Pecos. După socotelile mele, trebuia să atingem râul într-un punct situat la vreo două ore de mers de la vadul amintit, și numai ghinionul ar fi putut să ne aducă un comanș în cale.

Cele două cursuri de apă, cu văile lor, prin care am înaintat urcând la deal, aveau multe cotituri. Mergând la vale, în linie dreaptă, am avut nevoie de mai puțin timp decât urcând la deal. Cam la ora unu și jumătate am ajuns din nou la Rio Pecos. Am căutat și am găsit destul de repede un loc cu apă liniștită, pe unde se putea trece ușor înot, apoi ne-am continuat drumul, în galop, peste preria întinsă care se afla între Rio Pecos și șirul de dealuri pomenit mai înainte. Întrucât aceste înălțimi nu se întind paralel cu râul, ci ba se apropie, ba se depărtează de râu, savana nu este la fel de lată. Uneori e înghesuită între râu și dealuri, formând numai o fâșie îngustă, alteori se întinde cât cuprinzi cu ochii. Zburam ca vântul peste câmpia acoperită cu iarbă și era o adevărată plăcere să vezi cum flutură părul alb ca neaua pe spatele lui Old Wabble și coama castanie și mai lungă a lui Old Surehand. Ultimul călărea un roib mexican de sânge spaniol, care, chiar dacă nu se putea lua la întrecere cu murgul meu, avea o conformație solidă, corespunzătoare greutății călărețului, și rezista cu ușurință acestui galop prelungit.

Old Surehand și Old Wabble, doi călăreți de seamă, călăreau lângă mine! Scoțând un chiot vesel, îmi aruncai pălăria în sus și o prinsei din zbor:

— Îmi păreți bine dispus, zise Old Surehand zâmbind.

— Da, răspunsei, și o să fiu și mai mult când are să fie și Winnetou cu noi. Atunci, în jurul meu vor flutura trei coame de păr.

— Când o să-l întâlnim?

— Nimic nu-i încă sigur. Așa cum v-am mai spus, el s-a dus înainte, spre Llano Estacado. Presupun că încă astăzi o să dăm de un mesager de-al lui.

— Ați stabilit locul? Unde?

— Nu, n-am stabilit decât direcția de mers. Eu am vorbit numai de o presupunere. Când vom poposi, veți afla amănunte. Winnetou știe că am să vin, în linie dreaptă, de la Mistake Canion spre oaza din Llano. Dacă a lăsat în urmă vreun mesager, acesta mă va aștepta într-un punct de pe acest traseu.

— Acum ne aflăm pe el?

— Încă nu. Pentru a vă elibera, a trebuit să mă abat pe la Sascuan-cui. Acum iar ne apropiem de această linie, și într-o oră o vom atinge. Din păcate, din nou trebuie să încetinim pasul cailor, pentru că, altfel, Parker și Hawley rămân în urmă. Spre seară, vom ajunge într-un loc pe care apașii îl numesc Altșese-tși; ar fi un loc potrivit unde să mă aștepte un mesager. Acolo se poate ascunde.

— Există tufișuri, copaci?

— De ce v-a venit să întrebați asta?

— Cele două cuvinte, Altșese-tși, în limba apașilor, înseamnă „pădurea cea mică".

— Ați înțeles, deci? Cunoașteți limba apașilor?

— Oarecum.

— Asta e foarte bine. După câte știu, n-ați mai fost niciodată într-un ținut al apașilor!

— Într-adevăr, n-am mai fost. Până acum, terenurile mele de vânătoare erau mai la nord. Dar am trăit mult timp împreună cu oameni care cunoșteau dialectele apa-

şilor, şi de la ei am învăţat ceea ce este strict necesar. Mă bucur extraordinar de mult că o să pot vorbi cu Winnetou în limba lui maternă. El mă ştie oare după nume?

— Foarte bine chiar. Vreau să vă spun un secret: are o părere foarte bună despre dumneavoastră.

— Mulţumesc, sir.

— Am colindat mult timp împreună şi am ajuns până sus, la graniţa nordică a Statelor Unite şi, de fapt, e de mirare că nu ne-am întâlnit niciodată cu dumneavoastră.

— Eu îmi explic foarte uşor acest lucru şi nici dumneavoastră n-o să vă mai miraţi când o să aflaţi mai târziu pe unde şi cum trăiesc şi cu ce mă ocup.

— E un secret?

— Da şi nu, depinde cum o luaţi. Dar despre asta nu obişnuiesc să vorbesc.

Îşi întoarse pe jumătate faţa şi pe ea apăru o umbră de mâhnire în locul expresiei de seninătate de până atunci. Oare mă lovisem de vreo taină? Mi se păru că am atins un punct dureros. Tăcurăm amândoi. Poate că omul acesta, cu o conformaţie fizică şi morală puţin obişnuită, avea şi o soartă rar întâlnită. De fapt nu prea există un *westman* care să fi avut o viaţă obişnuită.

După ce se mai scurse încă o oră, în urma noastră nu se mai zărea nimic din fâşia de iarbă verde de la Rio Pecos. În faţa noastră se întindea, cât puteai cuprinde cu privirea, preria. De jur împrejur nu exista nici un punct de reper şi totuşi ştiam că mă aflu pe drumul amintit mai înainte. Acesta e simţul orientării sau, mai precis, instinctul locului, propriu animalelor migratoare, şi fără de care cel ce cutreieră Vestul Sălbatic este expus la sute şi sute de pericole. Cine nu are acest instinct, acela fie că se pierde în prerie, fie că rămâne un vânător de

mâna a şaptea. Pentru a ajunge la direcţia propusă, trebuia să ne mai abatem puţin de la drumul urmat până atunci.

Era ora trei după-amiază, şi era într-adevăr imposibil ca urma noastră să fi fost descoperită de comanşi sau ca ei să ne fi urmărit. Puteau cel mult să fi ajuns pe celălalt mal, pe cel din dreapta, al lui Rio Pecos, ca să caute posturile noastre de strajă, care nu stăteau şi nici n-au stat acolo de pază.

După ultima parte a scurtei noastre discuţii, Old Surehand păru cufundat în gânduri, pentru că dădu îndemn calului şi o luă singur înainte, cu fruntea plecată şi îngândurată. Deodată, îşi frână calul, descălecă şi cercetă terenul. Când ajunsei lângă el şi mă uitai în direcţia în care privea şi el, văzui că descoperise o urmă, aşa că descălecai. Old Wabble făcu la fel, cercetă iarba călcată şi spuse:

— Pe aici au trecut cai, *meş-şurs,* şase la număr, şi aparţin unor indieni. Fârtaţii au călărit unul după altul, dar bătrânii mei ochi deslușesc foarte limpede că-s şase. Au mers spre est şi au trecut pe aici acum două ore.

Old Surehand îmi aruncă o privire, din care reieşea o mare admiraţie pentru bătrân, iar eu îi răspunsei cu aceeaşi privire, căci nici eu nu aş fi putut citi mai clar urmele. Aici, în savana deschisă, bătrânul dovedea că fusese cândva regele cowboy-lor şi un expert care nu poate fi înşelat. Nevăzând privirile noastre şi deoarece nimeni nu zicea nimic, întrebă:

— Poate că sunteţi de altă părere, *gents?*

— Nu, răspunsei eu, aţi văzut bine.

— Asta în ce priveşte urma, sir. Interpretarea v-o las însă dumneavoastră, căci nu cunosc nici regiunea, nici pe roşii ce se învârtesc pe aici.

— Nu poate fi vorba decât de apaşi sau de comanşi.

— Și căruia dintre aceste două neamuri i-or fi aparținând acești indivizi?

— Întrebați, mister Cutter, ca și când ar fi o jucărie ca să poți răspunde.

— Întreb, pentru că presupun că Old Shatterhand nu trebuie să-și spargă capul ca să găsească explicația cea justă.

— Vă mulțumesc pentru înalta apreciere, mister Cutter. Dar chiar dacă nu trebuie să-ți spargi capul, tot trebuie să reflectezi. Comanșii au pornit la război și se află în apropiere, lateral, în urma noastră. Apașii știu că securea războiului a fost dezgropată de comanși și sunt obligați să fie foarte vigilenți, de aceea trimit peste tot cercetași. Urma se îndreaptă spre est, așa că indică direcția Llano Estacado. Dar care dintre ei au luat acum direcția Llano-ului?

— Comanșii!

— Exact! Sunt convins că un singur apaș știe de intenția comanșilor de a merge în Llano, și anume Winnetou. Indienii din tribul mescalero, tribul său, trebuie grabnic înștiințați, ceea ce o să facă fie el personal, fie printr-un mesager. Ei încă nu pot fi aici, așa că n-au putut trimite cercetașii lor înspre Llano. La aceasta se mai adaugă și faptul că sălașurile lor se află în sud. Dacă ar fi trimis cercetași sau mesageri direct spre Llano, drumul lor nu putea trece atât de departe spre nord.

— Cum s-ar zice, e clar; știm deci cum stăm și...

— Stați! îl întrerupsei. Ceea ce am spus e mai mult o presupunere decât o convingere. Trebuie să avem o certitudine. Lucrul e atât de important, încât nu contează o mică pierdere de timp. Vă încumetați să nu pierdeți din ochi aceste urme, pornind în galop?

— Ce întrebare! Credeți că-s orb?

— Atunci încălecați și galopați timp de cinci minute înapoi pe cărare. Aș dori mult să știu dacă urmele merg drept sau dacă, pe această distanță relativ mare, cotesc pe undeva.

— *Well*, se face imediat!

Sări în șa și o porni înapoi, în direcția din care veneau urmele celor șase călăreți. Silueta lui se făcea din ce în ce mai mică, până ce dispăru din fața ochilor noștri, cu toate că terenul era complet neted. Apoi apăru din nou, mai întâi un punct mișcător devenind tot mai mare, până să se oprească în mărime naturală alături de noi.

— Ei? îl întrebai eu.

— Se întind drept înainte, ca un fir de ață.

— Ceea ce îmi spune destule. Știți unde se ajunge dacă se merge pe această linie dreaptă?

— Presupun că la Apa Albastră.

— Da, la Sascuan-cui. Căpetenia Vupa-Umugi i-a trimis pe acești șase ca cercetași. Trebuie să ne luăm repede după ei.

— De ce așa de repede? Vreți să-i ajungem?

— Da.

— Ar fi o greșeală, sir. Nu-mi luați în nume de rău, dar sunt sigur că ar fi o greșeală.

— De ce?

— Doar nu vreți să fiți ucigașul indienilor?

— În nici un caz.

— Și totuși vreți să-i ajungeți. Ce contradicție! Dumneavoastră nu vedeți? Ucigaș nu vreți să fiți și totuși, dacă-i ajungem, ați fi obligat să lichidați aceste șase piei-roșii, pentru că nu trebuie să se știe că ne aflăm în regiunea asta. Dacă unul singur ar scăpa, tot ne-ar trăda. Avantajul nostru este tocmai faptul că Vupa-Umugi e convins că noi călărim spre vest!

— Aveți și nu aveți dreptate, mister Cutter. Dacă ne vom arăta sau nu acestor cercetași, aceasta depinde de împrejurări. Drumul lor duce direct la Altșese-tși, la Pădurice, unde, așa cum am mai spus, presupun că se află un sol de-al lui Winnetou. Dacă o să treacă fără să-l vadă, e bine, dar dacă le iese direct în față sau descoperă vreo urmă de-a lui, atunci cu siguranță că-l atacă. Unul singur contra șase, vă puteți da seama care ar fi deznodământul. În acest caz, este ori mort, ori prizonier. Dacă e prizonier trebuie să-l eliberăm cu orice preț. Deci, înainte, *meș-șurs!*

Încălecarăm și galoparăm cât de repede putură caii lui Parker și Hawley. Cercetașii se aflau la două ore distanță înaintea noastră, dar ei merseseră încet. Dacă noi mergeam așa cum am pornit, puteam să-i prindem din urmă înainte de a ajunge la Altșese-tși.

Din păcate, caii celorlalți doi tovarăși nu puteau ține pasul cu ai noștri, așa că hotărârăm ca Hawley și Parker să ne urmeze cât vor putea de iute, mergând pe urmele noastre, iar eu cu Old Surehand și Old Wabble o luarăm înainte. Din când în când, unul dintre noi se oprea și cerceta urmele, pentru a-și da seama de viteza cu care călăreau comanșii, grăbindu-se după aceea să ne ajungă din urmă. Foarte curând constatarăm că și comanșii au mers mult mai repede, și astfel speranța mea de a-i ajunge și depăși, ceea ce ar fi fost posibil numai făcând un ocol, slăbea tot mai mult.

Trecu o oră și apoi încă una. Din când în când, trebuia să mai lăsăm caii noștri să răsufle și să mergem mai încet. După o altă jumătate de oră de mers, la orizont se ivi un punct întunecos. Arătându-l cu mâna, zisei:

— Iată Pădurica, ținta noastră. Dacă am merge de-a dreptul, într-un sfert de oră am fi acolo.

— Dar nu avem voie să facem asta, obiectă Old Wabble.

— Nu, deoarece comanşii probabil că s-au oprit acolo.

— Dar şi noi trebuie să mergem tot într-acolo! Cum facem?

— Spre norocul nostru, cunosc foarte bine regiunea. Haideţi la dreapta, spre sud, călărind în formă de arc!

În timp ce făceam aşa cum am spus, Old Wabble mă întrebă iarăşi:

— Credeţi că în felul acesta ne putem apropia, fără să fim văzuţi?

— Da. Trebuie să ştiţi că pe înălţimile dinspre răsărit curge o apă, care, ajunsă pe câmpie, dispare, însă reapare acolo unde terenul e mai jos, sub forma unui mic iaz. Acest iaz are un diametru de numai cincizeci de paşi, însă a prilejuit creşterea unei păduri cu un diametru de cel puţin zece ori mai mare. Asta e Altşese-tşi, sau Păduricea. În partea estică şi în cea vestică a pădurii, copacii sunt destul de rari, în celelalte două părţi, însă, mai ales în cea sudică, pădurea e atât de deasă încât abia se poate pătrunde prin ea. Aşa era acum trei ani, când am fost ultima oară aici şi probabil că aşa este şi astăzi. Întrucât partea sudică este cea mai deasă, noi mergem chiar acolo, înaintând într-un arc mare. În desişul sălbatic ce creşte acolo, nici un om nu se poate aşeza, şi de aceea cred că, din partea asta, ne putem cel mai bine apropia, fără a fi văzuţi. Dacă nu vrem să aşteptăm căderea nopţii, nu văd alt mod de a ajunge în pădure.

— *Well,* atunci trebuie să încercăm şi să fim pregătiţi ca la sosire să primim câteva gloanţe drăgălaşe între coaste sau chiar în cap, *it's clear!*

Old Surehand tăcuse tot timpul, dar pe faţa lui citeam acea hotărâre de nestrămutat, care nu se dă îna-

poi din fața nici unui pericol, dacă există chiar și cea mai mică șansă de a-l înfrunta. Vedeam în el tot mai mult pe omul care mai degrabă tace și face; iar mai târziu s-a confirmat cât de mult semăna în această privință cu Winnetou.

Deci, o luarăm spre dreapta și, călărind în semicerc, ne ținurăm mereu la aceeași distanță de pădure, așa încât ea să apară în fața noastră de aceeași mărime iluzorie. Dar când ne aflarăm exact în direcția ei sudică, mă oprii și scoasei din cobur luneta mea, care mi-a fost deseori de mare folos în Vestul Sălbatic, salvându-mi chiar viața, și privii prin ea, cercetând cu atenție marginea dumbrăvii. Nu putui observa nimic deosebit.

— Vedeți ceva, sir? mă întrebă Old Wabble.

— Nu. Nu se vede nici un om și nici un animal, nici vreo vietate oarecare, și sunt de părere că putem merge drept înainte. De acord?

— Dacă nu vreți altfel, haideți! mârâi Old Wabble. Dar să știți că este și rămâne o imprudență.

Atunci Old Surehand, care mult timp nu scosese un cuvânt, spuse cu o oarecare nerăbdare și dojană în glas:

— Care imprudență, sir! Dacă n-ai altă cale decât apa, te arunci în ea și înveți să înoți. Bătrâne Wabble, dacă vă este teamă, rămâneți aici până când o să mai creșteți, dar noi o să luăm pădurea cu asalt. *Go on, mister Shatterhand, go on!*

Țâșni cu calul ca din pușcă, iar eu îl urmai cu aceeași viteză. Firește, nici Old Wabble nu rămase în urmă, venea în urma mea ca-n zbor, vociferând cu indignare:

— Eu să mă tem? Ce-și închipuie acești doi tineri? Old Wabble n-a cunoscut teama nici când nu se născuse încă; darmite după aceea. Tineretul de astăzi are uneori idei curioase și de neînțeles, *it's clear!*

Expresia lui privind „tineretul de astăzi", care desigur că se referea la noi, era cam îndrăzneață, și, în ciuda situației destul de serioase în care ne aflam, am izbucnit în râs. Auzindu-mă râzând, se supără și mai tare și strigă:

— De ce râdeți, sir? Să râdeți numai atunci când o să stați teafăr în pădure, nu mai înainte!

Mânarăm caii în așa fel încât se părea că Păduricea pur și simplu ne zboară în întâmpinare. Pe pământul moale, acoperit de iarbă, abia se auzea tropăitul cailor. Pentru a observa din timp primejdia, călăream cu ochii țintă la pădure. Dar nu exista nici o primejdie și am ajuns cu bine la lizieră. Acolo descălecarăm, ne luarăm puștile în mână, gata de tras și ciulirăm urechile. Nu se simțea nici o mișcare. Încercarăm să străpungem tufișurile cu privirea, dar nu se vedea nimic. Atunci Old Surehand ne șopti:

— Țineți-mi calul, mă întorc îndată!

— Unde vă duceți?

— În cercetare. Fiți fără grijă, mă pricep la așa ceva.

Să mă fi oferit să-l însoțesc sau chiar să-l reținem, ar fi fost o jignire din partea mea, așa că îl lăsai să plece. Dar durâ destul de mult până se întoarse și ne comunică:

— Am avut mare noroc că n-am fost observați. Comanșii sunt în pădure.

— I-ați văzut? îl întrebai încet.

— Nu, dar știu că urma lor duce în pădure și m-am convins că nu iese din ea; deci sunt tot în pădure. Deocamdată, atât am vrut să știu. Trebuie să ne strecurăm până la ei.

— *Well*, aprobă Old Wabble. Dar numai doi pot pleca, unul trebuie să rămână aici, să aibă grijă de cai. Cine rămâne, mister Shatterhand?

— Dumneavoastră personal, răspunse Old Surehand, cu toate că bătrânul mă întrebase pe mine.

— Nici nu mă gândesc! Să stau aici, degeaba! Trebuie să vă dovedesc că nu-mi e frică, deci o să mă târăsc împreună cu dumneavoastră prin pădure.

— Ştiu că nu vă este frică, aşa că nu-i nevoie de nici o dovadă. Nu trebuie să vă mai repet cât de mult vă cunosc şi vă apreciez. De aceea n-o să-mi luaţi în nume de rău dacă o să vă amintesc că „târâtul prin pădure" nu prea e partea forte a dumneavoastră. În savana deschisă vă simţiţi ca acasă, aşa că rămâneţi la cai.

— Cum vreţi, răspunse bătrânul, cu o strâmbătură nervoasă. Nu-i nici locul, nici timpul să ne certăm. Fiind mai înţelegător, o să mă supun. Duceţi-vă şi căutaţi comanşii, dar dacă o să vă întoarceţi în chip de cadavre, nu vreau să aud reproşuri.

Luă caii de căpăstru şi ne făcu semn să plecăm. Îi lăsarăm armele, deoarece ne-ar fi împiedicat la furişat. Old Surehand mă privi întrebător, iar eu îi răspunsei:

— E prea primejdios să ne despărţim cât timp e încă ziuă, am putea fi văzuţi şi atunci va fi necesar să ne sărim în ajutor.

— Exact, sir. Dar încotro o luăm?

— Adineauri, când aţi plecat, nu aţi observat vreun loc pe unde am putea pătrunde mai uşor şi fără zgomot?

— Cred că ştiu unul. Veniţi!

Mă conduse după mai multe tufişuri şi-mi arătă un hăţiş, care era mai rar decât cel din jur. Fiind de acord cu calea aleasă, mă culcai şi mă târâi într-acolo; el mă urmă.

Cum am mai spus, lumina zilei fiind încă deplină, indienii ar fi putut să vadă mișcarea mai deosebită a tufișurilor, ceea ce ne îngreună sarcina, așa că nu puteam înainta decât foarte încet. Într-o jumătate de oră am parcurs doar o treime din drum, pe urmă ne-a fost mai ușor. Trebuia să ajungem în mijlocul pădurii, unde se afla apa pe lângă care, probabil, poposeau comanșii. După încă un sfert de oră, auzii înaintea noastră un fornăit de cal. Old Surehand probabil că auzise și el, pentru că mă atinse cu cotul ca să-mi atragă atenția. Oare animalul fornăise întâmplător sau voia, după obiceiul cailor indieni, să-și avertizeze stăpânul de venirea noastră? În orice caz, pentru noi, primejdia era de două ori mai mare.

Trebuie să spun că-l admiram pe Old Surehand. La început rămăsese în urma mea, acum înainta lângă mine, cu o rezistență, îndemânare și precauție cum nu le-am mai văzut la un alb. Folosea fiecare deschizătură și evita sau înlătura orice piedică. Dacă îndemânarea mâinilor nu era de ajuns, se folosea de cuțit, și dacă trebuia mișcată o crenguță sau chiar o creangă mai mare, o făcea atât de încet și firesc, încât altul, în afară de mine, nu ar fi putut-o observa. Pentru un *westman* era o plăcere să-l privească.

Astfel, încet, dar sigur, înaintarăm tot mai departe, până ce auzirăm niște glasuri. Cuvintele nu le puteam înțelege, fiind încă prea devreme. Dar cu cât înaintam, cu atât auzeam mai deslușit, până ce, în sfârșit, îi văzurăm pe cei care discutau. Desigur, nu era ceea ce se cheamă în mod obișnuit o discuție, ci mai degrabă era ceea ce se numește „judecata preriei".

Am ajuns în spatele unui tufiș nu prea des, prin care puteam vedea destul de bine totul. În fața noastră se afla apa. În dreapta erau legați șase cai, în timp ce în

stânga se afla priponit unul singur. Acesta din urmă era un cal din herghelia apașilor, pe când primii aparțineau comanșilor pe care-i urmărisem. Dintre cei șase comanși, nu mai trăiau decât trei; erau așezați între noi și apă. Cadavrele însângerate ale celorlalți comanși zăceau nu departe de ei. În fața lor se afla un copac izolat, de trunchiul căruia era legat un apaș în picioare. Dat fiind că stătea cu spatele la noi, nu puteam să-i văd fața. Probabil că era rănit, pentru că la picioarele lui se adunase o băltoacă de sânge, dar se pare că pierderea de sânge nu-l slăbise prea mult, deoarece, când ne-am apropiat de grup, l-am auzit spunând cu voce tare:

— Câinii de comanși mă vor omorî, dar tot nu-și vor atinge scopul. Peș-endatseh* râde de ei. Ei au fost șase, el a omorât trei dintre ei, înainte de a fi fost biruit. Va muri cu cântecul morții pe buze, fără a clipi măcar din ochi, și sufletele celor trei vor trebui să-l slujească în veșnicele plaiuri ale vânătoarei.

Cuțitul-cel-lung! Îl cunoșteam bine. Era un războinic extrem de îndrăzneț și șiret și se bucura de mare prestigiu în tribul mescalerilor, fiind adeseori și înlocuitorul căpeteniei. Când era vorba de o misiune primejdioasă de cercetaș, pentru care se cerea curaj și viclenie, alegerea cădea, de obicei, asupra lui.

În orice caz, el stătuse ascuns aici, în Altșese-tși, pentru a mă aștepta; astfel se confirmă presupunerea mea că Winnetou, întâlnind un cercetaș din tribul său, l-a lăsat ca mesager pentru mine, iar el a plecat mai departe în Llano Estacado.

Făcând un gest disprețuitor cu mâna, unul dintre comanși zise:

---

* Cuțitul-cel-lung.

— Cuțitul-cel-lung pute ca o bucată de carne putredă. Sufletul lui va fi azvârlit și nu va mai avea nici un servitor în veșnicele plaiuri ale vânătoarei, pentru că, înainte de a-l trimite la moarte prin chinuri groaznice, o să-i luăm scalpul. A putut să omoare trei dintre noi, deoarece s-a ascuns ca un laș, când am sosit noi. Dacă nu s-ar fi ascuns, n-ar fi curs nici o picătură de sânge de la oamenii noștri, ci numai sângele lui.

— Da, câinii de comanși ar fi îndrăznit să se lupte cu mine, deoarece aveau douăsprezece brațe contra mea, în timp ce eu eram singur. Dacă nu ar fi fost atâția, ar fi luat-o la goană ca niște coioți care latră, dar nu mușcă. Dacă mă trimiteți în plaiurile veșnice ale vânătoarei, o să găsesc acolo numai apași și nici un comanș, pentru că acolo ajung numai sufletele oamenilor viteji și nu ale lașilor. O să vă arăt eu ce sunteți, priviți încoace!

Scuipă puternic de trei ori. Comanșul vorbi cu același ton disprețuitor ca și mai înainte:

— Asta nu ni se cuvine nouă, ci ție. Spui vorbe mari, ca să ascunzi cât îți este curajul de mic. Frica de moarte îți este întipărită pe față. Știi bine că o să-ți tăiem pielea și carnea bucăți-bucăți, iar cuvântul tău mândru vrea să ascundă scâncetul de frică pe care-l auzi în sufletul tău. Dacă ai să ne spui adevărul ca răspuns la întrebările pe care o să ți le punem noi, suntem dispuși să ne purtăm milos cu tine și să te lăsăm să mori repede și fără chinuri.

Cuțitul-cel-lung își înălță capul cu mândrie și spuse, ca și când ar fi fost de-acord:

— Comanșul poate vorbi.

— Războinicii voștri au pornit contra comanșilor?

— Nu.

— Nu te cred.

— Poți să mă crezi. Sau poate ești de părere că ursul cel puternic s-ar putea gândi să provoace la luptă un șobolan bolnav?

— Uff! Dacă o să continui să ne jignești, n-o să-ți arătăm nici o milă. Unde se află apașii mescalero?

— Acasă, la așezările lor.

— Unde e căpetenia lor, Winnetou?

— Departe, sus, în nord, la indienii care poartă numele șarpelui.

Spuse acest lucru ca să-i facă să creadă că nu au de ce să se teamă de vestitul lor adversar.

— Și asta e o minciună. L-am văzut pe Old Shatterhand și acolo unde este el, nici Winnetou nu poate fi departe.

Văzui cum Cuțitul-cel-lung își înăbușă un strigăt de bucurie și, stăpânindu-și simțămintele, spuse pe un ton foarte convins:

— Comanșul minte; vrea să mă înșele. Old Shatterhand nu e nici în câmpie, nici în munți, e plecat dincolo de „apa cea mare", în patria sa, și se va întoarce abia după ce vor trece două sau trei ierni.

— Nu mint! urlă comanșul furios. L-am văzut toți trei.

— Unde?

— În tabăra noastră. A venit ca să ne spioneze, dar l-am prins și l-am luat prizonier, și va muri la stâlpul caznelor.

— Old Shatterhand? Să moară la stâlpul caznelor? râse apașul ironic. Toți războinicii comanșilor la un loc nu sunt în stare să-l aducă pe vânătorul alb la stâlpul caznelor. Chiar dacă l-ar fi prins, și oricum l-ar lega, ar dispărea ca un vultur, pe care de zece ori o sută de vrăbii nu-l pot reține. Dar nici nu e prizonier, el nici nu se află aici, în țara aceasta, ci dincolo, unde s-a născut.

În orice caz, avea intenţia să-l enerveze pe comanş, pentru ca astfel să-l facă să vorbească. Şi, într-adevăr, îşi atinse scopul, deoarece comanşul exclamă furios:

— L-am prins! Războinicii comanşi nu-s vrăbii, ci vulturi, care o să sfâşie şi o să înghită această vrabie. Eu spun adevărul, tu însă minţi. Cum poţi afirma că oamenii voştri se află acasă? Ei sunt pe drum, altfel nu ar fi trimis înainte un cercetaş!

— Au trimis un cercetaş! Când?

— Acum. Tu eşti acela!

— Eu? Cine v-a îmbrobodit cu vorba asta? Cuţitul-cel-lung, ar fi pornit în cercetare? Am eu oare pe obraz culorile războiului?

— Nu te-ai vopsit, din prevedere.

— Unde locuiesc comanşii şi unde apaşii mescalero? În nord şi în sud. Unde mă aflu eu acum? Departe, în est. Dacă era să mă duc în recunoaştere la voi, în nord, m-aş fi abătut atât de departe, spre est?

— Probabil că aţi aflat unde vrem să ne ducem!

— Uff, uff, uff! Îţi dai seama că te-ai trădat? Deci câinii de comanşi n-au ieşit din bârlogul lor pentru a porni contra apaşilor, ci pentru a călări spre est. Acum ştiu ce vreţi şi încotro vă duceţi.

Comanşul îşi dădu seama că se lăsase atras în cursă şi, furios pe el însuşi, îl repezi pe prizonier:

— Taci, vierme ce eşti! Pot să spun orice, pentru că, oricum, nu mai poţi să divulgi secretul. Te luăm cu noi şi-o să mori la stâlpul caznelor, odată cu Old Shatterhand.

— Că l-aţi prins pe acest alb renumit este o minciună, aşa că o să trăiesc mult şi bine.

— L-am prins, ăsta-i adevărul! Şi nu numai pe el, ci şi pe alte feţe palide, care o să trebuiască să moară.

— Numeşte-i!

— Old Wabble, bătrânul ucigaş de indieni.

— Uff!

— Şi pe Old Surehand, uriaşul acela alb.

— Uff, uff! Mai departe!

— Mai departe? Ce, nu ajunge?

— Ba da, ajunge. Dacă într-adevăr i-aţi prins pe aceşti trei mari vânători albi, iar pe mine o să mă duceţi în tabăra voastră, atunci nu am să mor, ci o să ne eliberăm şi o să ne năpustim asupra fiilor de comanşi ca nişte bizoni care dau năvală peste o haită de lupi laşi; Old Shatterhand cu fiecare lovitură de pumn doboară câte un comanş. Există pentru . . .

— Nu mai vorbi de câinele ăla! îl întrerupse comanşul. Niciodată încă nu a învins un comanş!

— Pentru că nici un comanş nu i-a stat împotrivă ca duşman! Iar Old Wabble, care zboară peste savană ca o furtună, o să . . .

— O să moară! O să moară! ţipă comanşul, tăindu-i din nou vorba. Dar poate că nici nu o să moară, pentru că moşneagul ăsta alb este doar o prăpădită de javră care nici nu merită să fie omorâtă, ci doar alungată în bătăi. Acest laş . . .

În mijlocul frazei, se opri. De astă dată nu din cauza apaşului cu care vorbea, ci dintr-o cu totul altă pricină. Privirile noastre erau aţintite numai asupra lui. În clipa când se opri din vorbă, se uită vizibil speriat într-o parte, iar când ne întoarserăm şi noi privirile într-acolo, auzirăm în acelaşi timp cuvintele:

— Ce zici că sunt? Un laş şi o javră? Câine roşu ce eşti! O să-ţi arăt dacă sunt sau nu laş. Cel care mişcă un singur deget şi încearcă să pună mâna pe armă, primeşte glontele meu în cap! Mâinile sus!

Era bătrânul Wabble. Nu se târâse prin desişul tufişurilor, ci venise foarte comod dinspre vest, printr-o în-

gustă spărtură a pădurii, prin care veniseră şi comanşii la apă. Cu arma la umăr şi arătătorul pe trăgaci, ieşise de după ultimul tufiş, păşind încet înainte.

— Sus mâinile! repetă el, întrucât pieile-roşii nu se supuseră imediat ordinului său.

Strigătul de „sus mâinile" este un vechi obicei al Vestului Sălbatic. Cine ridică mâinile sus, nu-şi poate folosi armele ca să se apere. Dacă cineva este atacat şi aude aceste cuvinte, fără să le dea imediat ascultare, viaţa lui nu mai valorează nici doi bani. Acest lucru îl ştiu şi indienii. De aceea, când porunca fu repetată, cei trei comanşi ridicară imediat mâinile.

— Aşa, banditilor, acum v-am prins eu pe voi! râse el. Cel care lasă o singură mână jos, primeşte un glonte, nu glumesc. Vasăzică eu sunt un laş. Aşa, aşa! Şi m-aţi prins voi pe mine! Şi pe Old Shatterhand şi pe Old Surehand la fel! Aşa-i, tâlharule?

Comanşul nu răspunse.

— Aşa! Ţi s-a oprit vorba în gât. Dar aşteaptă numai puţin, că o să vă ajutăm noi să vă revină! Trebuie să vă arăt câţiva prieteni buni, persoane foarte cunoscute, de care o să vă bucuraţi extraordinar când o să-i vedeţi. Oare unde s-au ascuns?

Firește că se referea la noi, la Old Surehand şi la mine. Cu arma îndreptată mereu asupra comanşilor, el cerceta cu privirea tufişul dinspre est, după care bănuia că ne ascundem şi unde într-adevăr eram. Nu era deloc de mirare faptul că cei trei comanşi îşi ţineau cu docilitate mâinile în sus, pentru că bătrânul avea o înfăţişare care impunea respect. Nu prea arăta ca un om obişnuit nici altă dată, dar acum se adăuga faptul că avea asupra lui patru puşti, pentru că în mână avea puşca sa, iar pe umăr arma lui Old Surehand, carabina mea, plus

„doborâtorul de urşi". Să-i ţină piept, firește, nu îndrăzneau.

Cu toate acestea, nu eram deloc de acord cu apariţia lui neaşteptată. Ar fi trebuit să stea la marginea pădurii, lângă cai. Eram hotărât să-i trag o săpuneală, cu toate că acţionase cu destulă iscusinţă. Apoi voia să ne aibă lângă el, de aceea făcui un semn lui Old Surehand; ne ridicarăm în picioare şi, trecând prin tufiş, pătrunserăm în luminiş. Când ne văzu, bătrânul se adresă comanşilor:

— Iată oamenii pe care vreau să vi-i arăt, tâlharilor! Îi cunoaşteţi?

— Old Shatterhand! exclamă triumfător Cuţitul-cel-lung.

— Old Surehand! ţipă îngrozit comanşul.

Mă adresai celui din urmă:

— Da, noi suntem aceia despre care spuneai că ar fi prizonierii voştri. Mister Cutter, ia-le armele!

Scosei revolverul şi-l îndreptai asurpa comanşilor. care nici nu îndrăzneau să se mişte măcar.

— Mister Cutter, dezleagă-l pe apaş!

Bătrânul îl dezlegă, şi atunci Cuţitul-cel-lung, imediat ce se simţi stăpân pe mişcările sale, se şi aplecă, ridică un tomahawk şi, cu două lovituri fulgerătoare, doborî doi comanşi, sfărâmându-le ţeasta. Îl apucai de braţ şi-i strigai:

— Ce face fratele meu roşu? Eu vreau să discut cu aceşti războinici comanşi şi el...

Fără să mă asculte, se smuci atât de repede din mâna mea şi lovi atât de crunt, încât nu-l putui împiedica să-l dea gata şi pe cel de-al treilea comanş. După aceea îmi răspunse:

— Vestitul meu frate alb să mă ierte că am procedat altfel decât a vrut el. Ştiu că lui nu-i place să verse sânge, de aceea am lovit eu.

— Dar nu era nevoie de vărsare de sânge!

Arătând spre partea dreaptă a pieptului său, apașul zise:

— Sângele meu nu curge? Din moment ce securea războiului a fost dezgropată, ea cere viață pentru viață, sânge pentru sânge!

— N-ai decât să-i omori pe cei pe care-i învingi tu, dar ăștia trei ne aparțineau nouă, nu ție. Și-au pierdut vitejii războinici ai apașilor mândria, omorând dușmanul care a fost învins de alții? De când nu am mai fost la voi, ați început să vă făliți cu fapte eroice care nu vă aparțin?

Auzind astfel de cuvinte, acest mândru războinic spuse rugător:

— Am greșit. O să-mi ierte Old Shatterhand fapta pripită?

— Lucrul făcut nu mai poate fi schimbat. Te iert, cu toate că, probabil, ne-ai provocat o anumită pagubă.

— Pagubă? Cum poate căpetenia mea albă să vorbească de pagubă?

— Voiam să discut cu comanșii aceștia și fără îndoială că aș fi aflat de la ei ceea ce vreau să știu.

— N-ar fi spus nimic.

— Ba ar fi vorbit. Fratele meu roșu mă crede atât de prost, încât să-și închipuie că le-aș fi spus ceea ce vreau să știu? Nu știe el că vorba și întrebarea unui om șiret este ca un laț în care poate fi prins și un om deștept?

— Știu, dar Old Shatterhand nu are nevoie să-i întrebe pe acești câini de comanși. Eu am aflat și știu tot.

— Ai vorbit cu ei?

— Nu. Dar am tras într-ascuns cu urechea.

— Bine. Să vedem dacă poți să răspunzi într-adevăr satisfăcător. Deocamdată, arată-mi rana! E adâncă?

— Nu știu, dar nu poate fi prea periculoasă.

Avea dreptate, rana nu era cine știe ce. Cuțitul pătrunsese numai lateral în mușchiul pieptului drept și deviase pe o coastă. Pentru un indian era o rană ușoară, chiar dacă, probabil, ar fi fost urmată de febră. În timp ce-l pansam, sosiră Parker și Ios Hawley și nu mică le fu mirarea pentru ceea ce le fu dat să vadă.

— Iată, domnilor, cât de repede am terminat cu acești banditi, le zise Old Wabble. Din păcate, când am venit eu, trei dintre ei erau deja morți. I-aș fi luat asupra mea pe toți șase. Ce frumos și-au ridicat băieții mâinile în sus!

— Și, între timp, ce frumos ați fi putut să vă frigeți degetele, mister Cutter, adăugai eu.

— Eu? întrebă el mirat. Cum așa?

— Dacă nu ar fi ridicat mâinile în sus?

— I-aș fi împușcat.

— Pe unul da, dar ceilalți v-ar fi apucat de guler. Cum v-ați fi putut apăra cu o armă descărcată în mână și cu alte trei agățate în spate? Într-o asemenea încăierare, e sigur că v-ar fi băgat în cofă.

— Hm, da! Probabil. Totuși nu puteam păți nimic, așa că n-am făcut nici o greșeală.

— M-m-mm, da. Pentru că Old Surehand și cu mine eram pe aproape? Vă înșelați. Dacă indienii nu s-ar fi speriat și ar fi avut mai multă prezență de spirit, ați fi încasat un glonte sau o lovitură de cuțit, fără ca noi să fi avut posibilitatea de a împiedica destul de repede acest lucru. Și chiar dacă ați avea dreptate întru totul, tot ați greșit prin faptul că ați încălcat indicațiile mele. Dumneavoastră trebuia să rămâneți la marginea pădurii, la cai.

— Sir, dar timpul trecea prea încet.

— Ceea ce nu înseamnă că aveați dreptul să faceți prostii!

— Prostii! Scuzați, mister Shatterhand, dar Old Wabble nu obișnuiește să facă prostii!

— *Pshaw!* Când vi se încredințează un post, trebuie să-l păziți. Ce s-ar întâmpla dacă fiecare din noi ar face ce-i trece prin cap, atunci când i s-a încredințat o misiune? Mai e oare posibil să vă luăm cu noi într-o misiune periculoasă? Știți că ceea ce vrem să facem e legat de mari pericole. În această situație, e foarte necesar să avem încredere nețărmurită unul într-altul. Dacă nu ne oferiți această încredere, vă lăsăm baltă și plecăm.

— Bravo, bravo! exclamă Parker.

Drept care Old Wabble strigă supărat:

— Mă rog, de ce atâta entuziasm? Și să știți, nu permit astfel de țipete.

— Cred și eu! răspunse Parker. Eu trebuia să înghit când mi se spunea că voi fi „lăsat baltă", dumneavoastră însă nu vreți să auziți de așa ceva, bătrâne Wabble! Dar întrucât n-am fost de față, spuneți, ce trăznaie ați mai făcut?

— Nu, n-am făcut nici o trăznaie. Dar dacă nu vă păziți pliscul, o să fac una acum și încă una foarte serioasă și anume cu dumneavoastră, *it's clear?* După care se întoarse mormăind.

Avui mai întâi grijă de securitatea noastră, dispunând să fie aduși caii și orânduii paza. Primul fu Hawley, care trebuia să circule în jurul pădurii, semnalând orice lucru suspect. Comanșii morți au fost duși de o parte. După aceea ne așezarăm să ne sfătuim asupra situației noastre. Cu toate că se lăsase seara, hotărârăm că nu era nimerit să aprindem focul. Chiar dacă pădurice era destul de deasă și lumina focului nu ar fi străbătut până la

marginea pădurii, comanșii care urmau să vină nu trebuiau să găsească nici o urmă a taberei noastre.

Acum esențialul era ce avea să spună Peș-endatseh, adică Cuțitul-cel-lung. Întrebându-l dacă l-a întâlnit pe Winnetou, îmi răspunse:

— Da. Războinicii apașilor au auzit că comanșii ar fi dezgropat securea războiului și imediat au trimis cercetași care să afle împotriva cui au plănuit atacul. Eu eram unul dintre acești cercetași și aveam cu mine încă un războinic. Am înaintat pe malul râului Pecos în sus, unde bănuiam că se află comanșii, dar am dat de ei la Sascuan-cui, pe care noi apașii, o numim Doclis-to, adică Apa Albastră. Cum ei umblau după vânat, ca să facă rost de carne, și străbăteau toată regiunea, nu i-am putut iscodi, cu atât mai puțin am fi putut să tragem cu urechea.

— Totuși, seara nimeni nu vânează.

— Old Shatterhand are dreptate, și noi știam acest lucru. Am lăsat caii în urmă și ne-am furișat pe jos la Apa Albastră, unde am ajuns după ce se lăsase întunericul...

— Ați auzit ceva?

— Nu. În ciuda tuturor eforturilor, nu am avut noroc. Fratele meu alb poate să creadă și să nu-mi facă reproșuri. Și cel mai îndrăzneț și prevăzător cercetaș poate să se întoarcă fără să afle ceva, în ciuda tuturor șiretlicurilor folosite.

— Desigur! Te cunosc și nici nu mă gândesc să te subestimez. Unde l-ați întâlnit pe Winnetou?

— Ne-am furișat până la Apa Albastră două seri la rând. În prima seară nu am avut succes, în a doua ne-am întâlnit cu Winnetou, care sosise înaintea noastră și ne-a poruncit să nu ne mai expunem pericolului și să-l urmăm pe el.

— Ah, asta înseamnă că aflase ceva!

— Da, aflase un lucru de care o să se mire fratele meu alb Old Shatterhand. În marele deşert, pe care feţele-palide îl numesc Llano Estacado, există de fapt o *cleparia siyardestar*, o insulă verde, cu multă apă limpede, înconjurată de cei mai frumoşi arbuşti şi flori. Se află acolo o casă, în care trăiesc trei persoane şi anume: un *declil-inda* — un negru —, o *declil-isoma* — o negresă —, care e mama negrului, şi un vânător alb; acesta este stăpânul locului şi-l cheamă Dil-mejeh — Vulpea-însângerată. Winnetou l-a cunoscut şi a fumat cu el pipa prieteniei.

— Îl cunosc şi eu.

— Uff! exclamă indianul mirat. Old Shatterhand l-a văzut? Probabil că a văzut şi casa şi apa din deşert?

— Da, le-am văzut!

— Înseamnă că vestitul meu frate alb ştie şi drumul ce duce într-acolo?

— Firește. Am fost acolo de mai multe ori. Winnetou nu ţi-a spus nimic?

— Nu. Lui Winnetou, marea căpetenie a apaşilor, nu-i place vorba lungă, nu spune un cuvânt mai mult decât trebuie. Vasăzică şi tu cunoşti locul şi ştii drumul! De aceea trebuia să te aştept şi să-ţi transmit mesajul lui Winnetou!

Se mira. Din cuvintele lui vedeam cât de discret a fost şi de data asta Winnetou. Nu scosese niciodată o vorbă despre oaza din Estacado. Apaşul continuă:

— Din spusele lui Winnetou am înţeles că la Vulpea-însângerată au fost cândva nişte comanşi.

— Întocmai. Au fost acolo împreună cu el şi cu mine. Îi conducea tânăra căpetenie Şiba-bigc — Inimă-de-fier.

— Șiba-bigc? Văd că Old Shatterhand este la curent cu toate, pentru că acum tocmai acest tânăr șef de trib urmează să-i conducă pe comanși la „insulă", în deșert.

— Ai aflat cumva de ce comanșii își îndreaptă trupele de război spre insulă?

— A aflat Winnetou. Vulpea-însângerată a plecat din deșert la vânătoare și s-a întâlnit cu o ceată de comanși. Aceștia l-au atacat, vrând să-l omoare. El s-a apărat și a împușcat pe câțiva dintre ei. Gloanțele i-au nimerit drept în frunte. Unul dintre comanși fusese la el în deșert și l-a recunoscut.

— A scăpat?

— Gloanțele și cuțitele lor nici măcar nu l-au zgâriat.

— Slavă domnului! Acum, ca să se răzbune, vor să-l lovească!

— Da. Winnetou i-a auzit spunând că vor să-l omoare și să-i distrugă casa și copacii, făcând oaza una cu deșertul.

— Dar pe mine m-a înștiințat dincolo, în Sierra Madre, așa că nu aici, la Apa Albastră, a aflat acest lucru, ci l-a știut mai de mult.

— Winnetou l-a aflat în Sierra Madre, de la doi comanși plecați la vânătoare, care nu știau cine este. Întâlnindu-i, Winnetou s-a dat drept unul din tribul *kiowa* și ei l-au crezut.

— Înseamnă că sufletele lor erau absente. Continuă!

— Winnetou a părăsit Sierra Madre, ca să-l prevină pe Vulpea-însângerată. În drum a descoperit și urmele comanșilor și i-a urmărit până la Apa Albastră, ca să afle ce vor. Între timp a dat peste noi. S-a bucurat mult și ne-a poruncit ce să facem. Pe războinicul care era cu mine l-a trimis acasă, pentru a conduce la Nargoletehtsil — Muntele Ploii — un grup de trei sute de apași, bine înarmați și aprovizionați cu carne, unde urmează să-l

aştepte pe Old Shatterhand. Pe mine m-a luat cu el, aici, la Pădurice şi m-a lăsat să-l aştept pe Old Shatterhand, ca să-i spun să se ducă la Nargoleteh-tsil, să ia conducerea războinicilor noştri şi să vină cu ei în Llano Estacado.

— Bun, bun! Asta mi-am închipuit şi eu. Asta-i tot ce trebuia să-mi spui?

— Da, tot.

— Vasăzică, la Muntele Ploii! Cu un cal bun, îţi trebuie până acolo o jumătate de zi. Locul e bine ales, pentru că acolo se pot ascunde chiar mai mult de trei sute de oameni, în aşa fel încât nici un duşman să nu-i poată descoperi. Ce păcat că i-ai omorât pe cei trei comanşi! Dacă ar fi trăit, cu siguranţă că aş fi aflat de la ei multe lucruri folositoare.

— Ce ar vrea să mai ştie Old Shatterhand?

— Cine îi conduce pe comanşi?

— Şiba-bigc. Am mai spus-o.

— Mă îndoiesc, e încă prea tânăr. La Apa Albastră comandă Vupa-Umugi, care în nici un caz nu o să asculte de un războinic tânăr. Apoi, mai e şi Nale-Masiuv, care, de asemenea, e prea mândru pentru a se supune lui Inimă-de-fier.

— Uff! Nale-Masiuv, cel cu câte patru degete la fiecare mână? Vine şi el?

— Da, cu o sută de oameni.

— De unde a aflat Old Shatterhand?

— De la ei, când am fost la Apa Albastră.

— Uff, uff! Şi la Apa Albastră a fost Old Shatterhand şi a reuşit să se furişeze aproape de câinii de comanşi? Ceea ce cu siguranţă că nu i-a reuşit nici unui războinic, în afară de Winnetou şi Old Shatterhand!

— Mai sunt şi alţii care pot face acest lucru. Repet, ar fi foarte bine să ştiu cine e, de fapt, căpetenia co-

manșilor. Din partea lui Vupa-Umugi și Nale-Masiuv nu ne putem aștepta la nimic bun. Șiba-bigc, însă, ar trebui să-mi poarte recunoștință, pentru că noi i-am salvat viața și l-am scos din Llano Estacado. Dar ceilalți doi nu prea o să fie dispuși să i se subordoneze, că-i mai tânăr decât ei; însă Șiba-bigc e fiul renumitului Tevuașohe — Stea-de-foc, care a fost cândva căpetenia supremă a tuturor triburilor de comanși. Datorită gloriei de care se bucura în urma victoriilor obținute, nu-i exclus ca șefia să fi trecut asupra fiului său. Cu siguranță că aș fi aflat acest lucru, dacă acești trei comanși ar mai fi în viață.

Cu toate că aceste cuvinte nu erau adresate direct lui Cuțitul-cel-lung, el răspunse:

— Pentru fapta mea, Old Shatterhand m-a iertat. Nu vrea să-i povestesc ce știu despre acești șase comanși?

— Ba da. Cine a fost văzut mai întâi: tu de ei sau ei de tine?

— Eu i-am văzut primul. În timp ce-l așteptam aici pe Old Shatterhand, m-am gândit că foarte ușor ar fi putut sosi și comanșii. De aceea, am fost prevăzător, mi-am ascuns calul în tufișuri și m-am ferit să las urme. Totuși, trebuia să umblu ba încoace, ba încolo, să-mi adăp calul, ceea ce, de fapt, a făcut să fiu descoperit. Dusesem calul la adăpat și, în timp ce el bea, m-am îndreptat spre marginea Pădurici, ca să văd dacă sunt în siguranță. Atunci i-am văzut pe cei șase câini de comanși venind și abia am avut timp să duc calul din nou la adăpost; dar n-am mai reușit să șterg urmele. Când au ajuns, au văzut urmele și s-au luat după ele, în tufișuri. Fiind prea aproape, nu am mai putut fugi. Pe primul l-am împușcat, în al doilea și al treilea am înfipt cuțitul. Dar ceilalți m-au prins. Am fost rănit, doborât și legat de mâini și de picioare și apoi de copac. Când ați venit, i-am omorât. Old Shatter-

hand nu-i mai poate întreba nimic, dar eu pot să-i spun ce am auzit de la ei.

— Ce?

— Vor să se ducă la „insula" din deșert, și să-l prindă pe Vulpea-însângerată, împreună cu bătrâna negresă și să-i ducă apoi la satul comanșilor. Când vorbeau între ei, am aflat unde este așezat acum satul lor cel mare.

— Este un lucru foarte important. Unde e satul?

— Nu cunosc locul, n-am mai auzit de el până acum. Ei îi ziceau Caam-culano — Valea Iepurilor.

— Te înșeli, cunoști bine locul. Într-adevăr, comanșii așa-i spun, dar voi îi ziceți Catșo-nastla, adică tot Valea Iepurilor.

— Catșo-nastla? Cunosc valea, firește. Se află spre nord, la o zi de mers călare de aici. Acolo vor să-l ducă pe Vulpea-însângerată, împreună cu negresa, ca să-i omoare la stâlpul caznelor. Negrul e deja în mâinile lor.

— Cum? întrebai eu speriat. Care negru?

— Fiul bătrânei negrese, care stă la Vulpea-însângerată în deșert.

— Aoleu! Asta nu e o veste prea bună, chiar dacă e foarte importantă. Ai auzit bine?

— Urechea mea nu s-a înșelat.

— Poate e vorba de alt negru.

— De negrul din deșert e vorba. Câinii de comanși i-au pronunțat și numele; îl cheamă Bob.

— Nu au spus cum au pus mâna pe el?

— Ba da. Era la vânătoare, împreună cu Vulpea-însângerată, când acesta a fost atacat de comanși; Vulpea a omorât câțiva dintre ei și a scăpat, negrul însă le-a căzut în mâini și l-au dus în Valea Iepurilor, unde îl țin prizonier, până îi prind și pe Vulpea și pe negresă, după care toți trei urmează să moară la stâlpul caznelor.

— Probabil că așa ceva n-o să se întâmple! O să am eu grijă. Bob trebuie eliberat. Pornesc imediat într-acolo.

Cu toate că nu prea pot fi scos din fire, de rândul acesta sării furios în picioare. Toți se mirară, și cel mai mult se miră apașul, pentru că indianul îl disprețuiește pe negru mai mult chiar decât un alb, totuși nu îndrăzni să spună ceva. În schimb, Old Wabble nu putu să tacă; pentru el, ca fost cowboy, un negru însemna mai puțin decât un câine.

— Ce aveți, sir? mă întrebă el. Am impresia că acest Bob vă cam neliniștește!

— Nu el, ci faptul că e prizonierul comanșilor și că urmează să fie omorât.

— *Pshaw!* Un om de culoare, un *nigger**!

— *Nigger?* Poate vreți să spuneți un negru, mister Cutter.

— Am spus *nigger*. În toată viața mea nu le-am spus altfel.

— Îmi pare rău. Se pare că pe negri nu-i considerați oameni.

— Desigur, în științele naturii sunt considerați un fel de oameni, deci, științific vorbind, or fi, dar, *my god* — Dumnezeule — ce fel de oameni?

— În orice caz, tot așa de buni ca și alții, de altă culoare, indiferent care.

— *Pshaw!* Un *nigger* e o ființă inferioară, încât nici nu merită să discutați despre ea.

— Asta este părerea dumitale?

— *Yes!*

— În acest caz îmi pare foarte rău de dumneata, pentru că, cu această afirmație, dovedești că ești mult inferior *nigger*-ului!

---

* Nigger — denumire jignitoare dată negrilor de către rasiști.

— *All devils* — pe toți dracii! Vorbiți serios, sir?

— Foarte serios!

— Atunci și mie îmi pare rău de dumneavoastră. Un om de culoare nu-i niciodată un om adevărat, altfel Dumnezeu nu l-ar fi făcut de altă culoare.

— Un negru ar avea același drept să spună: un alb nu este un om adevărat, altfel Dumnezeu nu l-ar fi făcut fără culoare. Eu am călătorit ceva mai mult prin lume decât dumneata și printre popoare de negri, roșii, cafenii sau galbeni și am întâlnit la ele cel puțin tot atâția oameni buni ca și printre albi, cel puțin am spus, cel puțin! M-ai înțeles, mister Cutter?

— Mi-e indiferent ce ați întâlnit. Eu însă nu cunosc nici un singur *nigger* lângă care aș dori să mă așez.

— Pentru că l-ați tratat din prima clipă pe negru în așa fel încât nici el nu ar putea să vă poarte gânduri amicale. Iar în ce-l privește pe Bob, este un individ atât de cumsecade, încât dacă amândoi ați fi la ananghie, probabil că mai degrabă i-aș sări lui în ajutor, decât dumitale.

— *Thunder-storm* — mii de trăsnete —, ce flatare? Știți să fiți grozav de politicos, mister Shatterhand, *it's clear!*

— Am vrut să fiu sincer, nu politicos. Nu sunt politicos cu oamenii care își disprețuiesc semenii. Când o să te îngroape, trupul dumitale cu pielea albă o să fie un cadavru la fel de împuțit ca și cel al unui negru. Cred că cu asta ești de-acord, și acum te rog să-mi enumeri ce calități mai ai! Toți oamenii sunt copiii și făpturile lui Dumnezeu. Dacă îți închipui cumva că pe dumneata te-a făcut dintr-un aluat mai prețios și că te bucuri de o favoare deosebită, atunci te înșeli și eu nu te pot înțelege. M-am bucurat că te-am cunoscut; această bucurie trebuie oare să ia sfârșit?

Între timp se făcuse întuneric și nu-i puteam vedea fața, dar se pare că cuvintele mele nimeriseră în plin. Își lăsă capul în jos și mârâi:

— *Zounds* — ei drăcie! Păcat, mare păcat că v-ați făcut *westman!* Ați fi putut fi un și mai bun predicator sau popă. *It's clear!*

— *Westman* sunt numai ocazional. Înainte de toate sunt om, iar când un alt om se află la strâmtoare, și eu îl pot ajuta, nu-l întreb de ce culoare îi e pielea, verde sau albastră. Pe acest Bob n-am să-l las comanșilor!

— Din partea mea, n-aveți decât. Eu nu vă împiedic, ba v-aș și ajuta, dar acum nu avem timp de el.

— Ba tocmai acum trebuie să facem ceva.

— Cum? Ce? Chiar acum? Acum, când trebuie să mergem la Nargoleteh-tsil, pentru a-i întâlni acolo pe apași?

— Pentru asta mai e timp.

— Mai e timp? Sir, nu vă înțeleg!

— Fă socoteala, mister Cutter! Crezi că apașii au putut să ajungă deja acolo?

— Dumneavoastră știți mai bine, iar eu mă gândesc mai puțin la ei decât la comanși, cărora trebuie să le-o luăm înainte.

— Nu-i nici o grabă. În trei zile, — socotite de ieri seară —, adică poimâine seară, Nale-Masiuv va veni, cu cei o sută de oameni ai săi, la Apa Albastră. Crezi că o să pornească imediat mai departe?

— Nu, pentru că oamenii și caii trebuie mai întâi să se odihnească.

— Au nevoie de cel puțin o zi de odihnă; deci, făcând socoteala, avem trei zile de acum înainte, din care eu am nevoie numai de două zile ca să-l eliberez pe Bob.

Bătrânul voi să răspundă din nou, dar Old Surehand i-o luă înainte, spunând:

— Mister Shatterhand, am auzit de o întâmplare de-a dumneavoastră, care m-a captivat. Aţi avut dincolo, în Parcul Naţional, o poveste cu triburile siouxi. Eraţi împreună cu un grup de oameni curajoşi, era şi un negru între ei, pe care-l chema Bob, dacă-mi aduc bine aminte. E vorba de acelaşi Bob?

— Da.

— Ah, atunci aveţi perfectă dreptate! Nu avem voie să-l lăsăm în încurcătură, trebuie să-l salvăm!

— Vreţi să veniţi şi dumneavoastră?

— Neapărat! Când pornim?

— Mâine în zori.

— Nu-i prea târziu?

— Nu. E adevărat că de aici până la Caam-culano e o distanţă de mai bine de o zi de mers călare, dar cunosc ţinutul şi avem cai excelenţi. Chiar fără să-i forţăm prea tare şi tot ajungem până seara.

— Da, cel mai bine e să ajungem pe înserat. Atunci mai ai timp să cercetezi locul şi să aştepţi prilejul. Apoi, după ce se întunecă, poţi să dai lovitura. Mă bucur dinainte la gândul că o să le jucăm o festă. Câţi oameni credeţi că sunt acolo?

— Nu ştiu. Probabil că acolo sunt numai corturile lui Vupa-Umugi, şi presupun că, în prezent, în sat nu sunt prea mulţi războinici tineri şi viguroşi.

— Asta înseamnă că o să ne luptăm cu nişte babe. Ptiu!

— Hm! Chiar aşa de uşor n-o să meargă. La orice aşezare rămâne şi un număr de războinici pentru paza taberei, iar de astă dată şi a prizonierului. Cu ăştia o să avem de-a face

— Mă îndoiesc că toţi caii noştri or să reziste la drum!

— Toţi? La câţi cai vă referiţi?

— La toţi câţi sunt!

— Adică la doi, şi anume la murgul meu şi la roibul dumneavoastră.

— După câte înţeleg, vă gândiţi să plecăm numai noi doi?

— Întocmai. Avem de făcut un drum lung dus şi întors, la care numai caii noştri rezistă. Mister Parker şi mister Hawley în nici un caz nu intră la socoteală. Caii lor sunt de pe acum atât de obosiţi, încât s-ar prăbuşi pe drum.

Parker, recunoscând probabil că am dreptate, nu zise nimic. În schimb, lui Ios, care se simţea foarte ataşat de mine, îi venea greu să se despartă.

— Nu-i deloc cu putinţă să vin şi eu? întrebă el. Ştiţi, sir, mă simt tare bine alături de dumneavoastră!

— Ştiu, dar nu se poate, mister Hawley. Ceea ce vreţi dumneavoastră, calul nu poate să facă.

— O să mi-l împrumute Old Wabble pe al lui.

— Ce-ţi veni? exclamă bătrânul. Eu însumi am să merg cu el.

— Ba, dumneata, chiar că ai să rămâi cu ceilalţi!

— De ce? Calul meu nu este bun, sau credeţi că n-o să reziste?

— Probabil că ar rezista, dar se va împotrivi şi nu se va urni din loc, ştiind că e vorba de un *nigger*.

— Ah! La asta vă referiţi? Ei, atunci probabil că depinde de mine şi nu de cal!

— Sau de mine, mister Cutter. N-aş vrea să te superi din cauza unui negru.

— *Pshaw*, nu-i nici o supărare, vin cu plăcere!

— Adineauri cuvintele dumitale sunau parcă altfel!

— Da, adineauri! Vreți să fiu sincer cu dumneavoastră, mister Shatterhand?

— Ei?

— Chestia aia cu cadavrul împuțit nu ați spus-o deloc delicat și cu gust, dar am înțeles și eu ceva și cred că ați cam avut dreptate. Vreau să-mi îndrept greșeala, ajutând la eliberarea lui Bob, și de aceea vă rog să mă luați cu dumneavoastră! De-acord, sir?

— Hm! După cele spuse acum, n-aș avea nimic împotrivă, și totuși nu se poate.

— De ce?

— Pentru că nu se poate avea încredere în dumneata. Ai dovedit-o chiar astăzi. Gândește-te la faptul că vrem să eliberăm un prizonier, din mijlocul unui sat indian. Lovitura trebuie dată fulgerător, așa că nu vom avea timp să așteptăm un prilej nimerit. Va fi vorba de viață și de moarte, și trebuie să recunoști că nu te putem lua cu noi.

— Nu mi-e teamă de moarte!

— Știu, dar mi-e teamă că, dacă te luăm cu noi, ne primejduim viața. Pentru că sunt două lucruri diferite: una este să nu-ți fie frică de moarte, și alta este să alergi în brațele ei din imprudență. În dumneata nu se poate avea încredere.

— Pentru că nu am rămas de pază la cai, sir? E pentru ultima oară că se mai întâmplă așa ceva! Credeți-mă! Dați-mi mâna și luați-mă cu dumneavoastră.

Ce puteam să fac? Insista atât de mult! Să-l fi refuzat ca pe un *greenhorn*, pe el, un *westman* cu experiență, un bătrân de nouăzeci de ani? Nu eram în stare, așa că-i dădui mâna și-i spusei:

— Ei, bine, vino! Dar sper ca tinerească dumitale îngâmfare să nu-ți întunece rațiunea.

— *Well!* Așa-mi place! Și sunt sigur că o să fiți mulțumiți de mine. Dar cu ceilalți ce are să se întâmple? Au să rămână aici?

— Nu, vor pleca la Nargoleteh-tsil, unde urmează să ne întâlnim cu apașii. Cuțitul-cel-lung cunoaște drumul?

Indianul, căruia i se adresase întrebarea, răspunse:

— Îl cunosc bine. Când trebuie să pornim?

— Mâine dimineață, imediat după ce noi am plecat.

— Comanșii morți îi lăsăm aici?

— Nu. Trebuie să dispară fără urmă. Nu trebuie să fie nici măcar înmormântați aici. În drumul lor spre deșert, comanșii or să treacă pe-aici și ar putea descoperi mormintele.

— Poate războinicul apaș să-i facă lui Old Shatterhand o propunere? Legăm cadavrele pe caii lor și-i luăm cu noi, la Nargoleteh-tsil, unde îi înmormântăm.

— Da, e cel mai bun lucru pe care-l puteți face. Luați-i cu voi!

— Cui aparțin caii, armele și lucrurile lor?

— Ție. Noi nu vrem nimic, doar dacă mister Parker și mister Hawley ar vrea să-și schimbe caii, pot alege pe care le place.

— Așa să fie. Eu însă iau și scalpurile comanșilor. Și ei l-ar fi luat pe al meu. *Howgh!*

Cu asta cazul era încheiat. Am mâncat, apoi ne-am culcat. Parker, Hawley și indianul se oferiră să asigure paza pentru toată noaptea, deoarece noi ceilalți aveam de făcut a doua zi un drum extrem de istovitor. Firește că am fost de acord.

4. OAZA

Iepurele din Vestul Sălbatic, şi mai ales cel texan, este ceva mai mare decât iepurele de pe la noi şi are şi urechi mult mai mari. Pe vremea aceea erau o mulţime de iepuri, pentru că existau încă destui bizoni şi alt vânat, aşa încât un *westman* nu irosea un glonte pe un iepure, decât numai dacă nu dădea de altceva. Nicăieri nu găseai atâţia iepuri ca la unul din pârâiaşele ce se varsă în Buffalo Spring, care, de fapt, era unul din izvoarele acestuia. Râuleţul ţâşneşte de la capătul unei vâlcele stâncoase, având forma unei tăvi şi care este des populată cu amintitele rozătoare. Iată de ce vânătorii albi îi spuneau „tigaia cu iepuri". Aproape tot anul, fundul văii era acoperit cu iarbă grasă, de un verde intens, iar pereţii care se ridicau în pante erau plini de tufişuri, din mijlocul cărora se înălţa, ici-colo, coroana unui copac. Aceasta era Valea Iepurilor — Caam-culano, în care comanşii lui Vupa-Umugi îşi instalaseră corturile.

A doua zi, cam cu două ore înainte de lăsarea serii, ajunserăm în apropierea acestei văi. În jurul nostru nu exista prea multă verdeaţă, chiar dacă locul nu era complet sterp, dar, întrucât puteam să ne aşteptăm să dăm de oameni, trebuia să căutăm o acoperire. Aşa ceva se putea găsi numai lângă râuleţ, unde creşteau tufişuri. Ajunserăm la apă într-un loc care era la cel mult un sfert de oră de mers de la ieşirea din vâlcea. Firesc, era o îndrăzneală din partea noastră să ne apropiem pe

lumină, dar nu aveam de ales, întrucât timpul ne era foarte drămuit. Încă înainte de căderea nopții trebuia să aflăm cam ce se petrece în vale.

Am avut noroc și am găsit lângă apă un loc, unde tufișurile ne ofereau o ascunzătoare cum nici nu se putea mai bună. Descălecarăm și lăsarăm caii, destul de obosiți, să se adape și apoi să pască. Aduserăm provizii de carne uscată, care ne erau de ajuns pentru mai multe zile. Deoarece numai eu mai fusesem pe aici, cerui lui Old Surehand și bătrânului Wabble ca nu cumva să părăsească ascunzătoarea și să mă aștepte până mă întorc din recunoaștere.

Îmi rememorai locurile, așa cum le cunoscusem mai de mult, după care îmi făcui planul. În locul unde izvora apa din vale, terenul se înălța în ambele părți într-o pantă tot mai pronunțată și tufișurile urcau până sus. Acest lucru îmi convenea. Tufișurile înconjurau marginea de sus a vâlcelei, de jur împrejur, ca o coroană, și-mi ofereau suficiente locuri de a mă ascunde la nevoie. Desigur, exista și o greutate care nu trebuia neglijată: nu aveam voie să las urme după mine, cel puțin să nu poată fi identificate ca fiind ale cizmelor mele și nu ale unor mocasini de indian. În rest, toată regiunea era lipsită de copaci sau de tufișuri, încât orice obiect mai mărișor putea fi zărit de departe.

Înaintând cu băgare de seamă, priveam mereu în jur. Spre bucuria mea, nu se zărea nici țipenie de om, nici bărbați, nici femei, nici măcar copii. Era trecut de timpul în care, de obicei, toți locuitorii rămași în tabără se adună în vale, pentru odihna de seară și de noapte, lucru respectat cu sfințenie când lipsesc războinicii. Ajungând la intrarea văii, o luai la dreapta și urcai panta. Era oare intrarea păzită? Privii în jos, dar nu văzui pe nimeni. Valea putea fi străbătută cu piciorul cam într-o

jumătate de oră, iar tabăra probabil că se afla instalată la jumătatea văii. În orice caz, partea din fund era destinată cailor. Mersei mai departe. Se părea că alesesem ora cea mai potrivită, pentru că nu era nimeni, nici sus, și nici nu se vedea vreo urmă care să arate că cineva ar fi trecut de curând pe acolo.

În curând zării primele corturi și, înaintând încă puțin, văzui toată tabăra, alcătuită din corturi de vară, făcute din pânză. Nu avui timp să le număr, dar erau cu mult peste o sută. Între corturi și în fața lor se aflau băieți, fete și femei. Nu văzui decât puțini bărbați și, după cât se pare, erau bătrâni. Oare Vupa-Umugi avea numai pe cei o sută cincizeci și patru de războinici, și să nu fi rămas nici unul aici? Nu-mi venea să cred, căci ar fi fost o mare imprudență. Era posibil să fi lăsat locul fără nici o apărare? Și într-adevăr, cum mă așteptam, văzui în spatele taberei un număr de cai.

Căutai un loc de unde să pot vedea mai bine. Trebuia să descopăr vreun indiciu care să-mi arate cortul unde se află Bob. Probabil că era păzit. Și într-adevăr așa era. La intrarea ultimului cort, văzui doi războinici. Era cortul căutat. Nu departe de el era alt cort, mai mare decât celălalt. În fața lui, înfipte în pământ, erau două prăjini de care atârnau diferite obiecte ciudate. Erau cumva niște pungi cu „medicamente"? Era cortul șefului de trib? Probabil. Fiecare războinic are un singur „medicament", și dacă îl pierde, își pierde onoarea, până ia „medicamentul" unui dușman răpus de el. La moarte, este înmormântat, „cu medicamentele tămăduitoare". Există triburi în care urmașii păstrează „medicamentele" ca pe o amintire sacră și scumpă a strămoșilor; cel ce le pierde, nu mai are nici o considerație în ochii celorlalți. Îmi veni o idee. Dacă acestea erau „medicamentele" lui Vupa-Umugi, trebuia neapărat să pun mâna pe ele. În

lupta dintre apaşi şi comanşi, ele puteau să-mi fie de un extraordinar folos.

Mergând puţin mai departe, dădui, deodată, peste o urmă, după aparenţă a unei femei, care urcase aici panta. Trebuia să mă întorc, să nu mă vadă, şi tocmai când voiam s-o iau înapoi, tufişul se mişcă şi mă pomenii cu femeia în faţă. În astfel de situaţii, trebuie să procedezi în aşa fel, încât orice ochi care te-a zărit să devină inofensiv. De abia ridicai mâna ca s-o apuc, că o şi lăsai din nou să cadă. Nu numai din pricină că era femeie, ci şi din cauza expresiei care i se ivi pe faţă când mă văzu.

Era cam de patruzeci de ani, dar necazurile îi brăzdaseră adânc faţa. Avea o statură deosebit de înaltă şi lată în spate, şi era îmbrăcată într-o rochie ce aducea a cămaşă. Părul, ce începea să-i albească, neacoperit, îi atârna în şuviţe îmbâcsite şi nepieptănate. Faţa îi era tare bronzată şi totuşi, în altă parte, nu aş fi luat-o drept piele roşie. Avea trăsături de caucaziană şi avui impresia că am mai văzut astfel de trăsături, şi încă de curând. Faţa-i zbârcită era groaznic de scofâlcită, şi ce ochi, ochii aceia! Ce fel de expresie aveau? O privire încremenită şi totuşi aprinsă, sălbatică şi totuşi fără speranţă, cum nu mai văzusem decât în casa de nebuni. Da, asta era: femeia era nebună. La început mă cercetă cu o privire furioasă, apoi ochii îi deveniră blânzi, un zâmbet apăru pe buzele ei decolorate; îşi îndoi degetele ca de schelet, făcându-mi semn, apoi o auzii cum îmi spune încet, dar grăbit:

— Hei, vino încoace! Trebuie să te întreb ceva!

Făcui cei trei paşi care ne despărţeau. Mă apucă de braţ şi, înfigându-şi degetele în mâneca mea, mă întrebă:

— Eşti o faţă-palidă?

— Da, răspunsei eu la fel de încet. Dar tu cine eşti?

— Eu sunt Tibo-vete-elen, spuse ea în şoaptă.

Vete înseamnă femeie. Nu știam însă ce înseamnă *Tibo* și nici *elen*. Aceste două cuvinte nu le întâlnisem la nici unul din dialectele pe care le cunoșteam.

— Ai soț? o întrebai eu.

— Da. Îl cheamă Tibo-taca.

Din nou acest *Tibo*.

— El unde este? o iscodii în continuare.

Se apropie și mai mult de mine și-mi șopti la ureche:

— Fiind vraciul tribului, a trebuit să plece și el în deșert, după Vulpea-însângerată.

Da, era nebună, altfel n-ar fi spus așa ceva unui străin, și încă unui alb. Apoi mă apucă de ambele brațe și, cu o expresie de maximă încordare, mă întrebă:

— L-ai cunoscut pe Vava Derric al meu?

Vava înseamnă frate. Dar *Derric?* Se referea cumva la numele englezesc Derric — adică Dietrich? Dar pe fratele acestei indiene nu putea să-l cheme Derric — adică Dietrich. Probabil că și acest cuvânt îmi era necunoscut.

— Nu, răspunsei.

— Ești o față-palidă și nu l-ai cunoscut? Adu-ți aminte! Trebuie să-l fi cunoscut. Am să-ți arăt ceva. Adu-ți aminte!

Rupse o creangă din tufiș, o făcu cerc, legând-o la capete și și-o puse pe cap, în timp ce-mi șoptea, zâmbind fericită:

— Uite, *myrtle-wreath*-ul meu, *myrtle-wreath*-ul meu. Îți place? Așa-i că-ți place?

Foarte curios! Această femeie comanșă folosea cuvântul englezesc *myrthe-wreath*, adică „cununiță de mireasă"! Nici o indiană nu cunoștea acest cuvânt! O apucai de braț și o întrebai:

— Spune-mi, ești o față-palidă?

Chicoti într-un mod cu totul aparte și-mi răspunse:

— Crezi că sunt o față-palidă, pentru că sunt frumoasă și port un *myrtle-wreath?* Nu te uita în ochii mei, că o să te usuce dorul, așa cum mă usucă pe mine! L-ai cunoscut pe Vava Derric al meu? Vrei să-ți arăt cortul în care locuiesc?

— Arată-mi-l!

— Hai, vino mai la margine! Dar nu cumva să te lași văzut, că te-ar costa viața! Războinicii noștri ucid orice față-palidă. Eu însă mă bucur că te-am văzut și nu o să spun nimănui nimic, că știu că o să faci ce o să te rog.

— Și ce anume ai vrea să fac?

Scoase crenguța de pe cap, mi-o dădu și-mi spuse:

— Dacă-l întâlnești pe Vava Derric al meu, dă-i acest *myrtle-wreath!* Vrei?

— Da! Da' unde este Vava Derric al tău?

— Da... în... în... nu mai știu. Am uitat. Tu însă o să-l găsești. Nu-i așa?

— Da, îi răspunsei ca să-i fac bucurie. Și ce să-i mai spun?

— Spune-i că... eu... eu... nu trebuie să-i spui nimic. Când o să vadă *Myrtle-wreath*-ul, o să știe el la ce mă refer. Și acum, uită-te acolo jos! În rândul al doilea, vezi cortul cu însemnele vraciului?

— Da, văd.

— Acolo locuiesc eu, împreună cu Tibo-taca și mă cheamă Tibo-vete-elen. O să ții minte? Să nu uiți!

— N-o să uit. Cine stă în cortul cel mare, cu cele două prăjini înfipte în fața lui?

— Vupa-Umugi, căpetenia noastră.

— Acum el e plecat: cine stă în el?

— Nevasta lui și cu fiică-sa.

— Altcineva nu mai e? Nici noaptea?

— Nici noaptea nu vine nimeni la ele.

— Dar în cortul acela ultim, unde stau culcați cei doi războinici, cine locuiește?

— Acolo stă negrul, care va fi ucis după ce o să-l prindă și pe Vulpea-însângerată.

— E bine păzit?

— Foarte bine. Mereu stau de pază doi războinici, răspunse ea cu un aer de importanță.

— Aveți aici mulți războinici?

— Numai pe ăia doi, pe care-i vezi. Mulți au plecat cu căpetenia în deșert, iar ceilalți s-au dus la vânătoare, să facă rost de carne. Se întorc mâine, sau peste două zile. N-ai să pierzi *myrtle-wreath*-ul meu, ai să-l păstrezi bine?

— Fii fără grijă, am să-l țin foarte bine.

— Și o să-l dai lui Vava Derric al meu?

— Imediat ce am să-l găsesc.

— Ai să-l găsești... zise ea cu o privire pierdută, ca și când voia să-și amintească ceva, apoi îmi luă mâna și continuă: Acum trebuie să plec. Pleacă și tu. Dar să nu spui nimănui că m-ai întâlnit! Nici de la mine n-are să afle nimeni.

— Chiar ai să taci?

— Jur. Dar tu?

— Nu am voie să spun nimănui?

— Nimănui, nimănui, numai lui Vava Derric al meu. El trebuie să afle. Promite-mi și dă-mi mâna că ai să te ții de cuvânt.

— Iat-o!

Îi întinsei mâna, pe care o strânse tare, apoi începu să coboare, dar după câțiva pași se întoarse încă o dată spre mine, puse degetul pe buze, în semn de tăcere, și repetă:

— Nimănui! Și nu cumva să pierzi *myrtle-wreath*-ul meu!

După aceea dispăru în tufișuri. Rămăsei încă o clipă pe loc, după care pornii încet înapoi. Ce întâlnire! Mă cuprinsese un simțământ straniu. Cine este această femeie? E chiar indiană? E posibil să fie albă? Ca să pot da răspuns acestor întrebări, ar fi trebuit s-o mai văd și să o mai aud vorbind nu numai o singură dată. E nebună, și totuși m-a impresionat adânc. E o enigmă, o enigmă de nepătruns și deosebit de tragică, de nepătruns pentru că nu am avut timp s-o descifrez. Vava Derric există în orice caz și nu numai în închipuirea ei, ci și în realitate, dar unde? Și cine o fi? Un indian? Probabil, expresia de Vava e o dovadă. Dar ce sens are *myrtle-wreath*-ul? O fi înnebunit cumva din această cauză? Sau poate că a purtat o coroniță de mireasă în clipa când a înnebunit? Ce gânduri groaznice. În acest caz, e o albă și nu o indiană. Poate că am totuși posibilitatea de a găsi un răspuns la toate acestea. În timpul luptei, probabil că o să am ocazia să mă întâlnesc cu acest vraci și atunci o să-mi dea el socoteală!

Hotărând acest lucru în sinea mea, mă întorsei la ascunzătoarea noastră, unde ajunsei cu bine, tocmai când se înserа. Lipsisem cam mult.

— În sfârșit, în sfârșit, mă întâmpină Old Wabble, în timp ce Old Surehand nu spuse nimic. Cât pe-aci să-mi fie teamă că ați pățit ceva.

— Nu există nici un motiv de îngrijorare, răspunsei eu.

— Nu? Totul e în ordine? L-ați găsit pe *nigger*?

— Te referi cumva la negru? Da!

— E sub pază strașnică?

— Acum, în tabără există numai doi războinici care îl păzesc zi și noapte. Ceilalți au plecat la vânătoare. De aceea, presupun că sarcina noastră o să fie relativ ușoară, paznicii fiind obosiți.

— Cum o să procedăm?

— Stați să mă gândesc!

De fapt, nu că aș fi avut nevoie de timp ca să mă gândesc, căci planul îl aveam gata făcut, dar nu aveam chef de vorbă. Mă obseda gândul la întâlnirea cu indiana... Și chiar în clipa aceea privirea îmi căzu pe fața lui Old Surehand. Trăsăturile lui frumoase, bărbătești, grave, fiind învăluite în lumina stranie a înserării, exprimau o mâhnire înduioșătoare. Oare mă înșelam? Era tocmai asemănarea pe care o sesizasem când am văzut femeia, fără să-mi dau seama de unde venea. Aceeași față, frunte, gură, numai că ceva mai pline și mai tinere, cu trăsături bărbătești, deosebite de cele femeiești, și fără acea expresie cutremurătoare, dar privind cu aceeași tristețe. O clipă rămăsei surprins, apoi îmi zisei în sinea mea că trebuie să mă înșel. Prea eram sub influența întâlnirii de pe înălțimile de la Caam-culano și vedeam lucruri care nici nu existau. Căutai să gonesc această amăgire.

Se întunecă și în curând nu mai putui să deslușesc fața lui Old Surehand. Ce bine ar fi fost să nu fi crezut că mă înșel și să-i fi vorbit despre indiană! Ar fi fost salvată cu mult mai devreme din întunericul nebuniei sale!

O bună bucată de vreme nimeni nu scoase o vorbă, până când Old Wabble își pierdu răbdarea și întrebă:

— Ei, sir, vă mai trebuie mult timp ca să gândiți? Poate că-mi permiteți să vă ajut?

Atunci Old Surehand consideră necesar să-și întrerupă tăcerea, pentru a-l pune la punct:

— Old Surehand nu are nevoie de ajutorul dumitale, bătrâne Wabble, se descurcă el și fără dumneata.

— Dar când? Nu avem timp de pierdut și seara trece.

— Aveţi răbdare, îl rugai eu. Înainte ca pieile-roşii să doarmă, nu putem face nimic. Ştim în care cort se află Bob. Ne furişăm până acolo, doborâm paznicii...

— Îi omorâm? mă întrerupse el.

— Nu. E de ajuns să-i ameţim.

— Aşa ceva eu nu pot face. Aceasta e o treabă pentru dumneavoastră. Şi pe urmă?

— Pe urmă îl scoatem pe Bob.

— Bine. Altceva nimic?

— Ba da! După aceea mergem la cortul căpeteniei tribului şi-i luăm „medicamentele" care sunt atârnate acolo de nişte pari.

— „Medicamentele"? exclamă mirat Old Wabble.

— Da, „medicamentele" strămoşilor săi.

— *Thunder-storm*, mii de trăsnete! Când o să afle, o să înnebunească. În acest caz, îşi pierde onoarea; de fapt pierde totul, chiar şi rangul!

— Nu!

— Nu? Am impresia că cunosc obiceiurile şi datinile pieilor-roşii. Cine pierde „medicamentele" astea, e moraliceşte mort.

— Întocmai, dar el nu o să le piardă, adică nu pentru multă vreme.

— Vreţi să i le daţi înapoi? Sir, aşa ceva nu are nici un sens! Dacă vreţi să i le înapoiaţi, mai bine lăsaţi-le acolo unde sunt!

— Nu, pentru că am o anumită socoteală cu ele. Vreau să evit vărsarea de sânge.

— Cu ajutorul „medicamentelor"? Explicaţi-mi şi mie ca să pot înţelege şi eu.

— Ce are să se întâmple când căpetenia tribului va afla că „medicamentele" lui sunt la mine?

— O să se sperie strașnic, *it's clear!*

— Şi o să facă tot posibilul ca să pună iarăşi mâna pe ele, nu?

— Este de la sine înţeles. Şi nu o să se dea înapoi de la nici un sacrificiu, oricât de mare ar fi el, dacă e posibil.

— Sacrificiul pe care o să i-l cer nu e prea mare: să încheie pace cu apaşii, fără să lupte, şi să-l lase în pace pe Bloody Fox.

— Mister Shatterhand, ideea e grozavă. Căpetenia o să accepte. Da, din păcate aşa o să facă!

— De ce „din păcate"?

— Pentru că se duce dracului plăcerea mea, marea şi frumoasa mea plăcere. Tare m-am bucurat dinainte că o să le dăm o lecţie straşnică pieilor-roşii. Ştiu că dumneavoastră sunteţi de altă părere, dar eu o să vă spun mereu că niciodată nu sunt exterminaţi destui *indsmeni*. Aceşti oameni trebuie să dispară de pe faţa pământului.

— Din nou vorbeşte cowboy-ul din dumneata, şi într-un fel care ar putea să mă supere.

— N-aveţi decât să vă supăraţi. Dacă aţi fi fost cowboy ca mine, aţi şti că orice indian este din naştere un hoţ de cai. Câte necazuri mi-au făcut aceşti ticăloşi!

— Nu prea se vede să-ţi fi dăunat. Ai rămas sănătos şi ai ajuns la o vârstă destul de înaintată.

— Da, trebuie să recunosc că supărarea mi-a priit destul de bine. Şi totuşi, îi urăsc şi m-am bucurat că o să pot lichida cât mai mulţi dintre ei. Dar, ca să fiu drept, trebuie să recunosc că ideea dumneavoastră este minunată. Dacă reuşeşte, repet, îmi pierd toată plăcerea. Am totuşi o mică speranţă, că celelalte căpetenii nu o să accepte.

— Desigur, e posibil să se împotrivească careva, mai ales Nale-Masiuv.

— S-ar putea. Eu însă m-am gândit mai degrabă la Șiba-bigc; căpetenia cea tânără.

— De ce?

— Tocmai pentru că e tânăr și rivalitatea e mai mare. Taică-său a fost căpetenia cea mare a comanșilor, iar el ar vrea să fie la fel. Vupa-Umugi trebuie deci înlăturat, și pierderea „medicamentelor" constituie cel mai bun prilej pentru aceasta.

— Le-ai ticluit foarte bine, dar te cam înșeli. Ți-am mai spus că Șiba-bigc mi-e îndatorat. Sunt sigur că o să-mi îndeplinească dorința, dacă o să vorbesc cu el serios. Pe el o să-l cuceresc cu ajutorul argumentelor morale.

— Morale? Mister Shatterhand, credeți cu adevărat că un indian ține seama de morală? Vă înșelați cât se poate de mult!

— *Pshaw!* I-am salvat viața și am fumat cu el nu numai pipa păcii, ci și calumetul prieteniei. Știți ce înseamnă asta, mister Cutter?

— Calumetul prieteniei? E mult în orice caz. Afumăraia asta a păcii nu valorează doi bani, tocmai pentru că e doar fum. Dar când doi inși au fumat împreună pentru prietenie, niciodată n-au voie să se înfrunte cu armele, *it's clear?*

— Înțelegeți acum? Șiba-bigc, dacă nu vrea să accepte propunerea mea, sunt destul de priceput ca să fac în așa fel încât această încălcare a cuvântului să devină publică și să se vorbească de ea la fiecare foc de tabără și în fiecare cort indian. Urmarea ți-o poți închipui.

— Hm, da. Nici un alb și nici o piele-roșie nu o să mai fumeze cu el calumetul.

— Precis. De aceea, va renunța să se bată cu noi, chiar dacă o va face numai din înțelepciune și nu din

prietenie şi loialitate. Sunt convins de asta. Dumneata nu, mister Cutter?

— *Well*, admit. Se pare că nu mai pot avea nici o speranţă. Şi totuşi nu, sir. Îmi rămâne una şi anume că nu o să reuşim să punem mâna pe „medicamente".

— Din nou trebuie să te dezamăgesc, mister Cutter, o să le iau. Cunosc bine situaţia. Există un singur caz, în care, într-adevăr, aş fi obligat să renunţ la „medicamente", stimabilul meu mister Cutter.

— De ce accentuaţi atât de mult numele meu?

— Pentru că e vorba de dumneata. Dacă îţi faci din nou de cap ca şi ieri, atunci aş putea da greş, altfel nu.

— Fiţi liniştit. O să mă comport exact cum o să-mi cereţi. Nici nu mă gândesc să mai fiu beştelit în faţa tuturor camarazilor mei ca ieri, *it's clear*.

— Atunci sunt mulţumit şi sigur de reuşită.

— *Well*. Dar ştiţi, sunteţi un *westman* cu un mare dar al prezicerii, foarte dibaci, şi totuşi nu v-aţi gândit la ceva deosebit de important. E vorba de calul pe care o să-l încalece *nigger*-ul, negrul vreau să zic. Doar nu o să meargă pe jos, în timp ce noi vom merge călare?

— Crezi că am uitat de asta? Nu aş merita să fiu numit *westman*, dacă ai fi avut dreptate.

— Vedeţi? Ar fi trebuit să luăm un cal cu noi.

— Nu. Nu avem nici un cal care ar fi rezistat la cursa pe care am făcut-o până aici şi înapoi. O să luăm un cal de aici. L-am şi ales. Este unul priponit lângă cortul şefului de trib, probabil proprietatea lui Vupa-Umugi, un animal foarte frumos şi preţios, pe care nu l-a luat cu el, ca nu cumva să fie rănit sau chiar ucis în timpul bătăliei. Pe ăla îl luăm.

— O să-l poată călări negrul?

— Am să-l încalec eu, iar el va merge pe calul meu.

— *Well!* Mai am o îndoială. Să admitem că-i veți doborî pe paznici, îl eliberăm pe Bob și luăm „medicamentele", toate acestea fără să fi observat cineva ceva. Dar calul o să facă zgomot. Până acum nici un alb nu l-a încălecat și nu o să vă lase nici pe dumneavoastră. Și chiar dacă o să reușiți să-l încălecați, tot n-o să vă dea ascultare.

— Trebuie să mă asculte!

— Oho! Sunteți chiar așa de sigur?

— Da!

— *All devils*, pe toți dracii! Înseamnă că sunteți un călăreț cu care numai unul singur se mai poate compara!

— Cine?

— Ei, cine... cine... hm, să nu mi-o luați în nume de rău, dar este bătrânul Wabble!

— Ah, dumneata în persoană, râsei eu.

— Da, eu în persoană! Știți cum mi se spune?

— Regele cowboy-lor!

— Știți ce înseamnă asta? Că nu există cal care să nu facă exact ce vreau eu! Puteți afirma același lucru în legătură cu dumneavoastră?

— Vorbăria și lăudăroșeniile nu au valoare.

— *Well*, aveți dreptate! Faptele contează. Am auzit și am văzut că sunteți un călăreț bun, totuși se cere...

— M-ai văzut? Încă nu ai văzut nimic, îl întrerupsei eu din vorbă.

— Nimic? După câte știu, în ultimele zile, mi s-a oferit prilejul să vă văd destul!

— Eram pe calul meu. Astăzi o să fie altfel.

— Așa, așa! Sper să nu ajungem cumva sub copitele calului!

— Fiți fără grijă. Când o să încalec, dumneata nici nu o să mai fii de față.

— Nu? Dar unde o să fiu?

— În tabără există numai doi războinici adulți, pe care o să-i amețesc eu. Între timp, însă, ar putea să se trezească și, întrucât cu calul nu s-ar putea termina fără gălăgie, toată tabăra se va trezi ca la un semnal de alarmă. Și atunci băieții mai tineri vor încăleca să ne urmărească și, cu toate că nu ne temem de astfel de urmăritori, totuși glonțul cel mai tâmpit poate nimeri pe omul cel mai deștept. De aceea consider că e mai nimerit ca, imediat după ce ne vom fi terminat treaba, să nu mai rămânem pe loc, ci să plecăm. Procedăm, deci, în felul următor: îndată ce l-am eliberat pe Bob și am luat „medicamentele", vă veți grăbi să ieșiți din vâlcea. Dumneata, mister Cutter, îl conduci pe Bob, iar mister Surehand o să ia „medicamentele". Când ajungeți la cai, încălecați și plecați.

— Bob o să încalece pe calul dumneavoastră?

— Da!

— O să-l lase calul în șa? Știu că dacă nu vreți dumneavoastră, murgul nu duce pe nimeni.

— Bob și murgul meu se cunosc de mult.

— Bun. Dar dumneavoastră?

— O să aștept până presupun că sunteți în siguranță. Atunci încalec și eu și vin după voi.

Aici Old Surehand interveni cu glasul lui liniștit și hotărî:

— Dacă nu aveți nimic împotrivă, aș face o propunere. Cât de lungă o fi vâlceaua de la un capăt la altul?

— O jumătate de oră de mers.

— Și de aici până la intrare?

— Aproape un sfert de oră.

— Caii se află, probabil, în fund de tot.

— Da.

— Înseamnă că după ce terminăm, avem de alergat aproape trei sferturi de oră. Nu-i prea mult?

— Hm! Am putea scurta drumul dacă am duce caii până la intrarea în vâlcea.

— Asta voiam și eu să propun.

— Mulțumesc, sir! De-acord. Acum o fi trecut de ora zece. Pieile-roșii se culcă devreme, mai ales când lipsesc bărbații adulți. Putem porni, nu credeți?

— Cred că e timpul, că doar n-o să așteptăm până după miezul nopții.

— Să pornim, deci!

Cu armele în spinare și cu caii de dârlogi, o porniram. Ajunși în vâlcea, mă furișai o bucată de drum singur, să văd dacă puteam risca să lăsăm caii singuri. Nu era nimeni și în fund nu se vedea nici un foc. Pieile-roșii dormeau. Spre norocul nostru, câinii nu erau pe afară. Deci priponirăm caii și ne apucarăm de treabă. Stelele luminau tocmai atât cât aveam nevoie. Merserăm pe marginea stângă a vâlcelei, pe care, în timpul recunoașterii, o îmbrățișasem cu privirea în dreapta mea, așa că o cunoșteam mai bine decât pe cea de dincolo. Ocolirăm corturile la o distanță așa de mare, încât chiar dacă ar fi fost cineva treaz sau s-ar fi aflat pe afară, tot nu ne-ar fi putut vedea. Trecuți de corturi, coborârăm, pentru a ne furișa spre ultimul cort în care se afla Bob. Armele ne îngreunau târâtul. Ar fi fost totuși prea riscant să le fi lăsat la cai, căci foarte ușor puteam să ajungem în situația de a avea nevoie de ele, ca să ne apărăm.

Old Surehand se târa în fața mea. Îi arătasem cortul, dându-i prilejul să fie primul, ceea ce pentru el părea să constituie o chestiune de onoare. Și, din partea lui, nu trebuia să mă tem că ar fi putut să greșească. Ajuns lângă cort mă așteptă, apoi îmi șopti:

— Îi vedeţi pe cei doi paznici, sir? Dorm acolo la intrare. Să vă ajut şi eu? Dar cred că aveţi un pumn mai exersat ca al meu.

— Lăsaţi-mi-i mie! După ce veţi auzi două lovituri surde, veniţi şi dumneavoastră.

Mă târâi încet la paznici. Nu se mişcau; într-adevăr dormeau. Între ei era un anumit interval, de care mă folosii. Ridicându-mă în picioare, pe unul îl aveam la stânga mea, iar pe celălalt la dreapta. Îl apucai pe primul de gât şi-i dădui o lovitură în tâmplă. Un scurt tremurat îi străbătu trupul şi rămase nemişcat; cu acesta terminasem. La fel păţi şi celălalt. Pe urmă veni Old Surehand şi după el mister Cutter.

— Staţi aici, jos, fiecare cu câte unul, le şoptii. Aveţi grijă ca, până mă întorc, să nu ne facă vreun pocinog.

— Aşa, fără cunoştinţă, întrebă Old Wabble?

— Cine ştie cât poate dura leşinul? Nu ştiu ce fel de căpăţâni au şi s-ar putea să fi lovit prea uşor. Dacă se trezeşte vreunul, îl ameninţaţi cu cuţitul.

Ridicai perdeaua de la intrarea cortului şi intrai. Auzii o respiraţie liniştită a cuiva care dormea.

— Bob, încercai eu să-l trezesc.

Nu mă auzi. Îl apucai de un picior şi începui să-l scutur.

— Bob!

Atunci se mişcă.

— Bob, tu eşti?

— Ce?... Cum?... Cine?... întrebă el somnoros.

— Trezeşte-te şi fii cuminte. Ascultă ce-ţi spun! Eşti singur, Bob?

— Da. Bob este aici, singur de tot. Cine vine la masser Bob, acum? Cine vorbeşte la el?

Acest negru cumsecade obișnuia să se numească singur *masser*, în timp ce pe toți aceia pe care-i considera că sunt mai presus decât el îi numea *massa*.

— Am să-ți spun dacă o să vorbești foarte încet. Am venit să te eliberez.

— Oooo...! Eliberat la Bob! Masser Bob fie liber, iar liber, de tot? Cine pe masser Bob face liber?

— O să te bucuri mult când o să auzi cine sunt, dar nu cumva să strigi tare de bucurie!

— Bob vorbit încet, așa de încet că nimeni nu poate aude.

— Bine, dar mai întâi ghicește!

— Bob nu aude vocea. Este massa Bloody Fox?

— Nu.

— Atunci numai massa Shatterhand poate fi!

— Da, eu sunt.

— Oooo...! Ooooh! oftă el, plin de entuziasm, în timp ce îl auzeam cum scrâșnea din dinți. Îi strângea ca nu cumva să strige de bucurie. În schimb dădea așa de tare din picioarele legate, încât fui nevoit să mă feresc, ca să nu-mi dea o lovitură, ce i-ar fi făcut cinste și unui bou, căci Bob era un băiat atât de voinic încât era bine să te ferești de ghionturile și loviturile lui.

— Stai liniștit! Bucuria o să ți-o manifești când o să scăpăm cu bine de aici. Picioarele-ți sunt legate. Mai ești legat pe undeva?

— În jur de trup, o curea, iar mâinile legate de o parte și de alta a parului care susține cort și adânc priponit în pământ.

— Cum s-au purtat cu tine?

— Cu bătaie mare. Primit multe lovituri.

— Cum ai dus-o cu mâncarea?

— Lui Bob fost mereu foame.

— De-acum o să fie altfel. Stai liniştit. Am să te eliberez. Afară am putea avea nevoie de curele.

— Curele multe aici, agăţate sus pe stâlp.

— Bine, o să le simtă paznicii tăi. Am adus calul meu şi ai să-l călăreşti tu. Sper că o să te înţelegi cu el!

— Murgul Hatatitla? O, Bob şi murgul buni prieteni. Călărit bine pe el, nu despărţit.

— Aşa. Acum să nu mai vorbim şi să ne apucăm repede de treabă. Mai târziu o să-mi povesteşti cum ai căzut prizonier.

După ce-l dezlegai, se sculă, se întinse din toate încheieturile şi gemu de bucurie.

— Unde sunt curelele de care ai vorbit? Dă-mi-le!

După ce le scoase şi mi le dădu, părăsirăm cortul. Bob îşi dădu imediat seama că am nişte însoţitori albi. Râzând de cei doi paznici culcaţi pe jos, zise:

— Aştia câini roşii de indieni, care mereu bătut şi călcat Bob cu picioarele. Massa Shatterhand lovit probabil pe ei cu pumn în cap?

— Da. Acum să-i legăm.

— Oooo . . .! Massa permite ca Bob legat la ei. Trebuie mers curele prin carne până la oase!

Îi legarăm aşa de tare, încât de durere cei doi comanşi se treziră. Rupserăm nişte bucăţi de pânză din cămăşile lor şi le vârârăm în gură drept căluş, ca să nu poată striga. Apoi îi târârăm în cort şi-i legarăm atât de strâns, încât în mod cert era imposibil să scape singuri. Această parte a misiunii se terminase cu bine. Acum urmau „medicamentele". Bob şi Old Wabble trebuiau să aştepte, iar eu şi Old Surehand să ne furişăm spre cortul şefului de trib. Acolo nici ţipenie de om, nici măcar o adiere de vânt, aşa că reuşirăm să scoatem cu uşurinţă parii din pământ. Întorcându-ne la ceilalţi, am

desprins „medicamentele“ de pe pari și le-am legat cu o curea.

— Noi suntem gata, zise Old Wabble. Acum urmează lucrul cel mai greu pentru dumneavoastră, mister Shatterhand. Chiar că încep să mă tem pentru dumneavoastră. De aici, până unde este calul, e departe?

— Nu. Se află în spatele cortului căpeteniei, culcat în iarbă, după câte am văzut când am adus parii.

— Vreți să merg și eu acolo?

— Ai vrea să vezi cum se comportă?

— *Yes!*

— Bine, atunci hai! Asta ca să-ți fac plăcere, pentru că nu mai putem păți nimic. Dar nu te apropia de cal, să nu ne facă vreun tărăboi.

Ne furișarăm liniștiți. Mai aveam de făcut vreo douăzeci de pași până la cal, când acesta își săltă capul și începu să fornăie. Făcurăm încă trei pași și se ridică în picioare, smucind lasoul cu care era legat, frământând pământul cu picioarele.

— Hai înapoi, îi spusei eu. Dacă nu ne îndepărtăm, începe să necheze. Animalul acesta are școală bună.

— Dracu' s-o ia de școală, dacă îți rupe gâtul și oasele în caz că ești alb. Tot mai vreți să încercați să încălecați bestia asta și încă pe întuneric? Eu v-aș sfătui...

Dacă n-ar fi fost întrerupt de Old Surehand, mi-ar fi dat un sfat inutil.

— Fără pălăvrăgeală, sir. Trebuie să plecăm. Ia-l pe Bob de mână și plecați. Eu duc „medicamentele“. Haide, haide!

— Din partea mea, faceți ce vreți. Eu am plecat și-l iau și pe negru cu mine. Sunt curios să știu cum o să se sfârșească. Eu mă spăl pe mâini, fără să am vreun amestec, căci tot nu le-aș putea spăla aici, *it's clear!*

Dispăru în întunericul nopții și putui să trec la partea cea mai importantă a misiunii mele. Pentru că prinderea calului era o treabă cu mult mai grea decât eliberarea negrului sau sustragerea „medicamentelor" șefului de trib. Firește, nici nu-mi trecea prin minte să pun mâna pe cal în felul în care-și închipuise Old Wabble. În împrejurările date, și mai ales noaptea, acest lucru ar fi fost un adevărat pericol mortal pentru mine. Calul acesta mândru avea școală indiană, era poate chiar dresat. Nu suferea apropierea nici unui alb, cu toate că eram convins că, printr-un salt curajos, aș fi reușit să-i sar în spinare; dar m-aș fi putut menține numai după o împotrivire energică și îndelungată, fornăituri, nechezături, azvârlituri, adică cu mare greutate. Dar chiar dacă aș fi putut să-l încalec, nu exista nici un frâu, nici măcar un simplu căpăstru, deoarece calul era priponit de un țăruș, cu ajutorul unui lasou legat pur și simplu de gât. Așa că nu puteam să mă bizui decât pe strânsoarea coapselor. Și atunci precis că mi-ar fi scăpat și numai treptat, treptat l-aș fi putut supune. În acest caz, s-ar fi întâmplat, desigur, ceea ce-mi prezisese Old Wabble: calul s-ar fi năpustit cu mine printre ceilalți cai, în direcția corturilor, ar fi fugit cu mine încolo și încoace, la deal și la vale, fără nici o noimă, dând cu mine de pământ și, cum se obișnuiește a se spune, rupându-mi toate oasele.

Nu, trebuia să procedez altfel. Spre norocul meu, știam cum trebuie să mă port cu un astfel de cal indian, mă învățase Winnetou. Întâi trebuia să-l fac să creadă că sunt indian, pe urmă trebuia să-l leg la ochi.

Când am întâlnit nebuna aceea pe deal, am observat că pe marginea vâlcelei crește o mulțime de mentă sălbatică și imediat mi-a venit ideea să mă folosesc de mireasma acestei plante, pentru a înșela simțul mirosului

calului. Un *westman* destoinic trebuie să se folosească de orice, în unele împrejurări viaţa lui depinde de o mică plantă. De asemenea, văzusem mai înainte, în faţa cortului şefului de trib, câteva pături, pe care, probabil, femeia le întinsese pe iarbă, ca să le cureţe. Erau nişte pături mari şi late, în care, când e frig sau plouă, poţi să-ţi înfăşori tot corpul. Acest lucru îmi era de mare folos, altceva nici nu-mi mai trebuia.

Mă dusei, deci, întâi la vrejurile de mentă, mă culcai pe ele şi mă tăvălii pe toate părţile, iar după aceea îmi frecai mâinile şi faţa cu frunzele care miroseau tare frumos. Acum, după miros, calul nu mai putea şti dacă sunt alb. După aceea, mă furişai până la pături şi rupsei dintr-una o fâşie, cu care să pot lega calul la ochi. Cu restul păturii mă învelii, aşa cum fac indienii, dar înainte de asta îmi scosei pălăria şi mi-o băgai sub haina de vânătoare, pentru că aş fi putut să-i dau de bănuit calului. Apoi mă dusei foarte încet spre cal. Se culcase din nou. Când mă apropiai, îşi întoarse capul spre mine, adulmecă aerul şi rămase culcat. Credea că sunt un indian. Astfel, câştigasem pe jumătate.

— *Tşa-at, tşa-at,* fii cuminte, fii cuminte, îi spusei în dialectul comanşilor, aplecându-mă peste el şi mângâindu-l. Acceptă dezmierdarea mea, iar eu continuai să-l mângâi, până ce, după calculele mele, oamenii mei trebuiau să fii ajuns la caii noştri. Atunci dezlegai lasoul, tăindu-l în mai multe bucăţi, făcui din el un fel de căpăstru, pe care îl pusei calului în cap, fără să întâmpin împotrivire. Două bucăţi mai lungi le legai lângă bot, în stânga şi în dreapta, drept frâu, şi astfel îmi terminai pregătirile. După aceea, putui să încalec pe spatele calului culcat şi să-i zic:

— *Naba, naba,* hai sus, hai sus!

Mă ascultă. Eram călare și, pentru probă, îl plimbai de câteva ori încoace și încolo: se lăsă condus de bunăvoie, fără să mă folosesc de coapse. Am câștigat, deocamdată, pentru că, mai târziu, când o să-și dea seama că sunt un alb, eram sigur că va avea loc o luptă. Pentru a ieși din raza corturilor, mă dusei până la marginea vâlcelei și apoi de-a lungul ei, până ce tabăra rămase în urmă. Atunci îndemnai calul să fugă, până la locul unde lăsasem caii noștri, care plecaseră. Scosei un chiot ascuțit, cu care indienii își îndeamnă caii la galop. Calul mă ascultă și de data asta, și o bucată de drum zburarăm pe lângă pârâu, apoi o luarăm spre dreapta, ieșind afară, în preria deschisă.

Era un cal minunat. După o jumătate de oră de galop nu observai la el nici cel mai mic semn de oboseală, răsufla destul de liniștit. Deodată auzii înaintea mea un chiot prelung. Era unul dintre tovarășii mei, care voia să știe dacă vin; începuseră să se îngrijoreze din cauza mea. Răspunsei cu un strigăt asemănător.

— *All devils* — pe toți dracii, un indian! exclamă Old Wabble, zărindu-mă. Asta îl urmărește pe Old Shatterhand și l-a pierdut. Să-l curățăm!

Văzui cum își smulge arma de pe umăr și-i strigai:

— Nu trage, sir. Aș vrea să mai rămân câtva timp în viață.

— *Zounds* — ei drăcie! Dar e vocea lui Old Shatterhand!

— Firește că este a mea, și alta nu mai am.

— El e, el, chiar el e! Dar, sir, sunt înmărmurit, este extraordinar!

— De ce?

— Păi, veniți așa simplu, călare, lipit de această gloabă, ca și cum ați fi mâncat până acum pe puțin o mie

de saci de ovăz împreună. Sir, doar nu e calul pe care aţi vrut să-l furaţi!

— Ba da, chiar ăla este, ia priveşte!

— Hm, da! Pe ochii mei, aşa este! Trebuie să se fi petrecut vreo minune, altfel nu se putea domoli aşa de repede.

— N-a fost nevoie de nici o domolire. M-a adus aici fără nici o împotrivire.

— Imposibil! Sunt prea cunoscător în materie ca să mă puteţi duce de nas.

— Nu te duc deloc de nas. Dacă ar fi trebuit să-l domolesc, cum s-ar comporta cu totul altfel, ar avea un alt mers şi o altă înfăţişare.

— E prea întuneric ca să-l pot vedea. Nu spumegă, nu ies aburi din el; nici nu năduşeşte măcar? Trebuie să mă conving personal.

Îşi mână calul spre mine şi întinse mâna spre calul meu. Acesta începu să fornăie neliniştit şi se ridică cu picioarele din faţă în sus.

— Lasă-l, domnule, îi zisei. Nu-i poate suferi pe albi.

— Dar dumneavoastră nu sunteţi alb?

— Da, dar el crede că sunt indian.

— Ah, de aceea mascarada cu pătura? Mare şmecherie! Multe mai învaţă omul de la dumneavoastră. Dar mirosul, mirosul! Un indian miroase a... a... în sfârşit, miroase ca un sălbatic! Un alb are o altă transpiraţie. Şi chiar dacă v-aţi mascat cu pătura, calul trebuie să vă simtă după miros că nu sunteţi indian.

— Mi-am schimbat şi mirosul. Există un mijloc încercat, cu care poţi înşela un atare cal.

— Ce fel de mijloc?

— Secretul meu. Dar mirosul acesta o să dispară după câteva ore şi dacă o să-mi scot pătura şi o să-mi pun pălăria, calul o să-şi dea seama de mistificare şi o

să se împotrivească. Atunci lupta, în care până acum mi-aș fi riscat viața, o să aibă loc în plină zi, în preria deschisă.

— *Well*, trebuie să vă cred, dar sunt curios să văd cum o să-l supuneți până la urmă.

— Foarte ușor. Pentru asta am nevoie de spațiu și o să-l am la discreție. Dar acum să terminăm vorba și să plecăm, ca regiunea Caam-culano să rămână cât mai mult în urma noastră. Lasă-mă să trec eu înainte, ca să nu devină calul sperios din cauza dumitale.

Pentru a ajunge în frunte, trecui pe lângă el, și Bob îmi zise:

— De ce massa Shatterhand nu vorbit cu masser Bob? Masser Bob vrea spune mulțumesc.

— Nu-i nevoie, dragă Bob.

— Aș vrea povestit cum indienii roșii luat prizonier pe masser Bob.

— Mai târziu, acum nu avem timp. Lucrul principal este că te înțelegi bine cu murgul meu.

— O... O... murg foarte bun cal, și Bob minunat călăreț. Amândoi cunosc bine unul pe altul și trec ca fulgerul peste prerie!

Da, bunul Bob călărea acum cu mult mai bine ca pe vremuri, când se urcase pentru prima dată în șa. Cu toate că pe atunci se ținea cu disperare, cu ambele mâini, de gâtul și coama calului, mereu alunecând spre crupă, până la urmă căzând pe coadă în jos. De aceea i se dăduse porecla de *sliding Bob*, adică Bob-alunecosul. Mai târziu a mai învățat câte ceva, iar până la urmă a făcut școală bună la Bloody Fox. Acum călărea fără să rămână în urma noastră, ceea ce, desigur, se datora mai mult calului decât călărețului.

Din clipa în care am părăsit Vâlceaua Iepurilor, nu am mai avut de ce ne teme, pentru că, dispunând de

cai atât de buni, nu puteam fi ajunşi din urmă, iar eventualii urmăritori erau nişte tineri, de care nu trebuia să ne sinchisim. Cu toate acestea, am mers câteva ore fără întrerupere, apoi ne oprirăm, pentru că mai aveam de făcut un drum foarte lung. De unde am oprit pentru popas, mai aveam cale de o zi bună de călărie până la Nargoleteh-tsil, unde urma să ne întâlnim cu apaşii.

Priponirăm caii, lăsând lasourile destul de lungi, ca să poată paşte iarbă. Pe al meu a trebuit să-l leg mai într-o parte, pentru că nu voia să stea în apropierea celorlalţi. Îi muşca şi dădea cu picioarele în ei.

Aşezându-ne laolaltă, Bob întrebă:

— Acum avut timp şi acum Bob poate povesti cum luat indienii pe el prizonier?

— Desigur, povesteşte, îi răspunsei, ştiind că tot nu ne-ar fi lăsat în pace. Tare m-am mirat că Bloody Fox te-a părăsit.

— Masser Bob nu mirat.

— Văd că nu m-ai înţeles. Aţi fost la vânătoare?

— Da, la vânătoare.

— Deci, aţi fost împreună.

— Da, împreună, aprobă el dând din cap.

— Tu ai fost prins şi el a scăpat?

— Da.

— Câţi indieni v-au atacat?

— Zece şi încă zece şi încă o dată zece. Poate mai mult. Bob nu putut bine număra.

— Cam treizeci. După câte îl cunosc eu pe Bloody Fox, nu este el omul care să se teamă de treizeci de indieni. Doar tu ai căzut în mâinile lor?

— Massa Fox poate nu ştiut asta.

— Nu? Nu a văzut când te-au prins?

— Nu.

— Bine, dar spui că ați fost împreună!

— Când indienii roșii venit, el nu cu masser Bob și eu nu cu massa Fox eram.

— Aha, atunci e cu totul altceva! V-ați despărțit, deci?

— Da. Noi plecat de acasă, că numai puțin carne avut. Mama Sanna rămas singură acasă și noi ieșit din Llano Estacado pentru vânătoare și adus carne. Mult timp noi nu găsit vânat, până ajuns departe, departe, la Muntele Ploii.

— Așa? Ați fost la Nargoleteh-tsil? Și noi mergem acum acolo.

— Nargoleteh-tsil, așa este.

— Ați fost acolo la vânătoare?

— Da. Și împușcat doi bizoni. Dau carne, mult carne. Noi tăiat carne bucăți și atârnat pe curele, aduse cu noi. Adus cu noi și cai de povară, să ducă carne acasă. Când terminat de atârnat, plecat să căutăm iarăși urme de bizoni, massa Fox la stânga, masser Bob la dreapta.

— N-ați procedat bine. Ori nu ar fi trebuit să vă despărțiți, ori unul din voi, în orice caz tu, ar fi trebuit să rămână cu caii și carnea.

— Poate așa bine. Massa Shatterhand pricepe bine, mai bine decât massa Bloody Fox și cu mult mai bine decât masser Bob. Bob călărit departe, foarte departe și găsit urmă bizon, în sfârșit el întoarce și început ploaia. Atunci venit comanși și fac cerc în jur. Masser Bob apărat, dar ei prins pe el. Ei întreabă pe el, ce face aici și ce vrea, el nu spus nimic. Ei atunci bătut masser Bob, el însă nimic trădat. Atunci ei mers călare pe urmele lui la Muntele Ploii, și trimis înainte cercetași. Cercetași venit înapoi și vorbit încet ce văzut la Muntele Ploii, apoi plecat repede. Trei merge încet după ei, cu

masser Bob. Curând ajuns aproape la Muntele Ploii și masser Bob auzit împușcături. Apoi ajuns și noi. Comanșii în tabără și carnea lui Bloody Fox, el însă nicăieri. Dar pe pământ culcați indieni morți, împușcați de Bloody Fox, iar el plecat.

— Așa s-au petrecut lucrurile! El se întorsese înaintea ta și indienii l-au atacat. El a împușcat câțiva dintre ei și a scăpat.

— Da, el a plecat, plecat bine. Mai mulți mers după el; dar mai târziu întors și pe el nu găsit.

— Și ce au mai făcut indienii pe urmă?

— Legat masser Bob pe cal, încărcat carne pe cai și plecat.

— Unde?

— Călărit aproape două zile, până Bob băgat prins cort. Ei spus lui că vor prinde Bloody Fox și când ei aduc pe el, atunci massa Fox și masser Bob o să moară la stâlp de cazne.

— Hm. Plouase tare?

— Tare de tot. Ploaia udase masser Bob până la piele.

— Atunci totul mi-e clar. În care parte a zilei s-au petrecut lucrurile, Bob?

— Când masser Bob întors, fost aproape seară. Și când ajuns la Muntele Ploii, cu indienii, început să fie chiar foarte întuneric.

— În orice caz, Fox s-a întors, dar n-a vrut să riște să se apropie de locul respectiv. Dacă totuși a facut-o și a văzut că au plecat, tot nu i-a putut urmări, pentru că în întuneric urmele nu se pot vedea. Iar dimineața urmele dispăruseră, căci iarba călcată se ridicase din cauza ploii. El nu avea de unde să știe că indienii te-au luat prizonier. El credea că te-ai rătăcit și te-a căutat. Văzând că nu te găsește, poate că a așteptat toată ziua

să te întorci. Dacă a văzut că nu vii, a presupus că s-ar putea ca şi tu să-i fi văzut pe indieni.

— Da, aşa poate el gândit.

— Ai fi putut să te întorci când l-au atacat şi, fără să fii văzut de indieni, să crezi că el a plecat şi să pleci şi tu.

— Da, acasă la mama Sanna!

— Şi chiar te credea în stare să faci asta. Şi întrucât nu putea să-i urmărească pe indieni, neştiind unde erau, altceva nu-i rămânea de făcut decât să se întoarcă şi el acasă, ca să vadă dacă şi tu ai ajuns.

— Dar când massa Fox vede că Bob nu-i la mama Sanna?

— Probabil că atunci a plecat din nou, să te mai caute o dată. Cine ştie unde şi cât timp a rătăcit fără să te găsească!

— Acum din nou o să vadă la mine, oh, oh, oh! Căci massa Shatterhand duce pe mine înapoi la mama Sanna şi massa Fox?

— Da, acolo te duc. Indienii au pornit să vă atace casa, ca să-l prindă şi să-l omoare pe Bloody Fox.

— Să nu cutează asta! Masser Bob doboară şi împuşcă toţi, toţi, toţi! Nimeni la ei nu rămâne în viaţă, nici unul!

Scrâşni din dinţi de să te bage în sperieţi; şi avea o dantură, încât şi o panteră l-ar fi invidiat. Apoi continuă:

— Da, toţi, toţi moare, că ei bătut masser Bob şi nu dat lui mâncare. Lui tare foame fost şi ei nu făcut decât râs de el.

— Ei, acum avem timp să recuperăm. În cobur avem destulă carne pentru tine. Du-te, ia-ţi şi mănâncă cât vrei.

— Da, masser Bob o să ia. El avut tocmai foame mare când massa Shatterhand venit la el în cort şi eliberat.

— Nu prea am putut constata aşa ceva, căci trebuia să te trezesc, iar tu dormeai tun.

— O, o, o, masser Bob are mare foame şi când doarme. El visat chiar foame.

Îşi aduse o bucată de carne şi o mâncă, îşi mai aduse încă una şi o mâncă şi pe aceasta, luă din nou şi mâncă, mâncă, mâncă până nu mai avu ce lua. Ştiam cât putea să mănânce, dar niciodată nu-l văzusem să înghită o asemenea cantitate.

Între timp, ne povestea amănuntele captivităţii sale din Vâlceaua Iepurilor, fără să aflăm ceva important pentru noi. Îl întrebarăm ce observase, dar nu era nimic demn de reţinut. Bob era un băiat bun şi credincios, curajos şi deştept în felul lui, dar să observe lucruri mai deosebite, aşa cum face un *westman*, era peste puterile lui.

Când se crăpă de ziuă, ne scularăm şi ne pregătirăm să încălecăm.

— Acum sunt curios cum se va comporta calul dumneavoastră, zise Old Wabble. Probabil că s-a terminat cu păcăleala, nu?

— Da. Vrei să iei pătura asta indiană cu dumneata, mister Cutter?

— Da. Daţi-o încoace.

— Nu acum, numai după ce încalec. O să ţi-o arunc.

Mă dusei spre cal să-l mângâi. Era bănuitor şi neliniştit, îşi zbârli coama şi începu să fornăie, smucind lasoul. Mirosul izmei dispăruse şi acum numai pătura îl mai înşela. Trăsei ţăruşul din pământ şi-l vârâi în cobur, sării pe cal, desfăcui lasoul de la gâtul lui, iar funia o făcui inele. Ceilalţi priveau curioşi, dar de mai

departe, ca nu cumva să fie călcaţi în picioare de cal, dacă acesta ar fi rupt-o la fugă fără veste. Corpul îi era străbătut de un tremur nervos; cunoşteam acest tremurat, era semnul prevestitor al apropiatei lupte. Într-o clipă îmi scosei pătura şi i-o aruncai lui Old Wabble; la fel de repede trăsei şi lasoul peste umăr. Apucai cu o mână frâul improvizat, cu cealaltă scosei pălăria de sub haină şi mi-o îndesai bine. Întorcându-şi capul, calul mă văzu o singură clipă, şi îndată începu să necheze tare şi furios şi se ridică în două picioare. Strângând hăţurile, îmi lipii şi mai tare coapsele de cal. Era gata să se răstoarne. Îl împinsei înainte şi trăsei cu atâta putere de unul din dârlogi, încât se învârti imediat în jurul său. Atunci se lăsă pe picioarele din faţă şi începu să arunce cu cele din spate. Degeaba. Se cabră, îndoindu-şi spinarea şi sărind cu toate patru picioarele în aer. Rămase puţin liniştit, ca să mă înşele şi, cu picioarele complet ţepene, sări o dată într-o parte, ca să mă arunce jos pe partea cealaltă, dar tot zadarnic. Îşi făcu toate mendrele pe care le face de obicei un Bucking-horse, eu însă rămăsei neclintit pe el.

— Bravo, bravo, sir! exclamă Old Wabble. Trebuie să vă spun că vă ţineţi pe cal în chip faimos. Cioara vă face necazuri, parcă ar avea pe dracu' în ea.

— O, ce-a făcut până acum nu-i nimic, răspunsei eu. Aşteptaţi că o să fie şi mai şi!

Ca şi când m-ar fi înţeles, calul se aruncă jos şi începu să se tăvălească, zvârlind în acelaşi timp cu copitele în jur. Am sărit cu picioarele pe pământ, lucru esenţial, altfel eşti pierdut, şi, în timp ce el se tăvălea, eu săream ba în dreapta, ba în stânga, în aşa fel încât animalul să rămână mereu între picioarele mele răşchirate. Acest lucru cere un efort deosebit, trebuie să ai ochi buni, să ştii în ce parte vrea calul să se rostogolească în clipa

următoare și să fii atent să nu te atingă cu copitele. Cu și mai multă precizie trebuie să ghicești când vrea să sară în picioare, altfel te aruncă într-o parte iar el o șterge ca vântul.

Așa a și făcut, a sărit în picioare și m-a aruncat pur și simplu în aer, iar eu am apucat din nou hățurile pe care le scăpasem din mâini.

— Bravo, bravo, strigă bătrânul Wabble. *Thunderstorm* — mii de trăsnete, se lighioană! Numai Old Wabble ar putea să vă imite figura asta elegantă.

— O să fie și mai rău, sir! Întâi îl obosesc aici, apoi îl las să o ia la goană. Urcați în șa, ca să puteți să veniți repede după mine.

După ce spusei acestea, calul își repetă figurile descrise, se mai tăvăli o dată, sări din nou în picioare. Până aici luptase inteligența umană contra voinței animale. Acum urmau să se înfrunte două forțe brutale, domeniu în care, de obicei, tot eu ieșeam învingător. Până acum nimeni nu a putut să mă imite în această privință. Deci, am luat calul mai din scurt de hățuri, am alunecat puțin mai în față și am strâns din coapse cu toată puterea. Calul stătea țeapăn. Eram atent ce sunet o să scoată; o să-l scoată ori ba? Da, l-a scos. Era un geamăt lung, dureros, țâșnind dintr-un piept sugrumat, fiind un semn sigur că, dacă nu obosesc, victoria va fi de partea mea. Animalul voia să sară din nou în sus, ba pe picioarele din față, ba pe cele din spate, ba pe toate patru, dar nu putea. Apăsam și strângeam cât puteam de tare, respirația îi șuiera. Spumegând de efort, împrăștia în jur pale de spumă albă.

— Splendid, splendid! striga Old Wabble, încântat. Așa ceva încă n-am văzut!

Splendid, pe dracu'. Îi convenea să strige, dar să fi fost el în locul meu! Ce efort! Plămânii îmi erau gata

să plesnească. Curgeau apele de pe mine, dar nu cedam. Calul voia să se trântească din nou și să se tăvălească, dar nu putea. Încă o ultimă și lungă strângere a coapselor, din toate puterile și... mușchii și voința umană învinseră, calul se prăbuși.

— Minunat, urlă bătrânul. Este adevărat, sunteți un mare călăreț, cu mult mai bun decât mine, eu n-aș fi în stare de așa ceva.

Old Surehand nu spunea nimic, numai ochii îi erau plini de lumină.

— Frumos, frumos, o, ce frumos! strigă și Bob. Massa Shatterhand făcut asta des cu cal străin și sălbatic. Masser Bob fost acolo și văzut!

— Încă n-am terminat, răspunsei eu. Fiți atenți, acum o ia din loc.

Stăteam deasupra calului cu picioarele desfăcute și cu hățurile în mână. Calul își reveni, se ridică cu mine cu tot. Câteva clipe stătu nemișcat, apoi o luă la goană, împins parcă de un arc foarte puternic. Preocupat să mențin direcția în care trebuia să mergem, l-am lăsat să alerge. Ceilalți trei mă urmau. După un timp, animalul mai încercă o dată să scape de mine, dar l-am strâns ca și mai înainte, până se prăbuși. Acum știam că nu o să se mai împotrivească și descălecai tocmai când cei trei mă ajunseră din urmă. Își frânară caii, și Old Wabble mă întrebă:

— Ați lăsat dârlogii din mână și i-ați dat drumul calului, sir? Dacă o ia din loc?

— De acum înainte nu mai pleacă. E învins, e al meu, îi răspunsei.

— N-ar trebui să vă încredeți în bestia asta. Ar fi un mare păcat ca, după un efort atât de mare, să vă scape.

— Nu mai pleacă. Ia, privește! Cunosc dresura.

Pusei mâna pe capul calului și-i zisei:

— *Naba, naba,* — hai, sus, hai, sus!

Calul sări în picioare. Mă îndepărtai încet și-l strigai:

— *Eta, eta,* vino, vino!

Veni după mine, la dreapta, la stânga, înainte, îndărăt, iar când mă oprii eu, se opri și el.

— Extraordinar, într-adevăr extraordinar! strigă Old Wabble. Dacă n-aș fi văzut, n-aș fi putut crede.

— Recunoașteți că l-am îmblânzit?

— *Yes, yes and yes,* da, da și iar da!

— Și asta fără să-mi rup gâtul, mâna sau piciorul!

— Să nu mai vorbim despre asta, sir. De unde să știu eu că-l întreceți în călărie chiar și pe bătrânul Wabble?

— Cum „chiar"? Se pare că te crezi cel mai mare călăreț de pe glob! Eu însă afirm că te întrec, și nu spun asta din mândrie sau îngâmfare, pentru că adaug imediat: am cunoscut călăreți care mă întrec chiar și pe mine.

— *All devils* — pe toți dracii! Aș vrea să-l văd și eu pe ăla care vă întrece.

— Am călărit pe cai care costau câte cincizeci de mii de dolari unul și chiar mai mult, dacă mai ales ar fi fost de vânzare. Și acum deduceți singur cam ce fel de călăreț era acela care călărea un asemenea cal. Încercați o dată să încălecați un cal kirghiz bine dresat, un armăsar de luptă sălbatic, sau o iapă persană, crescută la școala de călărie a perșilor. Dumneata ești un călăreț excepțional după concepția de aici; dincolo, pe continent, te-ai face de râs.

— Cal kirghiz, sălbatic, iapă persană cu școală veche...? Să fiu spânzurat dacă știu ce-i asta. Dar dumneavoastră ați călărit astfel de cai?

— Da, şi, în locul meu, Bob al nostru ar zice: ce bine am călărit unul pe altul!

— Oh... oh... oh... interveni negrul cu o mutră ofensată. Masser Bob nu aşa spune, că masser Bob nu a fost de faţă!

— Hm, hm, hm, mormăi bătrânul. Credeam că sunt un om destoinic şi constat că nu-i deloc aşa.

— Te rog, n-am vrut să spun asta, mister Cutter. Dumneata eşti un călăreţ destul de destoinic, dar în felul cowboy-lor. Trebuie să recunoşti că un indian călăreşte altfel, nu?

— *Yes.*

— Am reuşit să îmblânzesc calul pentru că cunosc şcoala indiană. Dar gândeşte-te că mai există multe alte popoare de călăreţi: arabi, beduini, tuaregi, persani, turkmeni, kirghizi, mongoli şi aşa mai departe, şi fiecare dintre aceste popoare are un alt fel de a călări. Dacă cineva cunoaşte perfect o şcoală de călărie, poate el să se considere cel mai bun călăreţ şi totodată să strige mirat despre altul: ăsta mă întrece şi pe mine?

— Nu, sir. Văd că iar faceţi cu mine pe predicatorul, căci tot ce aţi spus, trebuie să recunosc, este foarte adevărat. Dar, de fapt, vreţi să spuneţi: nu te mai umfla în pene, bătrâne Wabble!

— O să spun, pentru că aş vrea să te văd mai maleabil şi nu pentru că aş crede că sunt mai deştept sau ştiu mai multe decât dumneata. Asta din cauza acelei „vă las baltă". Ştii, şi acolo în Caam-culano, ai vrut să-mi dai nişte lecţii, într-un moment şi o situaţie în care astfel de lecţii sunt nu numai de prisos, dar pot strica totul.

— Aveţi dreptate, mister Shatterhand, recunoscu el. Am devenit un încăpăţânat bătrân, pentru că niciodată nu mi-am găsit naşul. M-aţi pus la punct, în vorbe şi

mai ales în fapte, şi vreau s-o iau *ad notam*. Faceţi ce vreţi, n-am să mă mai târguiesc. *It's clear!*

— Da, şi ai să vezi, zisei eu, acest cal mă va asculta ca un câine credincios. Acum, însă, să pornim!

— Trecem mai întâi pe la Altşese-tşi, pe unde am trecut ieri dimineaţă? întrebă Old Wabble.

— Nu, nu mai mergem la Pădurice.

— De ce? Dacă vrem să mergem la Muntele Ploii, Pădăricea ne este chiar în drum.

— Gândeşte-te la cercetaşii care au fost ucişi acolo! Ei nu se mai întorc, acest lucru va stârni bănuiala comanşilor, şi sunt convins că Vupa-Umugi va trimite câţiva războinici după ei. Putem lăsa ca aceştia să dea de urmele noastre?

— Da, atunci ne-ar urma la Muntele Ploii şi totul ar fi dat în vileag. Dar şi Parker, Hawley şi Cuţitul-cel-lung au lăsat urme care duc într-acolo.

— Asta a fost ieri, aşa că astăzi nu se mai văd.

— Cum s-ar zice, trebuie să facem ocol. Dar pe unde o luăm? Poate trecem printre Pădurice şi Apa Albastră? Nu, nu merge, urma noastră ar fi descoperită chiar şi mai repede şi mai uşor.

— Trebuie să ocolim prin dreapta.

— Să trecem din nou peste Rio Pecos? În orice caz, e un ocol şi încă ce ocol! Nu o să fie prea mare, sir?

Old Surehand interveni, dând din cap:

— Sunteţi incorigibil, bătrâne Wabble. Adineauri aţi spus că nu o să vă mai târguiţi şi aţi început din nou.

— *Well, well,* nu mai scot o vorbă.

— Eu îl aprob în întregime pe mister Shatterhand. Trebuie să facem acest ocol, indiferent dacă e mare sau mic. Nu vă daţi seama că mister Shatterhand vrea ca în felul acesta să omoare două muşte dintr-o dată?

— Două muşte? Şi care e prima?

— Prima este că urmele noastre n-au să fie descoperite.

— *Well.* Şi a doua?

— Nale-Masiuv.

— Nale-Masiuv? Dar cum poate fi ăsta o muscă?

— Azi e a treia zi!

— Într-adevăr, azi e a treia zi din seara evenimentelor de la Apa Albastră, şi Nale-Masiuv trebuie să sosească cu suta lui de indieni. O să-i iscodim?

— Da, răspunsei eu. E în avantajul nostru să aflăm dacă este aici ori nu. După părerea mea, imediat ce va sosi Nale-Masiuv, indienii au să pornească spre Llano Estacado, şi atunci o să ne putem orienta şi noi. Aşa că trebuie s-o ţinem mai spre dreapta. Hai să plecăm, *meş-şurs* — domnilor!

— *Meş-şurs*, repetă negrul. Massa Shatterhand referit şi la masser Bob cu asta?

— Firește!

— Înseamnă că masser Bob e şi el *meş-şurs?*

— Se înţelege, dragă Bob.

— Oh, oh, Bob şi el *meş-şurs.* Negru Bob la fel de gentleman ca şi un gentleman alb! El este tare bucuros de asta, şi arătat că şi el viteaz şi curaj la fel ca vânător alb. Păcat că el nu are puşcă să omoare indienii roşii!

— O să primeşti şi tu una pe care am să ţi-o aleg eu dintre cele capturate la Pădurice. O să primeşti şi un cuţit şi tot ce-ţi mai lipseşte.

Am început să-mi mângâi calul, care mă privea liniştit, fără nici un semn de repulsie. Îi cercetai copitele, pe care mi le dădu ca un cal ţărănesc, trăit tot timpul în grajd şi foarte familiarizat cu stăpânul său. După ce-l încălecai, rămase locului. Pe scurt, se comporta exact ca un cal despre care se spune că e obişnuit cu „focul".

Mă recunoscuse de stăpân. Old Wabble dădea mirat din cap, dar nu zicea nimic.

Întrucât nu-i mai evita nici pe ceilalţi şi nici pe caii lor, nu mai era nevoie să mă despart de ei. Puteam să călărim împreună. Între timp ba unul, ba altul îşi depănau întâmplări din viaţa lor. Povesti şi Old Surehand unele din aventurile sale. Avea un fel de a vorbi scurt, la obiect, care nu admitea nici măcar gândul că ar aştepta laude din partea noastră. Ceea ce auzeam din gura lui suna mai degrabă a raport decât a povestire. Old Wabble folosi de câteva ori prilejul pentru a pune întrebări pişichere, iar orice povestitor, răspunzând, cu greu ar fi putut să nu dea amănunte despre proveniența şi situaţia sa. Numai că Old Surehand se pricepea de minune să evite răspunsurile, iar eu îmi dădeam seama că nu avea intenţia să lase să-i scape nici măcar o aluzie în legătură cu ceea ce voia Old Wabble să afle. Vorbea numai despre viaţa şi experienţa sa din Vestul Sălbatic. Eu, la rândul meu, m-am ferit să-i pun vreo întrebare din care să fi dedus că vreau să-l iscodesc.

În felul acesta, trecu timpul dinainte de masă şi o bună parte din după-amiază. Când ajunserăm la Rio Pecos, într-un loc cam la o milă distanţă de vărsarea Apei Albastre, începu să se însereze. Trecurăm râul înot, deoarece Apa Albastră o puteam ocoli numai pe malul drept al fluviului.

Ajunşi acolo, dădurăm de o urmă care ducea în apropierea apei, la vale.

— Văleu! exclamă Old Wabble. După cât se vede, Nale-Masiuv a şi sosit cu indienii lui.

Old Surehand aruncă doar o privire pe urmele lăsate şi zise:

— N-a fost el.

— Nu? Cum adică?

— Câți indieni urmau să vină cu el?

— O sută.

— Și este asta urma a o sută de călăreți?

— Nu... trebuie să recunosc că nu. Dacă nu a fost el, hm... tare aș vrea să știu cine a fost! Să fi fost numai avangarda din ceata lui?

— Posibil.

— Înseamnă că ceilalți o să vină după noi și o să ne descopere urmele. Ce-i de făcut ca să nu ne dăm de gol?

— Să hotărască mister Shatterhand ce să facem.

Mă aplecai în șa și privii cu atenție urmele lăsate de copitele cailor și spusei:

— Pe aici au trecut cam douăzeci de călăreți care s-au simțit în deplină siguranță, de aceea nu au mers în șir indian. Urma este de cel puțin patru ore. Cine vine după noi și are ochi buni, poate distinge cu ușurință urma noastră de cea dintâi. Dar se lasă seara și, în întuneric, urmele nu se mai pot distinge. Putem să le călcăm liniștiți pe urme, pentru că vreau să le cunosc mai îndeaproape.

O luarăm pe făgașul urmelor și, în curând, ajunserăm într-un loc unde călăreții poposiseră. Pe partea opusă a râului, locul era înconjurat de tufișuri, în care se vedea o spărtură.

— Da, au fost cam douăzeci de călăreți, spusei eu din nou, altceva nu se vede.

— O avangardă? întrebă Old Wabble.

— Nu cred. Ce motiv ar fi avut Nale-Masiuv să-și împartă ceata și să trimită o avangardă? Numai înaintea unei bătălii sau când te afli într-o regiune nesigură faci acest lucru. La o bătălie nu s-a gândit, iar oamenii care au trecut pe aici s-au simțit în siguranță, dovadă cum au călărit. Așa că nu avem de-a face cu un grup de cercetași. Mă gândesc la un cunoscut al meu, tânăra căpe-

tenie Șiba-bigc. Trebuie să vină și el la Apa Albastră dacă vrea să meargă cu Vupa-Umugi în Llano Estacado. De fapt, el ar trebui să-l călăuzească. Poate că el e cel care a trecut.

— Tot ce se poate, sir. Și acum ce facem? Mergem pe urmele lor?

— N-are nici un rost și ne-ar putea chiar pune în pericol.

— Totuși trebuie să mergem la vale, ca să putem trece din nou pe malul celălalt.

— Da, dar nu prea aproape de mal, unde în orice moment putem să dăm peste indieni. Călărim în semicerc, în așa fel încât să atingem râul numai atunci când s-a întunecat și nu mai putem fi văzuți.

— Pe cât de inteligent, tot pe atât de periculos. Dacă indienii ajung aici înainte de a se înnopta, o să vadă locul unde am părăsit urmele acestea, ceea ce desigur că o să bată la ochi și o să se ia după noi, iar în felul acesta vom fi descoperiți.

— Da, dacă o să procedăm prostește. Trebuie să părăsim urma într-un loc unde să nu se poată observa. Și un asemenea loc se află chiar aici. Ce părere aveți, nu cumva spărtura de aici din tufiș ne oferă cel mai bun prilej pentru aceasta?

— Cu sau fără spărtura aia, tot o să se observe că o urmă o apucă într-o parte.

— Dacă procedăm cum trebuie, n-o să se observe. N-o trecem încet, ci o să sărim peste ea, așa că n-are să se poată vedea că am trecut cu caii, deoarece locul este călcat și iarba e toată acoperită de urme. Desigur, sărind dincolo, caii noștri vor lăsa urme, dar de aici nu pot fi văzute, pentru că spărtura e mică, iar crengile sunt împreunate. Trebuie să sărim cât mai sus cu putință și să fim atenți ca să nu atingem arbuștii și să nu rupem vreo frunză sau vreo rămurea.

— *Well*, o să meargă, mister Shatterhand! Cine sare primul?

— Eu. Veniți câte unul după mine și faceți exact cum fac eu!

Pornii calul, îl îndemnai să sară descriind un arc mare, și aterizai dincolo de tufișuri. Nu rămăsei pe loc, ci lăsai locul liber pentru ceilalți. La fel de bine săriră și ei. După aceea, străbăturăm fâșia îngustă de lângă râu, acoperită de copaci, până ajunserăm pe teren deschis. Înaintarăm mai departe în linie dreaptă, perpendiculară pe râu, până ce nu mai puteam fi văzuți. Pe urmă o luarăm de-a lungul râului și, înaintând destul de mult la vale, ne întoarserăm din nou spre râu. Ajunși pe malul lui, ne aflam cam la o distanță de o jumătate de milă engleză de vadul amintit și trebuia să venim iar înapoi. Se cerea o deosebită atenție pentru că, între timp, se întunecase. Situația nu era deloc plăcută. Tocmai lângă vad, puteam să dăm oricând peste oamenii lui Vupa-Umugi, pe care acesta îi aștepta. Descălecarăm deci și merserăm pe jos, ducând caii de dârlogi și străduindu-ne să facem cât mai puțin zgomot.

Se dovedi curând că această precauție nu fusese deloc de prisos. Încă dinainte de a ajunge la vad, simțirăm miros de fum. În apropiere ardea un foc, de aceea ne oprirăm. Trebuia să aflăm cine a aprins focul. Așa că Old Surehand și cu mine lăsarăm lui Old Wabble și Bob caii și armele și o pornirăm mai departe pe furiș. După fiecare pas, mirosul devenea tot mai tare și, când nu mai avurăm decât o mică bucată de drum până la vad, zărirăm focul, care ardea în apropierea apei. Din cauza tufișului nu puteam vedea cine era lângă foc.

Înaintarăm cu deosebită atenție, până ce ajunserăm lângă tufișurile care erau cam la doisprezece pași de foc. Ședeau acolo doi indieni, față în față, așa că îi ve-

deam numai din profil. Erau comanși. Ce căutau aici, la vad? De ce aprinseseră focul? Iată cele două întrebări pe care mi le puneam și la care nu era greu să le găsesc răspunsul.

Old Surehand era frământat de aceleași gânduri. Mi le comunică, șoptindu-mi:

— Nale-Masiuv încă n-a sosit. Presupunerile dumneavoastră s-au adeverit, sir!

— Da, îl așteaptă, și pentru a-l întâmpina, au pus aici o strajă.

— Dar de ce au avut nevoie de ea?

— Pentru un motiv foarte simplu. Nale-Masiuv aparține unui alt trib decât Vupa-Umugi și regiunile lui de vânătoare sunt foarte departe de aici. Așa că el nu cunoaște vadul, iar când va sosi, ăștia doi urmează să i-l arate.

— Cred că aveți dreptate. Ce bine că am venit aici după ce s-a înserat!

— Da. Probabil că ziua ne-ar fi văzut, deoarece au sosit înaintea noastră. Acum, însă, mirosul fumului ne-a ferit să fim descoperiți.

— Dacă ne-ar fi văzut, ar fi fost rău de noi. Chiar dacă le-ar fi fost imposibil să ne prindă, ar fi știut totuși că ne aflăm aici în apropiere, în timp ce acum cred tocmai dimpotrivă.

— În orice caz, focul este o dovadă că sunt convinși că suntem hăt-departe de aici. Dacă și-ar fi închipuit că suntem prin apropiere, s-ar fi ferit să aprindă focul. Proștii ăștia n-o să se deștepte niciodată!

— N-ar trebui să se plângă că n-au avut ocazia să devină mai deștepți. Le-ați dat o grămadă de lecții din care ar fi putut să învețe câte ceva. Rămânem aici?

— Aș vrea.

— Și eu. Cu toate că stau aici ca niște butuci, e totuși posibil să vorbească între ei.

— În acest caz o să aflăm câte ceva. Cel din dreapta, să știți că e un războinic de seamă.

— Îl cunoașteți?

— Da. Pe când trăgeam cu urechea, acolo, lângă Apa Albastră, am văzut că el stătea lângă șeful de trib și participa la discuții împreună cu bătrânul. Dacă au să vorbească, atunci probabil că vor discuta despre planurile lor de luptă. Ascultați!

Indianul despre care vorbeam rosti un cuvânt,. însă atât de scurt și de încet că nu-l puteam înțelege. Celălalt răspunse, dar tot atât de neînțeles pentru noi. O vreme, schimbară între ei cuvinte în același fel, fără să știm la cine și la ce se refereau. Ne lipirăm urechea de pământ, ca să auzim mai bine.

Abia făptuirăm acest lucru, că Old Surehand îmi făcu semn cu cotul. Știui imediat la ce se referea gestul lui, pentru că și eu auzisem zgomotul asupra căruia voia să-mi atragă atenția. Îl cunoșteam amândoi foarte bine. Era lovitura surdă a unei copite de cal pe pământul moale, care uneori dă de o rădăcină sau de altceva tare.

— Să fie oare caii noștri? întrebă Old Surehand.

— Nu. Zgomotul vine din partea de sus a râului.

— Atunci e vorba de comanși, altcineva ar avea mai multă grijă în a-și mâna caii.

— Da, sunt comanși, dar ei nu știu că aici se mai află și alți indieni.

— N-au văzut focul?

— Nu. După zgomot, se află la cel puțin optzeci de pași de aici, iar în partea aceea tufișurile sunt dese și ascund focul.

— Ar trebui să-l simtă după miros.

— Nu pot, pentru că vântul bate de la deal şi duce fumul la vale, aşa că n-au cum. Îndată ce o să descopere focul, o să se oprească, o să descalece şi o să se furişeze încoace. Atunci o să aflăm neapărat ceva.

Aşteptarăm. Zgomotul surd se mai repetă încă de două ori. Cei doi comanşi de lângă foc nu auziseră nimic, ei nu stăteau ca noi, cu urechea la pământ. O vreme fu linişte. Cei ce veneau deveniseră atenţi şi, desigur, se apropiau încet. Deodată, boschetul de vizavi începu să foşnească şi un puternic „hiiiiih"! izbucni de acolo. Cei doi străjeri săriră în picioare, şi erau gata să o rupă la fugă în direcţia boschetului unde ne aflam noi ascunşi, aşa că ne ridicarăm ca să fugim cât mai repede, când de dincolo se auzi întrebarea:

— Vupa? Vupa?

Drept răspuns, străjile rămaseră pe loc şi una dintre ele răspunse:

— Umugi! Umugi!

Se aşezară din nou. Se liniştiseră, pentru că întrebarea îi convinsese că noii-sosiţi nu sunt duşmani. „Vupa-Umugi" era semnul de recunoaştere convenit mai dinainte. Se vede că pieile-roşii au învăţat şi şi-au însuşit de la albi folosirea parolei.

După câtva timp veniră din sus doi călăreţi. Fuseseră după caii pe care-i lăsaseră în urmă, iar acum veniră şi descălecară lângă foc. Noi ne culcarăm iarăşi la pământ. Noii-sosiţi se aşezară la foc lângă cei doi străjeri şi, un timp, nu scoaseră nici un cuvânt. Aşa e obiceiul la indieni. Abia după vreo cinci minute începu să vorbească cel pe care-l numisem un războinic de seamă şi care conducea discuţia, în timp ce celălalt tăcea.

— Fraţii mei roşii au fost aşteptaţi. Vupa-Umugi este plin de nerăbdare.

— Are voie un războinic să devină nerăbdător?

— El nu are voie s-o arate, dar poate să fie. V-am aşteptat încă de la amiază. Şi acum veniţi voi ca avangardă. Când o să sosească Nale-Masiuv?

— N-o să sosească astăzi, iar noi venim ca soli, nu ca avangardă. Unde este Vupa-Umugi, cu care urmează să vorbim?

— E în tabără, lângă Apa Albastră!

— Du-ne la el.

— Mai putem aştepta. Fraţii mei ştiu că mă bucur de încrederea şefului de trib şi că sunt urechea lui. Dacă nu vor să fie primiţi cu mânie, să-mi spună mie solia pe care o aduc, ca s-o prezint căpeteniei.

Cei doi soli se întrebară din ochi, apoi cel care purta discuţia răspunse:

— Da, ştiu că eşti urechea căpeteniei Vupa-Umugi. De aceea o să afli ceea ce doreşti, cu toate că primisem poruncă să nu vorbesc decât în faţa şefului de trib. Nale-Masiuv nu poate veni azi cu cei o sută de războinici ai săi.

— Uff! De ce?

— Pentru că a fost oprit de feţele-palide, cu care a trebuit să lupte.

— Există feţe-palide prin apropiere?

— În apropiere nu, dar dincolo de Mistake Canion ne-am lovit de soldaţii feţelor-palide, care ne-au atacat. Erau atât de mulţi, încât a trebuit să fugim, şi mulţi dintre războinicii noştri au fost răniţi sau ucişi. Feţele-palide ne-au urmărit şi împrăştiat; când s-a făcut seară, numai cincizeci de războinici de-ai noştri s-au mai întors la şeful de trib.

— Uff, uff, uff! Ce o să spună Vupa-Umugi! Poate amână marşul spre Llano Estacado şi porneşte la Mistake Canion, ca să se răzbune!

— Asta nu! Nale-Masiuv, căpetenia noastră, ne-a poruncit să-i spunem că feţele-palide cu care am luptat nu sunt *westmen*-i, ci soldaţi. Dacă îi învingem şi numai unul dintre ei reuşeşte să se întoarcă la Fortul său, o să trimită o sută şi încă o sută de alţi soldaţi, ca să-i răzbune pe cei căzuţi. Da, morţii noştri trebuie răzbunaţi, dar în aşa fel încât nici un soldat să nu se mai poată întoarce, ci toţi trebuie să moară.

— S-a gândit Nale-Masiuv la vreun plan, cum să facă?

— Da. Trebuie să i-l comunic lui Vupa-Umugi.

— Pot să-l aud?

— Voi toţi o să-l aflaţi. Soldaţii feţelor-palide vor fi ademeniţi în Llano Estacado, şi o să se prăpădească acolo.

— Uff, uff, uff! E un plan care are să găsească aprobarea căpeteniei noastre. Toţi aceşti câini albi trebuie să piară şi nici unul nu are voie să se întoarcă şi să poată povesti ce s-a întâmplat.

— Fratele meu are dreptate. Dacă vrem să ademenim feţele-palide în Llano Estacado ca să piară, şi nu vrem să pierim şi noi, avem nevoie de apa lângă care locuieşte Bloody Fox. De aceea, marşul spre Llano Estacado nu trebuie amânat, ci trebuie pornit repede, ca să ajungem şi să punem stăpânire pe apă înainte de a ademeni soldaţii în pustiu.

— Dar cum vor fi atraşi soldaţii într-acolo?

— Şiba-bigo, tânărul şef de trib, a fost deja aici, pe la fraţii noştri roşii?

— A sosit azi după-amiază cu douăzeci de războinici.

— El cunoaşte drumul spre apa din deşert şi o să primească atâţia războinici de la Vupa-Umugi cât are nevoie ca să pună stăpânire pe apă şi să-l prindă pe Bloody Fox. In timpul acesta, Vupa-Umugi îl aşteaptă

pe Nale-Masiuv, ca să se unească. Nale-Masiuv a trimis acasă doi soli, să mai aducă o sută de războinici. Aştia or să rămână în spatele soldaţilor albi, fără să se arate, până ce feţele-palide vor ajunge în deşert. Acum aşteaptă timp de o zi, ca să-şi aducă războinicii împrăştiaţi, apoi o să-i atace pe soldaţi, dar fără să lupte. Se va retrage până aici, la Apa Albastră, unde, cu micul număr de oameni pe care-i are, o să-i ocolească pe soldaţi, ca să se unească cu cei o sută de războinici ai tribului său, pe care-i aşteaptă. N-o să-i fie greu, deoarece are în faţă soldaţi şi nu *westmen*-i. În schimb feţele-palide care o să-l urmărească pe Vupa-Umugi cu ceata lui sunt greşit informate şi cred că-l au în faţă pe Nale-Masiuv cu oamenii săi. Când vor sosi aici, voi o să fiţi plecaţi. Să faceţi în aşa fel ca urmele voastre să fie uşor văzute, dar când or vrea să vă atace, să vă retrageţi până când albii au să ajungă în deşert. Acolo, voi o să fiţi înaintea lor, iar Nale-Masiuv o să fie în spatele lor, aşa că albii vor fi prinşi la mijloc. Şi atunci, dacă o să vrea să vă atace, nu o să luptaţi, ci o să vă retrageţi tot mai mult în pustiu, pentru că voi o să aveţi apă, ei însă nu. În timp ce ei au să moară de sete, tribul vostru n-o să piardă nici un om. Ce părere are fratele meu, o să accepte Vupa-Umugi acest plan?

— Da, o să-l accepte. Iar dacă va fi împotrivă, am să-l conving eu să-l accepte. Adunarea bătrânilor o să fie cu siguranţă de partea mea.

— Atunci să plecăm imediat la Apa Albastră, ca să pot vorbi cu căpetenia, pentru că trebuie să mă grăbesc să-i duc lui Nale-Masiuv răspunsul.

— Fratele meu să mai aştepte o clipă. Planul e bun şi are să ducă la distrugerea tuturor feţelor-palide. Am o singură nelămurire. Şiba-bigc, care cunoaşte deşertul,

urmează să plece singur înainte, cu o ceată, ca să pună stăpânire pe apă. Dar cum o să găsim noi locul cu apa?

— Se va întoarce să ne arate drumul.

— O să poată? O să aibă timp? Nu o să fie împiedicat de nimic?

— Nale-Masiuv s-a gândit și la asta. Când cei trei șefi de trib s-au sfătuit în legătură cu marșul spre Llano Estacado, Șiba-bigc a spus că pe ultimul deal al deșertului există un loc care se cheamă *Sucs-ma-lestavi* — O-sută-de-copaci. Mulți războinici comanși au fost în locul acela, îl cunosc și au să-l găsească ușor . . .

— *Sucs-ma-lestavi* — O-sută-de-copaci? Locul acela îl știu și eu, am fost de câteva ori acolo.

— Foarte bine. Întrucât locul se află în calea noastră, pe care trebuie s-o urmeze și Șiba-bigc, el o să lase urmele mele necesare ca, în orice caz, să găsim și noi drumul spre apă. Acolo sunt multe pâlcuri de arbuști și copaci tineri. El o să taie o grămadă de pari, pe care o să-i înfigă în nisipul deșertului până la apă.

— Uff! Așa cum fac fețele-palide când trec prin deșert și nu vor să piardă drumul!

— Da. Întocmai. Dacă Șiba-bigc nu ne va putea aștepta la *Sucs-ma-lestavi*, când vom ajunge noi acolo o să găsim parii care au fost puși să ne arate drumul.

— Dar fețele-palide vin după voi și o să găsească și ei parii care o să-i îndrume spre apă.

— Nu! A auzit vreodată fratele meu de tâlharii albi care se cheamă *stakemen*-i? Și știe fratele meu ce fac acești oameni ca să-i ducă pe călători la moarte?

— Scot parii și-i așază altfel.

— Războinicii roșii nu pot oare face la fel ca fețele-palide? Mai întâi mergem la oază, ne aprovizionăm cu apă suficientă, adăpăm caii și apoi ne întoarcem o bucată de drum îndărăt. Pe drum, scoatem parii lui Șiba-

bigc și-i înfigem să indice o altă direcție, unde nu există apă și unde soldații o să piară de sete. Dacă Vupa-Umugi o să accepte planul, comanșilor o să le aparțină pe vecie nu numai apa deșertului, dar o să-l prindem și pe Bloody Fox și o să nimicim toți soldații albi.

— Vupa-Umugi o să facă ceea ce Nale-Masiuv îi propune prin tine. Am zis. *Howgh!*

— Atunci să plecăm la Apa Albastră, ca să avem timp. Nale-Masiuv așteaptă, trebuie să ne întoarcem imediat!

— Focul de aici putem să-l stingem, deoarece, dacă războinicii voștri nu vin, nu trebuie să-i mai așteptăm. O să vă conduc prin vad.

După ce stinseră focul și tăciunii se îndreptară spre râu, cei doi soli mergând călare, iar cei ce stătuseră de strajă pe jos.

Îndată ce plecară indienii, ne ridicarăm și noi și ne privirăm lung, cu toate că în întuneric nu ne puteam vedea fața. Ceea ce auziserăm era de cea mai mare importanță.

— Îmi vine să strig ca indienii „uff, uff, uff"! zise Old Surehand.

— Ei, nu am spus eu că aici o să aflăm câte ceva, sir?

— Am aflat, și nu orice, ci chiar planurile lor de luptă!

— Am fost acolo sus, în tabăra soldaților. Vasăzică ei l-au atacat pe Nale-Masiuv! De fapt, comandantul lor nu prea mi-a plăcut, e un tip cam redus, care ar merita să i se taie puțin din nas. Dar ceea ce au pus la cale indienii, în nici un caz nu-i putem lăsa să înfăptuiască.

— Ați vorbit cu comandantul?

— Da.

— Știa cine sunteți?

— Nu.

— Și nici nu i-ați spus?

— Nici nu mi-a trecut prin minte așa ceva.

— Atunci îi înțeleg obrăznicia, pentru că știu cât de modest păreți atunci când vreți. Dar ce ziceți despre planul făcut de acest Nale-Masiuv?

— Nu-i prea grozav.

— Și eu sunt de aceeași părere. Dar un ofițer de cavalerie nu este un *westman* și cred că e posibil să se lase ademenit în Llano Estacado.

— Sunt convins de asta. Chiar dacă nu-l găsesc prea grozav, nu vreau să spun că planul nu face două parale, nu; dar noi, de exemplu, l-am fi făcut altfel. Și totuși trupa de cavalerie o să cadă în capcană.

— Dacă Vupa-Umugi o să fie de acord cu Nale-Masiuv.

— Cu siguranță că va fi.

— Nu credeți că ar trebui să ne strecurăm până la Apa Albastră, să observăm sau chiar să auzim ce hotărăște?

— Ar fi o idee, dar, din două motive, nu trebuie s-o punem în aplicare.

— Și din care anume?

— În primul rând, sunt sigur că Vupa-Umugi va fi de acord, deci nu trebuie să-i spionăm. În al doilea rând, n-avem timp. Sunt convins că Șiba-bigc pornește mâine de dimineață sau chiar în noaptea asta spre *Sucs-malestavi*. Deoarece trebuie să i-o luăm înainte, nu avem timp de pierdut. Trebuie să trecem mai întâi pe la Nargoleteh-Itsil, să vedem dacă apașii noștri au sosit deja. Dacă au sosit, o să lăsăm caii să se odihnească puțin și apoi o s-o pornim, înainte de a se face ziuă, spre Llano Estacado.

— Cunoașteți locul pe care comanșii l-au numit *Sucsma-lestavi?*

— Îl cunosc chiar foarte bine. Când îl vizitam pe Bloody Fox, la venire și la plecare, făceam întotdeauna popas acolo. În limba apașilor se cheamă *Gutesnontinkhai*, adică același lucru, O-sută-de-copaci.

— După denumire s-ar părea că este o pădure acolo!

— Nu-i propriu-zis o pădure, nu. Numai datorită faptului că se află la marginea deșertului, e numele justificat. Copaci adevărați sunt puțini. Sunt niște boschete de arbuști și câțiva arbori înalți și uscați, care se pretează foarte bine pentru a face pari din ei, ceea ce vrea și Șiba-bigc să facă. Acum să ne întoarcem la tovarășii noștri. Trebuie să trecem râul cât timp vadul este liber și nu e încă supravegheat. Haideți! . . .

— A durat o veșnicie, strigă Old Wabble când ajunserăm la el. Dacă absența dumneavoastră s-ar mai fi prelungit, aș fi venit și eu.

— Ca să ne pui în primejdie, zisei eu. Tocmai de felul ăsta de a fi aș vrea să te dezobișnuiesc. Greșeala asta, de care se pare că nu te poți lepăda, odată și odată te va duce la pieire.

— Old Wabble să piară? Nici nu se gândește la așa ceva.

Da, nu se gândea. În ciuda vârstei sale, era tot cowboy-ul fără griji, ușuratic.

Trecurăm vadul și traversarăm încet fâșia de pădure de pe malul râului, după care puturăm lăsa caii să alerge în voie, stelele luminându-ne suficient calea. Această împrejurare favorabilă mi-a și permis să țin direcția ca pe un fir întins și să ajungem la Muntele Ploii fără nici un ocoliș. Când zărirăm ridicându-se în fața noastră cele două vârfuri ale muntelui nu prea înalt, era aproape miezul nopții.

La poalele muntelui creşteau tufişuri dese. Trecând pe lângă ele, auzirăm strigătul apaşilor:

— *Ti arcu* — cine este acolo?

— Old Shatterhand, le răspunsei.

— *Ovan ustah arhonda* — veniţi încoace!

O luarăm în direcţia de unde eram chemaţi. Un apaş veni spre noi, pentru a ne vedea.

— Da, e Old Shatterhand, marea căpetenie a apaşilor, zise el când se apropie de noi. Am pus războinici de pază în mai multe locuri ale muntelui, pentru a vă aştepta.

— Războinicii apaşi au sosit?

— Da. De trei ori câte o sută.

— Cu provizii?

— Cu carne şi făină pentru mai multe săptămâni.

— Cine e şeful?

— Entşar-co. Focul-cel-mare, favoritul lui Winnetou, după cum ştie şi marele meu frate Old Shatterhand.

— A sosit şi Cuţitul-cel-lung împreună cu cele două feţe-palide?

— Da, au sosit şi au povestit despre isprăvile lui Old Shatterhand. Fraţii mei să mă urmeze.

Ne conduse o porţiune în valea care se întindea între coastele muntelui şi ajunserăm în curând în tabăra apaşilor.

Entşar-co nu era numai favoritul lui Winnetou, ci şi al meu. Ne salutarăm cu multă căldură şi el îmi spuse că atât el, cât şi ceata lui, se pun sub comanda mea. Veniră şi Parker şi Hawley să ne strângă mâinile. În câteva cuvinte le povestirăm cum l-am eliberat pe Bob. Era mare bucuria revederii, pentru că fuseseră îngrijoraţi de soarta noastră.

Nu era nevoie de nici o consfătuire. Ajungea faptul că voiam să mergem la Llano Estacado. I-am explicat lui

Entșar-co situația și, întrucât trebuia să dormim, luă el toate măsurile ca să putem pleca de îndată ce ne vom trezi.

A doua zi de dimineață, la răsăritul soarelui, eram departe de Muntele Ploii. Ceata noastră se mișca destul de repede peste câmpia dinspre dealurile de care am mai pomenit și de unde se întinde Llano Estacado. La capătul răsăritean al dealurilor există acele râuri ce se pierd în nisip și care apoi se strâng în locul unde și-a ridicat Bloody Fox misteriosul adăpost.

Old Surehand se bucura vizibil de întâlnirea cu apașii. Observă că ei sunt pregătiți aproape militărește. Probabil că nici un alt trib de indieni nu se putea mândri cu un sistem de aprovizionare atât de bine pus la punct. Pe drum, povestindu-i cu câte eforturi și cu câtă sârguință reușise Winnetou să facă din mescalerosii săi o trupă de elită, respectul pe care-l avusese și până atunci față de Winnetou crescu și mai mult. Apașii aveau burdufuri pentru apă, confecționate din piele de antilopă, așa că războinicii, la nevoie, nu erau nevoiți să rabde de sete.

După-amiază traversarăm șirul de dealuri și conduserăm trupa într-o vale pe care o cunoșteam și unde făcurăm popas. În vale exista un pârâiaș, desigur un fir de apă foarte subțire, dar suficient ca să putem să ne umplem burdufurile. Valea se afla cam la un sfert de zi de mers călare până la locul numit O sută-de-copaci, unde urmau să vină comanșii. După popas coborârăm în Llano Estacado, prin al cărui nisip moale galben-argintiu o luarăm spre nord-est.

La apusul soarelui ne oprirăm în mijlocul deșertului. Ne înconjura o imensă câmpie de nisip, al cărui orizont era un cerc perfect, ca tras cu compasul, semănând cu un uriaș platou de cozonac presărat cu zahăr și griș,

o comparație cam îndrăzneață, dacă ne gândim că e vorba de pustiul Estacado, uscat și fără nici o vegetație!

Cu toate că nu aveam de ce ne teme, am pus santinele și, după ce caii și-au primit rația de știuleți de porumb, din care aveam o cantitate apreciabilă, ne-am culcat. În noaptea răcoroasă a deșertului somnul ne-a făcut bine, iar dimineața ne-am sculat odihniți și ne-am continuat drumul.

Uneori drumul de azi ne ducea pe lângă fâșii cu cactuși uscați, de care trebuia să ne ferim caii, ca nu cumva să se rănească la picioare. Pe alocuri, aceste pâlcuri de cactuși se unesc și sunt atât de dese, încât omul este obligat să le ocolească destul de mult și să se strecoare cu greu printre ele. Cine nu le cunoaște întinderea și natura se poate zăpăci și chiar rătăci printre ele, iar dacă nu are provizii și apă, poate să piară de-a binelea.

După-masă se lăsă o căldură înăbușitoare. Soarele ardea îngrozitor, iar un vânt fierbinte, ca ieșit din cuptor, răscolea întinderea, umplând aerul de nisip. Aveam o misiune grea, deoarece numai eu singur cunoșteam regiunea și, deci, răspundeam de viața tuturor. Privirile abia reușeau să străbată norii de praf și, cu toate că eram convins că mergeam în direcția dorită, adeseori întâlneam unele lucruri menite să mă inducă în eroare. E adevărat că-l aveam cu mine pe Bob, dar, fără a pune la socoteală capacitatea lui specifică, el umblase întotdeauna în deșert împreună cu Bloody Fox, bizuindu-se pe el, așa că nu mă putea ajuta cu nimic. Îmi dădeam seama că unele pâlcuri de cactuși au dispărut, în timp ce altele răsăriseră în locuri ce nu existau înainte. Mă feream să consult busola. Instinctul de orientare al *westman*-ului e mai sigur decât acul magnetic.

Eram sigur că mă aflu pe locul potrivit, acolo unde între două porțiuni întinse de cactuși trebuia să existe

un drum ce ducea la apă. Dar nu găseam drumul nicăieri. De fapt, din locul acela, cu ajutorul binoclului, ar fi trebuit să zăresc copacii crescuți în jurul micului lac, dar văzduhul era prea încărcat cu nisip ca să pot vedea ceva. M-am adresat din nou lui Bob, și, după multe insistențe, aflai ceea ce ar fi putut să-mi spună de la început.

Bloody Fox, voind să se asigure și mai mult contra dușmanilor, cu multe eforturi și cu ajutorul apei ce-i stătea la dispoziție, plantase cu cactuși drumul pe care îl căutam într-un cerc atât de larg, încât cu ochiul liber, de la marginea acestui cerc, adăpostul lui nu putea fi zărit. Firește, acest lucru nu ar fi fost posibil, dacă nu ar fi existat și înainte, jur-împrejur, fâșii de teren întinse pe distanțe de mile, acoperite cu cactuși. Trebuia numai să umple golurile, și totuși a fost nevoie să muncească împreună cu Bob și Sanna timp de câteva luni de zile. Înainte puteam veni dinspre nord sau vest, acum trecerile acestea erau astupate, în schimb făcuse una nouă la est. Era atât de îngustă și atât de întortocheată, încât cu siguranță că un străin s-ar fi ferit s-o urmeze.

În sfârșit, știui ce trebuie să fac ca să ajung la Bloody Fox. Pe apași nu puteam să-i iau cu mine, pentru că așezarea constituia un secret pentru ei și, probabil, așa o să și rămână. Trebuiră, deci, să facă popas. Lăsai acolo și pe albi, îl luai cu mine numai pe Bob, ca să-i dau prilejul să-și revadă cât mai repede mama și pe Bloody Fox.

Merserăm timp de aproape o jumătate de oră, în galop, în jurul uriașei întinderi de cactuși, până ce ajunserăm în partea estică. Găsirăm deschizătura și, ca să o putem străbate, furăm obligați să mergem încet, ba la dreapta, ba la stânga, după cărarea croită în mijlocul cactușilor. În sfârșit, zării vârfurile verzi ale copacilor,

care, din cauza nisipului, păreau colorate în gri. Curând după aceea văzurăm și casa lui Bloody Fox, așezată la umbră. În fața casei trebăluia o femeie. Văzând-o, Bob își îndemnă calul, strigând:

— Asta e mama Sanna, mama Sanna de la masser Bob! Oh, Oh! Oh! Mamă, mamă! Sanna, Sanna! Bob al tău venit! Bob aici, iar aici!

Bătrâna se întoarse, îl văzu, lăsă brațele să-i cadă neputincioase. Stătea înmărmurită. De bucurie, nu putea să scoată nici un cuvânt. Bob își opri calul lângă ea, sări de pe cal și, chiuind de bucurie, o cuprinse în brațele lui lungi.

Strigătele fuseseră auzite. Ușa casei se deschise și ieși cineva pentru care întoarcerea negrului reprezenta cu siguranță o enigmă, dar nu făcu nici un gest, iar pe fața lui nu se putu vedea nici cea mai mică dovadă de surprindere.

Stătea nemișcat, cu ochii plini de lumină, ațintiți asupra mamei și a fiului ei. Părul său lung, des și negru-albastru, era strâns într-un fel de moț ca o cască, restul atârnându-i pe spate. Podoaba capilară indiană nu era împodobită cu nici un fel de pană de vultur, cu nici un însemn. Dar și așa, oricine îl vedea, își dădea seama că nu era un indian de rând. Era suficient să-l vezi ca să-ți dai seama că ai în față un om de seamă. Ca și mine, era îmbrăcat în haine de piele. În jurul gâtului purta punga cu „medicamente", frumos ornată, pipa păcii sculptată artistic și un lanț triplu din gheare și dinți de urși grizzly, doborâți de el. Trăsăturile feței grave erau de o frumusețe bărbătească, care putea fi caracterizată de tip roman, numai că pomeții erau puțin mai proeminenți. Culoarea pielii era de un brun deschis, cu o ușoară tentă de bronz.

Era Winnetou, căpetenia apașilor, cel mai minunat dintre indieni. Numele lui trăia în fiecare cort, în fiecare adăpost, la fiecare foc de tabără a indienilor. Drept, credincios, înțelept, viteaz până la cutezanță, deschis și fără pic de prefăcătorie, un prieten și un ocrotitor al tuturor celor năpăstuiți, fie că aveau pielea albă sau roșie, dar în același timp dușman neîmpăcat și adversar al tuturor celor nedrepți. Așa era cunoscut de toți aceia care auziseră de el sau chiar îl văzuseră. Ce fericire să fii prietenul acestui om!

Bob continua să strige ceva maică-si. Entuziasmul lui parcă mai creștea în loc să scadă. Între timp mă apropiai încet, iar Winnetou auzi pașii calului meu. Se întoarse și mă văzu. Chiar și acum, fața lui de bronz rămase nemișcată, nici nu tresări măcar. Numai ochii i se măriră și o lumină de dragoste profundă țâșni din ei înspre mine. Descălecai. Ne îmbrățișarăm strâns și ne sărutarăm ca niște frați care nu s-au văzut de mult. Apoi, ținându-mi mâinile într-ale lui, făcu un pas înapoi, mă privi și-mi zise:

— Fratele meu Shatterhand vine ca roua în potirul înmiresmat al florii, ca vulturul care-și apără din tăria cerului cuibul cu pui. Ai găsit acolo, în munții din Sierra Madre, biletul meu?

— Inima mea, răspunsei, a dus dorul fratelui meu Winnetou ca bolnavul după razele soarelui, și el e scump sufletului meu ca pruncul pentru o mamă care l-a născut. Au trecut mai bine de patru luni de când ochii mei l-au văzut ultima oară. Am fost sus în Sierra Madre, la stejarul bătrân, și am găsit rândurile tale. Am venit aici cu trei sute de apași, conduși de viteazul Entșar-co, ca să preiei comanda lor. Bloody Fox nu-i acasă?

— Zilnic se duce de câteva ori și înconjoară câmpul de cactuși ca să vadă dacă nu vii și . . . privește!

Se opri în mijlocul frazei, arătând în direcția din care venisem. Soseau mai mulți călăreți: Old Surehand, Old Wabble, Parker, Hawley și Entșar-co, apașul. În frunte lor venea Bloody Fox, îmbrăcat exact ca un *vaqueros* mexican, în haine din piele de bizon, cu cusături împodobite cu franjuri. În jurul brâului, în loc de centură purta o eșarfă lată roșie, ale cărei capete atârnau în partea stângă. În eșarfă erau vârâte un cuțit *bowie* și două pistoale țintuite cu argint. Pe cap avea un sombrero cu boruri largi. De-a curmezișul genunchilor ținea o armă grea cu două țevi, iar în partea din față a șeii erau fixate, după obiceiul mexican, apărătoare din piele, care-i acopereau picioarele până la gleznă, ferindu-le de loviturile de suliță sau de săgeți.

Avea ceva peste douăzeci de ani. O mustață deasă îi umbrea buzele. Partea inferioară a feței, cu bărbia puternic dezvoltată, arăta o voință dârză, de neînfrânt. Ochii însă priveau lumea vesel și blând — poate numai în momentul de față, când era bucuros — ca un copil care nu îndrăznește să atingă un fluture, de teamă ca nu cumva să-i facă vreun rău. Și totuși, acest tânăr era vestitul și temutul Avenging-ghost — „stafia-răzbunătoare", care cu glonțul lui nimerise în mijlocul frunții atâția bandiți din Estacado!

Sări de pe cal în plin trap și-mi întinse mâna. După ce mă salută cu cuvinte pline de căldură, se adresă lui Winnetou:

— În sfârșit am găsit pe cine căutam. Dar nu numai de războinicii apași e vorba. Bănuiește Winnetou ce oameni vestiți i-a adus prietenul și fratele Old Shatterhand?

Căpetenia apașilor răspunse, făcând semn din cap că nu. De aceea Bloody Fox continuă:

— Iată-l pe Old Surehand, unul dintre cei mai renumiți vânători albi. A plecat din sud ca să facă cunoștință cu căpetenia apașilor, dar între timp l-a întâlnit pe Old Shatterhand.

În sfârșit, acești doi oameni stăteau față în față. Se cercetau din priviri, apoi Winnetou întinse vânătorului mâna.

— Căpetenia apașilor îi spune bun-venit celui ce vine cu Old Shatterhand. Am auzit multe despre tine. Să treacă acum fapta în locul vorbei, așa cum persoana ia locul povestirii.

Old Surehand spuse și el câteva cuvinte. Vedeam că Winnetou îi făcuse o profundă impresie.

— Și aici, continuă Bloody Fox, este Old Wabble, „regele cowboy-lor". I-a ajutat pe Old Shatterhand și pe Old Surehand să-l elibereze pe Bob.

O tresărire ciudată, aș spune veselă, se ivi pe chipul lui Winnetou, când întinse bătrânului mâna, spunându-i:

— Căpetenia apașilor a auzit multe despre Old Wabble. El este șiret ca vulpea, călărește ca dracul și îi place să fumeze țigări.

La început salutului, fața bătrânului strălucea de plăcere, dar abia auzi ultimele cuvinte și trăsăturile i se întunecară imediat, iar el exclamă:

— *Thunder-storm* — mii de trăsnete, e cât se poate de adevărat! Dar de luni de zile nu am mai avut o țigară între buze. De unde să o iei în această blestemată regiune? Dacă o să mai dureze mult situația asta, o să-mi ies din piele și o să-mi răsucesc țigări din ea, *it's clear!*

Bloody Fox îi mai prezentă pe Parker și Hawley, care se bucurară și ei de câteva cuvinte prietenești. În timp ce înconjură locurile în căutarea mea și a apașilor, dăduse peste ei, venind dinspre nord, pe când eu cu Bob

venisem dinspre est. Albii i-au spus imediat cine sunt, iar el i-a invitat să vină repede cu el.

Ce multe lucruri am fi avut să ne povestim, eu, Winnetou şi Bloody Fox! Dar nu aveam răgaz pentru aşa ceva. Deocamdată aveam grija comanşilor. Bob şi Sanna trebuiau să ducă la adăpost caii noştri, iar noi să ne aşezăm şi să ne sfătuim. În faţa casei se aflau două bănci şi o masă de scânduri negeluite, unde ne puturăm aşeza.

Fox intră în casă, să ne aducă merinde şi să ne ospăteze. Şi cu toate că cele aduse meritau toată consideraţia, atenţia celor care încă nu fuseseră aici era atrasă în cu totul altă direcţie.

Priveau mirați în jur. Un adevărat rai, aici, în mijlocul deşertului! Era un bazin natural, aproape rotund, cu un diametru de vreo optzeci de paşi, plin cu apă limpede şi preţioasă, pe suprafaţa căruia soarele împrăştia, cu razele-i fierbinţi, mii de diamante. Deasupra apei zburau libelule diafane, vânând muşte, ţânţari şi alte insecte mici. Pe mal, caii noştri, ca nişte cunoscători, păşteau iarba fragedă şi grasă. Palmieri pitici se oglindeau în apa abia mângâiată de vânt. Peste coroanele lor în formă de evantai, coroanele cedrilor şi sicomorilor formau un acoperiş ocrotitor. În spatele căsuţei era un câmp cultivat cu porumb, unde un stol de papagali pitici se certau în jurul unor boabe de porumb auriu.

Căsuţa în sine nu era mare, dar pentru trebuinţele lui Bloody Fox destul de încăpătoare. Nu se putea vedea din ce material era construită, deoarece atât pereţii, cât şi acoperişul erau învăluite în lujerii plini de frunze şi flori albe cu nervurile roşii ale passiflorei. În mai multe locuri, prin abundenţa frunzelor zdrenţuite, în locurile unde soarele bătea mai mult şi coacerea fructelor era mai avansată, se puteau vedea fructele galbene, dulci, cât oul de găină. În alte locuri, unde florile nu erau încă

trecute, colibrii minusculi zburau din floare în floare. Aceşti liliputani ai lumii păsăreşti, părând nestemate zburătoare, găsiseră drumul peste Llano Estacado până în această minunată insulă.

Sicomorii, cedrii şi chiparoşii de lângă apă erau copaci bătrâni, a căror sămânţă fusese adusă aici de păsări, atunci când încă nici un om nu bănuia existenţa acestei ape în deşert. Mai erau plantaţi şi castani, migdali, portocali, dafini, sădiţi cu ani în urmă de Bloody Fox, precum şi o fâşie de tufişuri care crescuseră repede, şi iarbă veşnic verde, care înconjura toată aşezarea şi apăra oaza de praful adus de vânt. Bloody Fox săpase şanţuri în toate direcţiile, pentru a putea iriga întreaga această floră. Unde se termina irigaţia, locul acestui belşug de plante era luat de fel de fel de cactuşi, lipiţi de pământ şi care formau acel cerc ocrotitor în jurul aşezării, despre care am mai vorbit.

Acest loc frumos, departe de lume, îţi dădea iluzia tropicelor. Te puteai crede în sudul Mexicului, în centrul Boliviei, sau la marginea pădurilor virgine din Brazilia. De aceea uimirea cu care era privit acest mic rai în mijlocul deşertului era cât se poate de firească. Vorbisem despre oază lui Old Surehand, Old Wabble, Parker şi Hawley, dar că ar fi atât de minunată nici unul nu-şi putuse închipui.

Când îşi exprimară în cuvinte încântarea, Bloody Fox se simţi măgulit şi-i invită în interiorul casei, să le-o arate.

Intrând prin uşa înrămată de passiflora, se putea constata că interiorul este format dintr-o singură încăpere. Cei patru pereţi erau făcuţi din stuf, umplut şi legat cu ajutorul mâlului din lac. Tavanul fusese împletit din fire lungi de stuf. În trei dintre pereţi fusese plasată câte o mică fereastră, fiind camuflată din

afară de lujerii florilor. Lângă cel de-al patrulea perete, ceva mai departe de ușa aflată tot pe acest din urmă perete, era o vatră făcută din pământ, deasupra căreia se ridica hornul, făcut tot din stuf și pământ. Sub horn era agățat un cazan de tuci.

Podeaua era acoperită cu piei de animale. Fixate pe stâlpi, se aflau niște curele acoperite cu piei de urși, formând trei paturi de dormit. Sub tavan atârnau bucăți de carne afumată, iar pe pereți tot felul de arme din cele ce se pot întâlni și găsi în Vestul Îndepărtat. Câteva lăzi serveau drept dulapuri și cufere. Exista și o masă cu mai multe scaune, meșterite de însuși Bloody Fox.

Podoaba cea mai de preț era însă blana păroasă a unui bizon alb, împreună cu capul. Era costumul lui Avenging-ghost, pe care Fox îl îmbrăca de câte ori ieșea să pedepsească vreun *stakeman*. Desigur că de aici provenea înfricoșătoarea descriere a „stafiei" din Llano Estacado. De ambele părți ale blănii erau înfipte în perete o mulțime de cuțite înspăimântătoare, luate de el ca amintire de la *stakemen*-ii pe care-i împușca în frunte. Sub patul lui Bloody Fox se găsea o adâncitură acoperită cu piei, unde, în lădițe de tablă, își ținea muniția.

Pe peretele nordic al camerei, unde nu ajungea soarele, atârnau mai multe burdufuri de piele, destinate rezervei de apă. Cu ajutorul lor a salvat Bloody Fox viața multor călători rătăciți în Llano Estacado, care altfel ar fi murit de sete.

Așa arăta „insula din deșert" și casa construită pe „insulă".

Ne așezarăm afară și mâncarăm, repede și cu poftă, ca apoi să începem consfătuirea. Înainte de a începe sfatul, Bloody Fox intră în casă și se întoarse cu o cutie mică de carton, pe care i-o întinse lui Old Wabble, zicându-i:

— Poftim, mister Cutter, e pentru dumneavoastră, pentru că vreau ca oaspeții mei să se simtă cât mai bine la mine.

Old Wabble lua cutia destul de ușoară, o cântări în mână și zise cu un ton plin de îndoială:

— Să mă simt bine? Credeți că acest obiect o să-mi mărească buna dispoziție? Ce este în ea?

— Deschideți-o și uitați-vă singur.

Old Wabble îndepărtă învelișul de hârtie, sălță capacul și scoase un strigăt de bucurie:

— Dumnezeule! Țigări, țigări, sunt țigări! Și chiar cincizeci de bucăți, cincizeci în cap! Și cui aparțin? Nu cumva mie?

— Dumneavoastră, desigur!

— Toate cincizeci! *Thunder-storm!* Sunteți un tânăr cu suflet de aur, un om minunat! Veniți încoace! Veniți la pieptul meu! Trebuie să vă dau un *smack**. Un adevărat *smack!*

Îl trase pe Bloody Fox spre el și-i dădu o sărutare zgomotoasă. Apoi își aprinse o țigară și scoase un fum cu o plăcere care i se întipări pe fiecare rid și riduleț al feței. De fapt, spiritul de camaraderie ar fi trebuit să-l determine să ofere fiecăruia dintre cei prezenți câte o țigară. Dar nu făcu un atare gest, fiind un fumător prea pasionat ca să fie capabil de un asemenea sacrificiu.

Pe fața lui Winnetou trecu un zâmbet, a cărui semnificație o înțelesei doar eu. El nu era stăpânit de pasiuni mărunte și nu putea înțelege cum poate un *westman*, numit chiar „regele cowboy-lor", să se lase cuprins de atâta entuziasm datorită unei simple țigări...

* Sărut zgomotos (engl.).

Vântul fierbinte al deșertului se liniștise, iar soarele mai avea de străbătut cam a opta parte din drumul său zilnic. În aer nu mai pluteau fire de nisip, astfel că puteam vedea clar cum creștea acea minge strălucitoare, pe măsură ce cobora. Oare, mâine, la aceeași oră, cam cum o să arate scena pe care o s-o lumineze? Probabil că aceeași întrebare și-o puneau cei mai mulți dintre ai noștri, care, deocamdată, stăteau liniștiți pe locurile lor. Cu toate că de comanși nu ne temeam, totuși, fiecare știa că cele mai minuțioase calcule omenești pot fi răsturnate de o întâmplare neprevăzută.

Mai întâi, i-am povestit lui Winnetou evenimentele prin care am trecut de la sosirea mea la locul stabilit pentru întâlnirea noastră din Sierra Madre. Întrucât în aceste evenimente erau cuprinse și întâmplările trăite de însoțitorii mei, nu mai era nevoie ca apașul să întrebe de ele pentru a-și forma o imagine completă. Când terminai de povestit, Winnetou rezumă totul în cuvintele:

— Să ne gândim acum numai la acțiunea care privește locul unde ne aflăm, restul putem lămuri mai târziu. Deci Vupa-Umugi are o sută cincizeci de războinici cu el la Apa Albastră?

— Au fost o sută cincizeci și patru, din care trebuie scăzuți cei șase, răpuși de noi la Pădurice.

— Nale-Masiuv vrea să i se alăture cu o sută de oameni?

— Dintre aceştia mulţi au fost scoşi din luptă în ciocnirea cu soldaţii. A trimis însă după alţi o sută.

— Câţi războinici a adus Şiba-bige?

— Douăzeci!

— Deci vom avea contra noastră cam trei sute de duşmani. Tot atâţia sunt şi apaşii noştri de lângă câmpul de cactuşi.

— Numai atât? interveni Old Wabble. Eu sunt de părere că suntem mult mai tari. Am văzut cât de bine sunt înarmaţi şi instruiţi războinicii apaşilor. Două sute dintre ei ar învinge, cu siguranţă, trei sute de comanşi. În plus, mai suntem şi noi, albii. Iar Winnetou, Old Shatterhand şi Old Surehand pot înfrunta ei singuri o mulţime de duşmani. Şi asta, fără să mai vorbim de mine, de Bloody Fox, Parker şi Hawley. N-au decât să vină ţopârlanii aceia! Pe toţi îi culcăm la pământ şi nici unul n-are să-şi mai vadă wigwamul.

Winnetou se uită la el serios şi zise:

— După câte ştiu, bătrânul meu frate este un duşman neînduplecat al pieilor-roşii. El îi consideră drept hoţi, tâlhari şi ucigaşi, şi nu se gândeşte că aceşti oameni pun mâna pe arme numai ca să-şi apere ce-i al lor sau să răzbune crimele săvârşite contra lor. Niciodată Old Wabble n-a avut îndurare de un indian care i-a căzut în mâini. În toată savana este cunoscut ca „ucigător de indieni". Dar când se află alături de Old Shatterhand şi Winnetou, atunci trebuie să-şi schimbe mentalitatea, altfel o să fim nevoiţi să ne despărţim de el. Noi suntem prietenii tuturor oamenilor, albi sau roşii, iar când avem în faţă un duşman, fie el alb sau roşu, îl învingem, pe cât posibil, fără vărsare de sânge. Old Wabble se consideră creştin, pe Winnetou îl consideră păgân, dar cum explică Old Wabble, creştinul, că-i place

să verse sânge, în timp ce păgânul de Winnetou caută să evite acest lucru?

Faptul că apașul, de obicei atât de scump la vorbă, se hotărâse să rostească atâtea cuvinte, era o dovadă că bătrânul îi era mai simpatic decât s-ar fi putut deduce din cele spuse. Pentru moment, Old Wabble își lăsă capul în jos, dar ridicându-l, zise:

— Toți indienii pe care i-am întâlnit până acum au fost niște bandiți!

— Mă îndoiesc, răspunse Winnetou. Chiar dacă ar fi adevărat, cine a făcut din ei bandiți?

— Eu, unul, nu!

— Tu nu? Indienii au devenit bandiți datorită fețelor-palide. Iar Old Wabble nu e și el alb?

— Firește că sunt. Ba cred că sunt de un alb chiar foarte ușor vizibil!

— Winnetou în schimb crede că ar fi fost mai bine ca pieile-roșii, despre care vorbești, să nu te fi văzut niciodată. Ai spus că toți comanșii ar trebui împușcați. Dar eu îți spun că, dacă o să fie posibil, nu o să omorâm pe nici unul dintre ei. Fratele meu Old Shatterhand e de acord?

— Din toată inima, îi răspunsei. Știi doar că sunt de aceeași părere cu tine.

Făcând o mutră încurcată, bătrânul Wabble încercă să se apere:

— Bine, dar vor să-l atace pe Bloody Fox, pe care trebuie să-l ajutăm. Vrem să-l apărăm, și fără împotrivire așa ceva nu se poate, *it's clear!*

— Există împotrivire și împotrivire, mister Cutter, i-am replicat eu. Dar lăsați-l pe Winnetou să vorbească și o să vedeți că nu numai prin bătălii sângeroase putem să-i împiedicăm pe comanși să-și realizeze planurile. Mai există și alte mijloace.

— Da, desigur, e vorba de vestitele dumneavoastră șiretlicuri!

Spunând toate acestea, folosise un ton cu care nu puteam fi de-acord, dar nu era nevoie să-l pun eu la punct, fiindcă Parker interveni în locul meu:

— Bătrâne, n-ar fi mai bine să taci? Nu vezi că eu tac? Când mister Shatterhand și Winnetou discută între ei, nu-i nevoie ca alții, neîntrebați, să-și spună părerea. De zeci de ori ai promis că ai să faci așa cum hotărăște mister Shatterhand și, dacă nu vrei să-ți ții promisiunea, o să facem ceea ce s-a mai spus: plecăm și te lăsăm baltă.

Folosit de mine o singură dată, acest „te lăsăm baltă", devenise pentru ei o expresie obișnuită, scoțându-l din fire, de fiecare dată, pe Old Wabble. Și de rândul acesta el sări ca ars:

— Mai ține-ți pliscul, sir! Te-a întrebat cineva ceva? Dacă eu nu trebuie să mă bag în vorbă, apoi dumneata chiar că trebuie să taci. Eu încă n-am primit de la nimeni cadou un elan împușcat, ca pe urmă să spun că l-am împușcat eu.

— Iar eu n-am făcut pe grozavul, ca apoi să fac niște prostii ca dumneata, la Sascuan-cui, unde . . .

— Liniște! intervenii eu. Avem treburi mai importante decât să ne întepăm cu vorba unul pe altul. Adineauri am fost întrerupt, când am afirmat că avem același număr de războinici ca și comanșii, deci aceleași forțe. Recunosc cu plăcere că Old Wabble a avut dreptate spunând că suntem nu numai egali, dar chiar mai puternici decât ei. Desigur, recunosc acest lucru, nu pentru că am fi niște mari eroi, invincibili, cu care un războinic roșu nici nu cutează să se lupte. Motivul principal constă în aceea că apașii noștri sunt toți la un loc,

în timp ce comanșii vin în mai multe grupuri și o să aibă contra lor și trupa de cavalerie a albilor.

— Ca întotdeauna, fratele meu are dreptate, mă aprobă Winnetou. Întâi va sosi Șiba-bigc cu ceata lui, ca să atace această casă și pe locuitorii ei, iar apoi să înfigă parii în nisipul deșertului. După el vine Vupa-Umugi, ca să mute parii într-o direcție greșită, ca să ducă la moarte cavaleria albilor, lipsindu-i de apă. După acești călăreți albi, urmează căpetenia Nale-Masiuv cu oamenii lui, ca să taie retragerea fețelor-palide, încercuindu-i complet. Deci, sunt trei formații distincte, pe care o să le atacăm pe rând și, poate, o să le învingem fără vărsare de sânge. Old Shatterhand aprobă vorbele mele?

— Fără îndoială că le aprob, zisei eu. Nu cred că Șiba-bigc, care vine primul, să aibă mai mult de cincizeci de războinici cu el. Dacă-i încercuim cu cei trei sute de apași ai noștri, o să-și dea seama că pentru ei cel mai bun lucru este să se predea fără împotrivire.

În ciuda dojanei primite, bătrânul Wabble nu putu să tacă și interveni:

— O să i se dea numai cincizeci de războinici, când noi suntem trei sute?

— Uiți că acești comanși nici nu bănuiesc că noi suntem aici și vin crezând că au de-a face numai cu cei ce locuiesc în oază?

— Hm, da, se poate! Dar nici încercuirea nu se poate realiza chiar așa de ușor.

— În cazul de față, chiar foarte ușor. Trebuie doar să-i împingem spre un pâlc de cactuși, în care să nu poată intra. În acest fel nu trebuie să facem un cerc complet în jurul lor, ci numai un semicerc. În față cactuși de netrecut, în spate trei sute de dușmani; ar trebui să fie nebuni cei cincizeci de războinici ca să-și închipuie că ar putea răzbate teferi.

— Şi dacă totuşi ar crede aşa ceva?

— Atunci am să vorbesc cu Şiba-bigc, tânărul şef de trib. I-am salvat viaţa, a fost aici oaspetele lui Bloody Fox, şi atunci şi-a dat cuvântul că nu o să trădeze oaza. E mai mult decât suficient ca să-l fac să mă asculte.

— Sunt curios să văd dacă nu vă înşelaţi. Vedeţi doar cum şi-a ţinut cuvântul dat. Promite să nu trădeze oaza şi totuşi vă aduce plocon trei sute de războinici pe cap. Sper că nu o să aşteptăm prea mult până vine.

— Mâine seară va fi aici.

— Şi o să-l încercuim noaptea?

— Poate chiar ziua. Cu cât soseşte mai devreme, cu atât mai repede îl încercuim.

— Pentru asta ar trebui să ştim când vine şi, ca să ştim, e necesar să trimitem cercetaşi în calea lui.

— Ar fi o mare greşeală, pentru că le-ar descoperi urmele şi ar deveni bănuitor.

— Hm. Vasăzică fără cercetaşi! Dar cum o să aflăm dacă şi când . . .

— Bătrânul meu frate poate să aibă deplină încredere, pentru că Old Shatterhand ştie ce spune şi ce face, îi tăie vorba Winnetou. Şiba-bigc a fost aici şi a plecat direct la *Gutesnontin-khai,* unde se află în prezent şi pregăteşte parii. O să se întoarcă exact pe acelaşi drum. O să călărim în întâmpinarea lui, paralel cu acest drum, şi o să-l vedem fără ca el să bănuiască. După ce va trece de noi, ne întoarcem după el şi-l împingem spre câmpul de cactuşi, prin care el şi ceata lui să nu poată trece, şi atunci va fi al nostru. Am ghicit? Asta a vrut să spună fratele meu Shatterhand?

— Într-adevăr, ăsta este planul meu, răspunsei prietenului meu atât de perspicace.

Bloody Fox, care până atunci tăcuse, cu toate că lucrurile îl priveau în cel mai înalt grad, interveni pentru prima oară:

— Vestitul meu frate, Winnetou, să-mi permită o întrebare. Șiba-bigc o să se apropie cu multă băgare de seamă, ca să nu fie observat înainte de vreme. Dacă noi ne așezăm deoparte și-l așteptăm, fără ca el să ne vadă, înseamnă că nu trebuie să ne apropiem prea mult de drumul lui. În acest caz, nu e posibil ca el să treacă cu comanșii săi fără ca noi să-l observăm?

— Nu.

— Winnetou, marea căpetenie a apașilor, are de obicei dreptate. Dar în deșert nu există un drum propriuzis, există doar o direcție, de la care te poți abate foarte ușor mai la dreapta sau la stânga. Nu e posibil ca Șiba-bigc să se abată și să dea peste noi?

— Nu. Fratele meu Bloody Fox să-i ceară lui Old Shatterhand ca să-i explice de ce zic nu!

Deoarece, după aceste cuvinte, Bloody Fox ca și ceilalți mă priviră întrebători, le explicai:

— Un alb ar putea să se abată dintr-o anumită direcție, nu însă și un indian. Un indian are un simț al orientării fără greș. E ca o pasăre care zboară mai multe mile drept la cuibul ei, cu toate că în aer, ca și pe nisip, nu există nici un drum trasat. Pe urmă, trebuie să ne gândim că prima ceată a comanșilor care vine are misiunea să bată parii, pentru a însemna drumul către oază. Datorită acestui fapt, o să fie imposibil să trecem cu vederea sosirea lui Șiba-bigc. Trebuie să cadă în mâinile noastre. După aceea, însă, nu o să-l aducem aici, împreună cu oamenii lui, pentru că ei nu trebuie să cunoască drumul către oază, ci o să-i legăm afară, în deșert, și o să-i păzim bine, până se va termina totul.

— Şi ce facem cu parii? S-a spus adineauri că-i scoatem şi-i înfigem într-o direcţie falsă!

— Da, aşa vom face, pentru a induce în eroare pe Vupa-Umugi.

— Încotro îl vom determina să meargă?

— Hm! Undeva unde-l putem încolţi şi prinde uşor. De când nu am mai fost pe aici, s-au schimbat mult terenurile pe care creşteau cactuşi, încât nu pot spune încă nimic în această privinţă.

— Pot să vă fac o propunere? întrebă Bloody Fox. La o distanţă de o zi de mers călare, în direcţia sud, există o adevărată pădure de cactuşi, pe o mare suprafaţă, în care pătrunde o fâşie de nisip, care, înaintând, se îngustează. Mergând încet, îţi trebuie aproape două ore până să ajungi la capătul acestei fâşii.

— Cactuşii sunt bătrâni sau tineri?

— Amestecat, dar sunt deşi, foarte deşi.

— Desigur, e un loc cum nu se poate mai potrivit pentru planul nostru. Fratele meu Winnetou îl consideră la fel de nimerit?

Căpetenia apaşilor dădu afirmativ din cap şi răspunse în felul lui liniştit şi hotărât:

— O să-i împingem pe comanşi în acest crâng de cactuşi.

— Pentru ziua de astăzi şi cea de mâine, am terminat de discutat. Restul o să decidem după împrejurări. Soarele a scăpătat. Să dăm posibilitatea cailor şi oamenilor să se odihnească, pentru ca mâine să fim cât mai odihniţi şi puternici.

Toţi fură de-acord. Dădurăm cailor tot ce ne putea oferi oaza, iar Winnetou se duse la apaşii săi, să le dea dispoziţiile necesare pentru noapte şi să le arate drumul spre oază, ca să-şi adape caii şi să se aprovizioneze şi

ei cu apă. Apoi ne odihnirăm pe culcușurile făcute din foi de porumb, pregătite între timp de mama Sanna.

Cei mai mulți dintre noi însă nu putură adormi imediat. Eu stăteam culcat lângă Winnetou, care îmi povestea cu glas scăzut cele petrecute în răstimpul de când ne despărțiserăm. Totodată, auzeam cum se ceartă în șoaptă Old Wabble cu Parker. Printre ferestrele deschise ale casei pătrundeau glasurile vesele ale negrului și maică-si, care erau extrem de fericiți, pentru că erau iarăși împreună, iar dinspre apă se auzi mult timp tropotul apașilor și al cailor lor.

Dimineața, când mă trezii, Winnetou era deja lângă lac, luând apă dintr-un bostan mare și spălându-se. Sanna, fără să facă zgomot, trebăluia de zor, fiind preocupată să pregătească oaspeților micul dejun, cât mai bun și mai bogat. Ceilalți dormeau încă, dar curând se treziră și ei. După aceea veniră apașii cu caii lor, ca să-i adape pentru o zi întreagă. În depărtare, dincolo de câmpul de cactuși, zărirăm un fum subțire, care ne anunța că apașii și-au aprins și ei focurile, pentru a-și pregăti gustarea de dimineață. După ce mâncarăm, ne duserăm la ei. Terminaseră de mâncat și erau gata de plecare. Bloody Fox rămase cu un detașament de apași pentru a apăra oaza, iar noi ceilalți pornirăm la drum.

Ieri sosiserăm aici venind dinspre sud-vest, astăzi trebuia să o luăm direct spre vest, pentru că într-acolo se afla *Gutesnontin-khai*. Linia pe care aveau să vină comanșii o puteam doar ghici. Merserăm paralel cu ea, cam la o jumătate de milă engleză depărtare, deoarece pentru moment nu putea fi vorba de venirea comanșilor. Mai târziu, însă, din prevedere, trebui să ne îndepărtăm ceva mai mult, gândindu-ne că aerul ar putea rămâne la fel de pur și de transparent. Deocamdată, vizibilitatea

era foarte bună. Față de comanși aveam avantajul că, atât eu cât și Winnetou, posedam binocluri.

În timpul marșului nu am mers împreună. Ar fi fost cea mai mare greșeală. Linia imaginară amintită era spre nord, chiar în dreapta noastră. Ceea ce spusese Old Wabble, cu o seară înainte, nu era cu totul neîntemeiat, și anume că trupa comanșilor ar putea să se abată de la acest drum, fie cât de puțin. De aceea, după ce trecu o parte a dimineții, trebui să conduc grosul trupei noastre mai spre dreapta și mai spre sud, și numai câțiva dintre oamenii noștri, cu cea mai mare experiență, rămaseră să meargă mai spre stânga. Cei mai aproape de linia imaginară era Winnetou, Old Surehand și eu, dar chiar și noi mergeam la o asemenea distanță unul de altul, încât abia ne auzeam când ne strigam. În felul acesta, era imposibil să fim văzuți de comanși, afară de cazul, aproape neverosimil, că ei s-ar fi abătut prea mult spre sud de la drumul lor. Dar și în acest caz, puteam spera să-i încercuim și să nu lăsăm nici unul să scape, lucru, de altfel, esențial, pentru că de-ar fi reușit numai unul să fugă, prima lui grijă ar fi fost să se întoarcă și să-l anunțe pe Vupa-Umugi — Marele-trăsnet — de prezența noastră.

Era spre amiază și nu văzusem încă pe nimeni. Aproape de ora unu, Winnetou, care tocmai dusese binoclul la ochi, ne chemă, printr-un strigăt ascuțit, pe mine și pe Old Surehand. Ajungând la el, întinse mâna spre nord și zise:

— Departe la orizont stă un călăreț. Cu ochiul liber nu poate fi văzut.

— E indian? întrebă Old Surehand.

— Asta nu se poate vedea. Fratele meu să ia binoclul și să privească în partea în care arăt eu.

Îi dădu binoclul lui Old Surehand, iar eu îl îndreptai pe al meu în aceeași direcție.

— Da, e un călăreț, confirmă Old Surehand, dar nu se poate distinge dacă e roșu sau alb.

— E indian, intervenii eu.

— Puteți să-l recunoașteți? Asta înseamnă, sir, că aveți un binoclu cu mult mai puternic, dacă ați putut constata acest lucru.

— Fără să-l văd prea bine, afirm totuși că e comanș, și anume unul din ceata lui Șiba-bigc, poate chiar el însuși.

— Uff, uff! Cum a ajuns fratele meu la această părere?

— Nu e singur. Fratele meu Winnetou să îndrepte binoclul în direcția din care trebuie să fi venit călărețul, adică mai spre stânga. Acolo se văd mai mulți călăreți, și niște puncte mai mici, probabil că unii dintre ei au descălecat.

— Uff, uff, așa este! Văd că punctele mai mari sunt călărețiii, iar punctele mai mici umblă de colo-colo, pe jos.

— Fratele meu roșu știe de ce punctele mai mici nu merg drept înainte și se mișcă mereu încoace și încolo?

— Acum, când fratele meu Shatterhand mi-a atras atenția, știu. Sunt oamenii care înfig parii. Pentru asta au descălecat.

— Așa este. Mister Surehand, știți că printre comanși există unul singur care cunoaște drumul?

— Da, și anume Șiba-bigc, răspunse cel întrebat.

— Deci, este nu numai căpetenia lor, dar îi și călăuzește. De aceea presupun că primul pe care l-am zărit și care stă în fruntea celorlalți este tânărul șef de trib Șiba-bigc. El merge înainte și se oprește din când în când, până ce înfig câte un par. Uită-te! Winnetou

poate vedea cu binoclul că cei ce erau pe jos încalecă din nou. Au înfipt un par și acum pornesc mai departe.

Așa era cum am zis eu. Văzurăm cum, de la locul unde se aflau, comanșii porniră mai departe, în galop. Deveniră tot mai mici, până ce dispărură în direcția oazei.

— I-ați putut număra, sir? mă întrebă Old Surehand.

— Nu prea exact, dar cred că ieri am avut dreptate în ceea ce am spus; nu sunt mai mult de cincizeci.

— Acum ce facem?

— Pentru orice eventualitate, mai mergem o bucată de drum în aceeași direcție, ca și până acum. Apoi o luăm spre nord, până le dăm de urmă. Atunci ne vom afla în spatele lor și îi vom urmări până vom găsi un loc sau un prilej potrivit ca să-i împresurăm.

Făcurăm întocmai. Ne unirăm cu grosul trupei, le spuserăm că i-am văzut pe cei căutați și merserăm câteva minute în aceeași direcție ca și până atunci. După aceea o luarăm la dreapta și după zece minute ajunserăm la urmele lăsate de comanși. Erau foarte multe și pronunțate. Și un orb le-ar fi simțit. Erau formate nu numai din călcătura cailor și a oamenilor, ci și din o grămadă de dâre adânci în nisip. Parii pe care-i duceau fuseseră fixați cu un capăt de șa, celălalt lăsat să se târască în nisip. În acest fel obișnuiau indienii să-și care de la un loc la altul și parii pe care-i întrebuințau la susținerea corturilor. Deci, aceasta era explicația dârelor din nisip. Întrucât se suprapuneau, nu puteau fi numărate, dar, în orice caz, se putea vedea că duceau cu ei o mare cantitate de pari.

Merserăm repede, până ce-i puturăm din nou vedea pe comanși prin binoclu. După aceea trebui să încetinim mersul cailor, ca să nu fim zăriți. Rămânând mereu la aceeași distanță de ei, am putut calcula cu ușurință

cât de repede înaintau şi de cât timp aveau nevoie ca să ajungă în apropierea oazei. Distanţa de la un par la altul putea fi cam de un kilometru şi, dacă comanşii înaintau în acelaşi ritm, spre seară puteau să ajungă în apropierea ţelului dorit. Probabil că Şiba-bigo voia să-i atace pe locuitorii oazei în timpul nopţii, în socotelile lui intrând probabil şi posibilitatea de a se întâlni cu Bloody Fox ziua, ceea ce însă nu-l putea deranja, crezând, desigur, că un singur alb era imposibil să se măsoare cu cincizeci de războinici roşii.

În timp ce urmam dâra lăsată de comanşi, călăream între Winnetou şi Old Surehand. Amândoi tăceau, dar cu atât mai tare se vorbea în urma noastră, unde Old Wabble mergea între Parker şi Hawley. Era imposibil ca bătrânul cowboy să stea liniştit într-o asemenea situaţie. Făcea fel de fel de socoteli şi de presupuneri, pe care ceilalţi doi le combăteau, dar bătrânului nici nu-i trecea prin minte să accepte argumentele lor.

— Puteţi spune ce vreţi, îl auzii zicând, eu sunt de părere că s-ar putea ca nici să nu-i prindem pe aceşti nemernici, dacă nu procedăm cu mai multă înţelepciune decât până acum. Dacă aş fi eu în frunte şi aş avea un cuvânt de spus, aş avea şi un plan mai bun. Fără nici o zăbavă, aş porunci să se dea frâu liber cailor, iar comanşii să fie daţi pur şi simplu peste cap.

— Ar fi cea mai mare prostie pe care ai putea s-o faci, bătrâne Wabble. Comanşii ne-ar putea vedea şi ar rupe-o imediat la goană.

— Şi ce ar fi rău cu asta? I-am ajunge şi i-am lua prizonieri.

— Uşor de spus. Şi dacă s-ar împrăştia în fuga lor, şi unul, numai unul ne-ar scăpa? Şi aşa ceva nu trebuie să se întâmple. N-am dreptate, mister Shatterhand?

Întorcându-mi capul, îi răspunsei:

— Da, dar lasă-l pe mister Cutter să vorbească. Nu cunoaşte intenţiile lui Winnetou şi de aceea nu trebuie să-i luăm în nume de rău că i se pare greşit ceea ce facem.

Bătrânul mă privi întrebător. Tare ar fi vrut să ştie la ce mă refer, însă nu îndrăznea să mă întrebe. De aceea îi explicai:

— Winnetou ştie că la aproape o oră de mers călare de aici se află o depresiune, prin care trece drumul spre oază. Este destul de lungă şi de adâncă, aşa că cine se află în ea nu poate vedea ce se petrece pe întinderea mai înaltă a deşertului. Pe comanşi îi lăsăm să ajungă până în această depresiune, nu mai departe.

Winnetou interveni şi el:

— Fratele meu vrea să-mi atribuie un merit care nu mi se cuvine, deoarece planul îi aparţine. Aseară, înainte de a adormi, mi-a vorbit de el. Voiam să vi-l împărtăşesc, dar el mi-a luat-o înainte, pentru că gândurile mele sunt ale lui, şi ale lui sunt ale mele. Am băut unul sângele altuia, şi acum nu mai avem două inimi, ci una singură. Ceea ce am gândit împreună, se va înfăptui; într-o oră ajungem în Valea Nisipului şi-i vom lua prizonieri pe comanşi.

— Fără să-i dăm posibilitatea vreunuia dintre ei să vorbească mai întâi?

Winnetou mă privi întrebător, dar numai o clipă, apoi zise:

— Fratele meu vrea să-l facă pe tânărul şef să vorbească?

— Da.

— Crezi că o să-ţi spună ceea ce te interesează? Şiba-bigc e tânăr, dar e deştept. Ştiu că Old Shatterhand se pricepe să pună întrebările în cuvinte meşteşugite şi

reușește să afle ce vrea chiar și de la un om foarte viclean. Șiba-bigc știe acest lucru și o să tacă.

— Va vorbi, pentru că are să creadă că l-am întâlnit din întâmplare și nu ca dușman. Eu nu o să mai merg în urma lui, ci o să mă despart de voi și am să fac un arc mare, așa încât să ajung în Valea Nisipului, nu din partea aceasta, ci din cealaltă. În acest fel o să presupună că vin de la Bloody Fox, din oază. De aceea nu-și va închipui că i-am văzut urma, și va crede că habar n-am de intențiile lui. Va crede că mă poate prinde ușor și că nu sunt periculos. Poate că acest lucru nu are să-i deschidă gura, dar nici nu o să acorde prea multă importanță cuvintelor cu care o să încerc să aflu ceea ce am nevoie. Fratele meu Winnetou este de acord cu planul meu?

— Da, sunt de acord. Dar de ce vrei să te expui unei primejdii ca să afli astăzi un lucru pe care mâine îl poți descoperi fără nici un pericol?

— Fiindcă astăzi cred că o să-mi fie de mai mare folos decât mâine. Cât despre pericol... Winnetou știe că nu risc înainte de a cântări bine lucrurile.

— *Howgh!* Dar te-ai gândit că, în clipa în care o să ne vadă, comanșii o să te folosească drept ostatic?

— M-am gândit și la asta, dar cunosc un scut care o să mă apere de orice glonte sau săgeată: Șiba-bigc.

— Uff, uff! Recunosc că nu am de ce-l preveni pe fratele meu alb. Poate înfăptui liniștit ceea ce și-a propus.

— Atunci o să discutăm doar câteva amănunte în legătură cu sosirea voastră. Valea Nisipului se întinde de la vest spre est. Imediat ce vedeți că toți comanșii au dispărut în intrarea depresiunii, despărțiți-vă în patru detașamente. Cu un sfert dintre războinicii tăi, pornești în galop, făcând un semicerc până la ieșirea estică

a văii. Cu al doilea sfert, pornește Old Surehand spre partea sudică, iar Entșar-co, cu un al treilea sfert, în partea nordică. Old Wabble, împreună cu restul, își continuă drumul și se oprește la intrarea în depresiunea unde se află dușmanii; în felul acesta ei vor fi închiși din toate părțile. Firește, ei nu trebuie să vă vadă. Știu că bubuitul puternic al doborătorului meu de urși va străbate toată valea, putând fi auzit de voi toți. Când am să trag cu această armă, năvăliți toți din toate părțile, și sunt convins că nici un comanș n-are să ne scape. Se bucură acest plan de consimțământul fratelui meu roșu?

— Da, răspunse el scurt.

Old Surehand nu fu chiar așa de repede de acord și zise:

— Toată cinstea pentru planul dumneavoastră, sir, totuși cred că-i cam riscant! Ce poate face cel mai curajos om contra unui glonte tras?

— Să-l evite, dându-se la o parte!

— Ușor de spus, sir, greu de făcut. Credeți-mă, știu că sunteți în stare de orice, dar mi-ați devenit atât de drag, și nu aș vrea ca...

Apașul îl întrerupse:

— Winnetou îl iubește mai mult și totuși îl lasă să plece. Fratele meu Surehand să nu-și facă griji. Există patru ochi pătrunzători care vor veghea asupra lui Old Shatterhand, și anume ochii lui și ai mei.

— Și ai mei, adăugă repede Old Wabble, făcând pe grozavul. Mi-a încredințat un detașament și o să vadă că nu s-a înșelat făcând acest lucru. Vai de nemernicul acela roșu care ar îndrăzni măcar să încerce să se atingă de un fir de păr de al lui! Glontele meu l-ar dobori imediat, *it's clear!*

Zelul acesta exagerat trebuia puțin frânat. L-am avertizat deci:

— Mai domol, mister Cutter! Dacă-ți acord din nou încredere, e pentru că vreau să văd dacă ești în stare să îndeplinești întocmai o misiune. Dacă n-o să faci întocmai, poți să fii sigur că niciodată n-am să-ți mai dau alta. O să te duci cu detașamentul dumitale, frumușel, înainte, până ajungi la intrarea în vale. Acolo te oprești și te ascunzi împreună cu oamenii și nu ai altceva de făcut decât să aștepți focul meu de armă. Când îl vei auzi, intrați cu toții în vale în galop și vă opriți caii în fața comanșilor. Asta-i tot ce ți se cere.

— *Well!* Ați vorbit destul de clar. O să execut ordinul întocmai. Nu vreau să mi se spună din nou că Old Wabble comite pozne ca în tinerețe.

— Așa e bine! Și acum, dacă vreau să ajung la capătul celălalt al văii la timpul potrivit, trebuie să mă despart de voi. Să faceți treabă bună!

Desigur că această urare se referea numai la Old Wabble. Pentru ceilalți nu era nevoie să le atrag atenția. Mă abătui spre dreapta de la urma pe care înaintasem și mersei în galop, formând un arc, a cărui coardă era tocmai această urmă. Mă ținui însă tot timpul departe de ea, ca să nu pot fi văzut de comanși. După o jumătate de oră de mers, văzui capătul estic al văii și începui să merg spre vest, în sens opus celui de până atunci, pe când comanșii și, în urma lor, apașii noștri, veneau spre mine dinspre est.

Nu pot spune că mă simțeam îngrijorat. Eram mai mult curios să văd cum o să se comporte Șiba-bigc când o să mă vadă. Se confirmă că am calculat bine timpul, deoarece, atunci când ajunsei pe la mijlocul văii, îi văzui pe indieni venind.

Nu găsiseră necesar să mai înfigă vreun par și aici, în vale, așa că nu fuseseră obligați să se oprească și de aceea veneau în trap spre mine. Dar ce surpriză când mă văzură! Prefăcându-mă că această întâlnire este cu totul neașteptată pentru mine, îmi oprii calul și luai carabina în mână. Și ei puseră mâna pe arme și se pregăteau să mă încercuiască. Atunci ridicai pușca și strigai:

— Stați! Cine încearcă să ajungă în spatele meu, primește un glonte. Cine sunt războinicii roșii care...

În mijlocul frazei mă oprii și, fidel rolului meu, îmi îndreptai privirile mirate către șeful tribului.

— Uff! Uff! Old Shatterhand! exclamă el surprins, frânându-și calul.

— E posibil, strigai la rândul meu, Șiba-bigc, tânărul și vestitul șef de trib al comanșilor?

— Eu sunt, răspunse el. Cum de a ajuns Old Shatterhand în regiunea asta? L-a adus spiritul savanei prin văzduh? Războinicii comanși îl știau departe de regiunea asta, în vest.

Am simțit că nu știe ce ton să folosească față de mine. Fusesem cândva prieteni. Aveam tot dreptul să-i cer și astăzi prietenie deplină și totuși era silit ca, de rândul acesta, să-mi fie dușman.

— Cine i-a spus tânărului meu frate roșu că sunt în vest? îi întorsei eu întrebarea.

Deschise gura ca să-mi răspundă că a aflat-o de la Vupa-Umugi, dar se răzgândi și-mi răspunse:

— Un vânător alb mi-a spus că l-a întâlnit pe Old Shatterhand atunci când soarele apunea.

Era o minciună. Războinicii săi mă priveau întunecat și dușmănos. Mă prefăceam că nu observ, ca și când nu aș fi văzut pe nici unul dintre ei la Apa-Albastră.

Descălecai liniștit și, cu o indiferență aparentă, mă așezai și-i zisei:

— Cu Șiba-bigc, tânăra căpetenie a comanșilor, am fumat împreună pipa păcii și a prieteniei. Inima mea este încântată că l-a întâlnit atât de neașteptat și după atât de multă vreme. Când frații și prietenii se întâlnesc, se salută după datină, de la care nici un războinic nu are voie să se abată. Tânărul meu frate să coboare din șa, ca să se așeze lângă mine și să pot vorbi cu el.

Oamenii lui se uitau și mai amenințători la mine. Erau gata să mă atace, dar Șiba-bigc îi reținu cu un gest energic. Văzui pe fața lui că i-a venit un gând, era tocmai gândul pe care voiam eu să i-l trezesc. Spusesem că aș vrea să-i vorbesc, și el acceptă bucuros, crezând că o să mă poată descoase. Deci, avea aceeași intenție, pe care o aveam și eu cu el.

— Old Shatterhand are dreptate, zise el. Căpeteniile se salută ca niște războinici renumiți.

După aceste cuvinte, descălecă și se așeză față în față cu mine. Oamenii lui, văzând acest lucru, descălecară și voiră să facă un cerc în jurul nostru, astfel că mai mulți dintre ei mi-ar fi venit în spate. Dar acest lucru trebuia să-l împiedic. De aceea spusei ca toți să mă audă:

— Se află printre fiii comanșilor careva atât de laș încât să nu îndrăznească să-l privească pe Old Shatterhand în față? Cred că nu. Și nici nu vreau să fiu nepoliticos și să întorc spatele unui războinic viteaz.

Cuvintele mele avură efectul dorit. Se așezară în așa fel încât îi putui cuprinde cu privirea pe toți. Pentru moment renunțaseră la atac, pentru că mă vedeau singur și credeau că sunt siguri de mine. Desfăcui pipa păcii, care-mi atârna de un șnur în jurul gâtului și, făcând gestul de a o umple, spusei:

—. Îl invit pe tânărul meu frate Șiba-bigc să fumeze cu mine calumetul, ca să se afle că Old Shatterhand e prietenul lui, ca și mai înainte.

Ridicând mâna în semn de refuz, răspunse:

— Cândva Șiba-bigc a fost mândru să aibă un frate atât de vestit, acum însă ar vrea să știe dacă Old Shatterhand mai e într-adevăr prietenul lui.

— Ai vreo îndoială? întrebai eu cu o mină foarte mirată.

— Desigur, deoarece am auzit că Old Shatterhand a devenit dușmanul comanșilor! Oare nu a fost Old Shatterhand la apa care se cheamă Sascuan-cui? Ce căuta acolo?

— Nimic. Aveam drum pe acolo. Voiam să poposesc și dimineața să pornesc mai departe.

– Și nu a făcut nimic pe acolo?

– Ba da. I-am văzut pe indieni care prinseseră pe un războinic alb și l-am eliberat. Pe urmă am aflat de la această față-palidă că erau comanșii din tribul naiini.

— Cu ce drept ai eliberat tu pe acea față-palidă?

— Această față-palidă nu făcuse nimic. La fel aș fi eliberat și un comanș, dacă ar fi căzut nevinovat în mâinile fețelor-palide. Old Shatterhand e prieten cu toți cei buni și dușman cu cei răi. El nu întreabă de culoarea celor care au nevoie de ajutorul lui.

— Da, dar în felul ăsta ți-ai atras dușmănia și răzbunarea comanșilor.

— Nu. A doua zi, dimineața, am vorbit cu Vupa-Umugi, căpetenia lor, care mi-a fost prizonier și, eliberându-l, am încheiat cu el o alianță.

— Știați de ce au venit comanșii la Sascuan-cui?

— De unde să știu? Nu i-am întrebat. Au mers acolo, probabil, ca să prindă pește.

— Știi unde se află acum?

— Presupun că au plecat spre vest, la Mistake Canion, să vină în ajutorul comanșilor de acolo, care, după câte am auzit, sunt amenințați de cavaleria albilor.

— Uff! exclamă el, ivindu-i-se pe față un zâmbet de superioritate. În acest timp, oamenii săi își făceau semne cu ochiul, voind să spună că în clipa aceea nu prea aveam de ce să fiu mândru de deșteptăciunea mea. Apoi Șiba-bigc continuă:

— Ai avut și alți oameni cu tine?

— Câteva fețe-palide.

— Și unde v-ați dus de la Sascuan-cui?

— Spre vest.

— Și totuși te afli acum atât de departe de Apa Albastră, în est. Cum vine asta?

— Am auzit despre dușmănia dintre soldații albi și comanși. Fiind alb, ar fi trebuit să-i ajut pe soldați, dar fiind prieten al comanșilor, am căutat să mă sustrag de la aceasta, și de aceea m-am îndreptat spre est.

— Și ai fost din nou la Apa Albastră?

Pentru el era important să afle dacă am fost din nou acolo. Dar eu răspunsei:

— De ce să mă fi întors la Apa Albastră? Am venit în vizită la tânărul meu prieten, în Llano Estacado, la Bloody Fox, pe care tu îl cunoști, fiindcă ai fost și tu cândva oaspetele lui. Ai fumat și pipa păcii și a prieteniei cu el.

— Ai luat cu tine și fețele-palide cu care erai împreună?

— De ce mă întrebi? Știi foarte bine că i-am promis lui Bloody Fox că nu-i vom trăda secretul! Pot să-i aduc oameni străini pe cap?

— Dar unde sunt fețele-palide acum?

— Când m-am despărțit de tovarășii mei, intenționau să meargă la marele fluviu și să treacă de El Paso.

— L-ai întâlnit pe Bloody Fox?

— Da.

— Unde se află acum?

— În casa lui.

— Ai plecat repede de la el. N-a vrut să țină la el pe vestitul său frate Old Shaterhand?

— Ba da. Și mă întorc la el. Dar tu nu știi că misiunea lui e să curețe Llano-ul de *stakemen*-i?

— Și tu îl ajuți?

— Da, și azi ca și atunci, când ai fost și tu la noi. Acum, însă, după ce ți-am răspuns la toate întrebările și ai aflat tot ce te interesa, să dăm cuvântul calumetului.

— Mai așteaptă!

În aparență, mă lăsasem descusut ca un băiețandru. Privind triumfător spre însoțitorii săi, se vedea cât este de mândru Șiba-bigc că a reușit să mă interogheze. În clipa aceea considera, probabil, că este într-adevăr în stare să mă înfrunte, pentru că acel „mai așteaptă" sunase foarte poruncitor, rostit cu un aer de superioritate, care mă amuza teribil. După aceea continuă:

— Soarele și luna s-au schimbat mult de când ne-am despărțit și într-o vreme atât de îndelungată oamenii se schimbă. Deștepții devin copii, iar copiii devin înțelepți și puternici. Și Old Shatterhand a devenit copil. Ai lăsat să te descos ca pe un băiețandru fără minte, sau ca pe o babă cu mintea uscată. Ochii tăi s-au acoperit, iar urechile tale au surzit. Nu bănuiești cine suntem și ce vrem?

— Uff, uff! Așa vorbește un tânăr cu care am fumat pipa păcii?

— E vorba unui tânăr care a devenit un războinic vestit. Calumetul nu mai contează, nu mai ești prietenul meu, ci dușmanul meu, pe care trebuie să-l omor. Tu l-ai eliberat pe prizonierul nostru!

— Era al tău? Eu l-am eliberat din mâinile comanșilor naiini, în timp ce tu aparții unui alt trib.

— Cei din neamul naiinilor sunt frații mei, dușmanii lor sunt dușmanii mei. Nu-i cunoști pe ăștia care stau aici în fața ta?

— Acești războinici nu aparțin tribului tău?

— Numai douăzeci dintre ei. Restul de treizeci sunt naiinii pe care i-ai văzut la Apa Albastră. Am dezgropat securea războiului contra tuturor fețelor-palide, iar tu ești o față-palidă. Știi ce te așteaptă?

— Știu; o să încalec din nou și o să plec liniștit.

— Uff, chiar că-i adevărat că Old Shatterhand a devenit un copil. O să te luăm prizonier și ai să mori la stâlpul caznelor.

— N-o să mă luați prizonier și n-o să mor când și cum vreți voi, ci o să mor când o vrea marele Manitu.

Felul liniștit și indiferent cum le vorbii nu-l putu înțelege nici el și nici însoțitorii săi. Nu mă clintii din loc, nu făcui nici un gest, nici să fug, nici să mă apăr. De aceea nici ei n-au pus mâna pe arme. Firește, ei nu-și dădeau seama că sunt cu ochii în patru, observându-le fiecare mișcare.

Căpetenia mi se adresă cu un zâmbet disprețuitor sau poate chiar compătimitor:

— Crezi că poți să ne reziști? Nu vezi că suntem de cinci ori câte zece războinici viteji contra ta?

— Și-a numărat vreodată Old Shatterhand dușmanii?

— Probabil că te bizui pe arma ta vrăjită?

Într-o clipă luai carabina mea „Henri" în mână, sării după calul meu, care mă acoperi întru totul, și strigai:

— Da, pe arma mea mă bizui. Care va încerca să pună mâna pe armă, are să primească glontele meu neîndurător. Știți că pot trage încontinuu cu această armă.

Totul se petrecuse atât de repede încât, după aceste cuvinte, ei încă mai stăteau jos ca până atunci. Unul dintre ei duse mâna la spate, după puşca lui, dar, văzând că mi-am îndreptat arma spre el, şi-o retrase. Teama de arma mea vrăjită era la fel de mare ca şi mai înainte. Ştiam ce are să urmeze, şi anume un atac, la început cu vorbe. Asta şi intenţionasem, pentru că speram ca în felul acesta să aflu ceea ce doream. Nici unul nu îndrăznea să pună primul mâna pe armă, dar era de aşteptat că o să încerce să mă determine prin ameninţări să mă predau de bunăvoie.

Purtarea mea nu se bizuia pe cine ştie ce îndrăzneală. Îi cunoşteam pe indieni şi le ştiam frica de arma mea. Totodată, cercetasem, fără ca ei să ştie, marginea văii din faţa mea, unde îl repartizasem pe Old Surehand cu apaşii săi. Peste şaizeci de arme erau îndreptate asupra comanşilor, fără ca ei să bănuiască. Mânuitorii acestor arme se îngropaseră adânc în nisip, aşa că nu puteau fi văzuţi. Pe înălţimea din spatele meu stătea, desigur, detaşamentul condus de Entşar-co, fiind gata să intervină. În fund, spre stânga se afla Winnetou, iar dinspre dreapta, la primul foc de armă, trebuia să apară Old Wabble. În astfel de condiţii nu era deloc greu să faci pe curajosul, aşa cum făceam eu.

— *Pshaw!* strigă Şiba-bige râzând puţin cam forţat. Ştiu că puşca ta poate să tragă continuu, dar nu poţi să tragi de cincizeci de ori deodată. O să nimereşti doi, trei sau patru, dar între timp am pus şi noi mâna pe tine.

— *Pshaw!* râsei eu ironic, pentru a-l ațâța și a-l face să-mi dezvăluie informațiile dorite. Nu-mi pasă de voi toți, cincizeci câți sunteți. Haide, veniți încoace! Dacă mă depărtez și trag în cei care vin după mine, nimeni nu va îndrăzni să mă rețină!

— Tot nu o să scapi! Nu suntem singuri, ci doar avangarda unei armate întregi!

— Minți!

— Nu mint, ci spun adevărul! mă asigură el cu zel. Unde vrei să fugi?

— La Bloody Fox.

— Tocmai la el mergem să-l atacăm, așa că și tu ai cădea în mâinile noastre.

— Atunci mă duc spre vest.

— Într-acolo există un singur drum. Ar trebui să fugi spre *Sucs-ma-lestavi* și acolo ai da peste Vupa-Umugi, care e în drum spre acest loc.

— Știu, dar el vine abia peste trei zile.

— Nu știi nimic. O să sosească chiar mâine seară.

— O să fie întuneric și o să-mi fie ușor să mă strecor.

— Atunci o să te prindă Nale-Masiuv, care vine doar cu o jumătate de zi mai târziu. Și dincolo de deșert există o câmpie întinsă, unde poți fi văzut. Și cum crezi că poți scăpa de atâția războinici? Dacă mintea ta încă n-a dispărut, ai să mi te predai mie.

— Old Shatterhand să se predea? Cui? Unui băiețandru înfumurat? Ești măcar un băiețandru? Nu cumva ești o fetiță plângăcioasă al cărei loc este lângă fustele mamei, nicidecum printre bărbații adulți care-și spun războinici?

Să-i zici unui indian că este o babă, e o mare jignire, dar e și mai mare jignirea să-l faci fetiță. Șiba-

bige sări în picioare și țipă la mine; asta, firește, fără să pună mâna pe armă sau pe cuțit:

— Câine, vrei să te ucid? E de ajuns să spun un singur cuvânt și cincizeci de războinici se aruncă asupra ta!

— Iar eu nu trebuie să dau decât un singur semnal și în două minute sunteți morți cu toții, dacă nu vă predați!

Spunând acestea, trăsei cu mâna stângă cocoșul de la „doborâtorul de urși", pe care-l aveam la spate.

— Dă semnalul! spuse el batjocoritor. Dă-l! Hai, dă-l odată! Să vedem cine poate veni să te ajute, ca să ne omori sau să ne prinzi!

— Ai să vezi îndată. Fii atent!

Împușcătura porni; imediat, de pe înălțimea din față apărură venind în salturi peste șaptezeci de apași, scoțând strigăte războinice. Își lăsaseră caii în câmpie. Chiotul de luptă se repetă și în spatele meu. Din stânga venea în goană Winnetou, cu detașamentul lui, iar din dreapta Old Wabble cu al său. De groază, comanșii rămaseră nemișcați, înmărmuriți.

— Să fie dezarmați și legați, ordonă Winnetou.

Comanșii, înainte de a putea măcar să se gândească a se împotrivi, fură trântiți la pământ de câte cincișase apași și legați. Trecuseră doar câteva minute de când Șiba-bige strigase plin de dispreț: „dă semnalul", și toți erau legați fedeleș, fără ca vreun apaș să fie rănit măcar. După aceea, zadarnic începură comanșii să urle și să se zbată ca să scape, erau legați prea bine cu curele destul de tari, ca să poată scăpa vreunul.

— Ei, sir, mi-am îndeplinit misiunea? mă întrebă Old Wabble, venind spre mine.

— Da, îi răspunsei eu. Dar nu trebuie să te umfli în pene, căci a fost o bagatelă.

— Da, desigur, când o dată crezi că ai procedat fără greș, atunci ți se spune că a fost o bagatelă, *it's clear!*

Se îndepărtă supărat.

Acum valea era plină de oameni și de cai. Caii fuseseră priponiți, iar oamenii se pregătiră de culcare. Prizonierii fuseseră strânși toți la un loc. În ce-l privește pe tânărul șef de trib, am dispus să fie dus mai deoparte, ca să nu poată auzi comanșii ce am să vorbesc cu el. Am procedat în acest fel pentru că nu voiam să-i fac un rău. Dacă umilințele ce îl așteptau ar fi ajuns la urechile războinicilor lui, el ar fi trebuit să renunțe definitiv la calitatea lui de șef de trib. Știam că însăși înfrângerea de astăzi are să-i aducă mari neplăceri, chiar dacă nu avea să pățească nimic din partea noastră.

Potrivit regulilor existente între gentlemeni, ar fi fost desigur lipsit de noblețe să-i răsplătesc impolitețea; ar fi trebuit să trec peste ea cu mândrie. Dar aici era vorba de altceva, și anume de a da unui tânăr șef de trib, plin de speranțe, o lecție care să-l ajute să-și formeze anumite trăsături morale, pentru a deveni mai mult decât un șef de trib războinic, limitat, crud și însetat de sânge. Mă așezai lângă el, îndepărtând cu un semn pe cei ce ar fi vrut să se apropie de noi. Comanșul își întoarse fața de la mine și închise ochii.

— Ei, îl întrebai eu, o să mai susțină și acum tânărul meu frate că e un războinic mare și vestit?

Nu-mi răspunse, dar se pare că nu se aștepta la tonul meu blând, căci fața lui întunecată se lumină puțin.

— Sau Șiba-bigc mai este și acum de părere că Old Shatterhand ar face parte dintre babe?

Nu se clinti din loc și nu răspunse nimic. Eu continuai:

— Tatăl tânărului şef se numea Tevua-şohe, ceea ce înseamnă Stea-de-foc. Am fost prieten şi frate cu el, fiind singurul războinic comanş pe care l-am iubit.

Îşi deschise pleoapele pe jumătate, mă privi iscoditor, dar nu spusé nimic.

— Stea-de-foc a murit de mâinile unor ucigaşi albi, şi când am aflát, inima mea s-a îmbolnăvit. Noi ne-am răzbunat pe ucigaşii lui, iar dragostea mea a trecut asupra fiului său.

La aceste cuvinte, deschise ochii mari, întoarse capul şi mă privi drept în faţă, dar păstra în continuare tăcere. Eu vorbii mai departe:

— Old Shatterhand avea un nume, ce putea fi auzit la toate focurile de tabără, în timp ce Şiba-bigc era un băiat pe care nu-l cunoştea nimeni. Şi totuşi Old Shatterhand s-a ocupat de el, pentru că a vrut ca tânărul fiu al comanşilor să devină un om cum a fost tatăl său, cu o inimă blajină şi plină de credinţă, cu o minte ascuţită şi luminată, cu braţele puternice. Te-am condus atunci prin pustiul Llano Estacado. Te-am ajutat împotriva duşmanilor tăi, te-am adus la locuinţa lui Bloody Fox şi am fost dascălul tău tot timpul cât am stat împreună. Când îţi vorbeam, glasul meu ţi se părea că este glasul tatălui tău şi, când luam mâna ta în mâna mea, faţa ta strălucea de bucurie, ca şi când ar fi fost mâna mamei tale. Pe atunci mă iubeai.

— Uff! Uff! scânci el, iar ochii îi înotau în lacrimi.

— Atunci mi-am umplut calumetul şi am fumat cu tine pipa păcii şi a prieteniei. Eram fratele tău mai în vârstă, iar tu erai fratele meu mai tânăr, căci aveam amândoi un tată, pe bunul Manitu, despre care ţi-am vorbit. Te-am făcut să priveşti în inima şi credinţa mea şi credeam că am sădit în mintea ta un grăunte de porumb, care treptat, treptat se va înmulţi şi va da o re-

coltă bogată, fiindcă inima ta era un pământ bun și promitea rod bogat.

— Uff, uff, uff! repetă el foarte încet, ca și când ar fi făcut mari eforturi ca să-și oprească lacrimile.

— Și ce a ieșit din acel bob de porumb? Nu a găsit nici rouă, nici soare și s-a uscat cu totul.

— *Ke, ke,* nu, nu! mă asigură el, scoțând în sfârșit un cuvânt, în timp ce conștiința sau rușinea îl făceau să-și întoarcă privirile de la mine.

— *He, he,* da, da, așa e cum spun eu, exclamai. Ce a ieșit din tânărul meu prieten și frate? Un dușman nerecunoscător, care își bate joc de mine și vrea să-mi ia viața? Pentru un tânăr războinic, care a cunoscut numai legea aspră a preriei, așa ceva e trist, dar e și mai trist pentru un tânăr care a iubit un creștin și care prin aceasta a cunoscut pe marele, bunul Manitu. Adineauri când l-ai insultat și ți-ai bătut joc de Old Shatterhand, nu puteai să mă jignești, dar m-a durut inima că ai uitat învățăturile mele și ai ajuns un om căruia niciodată nu-i mai pot da mâna. Cine e de vină?

— Nale-Masiuv și celelalte căpetenii, răspunse el, întorcându-și privirea către mine. Le-am povestit tot ce-am auzit de la tine, și ei au râs de mine și mi-au spus că Old Shatterhand și-a pierdut mințile și că a ajuns un *priest,* un popă.

— Aș fi vrut să fiu un *priest* și asta numai pentru tine, tânărul meu frate! Îți era, deci, rușine de Old Shatterhand?

— *He, he,* da, da! răspunse el, dând afirmativ din cap.

— Ar fi trebuit să-mi fie mie rușine pentru tine, dar nu-mi e; pe mine mă întristezi. Cei ce acționează după voința marelui Manitu pot fi recunoscuți și pot fi deosebiți de căpeteniile voastre și de vracii voș-

tri, datorită faptelor lor. Ce ați fi făcut cu mine dacă aș fi căzut în mâinile voastre?

— Te-am fi legat la stâlpul caznelor!

— Cu toate că nu v-am făcut nici un rău! Voi însă m-ați amenințat că-mi luați viața. Ce crezi că are să vi se întâmple, întrucât v-am prins noi pe voi?

Își ridică pe jumătate trupul legat, se uită fix în ochii mei și mă întrebă precipitat:

— Spune, cum o să vă răzbunați?

— Să ne răzbunăm? Un creștin nu se răzbună niciodată, deoarece știe că Manitu cel mare și bun o să răsplătească faptele oamenilor după merit. O să fii câteva zile prizonierul nostru, apoi îți vei recăpăta libertatea.

— N-o să mă torturați și n-o să mă omorâți?

— Nu. Noi te iertăm.

Oftând adânc se lăsă pe spate, apoi, însă, mă întrebă repede, cu ochii scânteind:

— Crede oare Old Shatterhand că am pus această întrebare de frica durerilor?

— Nu. Știu că disprețuiești durerile ce s-ar abate asupra capului tău. Durerile sufletului te-au făcut să rostești întrebarea. Am dreptate sau nu?

— Da. Old Shatterhand are dreptate.

— Aș mai vrea să mai spun ceva tânărului meu prieten, dar nu știu dacă are să mă înțeleagă. Spune, adineauri credeai că m-ai descusut cu iscusință? Află că eu știam totul, deoarece îi spionasem pe naiini la Apa Albastră și pe solii lui Nale-Masiuv, iar în răspunsurile pe care ți le-am dat, erau ascunse întrebările la care voiam să-mi răspunzi, și mi-ai răspuns la toate, fără să bănuiești. Nu tu pe mine m-ai descusut, ci eu pe tine. Erai atât de mândru de ceea ce spuneai și atât de sigur de tine, încât mi-ai dezvăluit că mâine seară Vupa-

Umugi și, o jumătate de zi mai târziu, Nale-Masiuv vor fi la *Sucs-ma-lestavi*. Cum îți explici acest lucru?

— Nu știu. N-am vrut să dezvălui nici un secret.

— Eu însă știu. Chiar dacă-ți era rușine din cauza lui Old Shatterhand și a învățăturilor lui, ele mai sălășluiau în inima ta fără să-ți dai seama. Stând apoi în fața ta și trecând în ochii tăi drept învins, deși eram adevăratul învingător, inima ta s-a răzbunat împotriva ta și te-a făcut să spui lucruri pe care trebuia să le tăinuiești. Ai înțeles?

— Nu prea, dar o să mă gândesc la ceea ce mi-ai spus. Ce o să se întâmple cu mine când celelalte căpetenii or să afle că am trădat totul?

— Eu știam totul dinainte. Mă aflam aproape de focul la care Vupa-Umugi, împreună cu războinicii bătrâni, a hotărât atacarea lui Bloody Fox. Și eram de față când au venit cei doi soli ai lui Nale-Masiuv la Pădurice. Iar Winnetou știa de mult că Bloody Fox urmează să fie atacat de voi și a pornit repede în Llano Estacado, ca să-i vină în ajutor.

— Uff, uff, Winnetou; de aceea îl văd aici cu atâția războinici ai apașilor!

— Ca să nu-ți reproșezi nimic, am să-ți mai destăinui ceva; știu că ați vrut să ademeniți soldații albi în Llano Estacado, cu ajutorul parilor pe care i-ați bătut voi astăzi, și să fie lăsați să piară de sete. Tu trebuia să înfigi parii, apoi ar fi venit Vupa-Umugi cu cei o sută cincizeci de războinici, pe urmă soldații, și în sfârșit urma să apară Nale-Masiuv, care a trimis la wigwamurile sale după alți o sută de oameni.

— Uff, uff! Voi, albii, ori sunteți cu mult mai deștepți decât noi, ori Manitu vă iubește mai mult decât pe noi și vă ajută contra noastră!

— Manitu îi iubește la fel pe toți oamenii, pe roșii ca și pe albi. Dar cine ascultă de el și face după voia lui, pe acela îl ocrotește de orice pericol și-i dă înțelepciune și putere să-și învingă toți dușmanii. Pe toți războinicii comanși o să-i luăm prizonieri.

— După cele spuse de tine, te cred. Dar ce o să faceți pe urmă cu atâția prizonieri?

— O să încercăm să-i aducem pe calea cea bună și apoi o să-i eliberăm.

— Cu toate că sunt dușmanii voștri?

— Un creștin poate avea dușmani, dar el însuși nu este dușman al nimănui. Răzbunarea lui constă în iertare.

Chinuit parcă de frământările sale, Șiba-bigc își suci capul spre stânga și dreapta, răsuflând adânc și greu.

— Numai fețele-palide pot proceda în felul ăsta, un războinic roșu nu poate și nu are voie să facă la fel.

— Te înșeli. Cel mai viteaz și mai renumit dintre războinicii roșii este tocmai așa cum ți-am spus adineauri.

— La cine te referi?

— La cine altul, dacă nu la Winnetou? Întotdeauna ați fost primii care ați atacat, și abia aseară spunea Winnetou că, pe cât posibil, să nu se verse sângele nici unui comanș. Oamenii și popoarele roșii o să dispară, pentru că nu încetează să se măcelărească între ele. Manitu al lor este un Manitu al sângelui și al răzbunării, care și în veșnicele plaiuri ale vânătoarei nu le oferă pace, ci tot bătălii și războaie fără sfârșit. Manitu al nostru ne-a dat o mare poruncă, ceea ce îi face pe toți aceia care cred în el să fie fericiți atât aici pe pământ, cât și după moarte și să aibă parte de fericirea veșnică.

— Vrea Old Shatterhand să-mi spună și mie această poruncă?

— Ea sună așa: să te închini lui Manitu și să iubești pe toți oamenii ca și pe tine însuți, fie că-ți sunt prieteni sau dușmani.

— Cum să-ți iubești dușmanii? mă întrebă el, privindu-mă cu ochii mari, mirați. Să iubesc un apaș care îmi amenință viața, așa cum l-am iubit pe tatăl meu și cum mă iubesc pe mine însumi?

— Da. Există o singură iubire mare, care nu se poate desface în bucăți, dacă e adevărată.

— Atunci înseamnă că o astfel de iubire numai fețele-palide o pot avea. Un războinic roșu niciodată nu va putea iubi pe dușmanul său.

— Gândește-te la Winnetou! Noi doi am fost dușmani de moarte și am devenit frați, gata oricând să-și dea viața unul pentru altul. Voi sunteți dușmanii lui, și totuși el vă iartă că-i vreți moartea, lui și alor săi. Vă redă libertatea, cu toate că știe că pentru asta nu o să-l urâți mai puțin ca până acum. De câte ori n-am fost de față când și-a învins dușmanii care voiau să-l omoare, iar viața lor era în mâinile lui și putea să le-o ia; și totuși, el întotdeauna le-a dăruit-o. De aceea este stimat și vestit, și numele său este cunoscut peste tot, și de aceea pot să afirm că și un războinic roșu poate să-și ierte dușmanul și să-i arate iubire și să-i facă un bine. Aș fi bucuros ca tânărul meu frate să fie ca Winnetou!

Își duse mâinile legate la frunte, tăcu o vreme, apoi îmi zise cu glas rugător:

— Old Shatterhand să plece și să mă lase singur! Vreau să vorbesc cu mine însumi. Vreau să mă întreb dacă pot să fiu ca Winnetou, marea căpetenie a apașilor.

Făcui cum îmi ceru: plecai. Știam că-l las chinuit de frământări.

Îl văzui pe Winnetou stând la sfat cu Entşar-co şi cu albii şi mă dusei la ei. Putui observa că Winnetou tăcea, sau că tăcuse şi până atunci, pentru că acesta era obiceiul lui; atunci când mă aflam cu el, nu-şi spunea altora părerea mai înainte de a mi-o împărtăşi mie.

— Bine că veniraţi, mister Shatterhand, zise Old Wabble. Trebuie să discutăm ce facem. Până acum vorbirăm ba de una, ba de alta, dar nu am reuşit să ajungem la nici o concluzie. Aşa că spuneţi dumneavoastră, când plecăm de aici?

— Imediat, îi răspunsei eu.

— Încotro? La oază?

— Da, dar nu toţi. O să ne împărţim. Trebuie să scoatem, cât se poate de repede, parii care arată drumul spre oază, şi să-i înfigem în nisip în direcţia despre care am vorbit cu Bloody Fox.

— Cine face asta? Aş vrea să mă duc eu.

— Nu se poate. Treaba trebuie făcută numai de indieni, pentru că acel care o va face va lăsa urme, şi trebuie să fie urme de indieni, pentru ca Vupa-Umugi, când vine, să creadă că sunt urmele comanşilor săi. Şi nici nu pot fi mai mulţi sau mai puţini decât numărul comanşilor pe care i-am prins aici. De aceea, Winnetou, cu cincizeci de apaşi şi cu parii care au mai rămas, o să plece imediat la *Gutesnontin-khai,* să facă această treabă.

Abia terminai de vorbit, că Winnetou se şi ridică în picioare şi mă întrebă:

— Mai are fratele meu ceva de adăugat? Vreau să plec!

— O singură chestiune: întrucât nu cunoşti câmpul de cactuşi în care vrem să-i atragem pe comanşi, o să trebuiască să împlântezi parii în direcţia sud-estică. În-

tre timp, ți-l trimit pe Bloody Fox, care o să te călăuzească mai sigur. Asta-i tot ce mai aveam să-ți spun.

Între noi doi nu era nevoie de o discuție prea lungă și amănunțită. După numai cinci minute, Winnetou ieșea în galop din vâlcea, împreună cu cincizeci de apași, mergând spre locul numit O-sută-de-copaci.

— Asta om! îl admiră bătrânul Old Wabble. Nu trebuie să i se explice ore întregi ca să știe cum să se apuce de treabă! Iar nouă, ce treabă ne dați, mister Shatterhand?

— Nici una. Mergem direct la oază. Acolo rămâneți să păziți prizonierii, până primiți vești de la mine.

— De la dumneavoastră? Nu rămâneți cu noi?

— Nu. Trebuie să mă duc la O-sută-de-copaci, ca să observ venirea comanșilor. O să mă însoțească mister Surehand.

— Nu aș putea veni și eu? Vă promit că nu o să fac nici o boacănă.

Nu aveam chef să-l iau cu mine, știind cât este de pripit și neprevăzător, dar făcu atâtea promisiuni, că până la urmă zisei:

— Ei bine, vino și dumneata. Dar dacă comiți o singură greșeală, ne despărțim pentru totdeauna. Ce faci însă cu acești uriași pinteni mexicani? Nu o să poți să-i iei cu dumneata, pentru că și noi trebuie să lăsăm urme tot de indieni, ca să nu stârnim bănuiala comanșilor! Așa că o să schimbăm cizmele cu mocasini.

— De unde să-i luăm?

— De la prizonieri. O să fie atât de buni și o să ni-i împrumute.

— Hm! O să fie cam greu. Da, cu picioruşele dumneavoastră de salon, o să găsiți repede ceva potrivit. Dar eu, ia uitați-vă la lăboaiele mele!

Într-adevăr, avea niște picioare, chiar și pentru statura lui înaltă, cam prea mari și de aceea avea nevoie de o pereche de mocasini de mărimea unor bărcuțe.

Era timpul să pornim. Dădui ordin ca toți comanșii să fie ridicați și legați de cai. Nu se împotriviră, fiindcă își dădeau seama că ar fi cea mai mare prostie s-o facă. Cu tânărul lor șef de trib voiam să mă port altfel. De aceea îi spusei:

— Fratelui meu, Șiba-bigc, i-am dăruit inima și m-ar durea să fiu nevoit să-l leg ca pe ceilalți. Dacă îi permit să călărească cu noi liber, o să încerce să fugă?

— E greu de răspuns la această întrebare! O să-i prindeți pe toți războinicii comanși. Dar dacă eu aș reuși să scap și să-i previn, n-ați mai putea prinde pe nici unul dintre ei. E de datoria mea să încerc să fug, nu?

— Aceste cuvinte m-au convins că nu ești numai un războinic brav, ci și un om sincer, cinstit. Totuși nu o să te leg cu curelele.

— Uff! exclamă el mirat. Atunci o să fug!

— *Pshaw!* Chiar dacă am fi numai noi doi, tot n-ai putea scăpa. Uită-te câți călăreți am cu mine. De altfel, o să folosesc un mijloc care o să te țină mai tare ca orice legătură: îți iau „medicamentele".

— Uff, uff! exclamă el.

— Da, așa am să fac. Și la prima încercare de a fugi, toate armele o să fie îndreptate spre tine, și dacă nu te-ar atinge vreun glonte, lucru de altfel imposibil, în clipa următoare ai avea două sute de urmăritori după tine. Și dacă nici unul nu te-ar prinde, ceea ce e iar de necrezut, atunci ți-aș nimici „medicamentele" și, odată cu ele, și sufletul tău.

Își lăsă capul în jos și scoase un „uff" de supunere. Nici când îi scosei „medicamentele" de la gât, nu schiță nici un gest. Făcea un efort să-și ascundă gândurile, dar

nu mă putea înșela. O scurtă străfulgerare a ochilor săi îmi spuse că o să rişte orice, chiar şi pierderea „medicamentului", numai să-şi recapete libertatea. Avui deci toate motivele să pun să fie legat şi el, totuşi nu l-am legat, fiindcă voiam să ştiu ce-l face să renunţe chiar şi la „medicament", contrar tuturor concepţiilor indiene, pentru a fi liber. Oare or fi prins rădăcini învăţămintele mele de adineauri, şi au început să se clatine convingerile lui păgâne cu privire la „veşnicele plaiuri ale vânătoarei"? Un lucru era sigur: dacă „medicamentul" îşi pierduse puterea asupra lui, firește că nu mai credea nici în „veşnicele plaiuri" de după moarte. De aceea pentru a-l pune la încercare, am spus să nu fie legat, dar eram pregătit să-i zădărnicesc orice încercare de fugă.

Metoda cea mai bună pentru zădărnicirea unei acţiuni pe care cineva ar vrea să o înfăptuiască, este de a o pune tu însuţi la cale. În acest fel poţi controla mersul evenimentelor şi poţi lua din timp măsurile necesare. Pentru a fi sigur de tânărul şef de trib trebuia, deci, ca într-un anumit moment să-i uşurez cât mai mult fuga. Căzând în această cursă, puteam să-l prind repede, exact ca în joaca pisicii cu şoarecele.

După ce porniram, la început mersei singur în urma lui şi, ca din întâmplare, îmi aranjai pe umăr lasoul făcut sul, în aşa fel încât, cu o singură mişcare, să-l am la îndemână. Apoi, i-o luai înainte şi-l chemai lângă mine. Când începu să se întunece, rămăsei cu el tot mai în urmă, aşa fel încât, din faţă, ajunserăm tocmai în coada convoiului. Înserarea se transformă repede în întunericul nopţii. Şiba-bige călărea în dreapta mea. M-am prefăcut că mi s-a încurcat ceva la harnaşamentul calului şi m-am oprit. M-am aplecat în stânga, fără să descalec. Eram ultimii în convoi. Îi întorsei spatele.

Dacă nu fugea acum, însemna că nu avea deloc intenţia să fugă. Încordat, apucai cu mâna dreaptă lasoul. Într-adevăr! Nisipul scrâşni, ca sub copita unui cal care se lasă tare pe copitele dinapoi. Mă ridicai repede în şa şi mă întorsei; în spate, Şiba-bigc zbura într-o goană sălbatică pe drumul pe care venisem. Dar în aceeaşi clipă, îmi întorsei calul şi mă luai după el. Nu degeaba purta murgul meu numele de Hatatitla, adică Fulgerul. Era mult superior calului lui Şiba-bigc. Nu trecu nici un minut şi eram atât de aproape de fugar, încât lasoul meu îl putea ajunge.

— Opreşte! îi strigai.

— Uff, uff! răspunse el cu un glas strident, ceea ce voia să însemne: nu, nici nu-mi trece prin gând aşa ceva.

Atunci aruncai lasoul, laţul căzu peste umerii lui şi-i prinse braţele, strângându-i-le pe lângă corp. Apoi îmi oprii calul şi smucitura pe care o primi lasoul îl smulse pe indian de cal. Descălecai repede şi îngenuncheai lângă el. Stătea nemişcat.

— Tânărul meu frate mai este în viaţă? îl întrebai, pentru că putea să-şi fi rupt gâtul. Prinsul cu lasoul produce deseori astfel de accidente.

El nu răspunse.

— Dacă Şiba-bigc nu vorbeşte, o să-l leg de cal ca pe un cadavru. Şi n-are decât să se învinuiască singur dacă o să-l doară mădularele, îl avertizai eu.

— Trăiesc, răspunse el.

— Ai păţit ceva?

— Nu.

— Atunci cheamă-ţi calul înapoi.

După ce Şiba-bigc fusese smuls din şa, calul mai fugise o bucată bună de drum. Tânărul indian scoase un fluierat ascuţit şi calul se întoarse.

— Acum o să-i leg mâinile tânărului meu frate. Și dacă trebuie s-o fac, numai el e de vină.

Era încă întins la pământ. Lasoul îi ținea brațele strâns lipite de trup. Îl ajutai să se ridice, îi legai mâinile și-i poruncii să încalece. După aceea, cu o curea trecută pe sub burta animalului, îi legai picoarele unul de altul și prinsei dârlogii calului lui de ai calului meu. În acest fel, calul lui era sub controlul meu, iar el nu mai putea descăleca. După ce îmi aruncai din nou lasoul pe spate, încălecai și o pornii în galop după trupa noastră.

Ceata se oprise pentru că observase absența noastră. Old Surehand, Old Wabble și Hawley veneau în întâmpinarea noastră.

— Mulțumesc lui Dumnezeu că sunteți aici, sir, strigă bătrânul „rege al cowboy-lor". Dar unde ați dispărut, mister Shatterhand? A vrut indianul să fugă?

— Da.

— Așa vă trebuie. N-am spus eu că fârtații ăștia nu sunt buni de nimic? Cu pușlamale de felul ăstora nu trebuie să umbli cu mănuși, cum aveți dumneavoastră obiceiul. Sper că acum l-ați legat.

— E așa cum doriți, mister Cutter.

— Și de ce-mi spuneți asta atât de batjocoritor, sir?

— Pentru că și înainte era legat.

— Asta acum o aflu. Eu n-am văzut așa ceva.

— Legat cu curele sau păzit de ochii mei, e același lucru.

— Așa? Păi dacă ochii dumneavoastră sunt curele, aveți grijă să nu atârne prea jos și să fie călcate în picioare de cai, *it's clear!*

Aș fi putut călări liniștit după ceilalți, pentru că o nouă tentativă de fugă era de-acum încolo exclusă. Totuși trecui din nou în frunte, pentru că, fără îndrumările mele, puteau greși direcția. Șiba-bigc, chiar dacă

nu aș fi pus mâna pe el, tot nu ar fi putut ataca oaza, pentru că i-ar fi fost imposibil să descopere noua cărare printre cactuși. El cunoștea numai drumul cel vechi, care, așa cum am mai spus, fusese plantat cu cactuși de către Bloody Fox.

Puțin după ora șase, se lăsă întunericul. După o oră și jumătate sosirăm în tabăra apașilor, unde îl găsirăm pe Bloody Fox, arzând de nerăbdare să afle dacă am avut succes; văzându-ne, își dădu singur răspunsul:

— *Hello!* Văd că nu mai e nevoie de nici o întrebare. Aduceți o grămadă de comanși. Cum s-ar zice, i-ați întâlnit și i-ați rugat să vină cu voi? E și Șiba-bigc cu ei?

— Desigur, răspunse Old Wabble. Doar nu era să aducem un cârd de indieni fără conducător. Dacă-ți face plăcere, o să-ți povestesc cum i-am prins pe acești indivizi. Dar cel mai urgent lucru e să mergem la apă și să adăpăm caii.

Avea dreptate. Am descălecat și l-am dezlegat și pe Șiba-bigc.

— Dacă fratele meu și-a închipuit că o să reușească să-l atace pe Bloody Fox, s-a înșelat rău de tot. Regiunea s-a schimbat cu totul față de cum o știa el. Întrucât ai vrut să fugi, nu ai voie să vezi drumul cel adevărat.

Îl dădui jos de pe cal, îl legai la ochi și-l luai de braț, ca să-l conduc printre cactuși spre casă. Albii și Entșar-co veneau după noi. Prizonierii fură predați, pentru pază, apașilor, iar caii lor duși la adăpost.

De fapt, avusesem intenția să interzic accesul în oază nu numai comanșilor, care erau dușmani, ci și apașilor. Oricum, era preferabil ca nici unul dintre ei să nu cunoască prea bine terenul. Dar această intenție s-a dovedit nerealizabilă, datorită necesității de a adăpa caii. Era

imposibil ca izvorul să rămână necunoscut, în timp ce trei sute de cai şi tot atâţia oameni trebuiau aprovizionaţi cu apă.

În timp ce ceilalţi se aşezară la masă afară, în faţa casei, eu îl dusei pe Şiba-bige înăuntru şi-l legai.

— Fratele meu e el însuşi de vină că îl leg, îi spusei. Dacă mi-ar fi dat cuvântul că nu va mai încerca să fugă, ar fi putut umbla liber.

— Nu pot să-mi dau cuvântul, îmi spuse el. Sunt o căpetenie a comanşilor şi, din moment ce războinicii noştri sunt în pericol, eu am datoria să fug, dacă e posibil.

— Această posibilitate n-ai s-o mai ai.

— Mai adineauri am avut-o! Dacă fratele meu alb nu ar fi avut un cal mai bun ca al meu, aş fi scăpat.

— Aşa crezi? Îmi închipuiam că eşti mai inteligent. La început eram în fruntea convoiului. Oare de ce am rămas cu tine în urmă?

— Fiindcă ai crezut că eşti sigur de mine.

— Dimpotrivă, pentru că am ştiut că ai să vrei să fugi. Ştii de ce m-am oprit să-mi verific harnaşamentul?

— Pentru că s-a rupt sau s-a mişcat ceva la el.

— N-ai ghicit. Voiam să-ţi dau prilejul să fugi.

— Uff! exclamă el mirat. Old Shatterhand voia să mă împiedice să fug şi totuşi îmi dădea prilejul s-o fac?

— Nu înţelegi? Tocmai pentru că voiam să te împiedic să fugi, ţi-am dat prilejul s-o faci. Dacă ai fi fugit într-un moment în care eu nu eram pregătit, în ciuda iuţelii calului meu, tot ai fi putut să scapi, datorită întunericului. Deci, trebuia să fiu pregătit şi puteam să fiu numai dacă alegeam eu însumi momentul potrivit. Cu atât mai uşor mă puteam lua după tine.

— Uff, uff! Trebuie să recunosc că e adevărat ceea ce ştiu toţi războinicii, fie ei albi sau roşii, că pe Old

Shatterhand nu-l poate nimeni păcăli, el însă păcălește pe oricine.

— Hm, astăzi nu era cine știe ce mare lucru să te păcălesc. Bucură-te că am un cal care fuge mai iute decât al tău și că a trebuit să mă folosesc de lasou! Dacă n-aș fi putut să te ajung atât de repede, aș fi fost obligat să te împușc.

— Lui Șiba-bigc nu-i e frică de moarte.

— Știu. Dar fuga ta avea scopul de a-i înștiința pe comanși, ceea ce n-ai mai fi putut să faci dacă erai împușcat. Trebuie să recunoști că și în această privință ai procedat fără să te gândești. Și cum ai putut să uiți că „medicamentul" tău e la mine? Fie că-ți reușea sau nu fuga, sufletul tău ar fi fost pierdut pentru totdeauna.

— Old Shatterhand spune ceva ce singur nu crede.

În ciuda luminii slabe pe care o răspândea în încăpere lumânarea de seu, am putut vedea pe fața lui o expresie de siguranță, aș putea spune de superioritate chiar.

— Ceea ce cred sau nu cred eu, i-am răspuns, nu are nici o importanță. Dar tu ai această credință.

— Nu. Și eu am crezut asta până când fratele meu Old Shatterhand mi-a povestit despre marele Manitu, care a creat toți oamenii, având aceeași dragoste pentru toți și la care o să se întoarcă toate sufletele. Nici un om nu poate lua sufletul altuia. După moarte, nu o să mai fie stăpân și slugă, învingător și învins. În fața tronului marelui și bunului Manitu toate sufletele o să fie egale, și o să domnească iubirea și pacea veșnică și nu o să mai existe nici lupte, nici vânătoare sau vărsări de sânge. Unde ar mai putea fi plaiurile de vânătoare, despre care vorbesc vracii noștri?

Ardoarea crescândă din fiecare cuvânt al lui, era tocmai ceea ce mă bucura sincer. De fapt, asta voiam să

aflu. Sămânța aruncată în inima lui rodise totuși și, sub o crustă împietrită, prinsese rădăcini puternice.

— Da, dacă așa gândești, atunci un „medicament" nu mai are vreo valoare pentru tine, spusei eu aparent fără nici o intenție.

— „Medicamentul" e doar semnul că sunt războinic, nimic altceva.

— Atunci nu mai are rost să ți-l păstrez. Ia-ți-l înapoi.

Îl luai de după gâtul meu și-l pusei după al lui, apoi adăugai:

— Deoarece tot vrei să fugi, am să te mai socotesc dușman, dar între acești patru pereți vreau să te poți mișca liber.

— Ai să mă dezlegi?

— Negrul Bob o să te dezlege mai târziu.

— *Nigger*-ul? Să mă atingă un *nigger?* Nu știi că sunt un războinic roșu, care nu vrea să aibă de-a face cu un *nigger?*

— Dar tu nu știi că marele Manitu a creat toți oamenii și-i iubește la fel, fie că au pielea neagră, roșie sau albă?

Privi încurcat în pământ.

— Și ce ai cu Bob al nostru? continuai eu. Atunci când te-am salvat, era cu noi. Îi datorezi aceeași recunoștință ca și nouă. E un om mai bun decât tine. Niciodată n-a mințit pe cineva spunându-i că-i este prieten. Tu îi datorezi lui Bloody Fox viața, ai fumat cu el pipa păcii și a prieteniei și totuși ai pornit încoace să-i iei căminul și să-l omori. Spune-mi sincer, cine e mai bun, tu sau el?

Nu răspunse.

— Taci, ceea ce este de ajuns. Mai gândește-te la tine! Și ca să nu te împiedic să gândești, acum plec.

Poate că i-am spus cuvinte grele, dar eram bine intenționat și speram că au să-și facă efectul. Ieșind, făcui negrului semn. Îl cunoșteam și știam că are să-și îndeplinească bine misiunea, trebuia doar să-i explic clar ce are de făcut. Prizonierul trebuia bine păzit, fără să fie chinuit.

— Vino încoace, Bob, spusei. Trebuie să-ți comunic ceva foarte important. Știu că ești un băiat puternic și viteaz. Nu-i așa, bătrâne Bob?

— Oh, oh, oh, oh, Bob este foarte tare viteaz.

— Dar și șiret?

— Foarte șiret, foarte! Șiret ca un... ca... un...

Se părea că nu-i vine în minte nici o comparație destul de satisfăcătoare, apoi însă, bătu fericit din picioare, exclamând:

— Șiret ca muscă, exact ca muscă!

— Ca musca? Crezi că musca e o făptură deosebit de șireată?

— *Yes!* Oh, oh, muscă foarte șiret, foarte. Așezat numai pe vârf de nas.

— Și asta înseamnă șiretenie?

— Multă șiretenie, pentru că vârf de nas este mai înainte și muscă poate zboară imediat mai departe.

— Frumos, acum am înțeles. Am deci nevoie de forța, curajul și vitejia ta. Ai văzut că l-am adus pe Șiba-bigc în cameră? Dar el vrea să fugă. De aceea trebuie păzit cu strășnicie și asta e treaba ta.

— *Well.* Masser Bob așezat lângă el toată noaptea și nu las nici amândoi ochii scăpat.

— Nu o să fie nevoie. După ce am să plec eu, îl dezlegi. Poate să umble liber prin cameră. Dar n-are voie să iasă afară.

— O, no, afară nu voie! Imediat ce bagă nas afară, masser Bob dat una la el.

— N-ai voie să-l lovești. Loviturile sunt cea mai mare insultă pentru un războinic roșu.

Bob se scărpină încurcat după ureche și apoi zise:

— Oh, hm, rău, asta foarte rău. Masser Bob nu voie lăsat afară și totuși nu voie bătut! Masser Bob trebuie pe el dezlegat și totuși ținut!

— Da, zâmbii eu, este un caz deosebit de greu, însă tu ești omul potrivit. Va fi dezlegat, va primi mâncare și băutură, dar nu trebuie să iasă pe ușă și nici pe fereastră. Dar nu uita, n-ai voie să-l bați.

— Nici pușcat?

— Asta cu atât mai puțin. Trebuie să te bizui numai pe cunoscuta și marea ta viclenie.

Rămase o clipă pe gânduri, apoi cuvintele mele măgulitoare îl făcură să răspundă cu un zâmbet fericit:

— Oh, oh, masser Bob este foarte viclean. Bob știe cum făcut. Bob poate spune cum?

— Nu, acum nu e nevoie să știu, dar sunt convins că atunci când am să mă întorc o să fiu mulțumit de tine.

— Foarte mulțumit. Masser Bob are o idee care foarte, foarte șiret. Șiba-bigc stă înăuntru, dezlegat și totuși nu poate afară. Pe el nici bătut sau pușcat. Masser Bob făcut numai șiret. Massa Shatterhand vede asta.

— Bine, dragă Bob, bine. M-aș bucura ca la întoarcere să te pot lăuda.

Știam foarte bine de ce nu voiam să aud despre „ideea" care-i venise negrului. Nu voiam să am nimic comun cu răspunderea, poate inexistentă după concepția unui alb, dar foarte mare după aceea a unui indian. Dacă negrul îi făcea ceva prizonierului, ceva care i-ar fi jignit de moarte sentimentele, atunci acesta nu trebuia să-i acorde aceeași importanță ca în cazul în care jignirea s-ar fi produs cu aprobarea sau chiar din îndemnul meu.

Ieșind, mă dusei întâi la Bloody Fox, să discut cu el despre misiunea lui. Stătea împreună cu Old Surehand și mă primi cu cuvintele:

— Am auzit că urmează să mă duc la Winnetou și să-l conduc împreună cu apașii lui în direcția cea bună. Când să plec de aici?

— Chiar în seara asta, cât mai curând posibil.

— Unde am să-l găsesc?

— Nu pot spune exact, dar putem calcula cu aproximație. El s-a întors pe urmele lui Șiba-bigc, care duc exact la cei O-sută-de-copaci. Deoarece trebuie să scoată și să transporte cu el parii cu care tânăra căpetenie a însemnat drumul încoace, înseamnă că are să aibă nevoie de mai mult timp decât dacă ar fi mers fără oprire.

— Treaba asta poate s-o facă în timpul nopții, pentru că secera lunii trebuie să răsară în curând, mă întrerupse el.

— Într-adevăr, și de aceea probabil că are să ajungă la O-sută-de-copaci cam spre amiază.

— Acolo trebuie să adape caii și să-i lase puțin să se odihnească.

— Întocmai, dar mult nu o să zăbovească. Principalul e să-i adape, și cred că o să țină mai puțin seama de oboseala cailor, deoarece știe că-i poate cruța pe drum, că poate să oprească și să-i lase să se odihnească cât vrea. I-am spus ca, de la O-sută-de-copaci, s-o țină drept spre sud-est. Să presupunem că așază câte un par din kilometru în kilometru și că nu se grăbește prea tare; se poate calcula destul de ușor în ce punct puteți să-l întâlniți, plecând de aici.

— *Well*, acum știu ce am de făcut. Mai aveți să-mi spuneți ceva, mister Shatterhand?

— Da, Vupa-Umugi, care vine în urma lui, trebuie să găsească numai urme de indieni.

— Deci, trebuie să-mi scot cizmele și să-mi pun mocasini. Am aici întotdeauna mai multe perechi. Trăind izolat, trebuie să fiu mereu aprovizionat cu de toate.

— Ei, de-aș găsi și eu o pereche!

— Și eu, interveni Old Surehand. Altfel trebuie să iau de la prizonierii comanși, și ceea ce au purtat ei nu prea-mi convine.

— Pentru asta am eu o soluție. Am aici mai multe perechi de diferite mărimi, fiindcă și Bob poartă câteodată. Stați o clipă, să vi le-aduc.

Se duse în casă și aduse încălțările indiene. Probând câteva perechi, găsirăm mocasini potriviți pentru toți, atât pentru mine, cât și pentru Old Surehand. Ne încălțarăm și predarăm lui Bob cizmele noastre, ca să le păstreze până ne întoarcem.

Mai greu a fost cu Old Wabble, pentru că Fox nu avea nimic pe măsura lăboaielor lui. Îl trimiserăm pe bătrân, împreună cu Entșar-co, afară, în lagărul comanșilor, sperând ca printre comanși să găsească vreunul cu cotonoagele ca ale lui.

— Ca să nu uit esențialul în legătură cu Winnetou, continuai eu convorbirea întreruptă, căpetenia va avea nevoie de apă. Din fericire, avem aici burdufuri.

— Da, aprobă Fox. O să le umplu imediat. Singur însă nu le pot căra. Pot lua câțiva apași cu mine?

— Firește, dar nu prea mulți, altfel, Vupa-Umugi o să vadă că e pe urmele unei cete de călăreți mai mare decât a avut Șiba-bigc. De aici mi-a venit o idee care ne ferește de o greșeală sau cel puțin ne va ușura capturarea comanșilor. La început voiam să plec numai cu dumneavoastră, mister Surehand și Old Wabble, dar acum mă gândesc că ar fi mai bine să luăm cincizeci-șaizeci de apași cu noi.

— Într-o misiune de cercetare? întrebă Old Surehand. În asemenea ocazii se obișnuiește să fie cât mai puțini cu putință!

— Întocmai, dar poate că din expediția asta să iasă cu totul altceva. Din câte cunoaștem până acum din planul comanșilor, la început o să vină la O-sută-de-copaci războinicii lui Vupa-Umugi. După cele aflate de mine, asta se va petrece mâine seară. Vor să înnopteze acolo, iar a doua zi să plece mai departe, de-a lungul parilor. El vrea să momească după sine cavaleria albilor, care nu se știe când va sosi, dar noi putem oarecum presupune. Așa cum spunea Șiba-bigc, Nale-Masiuv o să sosească o jumătate de zi după Vupa-Umugi, iar albii sunt așteptați înaintea lui Nale-Masiuv, întrucât el are sarcina să-i urmeze îndeaproape.

— Probabil că armata albilor va sosi la O-sută-de-copaci poimâine, înainte de amiază.

— Așa cred și eu. Imediat ce albii vor pleca în urmărirea lui Vupa-Umugi, va apărea Nale-Masiuv și se va lua după ei. Până acum, intenția noastră a fost să lăsăm să treacă fiecare dintre aceste detașamente și apoi să-i închidem în capcana pregătită...

— Acesta este singurul și cel mai bun lucru pe care-l putem face, interveni Bloody Fox.

— Din păcate, nu. Mă mir că nimeni dintre noi n-a sesizat ce greșeală am fi săvârșit, dacă am fi procedat așa. Gândiți-vă, sunt două detașamente de indieni, separate unul de altul, pe care noi vrem să le închidem în câmpul de cactuși?

— Da! Și ce nu este în ordine aici?

— Faptul că între ele se află albii.

— *Zounds*, așa e! exclamă Old Surehand. Da, în orice caz, asta e o mare greșeală a planului nostru. În felul

acesta ar fi trebuit să-i închidem pe albi împreună cu pieile-roşii şi cu asta am fi pierdut partida!

— Chiar dacă nu am fi pierdut-o; tot ne-ar fi fost cu mult mai greu s-o câştigăm. Comanşii ar pune mâna pe ostaşii albi, şi ar avea un atú în mână, peste care nu ar fi uşor de trecut. De aceea, nu o să plecăm numai noi trei, ci o să luăm cu noi o parte din apaşii noştri. Pe Nale-Masiuv nici nu-l lăsăm să înainteze până la capcană, ci o să-l prindem la O-sută-de-copaci.

— E o idee excelentă, sir, dar e prea îndrăzneaţă, observă Bloody Fox. Gândiţi-vă. Nale-Masiuv va avea cu el probabil peste o sută cincizeci de războinici, iar dumneavoastră vreţi să-l prindeţi cu cincizeci-şaizeci de apaşi?

— Nu. Aşa ceva ar fi desigur o acţiune mai mult ridicolă şi uşuratică decât îndrăzneaţă. O să am cu mine mult mai mulţi oameni, şi anume pe ostaşii albi. Călăreţii albi o să ne ajute. O să-i spun lui Entşar-co... dar iată-l că vine!

Locţiitorul căpeteniei apaşilor se întorcea împreună cu Old Wabble. Îl trimisei din nou afară, în tabără, să aleagă războinicii care să ne însoţească. Bătrânul „rege al cowboy-lor" stătea în faţa noastră într-o poziţie atât de stranie, încât, fără voie, îl întrebai:

— Ce ai, sir, nu te simţi bine?

— *Yes,* nu mă simt bine deloc. Iar cu degetul arătă către picioare.

— Ah, e vorba de picioare? Mocasinii...?

— Să-i ia dracu', explodă el supărat.

— Ai găsit ceva pe măsura dumitale?

— Şi încă ce-am găsit!

— Destul de mari?

— Şi cât de mari! Atât de mari că ar trebui să te ruşinezi să-i încalţi. Roşul ăla, pe care l-am descălţat,

nici nu are picioare de om, ci adevărate labe de urs. Și chiar aceste încălțări colosale, tot nu mi se potrivesc. Tot sunt prea mici! Când le-am pus, degetele mi s-au chircit ca niște zerouri, dar n-am ce face, să lungesc ghetele nu pot.

— Să le lungești nu, dar poți să le faci niște găuri.

— Ah, niște găuri...? Minunată idee! Chiar acum am să fac treaba asta. O să mi se cam zgâiască degetele prin ele, dar cui strică! Merită să aibă și ele o dată bucuria de a vedea lumina zilei.

Își scoase cuțitul și începu să taie mocasinii la vârfuri.

Depărtându-ne apoi de Fox, Parker și Hawley, ieșirăm din cuprinsul oazei afară, la apași. Șaizeci dintre ei stăteau gata să ne însoțească.

— Fratele meu alb mai are vreun ordin pentru mine? mă întrebă Entșar-co.

— Să ai grijă ca pe cărarea ce duce la oază să fie câteva străji. Pe Șiba-bigc l-am predat negrului Bob, care are grijă de el și nu-l lasă să iasă din casă. În nici un caz tânăra căpetenie nu poate scăpa prin desișul cactușilor. Dacă vrea totuși să evadeze, va trebui să aleagă singura cale care există și astfel va da de străjile puse.

— Și ce să fac dacă ar veni?

— Să-l prindeți.

— Dar dacă se apără?

— În acest caz trebuie folosită forța. Vreau să-l cruț, pe cât posibil, dar în nici un caz nu trebuie să ne scape. Dacă altfel nu se poate, să-și piardă viața. La fel de sever trebuie să supraveghezi și trupa, ca nici unul dintre comanșii lui să nu evadeze.

Nemaifiind nimic de spus, pornirăm tocmai când cornul subțire al lunii apăru la orizont.

Să mergi noaptea călare prin desișul luminat de razele lunii! Cu câtă plăcere le-aș oferi iubiților mei cititori simțămintele sublime care-i inundă omului inima o asemenea priveliște! Numai că mintea trebuie să fie liberă de griji și de orice ar putea s-o stânjenească în visare.

Uneori am visat că pot zbura. Corpul exista, dar nu avea nici un volum, nici greutate și părea să se fi transformat într-o ființă spirituală care se poate deplasa liber, în toate direcțiile, fără să fie constrânsă de spațiu sau piedici. În felul acesta am plutit mult deasupra pământului, departe de el, de la lună la soare, de la stea la stea, dintr-un infinit într-altul, plin de o inexprimabilă desfătare. Dar nu era desfătarea mândriei că eu însumi am învins spațiul, ci fericirea supusă și plină de încredere în iubirea atotputernică ce mă conducea și mă purta tot mai departe. Și, după ce mă trezeam, mai stăteam încă mult timp cu ochii închiși, ca să-mi dau seama cu încetul că a fost numai un vis și că eu sunt un rob neputincios al timpului și al spațiului.

Când zbori prin deșert pe un cal iute de picior, nu e chiar ca într-un astfel de vis, dar e asemănător. Nu întâlnești nimic care te-ar putea stingheri. Singura piedică este pământul, care dispare în urma ta, fiind mai mult un sprijin decât un obstacol. Privirea nu cade în jos, ci fuge spre orizontul care, ca și veșnicia, mereu se reînnoiește și nu poate fi atins. Ochii se îndreaptă în sus, unde, printre constelațiile cerului, apar alte și alte și tot mai multe lumini, până ce nu le mai poți cuprinde cu privirea. Și dacă nervul optic obosește de această imensitate fără început și fără sfârșit, iar pleoapele ridicate a mirare se lasă în jos, atunci sentimentul infinitului continuă în interiorul tău, și astfel se nasc gânduri care nu pot fi urmărite până la capăt. Se nasc

presimțiri, pe care zadarnic ai vrea să le cuprinzi în cuvinte, și se ridică la suprafață sentimente și senzații pe care nu le poți dintinge, pentru că reprezintă un singur val pe care plutești mai departe, tot mai adânc, într-o mirare smerită și o încredere în iubirea care nu poate fi sesizată și totuși e prezentă peste tot, și pe care, în ciuda bogăției de cuvinte a tuturor limbilor, omul nu o poate exprima.

De mi-ar putea da cineva pana din care să curgă cuvintele potrivite pentru a reda impresia unei inimi credincioase într-o astfel de expediție nocturnă călare prin deșert, atunci când din stelele strălucitoare de pe firmamentul cerului pătrunde în suflet o convingere imensă, celestă: că ai ales calea cea dreaptă și nimeni n-are să ți-o ia!

Fără să-mi dau seama, am mers multă vreme călare în față, lăsându-mă cuprins în întregime de o stare liniștită de adorație, fără cuvinte, făcând să-mi împreunez mâinile și să las hățurile să cadă. Din această stare de reculegere am fost trezit de glasul bătrânului Wabble, care venise lângă mine:

— Sir, ce faceți aici? Aproape că am impresia că vă rugați!

Cuvintele lui sunau a zeflemea. Nu am răspuns.

— Ridicați hățurile, continuă el. Dacă în timpul unui asemenea galop, calul dumneavoastră se poticnește, puteți să vă rupeți gâtul!

— Ce te privește gâtul meu? răspunsei scurt și necăjit.

— De fapt, nu mă privește deloc, mister Shatterhand. Și totuși nu poate să-mi fie indiferent dacă în clipa următoare o să aveți ceafa întreagă sau ruptă, pentru că aici aparținem unul altuia.

— Nu-mi purta de grijă, nu-mi rup eu gâtul!

— Totuşi, aşa s-ar părea, pentru că nu se pun hăţurile pe gâtul calului în timp ce zbori pur şi simplu.

— Vrei să mă înveţi să călăresc?

— Nici prin gând nu-mi trece. Am văzut de mult că nu aveţi nevoie de dascăl. Dar ceea ce încă n-am văzut, este un călăreţ care călăreşte cu mâinile împreunate, ca şi când ar sta într-un scaun de rugăciune sau de jeluire. Pentru că dumneavoastră aşa aţi arătat, mister Shatterhand.

— Scaun de rugăciune sau de jeluire? Cum de-ai ajuns la această combinaţie? Rugăciunea şi jeluirea pentru dumneata sunt acelaşi lucru?

— *Yes*, sir.

— Să ştii că asta e o glumă proastă. Există un om care gândeşte şi care să numească rugăciunea văicăreală?

— Da, eu sunt ăla!

Dintr-o smucitură m-am întors spre el, întrebându-l:

— Te-ai rugat mult şi des, sir?

— Nu.

— Dar din când în când?

— Nici.

— Poate niciodată?

— Chiar aşa! dădu el afirmativ din cap, spunând aceasta aproape cu mândrie.

— Doamne, nu pot să cred!

— Sau credeţi sau nu credeţi, mi-e totuna, dar nu m-am rugat încă niciodată.

— Dar în tinereţe, ca mic copil?

— Nici atunci.

— N-ai avut un tată care să-ţi vorbească de Dumnezeu?

— Nu.

— Nici o mamă care să-ţi împreuneze mâinile?

— Nu.

— O soră care să te învețe o rugăciune scurtă de copil?

— N-am avut.

— Cât de trist e tot ce-mi spui, nemăsurat de trist! În această lume există un om care a ajuns la peste nouăzeci de ani și, în tot acest timp îndelungat, nu s-a rugat niciodată! O mie de oameni să mi-o fi spus, să-mi fi jurat, sir, și tot n-aș fi crezut.

— Din moment ce o spun eu însumi, puteți să mă credeți liniștit.

— Liniștit? Dar nu pot fi deloc liniștit!

— Nu văd de ce v-ați tulbura liniștea pentru un lucru atât de clar și totodată indiferent pentru dumneavoastră.

— Indiferent? Pentru dumneata e chiar atât de indiferent, mister Cutter?

— Absolut. Nu am bănuit că sunteți așa de bigot!

— Bigot? Dacă îi dai acestui cuvânt sensul pe care-l dau cei fără de Dumnezeu, află că nu sunt.

— Tocmai așa gândeam și eu. Dar că sunt făr' de Dumnezeu... Hm!

— Ești, pentru că te-ai rupt de Dumnezeu!

— Ascultați! Să nu mergeți prea departe, mister Shatterhand. Sunt un gentleman, nu o haimana. Am făcut întotdeauna ce am considerat că e drept și aș vrea să-l văd pe acela care în mod serios mă face făr' de Dumnezeu.

— Atunci, uită-te la mine! Ai făcut întotdeauna ce ai considerat că e drept, ai fost deci întotdeauna propriul dumitale legiuitor. Nu există oare o lege care stă deasupra încăpățânării dumitale?

— Da! Legea Statelor Unite, după care mă conduc.

— Mai presus nu mai există nimic? Nu există legi etice, religioase, ale lui Dumnezeu?

— Pentru mine, nu! M-am născut, e primul fapt. M-am născut așa cum sunt; e al doilea fapt. Nu pot fi altfel decât așa cum sunt; e al treilea fapt. Deci nu port nici o vină de ceea ce sunt și fac, și ăsta-i faptul principal. Tot restul e prostie și gogomănie.

— Ascultă, mister Cutter, logica dumitale șchioapătă în toate privințele.

— Lăsați-o să șchioapete, sir! Am fost vârât în viață fără să fiu întrebat și dracu' să mă ia dacă atunci când o să ies din viață o să cer voie cuiva! Nu o să am nevoie nici de religie, nici de Dumnezeu...

Old Surehand și apașii se apropiaseră și ei, după aceea o pornirăm din nou. Old Wabble rămase în urma mea; în locul lui, veni lângă mine Old Surehand. Merserăm o vreme fără să scoată o vorbă.

Rareori am fost atât de trist. Simțeam pentru bătrân o milă profundă, cu toate că-și bătuse joc de mine. Nu-și cunoscuse nici tatăl, nici mama. Niciodată nu învățase să spună o rugăciune! Așa arăta vestitul *„King of the cowboy“* — „regele cowboy-lor“.

Old Surehand călărea liniștit lângă mine. Se pare că reflecta la tot ce auzise. Abia după o îndelungată tăcere, îmi puse întrebarea:

— Sir, pot să vă deranjez cu o întrebare? Văd că sunteți adâncit în gânduri.

— Mă bucură foarte mult că sunt trezit din astfel de gânduri.

— Știți, am auzit multe despre dumneavoastră și întotdeauna se amintea și faptul că sunteți evlavios.

— Și cam ce se înțelege prin acest cuvânt „evlavios“? Că spun întotdeauna ce gândesc și ce cred? Sau râdeau de această așa-zisă „evlavie“?

— Niciodată nu s-a râs. Dumneavoastră vă exprimați convingerile mai mult prin fapte decât prin vorbe,

și asta impresionează. Și eu tot așa v-am cunoscut. Nu mi-ați vorbit nici un cuvânt despre asta.

— Nici nu era nevoie!

— Poate că totuși!

— Cum adică?

— Fiindcă... hm! Viața dumneavoastră, mă refer la viața interioară, a decurs mereu liniștit și uniform? Când erați copil, ați auzit că există Dumnezeu și ați crezut în el. Credința aceasta nu a fost niciodată zdruncinată și trăiește și acum în inima dumneavoastră cu acea candoare frumoasă a copilăriei? Așa cred cel puțin, și poate că nu mă înșel.

— Vă înșelați, sir. Nu există victorie fără luptă. Viața mea interioară a fost la fel de plină de evenimente ca și cea exterioară. Nici fluviul vieții sufletești nu curge liniștit între malurile sale. Își are valurile și zbuciumările lui, stâncile și bancurile lui de nisip, seceta și inundațiile lui.

— V-ați luptat și dumneavoastră?

— Deseori și din toate puterile. Întotdeauna am privit această luptă extrem de serios. Există milioane de oameni care trec prin viață fără să se zbată pentru a ieși la lumină...

— O, de-aș putea face și eu acest lucru! oftă el. Dumneavoastră ați răzbătut și v-ați întărit sufletul. Pe mine, în schimb, soarta mă poartă din loc în loc; mi-am pierdut busola interioară și pământul natal, și nu mai am liniște.

— Liniștea o s-o găsiți numai acolo unde poate fi căutată...

— Sper din toată inima. Acum să încheiem această discuție, altfel pentru mine ar fi prea mult dintr-o dată!... Îmi vine să vă strâng cu recunoștință mâinile, pentru că în inima mea se zbate ceva de parcă ar vrea

să spună că speranţa mi se va îndeplini. Aţi aprins o lumină, pe care acum o văd doar la mare depărtare, dar nu vă atingeţi de ea, să nu se stingă iar, pentru că am încredere că se va apropia tot mai mult de mine!

Aceste cuvinte m-au făcut fericit. Oare o să am într-adevăr bucuria de a fi îndrumat un suflet prin îndemnul meu? Şi încă sufletul unui om ca Old Surehand! Încercările prin care a trecut trebuie să fi fost neobişnuit de triste. Dar le tăinuia, nu vorbea de ele. Această tăcere nu era deloc consecinţa neîncrederii în mine. Nu voia să se atingă de nişte răni, care, probabil, mai sângerau şi acum în sufletul lui. O, de-ar fi vorbit! Eram în situaţia, şi aceasta, desigur, fără să ştiu sau să bănuiesc măcar, să-i uşurez inima şi să-l duc pe urma căutată de atâta vreme, fără să o fi putut afla.

6. LA O-SUTĂ-DE-COPACI

Drumul nostru a decurs atât de liniştit şi fără de obstacole, încât nu există nimic de relatat. Spre dimineaţă am oprit caii să se odihnească şi, înainte de masă, târziu, văzurăm în stânga noastră primul par şi dădurăm de urma lui Winnetou şi a apaşilor săi. Cu siguranţă că între timp s-a întâlnit şi Bloody Fox cu ei. La un kilometru depărtare, am găsit al doilea par şi, urmându-le şirul, am ajuns la locul ales de noi.

Acest loc se află la marginea deşertului, fiind numit, după cum am mai amintit, de către apaşi *Gutesnontinkhai* şi *Sucs-ma-lestavi* de către comanşi, ceea ce înseamnă O-sută-de-copaci, şi era aşezat astfel:

Graniţa dintre Llano Estacado şi câmpia verde, care se află în vestul acestui loc, nu constituia o linie neîntreruptă. În unele locuri era foarte pronunţată, în altele abia se deslueau câteva intrânduri şi ieşinduri mai mari şi mai mici. Un asemenea intrând, arătând ca un golf, îl forma şi locul denumit O-sută-de-copaci. Avea forma unei potcoave, ale cărei margini, ca un povârniş, coborau treptat. În fund izvora o apă, care mai întâi se aduna într-un bazin cu un diametru de circa douăzeci de picioare, revărsându-se apoi spre est, pentru ca încet, încet să se piardă în nisip. Datorită umezelii, exista aici o iarbă grasă, care le prindea foarte bine cailor noştri. Această formă de potcoavă se distingea de împrejurimi mai ales datorită povârnişului amintit, pe care creşteau,

până aproape sus, tufișuri dese, printre care se înălțau tulpini de copaci tineri. De aici își luase Șiba-bigc materialul pentru pari, cu care ar fi vrut, în orice caz zadarnic, să le arate comanșilor ce urmau să vină drumul spre oaza din Llano Estacado. Se puteau vedea destul de bine de unde tăiaseră parii, pentru că peste tot erau împrăștiate crengi și rămurele căzute sub cuțitul oamenilor săi.

Coborârăm lângă izvor să ne potolim setea, apoi lăsarăm caii să se adape. Băură cu sorbituri mari, pe săturate, apoi se împrăștiară să pască în voie. Noi ne hotărârăm locul de popas lângă apă, dar, din prevedere, trimiserăm sus, pe deal, un apaș, să stea de strajă și să cerceteze cu privirea spre vest, ca nu cumva să fim surprinși de Vupa-Umugi.

Voiam să ne odihnim aici doar câteva ore; mai mult nu aveam voie să stăm. După ce trecu această vreme, adăparăm caii încă o dată, apoi încălecarăm și o porniram spre locul unde hotârâserăm să ne petrecem noaptea.

Locul ales pentru popasul de noapte se afla cam la două mile engleze de O-sută-de-copaci, formând în mijlocul câmpiei o depresiune asemănătoare cu Valea Nisipului, unde îl prinsesem pe Șiba-bigc și oamenii săi.

În acest loc nu exista nici un fir de iarbă, ci numai nisip, și tocmai de aceea era puțin probabil să creadă cumva comanșii că cineva s-a putut gândi să petreacă acolo o noapte întreagă sau poate chiar mai mult timp. Această adâncitură oferea o ascunzătoare sigură datorită și faptului că era imposibil unui dușman să ne vadă, doar dacă se apropia până la marginea ei. Sosiți în această depresiune, ne priponirăm caii și ne culcarăm în nisipul moale. Firește, am postat o strajă sus pe deal, ca să vadă când vine Vupa-Umugi cu ceata lui.

După cele aflate de la Șiba-bigc, Vupa-Umugi trebuia să sosească încă în seara aceasta. Doream foarte mult să nu întârzie, pentru că nu este deloc plăcut să stai într-un loc fără apă și atât de arid.

Din fericire, dorința mi se împlini mai repede decât aș fi crezut. Soarele încă nu dăduse în scăpătat, când straja strigă de sus:

— Uff! *Naiinii an khaan peniyil!* — vin comanșii!

Mi-am luat binoclul și am urcat împreună cu Old Surehand. Cu toate că distanța era destul de mare, încât să nu putem fi văzuți, am rămas totuși culcați, în timp ce priveam spre ei. Da, veneau, și veneau într-un fel care ne arăta că se simt în deplină siguranță. Nu călăreau în felul lor obișnuit, în așa-numitul șir indian, ci câte unul și în grupuri, mergând care cum îl tăia capul.

Călărețiii indieni, văzuți de noi, aveau mărimea unor câini. Mergând spre est, deveneau tot mai mici, până ce dispăreau din vedere.

Acum, pentru noi era important să știm dacă ne vor găsi urmele. De fapt, ar fi trebuit să le vadă, depindea numai de ei să le acorde atenție. În acest caz, speram să le ia drept urmele lui Șiba-bigc, pentru că tocmai de aceea ne schimbasem cizmele cu mocasini indieni.

Dacă ar fi avut vreo bănuială, atunci, în mod sigur, veneau imediat spre noi. Așteptam cu încordare, privind spre sud, de unde ar fi trebuit să apară. Dar trecu mai mult de o oră, fără să se fi ivit cineva și, când începu înserarea, puteam afirma că nu avem de ce ne teme și că nu vom fi descoperiți. Părăsirăm tăpșanul și coborârăm la oamenii noștri. Old Wabble ne primi cu cuvintele:

— Vasăzică, au sosit! De fapt, ar fi bine ca, așa în glumă, să-i luăm prin surprindere la noapte și să-i împușcăm pe toți.

— Dumneata numeşti glumă să ucizi o sută cincizeci de oameni? întrebai eu. În această privinţă îmi cunoşti părerea. Facem aşa cum am stabilit: îi lăsăm să treacă liniştiţi mai departe şi mai târziu îi încercuim. În felul acesta o să-i prindem fără să vărsăm un strop de sânge.

— Să treacă mai departe, da! Dar dacă mâine dimineaţă nu pleacă şi rămân toată ziua aici? De unde luăm apa necesară pentru noi şi pentru cai?

— Nu rămân ei pe loc, de asta poţi fi sigur. Nici nu le trece prin cap să piardă o zi întreagă. Şi chiar dacă le-ar fi indiferentă o atare pierdere de timp, tot ar trebui să părăsească mâine dimineaţă O-sută-de-copaci, ca să facă loc militarilor.

— Dar oare aceştia or să vină?

— O să vedem îndată. Mă duc la comanşi să trag cu urechea.

— Minunat! Minunat! Vin şi eu!

— Nu-i nevoie, mister Cutter, prefer să mă bizui numai pe mine decât şi pe dumneata.

— Vreţi să mergeţi singur?

— Nu. Mă va însoţi mister Surehand.

— Cum s-ar zice, aveţi mai multă încredere în el decât în mine.

— Am sau nu, asta n-are importanţă. Îl iau pe el, iar dumneata rămâi aici.

Îmi dădui seama că-i stă pe limbă o replică tăioasă, dar se stăpâni şi tăcu. El, cu imprudenţa lui, ar fi fost ultimul om pe care l-aş fi luat cu mine la comanşi.

Presupunând că a doua zi indienii aveau să pornească dis-de-dimineaţă, în seara aceasta urmau să se culce devreme. De aceea, în caz că voiam să ascult şi să aflu ceva, nu trebuia să mai zăbovesc. Aşa că nu lăsai să treacă mai mult de o oră după căderea nopţii, şi o pornii

la drum. Mai târziu, după ce avea să răsară luna, ar fi fost mai greu să rămânem nedescoperiți.

Folosirăm drumul pe care veniserăm. Sosind la O-sută-de-copaci, cotirăm la început spre partea de sus a golfului în formă de potcoavă și cercetarăm cu precauție dacă se află cumva străji acolo. A durat foarte mult până să colindăm tot semicercul. Nu descoperirăm nici un comanș de santinelă. Vupa-Umugi nu pusese nici o strajă pe deal; trebuia să se fi crezut foarte stăpân pe situație.

Jos, lângă apă, ardeau mai multe focuri mici, întreținute cu crengile și așchiile pe care le văzuserăm risipite pe jos. Lângă foc se pare că ședea căpetenia cu războinicii cei mai de seamă. Ceilalți se așezaseră de-a lungul malurilor apei, fără a se putea vedea de departe. Nici caii nu-i vedeam, era prea întuneric.

De asemenea, ne scăpa privirilor și faptul dacă jos, spre Llano, existau străji; dar chiar dacă existau, putea să ne fie indiferent, deoarece nu aveam ce căuta în partea aceea.

Trebuia să ne apropiem cât mai mult de focul unde ședea șeful tribului, pentru a-l putea eventual auzi ce spune. Pătrunserăm în tufișuri și ne strecurarăm printre boschetele în pantă, eu înainte și Old Surehand după mine. Nu era lucru ușor, pentru că de sub picioarele noastre se putea desprinde în fiecare clipă o pietricică din pământul afânat și se putea rostogoli, trădându-ne astfel prezența. Indienii stăteau atât de liniștiți, încât asemenea zgomot ar fi fost imediat auzit. De aceea, la fiecare pas, întâi pipăiam terenul cu piciorul și apoi pășeam.

Mergeam foarte încet și coborârea a durat aproape o oră, până am ajuns după un tufiș des, atât de aproape de izvor, încât puteam să-i auzim pe cei ce stăteau lângă el, în caz că ar fi vorbit.

Dar nu vorbeau. Stăteau muți și nemișcați și priveau cum pâlpâie lumina focului, lângă care fusese friptă carnea, după cum dovedea mirosul care mai persista. Am așteptat un sfert de oră și încă unul; era atâta liniște, încât puteai crede că sunt niște figuri neînsuflețite, dacă unul dintre indieni nu ar fi mișcat din când în când mâna, ca să mai pună crengi pe foc. Old Surehand mă înghionti, întrebându-mă în acest fel dacă nu ar fi mai bine să plecăm, când, deodată, se auzi din afara taberei un strigăt puternic de chemare, urmat de multe altele. Deci, afară erau totuși posturi de pază și se pare că descoperiseră ceva suspect, pentru că strigătele se înmulțiră și deveniră atât de insistente, încât puseră în mișcare toată tabăra. Vupa-Umugi sări și el în picioare, la fel ca cei din jurul său. Gălăgia crescu și strigătele puteau fi auzite peste tot, de parcă ar fi vânat pe cineva pe care voiau să-l prindă. Mă cuprinse o neliniște pe care n-o puteam alunga.

— Ce poate fi? mă întrebă Old Surehand în șoaptă.

— E ca și când ar hăitui un om, răspunsei eu încet.

— Da, vor să prindă pe cineva, nu mă înșel, se poate auzi destul de clar. Dar cine o fi? Nu cumva...? urmă el fără a-și termina întrebarea:

— Ce vreți să spuneți? îl întrebai.

— Nimic, sir. Ar fi prea de tot din partea lui.

— A cui?

— A... dar nu, nu e posibil!

— E posibil. Știu la cine vă referiți. La Old Wabble.

— Drace! Și dumneavoastră credeți că...

— De la el poți să te aștepți la orice.

— Da, e pur și simplu obsedat de ideea de a se strecura peste tot pe furiș, și întrucât adineauri ar fi dorit atât de mult să vină cu noi... ascultați!

De afară răsună un strigăt dinspre partea stângă:

— *Sim tavo*, un om!

Şi imediat auzirăm din dreapta, de dincolo de tufişuri:

— *Sim poch* — un cal!

Apoi se făcu linişte. Dar mai mult cu urechile decât cu ochii, constatarăm o mişcare care se apropia. Din dreapta şi apoi din stânga era adus cineva. Cine sau ce putea fi?

Nu trebui să aşteptăm prea mult ca să aflăm. Spre spaima noastră, temerea ni se adeveri. O grămadă de comanşi îl aduceau pe... Old Wabble. Fusese dezarmat şi legat. Peste câteva clipe îi fu adus şi calul. Venise după noi, şi chiar călare. Ce absurditate! Ştiam din experienţă că este în stare să-şi facă de cap, dar ca să-i vină în minte să se furişeze cu calul, de o asemenea neghiobie nu l-aş fi crezut în stare.

Cu prostia asta a lui nu ne provoca doar o încurcătură oarecare, ci pur şi simplu ne punea în cel mai evident pericol. Comanşii trebuiau să ghicească cum că nu este singur aici şi că trebuie să aibă tovarăşi cu el. Grija pentru noi înşine ar fi cerut, de fapt, să ne îndepărtăm imediat. Dar aveam oare dreptul să plecăm? Nu era mai nimerit să rămânem şi să aflăm ce se întâmplă? În ciuda marii sale imprudenţe, bătrânul era şiret. Poate născocea o explicaţie care să abată bănuiala pieilor-roşii.

— Uff, Old Wabble! exclamă Vupa-Umugi, când îl văzu pe bătrân. Unde l-aţi prins?

Indianul căruia îi era adresată întrebarea, răspunse:

— Se furişa prin iarbă ca un coiot plecat după pradă. Caii noştri au devenit neliniştiţi, mirosindu-l pe al lui, pe care îl priponise dincolo de posturile noastre.

— S-a apărat?

— *Pshaw!* A vrut să fugă, noi însă l-am hărţuit din

toate părțile ca pe un câine râios, iar după ce l-am prins nu a mai îndrăznit să se apere.

— Ați mai văzut și alți albi?

— Nu.

— Duceți-vă și căutați urmele. Fața asta palidă nu a putut să vină singură la marginea Llano Estacado-ului.

Războinicul plecă să cerceteze, în timp ce căpetenia și însoțitorii săi se așezară, ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat. Cu priviri îndreptate amenințător asupra lui Old Wabble, care stătea în fața lui ținut de doi indieni, căpetenia își scoase cuțitul, îl înfipse în pământ și zise:

— Am înfipt cuțitul interogării. El poate să te omoare, dar poate să-ți și lase viața. E în mâna ta. Dacă spui adevărul, o să scapi.

Ochii „regelui cowboy-lor" rătăciră o clipă înspre tufișurile noastre, căutându-ne, dar, din fericire, numai cu o scurtă privire. Dacă nu s-ar fi stăpânit, ne-ar fi putut trăda.

— Unde-ți sunt însoțitorii? îl întrebă căpetenia.

— N-am nici unul, răspunse bătrânul.

— Minți! O să-i căutăm și o să-i găsim!

— N-o să găsiți pe nimeni.

— Dacă se dovedește că ai mințit, tu o să fii de vină pentru moartea grea pe care o s-o suportați cu toții.

— Pune să caute, n-am nimic împotrivă!

— Spune-mi atunci ce treabă ai aici, la marginea Llano-ului? Poate o să începi să minți, spunând că ai venit să vânezi?

— Nu, Old Wabble nu-i atât de prost. Și totuși, tocmai acest lucru vreau să-l spun, pentru că ăsta e adevărul.

— Păi aici nu există vânat; ce puteai vâna?

— Există, totuși, și încă foarte mult. Vânat roșu, adică indieni. Am venit aici să vă vânez pe voi.

Era foarte îndrăzneț. Probabil că se bizuia pe noi. Părea să fie convins că noi ne aflăm în apropiere și că îl auzim. Și probabil că și considera ca foarte firesc să nu-l lăsăm în situația lui critică. Dar în această privință se înșela. Din moment ce se băgase singur în bucluc, în adevăratul înțeles al cuvântului, n-avea decât să-și spargă singur capul cum să iasă. Noi, înainte de toate, trebuia să avem grijă ca noi înșine să nu fim prinși. Nu aveam voie să riscăm cu atâta ușurință realizarea unui plan atât de frumos, numai ca să-l eliberăm pe el.

Se vede că răspunsul curajos al bătrânului îl surprinse pe Vupa-Umugi. Își încrucișă sprâncenele și întrebă neîncrezător:

— Ce caută mocasinii ăștia în picioarele tale?

— Ca în misiunea mea de cercetaș să nu las urme care să dea de bănuit, am luat aceste încălțări de la unul din războinicii lui Nale-Masiuv.

De rândul acesta căpetenia vorbi amenințător:

— Să se ferească Old Wabble să-mi trezească mânia!

— Ce rost are amenințarea? Tu mi-ai cerut să spun numai adevărul!

— Da, dar nu-l spui! Spui că ai venit să ne vânezi? Poate un singur om să vâneze de cincisprezece ori câte zece războinici?

— Nu, dar eu sunt aici numai ca cercetaș, ceilalți vin după mine. Și vă avertizez! Dacă-mi faceți cel mai mic rău, prietenii mei o să se răzbune cumplit pe voi.

— *Pshaw!* Cine sunt oamenii cu care îndrăznești să ne amenințți pe noi?

— De fapt, nu ar trebui să vă spun, pentru că nici nu bănuiți că sunteți urmăriți. Dar am să mă distrez fără să fac vreo greșeală, spunându-vă de pe acum, pentru că e imposibil să puteți scăpa.

Pe fața bătrânului, plină de zbârcituri, apăru o expresie de triumf și continuă:

— Cunoașteți pe șeful de trib Nale-Masiuv? A îndrăznit să atace călăreții albi și a fost bătut.

— Uff! răspunse Vupa-Umugi.

— Mergând pe urmele lui, soldații au ajuns la Apa Albastră, unde ați avut tabăra. Voi ați părăsit locul, așa că au pornit-o după voi, iar pe mine m-au trimis înainte ca cercetaș, să vă descopăr urmele unde vă faceți tabăra. Chiar dacă m-ați prins, o să trebuiască să mă eliberați din nou, pentru că ei au să vină și au să vă nimicească până la ultimul.

„Mulțumescu-ți ție, Doamne", gândii eu, era singurul pretext pe care-l putea folosi. Numai în felul acesta îi putea face să creadă că a venit singur și să le abată bănuiala de la noi. Da... era șiret bătrânul, ceea ce nu diminua cu nimic mânia ce o simțeam contra lui.

Vupa-Umugi făcu un gest de dispreț și zise:

— Să nu se bucure Old Wabble prea repede și prea devreme. E poreclit „Ucigașul indienilor" și noi toți știm foarte bine că încă niciodată un războinic roșu nu a găsit milă în fața glontelui sau cuțitului său. Ne bucurăm că l-am prins, și o să ne ferim să-l eliberăm. O să moară la stâlpul caznelor și o să plătească pentru toate asasinatele, îndurând cele mai mari și mai rafinate chinuri!

— Așa spui acum, dar lucrurile o să se petreacă altfel, răspunse mister Cutter, cu multă siguranță în glas.

— Nu fi obraznic, câine! se răsti la el căpetenia. Crezi că ne-ai spus ceva nou? Știam de mult că soldații albi s-au bătut cu Nale-Masiuv. Au învins, dar numai pentru scurt timp, pentru că Nale-Masiuv a trimis acasă să mai vină o sută de războinici!

— Ah! exclamă Old Wabble, prefăcându-se dezamăgit.

— Da, continuă şeful de trib, triumfător la rândul său. Şi la fel de bine ştiu că aceşti câini albi vin după noi. Noi înşine am vrut să vină, i-am momit după noi, ca să-i distrugem. Îţi spun, v-am întins o capcană din care nu există scăpare!

— Da, se poate, dacă o să fim atât de proşti încât să cădem în ea.

— Tu ai şi căzut, şi te găseşti în ea!

— Cu atât mai atenţi şi mai prevăzători o să fie soldaţii albi.

— Şi ei au să cadă în ea, nici nu pot altfel. Numai de aceea am plecat de la Apa Albastră încoace, pentru ca soldaţii albi să vină după noi. O să părăsim şi tabăra aceasta, ca să-i ducem în deşert, unde au să piară în mod cumplit.

— Să piară? O să se bată şi o să vă învingă.

— Nu o să fie nici o bătaie, îi ademenim departe, în deşert, unde nu există apă, aşa că o să piară de sete, fără ca armele să le poată folosi la ceva. O să sosească aici puţin timp după răsăritul soarelui, atunci noi o să fim plecaţi, iar ei au să ne urmeze. Şi după ei vine Nale-Masiuv cu mai mult de o sută de războinici. În felul acesta nimeresc între noi şi el, între foame şi sete, pe de o parte, şi armele noastre pe de altă parte, aşa că au să piară în mod jalnic.

— *Thunder-storm!* strigă Old Wabble, ca şi când s-ar fi speriat foarte tare.

— Aha, acum îţi intră groaza în oase! râse răzbunător căpetenia. Trebuie să recunoşti că sunteţi pierduţi! Mai am însă o vorbă cu tine. Unde sunt feţele-palide care au fost cu tine la Apa Albastră?

— Feţele-palide? La cine te referi?

— La Old Shatterhand şi Old Surehand, pe care mi l-aţi smuls din mână, şi la toţi ceilalţi.

— Nu știu unde sunt. M-am despărțit de ei.

— Minți! Vrei să-mi ascunzi faptul că se află la soldați?

— La soldați? Nici vorbă. Old Shatterhand nu este omul care să se alăture unor astfel de indivizi, ca în felul acesta să-și piardă independența. Sau poate crezi că se înjosește să facă pe iscoada pentru ei?

— Old Shatterhand e tare mândru, recunoscu căpetenia.

— Nu numai pentru asta, el este un prieten al albilor, ca și al indienilor. S-ar amesteca el, oare, în cearta care s-a iscat între ei?

— Uff, cuvintele astea sună a adevăr.

— Și nu a încheiat el pace cu tine la Apa Albastră?

— Și asta este adevărat. Dar unde se află acum?

— A plecat pe Rio Pecos în jos, până la tabăra apașilor mescalero, să se întâlnească cu Winnetou.

— S-a dus singur?

— Nu, îl întovărășesc și ceilalți.

— Tu de ce nu ai plecat cu ei?

— Pentru că voiam să ajung la soldați, al căror cercetaș sunt în prezent.

— Să fi mers tu, așa singur? Nu cred. Ultimele tale cuvinte mi-au trezit din nou bănuiala. Old Shatterhand e la voi.

— Am crezut că Vupa-Umugi e cu mult mai deștept decât arată acum. Nu-și dă seama că prin bănuiala sa se dă de gol? În timpul unei expediții războinice, Old Shatterhand nu face oare mai mult decât o sută de războinici? Și Old Surehand nu-i este oare egal? Dacă oameni atât de renumiți s-ar afla la noi, oare nu ți-aș spune, pentru a te speria, să nu te atingi de mine?

— Uff! dădu afirmativ din cap căpetenia.

— Ar fi un mare avantaj pentru mine să te pot amenința cu cele două fețe-palide. Și dacă nu fac asta, trebuie să recunoști că, într-adevăr, ele nu sunt cu mine.

— Uff! exclamă el din nou afirmativ.

— Așa că, dacă aș vrea să născocesc o minciună, mai degrabă aș spune că cei doi au să vină să mă elibereze, decât să neg acest lucru. Dacă Vupa-Umugi nu înțelege acest lucru, înseamnă că e cam slab de minte.

— Ce te privește pe tine mintea mea, câine? Acum știu ceea ce voiam să știu, și dacă o să te cred sau nu asta o să depindă de faptul dacă războinicii mei, care s-au dus să scotocească împrejurimile după tovarășii tăi, au să găsească pe cineva sau nu. În orice caz, tu ești pierdut. Te luăm cu noi, pentru ca tot tribul nostru să te vadă cum mori și să strige de bucurie văzând chinurile tale. Ei, ce este, ai de raportat ceva?

Întrebarea fusese adresată unui indian care tocmai sosise călare și sărise de pe cal.

— Am colindat și scotocit împrejurimile, răspunse indianul, dar n-am găsit pe nimeni. Această față-palidă a avut îndrăzneala să se furișeze singură până la noi.

— Îndrăzneala asta o s-o plătească el cu viața. Acum legați-l și de picioare, și strângeți-l atât de tare în curele încât să nu se poată mișca. Să fie păzit de cinci războinici, care au să răspundă cu capul de el. De asemenea, ca măsură de prevedere, să se posteze străji acolo sus, pe tăpșan.

Lipsa de prevedere se produsese deja, ușurându-ne mult pătrunderea în tabără. Acum trebuia să plecăm repede și să nu așteptăm până când străjile își vor fi luat posturile în primire. De aceea, ne cățărarăm cât puturăm de repede, dar pe cât posibil fără zgomot, pe povârniș.

Pe urmă ne grăbirăm să ne îndepărtăm, ca să nu fim auziți sau văzuți. Mai târziu puturăm încetini pasul.

— Acum ce mai ziceți, sir? mă întrebă Old Surehand. Iar ne-a jucat o festă urâtă bătrânul.

— Din fericire, mai urâtă pentru el decât pentru noi.

— Da; în orice caz, după ce a dat de belea, nu s-a purtat chiar atât de rău.

— E mare păcat de el. Altminteri e un bătrân de ispravă, și dacă nu ar avea obiceiul ăsta să acționeze atât după capul lui, și fără rost, ar fi un tovarăș foarte folositor. Așa însă, trebuie să fii mai prevăzător cu el decât cu un *greenhorn*. E un om care-i mai bine să umble singur, căci altfel devine primejdios pentru colectivul căruia i se alătură. Dacă își va recăpăta libertatea, să plece unde vrea. Desigur, la început m-am bucurat să-l cunosc. Dar bucuria asta mi-a înveninat-o el destul. Nu e deloc o plăcere să-l ai lângă tine și să-l vezi cum comite prostie după prostie. Mai degrabă îmi convine cel mai neexperimentat novice. Un *greenhorn* se supune și ascultă de un *westman* experimentat, tocmai pentru că este convins de lipsa lui de experiență. Aici însă avem de-a face cu un bătrân *horseman*, un om umblat cu cai, mândru că odinioară a purtat numele de „rege al cowboy-lor" și, datorită acestei mândrii, consideră că este sub demnitatea lui să se supună unei alte voințe decât celei proprii. Un bun cowboy poate fi un văcar și un călăreț priceput, chiar și un țintaș acceptabil, dar pentru un *westman* capabil se cere mult mai mult!

Mă înfierbântasem și probabil că aș mai fi continuat, dacă nu am fi ajuns la tabăra noastră.

Le-am spus apașilor că Old Wabble a fost prins de comanși. Atunci, cel mai în vârstă dintre ei, care vorbea în numele tuturor, a zis:

— Bătrâna față-palidă a plecat cu calul lui, fără să întrebe. Puteam noi să-l reținem?

— Nu, răspunsei. În nici un caz nu v-ar fi ascultat. Dar știți cumva de ce și-a luat calul, în loc să meargă pe jos?

— Știu, fiindcă e singurul lucru pe care mi l-a spus. A luat calul pentru iuțeala lui, adică voia să ajungă înaintea voastră la comanși și să se întoarcă tot înaintea voastră.

— Ca pe urmă să se umfle în pene față de noi? Ei, acum a găsit prilejul să-și trâmbițeze gloria. Ai grijă ca străjile să fie cu ochii în patru! Acum trebuie să ne culcăm, ca, la răsăritul soarelui, să putem fi în formă.

Cu somnul nu prea mergea. Din cauza supărării provocate de Cutter, mult timp încă n-am putut adormi, iar la răsăritul soarelui, când m-am trezit, mă simțeam obosit.

Trebuia să urmărim plecarea comanșilor. Fâșia întunecată pe care o formau la orizont cei O-sută-de-copaci, puteam să o vedem, dar pe comanși nu-i puteam distinge. De aceea, pentru a reduce distanța, am luat binoclul și am părăsit tabăra, împreună cu Old Surehand. La jumătatea drumului ne așezarăm și așteptarăm. Nu dură mult și figurile comanșilor apărură de după tufișuri. Plecau în același fel în care sosiseră, adică nu în șir indian. Voiau să lase cât mai multe urme vizibile, pentru a ușura trupelor urmărirea. Așa după cum socotisem că vor face, comanșii s-au luat după urmele noastre, adică după șirul de pari, crezând că au fost fixați acolo de Șiba-bigc, fără să bănuiască schimbarea lor.

După ce comanșii dispărură în direcția sud-est, așteptarăm încordați poate mai mult de o oră, până când apărură dinspre vest șase călăreți, al căror drum ducea evident spre cei O-sută-de-copaci.

— Sunt dragonii, spuse Old Surehand. Mergem la ei?

— Nu. Aș vrea să-mi permit o glumă. Când dincolo de Mistake Canion am ajuns la tabăra lor, comandantul m-a luat drept un neisprăvit și m-a tratat ca atare.

— Tâmpitul!

— Hm. Nu prea putea ghici cine sunt, fiindcă eu m-am dat drept căutător de morminte. Nu era prea greu să mă ia drept *greenhorn*, după cum mă prefăceam. Aș vrea să-l văd pe comandant ce mutră o să facă când o să dea de mine aici, lângă pustiul Llano Estacado.

— Înseamnă că vreți să mergeți la el, la început fără apași? Poate nici cu mine?

— Nu, dumneavoastră puteți veni.

— Foarte bine! Aș vrea să știu ce are să spună când va auzi că presupusul căutător de morminte nu este altul decât Old Shatterhand. Ce mutră deșteaptă o să facă!

Prin binoclu văzurăm că cei șase călăreți, probabil vreo avangardă, se împrăștiară ca să ajungă în felul acesta la O-sută-de-copaci. Era o măsură bună, dar desigur inutilă, din moment ce comanșii plecaseră.

După ce dispărură din câmpul meu vizual dură cam zece minute până când văzurăm pe unul dintre călăreți că se întoarce în galop. Probabil că se ducea la comandant să-i comunice că poate să vină, fiindcă dușmanii au părăsit cei O-sută-de-copaci. La mai puțin de o oră, îi văzurăm pe dragoni sosind, și ne întoarserăm în tabăra noastră, să ne luăm caii și să le dăm apașilor ordin să ne urmeze cam după o oră.

La început, înaintam repede, dar când puturăm fi văzuți de la O-sută-de-copaci, pornirăm încet, în trap, exact ca niște oameni care n-au de ce să se grăbească, neavând un scop prea precis. Apropiindu-ne cam la o mie de pași de tufișuri, văzurăm câteva santinele. Pe

ceilalţi nu puteam să-i vedem, pentru că făcuseră popas în interiorul potcoavei. Fuseserăm observaţi de santinele, care, raportând despre apropierea noastră, au făcut ca mulţi soldaţi să iasă de după boschete, să ne vadă. Întrucât nu eram indieni şi fiind numai două persoane, sosirea noastră fu aşteptată în linişte.

— Staţi! strigă santinela cea mai avansată. Ce căutaţi în tabără?

— Să ne odihnim.

— Cine sunteţi?

— Asta deocamdată nu te priveşte, e treaba ofiţerului vostru s-o afle!

— Oho, trebuie să vă cercetez, iar voi trebuie să-mi răspundeţi, că de nu, trag!

— Încearcă! Înainte de a pune bâta dumitale la ochi, eşti un om mort.

La aceste cuvinte îmi îndreptai carabina către el şi continuai:

— Avem aici acelaşi drept ca şi voi. Şi noi puteam întreba: cine sunteţi? Ce căutaţi aici? Cine e ofiţerul care vă comandă? Şi acum lasă-ne în pace! Vrem să mergem la apă.

Cotirăm după tufişuri şi merserăm spre izvor, unde fusese deja instalat un cort ofiţeresc. Santinela nu ne opri, dar câţiva soldaţi, care auziseră răspunsurile mele, fugiseră înainte, să-i spună comandantului cum ne-am comportat şi ce indivizi recalcitranţi suntem. Ofiţerul stătea în faţa cortului şi, după ce ascultă raportul lor, se pregătea să ne întâmpine cu fruntea încruntată. Când ajunserăm destul de aproape, mă recunoscu şi exclamă:

— *Good lack!* Dar ăsta e căutătorul de morminte! Ei, da, de la el te poţi aştepta la astfel de prostii. Habar n-are pe ce lume trăieşte. Ce ştie el ce înseamnă să fii

în stare de război și care sunt îndatoririle unei santinele atunci când nu i se dă ascultare!

În acest timp noi am ajuns în fața lui și am descălecat.

— *Good morning, sir* — bună dimineața, sir, îl salutai eu candid. Ne dați voie să ne așezăm și noi aici? Avem nevoie de apă pentru cai.

Comandantul izbucni în hohote de râs și se întoarse către ofițerii lui, care începură și ei să râdă.

— Uitați-vă la omul acesta, *meș-șurs*, domnilor! probabil că vi-l amintiți. Tipul e tare original și are fluturi în cap; așa ceva să tot căutați, că nu mai găsiți. Firește, habar nu are că, de fapt, santinelele noastre ar fi trebuit să tragă în el. Și-a găsit și un însoțitor, probabil de același calibru. Astfel de oameni putem primi liniștiți în mijlocul nostru, n-avem de ce ne teme.

Întorcându-se iar spre noi, ne spuse:

— Da, puteți rămâne să beți apă cât vreți. Ați găsit multe morminte, sir?

— Nici unul, răspunsei eu.

— Cine caută mormintele indienilor nu trebuie să se ducă în Llano Estacado.

— Llano Estacado? întrebai eu, afectând o expresie descumpănită.

— Da!

— Unde se află?

— Nu știți?

— Știu, numai că trebuie să fie o regiune foarte tristă.

— Sfântă nevinovăție! Pe unde ați umblat după ce ați părăsit tabăra noastră?

— Tot spre est.

— Și apoi?

— Apoi la lacul pe care indienii îl numesc Apa Albastră.

— La Apa Albastră? exclamă el mirat, aproape speriat. Păi, acolo și-a avut tabăra o ceată destul de mare de comanși.

— Așa? întrebai candid.

— Așa-a-a, îmi imită el glasul. Cum de nu v-au văzut și nu v-au prins?

— Să ne fi văzut? Posibil! Să ne prindă? Nu! Ne-am permis chiar să ne distrăm și să înotăm în lac.

— Și nu v-au prins?

— Nu. De altfel, gândindu-mă bine, cred că dacă ne-ar fi prins, nu am ședea acum aici.

Izbucni iar în hohote de râs și zise:

— Firește că așa este, dacă v-ar fi prins, v-ar fi omorât și scalpat.

— Sir, lucrurile astea nu s-ar fi putut petrece chiar atât de ușor, pentru că ne-am fi apărat.

Spusei aceste cuvinte atât de serios și de convingător, încât provocai un hohot de râs. Old Surehand își dădea toată silința să se stăpânească; vedeam totuși cât de mult se înveselea. După ce râsul se potoli, comandantul continuă:

— Să înnebunești, nu alta. E prea de tot. Și cam cât timp ați stat la Apa Albastră?

— O zi.

— Și după aceea încotro ați mers?

— Tot spre est.

— E o minune cât cerul de mare! Văd că ați ajuns aici, absolut teferi!

— Da, absolut teferi. Ar fi trebuit să ne lipsească ceva?

— Să vă lipsească? E extraordinar! Ştiţi oare că acei comanşi de la Apa Albastră au venit încoace? Ticăloşii ăştia nu v-au văzut?

— Asta nu ştiu, ei trebuie să ştie dacă ne-au văzut ori ba.

— Da, ei trebuie să ştie! râse el înfuriat. Dar ştiu şi eu. Ştiu că nu v-au văzut, altfel n-aţi mai trăi. E aproape de necrezut. Doi oameni merg tot timpul pe unde se află comanşii, se învârt mereu încoace şi încolo pe sub nasul lor şi totuşi nu sunt prinşi. Unui *westman* priceput sau unui ostaş nu i se poate întâmpla aşa ceva. Ce noroc! Iar oamenii ăştia nici nu bănuiesc măcar în ce pericol s-au aflat. E adevărat ce zice un vechi proverb: prost să fii, noroc să ai!

— Sir, vă rog frumos să nu ne faceţi proşti! În patria mea, în această privinţă, există un proverb mult mai nimerit. Se obişnuieşte să se spună: cei mai proşti ţărani strâng cei mai mari cartofi.

Spusei aceste cuvinte zâmbind liniştit. Comandantul deveni ceva mai atent. Se uită la mine cu o privire scrutătoare, lungă şi zise:

— Ia staţi! Nu cumva vreţi să ne dovediţi că aveţi ceva în scăfârlie? Să nu vă închipuiţi că sunteţi mai deştepţi decât noi!

— Nici o grijă, sir. Nu avem intenţia să facem vreo comparaţie între noi şi dumneavoastră. Ar fi o curată nebunie.

— Cred şi eu! aprobă el mulţumit, fără să înţeleagă sensul propriu-zis al cuvintelor mele. Nu ar fi nevoie să fiu sincer cu dumneavoastră, dar îmi pare pur şi simplu rău de prostia dumneavoastră; aşa că vreau să vă spun cum stau lucrurile. Noi i-am atacat şi i-am învins pe comanşi. Au fugit de noi la Apa Albastră, iar noi după ei. De acolo au fugit încoace, iar acum îi go-

nim și îi împingem în pustiul Llano Estacado, unde au să moară de sete, sau au să fie doborâți de gloanțele noastre, dacă nu se predau. Asta am vrut să vă comunic, lucruri pe care nici nu le-ați bănuit.

— Nici nu le-am bănuit măcar? Chiar credeți că nu știm nimic despre toate acestea? întrebai eu cu totul pe alt ton.

— Ce puteți ști! zise el disprețuitor.

— Mai întâi, știm că, dacă o să acționați după planul dumneavoastră, în nici un caz nu o să-i prindeți pe comanși.

— Zău? întrebă el ironic.

— Zău. Mai adaug că nu pe ei, ci pe dumneavoastră vă așteaptă soarta de a pieri de sete în pustiul Llano Estacado.

— Chiar așa să fie? Ce deștepți ați devenit dintr-o dată! De ce să ne prăpădim?

— Există apă în Llano?

— Nu.

— Aveți burdufuri să luați apă cu dumneavoastră?

— Pe dracu', nu! De ce mă întrebați o prostie ca asta?

— Întrebarea mea nu-i deloc o prostie! În deșert ai nevoie de apă. Știți cât de departe trebuie să pătrundeți în deșert ca să-i întâlniți pe comanși? Știți cât timp rezistă caii dumneavoastră fără apă în arșița deșertului?

— Știm că nu va trebui să mergem prea departe, pentru că nici indienii nu au apă.

— Sir, de rândul ăsta și mie îmi pare la fel de rău pentru dumneavoastră, așa cum adineauri pe dumneavoastră vă înduioșase prostia mea. Știți că acești comanși cunosc un loc, în Llano Estacado, unde există destulă apă pentru ei și pentru cai?

— Da? Există un asemenea loc? Imposibil!

— Şi de ce ar fi imposibil? Nu aţi mai auzit că în deşert există oaze?

— Da, dar nu în Llano Estacado.

— Ba există o apă care ar ajunge la mii de cai.

— Prostii! Ce ştiţi sau bănuiţi dumneavoastră despre apa aceasta?

— De ce vorbiţi despre ce ştim sau bănuim noi? Dumneavoastră habar n-aveţi despre ce ştim noi doi, eu şi cu prietenul meu.

— Doi căutători de morminte! Ei, ce ştiţi?

— Că tot ce vă gândiţi să faceţi ar însemna o mare greşeală şi v-ar duce la pieire sigură, dacă nu ar exista câţiva oameni care şi-au propus să vă salveze.

— Vorbiţi de pieirea noastră? E o nebunie. Doar dumneavoastră sunteţi în stare să spuneţi astfel de poveşti. Şi cine sunt acei oameni cumsecade, sir?

— Sunt trei persoane şi anume: Old Surehand, Winnetou şi Old Shatterhand.

Atunci îşi ridică sprâncenele sus de tot şi mă întrebă:

— Şi aceştia vor să ne ajute?

— Dacă nu vor să stea şi să privească liniştiţi cum intraţi în capcana întinsă de comanşi, sunt obligaţi să vă ajute.

— Aveţi fierbinţeli? Cred că aveţi halucinaţii!

— Dacă pe cineva îl înşală simţul realităţii, atunci să ştiţi că nu pe noi ne înşală, ci pe dumneavoastră. Îl cunoaşteţi pe conducătorul comanşilor cu care aţi luptat?

— Nu ştim cum îl cheamă. Nu am trimis cercetaşi să se intereseze.

— Aflaţi că această căpetenie se numeşte Nale-Masiuv, ceea ce înseamnă Patru-degete. Dar cum îl cheamă pe şeful de trib care a avut tabăra la Apa Albastră, ştiţi?

— Păi a fost tot Nale-Masiuv, dacă i-ați spus bine numele.

— Nu, a fost Vupa-Umugi, ceea ce înseamnă Marele-tunet.

— Prostii! Trebuie să fi fost același și nu altul, pentru că noi l-am urmărit până la Apa Albastră.

— Ah! Iată halucinațiile despre care ați vorbit! Adineauri ați fost atât de amabili să ne prezentați situația, fără ca de fapt s-o considerați necesar. În schimb, acum vrem noi, fără să fie necesar, să vă spunem care este situația. Nale-Masiuv s-a aliat cu Vupa-Umugi pentru a vă distruge. El nu a fugit la Apa Albastră, el a chemat încă o sută de războinici de la corturile sale. În timp ce dumneavoastră credeți că-i urmăriți, el a rămas în spatele dumneavoastră și vă urmărește. V-au ademenit la Apa Albastră, pentru că acolo aștepta Vupa-Umugi, iar când ați sosit, ei v-au cedat locul. Vupa-Umugi, căpetenia naiinilor, s-a îndreptat spre locul unde ne aflăm, pe care comanșii îl numesc *Sucs-ma-lestavi*, adică O-sută-de-copaci. Ei au sosit aici ieri seara. Dumneavoastră ați venit după ei, dar înainte să apăreți, ei au plecat în deșert, ca să vă atragă după ei. În timp ce-l urmăriți pe Vupa-Umugi și credeți că-l puteți distruge, el vă atrage într-o capcană. Merge înainte cu naiinii săi, iar în urma dumneavoastră vine Nale-Masiuv, cu peste o sută de războinici. Dumneavoastră vă aflați între aceste două tabere inamice. Deci, sir, situația se prezintă așa, și nicidecum altfel.

Ofițerii ce-l însoțeau se uitau întrebători când la el, când la mine. La rândul său, comandantul se holba la mine, nevenindu-i să mă creadă și mă întrebă:

— Ce fel de năluciri mai sunt și astea, sir?

— Nu-i nici un fel de nălucire, sir. Ceea ce vă spun e purul adevăr.

— Observ că cunoaşteţi numele tuturor, de unde?

— Vorbesc limba comanşilor.

— Dumneavoastră, căutătorul de morminte?

— *Pshaw!* Căutător de morminte! Tot nu vreţi să recunoaşteţi că şi în privinţa mea v-aţi făcut o părere greşită?

— Greşită? Nu sunteţi ceea ce ne-aţi declarat?

— Nu. Aţi crezut într-adevăr că e posibil ca un savant, deci un om cu studii, să se plimbe ca un nebun prin Vestul Sălbatic numai pentru a descoperi nişte morminte? Şi că se bagă mereu în calea indienilor, fără ca ei să-l prindă?

— Sunt uimit, sir!

— Miraţi-vă de dumneavoastră, nu de mine! Adineauri v-am pomenit numele a trei oameni despre care, probabil că aţi auzit vorbindu-se destul de des. Vă este cunoscut ce fel de cal călăreşte Winnetou, de obicei?

— Un armăsar murg; se zice că-l cheamă Vântul!

— Da, Vântul. Denumirea apaşă este Iltşi. Dar despre calul lui Old Shatterhand aţi auzit?

— Da, are tot un armăsar murg, pe care-l cheamă Fulger.

— Exact. Cuvântul apaş este Hatatitla. Acum fiţi atent la calul meu.

Păscând, murgul meu se depărtase de mine la peste şaizeci de paşi. M-am întors înspre el şi i-am strigat numele: Hatatitla. Imediat veni spre mine în salturi şi-şi frecă botul de umărul meu, alintându-se.

— *Zounds!* exclamă comandantul. Oare e posibil...?

— Da, este... râsei eu. Sunteţi de la cavalerie şi l-aţi mai văzut o dată pe armăsarul meu. Aţi spus că e o gloabă de trăsură. Uitaţi-vă acum la el mai atent! Aţi mai văzut vreodată un cal atât de desăvârşit? Un

căutător de morminte poate să aibă un cal atât de superb?

Se tot căzni să spună ceva, dar, de jenă, nu reuşi mult timp să scoată un cuvânt, ca până la urmă să exclame:

— Unde mi-au fost ochii?

— Da, unde v-au fost, şi nu numai în legătură cu calul meu, ci şi în privinţa călăreţului. Ştiţi ce fel de armă are Winnetou?

— O carabină bătută cu ţinte de argint.

— Dar Old Shatterhand?

— Are „doborâtorul de urşi" şi carabina „Henry".

— În tabăra dumneavoastră, de dincolo de Mistake Canion, nu aţi remarcat că am două puşti?

— Da, dar mi se pare că una era învelită.

— Ei, acum nu mai sunt învelite, ia uitaţi-vă la ele!

I le întinsei. Ofiţerii ce-l însoţeau îşi aruncară curioşi privirile la armele mele.

— Ei, drăcie, sir! exclamă el. Această armă grea şi masivă este cumva „doborâtorul de urşi"?

— Întocmai.

— Şi puşca asta cu închizătorul curios, e cumva...

— Exact. E carabina „Henry".

— Deci dumneavoastră sunteţi...

— Old Shatterhand, îl întrerupsei eu, în orice caz eu sunt.

— Şi tovarăşul dumneavoastră?

— Este Old Surehand.

Ofiţerii repetară surprinşi cele două nume, care imediat trecură din gură în gură prin tabără. Comandantul sări în picioare şi-şi plimbă privirile de la unul la altul.

— Old Shatterhand şi Old Surehand! E de necrezut!

— Nu credeţi? îl întrebai eu.

— Ba da, dar... dar...

Fu întrerupt de un strigăt care venea din afara taberei, de la santinele:

— Indienii, vin indienii!

— Dincotro? întrebă comandantul cu glas răsunător.

— De acolo, dinspre nord, răspunseră santinelele, în timp ce indicau direcţia cu mâna.

Ofiţerul voi să ordone alarma, dar eu îl oprii:

— Fiţi liniştit, sir! Nu-i nimic alarmant. Dacă însă nu ne credeţi că suntem ceea ce v-am spus adineauri, acum o să vină nişte martori care să vă confirme că ceea ce v-am spus e adevărat.

— Vă referiţi la pieile-roşii? Dar ei ne sunt duşmani. Imediat trebuie să...

— Nu trebuie să faceţi nimic. Sunt prieteni, sunt chiar salvatorii dumneavoastră. Sunt apaşii pe care i-am adus ca să vă ajute contra comanşilor.

— Apaşii? Dar mă puneţi într-o situaţie foarte dificilă, sir. Roşii sunt roşii, sir, şi nu poţi avea încredere în nici unul dintre ei, iar eu încă nu ştiu dacă sunteţi într-adevăr Old Shatterhand.

— *Well*, luaţi măsurile pe care le consideraţi necesare, feriţi-vă însă de acte ostile. O să vă explic totul. Mai întâi, însă, o să le dau ordin apaşilor să rămână în afara bătăii armelor celor din tabără, până ce vă câştigăm încrederea.

— Mă duc eu să le spun, se oferi Old Surehand.

— Duceţi-vă, sir. Şi mai spuneţi-le, la câţiva dintre ei, să se posteze acolo sus, lângă tufişuri.

— Acolo sus? De ce? întrebă bănuitor comandantul. De ce aceste posturi în spatele meu?

— Ca să pândească sosirea lui Nale-Masiuv. V-am spus doar că e în urma dumneavoastră. Poate sosi în orice clipă.

— Aș putea pune santinele dintre oamenii mei!

— Apașii mei au ochi mai ageri.

— Mii de trăsnete! Dar dacă... dumneavoastră...?

— Puteți să spuneți deschis, sir. Dar dacă dumneavoastră sunteți dușmani și escroci; asta vreți să spuneți, nu?

— Da, recunoscu el. Nu știu dacă indienii care vin dintr-acolo sunt într-adevăr apași.

— Nici să deosebiți apașii de comanși nu știți?

— Nu.

— Și în astfel de condiții duceți războiul contra indienilor? Așa puteți comite cele mai mari greșeli. Ia uitați-vă la ei! Sunt cincizeci! După aprecierile mele, dumneavoastră aveți cam o sută de călăreți, bine instruiți. De ce vă temeți de indieni?

— Într-adevăr, sir, aș vrea să am încredere în dumneavoastră. Aș vrea numai ca indienii să se țină cât mai departe de tabără, până le dau eu voie să vină încoace. Așa-mi cer obligațiile mele de serviciu.

— Vă înțeleg foarte bine. Acum îi puteți vedea și să fiți pe deplin liniștit. Mister Surehand a ajuns la ei. Se opresc și descalecă. Numai trei dintre ei pleacă sus pe deal. Sunt străjile care trebuie să asigure securitatea noastră.

— Bine, sunt mulțumit. Totuși grija pentru securitatea noastră mă obligă să nu neglijez anumite amănunte.

Dădu câteva ordine, trupele luară armele și se postară pe poziție, în așa fel încât ușor ar fi putut respinge un atac al apașilor.

— Asta nu trebuie să vă supere, se scuză el.

— Nici nu-mi trece prin gând să v-o iau în nume de rău, răspunsei. Dacă mă ascultați până la capăt, o să aveți încredere în noi. Iată că se întoarce mister Surehand. Haideți, să ne așezăm din nou jos. Vreau să vă

informez mai departe și astfel să vă dovedesc că v-am spus adevărul și că fără noi ați fi fost pierduți.

Ne așezarăm din nou lângă apă, unde stătusem și mai înainte, și-i spusei atât cât era necesar să știe. Era în avantajul nostru să trec peste ceea ce nu era important pentru el. Relatarea mea făcu o impresie deosebită asupra ofițerilor săi. Fața comandantului devenea tot mai serioasă și căpătă o expresie tot mai îngrijorată. Când terminai de vorbit, rămase o vreme nemișcat, căzând pe gânduri, și nu scoase nici un cuvânt. Ofițerii săi erau și ei convinși că, fără ajutorul meu, ar fi căzut într-o capcană cât se poate de periculoasă. În sfârșit, comandantul își ridică privirea spre mine și zise:

— Mister Shatterhand, înainte de toate, o întrebare: vreți să mă iertați că m-am purtat cu dumneavoastră așa... așa de?...

— Din toată inima, sir. Acum credeți că sunt Old Shatterhand?

— Sunt absolut sigur. Un *westman* ca dumneavoastră îl întrece și pe cel mai destoinic ofițer. Cu toată dârzenia, șiretenia și vitejia noastră, nu puteam face nimic, dacă nu aveam călăuze cu noi, care să cunoască bine nu numai regiunile acestea, dar și pe indieni, limbile pe care le vorbesc și obiceiurile lor. Dumneavoastră i-ați spionat pe comanși și astfel le-ați aflat toate planurile. Puteam noi să facem la fel? Fără să fi bănuit măcar, am fi nimerit într-o moară care ne-ar fi măcinat pe toți. Dar, tocmai de aceea, câinii ăștia de comanși o să trebuiască să plătească cu sânge. O să-i prindem într-un foc încrucișat, încât unul n-are să mai scape.

— Stați, sir! Acesta e un punct asupra căruia trebuie să discutăm și să cădem de acord, înainte de a vă asigura cu hotărâre ajutorul promis. Eu nu sunt un ucigaș!

— Nici eu. Am fost trimis să lupt contra lor până-i învinge, sau până se predau.

— Şi dacă se predau fără luptă?

— Şi atunci tot trebuie pedepsiţi. O să pun să fie împuşcat fiecare al zecelea sau al douăzecilea.

— În acest caz, pe ajutorul nostru să nu contaţi. Căutaţi s-o scoateţi singuri la capăt!

— Ce vă trece prin minte? Nu mă pot lipsi de ajutorul dumneavoastră!

— Ştiu şi eu acest lucru, şi de aceea cred că soarta indienilor este în mâinile noastre.

— Poate nu numai într-ale dumneavoastră, mister Shatterhand. Ca să fiu drept, recunosc tot ce aţi făcut şi vreţi să faceţi pentru noi, dar cred că pot să cer ca şi dumneavoastră să recunoaşteţi drepturile mele.

— Vreţi să-mi spuneţi şi mie cam care sunt drepturile pe care credeţi că le aveţi?

— Dumneavoastră şi cu mine suntem aliaţi contra comanşilor. Dacă ieşim învingători, trebuie să avem amândoi acelaşi drept de a decide ce urmează să se întâmple cu pieile-roşii. Cred că recunoaşteţi că este imposibil ca totul să se termine fără nici o pedeapsă.

— Nu, nu recunosc.

— Înseamnă că avem păreri deosebite, dar sper că ne vom înţelege. Mai las eu, mai lăsaţi dumneavoastră, şi ne întâlnim la mijloc, şi atunci fiecare poate să spună că s-a făcut după voia lui.

— Pentru mine nu există mijloc. Firește, în cazul în care comanşii se apără, o să ne folosim de arme. Dar dacă se predau, nici unul dintre ei nu trebuie să păţească nimic. Asta e părerea mea, şi nu cedez o iotă.

— Sir, dar trebuie pedepsiţi, pentru că s-au răzvrătit.

— Ce numiți dumneavoastră răzvrătire? Faptul că-și apără propriul lor drept? Faptul că un indian nu se lasă gonit din propriul său cămin? Sau faptul că-i cere guvernului să-și respecte promisiunile cu care l-a înșelat fără scrupule?

— Hm! Acum mă conving și eu, mister Shatterhand, că ceea ce se spune despre dumneavoastră e adevărat, și anume că întotdeauna țineți mai mult cu indienii decât cu albii.

— Țin cu orice om bun și sunt adversarul oricărui om rău.

— Dar indienii sunt răi!

— *Pshaw!* Nu are rost să ne certăm. Sunteți yankeu și pe deasupra ofițer, nu vă pot converti la părerea mea. Dar nici nu e nevoie. Noi suntem câțiva vânători albi care știm să înfruntăm o ceată de comanși și avem cu noi trei sute de apași mai bine instruiți și înarmați decât comanșii. În afară de asta, terenul e în favoarea noastră, fără a mai socoti și alte avantaje. Credeți că-i putem învinge pe comanși?

— Da.

— Și fără ajutorul dumneavoastră?

— Asta... de... hm... mormăi el, dând din cap.

— Spuneți liniștit, da. Într-adevăr, nu avem nevoie de ajutorul dumneavoastră. Vă dau cuvântul meu că nu ne va scăpa nici un comanș, chiar dacă renunțăm cu totul la ajutorul dumneavoastră. Și de aceea spun că soarta celor învinși trebuie să depindă numai de voința noastră și nici în cea mai mică măsură de-a dumneavoastră.

— *Thunder-storm!* Foarte sincer vorbit, sir. Deci, vreți să plecăm?

— Nu. Chiar dacă recunosc că nu avem nevoie de ajutorul dumneavoastră, sunt de acord că îndeplinirea planului nostru ar fi ușurată dacă ne-ați ajuta.

— Bine, dar cine participă vrea să și judece pe vinovați.

— Atunci, nu, mulțumesc! Dar vă rog să ne sprijiniți numai pentru ajutorul ce v-am dat, nu și cu intenția de a face o baie de sânge fără nici un rost. Nu mai avem timp, comanșii pot sosi din clipă în clipă. Hotărâți-vă. Da, sau nu!

— Hm! Într-adevăr, pe dumneavoastră e greu să vă cunoască omul. Dați-mi cinci minute timp, să mă sfătuiesc cu ofițerii mei.

— Fie, dar nu mai mult. Ezitarea dumneavoastră poate avea urmări care să dea totul peste cap.

Mă ridicai și mă îndepărtai, pentru scurtul răgaz stabilit. Când mă întorsei, primii răspunsul lui:

— Sir, fie după voia dumneavoastră. Ce putem face? Ar fi prea urât din partea noastră ca, după ce ne-ați salvat viața, acum să plecăm fără să vă dăm o mână de ajutor. Rămânem să vă ajutăm.

— Și soarta comanșilor e treaba noastră?

— *Yes.*

— Atunci ne-am înțeles și mă bucur că am întâlnit în dumneavoastră un aliat atât de capabil și de uman.

— *Well.* Acum spuneți-ne, ce să facem?

— Lăsați caii să bea cât mai multă apă și strângeți-vă corturile. Apoi porniți după Vupa-Umugi. Drumul vi-l arată parii.

— Și dumneavoastră rămâneți aici?

— Numai până îi vedem pe comanși venind.

— Și cât de departe să mergem?

— Ceva mai mult decât se poate vedea cu ochii, dar nu mai departe. Când nu veți mai zări aceste tufișuri, să vă opriți. O să venim și noi cât de curând.

— Dar de ce nu veniți cu noi?

— Pentru că vreau să-l observ pe Nale-Masiuv și pentru că și apașii noștri trebuie să vină aici să-și adape caii, înainte de a lua pustiul sub copite.

— *Well*, noi să pornim, deci!

Dădu ordinele necesare și peste o jumătate de oră plecă, urmat de dragonii săi. Acum puteau veni apașii să-și adape caii și să-și umple burdufurile cu apă. Între timp, mă urcai pe deal, să văd prin binoclu dacă nu cumva se apropie dușmanul. Întrucât știam că trebuie să vină pe urmele lăsate de ostași, cunoșteam perfect direcția de unde trebuia să apară. Eram convins că nu va trebui să aștept mult timp, pentru că era firesc să presupună că militarii au să se oprească doar pentru puțină vreme la O-sută-de-copaci, și că și-au grăbit plecarea pe urma comanșilor lui Vupa-Umugi, ca să nu-i piardă din vedere.

În scurt timp, presupunerea mea se adeveri, pentru că, nu după multă vreme, pe când stăteam împreună cu Old Surehand la postul meu de observație, zării la orizont, în partea vestică, un punct negru, care se mișca încet în direcția noastră.

— Vin, îi spusei lui Old Surehand.

— Deja? Împrumutați-mi puțin binoclul!

I-l dădui. După ce privi câteva clipe, mă întrebă:

— Vă referiți la punctul acela, care se vede acolo, în vest? Acum se desface în șapte-opt puncte mai mici, depărtându-se în semicerc tot mai mult unul de altul.

— Înseamnă că sunt cercetași.

— Sigur. Nu pot călări în linie dreaptă, ca să nu fie văzuți de trupele de cavalerie în cazul că s-ar mai afla aici. Nu credeți că-i așa, sir?

— Asta este, desigur. Ocolesc cei O-sută-de-copaci, ca să ajungă aici din două părți laterale și nu din spate, până ating câmpia și pot privi după tufișuri. Este singura modalitate nepericuloasă de a afla dacă dragonii mai sunt aici ori ba. Dați-mi binoclul!

Scrutând încă o dată depărtarea, văzui cele două grupe de cercetași. Erau atât de departe, încât numai prin binoclu se puteau vedea. Nu trebuia să așteptăm până se apropie ca să poată fi văzuți cu ochiul liber, pentru că atunci și ei ne-ar fi văzut la fel de bine.

Coborârăm repede la apași și dădui ordin să pornim. Un minut mai târziu, goneam de-a lungul urmelor, destul de multe, care duceau spre sud-est, pe lângă parii înfipți. După circa zece minute i-am ajuns pe dragoni, care ne așteptau stând jos, lângă cai.

Din locul în care ne aflam acum, cu ochiul liber nu puteam vedea cei O-sută-de-copaci. Dar o încercare mă convinse că binoclul bătea până acolo, așa că nu se putea să nu-i văd pe comanși de îndată ce soseau.

Fără să fi așteptat prea mult, văzui cum într-adevăr comanșii se apropiau din două părți, pășind cu precauție către apă. Constatând că acolo nu se află nimeni, grăbiră pasul, căutară prin tufișuri și, negăsind nici un dușman, șapte dintre ei se așezară jos, iar al optulea o luă înpoi, să-l anunțe pe Nale-Masiuv că poate veni.

Trecu mai bine de o oră de la sosirea comanșilor, până să văd iar agitație la locul popasului. Comunicându-i lui Old Surehand că au sosit comanșii, acesta zise:

— Acum începe primul act al spectacolului nostru, și-l facem prizonier pe Nale-Masiuv. Nu credeți că-i bine?

— Ba da. Nu-mi închipui că o să vrea să rămână acolo mai mult decât e necesar ca să-și adape caii și să bea oamenii apă. Deci, plecarea!

— Toți deodată?

— Nu. Trebuie să-i încercuim, mai întâi de la distanță, fără ca ei să ne vadă. Apoi strângem deodată cercul în jurul lor. Firește, cei care trebuie să meargă mai departe, trebuie să plece mai devreme decât ceilalți. Aceștia o să fiți dumneavoastră și apașii, pe care-i pun sub comanda dumneavoastră, mister Surehand.

— Mă bucur mult, sir, mulțumesc.

— Treceți de O-sută-de-copaci la o distanță mai mare decât se poate vedea cu ochiul liber. Ocupați înălțimea din jurul tufișurilor, în așa fel încât să formați cu apașii un semicerc. Oamenii dumneavoastră să descalece și să se culce prin tufișuri, în așa fel încât toți să aibă în bătaia puștii tabăra de lângă apă.

— Să tragem?

— Numai dacă opun rezistență, sau dacă ar vrea să străpungă linia voastră de apărare. De cât timp aveți nevoie ca să ajungeți în spatele lor.

— Ca să știți când trebuie să porniți, vreți să știți timpul exact. Socotind de acum, cred că puteți veni după o jumătate de oră. Mai aveți să ne dați vreo indicație?

— Mă bizui pe istețimea dumneavoastră și pot să vă spun că, în general, armele le vom folosi numai dacă e neapărată nevoie. Eu o să vin călare, împreună cu dragonii, formând un arc, în așa fel încât cele două capete să se unească cu semicercul vostru. În acest fel îi vom avea pe comanși la mijloc. La început ca să ne vadă numai pe noi și or să vrea să fugă înapoi, unde vă aflați dumneavoastră. Ca să le arătăm că și acolo drumul e închis, spuneți-le apașilor să scoată strigătul lor de luptă în momentul în care am luat contact cu voi.

— *Well,* deci putem pleca. Deocamdată, cu bine!

Se duse la apaşi, le dădu câteva ordine scurte, apoi încălecară cu toţii şi plecară. La rândul meu, mă întorsei la comandant şi-l întrebai:

— Sir, începe dansul. Acum cine o să comande oamenii dumneavoastră?

— Eu, firește!

— Bine, dar nu o să faceţi vreo boacănă?

— E adevărat că m-am lăsat dus de nas de indieni, dar acum puteţi fi sigur că nu se vor mai face greşeli.

— Atunci ascultaţi ce vă zic: ne îndreptăm în galop, direct spre O-sută-de-copaci, formând aici un semicerc, ale cărui capete vor atinge extremităţile tufişurilor.

— Înţeleg. În spatele acestor tufişuri stau apaşii?

— Da. La dreapta şi la stânga, oamenii dumneavoastră trebuie să se unească cu ei.

— Şi după aceea, ce facem?

— Scopul nostru este să-i încercuim pe comanşi. Ce se va întâmpla pe urmă, depinde de comportarea lor. Dacă vor trage, tragem şi noi, dar dacă vor sta în aşteptare, lăsăm armele în pace. În acest caz, voi porni o discuţie cu căpetenia lor, iar restul depinde de rezultatul discuţiei noastre.

— Voi fi şi eu de faţă la această discuţie?

— Nu. Nu există nici un motiv să luaţi parte la ea.

— Cred că-i suficient motivul că sunt comandantul trupelor aflate aici, şi sunt deci personalitatea de care în primul rând trebuie să asculte Nale-Masiuv.

— Pe dumneavoastră nu o să vă asculte.

— Dar pe cine o să asculte?

— Pe mine.

— Hm! Ştiu că sunteţi un om iscusit, mister Shatterhand, dar în cazul de faţă nu vă înşelaţi cumva? În astfel de treburi, contează înainte de toate să faci impre-

sie. Iar dumneavoastră nu sunteţi decât un *westman*, în timp ce eu sunt comandantul trupelor, mister Shatterhand.

— Ah, da, da, da! îi râsei eu în faţă.

— Da. Şi uniforma face impresie.

— Şi uniforma? Şi încă ce?

— Tonul cu care cei ca mine sunt obişnuiţi să vorbească.

— Vreţi să vorbiţi cu Nale-Masiuv? Cunoaşteţi limba comanşilor?

— Nu.

— În acest caz cum vreţi să vă faceţi înţeles de el?

— Prin dumneavoastră, ca translator.

— Aşa? Deci dumneavoastră sunteţi comandantul care hotărăşte, iar eu translatorul dumneavoastră! Ascultaţi, prea stimabile sir, îl judecaţi greşit pe Old Shatterhand. Dacă urmează să vorbesc cu Nale-Masiuv ca translator, atunci ce nevoie mai am de dumneavoastră? Ce vă foloseşte tonul, dacă eu trebuie să traduc cuvintele? Şi uniforma dumneavoastră! Vă spun eu că Nale-Masiuv are mai mult respect pentru haina mea vânătorească din piele şi pentru carabinele mele, decât pentru uniforma şi sabia pe care le purtaţi. Să nu ne certăm pentru deosebirile de rang. Eu vă spun ce trebuie făcut, iar dumneavoastră comandaţi-vă subalternii în acest sens. Eu însă nu vă sunt subaltern. V-aţi gândit cumva şi la pericolul la care v-aţi expune dacă aţi vrea să trataţi cu comanşii?

— La pericol? Ce pericol ar putea exista? Persoana unui parlamentar trimis pentru tratative e sfântă!

— Nu pentru acest indian. E un om perfid. Vine el, veniţi şi dumneavoastră, amândoi fără arme. Vă aşezaţi faţă în faţă şi începeţi tratativele. Deodată, indianul scoate un cuţit pe care l-a ţinut ascuns şi vă înjunghie.

— Dar nu are voie s-o facă.

— Parcă mai întreabă el dacă are voie sau nu! Vrea să-l ucidă pe şef, pentru a putea apoi să se repeadă asupra adversarului zăpăcit.

— Mulţumesc mult!

— Mai doriţi să vorbiţi cu Nale-Masiuv?

— Aş vrea, dar vă las totuşi dumneavoastră întâietatea. Aveţi dreptate. Întrucât nu cunosc limba, aş îngreuna numai convorbirea între el şi noi. E mai bine, deci, să vă duceţi dumneavoastră.

— Aşa-i bine. Hai să pornim.

— Îndată, numai să-mi anunţ ofiţerii.

Acest domn comandant era convins că ar impune comanşilor cu uniforma lui. Şi mai ales cu tonul. Habar n-avea în ce ton trebuie să vorbeşti cu indienii care-ţi sunt duşmani. Cel ce în timpul unor tratative de o asemenea importanţă ar încerca să folosească faţă de o căpetenie ca Nale-Masiuv „tonul" pe care-l foloseşte faţă de un recrut, e pierdut. Din fericire, aluzia mea asupra perfidiei indianului nu şi-a ratat efectul.

Acum era timpul să pornim la drum, pentru că Old Surehand şi apaşii săi dispăruseră din raza privirilor noastre. Dragonii formaseră o linie, care, în timp ce înaintau, trebuia să se lărgească într-un semicerc. Eu mă postai în faţă şi o pornii în galop, pe urma întipărită în nisip, înapoi spre cei O-sută-de-copaci.

Trebuia procedat repede, în aşa fel încât indienii să fie surprinşi cu totul şi să nu aibă timp de gândire. Zburarăm peste câmpie ca o furtună, dar fără zgomot, în linişte; se auzea numai tropotul copitelor cailor. Pământul, ca să zicem aşa, dispărea sub noi. Linia noastră se rotunjea. Cele două flancuri iuţiră pasul mai mult decât cei din mijloc. Ne apropiam de tabără cu o viteză nebună. Cei de acolo ne zăriră, fără să ştie la început cine suntem. După aceea însă, când comanşii văzură că au de-a

face cu fețele-palide, scoaseră un urlet ce-ți pătrundea până în măduva oaselor, puseră mâna pe arme și fugiră la cai, dar era prea târziu. Semicercul nostru se închisese deja. Vrură să o rupă la fugă înapoi, dar de dincolo de tufișuri răsună până departe, peste tabără și se pierdu în deșert, strigătul de luptă al apașilor. Acest strigăt e un fel de „hiiii" întins, neîntrerupt, în cel mai înalt falset, în timp ce se aplică bătăi rapide peste gură. Auzind acest strigăt, comanșii se retraseră repede de lângă tufișuri, dându-și seama că drumul lor este tăiat și în partea aceea.

Ne oprirăm la mai mult de-o bătaie de pușcă și văzurăm zăpăceala ce-i cuprinsese. Fugeau în toate părțile, se auzeau strigăte, dar când observară că din nici o parte nu li se întâmplă nimic, se mai liniștiră și se adunară strâns în jurul apei. Atunci descălecai și mă apropiai încet de tabără. Mă văzură venind, și, evident, erau curioși să vadă ce intenționam. Mă apropiai până la distanța de două sute de pași și strigai:

— Războinicii comanși să asculte la mine! Aici este Old Shatterhand, vânătorul alb, care vrea să vorbească cu Nale-Masiuv. Dacă șeful comanșilor are curaj, să mi se arate!

Printre ei se produse o mișcare de un moment și, în ciuda distanței, și cu toate că vorbeau încet, mi se păru că aud exclamații înăbușite de spaimă. După un timp, un individ cu mai multe pene în păr, ieși în față și, învârtind tomahawkul, îmi strigă:

— Aici stă Nale-Masiuv, căpetenia comanșilor. Dacă Old Shatterhand vrea să-și dea scalpul, să vină încoace că i-l iau.

— Sunt oare acestea cuvintele unui șef de trib viteaz? răspunsei eu. Oare Nale-Masiuv e atât de laș încât, dacă

vrea un scalp, acesta să-i fie adus? Cine are curaj, şi-l ia singur!

— Atunci să vină aici Old Shatterhand, să vadă dacă îl poate dobândi pe al meu!

— Old Shatterhand nu umblă după scalpuri. El este un prieten al oamenilor roşii şi doreşte să-i scape de la pieire. Războinicii comanşi sunt încercuiţi din toate părţile. Viaţa lor seamănă cu o scamă agăţată de vita de vie sălbatică, pe care orice adiere o poate lua şi duce. Dar Old Shatterhand ar vrea să-i salveze. Nale-Masiuv să vină la mine să ne sfătuim.

— Nale-Masiuv nu are timp!

— Dacă nu are timp să se sfătuiască cu mine, atunci o să aibă timp să moară. Îi dau răgaz cât să poată număra de cinci ori până la o sută. Dacă până atunci nu acceptă, o să vorbească armele noastre. *Howgh!*

Căpetenia se întoarse la ai săi şi se sfătuiră între ei. Când trecu timpul stabilit, le strigai:

— Răgazul a trecut. Ce a hotărât Nale-Masiuv?

Veni din nou în faţă şi întrebă:

— Are Old Shatterhand intenţii cinstite cu aceste tratative? Şi unde vrea să se ţină?

— Exact la mijloc între noi şi voi.

— Şi cine o să participe?

— Numai noi doi, eu şi cu tine.

— Şi după aceea fiecare se întoarce liber la ai săi? Până nu ne întoarcem noi, războinicii nici unuia nu au voie să se dedea la acte duşmănoase?

— Se înţelege de la sine că nu!

— Şi noi ne întâlnim fără să avem arme asupra noastră?

— Nici un fel de armă.

— Atunci să meargă Old Shatterhand la ai lui şi să-şi depună armele. O să vin şi eu imediat.

— Mă întorsei la ai noştri şi depusei tot ce posedam ca arme lângă calul meu. Când mă depărtai de ele, îl văzui pe Nale-Masiuv venind cu paşi mari şi grăbiţi, nicidecum cu paşi măsuraţi şi cu demnitate, aşa cum îi stă bine unui şef de trib, ceea ce îmi bătu la ochi. Evident, voia să ajungă mai repede decât mine la locul stabilit. Oare de ce? În timp ce înaintam spre el cu paşi măsuraţi, nu-l scăpam din ochi. Într-un punct, care putea constitui mijlocul convenit, se opri şi se aşeză. Văzui că îşi ţine mâna dreaptă la spate, mai mult decât era necesar pentru a se sprijini pe ea ca să se aşeze. Avea un anumit motiv. Şi dacă avea, care anume? Pusese ceva la spate şi eu nu trebuia să văd? De aceea se grăbise să ajungă înaintea mea, ca să poată ascunde obiectul? Dacă răspunsul la întrebare era „da", atunci acest obiect nu putea fi decât o armă.

Mă oprii lângă el la numai trei paşi distanţă. Să fi făcut şi paşii respectivi, pentru a vedea ce ascunde la spate? Nu, nu ar fi fost demn de Old Shatterhand. Mă aşezai încet. Apoi pur şi simplu ne sfredelirăm cu privirile, fiecare voind să-şi cântărească adversarul.

Nale-Masiuv era un bărbat de vreo cincizeci de ani, înalt şi uscăţiv, dar cu oase puternice şi cu tendoane tari. Avea pomeţii obrajilor proeminenţi. Nasul ascuţit, vulturesc, buzele subţiri şi strânse, împreună cu ochii mici, fără gene, dovedeau un caracter energic, hotărât, prefăcut şi perfid. Mă cercetă încet, din cap până în picioare, se desfăcu la brâu şi la cămaşa de vânătoare, zicând:

— Old Shatterhand să se uite aici şi să vadă că nu am nici o armă.

De-abia acum eram pe deplin convins că are la spate sau înfipt în pământ un cuţit sau ceva asemănător.

— De ce spune Nale-Masiuv aceste vorbe? răspunsei eu. Sunt de prisos. Nale-Masiuv este o căpetenie a comanșilor, iar Old Shatterhand nu este numai un vânător alb, ci a fost numit și căpetenia apașilor mescalero. Cuvintele căpeteniilor trebuie să valoreze cât niște jurăminte. Am promis că nu aduc cu mine nici o armă și nu am adus nici una, ceea ce nu trebuia să repet sau să dovedesc.

Spunând aceasta, îmi îndoii piciorul drept, băgându-mi talpa piciorului sub cel stâng, pentru a putea sări repede în picioare. Comanșul nu dădu atenție acestui lucru. Simți prea bine împunsătura cuvintelor mele și răspunse:

— Old Shatterhand vorbește foarte mândru. O să vină vremea când o să vorbească mai umil.

— Și când va fi asta?

— Când o să-l luăm prizonier.

— Înseamnă că Nale-Masiuv o să aștepte până la moarte. Tu o să fii prizonierul meu, și nu eu al tău.

— Uff! Cum ar putea fi prins Nale-Masiuv?

— Ești prins de pe acuma. Ia privește în jur!

— *Pshaw!* Văd doar fețe-palide, zise el, însoțindu-și vorba cu un gest de extrem dispreț al mâinii.

— Aceste fețe-palide sunt ostași cu experiență, cărora războinicii tăi nu o să le poată rezista!

— Sunt niște câini, pe care o să-i jupuim de vii. Nici o față-palidă de acest fel nu se poate măsura cu un războinic indian.

— Atunci spune-mi dacă apașii sunt războinici roșii!

— Ei, da, sunt!

— Atunci află că partea din spate a taberei este încercuită de apași!

— Old Shatterhand minte!

— Eu nu mint niciodată și tu știi foarte bine că și acum spun adevărul. Poate vrei să spui că nu ai auzit strigătul de luptă al apașilor? Ești surd cumva?

— Cât de mare e numărul lor?

Firește nu eram atât de prost să-i spun că sunt numai cincizeci, așa că i-am răspuns:

— Destul de mulți ca să vă poată nimici și singuri.

— Din ce trib sunt?

— Din tribul Mescaleros, căruia îi aparțin și eu, ca și Winnetou.

La auzul acestui nume, își ridică repede capul și întrebă:

— Unde este Winnetou?

— În Llano Estacado. El conduce cincizeci de apași călări, care merg înaintea lui Vupa-Umugi și înfig în pământ parii care-i vor duce la pieire.

— Uff, uff! exclamă el.

— Winnetou face această treabă în locul lui Șiba-bigc, care nu o mai poate face, fiindcă l-am luat prizonier. Acum Winnetou îi face pe comanși să rătăcească drumul datorită parilor, așa cum voia Vupa-Umugi să-i facă pe dragoni să greșească drumul și să se piardă în pustiu, ca să piară de sete.

Pentru Nale-Masiuv, fiecare cuvânt spus de mine era o lovitură. Încerca să se stăpânească, dar nu-și putea ascunde cu totul iritarea produsă de cele auzite. Vocea lui tremura, când spuse cu un ton aparent calm:

— Nu înțeleg despre ce vorbește Old Shatterhand. Să vorbească mai clar!

— Știi foarte bine despre ce vorbesc! Doar ție îți aparține planul pe care doreai să-l pui în aplicare aici!

— Care plan?

— Acela ca voi, cu ajutorul parilor înfipţi într-o direcţie falsă, să-i faceţi pe călăreţii albi să se rătăcească în pustiu.

— Se pare că Old Shatterhand visează!

— Degeaba negi, fiindcă minţi. Eu însă vorbesc cu tine cu toată sinceritatea. După ce ai fost bătut de dragoni, ai trimis acasă după o sută de războinici. În acest timp, ai trimis doi soli la Vupa-Umugi, lângă Apa Albastră, să-i comunice planul tău. Înainte de a fi trecut peste Rio Pecos, i-am spionat şi i-am auzit vorbind.

— Uff! O să-i exclud din rândurile războinicilor!

— Aşa să faci! Nişte palavragii ca ei nu merită să fie numiţi războinici. Dar şi pe Vupa-Umugi l-am spionat şi am auzit ce plănuia, fără ca el să bănuiască.

La aceste cuvinte nu mai răspunse nimic, dar se uită pătrunzător la mine. Văzându-l, avui impresia că pleoapele îi tremurară de o spaimă înăbuşită, dar continuai:

— M-am furişat şi am auzit ce vorbeau şi cei şase cercetaşi pe care Vupa-Umugi i-a trimis spre est şi care au trebuit să moară la Pădurice.

— Uff! De aia nu s-au întors şi nu i-am mai întâlnit nici aici!

— O să mai ai şi alte surprize. Winnetou, când a aflat ce plănuiţi, a plecat imediat spre Llano Estacado, să-l prevină pe Bloody Fox şi, în acelaşi timp, a trimis după atâţia războinici apaşi cât avea nevoie ca să vă dea peste cap toate planurile. Aceşti apaşi l-au întâmpinat pe Şiba-bigc şi l-au făcut prizonier împreună cu cei cincizeci de războinici ai săi, în timp ce înfigeau parii, după care trebuia să se orienteze Vupa-Umugi.

— Spui adevărul? gemu el.

— Numai adevărul. Pe urmă am făcut pentru voi ceea ce aţi vrut voi să faceţi pentru călăreţii albi: am înfipt parii într-o direcţie greşită. De treaba asta s-a ocupat

Winnetou şi cincizeci de apaşi, ale căror urme Vupa-Umugi trebuie să le ia drept ale lui Şiba-bigc şi ale comanşilor săi. Acum Vupa-Umugi călăreşte după apaşi şi crede că-l are în faţă pe Şiba-bigc. Va fi atras în pustiu, într-un loc fără apă şi înconjurat de atâţia cactuşi, încât va trebui să se predea, dacă nu vrea să se prăpădească de sete.

— Old Shatterhand este cel mai rău dintre toate feţele-palide! şuieră el furios printre dinţi.

— Nici tu nu crezi ce spui. Ştii bine doar că vreau binele tuturor pieilor-roşii. Şi de astă dată vreau să îndrept totul şi să vă fac să încheiaţi pace cu duşmanii voştri.

— Nu vreau pace!

— Cum vrei, dar o să se verse mult sânge!

— O să ne luptăm!

— Încercaţi. O sută de gloanţe ale feţelor-palide, pe care îi vezi, plus carabina mea fermecată şi puşca lui Old Surehand, care nu-şi greşeşte niciodată ţinta...

— Old Surehand este aici? Unde?

— Acolo sus, la apaşi, ale căror gloanţe vor secera, de asemenea, mulţi dintre voi. E imposibil să ne puteţi scăpa.

— Mă duci cu vorba, ca să mă faci să mă predau. Şiba-bigc nu-i prizonier!

— Îţi pot dovedi că este prins, spunându-ţi că a avut la el treizeci de naiini şi douăzeci din tribul său.

— Dar Vupa-Umugi nu se poate rătăci!

— E în drum spre capcana în care vrem să-l prindem. Vreau să-ţi mai spun că, în timp ce făceam popas la Apa Albastră, eu am fost la Caam-culano, unde se află tribul lui. De acolo am luat toate „medicamentele" sale. Le-am scos de pe sulițele din faţa cortului său.

— Înseamnă că e pierdut.

Nale-Masiuy lăsă capul în jos şi nu mai zise nimic.

— Acum trebuie să recunoşti, continuai, că nu mai poţi conta nici pe Şiba-bige, nici pe Vupa-Umugi. Nici ţie nu-ţi rămâne altceva de făcut decât să te predai.

Tăcu o vreme. La ce se gândea oare? Ce se petrecea în sufletul lui? Părea foarte amărât, dar tocmai de aceea nu mă încredeam în el. După un timp îşi ridică din nou privirea şi întrebă:

— Ce ai să faci cu Şiba-bige şi cu oamenii lui?

— Deoarece între noi nu a curs nici o picătură de sânge, o să-i eliberăm.

— Şi ce o să se întâmple cu Vupa-Umugi?

— Şi el o să fie liber, împreună cu războinicii săi, dacă o să fie destul de deştept să nu se opună.

— Şi la ce ne putem aştepta, eu şi războinicii mei, dacă ne-am preda acum vouă?

— Tot la libertate.

— Dar prada?

— Noi, albii, nu luăm pradă, dar apaşii au să vă ceară caii.

— Dar noi avem nevoie de cai!

— Da, pentru ca să porniţi după pradă. Dacă nu o să aveţi cai, o să fiţi obligaţi să staţi liniştiţi.

— Dar armele o să ni le lăsaţi? se interesă el mai departe.

— Nu ştiu.

— Trebuie să ştii!

La aceste cuvinte, prin ochii lui trecu pentru o clipă un fulger de mânie şi-şi duse încet mâna la spate. Ştiam că va urma un atac asupra mea, dar răspunsei liniştit:

— În clipa de faţă nu ştiu, deoarece trebuie să mă sfătuiesc mai întâi cu Winnetou şi cu Old Surehand.

— O să le propui să le putem păstra, ori nu?

— Săgeţile, arcurile, cuţitele, precum şi tomahawkurile le puteţi păstra. Dar probabil că puştile o să vi le

luăm. Când nu o să mai aveți pușți, o să fiți, în sfârșit, obligați să păstrați pacea.

Aș fi putut să-i răspund altfel, să-i fac promisiunea la care se aștepta, poate că în felul acesta ar fi renunțat la atacul perfid. Dar, pe de o parte, nu-mi venea să-i fac omului acestuia nici cea mai mică favoare și, pe de alta, credeam că-l pot îngenunchea mai ușor și mai repede tocmai datorită perfidiei lui.

— Zici că să păstrăm pace? întrebă el. Noi nu vrem; noi vrem să luptăm și asta o s-o simți și tu!

Ultimele cuvinte le rosti cu voce ridicată. Ochii îi scăpărară, iar partea de jos a trupului se repezi cu iuțeala fulgerului spre mine, și un cuțit apăru în mâna lui dreaptă. Un cuțit! Adică tocmai ceea ce spusesem comandantului! Dar fusesem cu ochii în patru. O smucitură rapidă cu mâna stângă și-i apucai pumnul drept în care avea cuțitul. Apoi, ridicându-mă, îi aplicai cu dreapta două lovituri la tâmplă, încât se prăbuși fără simțire, ca o momâie. Cu cuțitul în mână, sării în picioare și strigai către comanșii care ne urmăreau cu încordare:

— Aceasta e trădare. Nale-Masiuv a vrut să mă înjunghie cu acest cuțit. Luați-l!

Și azvârlii cuțitul departe, în direcția lor. Apoi îl apucai de brâu pe șeful de trib amețit, îl ridicai, îl aruncai pe umăr și pornii cu el spre pozițiile noastre.

În spatele nostru se porni un urlet ca scăpat din iad. Comanșii porniră să mă prindă, dar de sus de pe deal răsunară câteva salve de arme, trase în aer din ordinul lui Old Surehand drept avertisment, ca să-i sperie pe comanși. Tactica lui își atinse imediat scopul, comanșii renunțară să sară după mine, dar urletele și vaietele continuară.

Căpetenia fu legată. După aceea îmi luai carabina şi mă întorsei lângă apă. Ajuns la o distanţă de la care să pot fi auzit, făcui semn comanşilor să tacă. Mă ascultară, iar eu le strigai:

— Războinicii comanşi să asculte ce le spune Old Shatterhand! Căpetenia lor, după cum ştiu şi ei, a adus la locul tratativelor un cuţit, cu toate că fusese stabilit să vină fără arme. Nale-Masiuv voia să mă înjunghie, ca apoi oamenii lui să năvălească peste ai noştri. Am fost prevăzător şi i-am dejucat intenţia. Pumnul lui Old Shatterhand l-a doborât la pământ, fără să-l omoare; dar şi-a pierdut cunoştinţa. Îndată ce îşi revine, o să continui să discut cu el. Iar vouă, dacă staţi liniştiţi, nu are să vi se întâmple nimic. Dar dacă încercaţi să fugiţi, sau dacă auzim o singură împuşcătură venită din partea voastră, o să vă nimicim imediat cu sute de gloanţe. Am vorbit. *Howgh!*

Ameninţarea avu efectul dorit. Comanşii se strânseră grămadă, erau agitaţi, dar rămaseră liniştiţi. Când mă întorsei la Nale-Masiuv şi îngenuncheai, ca să văd cum stă, comandantul zise:

— Sir, chiar a vrut să vă înjunghie? Ce bine că n-am fost eu în locul dumneavoastră. Cu mine sigur că i-ar fi reuşit.

— Hm! Cine ştie, sir, dacă ar fi considerat că merită să rişte.

— Dacă merita să rişte? Vasăzică credeţi că nu merita să rişte să mă înjunghie?

— Voiam să spun că un indian se hotărăşte la o astfel de lovitură curajoasă şi riscantă numai dacă e vorba să înlăture un duşman deosebit de primejdios pentru el.

— Vasăzică aşa! Acum ce facem cu acest bandit trădător? Propun să-l spânzurăm. Un indian care îşi calcă

cuvântul la astfel de tratative trebuie neapărat să se legene în ştreang.

— De-acum încolo o să terminăm repede cu el, fără să-l spânzurăm. E bine că nu şi-a lăsat „medicamentul" în tabără şi că-l are la gât. Asta o să-l facă mai ascultător. Să aşteptăm să se trezească, nu o să mai dureze mult.

— Hm! Până atunci vreau să vă pun o întrebare. În timp ce aţi parlamentat adineauri cu acest individ, m-am gândit încă o dată, mai temeinic, la ceea ce am discutat împrună. Este contrar oricăror tradiţii şi obiceiuri militare să învingi astfel de haimanale roşii şi să nu-i pedepseşti. Credeţi într-adevăr că o să reuşiţi s-o duceţi la capăt cu comanşii şi fără mine?

— Da. În această privinţă nu am nevoie de dumneavoastră.

— În acest caz aş prefera să nu mai merg în Llano Estacado. Cât de mult trebuie să înaintăm în deşert?

— Două zile de marş bun.

— Ei, drăcie. E mult. Nici nu avem atâtea provizii cu noi. O să-mi luaţi în nume de rău, dacă...

Într-un fel îi era ruşine să pronunţe toată întrebarea. Mie nu-mi era deloc neplăcut să scap de el şi de oamenii lui. De ce să afle ei despre oază şi alte secrete? De aceea răspunsei liniştit şi binevoitor:

— Dacă o să vă întoarceţi? O, nu, sir, nu am nimic contra.

— Îmi pare bine. M-am lăsat ademenit aici în Llano, dar datoria mea este, de fapt, să fiu în câmpia de dincolo de Mistake Canion. O să mai rămân aici numai până terminaţi cu comanşii ăştia, apoi o pornesc înapoi:

— Şi o să fiţi în câştig. O să aveţi pradă. Ce să fac eu cu aceşti indieni? Să-i târăsc după mine în Llano, să le dau apă, mâncare, şi să-i păzesc? Pot rezolva treaba

mai ușor, predându-i dumneavoastră. Numai că trebuie să-mi promiteți că o să le dăruiți viața.

— Vă dau cuvântul meu de onoare că le-o dăruiesc.

— *Well!* Atunci luați-i cu dumneavoastră până dincolo de Rio Pecos, ca să nu se mai poată întoarce aici și să mai facă prostii. Acolo luați-le armele și caii și lăsați-i să plece. Ne-am înțeles?

— Perfect. Iată mâna mea, că nu o să le fac nimic rău. Acum sunteți mulțumit?

— Pe de-a-ntregul.

— Și eu la fel. Dar uitați-vă, individul se mișcă. Și-a deschis ochii. O astfel de lovitură numai Old Shatterhand se pricepe s-o dea. N-aș vrea s-o simt!

Căpetenia își revenise în simțiri. La început, se părea că nu știe ce i s-a întâmplat, apoi își aduse aminte.

— Acum vezi că m-am ținut de cuvânt? îi zisei. Ai devenit prizonierul meu.

Spunând aceste cuvinte, îi scosei „medicamentul" de la gât și un chibrit de la mine din buzunar. Văzând asta, strigă cu teamă:

— Ce vrei să faci cu „medicamentul" meu?

— Să-l ard.

— Uff, uff! Vrei să-mi pierd sufletul?

— Da, pentru că o meriți. Ți-ai călcat cuvântul și ai vrut să mă omori, de aceea ai să primești o pedeapsă triplă; o să fii spânzurat, am să-ți iau părul cu scalp cu tot și am să-ți ard „medicamentul".

Moartea prin spânzurătoare este cea mai de ocară moarte pentru un indian. El preferă să moară de o moarte înceată, plină de chinuri, dar glorioasă, la stâlpul caznelor. Iar celelalte două erau și ele dintre cele mai rele pedepse: să-i răpești omului scalpul, fără de care în lumea cealaltă nu se poate trăi, și să-i arzi „medicamentul", distrugându-i în felul acesta sufletul pe vecie! În-

cercă să-şi rupă legăturile care erau destul de solide şi strigă plin de teamă.

— Să nu faci aşa ceva, n-o să faci asta!

— Ba am s-o fac!

Aprinsei băţul chibritului şi-l apropiai de „medicamentul" care începu imediat să fumege.

— Stai, stai, urlă el. Ia-mi viaţa, dar lasă-mi sufletul! Ce trebuie să fac ca să-mi îndeplineşti această dorinţă?

Am îndepărtat chibritul aprins, spunând:

— Există o singură cale să-ţi salvezi sufletul şi viaţa.

— Care? Spune repede!

De groază ochii îi ieşeau din orbite, pentru că scosesem al doilea băţ de chibrit.

— Dă ordin oamenilor tăi să se predea şi să-şi depună toate armele!

— Asta n-o pot face!

— Atunci ai să mori cu sufletul distrus!

Beţişorul se aprinse şi punga începu din nou să fumege. Atunci căpetenia zbieră de se auzi până departe:

— Stai, opreşte! Am să fac cum ceri. Am să le dau ordin să se predea.

— Bine. Dar să nu încerci să mai câştigi timp ca să mă înşeli. Îţi dau cuvântul meu, de nezdruncinat, că dacă te mai împotriveşti o singură clipă să dai ordinul cerut, n-am să mai ascult de nici o rugăminte şi o să-ţi ard „medicamentul". Am terminat şi am să mă ţin de cuvânt!

— Dau ordinul, sigur că-l dau, neapărat. N-are decât să cadă prizonier tot tribul, dar „medicamentul" meu trebuie salvat. Ce are să se întâmple cu prizonierii?

— Au să fie lăsaţi liberi şi tu la fel.

— Şi o să ne păstrăm „medicamentele"?

— Da.

— Atunci să vină Senanda-Khazi — Șarpele-cu-clopoței încoace, a doua căpetenie! Lui o să-i dau ordinul și el o să-l îndeplinească.

Din nou m-am dus până în apropierea taberei și, când am socotit că pot fi auzit, am strigat:

— Căpetenia Nale-Masiuv vrea ca ajutorul său, Senanda-Khazi, să vină la el, dar fără nici o zăbavă!

După aceea mă întorsei. Când văzurăm că cel numit răspunse chemării, venind spre noi, comandantul dragonilor zise:

— Sir, ce putere aveți asupra acestor oameni! Eu nu aș fi avut ideea să dau foc „medicamentului".

— De fapt, acesta este lucrul cel mai important despre care v-am vorbit: trebuie să cunoașteți obiceiurile și concepțiile de viață ale indienilor și, fiind astfel înarmat, poți lupta împotriva a numeroase pericole, iar cei ce nu le cunosc, le cad victime, lipsite de apărare.

Fără să se uite la noi, Senanda-Khazi se duse la căpetenia lor și se așeză lângă ea. Convorbirea lor se desfășură cu voce scăzută, și după cum vedeam fu foarte agitată. Până la urmă, locțiitorul căpeteniei se ridică, se întoarse spre mine și-mi zise:

— De data asta, Old Shatterhand ne-a învins pe toți cu o singură lovitură a pumnului și prin șiretenia sa. O să vină, însă, o zi mai bună pentru noi, în care marele Manitu o să fie mai binevoitor cu noi. Suntem gata să ne predăm și să depunem armele. Unde să le lăsăm?

— Războinicii voștri să vină în număr de câte zece și să depună armele, împreună cu toată muniția, aici lângă căptenia voastră. Dar fii atent: cine ascunde o singură armă, va fi împușcat!

Plecă și, imediat după aceea, comanșii veniră în grupuri de câte zece să predea puștile, cuțitele și tomahaw-

kurile, săgeţile, arcurile, sulițele, praful de puşcă şi gloanţele. După ce terminară, îi zisei comandantului:

— Domnule comandant, vă predau prizonierii. Acum e treaba dumneavoastră să-i păziţi. Băgaţi de seamă să nu vă scape vreunul!

— Fiţi fără grijă, sir. Sunt bucuros că-i am în mână. Deocamdată îi încercuim şi apoi îi legăm cu propriile lor curele.

În timp ce soldaţii executau ordinul acesta, eu mă dusei lângă apă, pusei mâna în formă de pâlnie la gură şi strigai înspre coastă, în direcţia lui Old Surehand:

— *Sis inteh il peniil lchan* — apaşii pot veni!

Înţelegând chemarea mea, Old Surehand coborî în câteva minute, galopând în fruntea apaşilor. Descăleca şi zise:

— Am văzut cum căpetenia a vrut să vă înjunghie. Dar i-aţi dat una bună. Şi acum care e rezultatul?

După cum văd, toate armele sunt adunate aici, iar indienii sunt încercuiţi de dragoni. Au fost obligaţi să se predea? Cum aţi procedat, sir?

— L-am ameninţat pe Nale-Masiuv că-i ard „medicamentul".

— Bine gândit. Ce proşti, să fie atât de superstiţioşi! Dar ce o să facem cu ei? E tare incomod să-i târăşti după tine. Şi cu ocazia asta o să vadă şi unde e oaza.

— Nu o să fie nevoie. Comandantul a avut ideea grozavă să se întoarcă şi să nu mai vină cu noi. Prizonierii i-am predat lui. În schimb o să le ia armele şi caii, iar pe ei o să-i elibereze numai dincolo de Rio Pecos.

— *Well.* E cel mai bun lucru posibil. Deci, plecăm după Vupa-Umugi, fără dragoni?

— Da.

— Când?

— Aici nu mai avem nimic de făcut. Caii s-au adăpat, burdufurile sunt pline cu apă. Putem pleca.

— Atunci să nu mai zăbovim. Cu cât plecăm mai repede și-i ajungem pe comanșii naiini, cu atât e mai bine.

— Da, dar mai întâi să ne luăm rămas-bun, cu toată tandrețea, de la iubitul și dragul nostru comandant!

Am încălecat și împreună cu Old Surehand ne-am dus la ofițer.

— Plecați deja, *meș-șurs?* mă întrebă el. Îmi pare foarte rău că nu mai rămânem împreună.

— Și nouă la fel, îi răspunsei. Cu toată plăcerea v-am fi dat posibilitatea să cunoașteți și mai departe niște „prostănaci" de „căutători de morminte".

— Oh... oh...! zise el, tărăgănat și încurcat.

— Poate că de-acum înainte o să știți care îmbrăcăminte face mai mare impresie: haina de vânătoare a unui *westman* sau uniforma unui ofițer de dragoni! Asta băgați-vi-o bine în cap, și rămâneți cu bine!

— Mergeți... cu bine, veni răspunsul și mai fâstâcit al comandantului.

Ne postarăm în fruntea apașilor și plecarăm. După câteva minute, privind înapoi, nu mai puteam vedea nimic din cei O-sută-de-copaci. Mergând pe urmele adânc întipărite în nisip ale comanșilor naiini, trecurăm de la un par la altul. Semnele acestui drum urmau să fie ridicate de apași atunci când aveam să ne întoarcem acasă, pentru a nu mai induce în eroare și pe alți călători. Cu cât mergeam mai departe, cu atât mai sigur se închidea capcana de cactuși în care îi goneam pe comanși...

7. ÎN CAPCANA DE CACTUȘI

Dacă făceam comparație între timpul de când plecase Vupa-Umugi de la O-sută-de-copaci și cel de când plecasem noi, presupunând că, din cauza căldurii, nu și-au obosit caii prea tare, puteam aprecia cu ușurință ce avans avea față de noi. Întrucât mergeam repede, speram ca pe la trei după-amiază să fim atât de aproape de comanși încât să-i putem vedea.

Dar acest lucru nu se adeveri. Poziția soarelui ne spunea că e trecut de ora patru și tot nu-i vedeam pe indieni. Urma lor era însă tot mai proaspătă, încât nu putea să ne despartă mai mult de vreo trei mile engleze. Îndemnarăm caii și o pornirăm în galop. În curând puteam zări prin binoclu, în partea dinspre sud-est, un mic grup de călăreți, care, evident, că se orientau după parii înfipți în pământ, întrucât mergeau în aceeași direcție cu noi.

— Oare or fi naiinii? întrebă cu îndoială Old Surehand. N-aș putea jura că sunt ei.

— Cu siguranță că ei sunt. De ce vă îndoiți?

— Dar ei trebuie să fie o sută cincizeci!

— Asta nu are a face. Poate e un grup de ariergardă. Trebuie să fie atenți și să-l anunțe pe Vupa-Umugi de sosirea noastră. Când spun a „noastră", desigur nu e vorba de noi, ci de dragoni, despre care cred că vin după ei. Cât despre noi doi și despre apași, habar nu au.

— Există un pic de adevăr în ceea ce spuneți.

— Este chiar adevărul curat. O să vă convingeţi de îndată ce o să fim atât de aproape, încât să putem fi văzuţi cu ochiul liber.

— *Well*, să încercăm.

Dădurăm pinteni cailor şi merserăm şi mai repede decât mai înainte; în curând, se dovedi că presupunerea mea era întemeiată. Când îi puturăm vedea cu ochiul liber pe comanşi, ne văzură şi ei pe noi, îşi opriră caii pentru câteva clipe, apoi' întoarseră şi o rupseră la fugă într-o viteză atât de mare, încât dispărură foarte repede din raza noastră vizuală. Probabil că voiau să-l anunţe pe Vupa-Umugi că vin dragonii, deoarece la o asemenea distanţă neputând nici să ne recunoască, nici să ne numere, puteau să ne ia drept dragoni.

Graba lor nu putea decât să ne convină, pentru că, în felul acesta, o dată cu noaptea, ajungeam la punctul cel mai apropiat de oază de la drumul pe care înaintam. Până să ajungem la acel loc, se făcu întuneric. Nu aveam voie să mergem mai departe, deoarece era de presupus că ei, comanşii, au să facă popas, şi nu era în intenţia noastră de a ne întâlni deja cu ei. Până la câmpul cu cactuşi în care voiam să-i prindem, mai era cale de o zi bună de mers călare. Am lăsat pe loc cinci apaşi de strajă, iar cu restul am plecat la oază.

Winnetou nu putuse încă să se întoarcă la oază cu apaşii săi, iar Bloody Fox, care le era călăuză, lipsea şi el. Parker şi Hawley nu erau de-acord să stea atâta vreme inactivi, dar i-am consolat că a doua zi vor porni alături de noi. Văzând că Old Wabble lipseşte, Parker întrebă:

— Dar unde o fi bătrânul cowboy, sir? De ce nu se arată?

— Din păcate, nu-i cu noi, răspunsei. Se află la Vupa-Umugi şi naiinii săi, ca prizonier.

— E prizonierul lor? Ei, drăcie! E adevărat? Iar a comis una din neghiobiile sale?

— Și încă ce neghiobie! Putea să ne dea peste cap toate planurile. Nu a depins de el că am reușit totuși să ducem totul la bun sfârșit.

— Bravo, așa vă trebuie, mister Shatterhand! De ce l-ați luat cu dumneavoastră? Doar nu sunteți atât de îndrăgostit de acest bătrân necugetat, încât să poată face prostie după prostie, fără să vă gândiți să-l trimiteți la dracu'. În schimb eu și cu Jos Hawley, noi doi suntem mereu lăsați la o parte, și trebuie să așteptăm aici și să prindem muște, în timp ce dumneavoastră duceți tot greul, alergați călare ba încoace, ba încolo, ca să aveți cele mai frumoase aventuri. Vă puteți închipui cât de mult ne supără asta. În orice caz, suntem cel puțin tot atât de demni de încredere cât și Old Wabble.

Probabil că ar mai fi continuat să-și verse necazul, dacă nu ar fi sosit negrul Bob, care, văzându-ne, exclamă cu bucurie:

— Oh, oh, massa Shatterhand și massa Surehand din nou aici! Masser Bob știut imediat ce face: adus cizme. Bob să aduc cizme?

— Da, ar fi bine să scăpăm de mocasinii ăștia.

Bob alergă și se întoarse cu cizmele, cu care schimbarăm încălțămintea indiană. După aceea, îl întrebai pe Bob:

— Bob, cum e cu Șiba-bigc? Mai e aici?

Făcu una din acele mutre care nu pot fi descrise și zise:

— Nu mai este!

— Cum? Șiba-bigc nu mai e?

— Nu. Șiba-bigc plecat.

Râse cu toată fața, cu gura până la urechi, în așa fel, încât, printre minunatele sale șiruri de dinți, puteai

să i te uiți în fundul gâtului. Voia să facă o mică glumă cu mine. Pretându-mă jocului, întrebai cu o expresie de spaimă:

— A plecat? Nu cumva a evadat?

— Da, evadat.

— Ascultă, Bob, asta o să te coste viața! Te împușc dacă a evadat cu adevărat. Ți-am spus că ai să răspunzi cu capul pentru el!

— Massa Shatterhand deci împușcă Bob. Șiba-bigc plecat, plecat de tot. Massa Shatterhand vine și convinge!

— Da, hai să mă conving. Iată și gloanțele pe care o să ți le trag în cap dacă nu mai este aici în cameră.

Îmi scosei revolverul și-l îndreptai spre el. Apoi mersei către casă. Bob deschise ușa și, arătând spre interior, zise:

— Aici, privit înăuntru. Nimeni înăuntru!

Ceea ce vedeam era o priveliște gata-gata să mă facă să izbucnesc în râs. Tânărul șef de trib stătea rezemat de perete și privea spre noi cu ochii scânteietori de furie. De fapt, nu stătea rezemat de perete, pentru că între el și perete se mai afla ceva. Și anume pari pe care negrul îi așezase în formă de stea, fixați cu ajutorul curelelor și legați de spinarea indianului. Această stea de pari era așa de mare că ajungea mult deasupra capului indianului și în părți. Da, cu o asemenea drăcovenie pe spinare, lui Șiba-bigc îi era imposibil să iasă pe ușă. Fie că ar fi încercat să meargă în picioare sau târâș sau în orice altă poziție, oricum ar fi rămas agățat. Desigur, o atare priponeală nu putea să fie prea comodă pentru el, și probabil că acesta era motivul ciudei cu care ne privea.

— Dar este aici, iată-l cum stă acolo! îi spusei lui Bob, prefăcându-mă surprins.

— Da, el aici, râse Bob, făcând o mutră tare mucalită, Bob făcut numai glumă, frumoasă glumă. Doar Bob nu lăsat indian să fugă, când Bob pe el trebuie păzit.

— Dar ce i-ai legat pe spate?

— Massa Shatterhand să vadă. Indian nu trebuie bătut şi lovit, nici împuşcat sau junghiat, şi masser Bob totuşi pe el nu trebuie lăsat să plece. Atunci masser Bob fost deştept şi viclean şi lui legat opt pari lungi pe cocoaşă.

— Hm! Şi a răbdat el aşa ceva?

— El nu vrut. Dar atunci masser Bob spus lui că dat multe palme, şi atunci el foarte liniştit lăsat face asta. Masser Bob fost deştept şi viclean ca musca pe nas, nu?

La această întrebare plină de automulţumire, nu i-am putut răspunde, fiindcă Şiba-bige îmi strigă turbat de mânie:

— Uff! Fratele meu alb să mă elibereze imediat de aceşti pari! E de demnitatea unei căpetenii să fie chinuită în acest fel?

— Aici nu eşti căpetenie, ci prizonier.

— Nu pot nici să şed, nici să mă culc. E un chin.

— Credeam că nu-ţi pasă de dureri.

— *Pshaw!* Aici nu e vorba de dureri. De ce i-ai poruncit acestui negru să-mi facă una ca asta?

— Nu i-am poruncit eu.

— Înseamnă că a făcut-o după capul lui! Am să-l omor, îndată ce am să fiu liber, am să-l omor!

— În acest caz, n-ai să fii niciodată liber. Eu i-am ordonat să te dezlege şi să te trateze bine. Ai avut tot ce-ţi trebuie? Ai de făcut vreo plângere? Singur eşti de vină că ţi-a legat parii de spate. Ai spus că ai să evadezi îndată ce ţi se va ivi ocazia. Negrul trebuia să te păzească şi ţi-a răpit această posibilitate cu ajutorul pari-

lor. Trebuie să recunoşti că el nu şi-a făcut decât datoria. Ai fi putut sta afară, la aer, şi te-ai fi putut bucura de toate onorurile care i se cuvin unui şef de trib, dacă ţi-ai fi dat cuvântul că n-ai să evadezi.

— Nu am voie să-mi dau un asemenea cuvânt!

— Ba ai voie, pentru că evadarea ta n-ar folosi la nimic. Nici nu bănuieşti ce s-a întâmplat astăzi.

— Pot să aflu?

— De fapt nu. Şi totuşi am să-ţi spun. Din povestirea mea sinceră poţi să vezi şi tu că suntem siguri pe ceea ce facem, şi că evadarea nu ţi-ar folosi la nimic.

În continuare, îi povestii pe scurt cum suntem pe cale de a-l atrage pe Vupa-Umugi în capcana de cactuşi şi cum o să punem mâna pe el. Nu pomenii însă nimic despre soarta lui Nale-Masiuv. Şiba-bigc intervenea din când în când cu câte un „Uff"! Era atât de copleşit, încât nu era în stare să spună altceva.

— Şi acum spune-mi, ce o să facă războinicii voştri? întrebai eu la urmă.

— O să se apere. Sunt războinici viteji, care nici n-au să se gândească să se predea fără să se împotrivească.

— Spui toate astea, pentru că te afli aici, în casă, şi nu în capcana respectivă. Ei însă au să fie înconjuraţi de cactuşi, fără să ne poată face nici cel mai mic rău. O să aşteptăm pur şi simplu până-or să se predea. Noi avem apă, în timp ce ei n-au.

— Şi dacă nu se predau?

— În acest caz or să moară de sete.

Pe faţă îi trecu un zâmbet uşor şi zise:

— Old Shatterhand este un om deştept, totuşi nu se poate gândi la toate.

— Crezi? Cunoşti vreun drum pe care comanşii să poată să ne scape?

— Da. Dacă te-ai fi gândit la el, ai vorbi altfel. *Howgh!*

Trăsăturile lui căpătară o expresie de siguranță de sine. Evident, îi venise o idee despre cum ar putea scăpa comanșii. Și această idee o găsea excelentă, după cum o dovedea cuvântul *Howgh!*

— *Howgh?* întrebai eu. Ești chiar atât de sigur de ideea ta? Dacă crezi că Old Shatterhand nu s-a gândit la toate, te înșeli. Desigur, o să-i luăm nu numai din față, ci și din spate.

— Uff!

Exclamația suna a spaimă.

— Ei, îl întrebai, Old Shatterhand nu s-a gândit într-adevăr la totul?

— Eu... eu... nu știu, răspunse el ezitând.

— În schimb eu cunosc calea lor de salvare, care, din păcate, există numai în închipuirea ta. Ce ți-ai zis în sinea ta: în mijlocul câmpului de cactuși, nu trebuie să-și piardă speranța, au cuțite doar, cu ajutorul cărora își pot croi drum printre cactuși și au să scape din capcană. Am dreptate, sau nu?

— Uff, uff! răspunse el abătut.

— Da, adineauri te-ai crezut tare deștept. Dar gândește-te, cât ar dura până să faci un asemenea drum? În primul rând ar fi îngust, deci ar putea lucra la el numai puțini oameni. În acest fel ar trece zile întregi până să scape. Și crezi că noi am privi fără să nu facem nimic?

Tăcea.

— Eu aș împărți oamenii noștri și aș trimite jumătate de partea cealaltă a cactușilor, pentru a-i prinde pe oamenii voștri ca într-un clește. Am putea s-o facem și mai simplu, și să-i nimicim pe comanși în câteva mi-

nute, fără să ne coste un glonte. Știi cum? Dând foc cactușilor!

— Uff! Atunci toți războinicii noștri ar arde! Old Shatterhand nu face așa ceva!

— Nu fi chiar atât de sigur de bunătatea mea! Ceea ce ți-am mai spus poate să-ți arate că pentru războinicii voștri nu există nici o cale de salvare, că nu mai pot scăpa.

— Da, dacă-i prindeți în felul acesta în capcană, trebuie să se predea. Dar n-o să-i țineți încercuiți. O să trebuiască să părăsiți capcana.

— De ce?

— Ai uitat că o să vină Nale-Masiuv? La el nu te gândești?

Pe fața lui se întipări expresia aceea plină de încredere.

Drept răspuns îi povesti pe scurt soarta trupei lui Nale-Masiuv, cum îi luasem pe toți prizonieri la O-sută-de-copaci.

După ce ascultă până la capăt povestirea mea, lăsă capul în jos și zise îndurerat:

— Toată speranța mea s-a dus. Chiar dacă aș reuși să fug de aici, nu l-aș putea salva nici pe Vupa-Umugi, nici pe războinicii săi. O să le dați din nou libertatea, dar o să le luați caii și armele. Dar cum să trăiască războinicii roșii fără arme și fără cai?

— E treaba lor. Voi ați dezgropat securea războiului, ceea ce n-ați fi putut face dacă nu aveați arme și cai. Luându-vă aceste bunuri, noi nu comitem nici un furt, fiindcă e prada noastră de război, și astfel avem, totodată, grijă ca să nu mai fiți în stare să alungați curând pacea.

— Uff! Fără arme și cai e tare rău.

— Da, pentru voi e foarte rău, dar o meritați din plin. Gândește-te, de pildă, la tine! Cred că recunoști că

cel care a fumat cu cineva pipa păcii și prieteniei și-i promite să nu-i trădeze niciodată wigwamul și viața, iar după aceea vine cu o ceată de războinici să-i ia adăpostul și viața, acela merită să piardă ceva mai mult decât calul și pușca. Asta o recunoști și tu.

Da, recunoștea, căci zise oftând:

— Deci, vrei și pușca și calul meu.

— Nu, asta nu. Eu te iubesc și, în ciuda dușmăniei tale, mă consider prietenul tău. O să-ți păstrezi ce ai. Și o să încerc, dacă o fi cu putință, să influențez în bine și situația lui Vupa-Umugi și a războinicilor săi. Totul depinde de felul în care se vor comporta față de noi. Sper să reușesc să-l conving că orice împotrivire ar însemna o adevărată nebunie. Cred că are să asculte motivele mele și are să le judece cu mai multă înțelepciune decât tine.

— Decât mine? întrebă el mirat.

— Da, am vrut să-ți ușurez, pe cât posibil, situația de prizonier, cerându-ți doar promisiunea de a nu evada. Ai refuzat să mi-o dai, pentru că nu ai recunoscut că fuga ta nu mai poate ajuta nimănui, ci, dimpotrivă, poate doar dăuna. În acest fel mă obligai să fiu sever.

— Nu ți-am dat această promisiune, pentru că nu știam ceea ce știu acum.

— Deci, recunoști că nu poți să-i ajuți pe războinicii voștri?

— Da.

— Mai ai timp să-ți dai cuvântul că n-ai să fugi.

— Ai cuvântul meu!

— Bine! Dar gândește-te și la faptul că prin comportarea ta poți să fii de folos sau să faci rău nu numai ție, ci tuturor alor tăi. Ceea ce faci, fie bine, fie rău, o să se răsfrângă și asupra lor. Dacă îți calci cuvântul, pedeapsa va cădea nu numai asupra ta, ci și asupra lor.

— N-o să mi-l calc.

— Foarte bine! Dar poţi să-mi dai o chezăşie?

Se uită întrebător la mine, de aceea îi explicai:

— Pe cuvântul unui creştin pot să mă bizui, dar pe promisiunea unui indian, niciodată!

— Pe Winnetou l-ai crede?

— Da, dar el este o excepţie, pentru că în sufletul său e creştin.

— Un războinic roşu trebuie să-şi ţină orice promisiune, dacă îi iei „medicamentul" drept gaj.

— Tu nu crezi în puterea „medicamentului", aşa că la tine nu ar avea efect.

— Atunci am să fumez cu tine pipa jurământului!

— Nici acest lucru nu ar avea nici o valoare. Tu ai mai fumat pipa prieteniei cu mine şi cu Bloody Fox şi totuşi ţi-ai călcat jurământul.

Îşi coborî privirea şi spuse încet şi mâhnit:

— Pedeapsa pe care o primesc de la Old Shatterhand e grea. Ea nu este îndreptată asupra trupului meu, ci îmi umple sufletul cu o adâncă durere.

Îmi dădui seama că această durere există cu adevărat şi că mâhnirea lui e sinceră. De aceea răspunsei:

— Tu ştii că eu mă consider încă prietenul şi fratele tău şi de aceea, de data asta, făcând o excepţie, o să renunţ la obişnuita mea precauţie şi am să-ţi acord încredere. Dar tare mi s-ar fi întrista inima dacă m-ai înşela. Dacă te eliberez, ai să fugi?

— Nu.

— N-ai să părăseşti oaza fără permisiunea mea?

— Nu.

— Nici să încerci să te duci la comanşii tăi prin poteca dintre cactuşi, ca să vorbeşti cu ei, nu vreau!

— N-am să mă duc. Chiar dacă ar veni aici, aş tăcea până aş avea încuviinţarea ta ca să vorbesc.

— Atunci dă-mi mâna, așa cum se obișnuiește între bărbați și războinici prea mândri ca să urmărească vreun profit ce s-ar putea obține doar prin minciună.

— Iată mâna mea, și poți să mă crezi că acest gest e ca și când ți-aș fi predat persoana mea însăși!

Se uită în ochii mei cu o privire atât de sinceră, încât fusei pe deplin convins că nu o să mă înșele. Din cauza negrului și pentru siguranța vieții lui, adăugai:

— Ești supărat pe Bob? O să te răzbuni?

— Nu. Un războinic indian e prea mândru ca să se răzbune pe un negru. Acest *nigger* nu știa ce face. El nu bănuia că e împotriva demnității unei căpetenii să-i lege astfel de pari în spate.

— Am să te scap de ei.

După ce fu dezlegat de parii din spate, Șiba-bigc își întinse membrele înțepenite și ieși apoi cu mine afară la aer, unde chiar atunci, fiind seară, se adăpau caii. Mama Sanna ne aduse de mâncare, și după ce ne ospătarăm, iar liniștea se așternu din nou peste oază, ne duserăm la culcare. A doua zi trebuia să ne sculăm în zori. Șiba-bigc, fără să i-o cerem noi, se culcă între Old Surehand și mine. Voia să se pună de bunăvoie sub supravegherea noastră și să ne dovedească în felul acesta cât de sincere îi sunt promisiunile.

Dimineața, când ne scularăm, umplurăm toate burdufurile existente cu apă, ne aprovizionarăm cu merinde și, după ce ne luarăm rămas-bun de la Șiba-bigc, o pornirăm la drum. Bob, care stătea într-o parte, mă întrebă:

— Massa Shatterhand spune la Bob dacă tot păzim pe tânăr căpetenie indiană?

— Nu. Bob, nu-i nevoie.

— Nici legat din nou pari pe cocoașă?

— Doamne ferește să faci așa ceva! A promis că nu o să fugă și nu va fugi.

Cu toate că eram convins de ceea ce spuneam, nici nu-mi trecea prin minte să neglijez prudența necesară. În afara oazei, lângă câmpul de cactuși, rămâneau atâția apași cât era nevoie pentru paza celor cincizeci de prizonieri comanși. Dădui ordin șefului acestor paznici să fie atent la Șiba-bigc și în nici un caz să nu-l lase să iasă din oază. Pe urmă, plecai împreună cu două sute de oameni, mai mult decât suficienți, ca să putem încheia acțiunea cu comanșii. De data asta îi luarăm cu noi și pe Parker și Hawley.

La început, căutarăm locul unde-i lăsasem pe cei cinci apași de strajă. Fuseseră atât de deștepți, ca imediat ce se iviseră zorile, să plece în cercetare, să vadă ce-i cu comanșii și, după un scurt drum făcut călare, dăduseră de locul unde-și petrecuseră aceștia noaptea. Naiinii plecaseră deja, deci și astăzi erau foarte grăbiți. Îi urmăream la fel de repede, și numai în așa fel ca, din când în când, să-i pot prinde în focul binoclului, dar fără să ne apropiem mai mult de ei, ca să nu poată distinge dacă în urma lor se află albi sau roșii, pentru că urmau să creadă tot timpul că în spatele lor se află dragonii.

Ziua trecu, fără să intervină ceva demn de semnalat. Doar spre seară se porni un vânt puternic, cum se întâmplă destul de des în Llano Estacado. Bătea dinspre nord, măturând în drumul său aproape întreg deșertul, și din cauza asta era foarte fierbinte. De fapt, ne cădea aproape în spate, și totuși ne incomoda nu numai datorită căldurii, dar și prin faptul că răscolea nisipul și ni-l vâra în ochi, în urechi, în gură și nas.

— Brr, ce vânt tâmpit! mârâi Parker, prost dispus. De ce trebuia să se pornească chiar acum? Nu putea să

aștpte până ne întorceam în oază? Aproape că nici nu putem vedea sau respira!

— Nu cârti, mister Parker, zisei eu. Eu mă bucur că bate vântul și pot să vă spun că, de dragul lui Winnetou, îmi convine chiar extrem de mult că bate.

— De dragul lui Winnetou? Cum vine asta?

— Ia uitați-vă cum ridică nisipul în înaltul cerului! În felul acesta șterge toate urmele comanșilor. Dacă nu ar fi parii, nici nu i-am putea urmări.

— Ei, de acest lucru îmi dau și eu seama, dar nu văd ce legătură are asta cu Winnetou?

— Are, și chiar foarte mare, pentru că în felul acesta urmele lui au să se șteargă. Winnetou trebuie să înfigă parii până ajunge la capcană, nu? Deci, o bucată de drum trebuie să intre în câmpul de cactuși, în care vrem să-i prindem pe comanși. Dar el trebuie să se întoarcă și să nu rămână acolo. Ca urmare comanșii ar fi putut să-i vadă urmele și să afle că s-a întors. Dar ei cred că urmele lui și ale apașilor ce-l însoțesc sunt urmele comanșilor lui Șiba-bigc. Văzând că ele duc între cactuși, ca apoi să iasă din nou de acolo și s-o ia în altă parte, ce altceva ar putea crede Vupa-Umugi decât că Șiba-bigc s-a rătăcit și că drumul cel adevărat nu e cel care duce între cactuși, ci în direcția cea nouă în care au pornit? Ca urmare nu ar intra în câmpul de cactuși, adică în capcană, ci ar merge pe urmele cele noi. Și unde duc urmele cele noi, mister Parker?

— Aici, la noi, firește, răspunse el.

— Desigur că la noi, căci Winnetou nu o să rămână pe loc, și o să ne caute. Se va îndepărta lateral, apoi se va întoarce la drumul însemnat cu pari, ceea ce ar descoperi și comanșii dacă se iau după el, și vă puteți imagina cât de firesc ar fi să le trezească bănuiala. Toate acestea ar fi pus în joc însăși reușita planului nostru.

Dar vântul șterge orice urmă. Nu-i așa că e minunat că s-a pornit? Acest lucru o să-l bucure și pe Winnetou, ca și pe mine.

Parker voi să spună ceva, dar făcu un gest brusc cu mâna, își opri calul, și arătând în față, zise precipitat:

— S-au întors comanșii! Într-adevăr au intrat la bănuială și s-au întors. Uite-i că vin, vin!

Strigătul lui de groază ne făcu să privim câmpia drept înaintea noastră, pe care în timpul discuției n-o mai cercetasem cu binoclul. În orice caz, acolo la geana zării se vedeau oameni. Cu ochiul liber nu se putea vedea dacă se mișcau sau nu. Dusei binoclul la ochi. După numai câteva clipe putui să-l liniștesc.

— N-avem de ce să ne speriem. Nu sunt comanșii, ci e Winnetou.

— Îl puteți recunoaște? mă întrebă Old Surehand.

— Încă nu.

— Trebuie să fim foarte prevăzători. Dacă e o arieregardă a comanșilor?

— Atunci s-ar afla în mișcare. Oamenii de acolo s-au așezat jos.

— Dușmanii nu s-ar putea așeza?

— Desigur, dar Winnetou îmi dă să înțeleg că e el. Acum aveți din nou prilejul să apreciați perspicacitatea și prevederea căpeteniei apașilor. I-a ocolit pe comanși călărind în semicerc și s-a oprit în spatele lor, ca să ne aștepte. Firește că s-a gândit că puteam foarte ușor să luăm pe oamenii lui drept naiinii și de aceea a dispus ca trupa să se așeze jos, într-un fel din care să putem ști precis că e el. Luați binoclul meu, mister Surehand, și priviți.

După ce se uită prin binoclu, zise:

— Da, într-adevăr a procedat cu inteligență și șiretenie! Cei de-acolo s-au așezat nu grămadă, ci în așa fel încât formează o săgeată.

— Și încotro indică vârful săgeții?

— Spre sud-est, deci nu în direcția noastră, ci în cea opusă.

— Vârful săgeții indică direcția în care trebuie să mergem. Winnetou ne înștiințează că ne putem continua drumul liniștit și fără nici o grijă. Așezarea pe jos a apașilor ne spune nu numai că-l avem în față pe Winnetou, dar și că totul este așa cum am dorit noi să fie.

— Așa cred și eu. Winnetou nu ar sta atât de liniștit să ne aștepte, dacă ceva n-ar fi în ordine. Totuși am o grijă, pe care aș vrea să v-o împărtășesc. Această grijă se cheamă „apă".

— Știu la ce vă referiți. Dacă vrem să-i înfrângem pe comanși prin însetare, trebuie să ne asigurăm că nu ducem și noi lipsă de apă.

— Așa este. Noi, pentru ziua de astăzi, avem apă, dar s-ar putea ca ziua de mâine să treacă și noi să nu fi terminat cu Vupa-Umugi, și după ce vom termina cu el, vom avea nevoie de încă o zi de mers, ca să ajungem la oază. Din păcate, pentru aceste două zile, nu avem apă. La aceasta se adaugă și faptul că și comanșii or să aibă nevoie de apă, poate mai mare decât noi.

— Într-adevăr, nu avem o cantitate suficientă, dar nu cred c-o să răbdăm de sete. M-am gândit de mult la această piedică. Aș fi cel mai ușuratic om, dacă aș elabora un plan, a cărui realizare ar presupune ca trei sute de cai și de oameni să se adune în pustiul Llano Estacado, fără să li se fi asigurat apa necesară. Apa o vom aduce din oază.

— Cum? E la o distanță de o zi de mers călare de aici, și oamenii care s-ar duce după ea ar avea nevoie de cel puțin două zile ca să se întoarcă. Nu e bine.

— Vă înșelați. Oamenii noștri nici nu trebuie să se întoarcă.

— Hm! Habar n-am cum o să procedați.

— Dar e foarte simplu, sir: formăm un lanț de călăreți. Apașii noștri au o grămadă de burdufuri cu ei, la care se adaugă și cele ale lui Bloody Fox. Trimitem burdufurile la oază, ceea ce necesită mulți cai, dar nu și prea mulți oameni. Oamenii aceștia au să fie așezați la anumite distanțe pe drumul ce duce la oază. Prin urmare, nici un om și nici un cal nu trebuie să străbată distanța, și are de mers numai de la unul la altul. Eu, așa m-am gândit să facem.

— Da, văd că trebuie să-mi cer scuze. La toate v-ați gândit. Ați vorbit și cu Winnetou?

— Nu, nu am schimbat nici un cuvânt între noi în legătură cu această problemă, dar ne cunoaștem prea bine și știu că nici unul dintre noi nu scapă nimic din vedere. Dar ce se vede acolo? Apașii nu au cai! Numai Winnetou îl are pe al lui. Puteți să ghiciți de ce, mister Surehand?

— Nu, răspunse el.

Desigur, în timpul acestor discuții nu ne-am oprit, ci am mers înainte și am ajuns atât de aproape de apași, încât îi puteam vedea cu ochiul liber. Figura săgeții desenată cu trupurile lor pe nisip se risipise, acum stăteau toți laolaltă și așteptau. Caii nu se vedeau nicăieri, numai murgul lui Winnetou era cu ei.

— O să vă convingeți a doua oară că teama dumneavoastră nu avea temei, îi zisei lui Old Surehand. Winnetou s-a îngrijit înaintea mea de aducerea apei. Noi doi ne potrivim totdeauna în gânduri.

— Credeți că a și trimis caii cu burdufurile la oază?

— Da. Vedeți că are cel mult treizeci de oameni cu el, și nici Bloody Fox nu este aici. Desigur că a plecat cu ceilalți la oază, să aducă apă.

Când, după trecerea câtorva minute am ajuns la Winnetou și oamenii săi, acesta veni spre mine și-mi zise:

— Fratele meu Charley a înțeles când a văzut felul în care ne-am așezat noi jos. Am vrut să-i spun că nu suntem comanși.

— La ce distanță se află aceștia?

— Au mers foarte repede, și cred că le este sete. Însă în curând au să fie nevoiți să se oprească, fiindcă soarele a ajuns la scăpătat.

— Da, peste un sfert de oră va fi întuneric. Cât mai este de aici până la câmpul de cactuși?

— Două ore de mers călare.

— Înseamnă că nu mai ajung astăzi acolo. Pentru noi e bine, o să-i prindem în capcană mâine. Războinicii fratelui meu roșu nu-și au caii cu ei. I-a trimis Winnetou la oază cu burdufurile?

— Da. Bloody Fox cunoaște drumul cel mai scurt și s-a dus cu ei, ca să-i așeze la anumite distanțe unul de altul pentru a însemna drumul cu parii pe care îi avem. Dar burdufurile pe care le-au luat nu sunt destule.

— Le trimitem și pe ale noastre, numai să ne așezăm și noi pentru popas. La toate acestea te-ai gândit și tu?

— Da. Când s-a pornit vântul și mi-a șters urma, am știut că planul ne va reuși din plin. Știam că trebuie să pornim mai departe, ca să fim cât mai aproape de comanși. Mâine, când vor ajunge la capcană și vor pătrunde în câmpul de cactuși, trebuie să fim în spatele lor, ca, în caz că ar deveni bănuitori, să nu mai aibă loc cum să se întoarcă sau s-o ia în vreo parte.

Încălecă și el și pornirăm mai departe. Este adevărat, oamenii lui trebuiau să fugă pe jos, dar țineau destul de bine pasul cu noi. Și când se făcu întuneric, ne continuarăm drumul, mergând de la un par la altul, până ce am socotit că trebuie să ne oprim, dacă nu vrem să dăm peste comanși.

Între timp, vântul se mai domoli, apoi se opri de tot. Întunericul nu dură mult, pentru că imediat răsări luna. Chiar înainte de asta, burdufurile goale fuseseră încărcate pe cai, iar când răsări luna, un număr de apași porni spre oază și Winnetou cu ei, însoțindu-i până la cel mai apropiat post, al cărui loc de popas nu-l cunoșteam. În felul acesta se aranjă tot ce trebuia; acum puteam să ne permitem și noi un somn, deosebit de necesar. Când Winnetou se întoarse, se culcă lângă mine, dar eu dormeam deja.

A doua zi de dimineață, cu toate că se culcase mai târziu decât noi, Winnetou era înaintea noastră în picioare. Nu am zăbovit cu micul dejun. Puteam mânca și în drum. Am băut doar puțină apă, restul l-am dat cailor, care, firește, nu s-au săturat numai cu atât. După ce se goliră burdufurile pe care le aveam cu noi, Winnetou le expedie imediat cu câțiva oameni spre lanțul de călăreți. Nefiind întuneric, nu mai era necesar să meargă și el, era suficient să le indice oamenilor direcția exactă.

Apoi, o pornirăm din nou și atât de repede încât cei ce veneau pe jos fură lăsați în urmă, rămânând să ne ajungă mai târziu. Privii destul de des prin binoclu și constatai că ieri seară ajunseserăm destul de aproape de comanși. După un sfert de oră, eram la locul unde făcuseră popas și constatarăm că nu-l părăsiseră de multă vreme.

Puțin mai târziu, îi zării și pe ei. Winnetou puse și el mâna pe binoclu și privi. După ce-i observă câtva timp, zise mulțumit:

— Vede oare fratele meu că ei merg foarte încet?

— Da. Se pare că după două zile de mers, în care n-au băut apă, caii lor sunt istoviți.

— Ei înșiși suferă de sete. Totuși, mult timp au să refuze să se predea.

— Pentru Vupa-Umugi avem un mijloc de constrângere cu mult mai puternic decât setea.

— Fratele meu se referă la „medicamentele" căpeteniei comanșe? A făcut foarte bine că le-a luat cu el, când a fost în Valea Iepurilor. Victoria o să ne fie mult ușurată, iar la întoarcere o să ne fie mai ușor, prin faptul că Old Shatterhand i-a capturat pe comanșii lui Nale-Masiuv și i-a predat dragonilor.

Era pentru prima dată când se pomenea între noi despre acest caz. Faptul că nici Nale-Masiuv, nici dragonii nu veniseră, trebuie să fi fost contrar așteptărilor sale, totuși ieri nu mă întrebase nimic. Un altul nu ar fi avut răbdare până nu i-aș fi povestit pe larg despre toată întâmplarea, însă el nu a pus nici o întrebare și, cu perspicacitatea lui inegalabilă, a ghicit totul, după cum o dovedeau acum cuvintele lui. Folosii prilejul ca să-i povestesc în ce fel ne-a căzut în mână Nale-Masiuv și cum am scăpat pe urmă de el. Când terminai relatarea, Winnetou scoase un „uff" de satisfacție și pe urmă adăugă:

— Fratele meu a procedat foarte bine. Toți acești comanși ne-ar fi fost o povară, fie numai și din cauza apei; la fel și călăreții albi, de care nu avem nevoie pentru a-l prinde pe Vupa-Umugi. Nale-Masiuv, prin pierderea cailor și a armelor războinicilor lui, e pedepsit suficient. Winnetou va afla dacă ofițerul comandant își

va ține cuvântul de a-i lăsa în viață. Dacă și-l calcă sau dacă omoară unul singur dintre ei, mi-o va plăti cu viața. *Howgh!*

Cu aceasta, problema era rezolvată.

Distanța până la pâlcul de cactuși, destinat să devină capcana comanșilor, fusese apreciată de Winnetou ca fiind de circa două ore de mers. Avurăm însă nevoie de trei, pentru că naiinii mergeau foarte încet, din cauza epuizării cailor. Noi rămâneam mereu la distanța necesară pentru a nu putea fi văzuți de ei, dar să-i putem urmări prin lentilele binoclurilor noastre. Călăreau mergând unul lângă altul, ocupând o cărare destul de lată. După vreo trei ore, această cărare se îngustă brusc. Comanșii începură să se strângă unul într-altul și să formeze un șir lung și îngust.

— Ah, clipa hotărâtoare a sosit! îi spusei lui Winnetou. Nu se opresc, înseamnă deci că nu au nici o bănuială.

— Da, aprobă el. Au ajuns la intrarea îngustă, care duce în desișurile de cactuși. Neputând să-l cuprindă cu vederea, ei cred că hățișul nu e mare și că pe aici a trecut și Șiba-bigc. În afară de această încredere, îi îndeamnă și setea să înainteze. Unde cresc cactuși, există și umezeală, și ei cred că dincolo de cactuși au să dea de oază, deoarece ei nu știu că umezeala necesară acestor plante este foarte mică și că își trag apa din adâncuri.

După un timp, văzurăm și noi tufișurile de cactuși care, în mii și mii de exemplare, acopereau o suprafață ce nu putea fi cuprinsă din nici o parte. O fâșie îngustă de luminiș forma un fel de drum care ducea în adâncime, pe un pământ atât de sterp, încât nu creștea nici cea mai mică rădăcină care să constituie hrana necesară animalelor. Și tocmai la începutul acestui drum bătuse

Winnetou un par, ca să-i convingă pe comanşi să pătrundă cât mai adânc în hăţişul de cactuşi.

Aşa şi făcuseră, fără nici o ezitare, şi ajunseră foarte departe, astfel încât atunci când noi am sosit la marginea desişului ghimpos, i-am putut vedea cum dispăreau în depărtare. Ne-am oprit şi am descălecat, iar caii i-am priponit în urma noastră, la mai mult de-o bătaie de puşcă, pentru ca nu cumva să fie răniţi dacă, eventual, comanşii ar fi vrut să lupte. Ocuparăm o poziţie care domina în întregime drumul, de la intrarea lui în tufiş până la o mare depărtare, distanţă care nu putea fi străpunsă de comanşi la întoarcere.

La început drumul avea o lăţime de circa douăzeci de paşi, dar la distanţa până unde băteau puştile noastre se îngusta atât de mult, încât de-abia puteau merge patru sau cinci călăreţi, şi aceştia unul lângă altul. Drept urmare, dacă ar fi ajuns la nebunească idee de a ne ataca, comanşii ar fi trebuit să se înşiruie pe o lăţime de cel mult cinci oameni, şi o cincime sau o şesime dintre noi ar fi fost absolut suficientă ca să respingă un asemenea atac. Ar fi fost de ajuns ca gloanţele noastre să doboare numai pe cei din faţă, formând astfel un meterez pe care ceilalţi nu l-ar fi putut trece, şi nici ocoli prin dreapta sau prin stânga, din cauza cactuşilor.

În sfârşit, reuşiserăm să atragem duşmanul în această excelentă capcană, iar acum puteam aştepta liniştiţi să vedem ce au să facă. Ce au să facă? Un singur lucru puteau face, şi anume de îndată ce vor ajunge la locul unde se termină drumul, şi de unde nu pot merge mai departe, să se întoarcă.

Aşteptarăm o oră, două, poate şi mai mult şi comanşii tot nu veneau. Desigur că, ajungând la capătul drumului, nu s-au întors imediat, ci s-au oprit să se sfătuiască. Dar de venit, trebuiau să vină, asta fără nici

o îndoială. Țineam ochii ațintiți spre locul pe unde trebuiau să apară.

— Uff! exclamă Winnetou, arătând în fața lui.

Ochii săi de vultur îi descoperiseră pe comanși înaintea noastră. Veneau încet, obosiți și dezamăgiți. Încă nu ne vedeau, pentru că ședeam jos, pe pământ, și caii noștri erau departe, în deșert. În curând, însă, coloana lor lungă și îngustă se opri, ca și când s-ar fi lovit de ceva; ne-au zărit, iar noi ne-am ridicat în picioare, în văzul lor.

Dar până atunci crezuseră că-i aveau pe dragoni în spate, acum recunoșteau că s-au înșelat. Erau la o distanță de la care puteau să vadă că în fața lor sunt indieni.

— Ce sperietură pe ei! spuse Old Surehand, care stătea lângă mine.

— Sperietură? Încă nu, răspunsei eu. Pot să creadă că suntem comanșii lui Nale-Masiuv. Dar în acest caz, prezența noastră i-ar pune pe gânduri, fiindcă aveau convingerea fermă că Nale-Masiuv îi aduce pe dragoni, gonindu-i din spate.

— Sunt curios să văd ce-or să facă.

— Știu ce-or să facă. O să trimită câțiva războinici înainte, ca să afle cine suntem. Uite-i, au și pornit!

Văzurăm cum doi comanși se desprinseră de ceilalți și se apropiară încet de noi, mergând pe jos, nu călare.

— Vrea fratele meu să vină împreună cu mine în întâmpinarea lor? îl întrebai eu pe Winnetou.

— Da, să mergem, răspunse el.

Mergeam în adâncimea hățișului de cactuși către comanși, păsind la fel de încet ca și ei. Vedeau că au în față un alb și un indian, ceea ce-i surprinse și se opriră. Le făcurăm semn să se apropie, mergând și noi spre

ei. O porniră din nou, ezitând, dar curând se opriră din nou.

— Să vorbească fratele meu Shatterhand, zise Winnetou.

În asemenea ocazii, de obicei, mă lăsa pe mine să conduc discuția. Le strigai celor doi naiini:

— Războinicii comanși pot veni liniștiți mai aproape! Vreau să vorbesc cu ei și nu au să pățească nimic, dacă n-o să încerce să folosească armele contra noastră.

Porniră. Îi chemasem, deoarece nu voiam să mă duc eu până la ei, unde aș fi intrat în bătaia puștilor comanșilor, ceea ce trebuia să evităm. Ne întâlnirăm cam la mijlocul distanței, totuși nu veniră chiar până lângă noi.

— Vupa-Umugi, căpetenia comanșilor naiini, v-a trimis să aflați cine suntem, începui eu. Mă cunoașteți?

— Nu, răspunse cel mai în vârstă dintre ei, în timp ce amândoi priveau țintă și cu venerație la Winnetou.

— Nici pe războinicul roșu care stă aici lângă mine nu-l cunoașteți?

— Uff! E Winnetou, căpetenia apașilor!

— Iar eu sunt Old Shatterhand, prietenul și fratele lui alb!

— Uff, uff, exclamară amândoi, cercetându-mă cu atenție.

Dacă fuseseră uimiți, recunoscându-l pe Winnetou, zăpăceala lor crescu și mai mult când auziră numele meu, făcând totuși eforturi să se stăpânească.

— Ați crezut că în spatele vostru se află călăreți albi? continuai eu.

Nu răspunseră.

— Iar în spatele lor trebuie să vină Nale-Masiuv?

— De unde știe Old Shatterhand toate astea? întrebă cel mai în vârstă.

— Știu mai mult decât atât! Ați vrut să-i atrageți pe soldații albi la pierzanie, și acum vă aflați voi aproape de ea. Priviți înainte! Vedeți? Acolo așteaptă trei sute de războinici ai apașilor mescalero, cu armele pregătite de tragere și care vă pot împușca până la ultimul om, dacă încercați să vă apărați.

— Uff, uff!

— În nici un caz nu mai puteți înainta și nici pe aici nu puteți trece. Trebuie să vă predați. Dacă nu vă predați, o să fiți sau împușcați sau lăsați să muriți de sete în deșertul din care nu există nici o scăpare.

Comanșii se uitară unul la altul. Își dădeau toată osteneala să ascundă impresia pe care le-o făcuseră cuvintele mele, totuși nu era greu să vezi că erau uluiți în cel mai înalt grad. Acela care răspunsese până acum la chestionări, întrebă și el:

— Unde sunt călărețiii albi?

— Crezi că o să-ți spunem?

— Dar Nale-Masiuv unde este?

— Nici asta nu-ți putem spune. În schimb am să te întreb, unde este Șiba-bigc cu cei cincizeci de călărețiai săi?

— Uff! Șiba-bigc, nu știu!

— Noi însă știm. Credeați că îl urmăriți pe el, dar nu el era cel care mergea înaintea voastră.

— Dar cine?

— Winnetou. De două zile mergeți după parii înfipți crezând că-l urmați pe Șiba-bigc, care vă arată drumul, fără să bănuiți că Winnetou a schimbat direcția, ca să vă inducă în eroare.

— Uff! E adevărat?

— Old Shatterhand nu minte niciodată. Șiba-bigc nu a putut să vă arate drumul, pentru că e prizonierul nostru. Cât despre Nale-Masiuv, l-am prins împreună cu

oamenii lui, iar acum se află în mâinile călăreților albi pe care i-am prevenit în legătură cu el și cu voi. Toate acestea să i le spuneți lui Vupa-Umugi.

Indianul se holbă la mine și exclamă:

— Vupa-Umugi nu o să creadă!

— Îmi este indiferent dacă va crede sau nu. Dar ăsta-i adevărul.

— Știm că Old Shatterhand iubește adevărul, dar ceea ce ne-a spus acum nu vrea să ne intre în urechi. Ar vrea să vorbească el însuși cu căpetenia noastră?

— Da!

— Atunci ne întoarcem la Vupa-Umugi să-i spunem totul.

— Așa să faceți! Noi o să rămânem aici și o să așteptăm până vine el!

Plecară, iar noi ne așezarăm jos. Din agitația comanșilor, puturăm deduce că cei doi indieni au ajuns la ai lor, iar zarva produsă era efectul soliei transmise. Până atunci, comanșii rămăseseră pe cai, acum descălecară cu toții. După un timp, văzurăm că vine spre noi un indian. Nu era Vupa-Umugi, ci tot cel cu care vorbisem mai înainte. Ajuns la noi, ne informă:

— Căpetenia comanșilor a ascultat vorbele noastre, și nu a crezut nimic. Vrea să le audă din gura voastră.

— De ce nu vine să le audă?

— Fiindcă aici stă Old Shatterhand și aici Winnetou, căpetenia apașilor, de aceea Vupa-Umugi nu vrea să fie singur.

— Foarte bine, doi la doi. Să mai aducă pe cineva cu el.

— Apanatșca, a doua căpetenie a naiinilor, o să fie cu el.

— Nu avem nimic împotrivă.

— Old Shatterhand şi Winnetou au armele la ei: Vupa-Umugi şi Apanatşca au voie să-şi aducă şi ei armele?

— Da.

— Ca să avem încredere, Winnetou şi Old Shatterhand să promită că îşi vor respecta cuvântul dat!

— Primit! *Howgh!* răspunse Winnetou.

— Eu am promis deja, nu mai trebuie să mai promit încă o dată.

Omul plecă.

Eram curios să-l cunosc pe Apanatşca, a doua căpetenie a comanşilor. După nume, însemna că e un războinic excelent, pentru că acest cuvânt comanş înseamnă om bun şi destoinic în toate.

Nu dură mult şi văzurăm venind spre noi pe amândouă căpeteniile, păşind mândru, cu capul sus, ca nişte oameni care ştiu că avantajul e de partea lor. Cu această atitudine voiau să ne impresioneze, ceea ce firește că nu puteau face. Fără să rostească un cuvânt, se aşezară vizavi de noi, cu puşca pusă de-a curmezişul pe genunchi, aruncând asupra noastră priviri destul de reci. Dar pe noi nu ne puteau înşela. Trăsăturile lor imobile erau, firește, numai o mască, pentru a ascunde ceea ce se petrecea în inimile lor.

Mă aşteptam ca Apanatşca să fie un bărbat mai în vârstă. Dar era încă tânăr şi-mi spuneam că, în afară de Winnetou, nu văzusem un indian atât de interesant.

Nu era înalt, dar era bine făcut şi puternic. Căutam pe faţa lui trăsăturile tipic indiene, dar degeaba, nu avea nici ochii aceia puţin oblici, nici pometii ieşiţi în afară. Avea un păr lins, negru, legat strâns în creştet. Aproape că aş fi putut spune că e un păr creţ, care devenise întins şi lins numai datorită îngrijirii. În ciuda culorii mai închise a feţei, mi s-a părut că deasupra

buzei de sus, pe bărbie şi pe obraji, are acea strălucire neagră-albăstrie care se vede după bărbierit la bărbaţii cu barba deasă şi închisă la culoare. O fi având acest Apanatşca o asemenea barbă, deasă, că era obligat să se bărbierească, contrar obiceiului indian? De unde lua săpun? Este ştiut că indienii nu se bărbieresc. Ei îşi smulg puţinele fire de păr pe care le au până ce nu mai cresc. Acest indian îmi era foarte simpatic. Faţa lui îmi făcea o impresie pe care aş numi-o ca fiindu-mi familiară. Îl mai văzusem cândva? Desigur că nu! Dar asta însemna că printre cunoscuţii mei de acum sau de mai demult a existat o figură asemănătoare. Cu ochii minţii mele rememorai, cu viteza fulgerului, sute şi sute de feţe, fără să dau peste cea potrivită. Este un fapt curios că lucrul aflat cel mai aproape este adeseori cel mai îndepărtat!

Când se întâlnesc la o convorbire căpetenii duşmane, cel mai de vază nu începe niciodată primul. Cu cât mai sus se crede, cu atât se închide într-o tăcere mai lungă. Consideră că cine are cele mai multe motive de a vorbi, acela să înceapă. Vupa-Umugi voia să dea impresia că nu are nici un interes să ajungă la vreo înţelegere. Tăcea şi faţa lui arăta că nu vrea să vorbească mai înainte ca noi să ne adresăm lui. Îmi convenea şi aşa, pentru că noi aveam mult mai mult timp decât el.

Mă uitai la Winnetou şi, dintr-o scurtă privire a lui, înţelesei că nu este dispus să înceapă discuţia.

De aceea mai aşteptai un timp şi, cum nu se întâmplă nimic, mă întinsei pe jos şi-mi pusei braţul sub cap, ca unul care vrea să se odihnească sau chiar să doarmă. Această comportare îşi atinse scopul, chiar dacă numai pe jumătate. Vupa-Umugi îi făcu semn lui Apanatşca, iar acesta zise:

— Old Shatterhand și Winnetou, căpetenia apașilor, au vrut să vorbească cu noi.

Rămăsei culcat, fără să răspund. Winnetou tăcea și el. Atunci Apanatșca repetă:

— Old Shatterhand și Winnetou, căpetenia apașilor, au vrut să vorbească cu noi.

Dar nici acum nu primi răspuns. Repetă aceleași cuvinte încă o dată. Atunci mă sprijinii în coate și zisei:

— Ceea ce aud mă uimește. Nu noi am vrut să vorbim cu voi, ci am fost întrebați dacă vrem să-i spunem lui Vupa-Umugi ceea ce li s-a părut solilor săi de necrezut. I-am spus să vină aici și acum stă ca și când nu ar vrea să audă nimic. De ce tace și-l pune pe Apanatșca să vorbească în locul lui? Nu este destul de deștept ca să poată vorbi? El și Apanatșca au vrut să vorbească cu noi, și dacă nu-și deschide gura, nouă ne e totuna. Avem apă suficientă și carne la fel. Dacă și el poate să aștepte, nu are decât să tacă în continuare.

Făcui gestul de a mă întinde din nou, ceea ce-l făcu pe Vupa-Umugi să-mi zică:

— Old Shatterhand poate să șadă și să asculte vorbele mele!

— Ascult, spusei eu scurt.

— Old Shatterhand a afirmat că Nale-Masiuv și războinicii săi au fost luați prizonieri?

— Așa am spus și este adevărat.

— Și Șiba-bigc este prizonier?

— Da.

— Nu pot să cred.

— N-ai decât.

— Cum ai putut să te întâlnești pe rând cu Șiba-bigc, cu călăreții albi și cu Nale-Masiuv? O asemenea întâmplare nu e posibilă.

— Nici nu a fost o simplă întâmplare, ci un calcul.

— Calcul? Pentru asta ar fi trebuit să știi tot ce au hotărât războinicii comanși să întreprindă!

— Am știut totul și chiar de la tine.

— Uff! De la mine?

— Da. De la tine am auzit totul la Apa Albastră.

— Uff! Îl crezi pe Vupa-Umugi prea naiv.

— Asta nu. Ceea ce-ți atribui este mai curând imprudență. Ai fost pur și simplu orb și surd și ai neglijat tot ceea ce ar fi trebuit să faci pentru realizarea unui plan ca al vostru.

— Care plan?

— Întrebarea ta e ridicolă, i-am răspuns.

Apoi am început să-i redau mersul evenimentelor, începând cu momentul în care Winnetou trăsese cu urechea la cei doi războinici comanși, care discutau despre atacul plănuit asupra oazei, și hotărâse să-l prevină și să-l ajute pe Bloody Fox. Vupa-Umugi mă întrerupse de mai multe ori cu exclamații pline de mirare și chiar de spaimă. Iar atunci când îi spusei cum l-am forțat pe Nale-Masiuv la supunere, amenințându-l că-i distrug ceea ce are el mai sfânt din tot ce posedă, „medicamentul", și adăugai și remarca: „Și tu o să te predai, ca și el: o să-ți iau și ție «medicamentul»", pe fața lui trecu un râs răutăcios și ripostă:

— Mie nu poți să-mi iei „medicamentul", pentru că nu-l port la mine. Vupa-Umugi nu are un singur „medicament", ci mai multe. Dar e deștept și niciodată nu le ia cu el în luptă, unde le poate pierde ușor. Așa că tu nu o să le ai!

— Ți-am spus că o să ți le iau și ceea ce spune Old Shatterhand este. întotdeauna adevărat, și tu ai să te convingi îndată. Cum crezi că ai putea scăpa de situația în care te afli, dacă nu vă predați? Vrei să luptați?

— Da, vom lupta!

— Încearcă, dar eu știu că nu o să luptați. Și chiar dacă ați învinge, nu aveți apă și ați pieri de sete. Dar pentru voi e cu neputință să învingeți. Privește puțin în jur. Vezi, nu aveți loc unde să vă desfășurați, și fiecare glonte al nostru ar nimeri mai mulți războinici de ai voștri, atât de înghesuiți sunteți unul lângă altul. Noi avem apă, voi nu. Noi și caii noștri suntem hrăniți și odihniți, vouă vă este sete, iar caii voștri sunt gata să cadă din picioare de oboseală. Gândește-te la asta!

— Și totuși o să luptăm!

— Nu. Te știu imprudent, dar nu nebun.

Își lăsă capul în jos și tăcu. Trecu mult timp în care nu scoase un cuvânt. Apoi întrebă cu glas înăbușit:

— Dacă ne predăm, ce o să hotărâți în legătură cu noi?

— Vă dăruim viața.

— Numai atât? Fără cai și fără puști am fi pierduți, nu vi le putem da.

— Și totuși, dacă vi le cerem, o să ni le dați. Lăsându-vă în viață, dăm dovadă de cât se poate de multă îndurare. Dacă voi ați fi fost învingătorii, nu ar fi existat nici o îndurare pentru noi, toți ar fi trebuit să murim la stâlpul caznelor.

Își strânse pumnii furios și exclamă:

— Spiritul cel rău te-a adus la Apa Albastră și așa s-a năruit tot planul nostru!

— Ceea ce spui este adevărat, dar eu cred că n-a fost un spirit rău, ci unul bun care m-a condus la Apa Albastră. N-aveți nici o speranță de salvare. Dacă nu vă predați, sunteți pierduți. Asta trebuie s-o recunoști și tu.

— Nu, nu recunosc. Amintește-ți că cel pe care-l numiți Old Wabble, omorâtorul de indieni, e prizonie-

rul nostru. Îl ţinem în mâinile noastre drept ostatic şi o să moară dacă vă atingeţi de vreunul din noi.

— N-are decât să moară! E un om care nu ţine seama decât de el, tocmai de aia ţi-a căzut în mâini, şi de unul care se poartă ca el, nu-mi pasă. De fapt, el s-a dezis de mine.

— Înseamnă că eşti de acord să moară?

— Nu. Vreau doar să-ţi spun că nu voi face nici un sacrificiu pentru a-l salva. Dar dacă îl omorâţi, o să-l răzbun într-un mod foarte sângeros, de asta poţi să fii sigur. Acum am terminat şi nu mai am ce discuta cu tine.

Mă ridicai şi Winnetou îmi urmă exemplul. Cei doi comanşi se ridicară şi ei. Apanatşca avea o expresie deosebită în priviri, nu era nici înverşunare, nici ură, aproape că aş fi putut spune că e bunăvoinţă, dar se străduia să-şi ascundă gândurile şi simţămintele. Cu atât mai mult puteam vedea cum fierbea Vupa-Umugi de ură şi necaz. În sufletul lui se dădu o mare luptă şi cu greu reuşi să zică precipitat:

— Şi noi am terminat! Mai există căi de salvare!

— Chiar dacă ar exista o sută de căi, tot nu v-ar putea fi de folos. Dacă n-o să meargă altfel, o să dăm foc la cactuşi.

— Uff! exclamă el speriat. Winnetou şi Old Shatterhand vor să devină nişte ucigaşi incendiatori?

— Lasă întrebările astea fără sens! Vorbeşte mai bine cu oamenii tăi şi comunică-ne ce-aţi hotărât.

— O să afli.

Cu aceste cuvinte ne întoarse spatele şi plecă împreună cu Apanatşca, dar nu mai avea nici pe departe atitudinea mândră cu care venise. Ne întoarserăm şi noi la oamenii noştri, curioşi să afle ce am obţinut prin convorbirea cu cele două căpetenii.

Pe comanşi nu-i scăparăm din ochi. Oricât de absurd ar fi fost un atac din partea lor, trebuia totuşi să avem în vedere şi o astfel de posibilitate, şi să fim pregătiţi să-i respingem. Nu-i puteam vedea decât pe cei din faţă de tot, dar de ceea ce se petrecea în spatele lor, habar nu aveam. De aceea, îmi luai calul şi mersei lateral, până-i putui vedea pe toţi, dintr-o parte, nu numai pe cei din capul coloanei. Văzui că acolo unde-i credeam adunaţi erau numai vreo treizeci de inşi. Ceilalţi se retrăseseră iarăşi în hăţişul de cactuşi. Mă întorsei şi-l informai pe Winnetou.

— Vor să-şi croiască drum cu cuţitele, prin desişul cactuşilor, îmi zise el.

— Şi eu sunt de aceeaşi părere, dar firește că n-au să reuşească.

— Nu. Cactusul e uscat ca piatra, iar cuţitele au să li se tocească repede.

— Cu toate acestea, să fim cu băgare de seamă. Mă mai duc o dată să-i observ.

— Fratele meu procedează foarte bine, cu toate că nu este nevoie.

— Pot să vin şi eu, mister Shatterhand? întrebă Parker.

— Din partea mea . . .

— Dar eu pot veni? zise Ios Hawley.

— Da, dar în afară de voi doi, nimeni altcineva. Aduceţi-vă caii!

Merserăm spre sud, până la locul unde pâlcul de cactuşi făcea o cotitură spre est. Am călărit aproape o oră întreagă în această direcţie şi am ajuns la un intrând de nisip, care pătrundea adânc în desişul de cactuşi. Merserăm pe el, până-i dădurăm de capăt. Îmi

scosei binoclul și mă uitai după comanși. Îi descoperii departe, spre nord, erau ca niște puncte minuscule. Nu puteam vedea ce fac, dar era de presupus că încercau să-și facă drum cu cuțitele; un drum prin acest desiș de țepi făr-de sfârșit, o imposibilitate! Ne întoarserăm prin același loc pe unde veniserăm.

8. GENERALUL

După ce părăsirăm amintitul întrând de nisip și când s-o luăm din nou spre vest, mi se păru că departe, spre sud, s-ar mișca ceva în Llano. Îndreptai binoclul într-acolo și văzui că nu m-am înșelat. Erau niște călăreți. Deocamdată, nu-i puteam număra, dar după câtva timp văzui că sunt opt, care aveau cu ei patru cai de povară sau catâri. Mergeau spre nord-est și trebuiau să treacă prin spatele câmpului de cactuși, partea din față fiind locul unde ne aflam noi și apașii noștri. Ar fi putut să-i vadă pe comanși și să le vină în ajutor, scăpându-i dintre tufișurile de cactuși. Știam că lucrul e aproape imposibil, dar de multe ori am constatat că, printr-o mică întâmplare, imposibilul se transformă în posibil. Nu trebuia să-i las să-și urmeze drumul, ci să-i determin să vină cu noi în partea cealaltă a tufărișului de cactuși, mai ales că ulterior constatai că patru dintre cei opt călăreți erau indieni.

Din ce trib făceau parte? Trebuia să o aflu. Mai merserăm încă o bucată de drum spre sud, până ce ajunserăm în dreptul lor și așteptarăm. Ne văzură și ei și se opriră o clipă să se sfătuiască, apoi veniră spre noi.

Numai doi dintre ei îmi atraseră atenția, un alb și un indian. Indianul avea o pană de vultur la chică, ceea ce însemna că e căpetenie. Albul era înalt, slab și deșirat, în vârstă de cincizeci-șaizeci de ani. Îmbrăcămin-

tea îi era cât se poate de bizară, pe jumătate militară, pe jumătate civilă, şi, ca o curiozitate, mai purta şi o sabie lungă, ce-i atârna într-o parte. Apropiindu-se şi putând să le distingem figurile, văzui că albul avea o mutră care nu inspira prea mare încredere.

Se opriră la oarecare distanţă de noi. Albul făcu o mişcare neglijentă, aproape condescendentă, ducând mâna la borul pălăriei şi zise:

— *Good day, boys* — bună ziua, băieţi! Ce căutaţi aici, în mijlocul acestui pustiu blestemat?

— Am ieşit puţin la o plimbare călare, răspunsei eu.

— La plimbare? Curioasă plăcere! Dacă nu aş fi obligat să traversez acest Llano, nimeni nu m-ar putea aduce aici. De fapt, cine şi ce sunteţi?

— *Boys* suntem. Ne-aţi numit *boys,* înseamnă că suntem cam aşa ceva.

— Aiurea! Nu am chef să mă las păcălit. Dacă întâlneşti pe cineva în Llano Estacado, neapărat trebuie să ştii cine este.

— Aşa şi e!

— Bine. V-am întâlnit, prin urmare, cine sunteţi?

— Şi noi v-am întâlnit. Prin urmare, cine sunteţi?

— Sir, mi se pare că sunteţi un tip cam curios. De obicei, nu sunt atât de înţelegător, dar azi o să fac o mică excepţie. De fapt, probabil, v-aţi dat seama că sunt ofiţer. Aţi auzit vreodată de renumitul Douglas, vreau să spun de generalul Douglas?

— Nu.

— Înseamnă că nu sunteţi deloc familiarizaţi cu istoria războaielor din Statele Unite! Pentru că eu sunt acest general Douglas!

La aceste cuvinte se lovi tare cu pumnul în piept, ceea ce cu greu ar face un adevărat general.

— Frumos! Mă bucur, sir!

— Am luptat la Bull-Run.

— Toată cinstea!

— La Gettysburg, la Harpers Ferry, în munții Chattanooga și în alte douăzeci de bătălii. Și întotdeauna am ieșit învingător. Mă credeți?

Aceste cuvinte le întovărăși de un puternic zăngănit de sabie.

— De ce nu? răspunsei.

— *Well!* Nici nu v-aș sfătui să faceți altfel. Acum traversăm Llano-ul. Albii sunt servitorii mei, iar acești indieni călăuzele mele. Căpetenia lor este Mba-Lup, căpetenia chiccasavilor.

În orice caz, un deget al acestei căpetenii valora mai mult decât acest așa-zis general. Îl întrebai:

— Războinicii chiccasavilor au dezgropat cumva securea războiului împotriva vreunui alt trib?

— Nu, răspunse el.

— Și nici contra apașilor sau comanșilor?

— Nici.

— Atunci, pe căpetenia acestui trib pașnic îl așteaptă o mare surpriză. Dincolo de câmpul de cactuși, ceva mai sus, se află Winnetou, căpetenia apașilor, însoțit de mulți războinici, care l-au prins ca într-un clește pe Vupa-Umugi, căpetenia comanșilor, împreună cu oamenii săi, și-i va lua prizonieri. Vrei să vezi și tu?

— Neapărat, răspunse el cu ochii strălucitori.

— Winnetou? întrebă „generalul". Trebuie să-l văd și eu. Desigur că mergem într-acolo. Cine sunteți dumneavoastră, sir?

— Sunt împreună cu Winnetou, și mi se spune Old Shatterhand.

Căscă niște ochi mari și mă privi cu totul altfel decât până atunci și zise:

— Am auzit multe despre dumneavoastră, sir, și mă bucur mult să vă cunosc. Iată mâna mea, mâna unui general învingător!

Îi întinsei și eu mâna, fiind foarte bucuros că veneau cu noi de bunăvoie. Mba nu scoase un cuvânt, dar observai că socotea drept o favoare faptul că ne întâlnise. Cu atât mai vorbăreț însă era Douglas. Ar fi vrut să știe cât mai multe despre actuala ciocnire dintre apași și comanși. Îi dădui lămuririle pe care nu le puteam ocoli, fiindcă omul nu-mi plăcea, având o pronunțată mutră de escroc. La auzul numelui de Old Surehand, tresări vizibil, și imediat îmi fu clar: între el și Old Surehand trebuia neapărat să existe vreo legătură.

Când ajunserăm cu toții la apași, nu mică le fu acestora mirarea că, în mijlocul deșertului, am dat de un grup pregătit pentru o lungă călătorie, caii lor de povară fiind încărcați cu burdufuri pline cu apă. Prezentându-i celorlalți, Winnetou îl salută pe Mba-Lup cu o seriozitate prietenească, pe general însă foarte reținut. Old Surehand se uita la general foarte mirat de înfățișarea lui, dar era evident că nu-l cunoștea deloc. În schimb, presupusul ofițer îl scrută cu o privire aproape înfricoșată, și această îngrijorare se pare că nu dispăru decât atunci când văzu că Old Surehand îl tratează ca pe un om complet necunoscut. Acum eram și mai convins că de acest om trebuie să ne păzim. Am folosit prima ocazie în care „generalul" nu mă observă și l-am întrebat pe Old Surehand:

— Îl cunoașteți pe acest pseudogeneral?

— Nu, răspunse el.

— Nu l-ați întâlnit niciodată?

— Nu. Îl văd pentru prima oară.

— Căutați să vă amintiți.

— Nu am ce să-mi amintesc, este așa cum vă spun. Dar de ce mă întrebați în felul acesta, sir?

— Pentru că mi se pare că el ar avea o anumită legătură cu dumneavoastră. Când am pomenit numele dumneavoastră, s-a speriat.

— Mai mult ca sigur că este o eroare la mijloc.

— Nu, am văzut foarte bine. Și adineauri v-a privit cu teamă chiar. Se putea vedea clar că aștepta cu încordare să vadă dacă vă aduceți aminte de el.

— Hm! Știu eu ce priviri pătrunzătoare aveți, mister Shatterhand, dar în cazul acesta vă înșelați. Nu am nimic cu acest Douglas.

— Cu atât mai mult are el cu dumneavoastră, după cât mi se pare. Am să-l urmăresc în continuare.

— Sir, urmăriți-l, dar o să vă convingeți că am dreptate.

Soarele dogorea ca un cuptor. Amiaza sosi și trecu, fără să primim vreun răspuns de la comanși. Apoi, se observă printre ei o mișcare, arătându-ne că s-au adunat iar cu toții. Se întorsese și Vupa-Umugi, fiind nevoit să recunoască și el că era imposibil să-și croiască o cale de ieșire printre cactuși. O nouă convorbire era singura posibilitate ce-i rămânea. Într-adevăr, un comanș se îndreptă spre noi și ne înștiință că cele două căpetenii ar vrea să ne vorbească. I-am răspuns că suntem de acord și ne-am îndreptat spre locul unde avusesem și prima convorbire. Înainte de a sosi ei, scosei din coburi „medicamentele", pe care le luasem din Valea Iepurilor. Ca să nu le vadă, le băgai sub haina de vânătoare, și mi-o încheiai.

Abia ne așezarăm, că sosi și Vupa-Umugi cu Apanatșca. Își ocupară locurile de mai înainte din fața noastră și se străduiră să pară cât mai indiferenți, dar

se vedea destul de bine că erau foarte îngrijorați. Cu toate acestea, ochii lui Apanatșca nu exprimau dușmănie, în timp ce ai lui Vupa-Umugi ardeau de flăcările urii.

De data asta, Vupa-Umugi evită să ne mai lase să așteptăm. După ce se așeză, începu imediat:

— Old Shatterhand mai este de aceeași părere ca mai înainte?

— Da, răspunsei.

— Am discutat cu războinicii mei și am venit să vă fac o propunere. O să îngropăm securea războiului și o să fumăm pipa păcii cu voi.

— Frumos! Văd că mintea a început să-ți vină la loc. Dar această minte ar trebui să-ți spună că putem să-ți acceptăm propunerea numai în anumite condiții.

— Uff! Vreți să-mi puneți condiții? Nu există condiții!

— Știi foarte bine că există. Sau crezi că după toate cele întâmplate și plănuite, trebuie doar să spui că ne oferi pacea și apoi să pleci ca un învingător? Îți dai seama ce spui?

Vorbii cu voce tare și autoritară, iar el își lăsă ochii în jos. Apoi mă întrebă pe un ton șovăitor:

— Ce cereți ca să ne lăsați să plecăm?

— Ceea ce am mai spus. Vă dăruim viața și libertatea, dar vă luăm caii și puștile. Celelalte arme le puteți păstra.

— Așa ceva nu pot accepta!

— Bine, atunci am terminat; și lupta poate să înceapă!

Făcui o mișcare de a mă ridica, de aceea zise repede:

— Stai, rămâi puțin! Ești chiar atât de sigur că vom fi învinși? Old Shatterhand crede că poate face cu Vupa-Umugi ceea ce a făcut cu Nale-Masiuv?

— Da, așa cred!

— Pe el l-ai putut învinge, pentru că ai avut „medicamentele" lui.

— Nu ți-am spus că o să le iau și pe ale tale?

— Da, așa ai spus, dar nu o să pui mâna pe ele.

— *Pshaw!* Nimic mai simplu decât să le aduc. Știu unde le-ai lăsat: în Caam-culano.

— Uff!

— Sunt agățate în fața cortului tău, care se află alături de cel în care e legat negrul pe care l-ai prins.

— Uff! De la cine a aflat Old Shatterhand?

— Nu numai că am aflat, dar am și văzut cu ochii mei. Fii atent la ce o să fac!

Mă ridicai, tăiai o grămadă de cactuși subțiri ca pentru foc, apoi mă adresai iar lui Vupa-Umugi:

— De la Altșese-tsi am mers la Caam-culano, de unde am luat cu mine trei lucruri. Negrul...

— Nu-i adevărat!

— Calul tău preferat...

— Nu cred!

— Și „medicamentele" tale.

— Totul e o minciună. O mare minciună!

— Old Shatterhand nu minte. Ia, uită-te aici!

Îmi deschisei haina de vânătoare, scosei „medicamentele" și le pusei pe grămăjoara de uscături. Când le văzu, lui Vupa-Umugi cât p-aci să-i sară ochii din cap. Își încordă mușchii și, în clipa următoare, era gata să sară să pună mâna pe „medicamente". Apucai repede revolverul și, îndreptându-l spre el, îl amenințai:

— Stai jos! Ți-am spus că ai să te întorci liber și în siguranță, și am să mă țin de cuvânt. Însă acum,

aceste „medicamente“ îmi aparțin, și, dacă faci o mișcare către ele, te împușc!

Se prăbuși fără vlagă, gemând:

— Sunt... „medicamentele“... mele. Într-adevăr... ale mele.

— Da, așa este și trebuie să recunoști încă o dată că Old Shatterhand știe întotdeauna ce spune. Ți-am dat cuvântul că o să te tratez exact ca pe Nale-Masiuv. Spune repede, o să vă predați în condițiile pe care ți le-am comunicat?

— Nu... nu... ne predăm!

— Atunci mai întâi am să-ți ard „medicamentele“. După aceea am să-ți iau scalpul cu moțul tău cu tot și pe urmă o să fii spânzurat. *Howgh!*

Scosei chibriturile din buzunar, aprinsei unul și-l apropiai de rămurelele de cactuși, care începură imediat să ardă.

— Stai! „Medicamentele“ mele, „medicamentele“ mele, urlă el îngrozit. Ne predăm, ne predăm!

În ciuda faptului că era surescitat, nu se încumeta să-și părăsească locul. Revolverul meu continua să fie îndreptat asupra lui. Stinsei focul și-i declarai în modul cel mai serios, scoțând totodată al doilea băț de chibrit:

— Vupa-Umugi, ascultă ce-ți spun! Am omorât focul, pentru că promiți că te predai. Nu cumva să-ți treacă prin cap să nu-ți ții promisiunea. La cea mai mică împotrivire din partea ta, aprind din nou focul și n-o să-l mai sting înainte de a-ți arde complet „medicamentele“. Aceste cuvinte au tăria ca și când ar fi întărite cu pipa jurământului.

— Ne predăm! mă asigură el, aproape tremurând de frică. Și atunci o să-mi primesc „medicamentele“ înapoi?

— Da. Dar numai în clipa când o să vă redăm libertatea. Până atunci, o să le păstrăm la loc bun; dar imediat ce veţi face o încercare de-a vă elibera, o să le ard. Acum cer de la tine următoarele lucruri: tu rămâi aici, predai armele şi te laşi legat. Accepţi?

— N-am încotro, pentru că ai „medicamentele" mele!

— Apanatşca se va întoarce la războinicii voştri şi le va comunica ce ai hotărât. Războinicii trebuie să-şi depună toate armele acolo unde se află acum, şi apoi să vină unul câte unul la noi, ca să-i legăm ca şi pe tine. Au să asculte?

— Da, pentru că „medicamentele" căpeteniei lor sunt la fel de sfinte ca propriile lor „medicamente".

— Bine, au să primească apă, să-şi astâmpere setea. Apoi, treptat, o să adăpăm şi caii voştri, ca pe urmă să părăsim acest loc şi să mergem undeva unde există multă apă. Dacă o să fiţi ascultători şi o să vă purtaţi bine, s-ar putea să fim mai puţin severi şi să vă lăsăm, chiar dacă nu la toţi, măcar la o parte din voi, caii şi puştile. Vezi că faţă de tine am mai multă bunăvoinţă decât faţă de Nale-Masiuv. Eşti de acord?

— Da, ca să-mi salvez „medicamentele" mele trebuie să mă supun, fiindcă „medicamentele" mele sunt sufletul meu!

— Acum Apanatşca să plece. Îi dau timp cât un sfert dintr-o oră. Dacă războinicii comanşi nu vin până atunci spre noi, unul după altul, neînarmaţi, „medicamentele" tale au să fie arse!

Tânăra căpetenie se ridică, se apropie cu un pas şi zise:

— Am auzit multe despre Old Shatterhand. Nimeni nu se poate opune forţei şi înţelepciunii sale, ceea ce s-a văzut şi astăzi. Apanatşca a fost duşmanul său, se

bucură însă mult că l-a cunoscut și, dacă o să rămână în viață, o să fie de-acum înainte fratele și prietenul lui!

— Dacă o să rămâi în viață? Doar știi că ți s-a dăruit viața!

Atunci își îndreptă trupul și zise:

— Apanatșca nu e nici copil, nici muiere bătrână, ci e un războinic. El nu are nevoie să i se dăruiască viața!

— Ce vrei să spui cu aceste cuvinte? Vrei să ne opui rezistență?

— Nu. Sunt prizonier la fel cu toți ceilalți războinici comanși, și nici n-am să mă opun, nici n-am să încerc să fug. Dar Old Shatterhand și Winnetou nu vor putea spune niciodată că-mi datorez viața fricii pentru „medicamentele" unei alte căpetenii. Apanatșca își cunoaște datoria față de el însuși și de numele său!

Se întoarse și, pășind mândru, se îndepărtă.

— Uff! se auzi o exclamație scăpată de pe buzele lui Winnetou.

Era o exclamație de aprobare, da, de admirație. Și nu era lucru obișnuit ca taciturnului apaș să-i scape astfel de exclamații. Și eu privii în urma tânărului și viteazului războinic, de care m-am simțit atras din prima clipă; prin comportarea lui, dovedea acum că, în privința ținutei morale, îi întrecea cu mult pe ceilalți. Atât eu cât și Winnetou bănuiam ce intenționa să facă.

Apoi se ridică și Vupa-Umugi, încet și greu, ca și când o grea povară l-ar fi apăsat. Și, într-adevăr, faptul că el, căpetenia supremă în timp de război a comanșilor naiini, era obligat să se supună fără nici o rezistență dușmanilor pe care a vrut să-i distrugă, nu era numai un reproș pe care trebuia să și-l facă, ci și o povară, o povară mare și grea pentru el, de care nu se va putea

elibera toată viaţa. După ce luai iar la mine „medicamentele", trecu printre noi aproape clătinându-se. Când ne întoarserăm la ai noştri, se lăsă docil să fie legat şi culcat la pământ.

Primul căruia îi comunicai rezultatul tratativelor fu Old Surehand. După aceea mă asaltă „generalul", care auzise ceea ce-i spusei lui Old Surehand şi voia să se lanseze în osanale, pe care le respinsei cu răceală. În acest timp, ochii „generalului" priveau lacom armele mele, fapt căruia, din păcate, nu i-am dat atenţie, de care mai târziu mi-am amintit într-un mod deloc plăcut. După aceea îmi zise în surdină:

— Mă interesează foarte mult persoana dumneavoastră şi a tuturor celor din jurul dumneavoastră, deci şi a lui Old Surehand. De fapt, care e numele lui adevărat?

— Nu ştiu, i-am răspuns.

— Situaţia probabil că i-o cunoaşteţi?

— Nu.

— Nici de unde provine?

— Nici asta nu ştiu. Dacă vreţi să ştiţi toate astea, v-aş da un sfat bun: întrebaţi-l personal! Poate vă spune el. Mie nu mi-a spus şi nici n-am fost curios să ştiu.

Zicând acestea, i-am întors spatele şi am plecat.

Eram în aşteptarea comanşilor; voiam să văd dacă se vor prezenta sau nu. Primul care veni nu era un indian, ci un alb, şi anume Old Wabble. Venea călare, nu putea să se lipsească de această plăcere. Se opri în faţa mea, sări de pe cal, îmi întinse mâna drept salut şi-mi strigă vesel şi fără jenă, ca şi când nu avea nimic să-şi reproşeze:

— *Welcome, sir!** Trebuie să vă strâng mâna, pentru că ați venit. Am fost tare îngrijorat, cum o să se termine. Acum, însă, totul e bine, *it's clear!*

— Nu, nu este chiar așa de clar, răspunsei fără să-i întind mâna. Nu mai vreau să mai am de-a face cu dumneata.

— Ah! Așa! De ce?

— Pentru că, în ciuda vârstei dumitale, ești un *boy* smintit și fără minte, de care orice om cinstit și chibzuit e bine să se ferească. Să dispari din fața ochilor mei!

Îi întorsei spatele, cum îi făcusem mai înainte și „generalului". Se duse la Old Surehand, apoi la Parker și Hawley. Fără să-i răspundă, și ei îi întoarseră spatele. Stătu singur, până ce i se alătură „generalul".

Începură să vină comanșii, unul după altul, așa cum cerusem. De cum sosea fiecare, era cercetat dacă nu are arme, apoi era legat. Nu se găsi la nici unul nimic. Tot ce putea fi socotit ca mijloc de apărare lăsară lângă cai. Văzându-i pe toți legați laolaltă — o sută cincizeci de indieni curajoși și fără scrupule, porniți după jaf și omor, hotărâți să nu cruțe nici un adversar —, ne deveni și mai clar ce pericol reușisem să înlăturăm.

Când spun că toți comanșii stăteau legați și culcați, înțeleg că exista totuși o excepție, și anume Apanatșca. El se prezentă ultimul: la un semn făcut de mine, el nu fu legat. După ce apașii legară și ultimul comanș, tânăra căpetenie se apropie de mine și zise:

— Old Shatterhand vrea să mă lege și pe mine?

— Nu, îi răspunsei. Cu tine vreau să fac o excepție, pentru că am încredere în tine. Tu nu ești ca ceilalți fii ai comanșilor, în care nu poți avea încredere.

---

* Bine ați venit, domnule! (engl.).

— Cum poți să mă cunoști? Azi m-ai văzut pentru prima oară.

— E adevărat și totuși te cunosc. Fața ta, ochii tăi nu pot minți. Tu ai voie să-ți păstrezi armele și să mergi călare împreună cu noi, fără să fii legat, dacă îmi promiți că n-ai să fugi.

Winnetou și Old Surehand erau lângă mine. Pe fața serioasă a lui Apanatșca trecu o rază luminoasă de bucurie, totuși nu răspunse.

— Vrei să-mi dai o astfel de promisiune? îl întrebai.

— Nu.

— Deci ai intenția să fugi?

— Nu.

— Atunci de ce nu-ți dai cuvântul că n-ai să fugi?

— Pentru că nu trebuie să fug. Am să fiu mort sau liber, dacă Old Shatterhand și Winnetou sunt într-adevăr războinicii mândri și adevărați pe care-i cred eu.

— Cam ghicesc eu ce vrei să spui, totuși te rog să te exprimi mai clar.

— Am să mă explic. Apanatșca nu este un laș ce se lasă prins fără măcar să ridice mâna să se apere. Vupa-Umugi n-are decât să renunțe la orice apărare, de teama „medicamentelor" sale, dar despre mine să nu spună nimeni că mi-e frică. De dragul lui și al războinicilor noștri, am fost de acord să se predea, pe mine însă m-am exclus, în tăcere, din rândul lor. Apanatșca nu vrea să i se dăruiască nici libertatea, nici viața. Tot ce are, vrea să i se datoreze lui însuși. Vreau să lupt.

La asta ne așteptam și noi, Winnetou și cu mine. Era un tânăr căruia trebuia să-i acordăm tot respectul. Ne privirăm întrebător și, întrucât nu-i răspunserăm imediat, adăugă:

— Cuvintele mele sunt oare auzite de niște lași, care refuză să lupte cu mine, sau am de-a face cu niște războinici viteji și vestiți, care au să mă înțeleagă?

— Da, te înțelegem, răspunsei eu.

— Deci, sunteți de acord?

— Da. Apanatșca să ne răspundă cum gândește să fie această luptă pentru libertate și viață. Cu cine vrea să-și măsoare puterile?

— Cu acela pe care-l va alege el. Arma o s-o decideți voi.

— Te lăsăm pe tine să alegi și arma. Noi suntem învingătorii și ne cunoaștem bine între noi. Nu vrem să ne folosim de avantajul de a-ți alege un adversar care știm că-ți este superior.

— Superior?! Apanatșca nu a găsit până acum un dușman pe care să-l fi ocolit.

— Cu atât mai bine pentru tine. Și alegerea felului de luptă ți-o lăsăm tot ție. Alege!

— Atunci aleg cuțitul. Celor doi adversari să le fie legată mâna stângă, iar cuțitul să-l primească în mâna dreaptă. Lupta să fie pe viață și pe moarte. Old Shatterhand e de acord?

— Da. Și pe cine-ți alegi?

— Ai fi de acord să te aleg pe tine?

— Da.

— Și Winnetou ar fi de acord să-l aleg pe el?

— Și eu, răspunse apașul.

Pe fața comanșului se putu vedea o expresie de adâncă satisfacție și zise:

— Apanatșca este foarte mulțumit că cei doi războinici, cei mai viteji din Vestul Sălbatic, sunt dispuși să lupte cu el. L-ar considera totuși laș dacă nu ar alege pe nici unul dintre ei?

— Nu. Motivul ar fi în orice caz altul.

— Mulţumesc. Winnetou şi Old Shatterhand sunt consideraţi de neînvins, şi dacă nu-l aleg pe nici unul dintre ei, ar putea crede că-mi lipseşte curajul. Dar amândoi sunt oameni pe care-i consider de neatins, ei sunt prietenii tuturor războinicilor roşii şi albi şi constituie un exemplu pentru toţi locuitorii Vestului Sălbatic, şi nu am voie să-i vatăm. Dacă unul dintre ei ar cădea răpus de cuţitul meu, ar fi o pierdere pe care nici eu şi nici altcineva nu ar putea-o înlocui vreodată. Acesta este motivul pentru care nu aş alege nici pe căpetenia roşie, nici pe cea albă a apaşilor mescaleros.

— Alege-ţi pe altcineva!

Îşi roti privirea peste ceata de apaşi, peste Old Wabble, Parker şi Hawley şi şi-o opri asupra lui Old Surehand.

— Apanatşca este căpetenie şi nu vrea să lupte cu un războinic de rând, spuse el. Cine e faţa-palidă care stă cu voi?

— Numele lui e Old Surehand, răspunsei eu.

— Old Surehand? Am auzit vorbindu-se despre el. E puternic, viteaz şi dibaci. Pe el pot să-l aleg ca adversar, fără să fiu bănuit că o fac în avantajul meu. O să accepte sau o să respingă alegerea mea?

— O accept, răspunse Old Surehand, fără a ezita o clipă. Vrea Apanatşca să spună când o să aibă loc lupta?

— Doresc să înceapă imediat. Old Shatterhand este de acord?

— Da, răspunsei.

— Atunci am o rugăminte. Până acum totul a mers la alegerea mea; trebuie în schimb să-i ofer şi adversarului un avantaj. Să aibă deci dreptul la prima lovitură de cuţit. Să nu simtă cuţitul meu înainte de a-l simţi eu pe al lui.

Old Surehand interveni:

— Așa ceva nu accept eu! Nu sunt un băiețel căruia i se poate oferi indulgență. Old Shatterhand să dea semnalul de pornire a luptei; și apoi să înceapă fiecare când o vrea.

— Așa e drept, consimții eu. Să nu aibă nici unul vreun avantaj. Apanatșca să meargă să-și ia cuțitul.

Firește că și el își lăsase armele la un loc cu cele ale comanșilor. Plecă după ele.

— Destoinic băiat, spuse Old Surehand. Într-adevăr, simți că trebuie să-l respecți și nu pot să nu recunosc că mi-ar fi chiar drag. Păcat de el, dacă m-ar obliga să-l omor.

— Hm! Sunteți chiar așa sigur de dumneavoastră?

— Da, cu toate că știu că, deseori, întâmplarea schimbă ceea ce ai fi vrut să faci. De aceea, pentru orice eventualitate, vreau să vă adresez o rugăminte. Dacă aș cădea în această luptă, mergeți la Jefferson City, de pe Missouri. Acolo, în Fire-street, găsiți banca Wallace et comp. Spuneți-i lui mister Wallace numele dumneavoastră și felul cum mi-am încheiat cariera aici, și rugați-l să vă informeze în legătură cu ceea ce m-a adus mereu, mereu în Vestul Sălbatic.

— Și o să-mi spună?

— Da, adică numai dacă eu sunt mort și dumneavoastră îl asigurați că sunteți cel ce mă moștenește în misiunea mea. În caz că sunt în viață, nu vă va spune nimic.

— Și după ce aflu tot, ce trebuie să fac?

— Ce vreți.

— Mi-ar fi plăcut să primesc de la dumneavoastră niște indicații mai precise.

— Nu pot să vi le dau, sir. Chestiunea e cam bizară și dacă ați avea intenția de a-mi continua cercetările,

v-ar aştepta multe eforturi şi v-ar pândi şi multe pericole.

— Credeţi că aş fugi de ele?

— Vă cunosc doar şi ştiu că nu! Dar nu aş vrea să vă pretind să vă riscaţi viaţa pentru o cauză complet străină şi care, chiar dacă v-ar reuşi, nu v-ar aduce nici cel mai mic folos.

— Cine se gândeşte la folos când este vorba de un serviciu între prieteni?

— Ştiu că dumneavoastră nu vă gândiţi, totuşi nu vă cer nimic. Deci, îl rugaţi pe mister Wallace să vă povestească despre ce este vorba, şi acţionaţi cum vă dictează inima şi amintirea mea.

La aceste cuvinte ale lui Old Surehand, sosi şi Apanatşca, cu cuţitul în mână. Duelul putea începe.

E uşor de imaginat ce agitaţie provocase printre cei prezenţi vestea că Old Surehand şi Apanatşca urmează să lupte cu cuţitele pe viaţă şi pe moarte. Apaşii se aşezară imediat în semicerc în jurul nostru, în aşa fel încât comanşii legaţi şi culcaţi să poată şi ei urmări lupta.

Old Surehand îşi lepădă toate armele, păstrându-şi numai cuţitul. După aceea îi dădu mâna lui Apanatşca şi-i zise cu glas prietenesc:

— Tânăra căpetenie a comanşilor a vrut să-i fiu adversar. În joc e viaţa pentru viaţă, dar, înainte de a-mi ridica asupra lui cuţitul, aş vrea să-i spun că m-aş fi bucurat să-i fiu prieten şi frate. Indiferent ce deznodământ va avea lupta, ea va decide între doi bărbaţi care, dacă moartea nu i-ar despărţi, cu siguranţă că s-ar fi iubit şi respectat.

— Old Surehand e o faţă-palidă renumită, răspunse Apanatşca. Sufletul meu se simte atras spre el, şi dacă ar cădea răpus, numele lui o să sălăşluiască mereu în inima mea.

— Asta sper și eu. Acum rămâne un singur lucru de stabilit; dacă în timpul luptei unul dintre noi își pierde cuțitul, i se va da înapoi?

— Nu. E vina lui că nu l-a ținut bine, și o să se poată apăra numai cu mâna goală. *Howgh!*

Mâinile și le aveau încă unite. Își adânciră privirile unul în ochii celuilalt și atunci îmi dădui seama de ce trăsăturile comanșului mi se păruseră atât de cunoscute în timpul discuției: semănau atât de mult cu cele ale lui Old Surehand, încât m-am mirat că nu mi-am dat imediat seama de asta. O coincidență ciudată, pentru că, firește, bănuiam că nu putea fi altceva.

Winnetou scoase o curea din buzunar și zise:

— Frații mei să-mi întindă fiecare mâna stângă, ca să le-o leg!

Înfășură de patru ori cureaua în jurul mâinilor lor stângi, pentru a-i lega destul de strâns, asigurând, totodată, mobilitatea necesară. Pe urmă ne dădurăm înapoi, să le facem loc, ca să se poată mișca. Nouă sute de ochi erau ațintiți asupra lor, cu maximă încordare. Ei amândoi se uitau la mine, așteptând semnalul de începere.

— Acum... *go-on!* spusei.

Își întoarseră imediat privirile de la mine, ca să se măsoare reciproc. Dacă eu aș fi stat în fața lui Apanatșca, cu siguranță că aș fi fost liniștit și calm. Așa însă, inima îmi bătea atât de tare, încât mi se părea că-i aud bătăile. Îl îndrăgisem mult pe Old Surehand, dar nici moartea lui Apanatșca nu-mi era indiferentă. Care dintre ei putea fi învingătorul și care învinsul?

Câteva minute stătură tăcuți și nemișcați, cu cuțitele în mâna dreaptă, lăsată în jos. Care va ridica primul brațul să dea lovitura fulgerătoare? Acest scurt interval mi se păru că durează de o oră și chiar mai mult. Deodată... Old Surehand ridică brațul, și, în clipa ur-

mătoare, brațul comanșului țâșni cu atâta iuțeală încât nu puturăm să-l urmărim cu ochii... un scrâșnet metalic al celor două lame, o lovitură înfundată a celor doi pumni, care se izbiră, și amândouă cuțitele zburară în aer, în timp ce brațele se lăsară iar în jos. Nici unul nu fusese rănit.

Asta era una din loviturile de maestru ale lui Old Surehand. Voia să-l cruțe pe Apanatșca. Ridicarea brațului fusese un truc prin care voia să-și determine adversarul să lovească.

— Uff, uff! se auzi din cercul apașilor și comanșilor.

— Nu-i bine! strigă Old Wabble. Dați-le din nou cuțitele! Sânge, să vedem sânge!

Cei doi luptători nu se slăbiseră o clipă din priviri. Iar Apanatșca spuse:

— Dorește Old Surehand să recăpătăm cuțitele?

— Nu, răspunse acesta. Ar fi împotriva înțelegerii noastre. Vom lupta în continuare cu pumnii!

Din nou, rămaseră o vreme nemișcați. Apoi comanșul îi dădu adversarului său o lovitură în cap, de mi se păru că-i trosnesc oasele; aproape în aceeași clipă primi și el una asemănătoare, dar nici unul nu se clătină.

— Uff! spuse Winnetou cu voce scăzută. Nici unul din ei nu e Old Shatterhand.

Amândoi își dădură seama că cu astfel de lovituri nu pot obține nimic, și imediat se apucară de gât. Am fost martor la multe lupte, dar niciodată nu am văzut o luptă ca aceea care a urmat. Nu se clintiră un centimetru din locul în care se aflau, siluetele lor puternice, mușchiuloase, țâșneau din pământ ca niște coloane, ca niște statui de bronz; picioarele lor parcă prinseseră rădăcini; mâinile stângi legate strâns, stăteau lăsate în jos, într-o parte, în timp ce fiecare își înfipsese mâna dreaptă ca

un șurub în beregata celuilalt. Stăteau așa fără să se miște.

Fiecare voia să-i taie celuilalt respirația. Era o sugrumare groaznică, tocmai pentru că se petrecea într-o încrâncenare fără milă, și acum întrebarea era care dintre cei doi adversari avea gâtlejul mai rezistent. Fața lui Old Surehand devenea tot mai roșie și apoi începu să se învinețească. Pe fața comanșului, cu toate că era de culoare mai închisă, se putea vedea că și a lui începea să se întunece. Apoi auzirăm un geamăt, fără să știu al cui era, un suspin greu și un dublu horcăit. După aceea începură să se clatine, amândoi deodată, picioarele începură să se miște, frământând nisipul, apoi se îndepărtară căutând sprijin, trupurile țepene se legănau încoace și încolo, înainte și înapoi. Urmă un ultim horcăit; deodată, se prăbușiră amândoi, căzură sfârșiți, cu niște figuri neînsuflețite, înțepenite. Rămaseră lungiți jos, fără să-și descleștеze mâinile unul din beregata celuilalt.

Nimeni dintre spectatori nu scoase un cuvânt, un strigăt măcar, atât de puternică era impresia provocată asupra acestor așa-zișI sălbatici de o astfel de luptă prin sugrumare. Îngenuncheai împreună cu Winnetou lângă cei doi luptători, ca să vedem ce e cu ei. A trebuit să depunem toate eforturile ca să le desprindem mâinile adânc înfipte în gâtlejurile învinețite. Apoi ne puserăm mâinile sub cămășile de vânătoare, pentru a vedea dacă le mai bate inima.

— Uff! spuse Winnetou, Apanatșca trăiește, n-a fost sugrumat.

— Și eu simt pulsul lui Old Surehand, chiar dacă este cum nu se poate mai slab, răspunsei. Și-au pierdut numai cunoștința. Să așteptăm până își revin.

Le eliberarăm mâinile de curele. Atunci Old Wabble veni la noi și ne întrebă:

— Au murit, au murit amândoi?

— Nu, i-am răspuns, nici unul.

— Dacă nu au murit și și-au pierdut numai cunoștința, atunci, desigur, că lupta nu s-a terminat. Trebuie să înceapă din nou, cu cuțitele, *it's clear!*

Winnetou se ridică și, întinzând brațul, spuse un singur cuvânt:

— Pleacă!

În asemenea clipă era căpetenie din cap până în picioare, un om a cărui voință nu admitea împotrivire. Nimeni nu putea să-i înfrunte privirea și atitudinea. Așa i se întâmplă și bătrânului cowboy; nu îndrăzni să spună un singur cuvânt, se întoarse și se retrase mormăind.

După câtva timp, cei doi, aflați în nesimțire, începură să se miște, ducându-și mâinile la gât. Primul deschise ochii Old Surehand. Se holbă la noi, absent încă. Apoi își aminti și se ridică, clătinându-se:

— A... a fost... a fost, bâigui el.

L-am apucat de braț să nu cadă și i-am zis:

— O sugrumare groaznică, nu-i așa?

— Da... aaa... aaa! horcăi el. Gâtlejul mi-e... încă prins!

— Atunci tăceți! Puteți să vă țineți pe picioare?

Respiră adânc, făcu o mare sforțare să-și învingă slăbiciunea și zise:

— Da, pot. Cum e... cu Apanatșca? Mai trăiește?

— Da. O să-și revină imediat. Priviți, și-a și deschis ochii!

A trebuit să-l ajutăm și pe comanș să se ridice. Era la fel de ametit ca și adversarul său alb și trecu o bună bucată de vreme până ce amândoi să redevină stăpâni pe ei și pe mișcările lor. Apoi Apanatșca mă întrebă:

— Cine a învins?

— Nici unul, v-aţi prăbuşit în acelaşi timp.

— Atunci, trebuie să începem din nou. Daţi-ne cuţitele şi legaţi-ne împreună.

Voia să meargă să-şi ia cuţitul de unde fusese azvârlit. Eu, însă, îl apucai de braţ, vorbind cu un ton hotărât:

— Stai! Lupta s-a sfârşit şi nu va fi reluată. Între voi aţi terminat!

— Nu. Nici unul dintre noi nu este mort!

— Fusese cumva stabilit ca unul dintre voi să moară?

— Nu, dar unul trebuie să fie învingător!

— Ia-o cum vrei! Sunteţi amândoi învinşi, sau amândoi învingători! În orice caz, ţi-ai pus viaţa în joc, dovedind în acest fel că nu laşi ca libertatea să-ţi fie dăruită.

— Uff! Este într-adevăr asta părerea ta? Şi Winnetou cum gândeşte?

— Exact ca fratele meu Old Shatterhand, răspunse apaşul. Apanatşca, tânăra căpetenie a naiinilor, nu a căzut în mâinile noastre fără luptă. Nici un războinic apaş nu poate fi de altă părere!

— Atunci mă supun. Deci, sunt prizonierul vostru, fără să-mi fac vreun reproş. Iată mâinile mele, legaţi-le. La fel ca şi celorlalţi războinici comanşi!

M-am uitat întrebător la Winnetou. O singură privire mi-a fost de-ajuns ca să ştiu ce gândeşte; de aceea am respins mâinile întinse ale lui Apanatşca şi i-am spus:

— Ţi-am zis adineauri că nu te legăm şi o să-ţi dăm toate armele, dacă ne promiţi că n-ai să fugi. Vrei să ne faci această promisiune?

— Da.

— Atunci ia-ţi puşca şi calul!

Când era gata să plece, întrebă mirat:

— Să-mi iau și pușca? Dar dacă vă înșel și am să încerc să-i eliberez pe războinicii noștri?

— N-ai să faci așa ceva. Nu ești tu omul care să umble cu prefăcătorii.

— Uff! Old Shatterhand și Winnetou au să se convingă că Apanatșca merită încrederea ce-i acordați.

— Nici nu-i nevoie să ne mai convingem. Încrederea noastră e chiar mai mare decât gândești. Ascultă ce am să-ți spun acum! Ia-ți pușca și tot ce-ai avut la tine, încalecă și poți să pleci. Ești liber!

— Liber? repetă el cuvântul.

— Da. Nu avem ce să-ți spunem și nici ce să-ți comandăm. Ești singurul tău stăpân și poți face ce-ți place.

— Da... dar... de ce? întrebă el, dându-se câțiva pași înapoi și privindu-ne cu ochii mari.

— Deoarece știm că minciuna și prefăcătoria îți sunt străine, și pentru că suntem prieteni și frați cu toți oamenii buni și cinstiți.

Se făcu și mai roșu la față de bucurie și de încântare și, înaintând, ne asigură cu glas tare, ce venea din adâncul inimii:

— Old Shatterhand și Winnetou să asculte ce are să le spună acum Apanatșca, căpetenia comanșilor! Sunt mândru că oameni așa de vestiți au atâta încredere în mine și niciodată în viața mea nu o să uit că m-ați considerat străin de înșelăciune și de prefăcătorie. Sunt liber și pot pleca unde vreau, rămân însă cu voi și, în loc să-i ajut pe prizonieri pe ascuns, în spatele vostru, am să fiu atent la ce fac ca nici unul să nu poată evada. Așa am să fac, cu toate că sunt din tribul lor.

— Suntem convinși; și acum să ne așezăm și o să fumăm cu tine calumetul prieteniei și frăției.

— Şi asta... vreţi s-o faceţi? Peste tot unde sunt oamenii roşii, nu există nici un războinic care n-ar considera una din cele mai mari favoruri ale vieţii sale, să poată fuma cu voi calumetul.

— Dar ce o să zică Vupa-Umugi şi ce părere o să aibă ceilalţi prizonieri?

— Vupa-Umugi? Nu sunt căpetenie ca şi el? Şi ce, trebuie să-i întreb pe războinicii de rând ce am şi ce nu am voie să fac? Cine dintre ei are dreptul să-mi spună sau să-mi dea vreun ordin, ori să-mi ceară socoteală? Nici pe Ne-ahpuc nu o să-l întreb.

Ne-ahpuc înseamnă: tatăl meu.

— Pe tatăl tău? Este şi el aici?

— Da. E culcat acolo, lângă Vupa-Umugi!

— Ah! După îmbrăcăminte şi după moţul din vârful capului, pare să fie vraciul comanşilor.

— Da, el este.

— Are soţie?

— Da, pe mama mea.

— O să fii prietenul şi fratele meu, şi de aceea să nu te mire că am să te întreb despre mama ta. La noi, la creştini, e obiceiul ca atunci când vorbesc cu un fiu, imediat să se gândească şi la aceea care l-a purtat la sân. Mamă-ta e sănătoasă?

— La trup e sănătoasă, dar sufletul nu mai e la ea, ci a plecat la marele Manitu.

Voia să spună cu asta că mamă-sa e nebună. Era femeia cu care vorbisem atunci la Caam-culano. Aş fi dorit să aflu mai multe în legătură cu ea, dar, dacă nu voiam să bată la ochi, nu aveam voie să insist asupra acestei chestiuni. Nici nu aş fi avut timp, deoarece văzurăm venind dinspre nord un număr de călăreţi, cu cai de povară. Erau primii apaşi care aduceau apă. Deci, legătura cu

oaza fusese stabilită, și de-acum puteam conta tot timpul pe aprovizionarea cu apă.

De fapt ne era și nouă sete, dar prizonierilor le era și mai mult. De aceea le dădurăm întâi lor să bea. Conținutul burdufurilor nu ajungea pentru prea mulți, dar întrucât lanțul nostru de călăreți activa tot timpul, făcând să sosească fără întrerupere noi burdufuri cu apă, puturăm să le dăm măcar atât ca oamenii să poată rezista, iar caii să suporte drumul de întoarcere.

După împărțirea apei, avu loc ceremonia calumetului, prin care Apanatșca lega cu noi prietenie veșnică, iar noi aveam toată încrederea că nu are să și-o calce, cum făcuse Șiba-bigc.

Drumul de întoarcere trebuia să ne ducă la oază, în primul rând din cauza apei necesare la atâția oameni și cai. Ca să bea pe săturate, mai ales animalele, nici nu putea fi vorba, ceea ce ne obliga să pornim imediat la drum. Hotărârăm să mergem tot timpul nopții, ceea ce era de preferat, și pentru că în felul acesta evitam arșița zilei.

Armele comanșilor fuseseră împărțite între apași, iar prizonierii legați pe caii lor. În drum, de la un punct la altul, găsirăm destulă apă, așa că animalele putură rezista până la oază.

De cum ajungeam la un post de aprovizionare, apașii ni se alăturau, iar parii erau scoși din pământ și luați cu noi. Dacă i-am fi lăsat acolo, puteau să călăuzească și pe alți oameni la Bloody Fox, ceea ce trebuia evitat.

Nu-l puturăm împiedica pe „general", împreună cu suita lui de albi și roșii, să ni se alăture, cu toate că prezența lor numai binevenită nu era. Pe drum, supravegherea prizonierilor n-a fost deloc grea, fiindcă am luat măsuri ca fiecare comanș să fie încadrat de doi

apași călări, lucru posibil datorită numărului celor aparținând ambelor părți.

Marșul nostru nocturn a decurs bine, fiind întrerupt doar de posturile de aprovizionare cu apă, unde opream pentru a o împărți imediat.

Încă de la Caam-culano, de când mă întâlnisem cu femeia aceea nebună, îmi propusesem ca, dacă soțul ei mi-ar cădea vreodată în mână, să încerc să aflu ceva despre ea, fără însă să bată la ochi. Acum, că-l aveam la noi, puteam să-mi îndeplinesc dorința. În timpul drumului, mi-am mânat calul lângă al său și l-am întrebat:

— Fratele meu roșu este vraciul comanșilor naiini?

— Da, răspunse el în silă.

— Toți indienii obișnuiesc ca înainte de a porni într-o expediție de război să întrebe vraciul despre deznodământul bătăliei. Tu ai făcut acest lucru?

— Am întrebat și „medicamentul" mi-a spus că o să învingem.

— Înseamnă că te-a mințit!

— „Medicamentul" nu minte niciodată, fiindcă prin el vorbește marele Manitu. Dar dacă războinicii comit greșeli după greșeli, așa cum au făcut de astă dată, atunci și cel mai mare noroc pe care l-ar anunța „medicamentul" trebuie să se transforme în nenoroc.

— Fratele meu e un fiu de naiini?

— Da.

— Aud că el este tatăl tinerei căpetenii Apanatșca. Mai ai și alți fii?

— Nu.

— Mai trăiește tovarășa wigwamului tău?

— Trăiește.

— Se poate afla cum o cheamă?

Rămase o clipă pe gânduri, apoi răspunse:

— Old Shatterhand e o căpetenie renumită. De când e obiceiul căpeteniilor să se intereseze de femeile altora?

— Și de ce să nu mă interesez?

— Fețele-palide pot gândi altfel, dar pentru un războinic roșu, mai ales pentru o căpetenie, nu se cade să pomenească despre femei străine.

Firește, fără a mă lăsa tulburat de această observație, continuai:

— Întreb, tocmai pentru că nu sunt un războinic roșu, ci unul alb, și pentru că am fumat pipa prieteniei cu Apanatșca, care în acest fel mi-a devenit frate, atașându-mă de toți cei care-i sunt dragi, de tine, tatăl său, precum și de aceea căreia îi spune mamă. Poate că acum nu o să ți se mai pară neobișnuit că vreau să-i știu numele.

— De la mine nu o să-l afli. *Howgh!*

Acest cuvânt îmi dovedea că de la el în nici un caz n-am să mai primesc vreun răspuns. Era oare într-adevăr numai obiceiul indian de a nu vorbi niciodată despre propria soție, sau avea alte motive să nu vorbească despre femeia nebună? Să fi tăcut și eu? Nu. Îi cercetai expresia feței, atât cât îmi permitea slaba lumină a lunii și pronunțai rar și apăsat:

— Ești Tibo-taca?

Tresări în șa ca și când l-ar fi înțepat o viespe, dar fără să spună ceva.

— Și ea e Tibo-vete?

Nu răspunse, dar se întoarse cu fața spre mine, cu o expresie de maximă tensiune.

— L-ai cunoscut pe Vava Derric al meu? am continuat. Era întrebarea pe care mi-o adresase femeia atunci.

— Uff! exclamă el.

— Este *Myrtle-wreath*-ul meu; cununa mea de mirt! am continuat cu vorbele ei de atunci.

— Uff, uff! repetă el, în timp ce ochii lui mă ardeau pur și simplu. Ce fel de întrebări sunt astea. Unde le-ai auzit? De la cine?

— *Pshaw!*

— De ce nu-mi răspunzi? Le-ai auzit cumva de la Apanatșca?

— Nu.

— Dar de la cine?

— *Pshaw!*

Atunci se răsti la mine:

— Dacă nu aș fi legat și prizonier, te-aș sili eu să-mi răspunzi!

— *Pshaw!* Tu să mă sileşti pe mine! Un vraci bătrân care înșală femeile și copiii tribului său cu hocus-pocusuri și care, prin comedia jucată, duce la pieire aproape trei sute de războinici, vrea să-l silească pe Old Shatterhand să facă ce nu-i place? În schimb, dacă n-ai fi prizonierul meu, de care trebuie să am milă, aș vorbi altfel cu tine.

— Îți bați joc de mine? Vrăjitoria mea o numești comedie? Păzește-te de mine!

— *Pshaw!*

— Și ferește-te să repeți în altă parte cuvintele pe care le-am auzit adineauri!

— De ce, pentru că ar putea deveni periculoase pentru tine?

— Batjocorește-mă numai. O să vină timpul când batjocura ta se va transforma în jale și tânguire!

Aceste cuvinte le spuse șuierând printre dinți. Enervarea lui trăda importanța cuvintelor pe care le auzisem de la soția lui.

— Vierme prăpădit ce ești, îndrăznești să mă amenințI! îi zisei. Dacă vreau, praf te fac cu mâinile mele!

Dar n-ai decât să mergi mai departe. O să-ţi spun eu mai târziu de când eşti Tibo-taca!

Îmi oprii calul şi lăsai coloana să treacă înaintea mea. Astfel că am fost ajuns din urmă de doi inşi care călăreau unul lângă altul, adânciţi într-o discuţie foarte aprinsă, şi anume lângă Old Wabble şi „general". Bătrânul cowboy, când mă văzu, îşi mână calul lângă al meu şi-mi zise:

— Sir, tot aşa de supărat sunteţi pe mine cum eraţi după-amiază, sau v-aţi mai răzgândit?

— Gândesc şi acum exact la fel şi anume că eşti un om bătrân şi uşuratic, pe care nu-l mai pot suporta în preajma mea.

— Cam tare spus, sir. Nu trebuie să uitaţi cine şi ce am fost!

— Ai fost „regele cowboy-lor", ei şi?

— Şi asta nu înseamnă nimic?

— În orice caz nu prea mult, mai ales dacă din cauza asta devii un încrezut. De când eşti cu mine, nu ai făcut decât năzbâtii. Te-am prevenit de câteva ori, dar fără succes. Încă de la O-sută-de-copaci am spus că o nouă neghiobie ne-ar despărţi pentru totdeauna, şi totuşi în sfertul de ceas care a urmat, ai pus la cale una dintre prostiile care le-a întrecut pe toate cele dinainte. De-acum încolo mă ţin de cuvânt. N-ai decât să faci gafe unde şi cu cine doreşti, dar nu la mine şi cu mine! Nu mai avem să ne spunem nimic!

— Bine. Vasăzică am terminat? Pentru totdeauna?

— Da.

— Asta înseamnă că nu vreţi să mai aveţi de-a face cu mine?

— Da.

— *Well*. Adio!

Plecă, dar se întoarse, se aplecă de pe cal spre mine și zise:

— Știți de ce îmi dați pașaportul?

— Firește!

— Și eu știu. Cauza nu este cum ziceți dumneavoastră, prostiile mele, ci cu totul altceva. V-am ghicit eu gândurile. Nu sunt pe placul dumneavoastră, fiindcă nu vreau să devin un habotnic. Ați vrut să fiți păstorul meu și eu să fiu oița dumneavoastră. Nu m-am pretat la asta și de aceea v-a cășunat pe mine. Cunoașteți părerea mea despre religie și religioși. Cei mai evlavioși sunt cei mai răi. Old Wabble nu este oița care să vă pască iarba. Dacă vreți o mioară, căutați-o altundeva, din partea mea și o turmă întreagă. Pentru astfel de oi, sunteți într-adevăr păstorul nimerit. Dar un rege al cowboy-lor nu se lasă nici tuns, nici dus la păscut de dumneavoastră. Acesta este ultimul meu cuvânt!

De astă dată plecă de-a binelea. Dacă înainte o terminasem eu cu el, acum o terminase el cu mine. Și totuși îmi părea rău de el.

Mă alăturai lui Winnetou și lui Old Surehand, care călăreau în coada coloanei. Apanatșca mergea singur, era când ici, când colo, și părea să se considere mai mult supraveghetorul decât căpetenia comanșilor săi. Spre dimineață veni lângă noi, îmi făcu semn și când rămaserăm puțin mai în urmă, încât nimeni să nu ne poată auzi, îmi spuse:

— Am trecut pe la vraci, care e tatăl meu. Mi-a spus că Old Shatterhand a vorbit cu el. L-a întrebat de soția lui?

— Da.

— E tare supărat din această pricină.

— Nu-i vina mea.

— Ai ştiut că soţia lui îi zice Tibo-taca şi că ea însăşi îşi zice Tibo-vete?

— Mai complet, îşi spune Tibo-vete-elen.

— Ştiu. Şi pentru că ai cunoscut şi cuvintele în legătură cu Vava Derric şi *Myrtle-wreath,* vraciul şi-a ieşit pur şi simplu din sărite.

— De ce? Nimeni nu are voie să ştie de ele?

— Nu. Sunt cuvinte de vrajă. Fac parte din taina „medicamentelor".

— Chiar aşa? Ştii ce înseamnă ele?

— Nu.

— Eşti totuşi fiul vraciului!

— Nici mie nu-mi împărtăşeşte tainele sale. M-a întrebat de unde ai putea şti aceste cuvinte. Nu l-am putut lămuri, dar i-am spus că ai fost la Caam-culano şi că ai luat de-acolo „medicamentele" căpeteniei. Ai văzut-o acolo pe mama?

— Întocmai.

— Şi ai vorbit cu ea? Ea ţi-a spus aceste cuvinte?

— Da.

— Uff! Vraciul nu trebuie să ştie.

— De ce?

— Pentru că, altfel, o bate pe mama. Da, o maltratează. Un războinic destoinic e prea mândru ca să se atingă de nevasta lui, dar el o bate ori de câte ori aude aceste cuvinte. De aceea nu am voie să-i spun că le ştii de la ea.

— Dar de la cine le-aş fi putut auzi?

— Ţi le-a trădat unul dintre războinicii noştri. Toţi războinicii noştri cunosc aceste cuvinte, pe care le-au auzit adeseori.

— Hm. Curios, zisei eu, dus pe gânduri. Ai fumat pipa frăţiei cu mine. Crezi deci că-ţi vreau binele? Vrei să fii complet sincer cu mine?

— Vreau.

— Îl iubești pe tatăl tău, vraciul?

— Nu.

— Dar pe soția lui, pe mama ta, o iubești?

— Foarte mult.

— El o iubește?

— Asta nu știu. Ea fuge de el, fiindcă sufletul a părăsit-o.

— Ai văzut-o când avea sufletul la ea?

— Nu. Și l-a pierdut când eram băiețel.

— Vraciul e un naiin?

— Nu.

— Asta înseamnă că m-a mințit.

— A spus că e un naiin?

— Da.

— A venit la naiini de la alt trib.

— Cu oamenii albi are legături?

— Numai dacă întâmplător îi întâlnește.

— Are prieteni printre ei?

— Nu.

— Fii atent la ce-o să te întreb acuma. Oare nu se ferește din calea fețelor-palide?

— Ba da.

— Adică se ferește mai mult decât alți indieni de o întâlnire cu fețele-palide?

— Asta nu știu, dacă se ferește mai mult ca alții.

— Gândește-te bine!

— Nu-i e frică în mod deosebit de ei.

— Așa? Eu aș fi crezut tocmai contrariul.

— De ce?

— Pentru că am o anumită bănuială în privința lui. Te rog să-mi dai voie ca, deocamdată, să nu-ți spun, fiindcă ești fiul lui. Poate o să vină vremea când am să-ți spun.

— Cum dorește Old Shatterhand! Îmi pot exprima și eu acum o rugăminte? Spune-mi, te rog, nu ți-a spus mama mea să nu vorbești despre cuvintele ei?

— Într-adevăr, mi-a spus.

— Și totuși, de ce ai vorbit cu tata despre ele?

— Pentru că am presupus că le cunoaște. Altcuiva nu le-aș fi spus.

— Și nici n-ai să le spui nimănui, da? Ele sunt o taină a „medicamentelor"!

— Hm! Cunoști, fără îndoială, mai bine limba voastră, pe care o cunosc și eu. Ceea ce înseamnă *taca* și *vete* știu, dar ce se înțelege prin *Tibo*?

— Nu pot să-ți spun.

— Cuvântul acesta îți este într-adevăr necunoscut?

— L-am auzit de multe ori de la mama, dar nu știu ce înseamnă.

— Și *elen*?

— Nici asta nu știu.

— Curios! În nici o limbă a pieilor-roșii nu există aceste cuvinte, dar trebuie să aflu neapărat ce sens au!

Dădu din cap și-mi zise:

— Nu știu de ce sufletul lui Old Shatterhand se ocupă în felul acesta de tatăl meu și de mama mea. Dar îl previn că vraciului nu-i place să se intereseze cineva de el. E priceput în tot felul de vrăjitorii și de magii, și poate să-și distrugă toți dușmanii de la distanță, fără să aibă nevoie să-i vadă sau să-i audă. Păzește-te de el, și pune-ți la inimă rugămintea mea: să nu spui la nimeni cuvintele acelea.

— O să fac după cum dorești. Acum spune-mi: cu războinicii din tribul chiccasavilor trăiți într-adevăr în pace?

— Da.

— Știi unde-și au ei pășunile?

— Sus pe Red River. Acolo unde Peace River — Râul Păcii — se varsă în Red River. Au numai câteva sute de războinici și o căpetenie.

— Este Mba, care se află acum la noi? Ce fel de om este?

— Să nu te mire că este un om pașnic, fiindcă are foarte puțini războinici. Niciodată n-am auzit să fi comis vreun jaf sau omor, ori vreo trădare.

— Aceeași impresie o am și eu despre el. Vorbește niţel cu dânsul. Tare vreau să știu cine este „generalul" ăsta și ce învârtește, unde se duce și cum de s-a întâlnit cu Mba. Fă-o însă în așa fel ca să nu-i bată la ochi „generalului" și să nu bănuiască ce vrem să știm.

— O să vorbesc cu dânsul în așa fel, încât o să-mi povestească totul, fără să fiu nevoit să-l întreb ceva.

Plecă și după o jumătate de oră veni iar la mine.

— Ei, ai aflat ceva? îl întrebai eu.

— Da. Ce este „generalul" și cu ce se ocupă, Mba nu știe. L-a întâlnit împreună cu cele trei fețe-palide, jos la râul Toyah și le-a promis să-i conducă prin Llano Estacado până la Peace River, pentru a se odihni după drumul prin deșert, la chiccasavi și apoi să plece mai departe.

— Unde?

— Nu știu, pentru că nici el nu a putut să-mi spună. Mi-a povestit totul, fără să-l întreb.

— „Generalul" i-a promis, desigur, o recompensă?

— Trei puști, plumb și praf de pușcă.

— Altceva n-ai mai aflat?

— Nu. N-am vrut să întreb, pentru că s-ar fi putut să-i bată la ochi. De ce se interesează fratele meu Old Shatterhand de „general"? Are vreun motiv?

— De fapt, nu am, dar nu-mi place omul. Și când se află lângă mine oameni în care n-am încredere, am

obiceiul să mă informez despre situația și intențiile lor, ceea ce, deseori, îmi este de folos. Aș vrea să te sfătuiesc să faci și tu tot așa.

Foarte curând se dovedi cât de bine procedasem procurându-mi acele informații, care, în aparență, nu-mi erau de nici un folos.

Se iviră și zorii zilei, pentru ca, după câteva minute, să se lumineze de-a binelea. Mergeam în urma coloanei, lângă Winnetou, iar în fața noastră călărea Apanatșca și Old Surehand. Tocmai răsărea soarele, luminând cu razele sale pe cei doi călăreți.

— Uff! spuse Winnetou încet, îndemnându-mă cu un gest al mâinii să-i privesc pe cei doi călăreți.

Nu trebui să-l întreb la ce se referă, pentru că văzui imediat asemănarea dintre cei doi. Aceeași demnitate a ținutei, aceleași trăsături, aceeași statură și aceleași mișcări. Puteai crede că sunt frați.

Puțin mai târziu furăm din nou întâmpinați de apașii care aduceau apă. Era penultimul post de aprovizionare. Aici poposirăm mai mult timp, pentru a împărți apa și a lăsa caii să se odihnească puțin. După aceea plecarăm mai departe, către ultimul post, de unde nu mai era decât o oră de mers călare.

Acum se punea întrebarea pe cine să luăm la oază și față de cine trebuia ea ținută secret. Mă dusei lângă „general", care se afla iar împreună cu Old Wabble, și zisei:

— Mister Douglas, ne aflăm aproape de ținta călătoriei noastre...

— General, sunt general, sir!

— *Well*. Dar ce mă privește asta pe mine?

— Firește, pe dumneavoastră mai puțin decât pe mine. Dar fiecăruia i se rostește titlul ce i se cuvine.

Căci trebuie să ştiţi că am participat la bătălia de la Bull-Run, că am obţinut victorii la . . .

— Bine, bine, îl întrerupsei. Mi-aţi mai spus-o o dată, şi ceea ce am auzit o dată, de obicei, reţin. Deci, ne apropiem de ţinta noastră, mister Douglas, şi o să trebuiască să ne luăm rămas-bun de la dumneavoastră.

— Să ne luăm rămas-bun? De ce?

— Fiindcă, probabil, drumurile noastre se despart.

— În nici un caz. Trebuie să ajung la O-sută-de-copaci şi am auzit de la mister Cutter că probabil şi dumneavoastră o să mergeţi într-acolo.

Avusese intenţia să meargă la chiccasavi, pe Peace River şi acum indica O-sută-de-copaci drept ţinta următoare, ceea ce îmi bătu la ochi, cu toate că putea să nu fie nimic rău în asta. Avea tot dreptul să-şi schimbe planurile.

— După cum vedeţi, avem acelaşi drum, continuă el. Şi chiar dacă nu ar fi aşa, tot ar trebui să vin cu dumneavoastră la oază, întrucât nu mai am apă.

— Ieri aveaţi burdufurile pline!

— Acum sunt goale. Ce credeţi, că nu avem şi noi simţăminte omeneşti? Am împărţit apa la comanşi.

Mai târziu am constatat că era o stratagemă ca să vină cu noi la oază, dar pe moment ar fi trebuit să-i şi mulţumesc pentru umanitarismul lui. Am făcut numai observaţia:

— Oaza despre care vorbiţi nu este un loc de adunare pentru oricine. Proprietarul obişnuieşte să primească numai pe oamenii pe care i-a invitat.

— Şi eu sunt invitat, de mister Cutter, care, trebuie să recunoaşteţi, este şi el oaspetele lui Bloody Fox.

— Se pune întrebarea dacă se mai poate considera ca atare. Ştie el foarte bine că nu oricine are acces.

— Ah, din cauza potecii înguste care duce la oază? Mister Cutter mi-a descris-o cu precizie. Şi de ce să aibă acces toţi albii, numai eu nu?

Asta era adevărat. Şi dacă Old Wabble făcuse o nouă boacănă, şi-i descrisese exact intrarea în oază, era ca şi când „generalul" ar fi fost deja acolo. De aceea, fără nici un chef, forţat de împrejurări, am spus:

— Atunci, nu am nimic împotrivă să vă umpleţi burdufurile cu apă. Dar pe însoţitorii dumneavoastră îi lăsaţi în afara oazei.

9. O SURPRIZĂ

După cum am mai amintit, oaza se afla la o distanță de o zi bună de mers călare de la capcana în care-i prinsesem pe comanși. Din cauza epuizării cailor, am mers mai încet și am ajuns la „insula verde" abia la ora două după-amiază.

După sosire, prima noastră grijă a fost să asigurăm paza prizonierilor. A trebuit să-i așezăm lângă oamenii lui Șiba-bigc, iar apașii să formeze în jurul lor un cerc de nepătruns. Apoi a trebuit să ne îngrijim de cai, treabă care i-a revenit lui Entșar-co. Sub comanda lui, un număr de războinici de-ai lui au dus, pe poteca îngustă, pe rând, caii la adăpat, ceea ce a cerut câteva ore.

În ce privește mâncarea, comanșii se aprovizionaseră insuficient cu de-ale gurii și apașii au fost obligați să le dea din propriile lor provizii. Întrucât acestea n-ar fi ajuns pentru timpul cât fuseseră calculate, s-a luat hotărârea ca a doua zi să se pornească înapoi la O-sută-de-copaci.

Firește că nu totul a decurs chiar așa de lin. Trebuia asigurate toate cele necesare pentru trei sute de apași și două sute de comanși. Fiecare avea câte o observație de făcut, câte o întrebare de pus, câte o dorință de exprimat și fiecare voia să se adreseze numai mie sau lui Winnetou. Aproape că nu aveam timp nici să răsuflăm. Când, în sfârșit, i-am mulțumit pe toți cum am putut, se făcuse seară, și abia atunci mi-am adus aminte că din

ziua precedentă nu am mai băut un strop de apă. Când i-am spus lui Winnetou că de alții am avut grijă, dar la mine nu m-am gândit, mi-a răspuns zâmbind:

— Bea repede, frate, și lasă-mi și mie o înghițitură, pentru că și mie mi-e sete.

— Și ție? Tu când ai băut ultima oară?

— Ieri, când ai băut și tu. Le-a mers mai bine cailor noștri, căci de ei a avut grijă Bloody Fox.

Ajuns în interiorul oazei, am zărit două focuri care luminau căsuța, terenul din fața ei și lacul. Pe bănci ședeau Parker, Hawley, Fox, Old Surehand, Apanatșca, Șiba-bigc, Old Wabble și „generalul". Se pare că Old Wabble și „generalul" erau nedespărțiți. Mâncaseră deja cu toții, iar Bob și mama Sanna se pregăteau să ne aducă și nouă ceva de-ale gurii. Conversația era în toi, iar „generalul" probabil că vorbise ultimul, pentru că atunci când ne-am așezat și noi, continuă:

— Da, am dat de o societate veselă, stabilită acolo de alaltăieri, ca să se odihnească după partida de vânătoare și, după câte am înțeles, voiau să mai stea o vreme în localitate. Erau cincisprezece oameni, și printre ei se aflau câțiva indivizi interesanți. Cel mai mult mi-a plăcut unul, care probabil că trecuse prin multe în viață și care povestea întruna. Nu obosea deloc, și când termina cu o aventură, avea deja alta pe limbă și mereu așa. Dacă nu mă înșel, își zicea Saddler, dar unul dintre fârtații săi mi-a spus confidențial că de fapt îl cheamă Etters. Dan Etters, și că a mai purtat și alte nume. Mie îmi era indiferent. Câți nu au motive să-și schimbe numele, și dacă acest *westman* își spunea Saddler, dar de fapt îl chema Dan Etters, atunci . . .

Fu întrerupt. Încă de când pronunțase pentru prima dată numele de Etters, Old Surehand sărise în picioare, iar acum îl întrebă pe „general":

— Etters, într-adevăr Etters? Ați auzit bine?

— După câte știu nu sunt surd.

— Și ați reținut exact?

— În ceea ce privește numele, am o memorie excelentă!

— Iar prenumele este Dan, adică Daniel?

— Dan Etters se numea și nu altfel.

Să mă fi înșelat din cauza luminii care pâlpâia? Mi s-a părut că „generalul" îl urmărește cu deosebită încordare pe Old Surehand, aflat, evident, într-o stare de surescitare, pe care nu o putea ascunde.

— Deci, într-adevăr Dan Etters, spuse el cu un oftat profund și greu. L-ați observat bine pe acest om? Vreți să mi-l descrieți?

— Hm! Să vi-l descriu? Îl cunoașteți cumva pe acest Etters? Ați avut ceva relații cu el, mister Surehand?

— Da. Aș vrea să știu dacă omul despre care vorbiți este cel la care mă gândesc. De aceea aș vrea să mi-l descrieți.

— Cu plăcere, dar nu știu cum să încep. Era cam de statura mea, și chiar ca vârstă poate că se potrivea cu mine. În rest, arată cum arată sute de oameni, așa că chiar nu știu cum l-aș putea descrie pe el.

— Și nu v-a sărit în ochi nimic deosebit la el? Puteți cumva să vă aduceți aminte de dinții lui?

— Dinții... ah, da, dinții lui! S-ar putea să fie ceva ce ar putea contribui la descrierea lui, și anume, avea doi dinți lipsă.

— Unde?

— Unul în dreapta și altul în stânga.

— Sus sau jos?

— Firește că sus. Știți și dumneavoastră că dinții lipsă în maxilarul de jos nu se pot vedea. Îi lipsea un dinte dintr-o parte și altul din cealaltă, și de aceea când

vorbea — acuma îmi aduc aminte — asta îi dădea o înfățișare aparte și avea o influență asupra vocii, pentru că sâsâia puțin când pronunța „s"-ul.

— El este, el este, pe el îl caut! exclamă Old Surehand aproape triumfător.

— Cum? Pe acest om l-ați căutat?

— Și încă cum! De ani de zile! În toate statele savanei, în pădurile seculare, în canioanele platourilor înalte și în defileurile Munților Stâncoși! Am folosit canoia ușoară și fragilă urmărindu-l și l-am fugărit prin zăpezile adânci ale câmpiilor de pe Missouri!

— L-ați fugărit? E deci dușmanul dumneavoastră?

— Un dușman cum nu se poate mai mare!

— Chiar așa? Dan Etters ăsta părea tot atât de inofensiv ca un copil.

— E dracul gol, e un demon mai rău decât ar putea exista în iad. Cu mulți ani înainte mi-a...

— Stop, mister Surehand! îl întrerupsei eu repede. V-ați enervat. S-ar putea să vă înșelați în legătură cu persoana respectivă.

— Nu, nu și încă o dată nu! El este cel...

Nu mă înțelesese și voia să continue, dar făcându-i semn, își reveni. Se opri din vorbă, încercă să se stăpânească și continuă mai liniștit:

— De fapt, la ceea ce mă gândesc sunt chestii vechi, pe care nu vreau să le răscolesc și care n-au ce căuta aici.

— De ce să nu le răscoliți, mister Surehand, zise „generalul". Poate că e o poveste care merită să fie auzită. Nu vreți să ne-o spuneți?

— Am spus că nu are ce căuta aici. Deci, unde l-ați întâlnit pe acest Etters? Jos, în fortul Terret? Și voia să rămână acolo?

— Așa cred. Cel puțin așa zicea.

— Până când?

— Dacă am auzit bine, o săptămână.

— Și de când ați vorbit cu el, câte zile au trecut?

— Azi e a patra zi.

— Patru zile... au mai rămas așadar numai trei.

— Spuneți asta, ca și când ați vrea să vă duceți acolo?

— Da, vreau, trebuie să mă duc!

— Poate că a și plecat.

— Mă duc după el, oriunde ar duce urma lui!

Din nou observă că-i fac semn cu ochiul și se așează, trecându-și mâna peste față, și încheie cu cuvintele:

— *Pshaw!* N-are decât să plece! M-a supărat cândva rău de tot, dar acum ce-o să fac cu el, dacă-l găsesc? Cazul s-a învechit și nu s-ar mai găsi nici un judecător să-l ia în considerație. Nici nu merită să mai vorbim de asta.

După puțin, intrai în casă. Old Surehand veni după mine și mă întrebă, fiind numai noi doi:

— Ați vrut să vin după dumneavoastră, sir? De ce mi-ați făcut semn?

— Fiindcă ar fi trebuit să vă stăpâniți ceva mai bine. Nu am încredere în acest pseudogeneral. Vă urmărea foarte atent și a accentuat atât de mult pe numele de Etters, ca și când l-ar fi spus numai pentru dumneavoastră. Intenția lui era evidentă.

— Ce interes putea să aibă acest om care nici nu mă cunoaște?

— Vă cunoaște, sir, cu siguranță că vă cunoaște!

Intră și Apanatșca. Privind atent în jur și, văzând că suntem numai noi doi, întrebă:

— Frații mei vorbeau de omul al cărui nume a fost amintit de „general"? Eu l-am văzut pe omul acesta care are două *ketama*, adică știrbituri.

— Ah?! Unde?

— În Caam-culano. Cu mulți ani în urmă, când mai eram copil. Îl chema Etters.

— Adevărat? Nici asta n-ai uitat-o?

— Nu l-am uitat, fiindcă îl uram. Râdea de mama, pe care eu o iubeam.

— Ce căuta la voi?

— Nu știu. Stătea în cortul vraciului și, ori de câte ori venea, mama avea un spirit rău în ea, care îi răvășea tot trupul.

Probabil, voia să spună că avea convulsiuni.

— Îți mai amintești cum arăta maică-ta atunci?

— Era tânără și frumoasă.

— Avea culoarea mai deschisă ca acum?

— Era roșie ca toate femeile roșii.

— Însemna că bănuiala ce se înfiripase în inima mea n-avea temei. Dar cealaltă bănuială cred că e întemeiată. Mister Surehand, probabil că acest Etters v-a gonit din lumea civilizată în Vestul Sălbatic. Are vreo legătură cu acele evenimente nefericite care v-au răpit credința în Dumnezeu și încrederea în el?

— Da, răspunse el, ați ghicit.

— Și credeți, într-adevăr, că se află în Fort Terret?

— Sunt convins.

— Și, firește, vreți să vă duceți acolo?

— Trebuie. Plec încă în seara asta! Nu am voie să mai pierd nici o zi, nici o oră, nici o clipă măcar. L-am urmărit pe acest nemernic de sute de ori, câteodată săptămâni de-a rândul, fără să pot da de el. Și acum aflu așa, deodată, pe neașteptate, unde poate fi găsit, așa că vă puteți închipui că nu pot avea liniște nici măcar un minut. Trebuie să plec!

— Să sperăm că „generalul" nu v-a mințit; eu nu am încredere în el.

— Nu, nu cred că m-a mințit. Plec la Fort Terret.

— Singur?

— Singur, nu am nici un însoțitor.

— O să aveți unul, pe mine.

— Cum? Pe dumneavoastră? întrebă el mirat și bucuros. Vreți să veniți cu mine?

— Da, dacă vreți să mă luați.

— Și încă cum! Ce întrebare! Aș vrea să fiu mereu lângă dumneavoastră, chiar și în situații obișnuite, pentru că nici nu știți cât de mult v-am îndrăgit. Iar acum, când e vorba de un lucru atât de important, cum e vânarea unei sălbăticiuni pe care n-am reușit să pun nicicum mâna, faptul că mă însoțiți îmi dă siguranța că de astă dată Etters nu o să-mi mai scape. Vânatul pe urmele căruia a pornit Old Shatterhand e pierdut.

Atunci Apanatșca îl apucă de braț și zise:

— Mai vine încă cineva: Apanatșca, căpetenia comanșilor naiini. Să nu mă refuzi! Te iubesc și vin cu tine. Vorbesc bine limba fețelor-palide. Am învățat să descopăr urma unui om și nu mi-e teamă de nici un dușman. Aș putea să-ți fiu de folos. Am fumat calumetul cu tine, cu Winnetou și Old Shatterhand, și sunt fratele tău. Îl cauți pe dușmanul tău de moarte, pe care vrei să-l prinzi, și poți să dai și de mari primejdii. Aș fi eu prietenul tău, fratele tău, dacă te-aș lăsa să pleci singur? Nu trebuie să fiu lângă tine ca un frate?

Din cuvintele lui răzbătu o abnegație înduioșătoare. Old Surehand mă privi întrebător, fără să răspundă. De aceea luai hotărârea asupra mea.

— Fratele nostru, Apanatșca, zisei eu, vrea să facă ceva pentru care tribul său l-ar dezaproba?

— Când e vorba de fratele meu Surehand, nu am de ce să-mi întreb tribul. Fiii comanșilor știu numai să urască și să distrugă, aici însă găsesc dragoste și blândețe. Pieile-roșii învinge cu tomahawkurile, voi însă sun-

teți tari și de nebiruit pentru că învingeți pe dușmanii voștri cu armele iertării și împăcării. Cu cine e mai bine să te întovărășești: cu ura sau cu dragostea? Sunt fratele vostru și vin cu voi.

— Bine, ai să ne însoțești. Plecăm însă abia mâine dimineață. Caii noștri trebuie să se odihnească, ca apoi să poată merge mai repede, așa că aceste puține ore n-au să fie pierdute.

— Și dacă Etters pleacă între timp? întrebă Old Surehand, îngrijorat.

— O să mergem pe urmele lăsate de el. Fiți fără grijă. Înainte de toate avem nevoie de cai buni. Pe murgul meu mă pot bizui, dacă se odihnește până mâine dimineață. Am observat că și calul lui Apanatșca e iute și rezistent. Cum stați cu al dumneavoastră, mister Surehand?

— Chiar dacă nu poate fi comparat cu al dumneavoastră, e totuși un animal minunat. În ultima vreme, însă, a trebuit să-l obosesc atât de tare, încât ar putea să nu facă față cerințelor pe care le-ar necesita zilele următoare.

— *Well*, atunci o să călăriți pe calul lui Vupa-Umugi, pe care l-am adus din Caam-culano.

— Cum, vreți să mi-l împrumutați?

— Nu vi-l împrumut, vi-l dăruiesc!

— Mi-l dăruiți? Un animal atât de prețios!

— Luați-l liniștit. Ce să fac eu cu el? Lui Vupa-Umugi nu i-l mai dau înapoi, iar eu nu am nevoie de el.

Îmi strânse mâna și exclamă încântat:

— Îl primesc, da, îl primesc! De la dumneavoastră nu refuz un dar, chiar dacă e atât de mare, fiindcă sper că odată și odată o să-mi permiteți să mă revanșez. Plecăm deci mâine dimineață. Și acum, haideți afară! Aș vrea să mă duc imediat la calul meu!

— Aveţi însă grijă ca oamenii de afară să nu observe nimic. Cel mai bine ar fi să nu mai vorbiţi cu „generalul".

Când ieşirăm, văzui că Winnetou lipseşte. Plecase să vadă dacă prizonierii sunt bine păziţi. Îşi lăsase puşca de argint pe masă, alături de puştile mele. Acum le ţinea „generalul" în mână pe toate trei, şi tocmai încerca să vadă cum funcţionează închizătorul carabinei mele. Pe faţa lui se vedea cât de tare jinduieşte după ele.

— Aşa-i, sir, că ăsta e „doborâtorul de urşi" al dumneavoastră?

— Da, răspunsei eu scurt.

— Şi asta e vestita carabină „Henry", despre care se povesteşte?

— Da, dar ce treabă aveţi dumneavoastră cu armele mele?

— Voiam să-i deschid închizătorul, dar n-am reuşit. Nu vreţi să-mi spuneţi cum . . .

— Da, de spus am să vă spun eu ceva, l-am întrerupt, şi anume: să luaţi mâinile de pe ea. Nu sunt jucării pentru un „general" care în viaţa lui nu a văzut Bull-Run-ul.

— Cum? Eu n-am văzut? Vă spun că . . .

— Gura! Pe mine nu mă prosteşti! Dă armele încoace!

Îi luai cele două puşti ale mele, şi tocmai atunci se întoarse Winnetou, a cărui armă „generalul" o mai ţinea în mână. Apaşul înţelese imediat situaţia, îi smulse puşca de argint din mână şi, contrar calmului său obişnuit, se răsti la el:

— Cum de s-a încumetat un mincinos ca tine să pună mâna pe arma căpeteniei apaşilor? Această armă nu a fost niciodată atinsă de degetele murdare ale unui netrebnic ca tine!

— Netrebnic? sări „generalul" ca ars. Îi cer lui Winnetou să-şi retragă acest cuvânt sau...

— Sau, ce? se răsti la el apaşul.

Speriat, Douglas bătu în retragere şi răspunse abătut:

— N-are voie omul nici să se uite la o armă?!

— Să te uiţi fără s-o atingi. Winnetou nu vrea să pună mâna acolo unde a stat mâna ta!

Cu un capăt din pătura de santilo, care îi servea drept brâu, şterse arma, ca şi când ar fi fost murdară, apoi mi-o întinse, şi zise:

— Fratele Shatterhand să ducă armele noastre în cameră şi să le atârne de perete, ca să nu fie pângărite din nou de astfel de mâini.

Acestea fiind zise, îi întoarse spatele „generalului" şi se duse la calul său. Mai văzui cum „generalul" şi Old Wabble schimbă priviri, a căror semnificaţie îmi scăpă. Dusei armele în căsuţă, unde aveau să stea în siguranţă, întrucât nepoftiţii nu aveau ce căuta acolo. Cel puţin aşa crezui. Şi Winnetou se gândise la fel.

După aceea mă dusei la Winnetou, să-i spun ce discutasem cu Old Surehand. Mă aprobă întru totul.

— Fratele meu procedează cum trebuie. Fie că acest „general" a spus sau nu adevărul, e bine să pleci cu Old Surehand, şi mă bucur că Apanatşca vrea să vă însoţească. O să vă fie de mare folos. Pe mine o să mă găsiţi în casele mescaleroşilor. O să iau cu mine şi calul pe care l-a călărit Old Surehand; o să-l găsească acolo.

Pe urmă îl văzurăm pe „general" cum, ajutat de Old Wabble, îşi umple burdufurile cu apă, cărându-le afară la chiccasavi. Nu ne gândirăm la nimic rău, ci văzurăm în asta numai intenţia lui Douglas de a pleca dis-de-dimineaţă, ceea ce nu putea decât să ne convină.

Bob, după ce ne pregăti culcuşul, se duse în cameră, unde dormea împreună cu mama Sanna. Ne culcarăm şi noi. De obicei şi Bloody Fox dormea în casă, dar, de rândul acesta, din cauza zăpuşelii, preferă să se culce lângă noi. Focurile nefiind alimentate, se stinseră, iar noi adormirăm.

Dimineaţa, mă sculai primul, şi-i trezi şi pe ceilalţi. „Generalul" şi Old Wabble lipseau, dar lucrul acesta nu ne surprinse. Împreună cu Winnetou, ieşirăm din oază să vedem ce-i cu prizonierii. În ceea ce-i priveşte pe comanşi şi pe apaşi, găsirăm totul în ordine. Chiccasavii însă nu mai erau. Interesându-ne de ei la Entşar-co, care avea comanda aici, acesta ne răspunse:

— Fraţii mei nu ştiu că au plecat? Omul alb, care îşi zice „general", a spus că nu mai vrea să stea, deoarece Winnetou şi Old Shatterhand l-ar fi jignit. De aceea a plecat cu chiccasavii şi cele trei feţe-palide. „Generalul" a fu-

— Dar Old Wabble?

— A plecat cu ei?

— Ce repede a crescut prietenia dintre ei! Bine că au plecat, cu Old Wabble cu tot. Nici o pagubă! Dar deabia de o jumătate de oră s-a făcut ziuă, înseamnă că au plecat pe întuneric.

— Pe întuneric? întrebă mirat Entşar-co. Era şi luna pe cer! Au plecat încă de aseară!

— Ah, au pornit-o încă de aseară? Tare s-au mai grăbit!

— Pentru că l-am jignit pe „general", interveni Winnetou. I-a îndemnat supărarea să plece imediat.

Ne întoarserăm la oază, mâncarăm şi adăparăm caii. Între timp, Bob împachetă provizii pentru mine, Old Surehand şi Apanatşca şi umplu câteva burdufuri cu apă. Când termină, îi cerui să-mi aducă armele.

— Puştile? întrebă el. Unde este puştile?

— În cameră. Sunt atârnate pe perete, lângă ușă.

Intră în casă, se întoarse însă imediat cu mâinile goale și zise:

— Puștile nu înăuntru. Masser Bob nici una nu văzut.

— Te înșeli. De altfel, aseară când te-ai culcat, nu le-ai văzut agățate acolo?

— Masser Bob nu uitat acolo. Acum nu este nici una, dar nici una.

Era cât se poate de curios! Am intrat în casă și Winnetou a venit imediat după mine. Lipseau toate trei puștile. La început, eram numai consternați, dar când îi întrebarăm pe tovarășii noștri și aflarăm că nici unul dintre ei nu fusese în căsuță, consternarea noastră se transformă în spaimă.

— Nu cumva . . .? întrebă Winnetou.

Nu reuși să-și exprime bănuiala. În ciuda culorii lui de bronz, văzui cum îi piere tot sângele din obraz.

— Te gândești că le-a furat „generalul"? îl întrebai. Răspunse doar dând din cap.

— Ticălosul! Numai el putea să facă una ca asta. Cu cât jind se uita la armele noastre! O să ne lămurim noi imediat! Bob, după ce te-ai culcat, a mai intrat cineva în căsuță?

— Massa „general" fost acolo.

— Ah, n-ai pus zăvorul la ușă?

— Masser Bob niciodată nu pus zăvor, aici nu hoți.

— Ce voia „generalul"?

— Venit înăuntru și chemat încet masser Bob, ca să-i dea lui bacșiș, pentru cină și servit.

— Lumina mai ardea?

— Era stins, căci masser Bob și mama Sanna vrut dormit.

— Cât timp a stat „generalul" în casă?

— Massa „general" intrat, chemat masser Bob şi dat lui dolar; apoi nu imediat iarăşi plecat, căci nu găsit repede uşa.

— Oh, ştia el bine unde este uşa! Se prefăcea numai că o caută, în timp ce, de fapt, umbla după armele noastre. Ce crede fratele meu Winnetou? E de aceeaşi părere cu mine?

Foarte rar am văzut ca apaşul să-şi piardă cumpătul. Ne-am aflat în situaţii şi pericole care pe oricine l-ar fi putut scoate din ţâţâni, dar el rămăsese întotdeauna liniştit, chiar şi în sufletul lui. De astă dată, însă, îl vedeam că este atât de zbuciumat, încât trebuia să se străduiască din toate puterile ca, aparent, să rămână liniştit. Acest zbucium se exprimă şi prin faptul că răspunse cu glas încet, înghiţind cuvintele pe jumătate:

— Fratele meu... are dreptate. „Generalul" a furat... armele noastre!

— Minunata ta puşcă de argint, acea moştenire scumpă de la taică-tău!

— O să... o să...

Nu putu să termine. Văzui cum supărarea îi sugruma pieptul cu atâta forţă, încât îl făcea să-şi strângă pumnii.

— O să fie nevoit să ni le dea înapoi, completai eu fraza începută. Trebuie să pornim imediat după hoţi!

— Da... imediat! Imediat!

Firește că pierderea armelor nu ne atingea numai pe noi, cei direct în cauză, ci pe toţi; prietenii noştri erau chiar mai tulburaţi decât noi. Old Surehand spuse cu vocea sugrumată de mânie:

— Furtul acesta e o lovitură grea şi pentru mine, mister Shatterhand. Desigur că trebuie să-l urmăriţi pe acest nemernic şi nu mai puteţi veni cu mine la Fort Terret!

— Nu, într-adevăr, nu mai pot veni!

— Iar eu nici nu vă pot întovărăși, nici nu vă pot aștepta aici, fiindcă trebuie să plec într-acolo, fără întârziere.

— Mi-e teamă doar că o să faceți drumul de pomană.

— S-ar putea. Și totuși trebuie să mă duc ca mai târziu să nu-mi fac reproșuri. Sunt sigur că sunteți de acord cu asta!

— Firește că sunt, și nu vreau să vă conving să renunțați la această călătorie. O să vă însoțească Apanatșca, așa că n-o să fiți singur.

— Da, declară tânăra căpetenie a comanșilor. Mă țin de cuvânt, și merg cu fratele meu Surehand, așa cum i-am promis, cu atât mai mult cu cât Old Shatterhand nu mai poate veni.

— Eu, mister Surehand, vă doresc mult să obțineți rezultatul dorit.

— Iar eu, răspunse el, vă doresc să nu vă scape „generalul". Ei, drăcie, când mă gândesc numai: să se piardă aceste trei arme prețioase, de neînlocuit!

— Nici pe departe nu le consider pierdute! Le luăm noi înapoi, întrebarea este numai în ce stare!

— Da, scrâșni Winnetou. Acest câine alb nu știe să umble cu ele și le poate strica, sau chiar să le facă inutilizabile, mai ales carabina ta.

— Asta ar plăti-o scump de tot. Și pe cine mai vrea fratele meu Winnetou să ia ca să-l urmărim?

— Pe nimeni. Oricine ne-ar stânjeni.

— Și eu? întrebă Parker.

— Dar eu? se interesă Hawley. Așa de mult am vrea să venim și noi!

— Nu se poate. Caii voștri nu sunt atât de iuți ca ai noștri și nu ar rezista la drum.

Cei doi mai stăruiră să fie luaţi, dar Winnetou îi refuză şi a trebuit să-i dau dreptate. Atunci voiră să se ataşeze lui Old Surehand şi Apanatşca, dar nici acestora nu le puteau fi de folos, astfel că fură nevoiţi să se alăture transportului de prizonieri comanşi.

Convoiul ar fi trebuit să-l conducă Winnetou, ceea ce acum nu mai era posibil, dar nici ca războinicii să rămână pe loc nu se putea, aşa că, după o scurtă sfătuire, ne înţeleserăm să pornească la drum imediat, iar convoiul să fie păzit de apaşi, comandaţi de Entşar-co şi Bloody Fox. Aş fi intervenit să li se restituie armele, dar, după ce Winnetou afirmă că ar fi un lucru periculos, renunţai, căci, spunea el, după ce s-ar fi văzut liberi, s-ar fi putut gândi să-i atace pe apaşi, sau i-ar fi urmărit ca să încerce să-i atace.

Puteam să luăm cu noi arme, căci Bloody Fox avea mai multe şi chiar ne oferi câteva din ele, dar refuzarăm, pentru că eram convinşi că ne vom recăpăta armele noastre şi ne-am gândit că nu are nici un rost să ne cărăm cu altele; pentru moment, ne erau suficiente revolverele, cuţitele, lasourile şi tomahawkurile noastre.

Ieşirăm în faţa câmpului de cactuşi, ca să dăm de urmele „generalului". Aici aflarăm că ar fi spus unui apaş că vor să meargă la O-sută-de-copaci.

— Nu-i adevărat. E doar o şmecherie, ca să vă înducă în eroare, fu Parker de părere. „Generalul" nici nu cunoaşte drumul într-acolo.

— Ai dreptate, răspunsei eu. Tocmai pentru că a spus asta, a luat-o în altă direcţie.

— Dar încotro?

— Cred că spre Peace River. El nici nu bănuieşte că ştiu că vrea să ajungă acolo. Vrea să se ducă la chiccasavi să se odihnească.

— În acest caz aţi face bine s-o porniţi într-acolo.

— Da, dar să nu neglijăm nici un amănunt. S-ar putea să-i mai fi venit vreo idee, așa că trebuie să mergem pe urmele lui.

— Dificilă treabă, foarte dificilă! Vreți să plecați imediat?

— Firește!

— Asta a venit prea repede și pe neașteptate pentru noi. Sper să vă mai întâlnim vreodată, mister Shatterhand. Dați-mi voie să vă strâng mâna!

Și Jos Hawley mi-o dădu pe a lui, spunând cu glas trist și plin de căldură:

— Îmi amintesc de povestea pe care mi-ați spus-o acolo sus, în Mistake Canion, sir. Ea mi-a ușurat sufletul. Am ajuns la convingerea că nu trebuie să-mi reproșez nimic în legătură cu moartea acelui indian. Această mângâiere v-o datorez dumneavoastră. Vă mulțumesc, mister Shatterhand, și m-ar bucura mult dacă drumurile noastre s-ar mai încrucișa vreodată.

Ne luarăm rămas-bun. Old Surehand mă luă de braț și, trăgându-mă deoparte, îmi zise:

— Aseară am fost tare fericit că veniți cu mine la Fort Terret, azi însă totul s-a schimbat. Știți că mi-ar plăcea mult să stau mereu cu dumneavoastră. Iar acum trebuie să ne despărțim așa brusc și încă pentru ce motiv! Chiar sunteți convinși că o să vă recăpătați armele?

— Da!

— V-o doresc din toată inima. La fel de tare doresc și eu să ne întâlnim cât mai repede!

— E și dorința mea, mister Surehand.

— Mi-ați putea indica vreun loc anume?

— Nu. Nici unul dintre noi nu știe ce o să se întâmple și ce evenimente ne așteaptă. Dumneavoastră plecați spre sud, să-l căutați pe acel Dan Etters. Cine știe cât timp va trebui să-l urmăriți și unde o să vă ducă

urma lui. Eu plec spre nord și nici eu nu pot să spun când și unde o să-l ajungem pe „general".

— Înseamnă că nu vă mai întoarceți aici?

— Chiar dacă aș vrea, nu aș putea spune când o să mai am posibilitatea. De aceea nu pot fixa un loc de întâlnire și probabil că nici dumneavoastră.

— Nu.

— Deci, să lăsăm întâmplarea să potrivească ea locul și timpul revederii noastre.

— Hm. Da. Și totuși ar trebui să nu ne lăsăm numai în seama ei. Pot să vă dau o sugestie? Înainte de duelul cu Apanatșca v-am pomenit un nume. Vi-l mai amintiți?

— Desigur.

— Atunci notați-l ca punct de plecare pentru întâlnirea noastră viitoare; dacă întâmplător ajungeți la Jefferson-City, pe Missouri, atunci duceți-vă la banca „Wallace et company". Acolo veți afla unde mă puteți găsi în perioada respectivă.

— *Well*, așa am să fac.

— Vă mulțumesc, sir, vă mulțumesc foarte mult! Și acum la revedere! Vă urez să-l ajungeți cât mai repede pe „general".

— Iar eu, mister Surehand, m-aș bucura dacă aș auzi mai târziu că ați pus mâna pe acest Dan Etters!

Ne strânserăm călduros mâinile. Ne părea amândurora sincer rău că trebuie să ne despărțim așa, deodată, și pentru un timp nedefinit.

Mi-am luat rămas-bun de la Bloody Fox, căruia Winnetou îi dădu indicațiile necesare, ca și lui Entșar-co. Apoi Winnetou se despărți de toți, în felul lui, cu câteva cuvinte scurte, și părăsirăm oaza, scena unor evenimente atât de amenințătoare, care avuseseră totuși pentru noi un sfârșit mulțumitor.

Caii noştri, deoarece îi încărcaserăm cu burdufuri cu apă pentru două zile, trebuiră să poarte o greutate mai mare decât de obicei. Căci dacă se adevenea presupunerea noastră, atunci „generalul" nu mergea la O-sută-de-copaci, ci la chiccasavi, deci spre nord de Llano Estacado, aşa că aveam înaintea noastră două zile de mers călare prin pustiu. Drumul, pe care îl cunoşteam bine, trecea prin Helmers' Home, o aşezare care se afla aproape de marginea nordică a Llano-ului şi se chema astfel după numele proprietarului ei: Helmers. Era un bun cunoscut de-al nostru, ne era chiar prieten. Era de presupus că cei pe care-i urmăream poposiseră acolo.

Trebuia să ne grăbim cât mai tare, pentru că ei plecaseră încă de cu seară, având deci un avans de o jumătate de zi faţă de noi. Şi totuşi trebuia să facem tot posibilul ca să-i ajungem în pustiu, căci după aceea urmărirea ar fi devenit şi mai grea, într-o regiune de iarbă şi tufişuri, pe urmă chiar de păduri şi râuri cu mii de ascunzişuri, care i-ar fi dat „generalului" posibilitatea să ne scape.

Urma era uşor de recunoscut. E adevărat că ducea spre vest, adică în direcţia celor O-sută-de-copaci. Dar după vreo două ore de mers, cotea în unghi drept spre nord. Deci părerea noastră, exprimată mai înainte, putea să fie cea adevărată.

Călărirăm mereu în galop şi numai din când în când lăsam caii să meargă la pas, ca să-şi mai tragă răsuflarea. În timpul amiezii, când căldura deveni insuportabilă, oprirăm, le dădurăm cailor apă şi-i lăsarăm să se odihnească o oră. Apoi încălecarăm şi ne continuarăm cu aceeaşi grabă drumul, până se întunecă. Acum eram obligaţi să ne oprim. Ne aflam în dezavantaj faţă de urmăriţi, care puteau călări şi noaptea, în timp ce

noi trebuia să aşteptăm să se lumineze, altminteri n-am fi putut deslușì urmele lor.

Desigur, am fi putut merge mai departe, deoarece bănuiam ţinta călătoriei lor. Totuşi exista un risc, putând interveni motive neprevăzute care să-i determine să-şi schimbe direcţia. De aceea, după ce se înseră, ne oprirăm. Dar când răsări luna, o pornirăm din nou. Secera lunii oferea lumină puţină, şi altor *westmeni* le-ar fi venit, probabil, greu să nu piardă urmele la o lumină atât de slabă, mai ales călărind în galop. Însă ochii noştri erau destul de ageri şi, dacă eu m-aş fi putut înşela, pentru Winnetou lucrul era exclus. Ne oprirăm abia după miezul nopţii. Caii primiră din nou o cantitate de apă, în orice caz insuficientă pentru a-i sătura. Apoi fură priponiţi, iar noi ne învelirăm în pături, ca să dormim. Dar abia se miji de ziuă, când încălecarăm din nou şi, după două ore, sosirăm la locul de popas al celor urmăriţi. Eram mulţumiţi, pentru că reuşisem să scurtăm avansul de o jumătate de zi la numai două ore, în caz că şi ei porniseră de dimineaţă.

La o distanţă de nici o jumătate de oră de la popasul celor nouă călăreţi, furăm nevoiţi să oprim din nou, deoarece acolo îşi întrerupseseră şi ei drumul, iar urmele copitelor arătau că aici avusese loc o discuţie. În orice caz, trebuie să fi fost foarte animată; călăreţii nu stătuseră liniştiţi, ci îşi purtaseră caii de colo-colo. Am dedus din aceasta că s-au certat. Dar de ce? Probabil în legătură cu drumul, cu direcţia pe care trebuiau s-o urmeze.

Această presupunere ne fu întărită şi de faptul că urmele se despărţiră, ceea ce pentru noi era foarte neplăcut. Nici una din ele nu mergea drept înainte, una ocolea spre dreapta, iar cealaltă spre stânga, formând un unghi ascuţit.

— Uff! spuse Winnetou dezamăgit. Proastă treabă!

— Chiar că e proastă, observai eu. Probabil că aici indienii s-au despărțit de albi. Dar care este urma indienilor și care a albilor?

— Să vedem.

Descălecă, pentru a cerceta urmele.

— Mă îndoiesc că putem stabili acest lucru, declarai eu, sărind din șa. Am observat că nici caii albilor nu aveau potcoave, așa că e cam greu să-i deosebim.

Din păcate cuvintele mele se adeveriră. Urmele copitelor nu ne furnizau nici un indiciu. Trebuia să ne bazăm doar pe presupuneri, care mai degrabă puteau să ne strice, decât să ne ajute.

— .Să mergem câte o bucată de drum pe ambele urme, fu de părere Winnetou. Poate că totuși vedem ceva. Fratele meu s-o ia pe cea din dreapta, iar eu o apuc pe cea din stânga.

Așa și făcurăm. Eu avui doar norocul de a fi aflat numărul cailor, același rezultat îl obținu și Winnetou. Dar tocmai datorită numărului cailor nu puteam afla nimic despre călăreți, având și cai de povară cu ei. Ne privirăm în ochi.

— Uff! zise Winnetou, având o umbră de zâmbet pe față, în ciuda dezamăgirii pe care o simțea. Mai m-a văzut vreodată fratele meu Shatterhand într-o asemenea stare?

— Nu.

— Uff! Nici eu pe tine.

— Nu știm deloc ce să facem. Așa ceva încă n-am mai pomenit.

— Nu. Niciodată! Dar ia să ne gândim puțin! E posibil ca nici Old Shatterhand și nici Winnetou să nu găsească soluția?

— În orice caz, aproape că-mi e rușine. Dar hai să reflectăm. Capătul cel mai apropiat al pustiului se află drept spre nord, de aici spre Helmers' Home, lucru pe care cu siguranță că-l știe și Mba, căpetenia chiccasavilor. Mai știe că, indiferent dacă o ia la dreapta sau la stânga, are nevoie de cel puțin încă o jumătate de zi de mers, ca să poată ieși din Llano. Nu cred să facă un asemenea ocol. Dacă s-a despărțit de albi, înseamnă că s-a certat cu ei și a pornit mai departe singur, dar știe încotro merg și albii. Pentru a-i înșela în legătură cu direcția aleasă, a luat-o într-o parte, pentru ca, îndată ce nu va putea fi observat, să revină. Dacă mergem drept înainte, fără să ținem seama de nici una din urme, trebuie neapărat să dăm din nou de urma lui Mba.

— Uff! Așa este!

— Și firește că cealaltă urmă este de fapt cea pe care o căutăm și, după ce o găsim, putem fi siguri că-l avem în față pe „general". Cred că fratele meu Winnetou îmi dă dreptate.

— E așa cum spui. Acum nu o să mergem pe nici una din urme.

Încălecarăm și pornirăm drept înainte; în curând nu mai zărirăm nici urmele ce se îndepărtau de noi spre stânga sau spre dreapta. Eram sigur de ceea ce făceam, totuși așteptam cu încordare să văd dacă deducția mea se confirmă. Și, într-adevăr, după o jumătate de oră de mers, urma care o luase spre dreapta, o văzurăm cum o ia spre noi, cotind spre nord.

— Uff! exclamă bucuros Winnetou. Deci asta e urma chiccasavilor, care duce direct la Helmers' Home.

— Și acum, continuai eu, trebuie să căutăm cealaltă urmă, care este în orice caz a albilor.

— Da, să o luăm spre stânga, spre cealaltă urmă! Dacă o găsim, nu ne mai putem înșela deloc și vom...

Se opri brusc în mijlocul frazei. Tot vorbind, își rotise privirea la orizont și probabil că observase ceva, pentru că scoase din cobur binoclul și-l îndreptă spre nord. Luai și eu repede binoclul în mână și prin lentilele lui văzui câțiva cai și oameni culcați pe nisip.

— Cine-or fi? întrebai.

— Chiccasavii, răspunse Winnetou.

— Ce motiv or fi având de s-au oprit? De ce nu or fi plecat?

— Uff! Ne așteaptă pe noi!

— Foarte posibil, îl aprobai. Mba părea un om cinstit. Abia pe drum a observat că „generalul" ne-a furat armele, și e destul de isteț ca să știe că o să-l urmărim pe hoț. Și atunci s-a despărțit de el. Chiar dacă nu cinstea, ci numai grija pentru propria lui persoană l-a obligat să procedeze așa. Nu a vrut să fie bănuit de noi că ar fi fost înțeles cu hoții și să le mai acorde și ocrotire.

— Da, așa este, să mergem într-acolo!

Pornirăm în galop și ajunserăm atât de repede în apropierea lor, încât îl puturăm recunoaște. Da, era Mba, dar numai cu doi dintre indienii săi. Aveau cu ei și doi cai de povară. Unde era cel de-al patrulea chiccasav? Recunoscându-ne, cei trei indieni lăsară armele jos și veniră în întâmpinarea noastră. Era o dovadă că au intenții pașnice, totuși luai pistolul în mână. Ajungând la ei și strunind caii, Mba ne spuse:

— Old Shatterhand poate să pună pistolul din nou la brâu, căci îi suntem prieteni. Știam că o să vină și l-am așteptat. Sau sunt cumva Old Shatterhand și Winnetou niște războinici care lasă să li se fure armele, fără să le ia îndărăt?

— Este adevărat, noi nu ne lăsăm furați. Dar când a aflat Mba, căpetenia chiccasavilor, că ni s-au furat armele?

— Abia azi-dimineață, când s-a făcut ziuă. Oare v-aș fi așteptat dacă aș fi vrut să vă mint sau dacă aș fi luat parte la furt?

— Nu. De cum te-am văzut, te-am socotit un om cinstit. Povestește!

— În sudul Llano-ului ne-am întâlnit cu cele patru fețe-palide și le-am promis să le conduc prin deșert. Așa ne-am întâlnit cu voi. M-am bucurat să-l văd pe Old Shatterhand, pe Winnetou și pe Old Surehand, și nu bănuiam că „generalul" plănuia ceva rău contra voastră. Am mers cu voi până la locuința lui Bloody Fox și voiam să rămânem acolo toată noaptea, ca să ne odihnim. Atunci a venit „generalul" și ne-a spus că trebuie să plecăm repede, deoarece l-ați jignit rău de tot. I-am făcut pe plac și am mers toată noaptea și toată ziua...

— Fără să-ți trezească nici o bănuială? intervenii eu.

— Ba oarecum da, chiar de la începutul drumului, când „generalul" a luat-o spre vest, unde nu aveam ce căuta. Apoi, ziua am observat un pachet, pe care nu-l avusese mai înainte și pe care îl purta cu multă grijă. De asemenea, m-a surprins faptul că era atât de grăbit. Aseară, când am făcut popas, am procedat în așa fel ca să pot pune mâna pe pachet. El, însă, mi l-a smuls imediat din mână. Totuși am observat că era greu și că în el erau arme.

— Cum arăta pachetul?

— Armele erau învelite în pătura lui și legate cu curele. Voiam să știu ce fel de arme sunt, însă abia spre dimineață fețele-albe au adormit atât de profund, încât am putut să iau pachetul și să-l dezleg. Când am

văzut ce conține, m-am speriat, pentru că știam că o să ne urmăriți.

— De ce nu ai luat pachetul cu tine, ca să ni-l predai?

— Fiindcă erau patru războinici roșii contra cinci albi și hoțul ar fi fugit fără să-l prindeți. Am avut un plan mai bun. Astăzi, după ce am mers o bucată de drum, m-am oprit și le-am spus fețelor-palide că am văzut armele și că nu mai vreau să merg cu ei, deoarece sunt sigur că o să veniți. S-au înfuriat și s-au certat cu noi. Văzând că nu mă pot îndupleca, m-au rugat să le las măcar pe unul din războinicii mei care să-i conducă, căci ei nu cunosc drumul prin Llano. Le-am făcut pe plac, dar războinicului îi spusesem mai dinainte ce are de făcut. O să vă aducă hoții plocon.

— În ce fel?

— Am mers doar o mică distanță, apoi m-am oprit să vă aștept, pentru că vreau să vă conduc acolo unde o să-i prindeți!

— Unde?

— Colo, în nord, la marginea Llano-ului se află ferma unui alb...

— Care se numește Helmers' Home, îl întrerupsei eu.

— Uff! Old Shatterhand cunoaște locul?

— Îl cunoaștem. Helmers este prietenul nostru.

— Foarte bine, pentru că acolo o să-i conducă omul meu pe albi.

— De ce face un asemenea ocol?

— Ca să putem ajunge noi înaintea lor și să-i putem prinde fără nici o luptă.

— Frumos! Văd că Mba, căpetenia chiccasavilor, este un războinic deștept. Te-ai gândit însă că am avea motive să nu ne încredem în tine? Războinicul tău i-ar

putea ajuta pe hoți să scape, fără să mai dăm ochii cu ei.

— Dacă crezi așa ceva, vă predăm armele noastre și ne punem zălog noi înșine!

— Nu-i nevoie, vă credem. Dar nu s-ar putea ca albii să se răzgândească și s-o ia pe alt drum?

— Nu. Războinicul meu o să-i bage în sperieți față de orice altă direcție, încât sunt sigur că au să-l urmeze.

— Bine. Caii voștri sunt tare obosiți?

— Până la Helmers' Home o să reziste, chiar dacă n-o să mergem încet.

— Atunci să nu mai pierdem vremea. Dacă nu greșesc, putem ajunge acolo după-amiază. Când au să ajungă albii?

— I-am poruncit războinicului meu să facă astfel încât să ajungă la Helmers' Home abia spre seară.

— Ai procedat foarte bine, dar vreau să te întreb ceva: ce-ai fi făcut dacă nu am fi venit noi acum?

— De venit ați fi venit, dacă nu acum, atunci mai târziu. Aș fi mers la Helmers fără voi, i-aș fi povestit totul și l-aș fi rugat să mă ajute să iau hoților armele. Pe urmă, când veneați, vi le-aș fi predat. Old Shatterhand crede aceste cuvinte?

— Da, le cred. Cinstea ta o să fie răsplătită. Acum să pornim. Restul putem discuta pe drum.

Chiccasavii încălecară și plecarăm mai departe cu toții. Neputând ține pasul cu noi, înaintam cam încet, totuși nu trecuse mult după-amiază, când diferite semne ne arătară că ne apropiem de marginea Llano-ului. În timp ce deasupra deșertului zboară păsări răpitoare, începurăm acum să zărim păsări care mănâncă semințe și ici-colo începu să răsară câte o salcie sălbatică, care se mulțumește doar cu roua nopții. După aceea dădu-

răm de fire de iarbă răzbătând prin nisip, unindu-se treptat în smocuri verzi, din care pe urmă se formară pajişti neîntrerupte. Apoi apărură boschete şi tufişuri de arbuşti, ba chiar şi copaci, şi când dădurăm peste prima porumbişte, ştiurăm că am părăsit Llano-ul.

Helmers Home era mai frecventată decât alte aşezări din singurătatea Vestului Sălbatic. Cine voia să treacă prin Llano Estacado sau cine ieşea din el, obişnuia să intre aici şi să se odihnească. De aceea, Helmers avea întotdeauna o provizie de obiecte trebuincioase pentru un *westman* sau călător. Era nu numai fermier, ci şi negustor şi hangiu. Băusem la el nu puţine sticle de bere texană, preparată după reţetă germană.

Un pârâu îngust conducea până la casa pe lângă care curgea. Casa, fără etaj, era construită din piatră — aici se găsea din belşug, în ciuda vecinătăţii pustiului de nisip. În faţa uşii, la umbra unor copaci, erau amenajate câteva bănci şi mese. În spatele casei se aflau grajdurile, cu curtea şi şoproanele gospodăriei. Cotirăm după colţ, dădurăm în faţa uşii de un negru. Pentru moment tresări, apoi sări în sus de bucurie şi strigă în direcţia casei, cu voce răsunătoare:

— Massa Helmers venit afară, acum, iute, imediat! Massa Winnetou şi massa Shatterhand aici!

Apoi veni spre noi în salturi mari, mă apucă de braţ şi, de bucurie, mai-mai să mă dea jos de pe cal.

— Mai domol, mai domol, bunul meu Hercules! spusei. După câte aud, mister Helmers este acasă!

— Massa este aici, la fel missus, răspunse el. Uite, amândoi venit afară.

În uşă apăru figura înaltă, puternică a lui Helmers, iar în spatele lui, cu faţa strălucitoare, se ivi nevastă-sa. Cei doi bătrâni se iubeau mult; pe ea o chema Barbara; el nu i spunea decât Bărbiţa mea scumpă.

Ce bucurie pe ei că am venit! Strângerile de mână păreau să nu mai ia sfârșit, iar glasurile se auzeau până departe, pentru că veniseră să ne salute toți locuitorii fermei, bărbați și femei. De aceea trebui să le zic:

— Nu vorbiți așa tare, oameni buni! Deocamdată, prezența noastră trebuie să rămână secretă.

— Secretă? De ce? întrebă Helmers.

— Pentru că vrem să prindem niște pungași, care nu trebuie să știe că suntem aici. Sper să ne ajutați, mister Helmers.

— Asta e de la sine înțeles. Datoria mea este, înainte de toate, să feresc casa mea de astfel de derbedei. Despre cine este vorba, mister Shatterhand?

— O să vă spun în casă. Trebuie să intrăm înăuntru, ca să nu fim văzuți. Hercules să ia caii noștri și să-i ducă în grajd, să le dea întâi apă, apoi nutreț cât mai mult. Pe urmă, însă, trebuie să închidă grajdul, pentru că nici caii nu trebuie să fie văzuți.

— Mă faceți curios, sir. Dar ce s-a întâmplat? Unde sunt armele dumneavoastră?

— Apoi, tocmai aici e buba.. Ne-au fost furate, iar hoții vin aici.

— *Thunder-storm!* Nemaipomenit!

— Vă rog, să nu mai vorbim aici. Înăuntru putem discuta mai bine.

— Da, intrați, intrați! Iar tu, Bărbița mea scumpă, du-te iute la bucătărie și adă tot ce găsești, auzi, totul, chiar de s-ar încovoia mesele astea sub greutatea bunătăților.

Mai spuse oamenilor pe scurt cum să se comporte, apoi intrarăm în casă. Mama Barbara făcea tot ce-i stătea în putință ca mesele să se „încovoaie“ și, în timp ce mâncam și beam, îi povestii lui Helmers cele întâmplate.

Abia terminai, că el sări în picioare şi ieşi. La întoarcere, ne explică motivul:

— Am trimis pe cel mai bun lucrător al meu ca să-i aştepte şi să-i observe pe banditi, ca nu cumva s-o şteargă pe nevăzute.

Helmers, care dintotdeauna ţinuse mult la Bloody Fox, era extrem de bucuros că intenţiile criminale ale comanşilor fuseseră zădărnicite într-un mod atât de fericit. Pentru a termina mai repede, îi expusei situaţia cât se poate pe scurt, dar după aceea îmi făcui timp să-i povestesc mai amănunţit. Cei trei chiccasavi erau, firește, de faţă. Ne aşezarăm în aşa fel încât să nu putem fi văzuţi de afară, chiar dacă cineva s-ar fi apropiat de micile ferestre glisante, pe jumătate deschise.

Încă nu terminasem bine de povestit, când auzirăm afară tropot de cai. Şase călăreţi descălecară. Erau cei pe care-i aşteptam. Helmers ieşi afară.

— *Good day* — bună ziua! salută „generalul". Aveţi deja oaspeţi, sir?

— Oaspeţi? răspunse Helmers. De unde să vină oaspeţi, sir, aici, în pustietatea asta?

— *Well!* Daţi-le cailor noştri apă şi nutreţ, iar nouă ceva serios de înfulecat, împreună cu o sticlă mare de ceva tare.

— O să primiţi de toate, sir. La noapte rămâneţi aici?

— De ce mă întrebaţi?

— Doar n-o să-mi luaţi în nume de rău întrebarea! Ca hangiu, trebuie să ştiu, ca să iau măsurile necesare.

— Aşa! O să mâncăm şi o să bem şi pe urmă plecăm mai departe.

— La ora asta? În curând se întunecă!

— Ne e indiferent.

— Veniţi din Estacado, sir?

— Puneţi cam prea multe întrebări, mai bine faceţi ce v-am poruncit!

— Ascultaţi, am impresia că vă credeţi un mare domn. Aflaţi că e dreptul meu să pun întrebări pe teritoriul proprietăţii mele! Cât despre poruncit, aşa ceva nu recunosc!

— O recunoaşteţi acum, căci eu sunt general, sir, da, general! Am luptat la Bull-Run, la Fort Hatteras, la Harpers Terry, la Gettysburg şi multe alte bătălii, din care întotdeauna am ieşit învingător!

— *Good lack!* Într-adevăr, înseamnă că trebuie să mă grăbesc să vă îndeplinesc poruncile! Scuzaţi doar pentru o clipă şi îndată o să fiţi servit după cum se cuvine unor domni atât de mari cum sunteţi!

Nu sesizară sensul ironic al acestor cuvinte. Se aşezară la masă, fără să bănuiască ce fel de „servire" îi aşteaptă. Helmers intră din nou şi ne zise încet:

— Veniţi cu mine, *meş-şurs!* Vă conduc pe uşa din dos. Armele dumneavoastră sunt pe masă, învelite, dar, înainte de toate, trebuie să le luăm pe ale lor, ca să nu se poată apăra.

— Nu-i nevoie, mister Helmers, răspunsei. Nici nu au să cuteze să pună mâna pe ele.

Îl urmarăm prin bucătărie în spatele casei şi apoi ocolirăm colţul spre faţadă, unde oamenii săi se şi aflau, înarmaţi şi gata să intervină. Apoi se întoarse la ei prin casă. Auzeam tot ce vorbeau, deoarece masa la care stăteau nu era departe de colţul nostru.

— Nu aduceţi nimic? întrebă „generalul". Unde este rachiul? Şi cine are grijă de caii noştri?

— Răbdare, *meş-şurs!* Totul este pregătit.

— Dar am impresia că nu faceţi nimic!

— Nici nu-i nevoie, se ocupă oamenii mei.

— Dar noi nu putem aştepta, interveni supărat Old Wabble. Suntem obişnuiţi să fim serviţi repede.

— Nici o grijă, sir. O să fiţi serviţi repede, mai repede decât vă gândiţi. Se poate şti încotro vă duceţi de aici? Nu întreb numai din curiozitate, ci ca să vă pot preveni la nevoie.

— De cine? întrebă „generalul".

— De nişte derbedei albi, care s-au aciuat prin apropiere.

— Derbedei? Despre ce fel de oameni e vorba?

— Nişte pungaşi, care şi-au pus ochii mai ales pe armele altora.

— Cum?... Ce...?

— Da, nişte hoţi de arme!

— Ar fi... ar fi... o treabă tare neobişnuită!

— Dar aşa e. Doar cu două zile în urmă au comis un asemenea furt.

— Cu două zile în urmă?! Şi unde anume?

— În Llano. Au furat acolo cele mai renumite trei puşti care există.

Scosei cele două pistoale ale mele, căci se apropia clipa când trebuia să-i luăm prin surprindere. Winnetou făcu la fel. Nu puteam să-i vedem, dar probabil că nu prea se simţeau la largul lor, căci vocea „generalului" suna forţat când întrebă:

— Despre ce fel de puşti e vorba?

— Despre puşca cu ţinte de argint a lui Winnetou, apoi despre „doborâtorul de urşi" şi carabina „Henry" a lui Old Shatterhand.

— Ei, drăcie! E adevărat? De la cine aţi aflat?

— Chiar de la păgubaşi.

— Deci... de... la... de la... Winnetou...

— *Yes!*

— Şi de... la... Old Shatterhand?

— *Yes!*

— Înseamnă... înseamnă că... aţi vorbit... cu aceşti doi...

Făcurăm un pas iute după colţ, trei salturi mai departe şi ne aflam în faţa lor. În clipa următoare, oamenii lui Helmers erau lângă noi.

— Firește că mister Helmers a vorbit cu noi, spusei. Nu mişcaţi! Vedeţi că toate armele sunt îndreptate asupra voastră şi dacă mişcă vreunul, ar începe să scuipe plumbi!

Spaima acestor indivizi nu poate fi redată. Se uitau la noi cu ochii ficşi, ca la niște stafii, fără să crâcnească.

— Hercules, ţi-am spus să aduci niște funii sau curele, le-ai adus? îl întrebai pe negru.

— Sunt aici curele grămadă, răspunse el. Le am în mână.

— Leagă-i pe indivizii ăştia!

— Cum? Să mă lege? exclamă Douglas. Să lege un general care în atâtea bătălii...

— Gura! îl întrerupsei. Vei fi primul care vei fi legat, şi dacă te opui, te împuşc pe loc! Întinde mâinile, imediat!

Fu legat, apoi şi ceilalţi. Mă adresai lui Old Wabble.

— Bună societate ţi-ai ales, sir. De fapt, cu dumneata nu ar trebui să vorbesc. Dar am să mai fac o dată o excepţie. Ai luat şi dumneata parte la furt?

— Nu, răspunse el, privindu-mă cu niște ochi plini de ură şi mânie.

— Nu ai intrat în cameră când a luat puştile?

— Nu.

— E adevărat? îl întrebai pe „general".

— Nu răspund nimic! strigă el. Cine are aici dreptul să supună un general unui interogatoriu!

— *Well.* Deocamdată am terminat cu voi, dar numai deocamdată. Nici nu o să vă luăm vreun interogatoriu, întrucât vina voastră este dovedită. Nu ne-a mai rămas decât să stabilim pedeapsa.

— Pedeapsa? Să îndrăzniți numai să vă atingeți de mine. M-aș răzbuna crunt! Atât de crunt încât...

N-am ascultat ce spunea. Făcusem semn lui Winnetou, lui Helmers și căpeteniei chiccasavilor să vină cu mine. Merserăm în spatele casei, să hotărâm pedepsirea hoțului și ne înțeleserăm repede asupra ei. Nici eu, nici Winnetou nu voiam să luăm parte la îndeplinirea sentinței, o lăsarăm pe seama proprietarului *home*-ului. Acesta le comunică hotărârea noastră, cu următoarele cuvinte:

— Ați fost prinși pe proprietatea mea, și de aceea eu am să vă comunic hotărârea ce am luat-o în legătură cu voi. O să stați cu toții aici până mâine dimineață, când o să vă alungăm dincolo de hotarele proprietății mele. Cel care se va mai arăta pe aici, va fi împușcat. Nobilul gentleman care-și zice „general" este hoțul. După legile Vestului Sălbatic, un astfel de furt se pedepsește cu moartea. Noi însă am fost mai indulgenți și am schimbat această pedeapsă în cincizeci de lovituri de baston, întrucât mi se pare că...

— Bastoane! urlă Douglas. O să...

— Nimic nu ai să faci, ticălosule! îl repezi Helmers. Tocmai pentru că susții că ești ofițer, ai să încasezi o mamă de bătaie! Și întrucât, în afară de voi, aici se află numai gentlemeni, dintre care nici unul nu poate îndeplini această funcție, cele cincizeci de bastoane o să ți le dea Old Wabble.

— Asta... n-am să fac! bâlbâi fostul *„king of the cowboy"!*

— Ba ai s-o faci, bătrâne. Dacă refuzi să lovești la comanda mea, sau dacă n-ai să lovești din toate puterile, ai să primești mai întâi tu cincizeci de lovituri și apoi un glonte în cap. Să-ți fie clar, eu nu glumesc!

— Să mă bată el? strigă Douglas. Dar și el a luat parte la furt. Eu nici nu cunoșteam casa, el m-a condus înăuntru.

— Acum nu ne mai interesează asta, hotărî Helmers. Trebuia să o spui mai dinainte, dar ai refuzat să fii interogat. Acum e prea târziu. Vreau doar să adaug că nu vrem să avem nimic de-a face cu ceilalți, și deci o să-i reținem numai până mâine dimineață, fără ca ei să pățească ceva. Când se va face ziuă, o să ne putem convinge dacă pleacă sau nu. Serviciile pe care vi le-au făcut chiccasavii o să le plătim cu ceea ce o să găsim la voi. Legați-l acum pe distinsul nostru „general" de acest stejar, desfaceți-i legăturile lui Old Wabble de la mâini, ca să poată lovi ca lumea, și tăiați din tufișurile acelea o nuia bună de alun, destul de rezistentă și totuși flexibilă. Acum „generalul" o să-și primească decorațiile, dar nu pe piept.

Mă depărtai împreună cu Winnetou, ca să nu fim martori la aplicarea pedepsei. Nu oricine poate privi cum cineva, despre care se spune că poartă chipul lui Dumnezeu, e ciomăgit. Din păcate sunt oameni pe care nici măcar o astfel de pedeapsă nu-i ajută. Și dacă aș fi știut atunci, pe loc, ceea ce am aflat mult mai târziu, pentru un nemernic ca „generalul", chiar și o sută de lovituri ar fi fost prea puține. La întoarcere, am aflat că, la început, Old Wabble s-a cam codit, dar că, în fața amenințării cu revolverul, a lovit vârtos. După aceea, toți au fost închiși cu atâta siguranță încât n-ar fi putut evada.

A doua zi, după ce au fost scoși din arestul lor, „generalul“ și Old Wabble aveau fețele pline de sânge. Se încăieraseră. În ciuda legăturilor, Douglas se înfuriase groaznic pentru că bătrânul se lăsase constrâns să-i dea cele cincizeci de lovituri. Atunci când îl dezlegară, dori să se arunce din nou asupra lui, dar fiind oprit de noi, îi strigă:

— Ferește-te de mine, javră! Îndată ce am să te întâlnesc, ai să-mi plătești aceste lovituri cu viața. Ți-o jur cu toate legămintele din lume!

O spusese în mod cât se poate de serios. Old Wabble își dădu și el seama de asta și-l rugă pe Helmers să-l elibereze și să-l lase să plece înaintea „generalului“. Se sfia să adreseze această rugăminte lui Winnetou și mie. Noi ne țineam deoparte. Rugămintea îi fu îndeplinită. Negrul Hercules îl conduse în afara proprietății, și abia după o oră fură trecuți peste hotar și Douglas cu cei trei însoțitori albi ai săi. Tot timpul amenința și blestema. Era cu atât mai furios cu cât le luaserăm tuturor armele și muniția, dându-le drept răsplată chiccasavilor. Winnetou și cu mine eram mulțumiți de deznodământul misiunii noastre. Ne recăpătaserăm armele, fără ca ele să fi fost deteriorate.

Pe urmă ne așezarăm lângă masa din fața casei, ca să mai stăm de vorbă, când Helmers se ridică brusc, se duse la copacul de care fusese legat „generalul“, ridică de acolo un obiect și zise:

— Am văzut că lucește ceva. E un inel de aur, o verighetă, după cât se pare. Ia priviți-l!

Inelul trecu din mână în mână. Da, era o verighetă, care pe partea dinăuntru avea gravate două litere și o dată.

— Cum a ajuns verigheta asta acolo? întrebă mama Barbara. Cine a pierdut-o oare?

— „Generalul", răspunse Helmers. Mâinile îi erau legate și, din cauza loviturilor, atâta s-a zbătut sub curele, încât i-a căzut verigheta. Altă explicație nu există.

Cu toții furăm de aceeași părere și propuserăm să păstreze el verigheta ca amintire pentru executarea pedepsei de ieri. Dar Helmers îmi puse verigheta în palmă și-mi zise:

— Ce să fac cu ea? Nu-i a mea. Eu de aici nu plec și probabil că n-am să-l mai văd niciodată pe „generalul". Dumneavoastră însă, mister Shatterhand, e posibil să-l mai întâlniți. Luați-o cu dumneavoastră.

Nu aveam nici un motiv să-l refuz, așa că pusei verigheta în deget, unde stătea mai sigur decât în buzunar. Dar mai întâi mă uitai bine la ea și citii: „*E. B. 5 VIII 1842*". Atunci nu puteam bănui ce importanță o să aibă mai târziu această verighetă pentru mine și Old Surehand...

Sfârșitul tomului I

Atenție!

Cu volumul următor, TAINA LUI OLD SUREHAND, se încheie serialul consacrat bravului erou.

Conceput în două tomuri, romanul „Old Surehand" își finalizează acțiunea în paginile volumului următor, cu dezvăluiri fenomenale în privința acestui erou, prezentându-ne incredibilul mister al existenței sale. Plecat din Sud, ca să se întâlnească urgent cu Winnetou, renumitul vânător îl cunoaște pe Old Shatterhand, ce-l salvează — după cum am văzut — din ghearele comanșilor. În numărul viitor al seriei de „Opere", ne sunt prezentate raporturile tainice dintre personajele abia schițate în cartea de față, precum viteazul Apanatșca, falsul general și nu mai puțin misteriosul Dan Etters. Cine este, de fapt, acest individ, încă aflat în umbră, și cum i se vor plăti polițele ticăloșiilor sale? Când și cum vor interveni Winnetou și Old Shatterhand pentru ajutorarea noului lor prieten? Toate acestea în volumul următor, de mare valoare artistică în creația de ansamblu a inegalabilului Karl May, intitulat

TAINA LUI OLD SUREHAND